

ЕЙДРИЪН ЧАЙКОВСКИ РАЗЕДИНЕНИ РАВНИНИ

Част 2 от „Сянката на умелите“

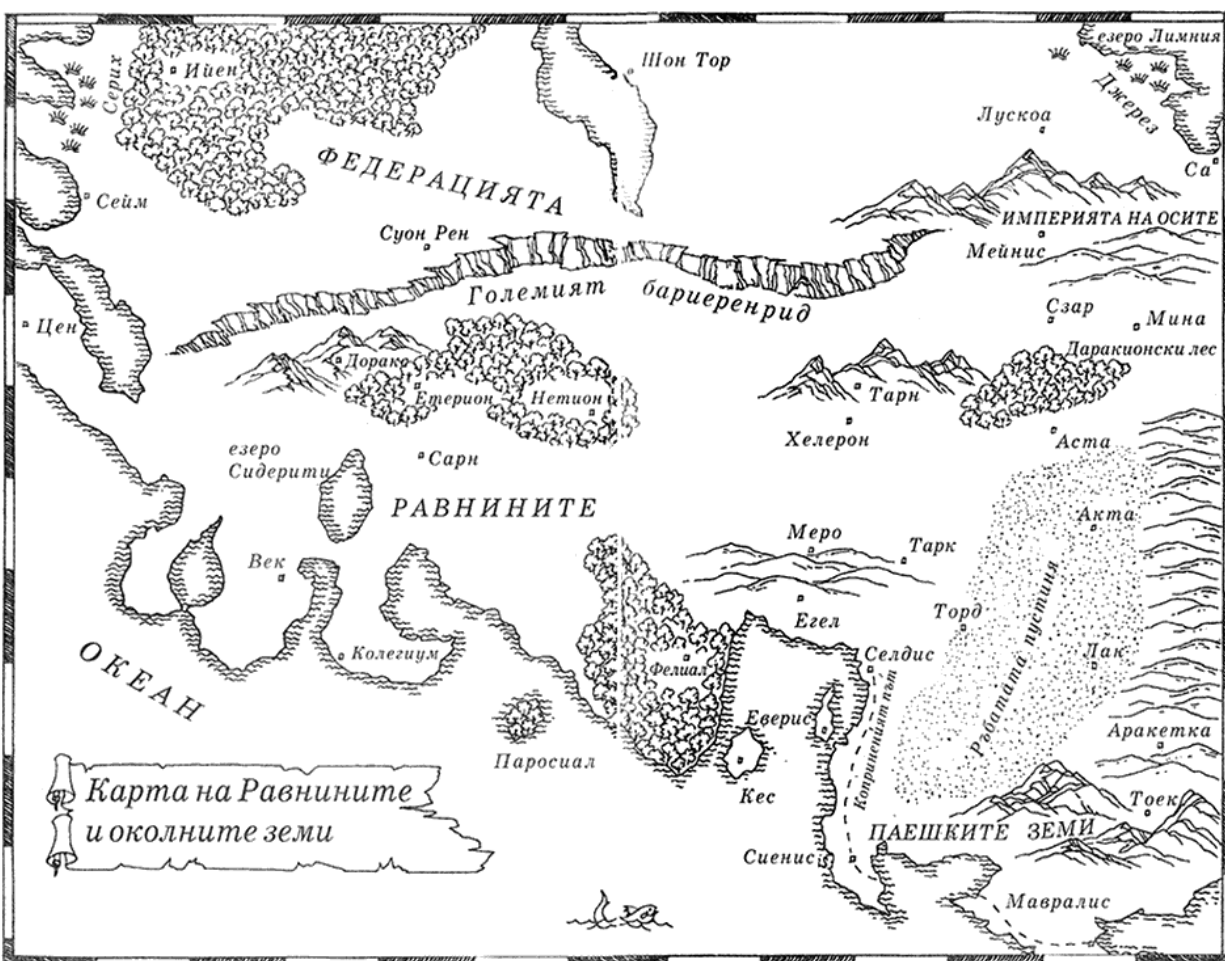
Превод от английски: Милена Илиева, 2010

chitanka.info

На Алекс

БЛАГОДАРНОСТИ

Покорно благодаря на всички, които ме окуражаваха и ми помагаха през годините, в това число на Саймън; на Питър и хората от „Макмилън“; на Ал, Анди, Еми-Лу и Пол; на групата пишещи братя от „Дедлайнърс“ и на всички от „Маелщъръм анд Кюриъс Пастаймс“.

РЕЧНИК

ХОРА

Стенуолд Трудан — бръмбаророден политик и ръководител на агентурна мрежа.

Челядинка Трудан, Че — негова племенница.

Тисамон — богомолкороден оръжемайстор.

Тиниса — негова полуродна дъщеря, доскоро повереница на Стенуолд.

Салма (принц Салме Диен) — водно конче от благороден произход, агент на Стенуолд.

Тото — полуроден занаятчия, агент на Стенуолд.

Ахеос — молецороден маг.

Скуто — шипороден занаятчия, агент с висок чин в мрежата на Стенуолд.

Спера — мухородна, агент на Стенуолд.

Балкус — мравкороден, агент на Стенуолд, ренегат от град Сарн.

Талрик — осороден майор от Рекеф.

Ултер — осороден губернатор на Мина, убит от Талрик.

Рейнер — осороден генерал от Рекеф.

Те Беро — мухороден лейтенант от Рекеф.

Сцила — паякородна магьосница и шпионка.

Линео Тадспар — бръмбаророден, говорител на Събранието в Колегиум.

Кимон от Кес — мравкороден майстор на меча от Колегиум.

Хокиак — скорпионороден черноборсаджия от Мина.

Скрил — полуродна, следотърсач на служба при Стенуолд.

Скръб в окови — пеперудородна танцьорка.

ВАЖНИ МЕСТА

Аста — преден пост на осородните, плацдарм за военната кампания срещу Равнините.

Колегиум — град на бръмбарородни, дом на Великата академия.

Федерацията — държава на водните кончета северно от Равнините, окупирана отчасти от Империята.

Даракионският лес — в миналото крепост на богомолкородните, сега призрачна гора, където никой не стъпва.

Хелерон — град на бръмбарородни, индустриалното сърце на Равнините.

Мина — град на бойни бръмбари бойци, сега завладян от Империята.

Сарн — град-държава на мравкородни, съюзник на Колегиум.

Паешките земи — градове на паякородни южно от Равнините, легендарни със своите богатства и обширните територии, които владеят.

Тарк — град-държава на мравкородни в източните Равнини.

Тарн — планинска обител на молецородните близо до Хелерон.

Век — град-държава на мравкородни, враг на Колегиум.

ОРГАНИЗАЦИИ

Мистерите — тайната служба на молецородните.

Събранието — изборният ръководен орган на Колегиум, заседава в сградата на Амфиофоса.

Териториите — конкурентни престъпни групировки в Хелерон.

Великата академия в Колегиум — културното сърце на Равнините.

Форумът на умелите — дуелистко общество в Колегиум.

Рекеф — тайната служба на Империята.

В продължение на много години Империята на осите се разширява, воюва със съседите си и ги поробва. След края на Дванайсетгодишната война срещу Федерацията на водните кончета сега осидите са насочили погледа си към разединените Равнини.

Стенуолд Трудан си дава сметка за мощта на Империята, когато войските ѝ завладяват далечната Мина. Оттогава той изпраща тайни агенти, които да следят напредъка на един враг, в когото собствените му съграждани не виждат заплаха.

Сред агентите му са неговата племенница Челядинка, повереницата му Тиниса, екзотичният принц Салма от Федерацията на водните кончета, един скромен полуроден занаятчия на име Тото... и най-старият му съюзник в борбата, страховитият богомолкороден воин Тисамон.

Но дали усилията им ще са достатъчни да вразумят Равнините навреме?

1.

Утрото му се стори безрадостно, но такива бяха всичките му сутрини. Надигна се от коприните и пчелния пух и кожата му настръхна, усетила всепроникващия студ, от който стаите тук се отърсваха само за месец-два в разгара на лятото.

Зачуди се дали не биха могли да го настанят другаде — не се питаше за първи път, нито за втори, — но знаеше, че няма да стане. Защото би било — неверноподанически в някакъв смисъл. Той беше заложник на собствения си обществен ранг. Пък и тези покои имаха известни предимства. Първо, нямаха прозорци. Слънцето проникваше през процепи в тавана — три дузини и толкова малки, че да спрат дори най-дребния мухороден убиец. Чувал бе да казват, че сноповете светлина рисуваха красива картина, но той съзираше красота в твърде малко неща и нито едно от тях не се родееше с архитектурата.

Народът му строеше тези стъпаловидни пирамиди като символ на лидерската мощ от незапомнени времена, но тук, в двореца в Капитас, архитектурният им стил беше достигнал апогея си и дори беше прекачил границата на абсурдното. Северните племена, останали далеч зад меча на прогреса, все още използваша своите зикурати, издигнати на най-високата точка в укрепленията сред хълмовете. Дизайнът беше пренесен почти без промяна, освен в мащаба, разбира се, и сега той, който уж получаваше всичко, което поиска, живееше погребан в тази умопомрачителна архитектурна гротеска, царство на вечния студ.

Облече халат, подплатен с мъха на триста молци. Пред вратата му пазеха стражи, готови да го защитят с цената на живота си, но понякога му се струваше, че те по-скоро са негови тъмничари, а слугите, които тъкмо влизаха, сякаш идваха с единствената цел да го тормозят. Само една негова дума и всички те щяха да бъдат екзекутирани, разбира се, без никой да оспорва заповедта му или да иска обяснение, но той вече бе пробвал вкуса на такива ексцентрични забавления и не бе открил нищо забавно в тях. Какъв беше смисълът

да ги праща на смърт, щом други щяха да ги заместят — неизчерпаем легион, цял безкраен свят. Каква обезсърчаваща мисъл — че може да газни до колене в кръвта на слугите си и пак ще има мъже и жени, готови да му служат, повече мъже и жени, отколкото бяха пращинките, танцуващи в сноповете слънчева светлина от тавана.

Баща му не беше изпитал радост от ранга и властта, с които разполагаше. Беше преминал в галоп през живота си, без нито веднъж да спре, да се огледа, да помисли. Бил роден с меч в ръка, ако се вярваше на легендите, и със съдба като невидима корона на челото. Мъжът в подплатения с мъх от молци халат знаеше какво чувство причинява тя. Чувството, че главата ти е стегната в менгеме, което не ти оставя и миг покой.

Баща му умря преди осем години. Не от острието на убиец, нито от отрова, нито от бойна рана или от стрела. Просто се разболя внезапно и след десетница спря като часовник, който никой лекар или занаятчия не бе в състояние да навие отново. Баща му умря, а в десетницата преди смъртта му и в десетницата след нея всичките му деца освен две, всички братя и сестри на човека с халата, освен една, също бяха умрели. Умрели бяха при публични екзекуции или тайно, заради основателна причина или без друга, освен тази, че наследството — неговото наследство — трябва да бъде неоспоримо. Той беше най-големият син, вярно, но също толкова вярно бе, че правото на първородния е слаб аргумент срещу амбициите. Беше пощадил само една сестра — най-малката. По онова време тя беше осемгодишна и когато му дадоха да подпише смъртната ѝ присъда, нещо в него не издържа. Сега сестра му беше на шестнайсет и неизменно го гледаше с грижливо промитото от други нюанси верноподаническо обожание, но той се страхуваше от мислите, които се тълпяха зад този ѝ поглед, боеше се толкова, че често се будеше облян в студена пот — винаги когато те му се явяха насън.

А заповедта още чакаше подписа му — заповедта за премахването на единствения му жив кръвен роднина. Веднага щом се сдобиеше със свой чистокръвен син, присъдата щеше да бъде изпълнена. Това нямаше да му донесе наслада, нито пък бащинството. Сега разбираше по-добре живота на своя баща, с чиято сянка се надбягваше трескаво. А в същото време беше обект на невиждана завист! Генералите, придворните, съветниците му — всички те

проклинаха тайничко късмета си, че на трона седи той, а не те. Но никой от тях не си даваше сметка, че когато седиш на трон, държавната пирамида с непосилната си тежест се обръща с върха надолу и всичко, от широката основа на безчетните роби, през пластовете на подчинените раси и всички войскови рангове чак до генералите, тежи изцяло на неговите рамене. Той въплъщаваше техните надежди и тяхното вдъхновение, очакванията им го смазваха под тежестта си.

Слугите, които го миеха и обличаха, до един бяха от вярната раса. В сърцето на култура, основана на робството, тук, в двореца, чуждоземни роби се допускаха изключително рядко, защото на кои от тях можеше да се вярва? Освен това дори най-неприятните задачи се смятаха за чест, когато обслужваха *него*. Едва шепа другородни съветници, мъдреци и занаятчии, чиито умения надхвърляха грозното петно на низшия им произход, бяха допуснати в двореца, и макар да бяха роби, живееха като принцове и щяха да живеят така, докато не престане да бъдат полезни.

Съветниците му, да. По-късно трябваше да поговори със съветниците си. Преди това го чакаха въпроси от държавно естество. Оковите на службата, винаги готови да го приковат към земята.

Нагизден според статута си, със стегнато в злато и слонова кост чело, негово императорско величество Алвдан Втори, господар на Империята на осите, беше готов да седне на трона си.

Императорът имаше много съветници и всяка десетница се срещаше с тях, давайки им шанс да говорят по всякакви въпроси, които по тяхно мнение биха били в интерес на самия него и на неговата Империя. Тази традиция я беше създал баща му и тя беше част от трескавия начин на живот, който го беше отнесъл преждевременно в гроба, не като господар на Империята, а като неин най-злочест роб. Сегашният Алвдан с радост би се лишил от нея, ала тя беше се превърнала в символ на имперската власт не по-малко от трона или короната, и нямаше начин да я премахне от себе си.

Съветниците бяха постоянни като брой и длъжност, но не и като отделни индивиди. Лицата често семеняха, понякога по негова заповед, друг път промените бяха дело на верните му мъже от Рекеф.

Част от съветниците му също бяха от Рекеф, но това не ги защитаваше нито от неговия гняв, нито от недоволството на подчинените му.

Друга част от съветниците бяха роби и това също беше стародавна традиция, защото Империята винаги се възползваше в пълна мяра от своите ресурси. Учени мъже от завладени градове често бяха довеждани насилствено в Капитас само заради съдържанието на умовете им. Някои от тях успяваха да се нагодят и дори благоденстваха, доколкото можеше да благоденства един роб — всъщност, понякога живееха доста по-добре от мнозина свободни поданици на Империята. Други не успяваха и пропадаха. Но винаги имаше кой да ги замести.

В този си състав съветът му щеше да е обичайният досаден калейдоскоп. Един-двама мокрицородни с техните продълговати и скръбни сиви лица, които да проповядват мъдрост и предпазливост; няколко бръмбароиди — търговци или занаятчии; някой чудак, може би паякороден от далечния юг, молецоид с празни очи или друг представител на екзотична раса; както и местната квота, разбира се — осородни от Рекеф, от армията, дипломати, представители на Консорциума, членове на високопоставени семейства и дори авантюристи отцепници. И всички те щяха да дойдат с готови съвети, които доста често имаха като странична цел и лично облагодетелстване.

Напредъкът му към и през залата се измерваше в слуги, които му отваряха вратите, премираща пода пред краката му, а накрая го освободиха от наметката и от тежестта на короната. Други притичаха с вино и мезета още преди да е седнал, след като телохранителите бяха опитали храната и напитките като предпазна мярка.

Съветниците седяха от двете му страни на по-ниски столове, подредени в широки дъги. Идеята беше, че императорът трябва да гледа право напред и само да чува мъдрите слова, гъделичкащи слуха му, без да се влияе по никакъв начин от самоличността на говорещия. Гениално като замисъл, без съмнение, но безполезно на практика, защото императорът имаше остър слух и разпознаваше говорещия още от първата дума. Единственият реален резултат от тази подредба бяха неприятни схващания в шийната област, които съветниците получаваха, докато точеха вратове, за да виждат говорещия си колега.

„Бих могъл да променя това.“ Той, все пак, беше императорът. Би могъл да ги сложи на маса като войници, седнали да хвърлят едни карти след края на дежурството. Или да ги нареди коленичили пред трона като молители. Или да ги провеси на въжета от тавана, ако поиска. Не минаваше и ден без някоя дребна подробност от имперската бюрокрация да го вбеси, но той неизменно намираще основание да не пъха ръка в механизма на тази сложна машина — би се отразило зле на бойния дух; такава е традицията; сигурно има основателна причина, иначе защо ще го правят точно по този начин, и прочие.

Ала в най-лошите си кошмари чуваше истината за своето въздържание — при всяка промяна, която въведеше, при всеки клон, който отсече от дървото на традицията, реакцията би била всеобща и неизменна, пък макар и прошепната на ухо: „Той не е като баща си.“

Имаше цял легион копеленца с кратък живот и нито един чистокръвен син, и причината най-вероятно беше тази — нежеланието му да предаде на свое дете непосилното имперско наследство. Уви, този щекотлив проблем ставаше все по-неотложен с всяка година. Беше забранил на съветниците си да повдигат въпроса за осигуряването на наследник, но въпреки това усещаше тежестта на нерешения проблем.

Съветниците се споглеждаха неспокойно в очакване императорът да даде знак за начало на дискусиите. И той го направи. Изслуша без интерес първите няколко изказвания. Глад в източните територии на Империята — може би би било добре неколцина занаятчии да бъдат пратени там, за да научат неуките диваци как се прави модерно земеделие. Ленив жест в знак на одобрение. Предложение за игри, които да ознаменуват първата победа над Равнините, когато тя бъде извоювана. Отхвърлено поради привързаност. Друго предложение, този път от скръбноликия мокрицороден Гегевей, който очевидно притежаваше значителен запас от мъдрост и находчивост, щом се беше задържал на служба при бащата на Алвдан през последните девет години на управлението му, а след това беше оцелял при чистките, придружили коронацията на новия император.

— Навярно би било възможно да приложим по-внимателно плановете си за инвазия — поде старецът с тихия си глас. Като всичките си сънародници и той беше с чудат външен вид — с цяла

глава по-висок от нормалното и със светли ивици, прошарващи сивата кожа на челото и по протежение на гръбнака. Очите му се губеха в гнезда от бръчки. — Тези равнинци притежават голямо познание за, хм, механика, философия, хм, логистика... от които бихме могли да извлечем полза. Един, хм, по-ненатрапчив подход...

Алвдан се облегна назад и ги остави да спорят. Военните възразиха, че бавната инвазия криела сериозни рискове, от Рекеф бяха категорични, че на чужденци не може да се вярва, а от Консорциума настояваха за бързо настъпление, което да смаже търговските им конкуренти в Равнините. Зад всичко това стоеше личен интерес, разбира се, но това не означаваше непременно, че е в ущърб на Империята. Императорът вдигна ръка и залата утихна.

— Ние имаме вяра в нашите генерали — каза той и толкоз.

Паузата преди следващия говорещ се проточи, което даде на Алвдан време да се стегне вътрешно за предстоящото.

— Ваше императорско величество — започна предпазливо генерал Максин, от когото дори Рекеф трепереше. — Остава въпросът за вашата сестра.

— Така ли? — Алвдан гледаше право напред с тънка усмивка, която несъмнено смразяваше всички им.

— Има такива, които биха...

— Това го знаем, генерале. Нашата скъпа сестра си има фракция, партия, ако щете, но тази фракция би съществувала дори без нейното изрично желание. Поддръжниците ѝ биха искали да я сложат на моя трон, защото си мислят, че тя ще ги възнагради за това. Отгук правите извода, че тя трябва да бъде убита като другите. Какво ще ни посъветвате сега — дали да проявим милосърдие, или то няма място в императорската доктрина?

Не чу нищо, но с периферното си зрение видя как Максин клати глава.

— Помните ли генерал Скарад? — продължи императорът. — Ако не се лъжа, той беше последният, който говори пред нас за милосърдието. То било неразумен уклон за един управник, така каза.

— Да, ваше императорско величество.

— Напомнете ми каква беше нашата реакция, генерале.

— Съгласихте се с него, похвалихте го за мирогледа му, а след това го осъдихте на смърт, ваше величество — отвърна с равен глас

генерал Максин.

— Смятайте се похвален за силната си памет, генерале. Продължете, моля.

— Предложен ми бе алтернативен начин за отстраняването на сестра ви, ваше императорско величество — продължи предпазливо Максин. — Тя не може да се омъжи, разбира се, нито да заема някаква длъжност, така че сигурно би било добре, ако намери душевен покой в някой светски орден. Философски орден, ваше величество, който няма политически амбиции.

Алвдан затвори очи. Как ли би изглеждала сестра му в робата на дъщерите на милосърдието или на друга някоя глутница от дърти вещици?

— Предложението ви е чуто, генерале, и ние ще го обмислим. — Друго не каза, но идеята всъщност му допаднаше. Гъделичкаше чувството му за хумор. Да, хубав, кротък живот в съзерцание. Какъв по-добър начин да разкара малката сестричка от главата си?

Когато съветниците изчерпаха съветите си и срещата приключи, слугите подхванаха отново ритуала, но в обратен ред. След като императорът се изправи, съветниците започнаха да се изнизват, докато в залата не остана само генерал Максин, който изглежда срещаше необяснимо продължителни затруднения с нагласяването на портупея си.

— Генерале, защо ни се струва, че искате да говорите с нас?

— За една интересна дреболия, ваше императорско величество, ако позволите.

— Нима Рекеф се е заел и със забавленията, генерале?

— Има един човек, ваше величество, който е попаднал в ръцете на мои агенти. Един наистина забележителен и рядко срещан човек. Реших, че ваше величество навярно би искал да се срещне с него. Той е роб, разбира се, по-долен от роб всъщност, защото е негоден за каквато и да било полезна служба. Но е сладкодумен и пълен със странни слова. Удобен и струва ми се, единствен по рода си шанс ваше величество да обогати общата си култура в нова насока.

Този път Алвдан погледна генерала право в очите и видя лека усмивка да разтяга лицето на едрия застаряващ войник. Максин не бе

имал честта да съветва предишния император, но в нощта след коронацията на новия беше употребил кинжала си по предназначение, така че следващото утро да не е помрачено от братска неприязън и разкол. С две думи, Максин не си падаше по шегите.

— Е, генерале, заинтригувахте ни. Заведете ни при този ваш екземпляр.

Полетът беше като излязъл от сън по време на треска, притежаваше всички характеристики на класическия кошмар, само дето в него нямаше нищо класическо, защото беше нечуван.

Талрик беше пристигнал в Аста с нагласата, че го чака наказание. Очаквал бе да се изправи пред суровото лице на полковник Латвок или дори пред сгърчената от гняв физиономия на генерал Рейнер — началниците му в Рекеф, — заради неуспеха си да защити интересите на Империята. Получил бе задачата да превземе релсовото автовозило, което в Хелерон наричаха „Гордост“, и да го използва като авангард за нападение срещу Колегиум, нападение светкавично, неочаквано и разрушително за бъдещото единство на Равнините. Вместо това сбирщина ренегати под командването на Стенуолд Трудан бяха взривили „Гордост“ и дори бяха успели да хвърлят вината за унищожението му върху осородните, които така самоотвержено се бяха опитали да го опазят.

Дребно затруднение за Империята — вместо с хитрост, сега тя трябваше да вземе своето със сила. И огромно затруднение за капитан Талрик от имперската армия, а иначе майор Талрик от външната служба на Рекеф.

Само че в града предмостие Аста не го бяха изправили пред военен трибунал. Изглежда надпреварата за Равнините вече беше започнала и дори дефектно острие като Талрик можеше да бъде от полза. Когато пристигна, вече го чакаха запечатани заповеди: „Качете се на «Облачен». Очаквайте по-нататъшни инструкции.“

Колкото до „Облачен“ — по-добре да го бяха кръстили „Откачен“, защото очевидно беше продукт на нечий умопомрачен мозък и този мозък категорично не принадлежеше на осороден занаятчия. Идеята хрумнала на някакъв технолог от помощната войска, а потърпевш се оказа Талрик.

Щурата машина нямаше корпус. Е, имаше, но символичен. Представляваше подсилена дървена основа и скеле от талпи, оформящо нещо като празна клетка. Отзад имаше двигател с часовников механизъм, който двама мъже навиваха, като въртяха трескаво педалите, плюс чифт крила недоносчета с по една перка всяко. Талрик се качи на измишльотината заедно с един пилот инженер и лейтенант Те Бери — мухороден агент от Рекеф, който трябваше да го инструктира. След това „Облачен“ се издигна — крехка дървена решетка, която се тресеше под тягата на витлата си. Нагоре и нагоре в тясна спирала, която изведе машината над облаците, че и по-високо. А после пилотът освободи дъските от двете страни и огромните сиви криле на „Облачен“ се разтвориха отляво и отдясно, отгоре и отдолу, и уловиха вятъра. Изведнъж тремавата машина, излязла сякаш изпод ръцете на несръчен чирак, се понесе шеметно над света, яхна бързите ветрове на запад и препусна над Равнините толкова високо, че звездите изглеждаха на една ръка разстояние.

А колко беше студено! Талрик се беше увил с четири плаща, имаше и няколко ката вълнени дрехи отдолу, и пак леденият въздух го пронизваше до кости като невидимо острие, което връхлиташе през откритата конструкция на „Облачен“, покриваше със скреж пътниците и къдреше в бяла пара дъха им, а вятърът я отнасяше безмилостно.

Щяха да пристигнат в Колегиум по-бързо и от най-бързия куриер и въпреки отклонението до Аста Талрик все още имаше шанс да стопи преднината на Стенуолд и дори да го изпревари. Летяха толкова високо, току под самия леден покров на небето, че никой летящ съгледвач не би могъл да ги види. Дори с телескоп трудно биха различили сребристите крила на „Облачен“, които се сливаха с далечния фон на небесата.

Измъчван от пронизващия студ, Талрик се приведе напред да улови думите на Те Бери, преди вятърът да ги е отнесъл — защото това бяха инструкциите му, мисията му, и той трябваше да ги запомни от първата до последната.

— Вие сте човек с късмет — каза мухородният, надвиквайки вятъра. — Рекеф не може да се лиши от оперативен агент с вашия опит само за да даде нагледен урок на останалите. В Равнините има много работа, затова получавате втори шанс. Не го пропилявайте. — Двамата бяха работили заедно и преди и помежду им се беше зародило нещо

като взаимно уважение. — Ще ви оставим близо до Колегиум — продължи Те Беро. — Ще отидете в града сам. Свържете се с агентите си. Равнините не бива да се обединят. Има два плана. Първият е по-бърз, но е желателно да приведете в действие и двата. Дори първият да успее, вторият също ще подпомогне усилията ни, така че трудът ви няма да е отишъл нахалост.

И тогава Те Беро му изложи двата плана. Първият беше директен и конвенционален, но вторият беше забележително хитроумен и толкова едромашабен, че в първия миг Талрик зяпна невярващо.

— Ще се справя — увери той мухоида.

„Облачен“ все така се носеше скорострелно и невидимо над Равнините, опнали се далече под тях.

Стигна до Колегиум без проблеми и влезе в града малко преди обяд — онова мързеливо време, когато всички сякаш дремваха за кратко. Колегиум имаше бели крепостни стени, но портите му бяха затваряни за последно преди двайсет години, когато мравкоидите от Век си бяха наумили да прилапат този град на бръмбарородни. Край портите седеше страж, стар бръмбар, който дремеше на свой ред. Колегиум беше гостоприемен град. Ако не беше такъв, не би бил толкова лесна плячка.

Когато беше тук за последно, Талрик остана само два дни, след което го натовариха на летало с фиксирани криле по дирите на Стенуолд Трудан и въздушния кораб „Небесен“. Спомнил си това, той се огледа с надеждата да зърне летището — може би огромният дирижабъл беше привързан и днес там, — но стените бяха твърде високи, а сградите надвисваха над него, повечето на три етажа, а в победните квартали — на четири и на пет. Талрик знаеше, че Империята има много какво да научи тук. Колегиумските бедни проклинаха съдбата си, оплакваха се и завиждаха, но нямаха представа как живеят бедните в Хелерон или в Империята, или робите в безчет други градове.

„Ако унищожим Колегиум, няма ли да загубим завинаги онова, което пламъците ще погълнат?“ Защото въпросът не беше просто да препишеш тайна, скрита в някоя от безбройните книги, изпълнили рафтовете на библиотеката в Академията. Ставаше въпрос за начин на

живот, за едно положително явление, а като всички положителни явления и то би трябвало да премине под властта на Империята. Гражданите на Империята би трябвало да се възползват от знанията на мъжете и жените, съградили това място.

Вторият план, разяснен му от Те Бери, щеше да унищожи всичко това. Но заповедите са си заповеди.

Семенцето на негодувание, което растеше в него от известно време, сега се размърда по познатия начин, но той бързо го усмири. Щом Империята иска нещата да станат така, значи така ще станат. Той беше верен на Империята.

Спря толкова рязко, че двама мъже, помъкнали голям сандък, налетяха отгоре му и го наругаха, преди да продължат.

„Каква еретична мисъл.“ Мисъл, която е добре да криеш надълбоко в главата си. Защото дори зачатъкът на мисълта, че да си верен на Империята и на нейното по-добро бъдеще не е същото като да си верен на императорските укази или на плановете на Рекеф... е, такива мисли за нула време можеха да те опнат на масата за разпити. Беше се разминал със заслужено наказание заради провала си в Хелерон и би било глупаво да се отдава на подобни мисли сега, мисли, които си търсеха белята.

Но нейде в тъмните къшета на главата му мисълта се обърна на хълбок и зачака следващия удобен момент да надигне глава.

И преди него в Колегиум бе имало агенти на Рекеф, разбира се. Докато вътрешният отдел на тайната имперска служба преследваше изменниците на родна почва, основна задача на външния беше да внедрява шпиони и да вербува информатори в градовете на Равнините. При последното си пребиваване тук Талрик се беше свързал с тях, но мрежите им бяха на четири години, а в шпионския занаят четири години бездействие бяха твърде много. Сега Талрик разпрати мухородни куриери из целия град да разнесат невинни писъмца с кодови думи като капки отрова във вино. Мъжете и жените, които Рекеф беше внедрил в града, вече от доста време си живееха спокойно живота. Сега на безгрижното им съществуване се слагаше край. Сега Талрик ги викаше.

Срещна се с тях в долнопробна моряшка кръчма близо до доковете, толкова близо, че през прозорците долиташе скърцането на корабен такелаж. На такива места хората бързо забравяха кой с кого се е срещал и по каква работа — и толкова по-добре, разбира се. Защото четиримата бяха странна гледка.

Най-старши сред тях беше един лейтенант от Рекеф, и когато на Талрик му бяха потрябвали двама платени убийци, които да сгачят Стенуолд Трудан в дома му, той се беше обърнал именно към него — лейтенант Граф, чистокръвен поданик на Империята, който се подвизаваше в Колегиум като доставчик в бизнеса с хладни оръжия. На местен жаргон това означаваше, че осъществява връзката между наемни биячи от всякакъв род и евентуални клиенти, а това осигуряваше на Талрик идеалното предмостие за сегашната му мисия. Граф беше слаб мъж с лице, загрозено от дълъг белег — от веждата чак до брадичката. Талрик знаеше, че белегът му е спомен от младежки дуел в Бойното братство. На мястото на пресеченото от белега око имаше тъмно стъкло топче.

Другите трима не бяха щатни офицери от Рекеф, а обикновени агенти. Хофи беше мухороден, който подстригваше богатите и бръснеше могъщите; Ариана беше паякородна студентка в Академията. Четвъртият, полуроден на име Скадран, работеше на доковете и събираше всякакви слухове — пристигащи, заминаващи и разнасяни на пристанището. Осородна кръв, смесена с кръв на бръмбароиди и мравкоиди, се беше изродила в тежки черти, които бяха събрали най-лошото и от трите раси, но пък човекът беше едър и умееше да се бие. А това винаги беше от полза.

Седяха на една крайна маса, дръпната достатъчно далеч от другите, така че тихите им гласове да не привличат излишно внимание. Четиримата бяха дошли въоръжени, с невзрачно облекло и го гледаха в очакване. Ако ги пратеше още тази нощ в града, за да убият, щяха да приемат присърце задачата.

— Кажете ми за Стенуолд Трудан — започна той.

Лейтенант Граф плъзна поглед по другите, после каза:

— Пристигна ден преди вас, майоре. И доведе хора със себе си.

— Сред тях имаше ли един богомолкороден? — попита Талрик.

Спомените го върнаха неканени към нощната битка в машинния двор на Хелерон, когато „Гордост“ беше унищожена. И към

богомолкородния, който съсичаше безмилостно противниците си, докато Талрик не го поопърли. Тисамон — такава беше името му според докладите на Сцила. А дъщеря му се казваше Тиниса. Тиниса, която едва не му видя сметката, когато Талрик се спусна да довърши баща ѝ. Надявал се бе мъжът да е умрял от раните си, но следващите думи на Граф изобщо не го изненадаха:

— Да, майоре, казва се Тисамон. Разбрах, че е бил студент в Академията преди много години, по същото време, когато и Трудан е учил там. Още тогава е имал репутация на непобедим дуелист.

— И с право — кимна Талрик. — Какво предприемат?

— Трудан се е заел да настави хората си. Залисал се е да говори пред Събранието, но дотогава сигурно ще минат няколко дни. Не е особено популярен сред членовете му. Мислят го за отцепник, а и твърде често отсъства от Академията. Предполагам, че ще използват всички бюрократични спънки, преди да го допуснат до трибуната. Току-виж успели да го забавят с цяла десетница. Един вид плясване през пръстите.

— А другите?

— Повечето са в Академията — обади се Ариана. — Някои са в лазарета, всъщност онези, които пристигнаха ранени от Хелерон. Има един чудовищен грозник, целият в шипове, не го знам от каква раса е, който непрекъснато обикаля фабриките, машинните дворове и релсовото депо.

— Това трябва да е Скуто — съобрази Талрик. — Най-довереният хелеронски агент на Стенуолд. Той е занаятчия, доколкото знам, така че интересът му поне отчасти сигурно се дължи на професионално любопитство. — Спомни си своята единствена среща очи в очи със Стенуолд, няколкото смели изречения, разменени на чаша вино. Двама мъже с еднакво занятие, но от противникови страни; двама войници, изпитали еднакви несгоди под различни знамена.

А сега аз го дебна пред леговището му и трябва да го убия. И защото трябва да вярвам, че на мое място той би направил същото, няма да чувствам нищо.

— Имам заповеди за вас — обърна се той към четиримата. — Ще ни трябват въоръжени мъже, лейтенанте... И лукавство от вас — премести поглед към другите трима. — Дните на Стенуолд Трудан са преброени.

2.

Да живееш в нравешки град означаваше да разбираш тишината, а той беше живял в не един. Имаше я тишината на всекидневния труд, в която човек чуваше единствено робите, които действаха по задачите си и си говореха тихо. Имаше я и тишината на тренировъчния полигон, откъдето долитаха тропот на маршируващи нозе и звън на доспехи, но не се чуваха разговори, нито команди на висок глас — петстотин войници в съвършен строй и при пълен ред. Имаше я и тишината вечер, когато семействата сядаха заедно с нетрепващи устни, а робите се оттегляха в таванските стаички или външните бараки.

Но имаше и друга тишина, нова тишина. Тишината на град, пълен с хора, които знаят, че многохиляден враг се е окопал пред портите им.

Неро бързаше през тази тишина, увит в плаща си. Наоколо му град Тарк живееше на обичайните си обороти. На малкото сергии местни търговци отмерваха безмълвно стоката си и получаваха точната сума пари в замяна. Деца тичаха по улиците или играеха на стражари и апаша и само най-малките, тези под осем години, се случваше да извикат или да се засмеят на глас. Мъже и жени стояха на групички по улиците и не казваха нищо. Тревожност изопваше лицата им, а в невъобразимата мрежа, която свързваше умовете им, една тема доминираше над всичко останало в безмълвните им разговори.

Преди поне в квартала на чужденците беше различно. Допреди десетница кварталът, където живееше и той, се къпеше във врява и цвят, наблюдаван строго от градската стража, но оформен от безброй ръце в стотици малки домове далеч от дома. Сега и този квартал тънеше в тишина, защото всички освен най-упоритите му и уседнали обитатели бяха избягали.

„И аз трябваше да избягам.“

Живееше в Тарк от една година, не толкова, че да пусне корени, но по-дълго, отколкото бе оставал другаде след Колегиум.

„Какво ме задържа тук?“

Вината, реши той. Вина, защото отдавна знаеше, че този ден ще дойде, че рано или късно черно-жълтите орди ще нахлуят в Равнините; знаеше го, а не бе направил нищо. Когато преди години стана напечено, той просто си тръгна и не погледна назад.

Местните не му обръщаха внимание — той беше добре познат в тази част на града, а следователно и във всяка друга част, защото мнението на всеки мравкороден за него можеше да бъде предадено от човек на човек толкова лесно, колкото се предава бутилка в таверна. Гледаха го с пренебрежение, защото беше чужденец, защото беше мухороден и защото беше пътуващ художник. От друга страна, той имаше приятели тук и гледаше да не се забърква в неприятности, следователно го търпяха. Не че кротуването неизменно вършеше работа — преди три дни беше обрана къща недалеч от квартала и след като милицията не откри извършителя, трима чужденци бяха подбрани на случаен принцип и обесени. Външните, казваха тук, живеели в града на собствен риск и трябвало сами да се грижат за себе си.

Той беше грозноват дребен мъж, почти напълно оплешивял и с лице на буци — надвиснало чело и счупен нос в комбинация с изпъкнала заядливо брадичка, от които профилът му приличаше на стиснат юмрук. Мухородните рядко бяха радост за окото, но неговата външност си беше откровено отблъскваща. Ако беше от друга раса, сигурно би си пробивал път в живота с лакти и страховити гримаси, но никаква войнственост не можеше да промени факта, че от сандалите до върха на плешивата му глава имаше само четири стъпки разстояние.

Казваше се Неро и през последните двайсетина години си беше изкарвал хляба като художник, при това художник от такъв калибър, че името му отваряше подбрани врати във всички градове на Равнините. За него обаче художеството беше странично занимание. В една земя, където повечето хора никога не напускаха укрепените си градове освен с търговска цел, той беше истински пътешественик. Пътуваше от град на град по който път поемеха нозете му, натрапваше се на всеки, проявил готовност да го приеме в дома си, и правеше каквото поиска.

Тази мисъл го върна към настоящето, защото сега — ако можеше да се съди по факта, че още е тук — той искаше да се забърква в обсада. В трижди проклета война. Самият той не беше съвсем наясно по този въпрос, но засега поне не изпитваше желание да си тръгне, а

подозираше, че скоро не би и могъл да го направи без някой летящ имперски патрул да го застреля от въздуха.

Далеч напред се виждаше крепостната стена на Тарк — висока мозайка от светли каменни блокове с амбразури в горната част, назъбена корона, пасажи и бойни машини. В сянката ѝ мравкородните бяха спокойни. Тази стена беше удържала обсади и преди, когато други мравкородни от други градове си бяха пробвали късмета, така както армиите на Тарк си бяха чупили зъбите в крепостните стени на Кес и Сарн.

Неро знаеше, че армията отвън не е армия на мравкородни и няма да се бие като тях. Всеки път, когато се сетеше за това, краката го засърбяваха да се махне. Но ето че още беше тук.

Паропс не беше типичният мравкоид и още по-малко типичният мравкороден офицер. Приятелството му с Неро беше започнало зле, когато се разнесе слухът, че жената, избрана за негова партньорка, седи гола пред статива на художника, а той самият е станал за посмешище в целия град. И Паропс, разбира се, хукна да въздаде правосъдие. Ала чифтосването при мравкочовеците беше особена дейност, която се уреждаше за добруването на града и за осигуряване на потомство, беше инвестиция от неличен характер, до голяма степен лишена от ревността и страстта, характерни за другите раси. В интерес на истината, след чифтосването двамата бяха изгубили интерес един към друг и Неро далеч не беше първата забегка, с която партньорката на Паропс се опитваше да разнообрази всекидневието си.

Естествено, от Паропс се очакваше да убие мухоида на място — очакваха го както партньорката му, така и градът като цяло. Не в пристъп на гняв, защото мравкородните рядко се поддаваха на тази емоция, а заради обидата към неговото расово, гражданско и лично достойнство. Ала вместо да убие нахалника, той беше прекарал по-голямата част от нощта рамо до рамо с него на покрива — зяпаха тъмния град и си приказваха за други места.

Паропс беше крайно ексцентричен по мравешките стандарти, което означаваше, че от време на време го занимават необичайни мисли. Благодарение на природната си интелигентност, все пак се беше издигнал до що-годе приличен чин, но знаеше, че друго

повишение няма да получи. Според началниците му той не беше изцяло надежден. Така че, ето го — командир на крепостна кула, пост, който доскоро се смяташе за по-скоро чиновнически, отколкото военен. Сега той стоеше до бойницата, която служеше и за прозорец на кабинета му, и гледаше надолу към шахматната дъска на имперската армия. Лъчите на залязващото слънце играеха по светлата му кожа.

— Как вървят преговорите? — попита Неро. По-рано през деня имперско посланичество беше допуснато в града. Макар Паропс да не бе присъствал на преговорите, новините за напредъка им вече заливаха колективното съзнание на града, предавани мълчаливо от човек на човек в поредица от информационни вълни.

— Още ги държат да чакат — обясни мравкородният.

— Това е тяхно право — кимна Неро. — Но какво правят междуременно?

— Обсадата е заварила в града няколко паякородни роботърговци — каза Паропс. — С керваните им пътуват и скорпионородни. Изглежда осоидите и скорпионородните са си имали вземане-даване и преди, най-вече покрай робите, така че сега плащаме на скорпионоидите за спомените им. Царският двор се опитва да сглоби картинката.

— Значи гледат сериозно на заплахата?

— Пред портите ни има трийсетхилядна армия — изтъкна Паропс.

— Да, но нали ги знаеш какви са политиците. За тях градът им е най-великият и войниците им са най-непобедимите, поне докато не ги разбият на пух и прах.

Паропс кимна.

— Сериозно гледат, много сериозно. Слезли са в тунелите и са говорили със самата гнездяща царица, събудили са летящото люпило. Привеждат в готовност всяка машина, която може да се издигне във въздуха. Всички, които могат да пилотират летало или да обслужват артилерия, са мобилизирани, а за останалите има арбалети. Изправени сме пред летящ враг, това поне е ясно. И е нещо ново за нас.

А мравкоидите не обичаха новите неща, помисли си Неро. Е, поне се бяха разделили със самодоволството си. Гнездото под града, люлка на питомните насекоми, които се трудеха в полза на своите човешки съименници, беше ценен ресурс. Използването на крилатите

екземпляри, и мъжките и женските, като ездитни бойни животни най-вероятно щеше да изстреби цяло едно поколение, тежка загуба за икономиката на града, към която се прибягваше само в случаи на най-голяма заплаха. Царският двор на Тарк най-после беше приел грозната истина.

— Ти и преди си имал срещи с тези осородни парвенюта, нали?
— подхвърли Паропс.

— Постарах се да ги сведа до минимум, но иначе, да... преди много време.

— Разкажи ми за другите раси в армията им. Дали са сключили съюз срещу нас, как мислиш?

— Империята на осите не влиза в съюзи — каза Неро и се изсмя дрезгаво. — Не са съюзници, а роби.

— Дават оръжие на робите си? — Мравкоидите от Тарк, както и мравкородните другаде, държаха роби за тежката работа и за нищо на света не биха сложили дори голям нож в ръцете им. Не толкова поради страх от въстание, колкото защото се гордееха със собствените си умения в боя.

— Не е толкова просто. Осоидите поддържат многочислени войски и непрекъснато попълват състава им с хора от завладените територии — помощни войски, така ги наричат. Империята поробва цели градове, след това набира бойци от окупираното население и ги изпраща далеч от дома, в друга завладяна територия. Все едно да изпратят ваши хора във... в Колегиум, във Век или нещо от този сорт. Сигурно невинаги се получава, но в огромната си част хората от помощните войски имат семейства у дома и знаят, че ако избягат или се разбунтуват, близките им ще платят сметката. Затова се примиряват. Някои са висококвалифицирани, занаятчии и прочие, други са просто месо за отстрел, първата вълна на всяка атака. Кофти работа без перспектива.

Паропс кимна отново и Неро потръпна, осъзнал, че думите му ще се разпространят из целия град, ще прескачат от ум на ум и току-виж стигнали до самия царски двор.

— Някои чужденци все още се изтеглят през западната порта — каза предпазливо мравкочовекът. — Всъщност, има и такива, които влизат през западната порта. Най-вече роботърговци, които се надяват

да пласират стоката си в последния момент. Може би е време и ти да тръгнеш.

— Ще поостана още малко — заяви небрежно Неро.

— Струва ми се, че когато битката започне, осойдите няма да питат от коя раса си, а от коя страна на стените се намиращ.

— Съвсем вярно — съгласи се Неро.

Паропс най-после обърна гръб на прозореца и хипнотичното съзерцание на близкото бъдеще.

— Защо си тук, Неро? — попита той. — Расата ти е известна с уменията си да минава между капките. Колкото по-надалече бягаш, толкова по-дълго ще живееш, нали така казвате вие? Чудя се защо още не си направил онова, което би сторило всяко разумно човешко същество на твое място — да си плюеш на петите, докато още е време?

Неро вдигна рамене. Отчасти причината се криеше в приятелството му с Паропс, разбира се, но имаше и друга и тя беше толкова лична и толкова обикновена, че го беше срам да я признае на глас.

— Никога не съм виждал война — продума тихо той. — Имам по някое и друго сбиване в сметката си през годините, но не и война. Истинска война. Впрочем преди много години направих проучване и написах книга за Битката на чарковете при портите на Колегиум, но отзивите на критиката бяха, хм, постни, да речем. И с право, защото нямам никакъв личен опит във войните и битките и това си личеше. Това ми е причината, не по-лоша от всяка друга... е, доста лоша всъщност, знам.

— Не си в ред — поклати глава Паропс.

— Вероятно. Но пък моят народ умее да се изнизва в последния момент, а той още не е дошъл. Така че, кой знае, накрая може да оправдая очакванията и да постъпя по традиционния начин.

— Не отлагай твърде дълго — предупреди го Паропс, а после изглежда получи ново съобщение, прелетяло с ефимерни криле през навалищата от послания във въздуха. — Най-после са приели посланиците — обяви той.

Скрил се върна на бегом, приведена ниско сред високите колкото човешки бой туфи саблена трева. Придвижваше се на серии от

спринтове през откритите участъци и благодарение на дългите си крака развиваше скорост, с каквато Салма не би могъл да се мери. А после застиваше неподвижно зад някое прикритие със запъната в лъка стрела. Салма и Тото се бяха окопали под една от големите туфи, която издигаше над тях тесните си, остри като бръснач стъбълца. Лежаха и наблюдаваха нетърпеливо неравномерното ѝ приближаване.

А после Скрил спря рязко до тях и ги засипа с пръст. Странно същество беше тя — смесица от минаски боен бръмбар и нещо друго, с нищожно образование и лоши маниери, но ги беше превела безпогрешно дотук, на хвърлей място от имперската армия, сякаш познаваше всяка педя от терена като дланта на ръката си.

— Какво видя? — попита я Тото.

— Видя ли я — нея или дъщерите на милосърдието? — прекъсна го Салма.

Тя го изгледа подигравателно с ококорени очи.

— Дали пък случайно не сте пропуснали да забележите многохилядната войска ей там, ваше височество? Идея си нямам къде е вашата лъскава дама, но със сигурност не марширува из лагера, както си мислите. Така че, не, нямах честта да се срещна с нея и да я поканя тук на халба бира и сладки приказки. — Тя поклати глава и вдигна ръка да подръпне заострените си уши, сякаш се опитваше да ги направи още по-дълги. — Дори не успях да се приближа до лагера, защото имат часови на всяка крачка, проклетниците. Опасали са с постове целия лагер, направили са окопи, заграждения, дори малки наблюдателници са издигнали. А небето! За него не ми се говори даже. Ако планът ви е бил да хвъркнете с тези ваши крилца, значи не става за нищо. Въздухът гъмжи от летящи патрули като мухи около разложен труп. Явно смятат, че мравкоидите ще им дадат сериозен отпор, а и защо не? Аз със сигурност щях да го направя, ако давах нарежданията в Тарк.

— Мравкоидите не са ли прекалено праволинейни за тази цел? — попита Тото. — Мислех, че просто ще се строят и ще нападнат.

— Не се заблуждавай, бръмбарче — каза му тя. — Мравките си падат по мръсни номерца като всеки друг. Те разбират от война, бръмбарче, а войната е преди всичко работа, денонощна работа. Никой не е печелил война само като се е сражавал честно.

— Престани да ми викаш така — сопна се Тото, защото прякорите, които му измисляше, започваха да го дразнят. — Аз съм толкова бръмбар, колкото ти си... каквото си там, или каквото не си.

— Аз бръмбар ли съм? Не. Негово височество бръмбар ли е? Не. Значи за теб остава да си бръмбарчето, освен ако не намерим някой повече да прилича на бръмбар от теб — изтъкна тя без помен от симпатия или съпричастие.

— Вие двамата няма ли да... — изсъска Салма, но не довърши, защото осоидите се появиха изведнъж, прелетяха толкова ниско, че тревата се разлюля, и несъмнено забелязаха тримата шпиони.

Бяха шестима — лек въздушен патрул, излязъл на разузнаване, — но осородните бяха свадливи по природа и налитаха на бой при всяка възможност. Водачът им изкрещя някаква заповед, двама се отделиха и поеха назад към лагера, а останалите се спуснаха към Салма с изтеглени мечове и протегнати длани, готови да отрицат енергийните си жила.

Скрил стреля моментално — скочи светкавично и пусна стрела, която се заби право в окото на втория нападател. Летящият войник се сгърчи във въздуха и падна като камък във високата трева.

Нямаше време Салма да запъва стрела в своя лък. Миг преди тримата останали войници да изпържат въздуха със златните си светкавици, той излетя право нагоре и изтегли меча си — краден къс меч имперска направа — от ножницата.

Скрил вече бе хукнала настрани, но Тото нямаше друг избор, освен да се просне на земята и да се надява на чудо. Усети как едно от жилата облиза раницата му — все едно силен мъж го беше фраснал с юмрук по гърба. А после се надигна, заредил пълнител в арбалета си.

Един от войниците беше набрал височина по петите на Салма и Тото разсеяно си помисли, че тези осоиди се движат доста по-умело във въздуха от повечето си сънародници, явно бяха специално подбрани за разузнавателните патрули. Вдигна арбалета си и стреля.

Мъжът, който връхлиташе към него, отскочи встрани от пътя на стрелата. А после се ухили самодоволно — явно с мисълта, че противникът му не би могъл да презареди навреме тромаво оръжие като арбалета. Само че Тото вече бе дръпнал лоста, стреля отново, после още веднъж, и от усмивката на осородния не остана и помен. Изненада, объркване и страх се бореха за надмощие върху лицето му,

докато войникът се мъчеше да избегне преградния огън. От втората стрела избяга, но не и от третата, нито от четвъртата и от петата, после се заби мъртъв в пръстта на пет-шест крачки от Тото. Осоидите бяха раса на строители и занаятчии, но въпреки числеността и изобретателността си, все още бяха далеч от техническите постижения на Равнините.

Чул вик наблизко, Тото се обърна и видя Скрил да се бие ожесточено с друг войник. Скрил беше адски бърза, мечът ѝ се стрелкаше като живо същество, но противникът ѝ беше професионален войник, а металните плочки на ризницата му отбиваха с лекота нейните удари. Тото знаеше, че не би могъл да стреля с арбалета без риск да уцели Скрил, затова извади собствения си меч, изскочи от прикритието си и хукна да ѝ помогне.

Над тях Салма се гмуркаше и въртеше в смъртоносен въздушен танц със своя противник. За тях разстоянието беше всичко — приближаха ли се твърде, щяха да си пречат взаимно, отдалечаха ли се прекалено, осоидът щеше да има предимство заради жилото си. Мечовете рядко танцуваха сред хаоса на този акробатичен балет, вместо това двамата чакаха, дебнейки пролука в защитата на противника.

Салма беше водно конче, роден беше да лети и неговата раса се гордееше с изящството на полета си. Осоидът от своя страна беше сред най-бързите от своята раса, но дори това не беше достатъчно. Салма се бе изтеглил внезапно, застинал в миг на престорено колебание, което подведе противника му да се приближи за удар. Ала принцът смени рязко посоката и крилете го понесоха стремително напред. Войникът се опита да промени ъгъла за челен сблъсък, размахал меча в широка дъга, но Салма проби гарда му и заби своето острие между ребрата му точно под ръба на бронята, а после използва низходящата инерция на мъжа, за да освободи оръжието си от мъртвото му тяло.

Кацна и се огледа за други врагове, но Тото и Скрил тъкмо довършваха с общи усилия последния имперски воин.

— Събирайте си нещата! — извика Скрил. — Ще дойдат и други!

Салма грабна раницата си; Тото нарами голямата брезентова торба, в която носеше инструментите и личните си вещи. „Напоследък

пътувам с много малко багаж“, помисли си горчиво водното конче, но когато си бил пленен и лишен от всичките си неща, обикновено резултатът е такъв. Сега разполагаше само с онова, което съпротивата в Мина беше успяла да му намери.

Раницата на Скрил вече беше на гърба ѝ, място, което рядко напускаше, освен за да влезе в ролята на буцеста възглавница. Дългокраката девойка се изстреля покрай тях още преди да са събрали докрай нещата си и двамата я последваха на бегом, макар да знаеха, че не е по силите им да я настигнат.

Обсадата на Тарк беше в началната си фаза. „За нас обаче войната вече започна“ — помисли си горчиво Салма.

Сети се за разговора си с Ааген, осородния занаятчия, чиито думи го бяха пришпорили на юг към Тарк — същия, на когото бяха предали пеперудородната танцьорка Скръб в окови и който след това я бе пуснал да си ходи под името Радостта на Ааген. Сега Салма беше убил още един осоид, първия оттогава. Направил го беше без колебание. В крайна сметка онзи мъж се опита да го убие.

Вярно, че осородният беше човек като всички останали, със своите надежди и амбиции, искрица разумен живот, угасена от половинметрово стоманено острие. От друга страна, в Дванайсетгодишната война с Федерацията бяха загинали толкова много водни кончета, че осоидите, струпани сега пред стените на Тарк, изглеждаха незначителни като брой. Сред загиналите бяха собственият му баща и трима братовчеди, включително Фелипе Далес, когото обичаше като брат. Не просто сънародници, а близки роднини — кръв, която крещеше за разплата. Три княжества от Федерацията на водните кончета стенеха под ботуша на Империята.

Салма стисна зъби. Още много кръв щеше да се пролее и част от нея можеше да е негова.

Скрил беше спряла да ги изчака. Тото я настигна задъхан.

— Как са ни открили? — попита той.

— Нали са разузнавачи, бръмбарче. Това им е работата.

— Аз пък мисля, че са проследили теб.

— Върни си думите назад, че току-виж съм се ядосала — викна разгорещено тя. — Никой не те е канил да идваш с нас.

Тото преглътна каквото му беше на езика и след кратка пауза каза:

— Добре, че дойдох обаче, иначе оня осоид преди малко щеше да ти види сметката. На това какво ще кажеш?

— Бихте ли млъкнали вие двамата? — измърмори Салма без особена надежда, че ще се вслушат в думите му.

— Играех си с него — заяви Скрил. — Просто... — Млъкна изведнъж, обърна гръб на Тото и грабна стрела от колчана си.

— Хвърли лъка *веднага!* Хвърлете мечовете *веднага!* Хвърли арбалета *веднага!* — излая някой сред високата трева. Последва колеблива пауза, после откъм една голяма туфа наблизко излетя стрела и се заби в пръстта до краката на Тото. А след миг се появиха мъже в рехав полумесец пред тях, увити в импровизирани плащове от плетена трева и тръстики, всичките с насочени арбалети. За миг Салма се уплаши, че са налетели на нов имперски патрул, но после видя, че тези мъже са мравкородни — мравкоиди от Тарк, — бледите им лица бяха намазани с кал и зелена боя. Под плащовете носеха доспехи от варена кожа и потъмнен метал.

— Хвърлете оръжията! — извика отново водачът им. — Или ще застрелям младежа с арбалета. Това е последната ви възможност да се предадете.

Тото побърза да хвърли арбалета си, след него и меча. Салма направи същото, като преценяваше шансовете си да се издигне във въздуха. Мравкородните бяха десетима и несъмнено в мисловна връзка помежду си. Едно погрешно движение от негова страна и *всички* щяха да го видят. Шансовете да избегне толкова много стрели не изглеждаха обещаващи.

Скрил изсъска ядосано и остави лъка си на земята, а стрелата прибра в колчана.

— Я да видим какво имаме тук? — каза на глас мравкородният офицер. — Цяла торба с полуродни, като гледам.

Говореше на глас заради тях, а какви мисли течаха между него и хората му, Салма можеше само да гадае.

— Не сме с армията — побърза да обясни той. — От Колегиум сме.

— Аз пък мисля, че такива като вас имат място само в някой цирк с изроди — отвърна с равен глас мравкородният офицер. — Но какви сте били и откъде идвате е без значение, защото в момента, момко, вие сте пленници. Ще дойдете с мен и всеки, който се опита да

извърти номер, ще получи стрела в дирника, гаранция. В града има хора, дето нямат търпение да си поговорят с такива като вас.

— Не сме ваши врагове — опита отново Салма. Пробва дори с усмивка, но офицерът не се впечатли.

— Приказвай каквото си щещ, момко, но за мен сте шпиони, дето искат да се вмъкнат в града. Е, желанието ви е на път да се сбъдне, като си помислиш, макар и по неочакван за вас начин.

3.

Форумът на умелите не беше ставал свидетел на такова нещо. Сегашният двубой не беше официално събитие, нито среща на отбори от дуелистката лига, и въпреки това зрителите едва се побираха на каменните скамейки, които се издигаха амфитеатрално от всички страни. Желаящите да видят дуела се бяха натъпкали рамо до рамо, от преподаватели в Академията, студенти и професионални дуелисти, до деца, които следваха любимците си с фанатичната преданост на мравкородни към своя град.

Дуелистите стояха в кръга, кръг, утъпкан от стотици и стотици стъпала в миналото. И двамата не стъпваха за пръв път тук. И не за пръв път заставаха един срещу друг, а нищо не разпалва тълпата така, както реваншът между шампиони. Церемониалмайсторът, престарелият мравкороден Кимон от Кес, вече три пъти се опитваше да даде старт на дуела, но глъчката беше такава, че думите му се губеха нечути.

От едната страна стоеше всепризнатият шампион на Форумата. Беше богомолкороден, каквито неизменно бяха най-добрите сред най-добрите. Богомолкочовеците се раждаха бойци, това беше тяхното Изкуство на предците. Малцина идваха в Академията, по един-двама годишно. Когато се биеха, побеждаваха винаги, а после просто си тръгваха. Повечето. Ала Пиреус от Нетион беше останал, предпочел беше живота на шампион в Колегиум пред всичко, което родината можеше да му предложи. Изкарваше си хляба с частни дуели и като отдаваше под наем уменията си на всяка дуелистка къща, която толкова отчаяно търсеше победата, че бе готова да си купи шампион, макар това да се смяташе за проява на много лош вкус. А през последната година предложения не му липсваха, защото модата се беше сменила и вече не беше достатъчно просто да участваш. Модно беше да печелиш. И сега не един и двама колегиумски магнати поддържаха дуелистки отбори, за да дадат рамо на престижа си.

Но тълпата не се беше събрала във Форумата, за да види поредната лесна победа на поредния високомерен богомолкороден боец. Повечето бяха дошли, за да видят противника му. Противничката. Позициите след публиката казваха, че са дошли да я видят преди Пиреус да е съсипал хубостта ѝ с някой умел удар, защото за него се знаеше, че е женомразец по принцип, а тази жена и този двубой... Богомолкородните пазеха най-яростната си омраза за един обект. Защо и как се бе зародила ненавистта им към паякородните вече никой не помнеше, но омразата им беше факт, както и че никога не забравят нанесеното им оскърбление.

Като повечето паякородни, тя беше красива. А необичайното бе, че беше дъщеря на Колегиум, а не някаква арогантна чужденка. Когато излезе на арената, нейното име беше в устата на всички — Тиниса. По-правилно би било Тиниса Трудан, но липсата на роднинска връзка със стария бръмбаророден беше толкова очевидна, че и едно име стигаше.

Пиреус беше висок и строен, лицето му — застинало в маска на неприязън. Синините, които Тиниса беше получила при последната си среща с него, бяха изчезнали и той очевидно беше готов да ѝ осигури нови. Тя беше по-ниска от него и по-тънка, привлекателна млада жена с навита на тила руса плитка и немирни зелени очи.

Нещо в стойката ѝ подсказваше на познавачите, че им предстои да видят един напълно различен двубой. Стойката ѝ не беше като на дуелист от Форумата или като на паякородна. Не, явно беше научила нещо ново по време на скиталчествата си далеч от Колегиум.

Беше научила коя е и каква кръв тече във вените ѝ, но само Тиниса и двамина сред публиката знаеха това.

Кимон отново призова за тишина, като удари един в друг двата тренировъчни меча. Кухото дрънчене на обковано с бронз дърво отекна в просторната зала.

— Призовавам ви за последно! — извика той. — Запазете тишина или този двубой няма да се състои!

Най-накрая, под заплаха да бъдат лишени от очакваното зрелище, хората се умълчаха. Кимон кимна одобрително и връчи мечовете на двамата противници. В техните ръце дървените оръжия изглеждаха тромави и грозни. Тези двамата бяха създадени за изящни оръжия от истинска стомана.

— Поздравете книгата! — нареди Кимон, при което двамата се обърнаха към голямото релефно изображение на едната стена и вдигнаха мечовете си.

— Часовник! — излая церемониалмайсторът и отстъпи бързо назад. Но нито един от противниците не помръдна дори след като масивните стрелки на механичния часовник започнаха да отброяват времето. Вместо това стояха и се гледаха под погледите на затаилата дъх тълпа. Тиниса изучаваше лицето на Пиреус и знаеше, че макар тя да вижда същото, което бе видяла и преди, противникът ѝ е доловил промяната в нея.

Но Пиреус беше горделив. Нападна я светкавично, тренировъчният му меч описваше къси дъги с намерението да я хване в капан.

Тя отстъпи, парирайки. Превърна арената в свой свят, затанцува на заден ход по периметъра ѝ, а нападите и ударите на Пиреус разсичаха единствено празния въздух. Знаеше, че противникът ѝ не е неподвластен на гнева — виждала бе да го провокират, — но поне засега Пиреус запазваше леденото си спокойствие, а движенията му ставаха все по-целенасочени, значи беше време и тя да направи нещо по въпроса...

Внезапно движение и неговият меч се отплесна встрани, в същия миг Тиниса премина в атака. Атаката ѝ не продължи дълго, но след нея боят се промени. Двата обикаляха в кръг, спираха, после подхващаха отново танца си, а въздухът помежду им трещеше от сблъсъка на мечовете. Зрителите следяха възторжено двубоя, но двамата дуелисти съвсем бяха забравили за тях. Техният свят се беше свил до размерите на арената. Форумът на умелите, часовникът, книгата и всичко останало вече не съществуваше за тях.

Пиреус и за миг не спря да напада, защото знаеше, че това е естественият ред на нещата — той да атакува, а противникът да отстъпва пред атаките му. Упорито се опитваше да върне двубоя на тази позната територия. Беше го правил и преди, когато — не толкова отдавна — я беше победил с два удара срещу нито един за нея. Но сега тя удържаше на пресата и превръщаше атаките му в свои. Защитата ѝ беше желязна. Той не можеше да я пробие, точно както тя не можеше да пробие неговата.

И тогава Тиниса си помисли: „Ако това бяха истински мечове, досега да съм го убила“. Собствената ѝ богомолска кръв вземаше превес и изведнъж тя видя Пиреус такъв, какъвто биха го видели хората от собствената му раса. „Виж го само този страхливец, който си играе с деца.“ Уменията му бяха безспорни, но гордостта на предците беше закърняла у него.

„Нека играем сериозно тогава.“ Тиниса отпусна докрай юздите на кръвта си. Форумът на умелите с неговите правила и ред се разпадна наоколо ѝ. Тя нападна стремително, мечът на Пиреус мина на сантиметри от лицето ѝ, а върхът на нейното оръжие се заби в стомаха му.

Той се преви надве, строполи се с рамото напред, и само с върховно усилие на волята Тиниса се спря, преди да е нанесла втория удар, който би счупил врата му — или срязал гърлото му, ако мечът в ръката ѝ беше истински. Вместо това отстъпи предпазливо назад с беглата и тъжна мисъл, че вече няма място тук. Уменията ѝ, придобити във Форума, бяха изковани наново във външния свят, изковани с кръв. Рефлексите и инстинктите, родени между живота и смъртта, не бяха питомни зверчета, които да учи на симпатични трикове.

Пиреус се изправяше бавно и трескаво се опитваше да възстанови дишането си. Тя го чакаше търпеливо, а тълпата мълчеше замръзнала.

Хвърли се към нея по-бързо отвсякога и ударът му щеше да я настигне, ако тя беше обикновен дуелист. В действителност Тиниса се изтегли още преди очите ѝ да са регистрирали движението и върхът на меча му я пропусна с цяла педя. В следващия миг го перна силно по лакътя и мечът изхвъркна от изтръпналата му ръка.

След като тя си тръгна, сподиряна от пощурялата тълпа, която ревеше името ѝ и скачаше върху скамейките, малцина имаха очи за надигащия се Пиреус. Лицето му беше буреносно, докато разтриваше наранената си ръка. Тръгна към друга врата, но един глас го спря. Вратите на Форума винаги бяха отворени, но сега на стената отстрани се подпираше друг богомолкороден, по-възрастен от него и със зелен боен жакет.

— Интересен двубой.

Пиреус присви очи.

— Двубоят не е свършил.

— Напротив. — По-възрастният мъж се отгласна от стената и Пиреус видя бойната ръкавица на дясната му ръка — кожа с метални плочки и половинметрово острие, което стърчеше като нокът на хищна птица между кокалчетата му. Това беше предпочитаното оръжие на богомолкородните от старите времена, а миг по-късно Пиреус позна и брошката, която мъжът носеше на ревера си — кръг, пресечен с меч.

— Оръжемайстор — отбеляза той и си пролича, че никога не е срещал такъв очи в очи.

— Все още ни има — потвърди мъжът. — А ти ще я оставиш на мира, Пиреус.

— Тя е паяк — процеди през зъби Пиреус и лицето му се изкриви в гримаса. — При следващия сблъсък ще ѝ видя сметката, нямай грижа, а тогава мечовете ще са от истинска стомана.

— Не, няма да го направиш.

Младият дуелист тръсна глава. Разбираше, че пропуска нещо.

— Ама ти да не би да я защитаваш? Тя е паякородна кръв. Тя е наш враг.

— Тя е моя кръв, момче — каза му по-възрастният мъж и замълча, давайки време на думите да стигнат до съзнанието му.

Първоначалното объркване, изписало се по лицето на Пиреус, бавно се изроди в неприкрит ужас.

— Но тя...

— Какво, момче? Имаш някакъв проблем с мен? Бас лоя, че ти се иска да ме предизвикаш.

— Дори не знам кой си.

— Аз съм Тисамон. Брошката и нокътя съм ги спечелил заслужено, а онова момиче е моя кръв. Имай тези неща предвид, преди да си казал още нещо.

Името явно не беше непознато за младежа. Беше го чувал в дуелистките кръгове в Колегиум. Преди време и Тисамон се беше заигравал с уменията си също като него.

— Затова би било глупаво да търсиш разплата — добави Тисамон. — Ближи си раните и се поучи от грешките си в боя, но тръгнеш ли след Тиниса с истинско острие...

— Ти ще си там — довърши вместо него Пиреус. С отвращение.

Тисамон се усмихна едва-едва.

— Не би било нужно. Тя ще е там.

— Защо е това бързане? — възнегодува Че. Едва беше излязла от Форума на умелите и бързаше да поздрави Тиниса, когато налетя на един от агентите на чичо си. Едрият мравкороден на име Балкус, който в Хелерон изглеждаше неделима част от нелицеприятния мизансцен на града, тук, на фона на спретнатия Колегиум, беше жалка гледка в разнобой с всичко наоколо.

— Ако се движиш бързо, е по-трудно да те проследят — каза той, без да навлиза в подробности, и Че, волю-неволю, продължи да подтичва след него.

Странно беше да се върнеш, след като си видял всичко, което беше видяла тя. Колегиум със своето спокойствие, с дребните си противоборства, с любовта си към науката приличаше на куклено представление, чийто параван може да бъде съборен всеки момент и хаосът зад него да излезе на бял свят. Че знаеше, че Стенуолд иска да говори пред Събранието и че оттам го спъват с всички възможни бюрократични пречки; знаеше също, че чичо ѝ не е заложил всичко на добрата воля на колегиумските управници и че работи паралелно върху други свои планове. Не ѝ беше казал какви са тези планове, нито каква е нейната роля в тях и дори дали има такава. Вместо това или се затваряше със Скуто, или кръстосваше града с неясна цел, придружаван от Балкус или Тисамон в ролята на охрана. Разходките му навярно целяха да объркат агентурната мрежа на противника, но истината бе, че успяваха да объркат и нея.

Дали и самата тя не беше под наблюдение? Плъзна поглед по лицата наоколо, но Колегиум беше космополитен град и местните бръмбарородни охотно приемаха хора от целите Равнини и отвъд. Дори тук, докато следваше с бърз ход Балкус по Холдрианския път към пазара за метали, Че съзираше представители на всяка раса, която наричаше Равнините свой дом, плюс истински коктейл от полуродни, както и неколцина от непознати за нея раси, пришълци от далечни земи. Всеки от тях можеше да е имперски агент — както онзи осороден, който прелистваше книга от сергията с преоценена стока пред книжарничката на ъгъла, така и някой с нищо незабележим

бръмбаророден продавач на подпалки. Всъщност, второто беше вероятно.

Странно беше това чувство, едновременно вълнуващо и тревожно, че може би е достатъчно важна, за да я наблюдават.

Балкус свърна без предупреждение към дюкяна до книжарничката, но когато Че понечи да го последва, той ѝ даде знак да продължи по Холдриан. Без никаква представа какво се очаква от нея, Че закрачи бавно, все по-оклюмала през навалищата. След малко Балкус цъфна отново до нея.

— Искан да проверя дали ни следят — обясни той. Явно и неговите мисли се движеха по същите релси като нейните.

— И следяха ли ни?

— Идея си нямам, да му се не знае — призна той. — Не ме бива много по тая работа с промъкването. На мен ми дай да се бия.

Така си беше. Че го беше виждала с очите си. Гласът на неговия гвоздистрел, който плюеше заредени с огнепрах снаряди и трещеше като гръмотевица, беше неделима част от спомените ѝ за битката при „Гордост“, големия релсов двигател, който бяха взривили в Хелерон.

— Тук — каза най-сетне той и се шмугна в малка таверна. Клиентите се брояха на пръсти. Ханджията, брумбаророден с прошарена коса, кимна с усмивка на Балкус и не възрази, когато той пришпори Че към задната стаичка. Момичето зърна в движение мухороден с широкопола шапка, който уж дремеше на една от масите, а всъщност беше от хората на чичо ѝ. Едното му око беше полуотворено колкото да наблюдава вратата.

— Ще ми каже ли някой какво става? — настоя тя и за нейна изненада зад вратата ги чакаше самият Стенуолд, който да отговори на въпроса ѝ.

Всичко това ѝ напомни за таверна „Мерая“, където преди време Стенуолд ги беше инструктирал, нея и приятелите ѝ, а после ги беше пратил почти без предизвестие в Хелерон, отприщвайки серия от събития, донесли ѝ предателство, робство, любов и кръв на мъртвец по ръцете.

Балкус приседна до вратата, свали гвоздистрела от рамото си и взе един мръсен парцал в обречен опит да почисти оръжието. Стенуолд седеше зад отрупана с листов маса. До него се бяха настанили бодливият Скуто и Спера, млада мухородна, която още се

възстановяваше от раните, получени при битката за „Гордост“. От другата страна на масата седеше Ахеос и Че тръгна право към него. И сега — както винаги — усети погледите, вперени в нея, когато се наведе да го прегърне. Знаеше, че са странна двойка. Отчасти, защото тя беше по-едра от него, поне на широчина, ако не на височина — молецородните бяха дребни по природа, — но най-вече защото молецородните по правило презираха бръмбарородните и дори ги мразеха заради натрапливите им технологии и безскрупулния им стремеж към печалба. Ахеос всъщност не правеше изключение — и той като мнозина от съгражданите си беше участвал в нападенията над хелеронските мини. Но правеше изключение за Че и го беше доказал многократно, правил беше много неща и беше изминал много мили единствено заради нея.

— До един час трябва да сме се задействали — обяви Стенуолд. — Наблюдават ме зорко, но тук сме на сигурно място, а когато тръгнем, ще е под земята. Докато ми хванат отново дирите, вече ще е късно.

— Имате план — отбеляза Ахеос.

— Ние винаги имаме план — кимна Скуто. — И точно като преди, най-добър е онзи план, който съставяш в последния момент.

— Когато тръгнем оттук, Скуто ще се качи на железницата за Сарн — обясни Стенуолд. — Очаквам скоро да ме изслушат в Събранието и ако се наложи да татуирам предупреждението си за имперската заплаха върху челото на всеки делегат, за да ме чуят, ще го направя. Но Колегиум не може да се справи сам. Сарн е наш съюзник отскоро, но тамошните мравкоиди са доказвали лоялността си и преди. Притекоха се на помощ, когато Век стегна в обсада града ни. Сега помощта им ще ни е нужна отново. Скуто, все още имаш контакти в Сарн, нали?

— Бая са се кротнали напоследък — ухили се Скуто и грозното му лице се набръчка. — Но като им кресна в ушенцето, ще се размърдат, нямай грижа.

— В такъв случай върви при тях и викай на воля. Искам от теб да говориш с царския двор в Сарн или поне с някой, чийто глас се чува там. Разкажи им за Тарк. Разкажи им за Мина и за Мейнис. Но най-вече им разкажи за Империята.

— Няма да искат да ме приемат — поклати глава Скуто. — То кой ли иска да говори с мен, като си помислиш. Но ще намеря някой да говори от мое име. Посланието ти ще бъде предадено.

— Така те искам. Вземи Балкус и Спера да ти помагат.

Балкус се изкашля.

— Ще прощаваш, майстор Трудан, ама не е лошо пак да ме погледнеш. Виж цвета на кожата ми най-вече?

Стенуолд спря празен поглед в лицето му — виждаше мравкоид от Сарн, по-едър от повечето и навъсен в момента. А после си спомни друг такъв мравкороден — Мариус, който загина при Мина. И двамата бяха ренегати, отцепници — а когато мравкороден обърнеше гръб на града си, трудно го приемаха обратно.

— Е, ти май няма да се върнеш в Сарн в обозримото бъдеще — призна Стенуолд. Преди много години Мариус беше напуснал Сарн, защото тамошните управници не се бяха вслушали в предупрежденията му за имперската заплаха. Напуснал бе дома си, воден от благородния стремеж да го защити посвоему, и в този смисъл не го бе изоставил. Балкус от своя страна едва ли се беше водил от толкова достоен за възхищение мотив. Но резултатът така или иначе беше същият.

— Спера ще ми е достатъчна — намеси се Скуто. — Аз не съм ти някое цвете в саксийка, шефе. Е, Спера, в състояние ли си да пътуваш?

Дребната мухородна кимна предпазливо.

— А готова ли си да говориш с една царица от мое име? — притисна я Скуто.

— Забрави — тръсна глава тя.

— И това ще ти дойде до главата — увери я Балкус. — Колкото до мен, аз оставам тук да пазя шефа. Звучи ли ви добре като план? Добре е да имаш човек като мен подръка.

— Може и да си прав — съгласи се Скуто. Стенуолд местеше поглед между двамата.

— Тисамон и Тиниса ще са тук, ако ми потрябват, но... добре. Още един чифт ръце и очи няма да са излишни. — Стенуолд премести поглед върху племенницата си и нейния любим. — Че и Ахеос, вие също отивате в Сарн, но по друга причина.

Че го изгледа сурово.

— Надявам се, че не се опитваш пак да ме държиш далеч от беди, чичо Стен. Защото последният ти опит се провали с гръм и трясък.

В усмивката на Стенуолд нямаше и следа от веселие.

— Империята е хвърлила око на Равнините, Челядинке, така че безопасни места няма. Преди години двамата със Скуто се бяхме окопали в Сарн и ни се стовариха неприятности, които нямаха нищо общо с Империята. Източникът на неприятностите ни беше неочакван... Истината е, че имахме ожесточен сблъсък с група индивиди, познати под името мистери.

Ахеос изръмжа и настръхна видимо при последната дума.

— Какъв сблъсък по-точно? — настоя той.

— Те нали се биха на наша страна в Хелерон? — попита Че. — Мислех, че са армията на молецоидите или нещо такова.

— Тайно общество, по-скоро — поправи я Стенуолд. — Действат като агенти и шпиони на молците. Неприятностите, за които споменах, бяха изцяло плод на недоразумение, но ако не друго, поне научихме това-онова за мистерите, което да ни е от полза сега. Скуто ще ви даде информацията, с която разполагаме, и тя, заедно с факта, че Ахеос е от нашия отбор, би трябвало да ви осигури достъп до тях.

— Искаш да привлечем мистерите на наша страна? — попита Ахеос с тон, който подсказваше, че според него това е мисия невъзможна.

— Искам да направите всичко по силите си. Молецоидите от Доракс не са имали неприятности като онези, които твоите съграждани си имат от десетилетия с хелеронските предприемачи, и не би трябвало да са чак толкова подозрителни към външни хора — изтъкна Стенуолд. — Техни представители все още идват в Академията, а знам, че от време на време пращат и посланици в Сарн. Надявам се поне да обмислят предложението за съвместни действия. Наясно съм, че не можем да очакваме армии от тях, но понякога и информацията може да бъде полезна. Ще го направиш ли?

Ахеос погледна към Че.

— Какво мислиш?

— Ще направя каквото трябва — каза тя. — И преди съм се срещала с хора от твоя народ. Тези мистери едва ли са по-страшни от скририте в Тарн.

Лицето му се сгърчи за миг при тази препратка, но после младежът се обърна към Стенуолд.

— Нищо не обещавам, но каквото може да се направи, ще бъде направено.

Стенуолд беше избрал тази таверна заради подземния ѝ тунел към реката, изграден още по времето, когато трезвеността беше на мода в Събранието и акцизът върху виното беше скочил до небето. Сега гледаше как Скуто, Че, Ахеос и Спера изчезват в тунела, за да стигнат по най-бързия начин до релсовата станция. В същото време друг от хората му, с бодлив дървен корсет под плаща, щеше да се мотае из промишления район край Западното леярско шосе. Стенуолд и Скуто отдавна бяха установили, че различието може да бъде маскировка само по себе си, стига — като Скуто — да си толкова различен, че хората да не виждат по-далеч от разликата.

Тисамон и Тиниса сигурно се бяха върнали в Академията, без да подозират, че колелетата на плана вече са се задвижили. Преди малко в задната стаичка на таверната Стенуолд беше излъгал Че. Сарн наистина не беше безопасно място, но през следващите няколко дни със сигурност щеше да е по-безопасно от Колегиум. Рано или късно Стенуолд щеше да се изправи пред Събранието и да изложи тревогите си пред делегатите, макар че осойдите несъмнено бяха подкупили хора, крило му подлеят вода по време на предстоящото обсъждане. На този късен етап никой не би могъл да предскаже дали управниците на Колегиум ще отворят умовете си за мъдростта на предците. И по тази причина осородните щяха да зложат на сигурно, тоест щяха да направят всичко по силите си да спрат Стенуолд, преди да се е изправил на трибуната.

Следван от Балкус, той тръгна обратно към Академията. Едрият мравкороден беше от хората на Скуто, а не от онези, които Стенуолд беше вербувал лично. Това само по себе си поставяше въпросителни. Балкус беше наемник, а още не беше отворил дума за надницата си. Обстоятелство, което можеше да е както благоприятно, така и подозрително.

— Кажи ми, Балкус, защо участваш ти във всичко това? — попита направо Стенуолд.

— Нямах ми доверие, така ли?

Без дори да се озърне и все така предоставил широкия си гръб на теоретичния нож, Стенуолд сви рамене.

— В делата, с които се занимавам, доверието не се дава лесно.

— Така е — съгласи се мравкочовекът. — Виж, аз не съм някакъв герой. Упражнявал съм занаята си от Хелерон до Еверис и съм работил за кого ли не — от разбойници и мошеници до Аристоите в Паешките земи. Територията е голяма и работа за хора като мен винаги ще се намери. А осойдите ще променят това. Под тяхната сянка човек като мен или го чакат робски окови, или военна повинност. И в двата случая ще трябва да им върша мръсната работа. Ако тази идея ми допаднаше, щях да остана в Сарн.

— Винаги ще има погранични територии — изтъкна Стенуолд. Белите куполи на Академията вече се виждаха пред тях. — Можел си просто да тръгнеш натам.

— Да не се опитваш да се отървеш от мен?

— Любопитен съм, Балкус. Не бих могъл да разчитам на теб, ако не те познавам. Скуто ти има доверие. Това е добро за начало, но не е достатъчно.

— Е, да. — Някакво неудобство се бе промъкнало в гласа на мравкоида. — Със Скуто се знаем отдавна. По едно време се редувахме да си плащаме един на друг гаранцията. Това ще да е било... абе, много отдавна, още преди ти да го познаваш. А някои от момчетата и момичетата, дето работеха за него, са ми били дружки на времето. Много от тях вече не са между живите. И, знам ли, човек почва да се пита какво има да става.

— Разбирам — кимна Стенуолд. — Не си мисли, че не оценявам усилията ти. Видях те как се сражава при „Гордост“. Добра работа свърши там.

— Както и ти. И племенницата ти, и всичките — рече с уважение Балкус. — А някои там си и останаха, на бойното поле при „Гордост“.

Минаха покрай статуите на Логиката и Разума, които красяха източната порта на Академията. Стенуолд поспря за миг, опрял ръка на Логиката, изобразена като бръмбарородна жена на зряла възраст, стиснала метален лост с маркировките на сметачна линийка, каквато използваша занаятчиите. Великата академия беше място, където младежи от всички раси получаваха знания, и макар богатите да си

плащаха за обучението, имаше стипендии, които осигуряваха достъп и на бедните. Молецоидите може и да пазеха ревниво тайните си в мрака на своите планински убежища, но тук знанието беше светлина, която да огрее и най-далечните ъгълчета на познатия свят. Нямахме друго място като това и никога не бе имало. А сега осородните искаха да го унищожат.

Стенуолд се обърна към спътника си.

— Имам работа за теб. Възможност, ако щеш.

— Казвай — подкани Балкус и Стенуолд го направи. Ако се съдеше по изражението му, нравкородният не хареса задачата, но тя в известен смисъл беше тест — дали ще я приеме или не. Накрая кимна все пак, може би просто защото нравкоидите от най-крехка възраст се учеха да приемат заповеди. Изкриви за последно лице, поклати глава и тръгна, отдалечавайки се от Академията.

Студенти стояха на групички в двора и мнозина спряха погледа си на Стенуолд, когато той мина през портата. Стенуолд знаеше, че неволно се е сдобил с известност тук. Явно студентите го смятаха за свободомислещ човек, който дръзва да преподава неща, които по-консервативните му колеги заобикаляха отдалеч. Вече от десетина години предупреждаваше за имперската заплаха и ето че тази година Империята бе стъпила в Равнините. Най-напред осоидите бяха взели участие във Великите игри и дипломатично се бяха класирали на второ място във всички дисциплини, в които си бяха пробвали силите. А сега пристигаха новини за мащабен поход на изток и под бойни знамена. Фантазьорът Стенуолд се бе превърнал в пророка Стенуолд.

Сега обаче, докато пресичаше двора на Академията, шепотът на младежите му прозвуча далеч по-тревожно от обичайното и Стенуолд изтръпна, осъзнал причината. Явно беше пристигнало потвърждение, че Тарк е нападнат и че нашествието е започнало. Обърна се да погледне младите лица и видя там надежда и страх, съмнения и възхищение, всичко това омесено в чудат коктейл. Като го видяха да спира, мнозина тръгнаха към него и го засипаха с въпроси:

— Майстор Трудан, накъде ще тръгне Империята, когато Тарк отблъсне войските ѝ?

— Майстор Трудан, как се сражават осоидите? Използват ли автовозила?

— Какво ще стане, ако пробият отбраната на Тарк?

Последният въпрос ги накара да млъкнат. Повечето дори не бяха обмисляли този вариант, защото дузина и повече бойни експедиции на мравкородни се бяха разбивали в непревземаемите стени на този град. Политическият баланс в Равнините не се беше променял от поколения. Промяна от такъв мащаб изглеждаше немислима.

— Ако превземат Тарк — каза Стенуолд с тих глас, който се чу ясно на фона на тревожното мълчание, — ще тръгнат за запад. — Бе наясно, че студентите ще повярват на думите му, защото ги казва той, но знаеше също, че казаното е истина, и затова не го интересуваха какви ще са последствията. Момичето, задало въпроса, си проби път напред.

— Но това няма как да стане, нали? Защо им е да го правят?

Стенуолд се вгледа в нея. Сети се, че я е виждал на лекциите си по история в началото на годината.

— За власт. За контрол. Тяхната империя е като търкаляща се на ръба си монета, която ще падне, ако спре да се движи.

— А ние? Нищо ли не можем да направим? — попита момичето. Беше паякородна девойка, хубава, макар и без стряскащата красота, която притежаваха повечето жени от нейната раса.

Спомни си думите на Ахеос.

— Каквото може да се направи, ще бъде направено — каза той и в този миг се сети за името ѝ — Ариана. Обещаваща студентка с голям потенциал.

4.

Основната разлика между гостоприемството на осоидите и гостоприемството на мравкородните, реши Салма, беше в това, че осоидите можеха да летят. Когато го бяха затворили в Мина, осородните бяха стегнали лактите му зад гърба със специални белезници за летящи, така че да осуетят опитите му да отлети дори да имаше къде да отиде.

За разлика от тях мравкоидите вързаха ръцете му отпред и го тикнаха в килия без прозорци. Беше тъмно като в рог, но според вътрешния му часовник от залавянето им бяха минали ден-ден и половина.

Килията беше прекалено малка, за да легне в цял ръст, а таванът ѝ — прекалено нисък, за да стои изправен. Така че Салма седеше в един ъгъл и се заслушваше за шумове отвън, но килията беше вкопана в земята, стените ѝ бяха от зидан камък, а вратата — от масивно дърво. Дори ехо от звук не проникваше вътре.

Дадоха му малко блудкава на вкус вода в купа, която той едва не обърна, докато опипваше пода да я намери. Храна не му дадоха, а това не вещаеше нищо добро. Най-вероятно означаваше, че ще го държат тук известно време, но не за дълго.

Бе протестираше, естествено. И тримата се бяха опитали да обяснят, че не са шпиони и че осоидите са и техни врагове. Войниците от патрула, които ги бяха заловили, не проявиха интерес. Имаха си задача и тя не включваше разговор с пленниците. И нищо, което Салма или другите биха могли да изтъкнат в своя защита, не би променило този факт.

Надяваше се Тото и Скрил да са извадили повече късмет от него, макар че това изглеждаше малко вероятно.

Чу резето да се отмества и застина напрегнат. Безсмислено беше да крои планове — дори да отвореха вратата и той да успееше някак, въпреки вързаните си ръце, да надвие тъмничарите, пак щеше да е под

земята напълно дезориентиран, лесна мишена в облика си на избягал затворник.

Под прага нахлу светлина от фенер — мътна, но ослепителна като слънцето за неговите отвикнали очи; блисна се по пода на маломерната килия и се покатери по отсрещната стена.

Превъртя се ключ и тежката врата се отвори. Салма тъкмо се беше надигнал, когато светът експлодира и опърли мозъка му. Откри, че се е строполил на една страна, вдигнал ръце да предпази очите си. Явно бяха включили някаква лампа, някаква занаятчийска измишльотина, и силната ѝ светлина го беше блъснала право в очите. След толкова време в пълен мрак светлината разяждаше като киселина и той усети, че по страните му се стичат сълзи. Някакви мъже го вдигнаха на крака и го извлякоха грубо от килията.

Когато го заведоха в друго помещение, Салма вече виждаше, макар очите му още да сълзяха. Намираше се в някаква гола стая с един-единствен тесен прозорец близо до тавана. На две от стените имаше лампи, които светеха със силна бяла светлина и съскаха. Обърна се към един от войниците, но не успя да попита нищо, защото мъжът го удари с юмрук в корема толкова силно, че Салма се преви надве. Докато се бореше да си поеме дъх, войниците вдигнаха ръцете му и провряха върха на голяма кука под въжето, с което бяха стегнати китките му. Салма чу дрънчене на верига, после куката се издигна рязко нагоре и той застана на пръсти, за да облекчи болката в раменете.

След това двамата войници отстъпиха назад, явно доволни от работата си. Приличаха си като братя — както помежду си, така и с мъжа, който беше заловил Салма и приятелите му. Ниски набити мъже с плоски лица, бледа кожа и тъмна коса, с плетени ризници.

Стаята имаше само една врата и Салма погледна натам в очакване на водещия разпита, който несъмнено щеше да се появи. Явно го бяха опнали на куката с намерението да му причинят болка, но Салма можеше да стои на пръсти с часове, защото неговата раса притежаваше атлетичност и вродено чувство за равновесие, каквито мравкоидите не познаваха. Нагласи центъра на тежестта си по най-щадящия начин, така че тялото му да се възстанови от ударите и ожулванията, получени през последните няколко минути.

„Много приятни хора са тези таркианци. Ще ми припомни ли някой защо сме на тяхна страна?“

Точно в това беше въпросът, разбира се. Никой никога не беше твърдял, че Равнините са населени с образци на добродетелност, а само че са по-полезни за останалия свят свободни, отколкото под имперски ботуш. Двойно по-силен аргумент от гледна точка на Салма, защото ако Равнините паднеха, това би оголило за атака цялата южна граница на собствената му родина — Федерацията на водните кончета.

Вратата най-после се отвори в стаята влезе жена — сестра на братоподобните войници. Може и да беше с по-висок чин, но ризницата ѝ беше същата като техните, а нашивки, значки или други обозначителни знаци липсваха. Е, мравкоидите едва ли се нуждаеха от такива, напомни си Салма. Нали четяха в мозъците си, а там тази информация беше налична за всеки. По петите на жената ситнеше мухородно момиче на не повече от четиринайсет години, което седна до вратата със свитък и писалка в ръка. Робиня писар, предположи Салма.

— Име — поде жената. В тона ѝ липсваше и намек за въпрос; думата бе прозвучала равно от началото до края.

Салма реши да си придаде тежест.

— Принц-минор Салме Диен от Федерацията на водните кончета. — Момичето с писалката записа без колебание думите.

Мравкородната жена не изглеждаше впечатлена.

— Не си играй игрички с мен. Предстои да бъдеш екзекутиран, както вероятно си се досетил и сам.

— Защото ме мислите за шпионин.

— Защото си шпионин — поправи го тя. — Няма друга причина да дебнете северно от града, където са ви заловили. Искам да чуя кои са ти господарите, с какви оръжия разполагат, какъв е военният им капацитет, какви са им тактиките и слабите места. Ако сътрудничиш, може би ще ти позволят да служиш на Тарк като роб.

— Нямам нищо общо с осоидите — настоя той.

Жената стисна устни и измъкна нещо изпод колана си. Ръкавица, видя Салма, с метални капси на кокалчетата. Мравкородната я надяна, без да се церемони.

— Но иначе наистина съм шпионин — побърза да каже той и жената вдигна вежди. — Само че не работя за Империята на осите. Все пак знам доста за тях и ще се радвам да ви кажа всичко, което може да

ви е от полза. Те са и мои врагове. Народът ми се е сражавал дълго с тях... самият аз съм се сражавал с тях, бил съм техен пленник дори.

Тя сякаш оставаше глуха за смисъла на думите му.

— Ако не те праща войската, обсадила в момента града ни, то за кой град шпионираш тогава? Кес изглежда най-логичният кандидат.

След кратко объркване Салма съобрази, че Кес е един от другите мравешки градове в Равнините и най-близкият до Тарк.

— Не съм шпионин на мравкородни — каза той.

— Не виждам никаква друга възможност. Кой друг би имал полза от тази ситуация?

Салма се вгледа в празния ѝ, незаинтересуван поглед.

— Праща ме Стенуолд Трудан. Той е бръмбаророден, преподавател във Великата академия. От години работи срещу осоидите, а сега ни прати тук, мен и спътниците ми, със задачата да съберем информация и да му докладваме. Неговият единствен интерес — нашият единствен интерес — е да спрем Империята.

— Ние ще спрем тази империя — отвърна презрително тя. — Какво му пука на един бръмбаророден учен?

Салма си даде сметка, че следващото, което ще каже, може и да не му помогне, а е по-вероятно да му навреди, затова се опита да го облече в други думи, но истината бе, че трудно можеше да представи Стенуолд като човек, който симпатизира на Тарк.

— Стенуолд Трудан твърдо вярва, че нашествието на осородните няма да спре при стените на Тарк — изрече тихо той и зачака.

Единият от войниците пристъпи напред с очевидното намерение да го удари за нахалството, но някаква нечута команда от водещата разпита жена го върна на мястото му.

— Обясни — подкани тя с все същата безизразна физиономия.

Салма си пое дълбоко дъх.

— Вече от две поколения Империята се разширява с бързи темпове — поде той. — Осоидите и преди са се сблъскали с мравкородни и са ги побеждавали. Достатъчно е да погледнете през крепостните стени на Тарк, за да се убедите в това. Преди вашият патрул да ни залови, ние с очите си видяхме мравкородни в имперските редици. И то не като наемници или съюзници, забележете, а като роби на военна повинност.

Жената не каза нищо и Салма се запита какъв ли диалог тече между нея и сънародниците ѝ в момента.

— Сражавали са се с мравкоиди, вярно е — каза накрая тя. — Но не са се сражавали с Тарк.

Салма понечи да вдигне рамене, но не можа.

— Хубаво. Както кажеш. Може пък да им набиете канчето и те да се оттеглят на куц крак, повлекли мъртвите със себе си. Ако стане така, никой няма да е по-щастлив от мен. Но Стенуолд се бои, че ще стане иначе. Какво друго мога да ви кажа?

Знаеше, че мълчаливият диалог продължава да тече. Войниците също участваха, поне ако се съдеше по погледите, които им хвърляше водещата разпита. Нищо чудно до час целият град да обсъжда достойнствата на Салма.

А после жената му обърна гръб и си тръгна, без да каже и дума; робинята писарка я последва на бърз ход. Войниците свалиха Салма от куката и го поведоха все по-надолу и по-надолу към пълния мрак на малката му килия.

След време, чиято продължителност не бе в състояние да прецени дори приблизително, Салма ги чу да идват повторно за него. Видял светлината под прага, той побърза да вдигне вързаните си ръце пред очите, в случай че пак му приложат номера с лампата.

— Излизай! — излая грубо един от пазачите.

— Ако пак ще ме заслепявате, няма.

Чу ги да влизат в килията и се дръпна назад, като свали по необходимост ръцете си от лицето. Моментът за бягство беше назрял, помисли си той, колкото и обречен да изглеждаше подобен опит.

— Хайде да се успокоим, а? Няма нужда да превръщаме това в дипломатически инцидент! — Гласът не беше на мравкороден, акцентът не беше тукашен. Войникът най-отпред се дръпна крачка встрани, разкривайки най-грозния мухороден, когото Салма бе виждал някога. Плешив и с разкривен от старо счупване нос, дребният мъж оглеждаше критично килията.

— Виждам, че нашите домакини са проявили типичното си топло гостоприемство — изсумтя той.

— И ти ли си затворник?

— Аз съм билетът ти за излизане оттук, синко.

Салма присви очи.

— Да не си роботърговец?

Последното накара мухородния да се изсмее на глас.

— Ако имах толкова пари, нямаше да съм тук. Не, аз съм твоят таен пазител, момче, и съм дошъл да те освободя. Е, доколкото може да е свободен човек тук и сега. — Нещо проблесна в ръцете му и с едно бързо движение той срязва въжето, стягащо китките на Салма. — Хайде, давай да те изкараме оттук.

С тези думи той се обърна и излезе. Салма го последва, като държеше под око пазачите. Мухородният може да беше дребен, но вървеше бързо и Салма ускори ход, за да не изостане.

— Кой си ти? — попита настоятелно той.

— Не обичам да се повтарям, така че хайде да стигнем по живо, по здраво до онова стайче горе, пък тогава ще ти разкажа всичко.

Без предупреждение мухоидът свърна наляво и пое почти на бегом по някакво стълбище. Салма го последва. Стълбището ги изведе в нещо като преддверие с познатите вече тесни прозорци под тавана и — далеч по-важно — с Тото и Скрил.

Салма едва не прегази мухородния в желанието си да стигне по-бързо при тях. Скрил изглеждаше уморена до смърт, а Тото имаше синини по лицето и сцепена устна.

— Какво става? — изсъска Салма.

Тото поклати глава.

— Мисля, че този човек може да ни обясни.

Чак сега Салма видя, че в стаята има и друг мравкоид, мъж на средна възраст, който ги наблюдаваше внимателно.

Мухородният врътна пръст към него.

— Първо — каза той, — това е командир Паропс, който отговаря за вас понастоящем.

— Нали уж щеше да ни освободиш? — сви устни Салма.

— Това и направих. Само за информация ще ви кажа, че това е човекът, който ще го отнесе, ако се окаже, че не сте такива, за каквито се представяте — обясни мухоидът, а мравкородният офицер го изгледа ядосано.

— А ти кой си, дребен? — прекъсна го Скрил.

Мухоидът й метна крива усмивка.

— В прещастливия ден на моето раждане мама и тате са ми дали името Неро и оттогава друго не ми е трябвало.

— Това име го знам... — промърмори Тото, после млъкна, смръщил усилно вежди. След това добави: — Вие да не сте... Рисувате ли картини?

— Не, аз не рисувам картини. Далеч по-точно е да се каже, че съм изключително талантлив художник — каза Неро с известно раздражение. — Нещо повече, преди време със Стенуолд Трудан бяхме верни приятели по чашка и когато разбрах от Паропс, че това име е изтекло по мрежата, реших, че ще е добре да ви навестя, ако не за друго, то да видя какви хлапета използва дъртият Стен в последно време.

— Майстор Трудан ни прати тук да съберем информация за атаката на осойдите срещу Тарк — обясни Тото. — Трябва да напуснем града и да си намерим подходящо място за наблюдение.

Неро и Паропс се спогледаха.

— Синко — усмихна се мухоидът, — без да искате, се сдобихте с най-добрия наблюдателен пост. Обсадата започна и повече никой няма да излиза от Тарк.

— Твоят човек закъснява — отбеляза жената водно конче.

Старият скорпионороден се почеса с щипка по хлътналите гърди.

— Първо, мадам, той не е мой човек. А просто човекът, който най-добре пасва на твоите изисквания. Второ, не закъснява — поне по стандартите на този бизнес. Не всички имаме часовници и моторчета.

Тя тръгна към него и плащът ѝ изшумоля. Четиримата биячи, които скорпионоидът беше разставил из стаята, се напрегнаха, и той вдигна ръка — онази със счупената щипка — да ги успокои.

— Знаеш ли какво ще стане, ако ме предадеш, Хокиак? — попита жената.

Хокиак разтегли лице във ведреа усмивка, която изкара на показ кошмарната гледка на възпалените му венци и оредели зъби.

— Не си хаби заплахите, госпожичке. Ако ме беше страх от заплахи, нямаше да доживея до тез години. — С премерено безразличие той взе бастуна си и се отдалечи с накуцване, като преднамерено ѝ показа гърба си, в случай че реши да се възползва от

възможността. Вътрешно Хокиак очакваше изтръпнал удара и въздъхна хрипливо, когато той така и не дойде.

„Тази ще ми докара проблеми“ — реши той. Проблемите му бяха отдавнашни познайници още от позабравената му младост като разбойник в Ръбатата пустиня чак до сегашното му битие на черноборсаджия в окупирания град Мина. Изкарваше си хляба от проблемите и беше натрупал повече пари, отколкото би могъл да изхарчи. Дори тази неприятна жена да го убиеше, това едва ли би съкратило с много живота му.

А че е луда, съмнение нямаше. Хокиак може и да се усмихваше небрежно, но избягваше да я поглежда в очите. Те горяха, в тях пламтяха огънове, които щяха да бушуват дори светът да изстинеше като вчерашен труп.

Водни кончета. Не познаваше много от тяхната порода. Трябва бая рано да се е отклонила от пътеката на добродетелта, щом е насъбрала злобата, довела я в неговия бизнес. Защото, доколкото той знаеше, водните кончета си падаха по веселия живот, пълен с цветя и рози. Тъй че откъде се беше взела тази трижди проклета жена?

Беше висока — почти толкова, колкото беше висок самият той, когато още можеше да стои изправен в целия си ръст и не му трябваше бастун. Плаща си не сваляше, но доспехите се очертаваха под него, а и едната ѝ ръка вечно беше скрита от погледа и несъмнено стискаше оръжие. Но имаше пари и когато бяха договаряли сделката, те му се сториха достатъчни да си затвори очите за кръвожадния ѝ меч.

Вече не беше толкова сигурен. Щеше да си има големи неприятности, ако връзката му не се появеше, и още по-големи, ако Империята беше надушила сделката и пратеше повече войници, отколкото бяха по силите на хората му. И в двата случая жената щеше да му види сметката, без значение кой е виновен.

„Риск, риск, риск.“ Обичаше да казва, че вече остарява за подобни пакости. Всъщност отдавна беше остарял за тях, но така и не можеше да се откаже от навика.

Прекуси с куцукане задната стаичка на дюкяна си, бастунът се огъваше под тежестта му на всяка крачка. Подпря го на масата, взе глинената си лула и се зае да я пълни, като се надяваше, че преклонната му възраст е достатъчно извинение за треперещите му ръце. Имал си бе работа с убийци, с бегълци от закона, с бунтовници,

професионални предатели и с офицери от имперския Рекеф, но тази жена... от нея го побиваха тръпки.

Представила се бе под името Фелисе Миен и с това се изчерпваше информацията на Хокиак за нея.

Най-накрая едно мухородно момче влетя в стаята и стресна всички.

— Дойде, майстор Хокиак — съобщи то.

— Колко води, момко?

— Трима. Освен него си.

— Изчезвай тогава — посъветва го Хокиак. Момчето излезе на бегот и Хокиак хвърли поглед на другите момци. Бяха негови служители; трима бяха от местните бойни бръмбароиди със синкавосива кожа и яко телосложение, а старите червено-черни шарки отпреди имперското нашествие бяха заличени с боя от нагръдниците им. Четвъртият беше невинен наглед мухороден, който можеше да извади окото на човек с нож, хвърлен от двайсет крачки. Всичките изглеждаха готови и уверени. За разлика от тях Фелисе Миен трепереше — едва видимо, но на много бързи обороти. Хокиак реши, че дискретността е добро качество за старец като него, и се оттегли зад тезгяха.

Мъжете, които влязоха в стаята, също бяха местни, не носеха доспехи, но имаха мечове на коланите си, а единият държеше запънат арбалет. Огледаха подозрително стаята, после отстъпиха да сторят път на своя работодател.

След цялото напрежение появата му беше почти комична — закръглен бръмбаророден със страдалческо изражение, мек като памук. Беше с наметало, но дрехите отдолу бяха с имперски цветове и кройка.

— Дрейуейн — поздрави го Хокиак иззад тезгяха. В пристъп на вдъхновение, добави: — Да ти предложи нещо за пиене?

— Зарежи тъпата пиячка. Къде са парите? — настоя новодошлият. Според информацията на Хокиак, Дрейуейн беше някакъв чиновник в имперския Консорциум. При предишния губернатор бил голяма клечка, но след неговата мистериозна смърт онези от фаворитите му, извадили късмета да го надживеят, сега срещаха трудности. Понякога фатални.

— Тя носи парите — каза Хокиак и Фелисе Миен пристъпи напред.

Дрейуейн се дръпна като опарен.

— Федерална? Ти да не си луд бе? Къде да харча *нейното* злато?

— Златото ѝ е имперско. Видях го с очите си — увери го Хокиак, а наум си каза, че източниците на въпросното злато навярно също са били имперски и вероятно покойници.

— Имаш ли каквото поисках? — попита нетърпеливо Фелисе.

Дрейуейн присви очи.

— Да видя парите.

— Имаш ли каквото поисках? — повтори тя по-бавно, подчертавайки всяка дума. — Ако не знаеш къде се е дянал Талрик, няма да получиш и пукната пара.

— Талрик от Рекеф? Копелето му недно! — излая Дрейуейн. — О, знам къде е отишъл, не се притеснявай. А сега да видя парите.

Без да сваля очи от него, тя измъкна кесия изпод плаща си и я изсипа на масата. Дрейуейн и хората му се приближиха да погледнат купчината златни и сребърни монети.

— Сто имперсала, както се договорихме — каза тя. Тлъста сумичка за една нищо и никаква информация, помисли си Хокиак. Е, състояние чак не беше, но не беше и за изхвърляне.

Дрейуейн вдигна поглед от монетите и за всички стана ясно, че е стигнал до друго заключение.

— Не стига — заяви той. — Не е достатъчно за имперски тайни, които никой друг няма да ти продаде. Неотдавна животът ми се преобърна, федерална госпожице, и сега трябва да се преместя някъде, където местен човек може да върти бизнеса си, без да го тормозят. А за това трябва много пари.

— Имахме уговорка — процеди през зъби Фелисе.

— Е, значи сделката се е променила, докато ти си зяпала другаде — подхвърли Дрейуейн. — Или ще удвоиш сумата, или нищо няма да ти кажа.

— Имахме уговорка. — И този път думите прозвучаха по-бавно и по-натъртено, сякаш жената се опитваше да разясни някакъв елементарен въпрос на бавно схващащ човек.

— Имам каквото искаш, федерална — каза Дрейуейн. — Кихни паричките или си тръгвам с все информацията.

— Дрейуейн... — започна Хокиак, но бръмбароидът го прекъсна грубо.

— Не си навирай гагата в това, старче! — повиши глас той. —
Опитвам се да склуча сделка.

„Друго не ми трябва да чуя.“ Хокиак потри двете щипки на
здравата си ръка и видя, че хората му са разчели сигнала.

— Да видим останалото, федерална — настоя Дрейуейн.

— Знаеш какви условия съм предложила — каза тя. —
Информацията ми трябва.

— Аз съм търговец, при това единственият, който предлага
търсената стока. Цената я определям аз — заяви той без капка
съпричастие.

Тогава тя се усмихна и Дрейуейн прие това за добър знак.

Миг по-късно мечът се стрелна изпод плаща ѝ с цялата си
лъскава дължина, крита доскоро по протежение на крака ѝ.
Наметалото се развя при атаката и разкри броня, която искреше в
преливащи се цветове — синьо, зелено и перленобяло.

Мечът свари първия бодигард неподготвен и го прониза в
корема, а при обратния замах изби арбалета от ръцете на колегата му,
преди той да е успял да стреля. Арбалетчикът политна назад,
посягайки към меча си, а третият бодигард се хвърли в атака.

Биваше си го. Тази битка очевидно не му беше първата. Жалко за
уменията му, помисли си Хокиак, но такава беше природата на този
бизнес.

Мечът на Фелисе Миен беше дълъг четири стъпки, но
половината от тази дължина се падаше на орнаментираната метална
дръжка. Самото острие беше право, двуостро и се стесняваше при
върха. Жената го въртеше както с две ръце, така и с една — еднакво
умело и с лявата, и с дясната, — засипваше с удари гарда на
противника си от всички посоки, докато нещастникът се опитваше да
защити своя работодател. Накрая с едно-единствено движение, тя успя
да избегне атаката му и да го прониза във врата с много повече сила,
отколкото предполагаха тънките ѝ ръце, толкова силно, че за малко да
го обезглави.

В този миг Дрейуейн хукна и жената хвърли меча си след него
сякаш на шега. Оръжието се заби в стената на косъм от главата на
чиновника, одрасквайки пътьом бузата му. Дрейуейн изкрещя и се
закова на място, после хвана дръжката и започна да я дърпа. Острият
край на ефеса беше приковал ухото му към стената. Ухото му?! Хокиак

никога не беше виждал такова хвърляне, не само точно, а и мощно — толкова силно, че бръмбарородният напразно се опитваше да издърпа меча от стената. Теглеше го с две ръце, но оръжието не помръдваше.

Междувременно арбалетчикът беше извадил меча си и сега се хвърли срещу невъоръжената жена. Тя заотстъпва назад, плащът се развя около нея, а после от палците ѝ щръкнаха остриета. Хокиак се облещи, защото досега не бе чувал за такова Изкуство на предците, още по-странно бе то при миролюбивите водни кончета. Остриетата бяха дълги близо пет сантиметра, извити като нокти и остри като бръснач. Жената зае бойна стойка — палците напред, готови за удар, останалите пръсти свити към дланите.

Последният бодигард спря, претегляйки шансовете.

— Убий я! — изврещя прегракнало Дрейуейн. — Просто я убий, проклета да е.

Бодигардът се бе оказал в незавидната ситуация на професионалист, разкъсван между инстинкта за самосъхранение и необходимостта да запази репутацията си. Фелисе не му даде време да размишлява — нападна го и бръсначите го порязаха три пъти преди той да е вдигнал меча си за защита. Мъжът залитна назад с окървавено лице. Фелисе се втурна след него и хвана с две ръце главата му, сякаш се канеше да го целуне. Но не го целуна, а заби остриетата в гърлото му и той се строполи на пода.

А после жената погледна към Хокиак, и ако преди очите ѝ горяха, сега в тях беснееха огнени слънца на безумна ярост.

Напрегнат като струна, той се облегна миролюбиво на бастуна си и помръдна брадичка, изтъквайки безмълвно факта, че нито един от неговите хора не е понечил да се намеси. Жената изглежда го разбра, защото след миг тръгна по окървавения под към Дрейуейн.

— Махай се! — изпищя той. — Някой да ми помогне! Помощ!
— Уви, стените на задната стаичка бяха дебели, а и хората в този квартал никога не се месеха в чужди работи.

Жената вдигна ръка и хвана трептящата дръжка на меча си.

— Талрик — каза простичко тя, и сладкодумно някак.

— Талрик, да! — простена Дрейуейн. — Отпратили са го. Отпратили са го на запад, към новите земи. В град Хелерон, при леярните. Той е от външната служба на Рекеф. Знаеш ли какво означава това?

— О, знам съвсем точно какво означава — кимна жената. В този миг единствен Дрейуейн виждаше изражението ѝ и от него гласът му изтъня до скимтене.

— Знаеш ли къде е този Хелерон, Хокиак? — попита Фелисе, без да се обръща.

— И още как — потвърди старият скорпионороден. „Напоследък всеки месец прекарвам хора на запад“, добави наум.

— Добре — каза тя и издърпа без усилие меча от стената. Дрейуейн едва бе въздъхнал облекчено, когато тя заби с две ръце острието в гърдите му и го изтегли отново, всичко това с едно плавно, непрекъснато движение. Дебелият мъж умря на място, без да разбере какво го е сполетяло. Може би това е нейният начин да прояви милост, помисли си Хокиак. Или да благодари. Очарователна мисъл. — Ще ми осигуриш транспорт до Хелерон — продължи жената. — И провизии. И карта, която мога да разчета. — Последното изискване несъмнено беше свързано с факта, че не е Умела и като такава намира машините, арбалетите и техническото чертане за непонятни неща.

— Имам една карта на скакалецородни — обяви Хокиак. — Старичка е, но не вярвам градовете да са се преместили с много. Виж, всичко това ще струва пари. Десетте процента за посредничеството съм си ги изкарал, щото ти го доведох тук. За станалото след това не отговарям.

Жената се обърна и го погледна усмихната. Хубава беше, като се усмихнеше — и по-смъртоносна от всяка паякородна съблазнителка.

— Майстор Дрейуейн току-що се отказа от платата си. Колко са десет процента от нищо, майстор Хокиак? Ти ми кажи.

Скорпионоидът въздъхна дълбоко и хората му се напрегнаха, готови да ѝ скочат.

— Виж, тук не правим бизнес по този начин. Ти получи каквото поиска.

— Мислиш ли, че златото ме интересува? — попита го тя. — И че не мога да намеря още? И че правя това заради пари? — Буквално изплю последната дума през стиснати зъби. — Бих изпразнила хазната на Империята и съкровищницата на Федерацията, за да намеря този Талрик. Искаш пари? Вземи ги всичките — тя махна към купчината монети на масата. — Просто ми осигури каквото искам.

5.

— Стоях тук, в кабинета си — каза им Паропс. — Имах арбалет и телескоп, но скоро забравих за арбалета, тъй като се залепих за телескопа. Гледката си заслужаваше. — Той махна към прозореца.

— В момента нищо не става — изтъкна Тото. На бюрото на Паропс имаше поднос с хляб и бисквити с подправки и по всичко личеше, че Скрил няма да спре, докато не ги излапа до последната троха.

— Такава е войната. Първо скучаеш до смърт, а после изведнъж става прекалено интересно — кимна Неро. Седеше зад бюрото, наблюдаваше Скрил и явно се опитваше да ѝ вземе мярката.

— И какво стана? — попита Салма.

Паропс опря гръб на стената до тесния прозорец.

— Хвърлете поглед на позициите им — подкани го той. Салма го направи и видя само широка ивица земя между градските стени и лагера на осоидите, празна, ако не се броят няколко купчини метал и дърво с неясно предназначение.

— Първо заложиха машините си — обясни Паропс. — Веднага започнаха да стрелят и явно имат добри артилеристи, защото само след няколко пробни изстрела снарядите на катапултите им вече прехвърляха стените. Стреляха и по самите стени, но не с каменни, а с оловни снаряди, струва ми се. Ние отвърнахме на стрелбата от постоянни позиции като тази на върха на моята кула. Доказателствата за успеха ни се виждат с просто око, но мина доста време, докато нагодим прицела си — заради тяхната стрелба, а и летящи отряди непрекъснато налитаха на стените.

— Звучи доста рисковано за войниците им — отбеляза Салма, присвил очи да различи повече детайли в палатковия лагер на осоидите.

— Доста от тях пострадаха, но не личеше някой да се трогва особено — нито самите войници, нито военачалниците им — потвърди Паропс. — Бяха като пощурели, нападаха всичко по протежение на

стените, а отделни отряди от по десетина осородни се спускаха и над самия град. Повечето имаха само щитове и хитинови ризници, плюс пики и онези огнени топки, които изстрелват с ръце. Честно казано, не приличаха на редовни войници, а на побесняла сбирщина.

— И точно това са били — сбирщина — кимна Салма. — Викат им стършелите, но всъщност са си обикновени осородни. Често се сблъскахме с тях по време на Дванайсетгодишната война, когато Империята нахлу в нашите земи. Стършелите са от северните територии на Империята, диваци от хълмовете и нищо повече. Осоидите са докачливи по природа, но стършелите са направо взривоопасни.

— И заменими, очевидно — добави Неро.

— Така е — потвърди Салма. — Е, и какво стана?

— Ами, бяхме разположили арбалетчици по стените и пехота, която да защитава артилерията — продължи с разказа си Паропс. — Първата им атака с камъните и оловото поразреди редиците ни, но ние имахме арбалетчици и зад стените като втори фронт срещу нападенията от въздуха. Така че всички, които кацнаха на стените или се опитаха да влязат в града, бяха свалени. По наши изчисления, техните жертви са близо четиристотин срещу едва трийсет и седем от наша страна. При това повечето от нашите загинаха при първата артилерийска атака. След това взехме мерки да защитим войниците си.

— И наричате това победа? — вдигна вежди Салма.

— Мненията са разделени — призна Паропс. — Онези, които се биха на стените, казват, че е било победа, но аз, който гледах битката оттук, не смятам така. Имперските тактици наблюдаваха хода на битката от начало до край и това ме навежда на мисълта, че следващия път ще се справят по-добре. Уведомих началниците си за това свое заключение.

— Дал си им добър съвет — отсъди водното конче.

— И какво ще правим ние междувременно? — попита Тото. — Ще си седим тук? Трябва да пратим вест на Стенуолд.

— Градът е затворен — тъжно каза Паропс. — Изглежда по този въпрос сме на едно мнение с осоидите — ние не пускаме никой да напусне града, те също. Ако си тръгнете без разрешение от царския двор, нашите арбалетчици ще ви застрелят, а дори да се измъкнете

някак от тях, осородните имат въздушни патрули, които кръстосват денонощно периметъра.

— Стъмни ли се, ще направят опит да си приберат машините — смени внезапно темата Тото. — Най-вероятно ще пратят роби. — Заел бе мястото на Салма до прозореца. — Артилеристите ви трябва да са нащрек и да държат машините под прицел.

— Нощният обстрел е трудна работа — въздъхна Паропс. — Е, предадох идеята ти, пък дано се вслушат.

Тото смръщи чело при последните думи, а после се сети какво е имал предвид Паропс — предал бе съвета му по мислената връзка, която всички мравкородни споделяха благодарение на Изкуството на предците. Тя ги свързваше в рамките на града им и едновременно с това ги отделяше от мравкоидите в другите градове.

Скрил сдъвка поредната хапка хляб и отпи жадно от каната с бира.

— Не ща да участвам в никакви обсади — заяви тя.

— И без това не биха те взели — уведоми я Неро.

— Що, не съм достатъчно добра за скапаната ви обсада ли?

— Ние се бием заедно, като един — обясни Паропс. — Ако допуснем чужденци на стените, те само ще ни се пречкат. Нищо лично, просто така стоят нещата.

Скрил вдигна рамене.

— От друга страна — вметна Неро, — ако стените паднат, всички ще сме поканени на тържеството.

— Машините им направиха ли пробив при обстрела на стените? — поинтересува се Тото. Оглеждаше внимателно прозореца, който реално си беше бойница, а касата му беше вградена в зид, дебел най-малко три стъпки.

— Няколко пропукани блока, но нищо, което да наруши структурната цялост на градежа — каза Паропс. — Ще им трябва доста по-голяма сопа, за да минат през тези стени. Неро все казва, че моят народ бил назадничав и невъзприемчив към новото, но за това си има причини и една от тях е, че старите методи винаги са ни служили добре. Знаем как да построим стена, която да устои на атаки.

— И това, разбира се, ще е поредният детайл, който техните... тактици вече са отбелязали. Че ще им трябва по... — Тото замълча, после попита: — Какви са занаятчиите им, Салма?

— Точно аз едва ли мога да бъда съдник — призна водното конче. — За мен са хора, които сглобяват големи метални неща. За друго не ме питай.

— Изглежда странно — обади се Неро, — но моят опит показва, че най-добрите им занаятчии са от помощните войски — войници роби или експерти от подчинените раси. Чистокръвните оси по правило предпочитат войниклъка, тоест сраженията, а не бърникането из разни джаджи. Наблюдавах ги доста време с телескопа на Паропс и мога да кажа, че в огромната си част големите играчки не са в ръцете на осородни.

— Възможно ли е да се разбунтуват? — попита веднага Тото. — Те са роби, в края на краищата. Ако с наша помощ се обърнат срещу господарите си, биха могли да избягат в Равнините...

Салма клатеше глава, а Неро се изкиска.

— Осоидите имат богат опит като робовладелци и със сигурност са предвидили този риск, момче. И са взели мерки. При най-малкия знак за неподчинение семействата на онези бедни нещастници долу ще научат за бягството им по най-неприятния начин. А дори ако някой взвод от бръмбарородни, да речем, на стотици мили от дома, реши да си плюе вкупом на петите, дали ще го посрещнат с отворени обятия в Тарк, как мислиш? Или другаде? Домовете им са в границите на Империята и всеки, който скочи от лодката, никога повече няма да види родната земя.

Салма кимна.

— Май е време да споделя нещо с вас.

Неро и Паропс се спогледаха.

— Казвай, момче, не го дръж в себе си да те гложди — подкани го мухородният.

Усмивката на Салма се изкриви.

— Аз не дойдох тук само заради битката на Стенуолд, нито дори заради каузата на собствения си народ. Не само за да се бия с осоидите, във всеки случай.

Тото кимна. Салма бе споменал мимоходом за причината да се включи в тази мисия, която първоначално бе възложена единствено на Скрил. Покрай собствените си тегоби Тото съвсем беше забравил за това.

— Не ни дръж в напрежение — каза Неро.

— Боя се, че става дума за жена. — Салма се ухили до уши. — Дойдох тук да търся една жена.

— Осородна? — попита Паропс.

— Не, но имам основание да смятам, че е в имперския лагер. С някакъв техен орден, как беше... дъщерите на милостта? Не, дъщерите на милосърдието.

— Никога не съм ги чувал — сви рамене Неро. — И какво?

— Рано или късно ще напусна Тарк — каза Салма, — със или без одобрението на вашите управници. Защото тя е там някъде и аз трябва да я намеря.

Неро срещна погледа на Паропс.

— Сигурно е страхотно да си млад — изсумтя мухоидът. — Още пазя смътен спомен как в продължение на десетина години се правих на глупак и разни жени ме шамаросваха през лицето. Прекрасно беше. Изглежда си го решил твърдо, момче.

— Държа на всяка дума, която казах.

— Тогава поне гледай да избереш подходящия момент — каза Паропс. — Помогни на града и спечели доверието ни. Защото рано или късно ще се стигне до сериозно сражение. Няма как просто да си седим тук, докато те обстрелват стените ни.

— Ще прощаваш, но поне засега градът ви не проявява интерес към общи действия с когото и да било от нас — посочи Тото.

— Това беше преди — отбеляза Паропс, взе каната от Скрил и отпи дълга глътка. — Сега официално сте на наша страна и хората искат да говорят с вас.

Усмивката на Салма се разшири.

— Не е точно така. Има една прекрасна мравкородна дама, която и преди даваше мило и драго да си говори с мен.

Точно тогава на врата се почука, Неро отиде да отвори и на прага й стоеше не друг, а същата мравкородна, която ги бе разпитвала порано. Стоеше там и гледаше право в Салма.

Алдер не носеше броня и се гордееше с това. Един генерал би трябвало да се ползва с известни привилегии, а и той мразеше разни слуги и роби да се суетят около него, което би било неизбежно, тъй

като с една ръка не можеше да пристегне катарамите на ризницата си без чужда помощ.

Най-голямата шатра в имперския лагер Алдер използваше не за жилищно помещение, а за нещо като щабквартира, където да разположи картите си, и ако тайни убийци нахълтаха в нея под прикритието на мрака в търсене на генерал, чието гърло да срежат, то той не би имал нищо против. Пратил бе да извикат офицерите и ако знаеше, че един мравкороден командир на кула ги е нарекъл „тактици“, би намерил това за изключително забавно. Този термин навярно би паснал донякъде на самия него, но когато ставаше дума за обсади и тяхното планиране, той рядко намираще съмишленици.

Беше създаден за война и пресъздаден от нея — косата му побеляваше, но в тяло още бе строен и атлетичен. Помнеше времето, когато званието „генерал“ беше запазено за мъжете, които командваха армии. Сега в императорския двор имаше генерали на това и генерали на онова, чийто крак не беше стъпвал на бойно поле. За него обаче званието все още символизираше най-чистата амбиция, която един мъж може да лелее в сърцето си.

Всъщност беше от добро семейство и на времето това му осигури капитанския чин. Ала оттам насетне всяко повишение беше спечелено по трудния начин, всяко стъпало в йерархията беше изкачил под вражески обстрел и сред реки от кръв. Дясната му буза и част от носа бяха покрити с лъскав белег от старо изгаряне. Дясната му ръка беше ампутирана от полеви хирург, който не вярваше, че пациентът му ще оцелее.

Въпросният хирург и до днес, в края на всяка година, получаваше по двайсет и пет златни империала от личната съкровищница на пациента си. Генерал Алдер не забравяше компетентните и способните.

„Тогава защо — питаше се той — щабът ми е пълен с идиоти?“ Настани се на един от четирите сгъваеми стола и посрещна мълчаливо щабните си офицери. Лагерен командир беше полковник Карвок, отличен администратор, но с незначителен боен опит. Той влезе пръв и седна отляво на генерала. По лъснатата му броня нямаше и едно петънце. Столът вдясно от Алдер беше за полевия командир, полковник Едрик. Едрик беше човек със странни апетити и вкусове. Офицер от изключително семейство, той прекарваше времето си с

диваците от племената, които минаваха за най-страховития контингент на тази армия. Създал си бе традиция да влиза в боя при всяко сражение с третата вълна от диваци. Дори носеше тяхната броня и шлем на племенен вожд, увенчан с дълго една педя жило на оса. С широките златни гривни над лактите и наметалото от грубо обработена кожа, той приличаше досущ на племенен вожд и ни най-малко на полковник от имперската армия.

Четвъртият стол оставаше празен, но третият и най-проблемен полковник от щаба на Алдер обикновено закъсняваше, съобразявайки се със свое собствено разписание. При всяка тяхна среща генерала го сърбеше ръката да забие юмрук в нахалното му лице, но човекът имаше таланти, които заслужаваха търпение. Поне засега.

Останалите се подредиха в полукръг пред столовете — командири на полеви бригади, началникът на инженерния корпус, местният наблюдател от Рекеф, който се вживяваше в ролята на военно разузнаване. Зад тях се редяха капитаните на помощната войска от Мейнис и Сзар — с наведени глави и с надежда да не привлекат вниманието към себе си.

Алдер чакаше мълчаливо, а полковник Едрик нервничеше и подръпваше каишката на шлема си.

Липсващият полковник продължаваше да липсва, но поне *тя* най-после дойде. Не беше наредил да присъства. На теория не беше и в положение да ѝ нарежда каквото и да било, макар че на практика би могъл да я извика под стража в шатрата си или да я изгони от лагера по всяко време. Вместо това се държеше учтиво с нея, защото всеки офицер, позволил си грубо отношение към някоя от дъщерите на милосърдието, скоро биваше разлюбван от хората си.

— Норса — кимна ѝ той. Не беше поздравил никого от останалите.

— Генерале. — Норса беше възрастна осородна жена в бледожълти роби и обикновена сопа в ролята на бастун. Уважението, което Алдер изпитваше към нея, отчасти се дължеше на сопата и по-точно на накуцването, обуславящо необходимостта от нея и останало за спомен от рана, получена на бойното поле при оказване помощ на ранените.

— Полковник Едрик. Бойният дух на вашите... последователи?

— Готови са за втора атака по ваш знак, генерале — отвърна Едрик.

— Сигурно трябва да сме благодарни, че всичките са толкова глупави — каза Алдер и видя бръчка да се връзва в челото на полковника. „Глупакът си е повярвал. Станал е същият като диваците си.“ Е, тази болест скоро щеше да изчезне от само себе си.

— Майор Григан. Изгубихме три машини.

Командирът на инженерния корпус кимна, без да среща погледа на Алдер.

— Можем да използваме някои елементи, а в обоза имаме достатъчно резервни части, за да сглобим шест нови машини от остатъците.

— Каква е вашата оценка на защитата им?

Григан се омърлуши.

— Навярно бихме могли да нападнем отново утре. Не мисля, че постигнахме нещо съществено при първата атака. Не знам, генерале.

— Искам мнението ти на командир — нареди строго Алдер.

— Но той няма такова, генерале — заяви нов глас, остър и саркастичен. Черната щабна овца най-сетне се бе появила и въпреки ползата от талантите на полковника, Алдер предпочиташе съвещанията, на които той не присъстваше.

— Дрефос — поздрави го той.

— Григан предпочита да подкрепя моите мнения, защото преценката ми е по-вярна. — Новодошлият профуча покрай Григан, без да го погледне. Носеше офицерски нагръдник над тъмна роба, която нямаше дори бегла прилика с униформа. Качулка скриваше лицето му. — Генерале, истината е, че обикновените машини са безсилни срещу тези стени.

— Е, полковник Дрефос, да чуем какво предлагате вие.

— Имам няколко играчки, които копнея да изпробвам. — Гласът на Дрефос се надигна изпод качулката, накъдрен от ентузиазъм. — Но ще ми трябва прикритието на мащабна атака. И най-вече срещу укрепените позиции на кулите, защото артилеристите им са добри и някой трябва да им задържи вниманието.

— Е, все пак не бихме искали играчките ви да се счупят — кимна Алдер.

— Особено предвид факта, че с тяхна помощ ще спечелите войната. — Дрефос се тръшна на последния стол, от другата страна на полковник Карвок. — Всички знаем какъв е планът, генерале — продължи той. — И първата му фаза е да се отворят няколко дупки в крепостните стени. След това ми осигурете нужното прикритие и аз ще заложа своя шедьовър. Тогава се оттегляте да се насладите на гледката.

— Една мащабна атака ще ни струва хиляди жертви — отбеляза Карвок, — а и ще е трудно да поддържаме дълго подобен натиск.

— Защо смятате, че ще ми трябва много време? Моите играчки са изключително хитроумни — възрази Дрефос, както обикновено въодушевен от собствения си гений. — Предлагам да започнем с обичайните ви скучни машини, така че да има по какво да стрелят. И докато сме на тази тема — намерете работа и на стрелците зад крепостната стена. Всички знаем какви са мравкородните — щом нещо работи, няма да го променят. Което означава, че не поправят нищо преди да се е счупило. А ако въпросното нещо се счупи зле и окончателно... е, ние, занаятчиите, знаем, че понякога нещата просто не подлежат на поправка.

Салма се събуди, когато тя се изниза от леглото му. Оскъдна светлина нахлуваше през двата тесни прозореца под тавана и подсилваше бледността на кожата ѝ. Никога не беше виждал толкова бледа кожа, като алабастр с пепеляви отсенки. На тази сурова и безцветна светлина жената сякаш грееше отвътре в контраст в тъмнината наоколо.

Името ѝ, спомни си той, беше Базила. Вторият разпит, на който го подложи, беше по-любезен от първия, а третият, по някое време след полунощ, беше още по-любезен. Никога не бе подозирал, че мравкородните имат дори минимален усет към меките изкуства, както неговият народ наричаше акта на интимност. Мравкоидите изглеждаха студени и прагматични до мозъка на костите си. Е, този път топлотата беше в изобилие, поне докато Салма не се запита с колко ли точно жени в града прави любов едновременно. Тя беше по-силна от него и по-целеустремена, постоянно му отнемаше контрола над ситуацията като офицер, който командори цивилен гражданин. За мъж, свикнал да

съблазнява жените без особени усилия, преживяването беше ново и много интересно.

Гледаше я с притворени очи как облича туниката и бричовете си. Базила стягаше връзките на сандалите си, когато най-сетне забеляза, че е буден и я наблюдава.

— Заспивай — каза тя.

— Не ми се спи. Вече се зазорява?

— Да. Имам работа.

Гледаше я как нахлузва плетената си ризница и с отработени движения се извива да стегне страничните катарамии. Знаеше или поне подозираше, че втори път няма да си легнат, че първия път я е водило чисто любопитство. Колкото до него, покрай другите неща това беше начин да покаже на Тарк, че все още има известен контрол над съдбата си.

В Колегиум любовните му афери редовно скандализираха Великата академия и най-вече онези, които бяха останали встрани от вниманието му или биха се впуснали в същите флиртове, ако им стискаше. Тесногръдите колегиумци не биха го повярвали, но истината бе, че народът на Салма имаше строги морални изисквания към интимността. Според този морал предпочитаният пол се делеше на две части и това деление нямаше нищо общо с раса, социален статус или каквото и да било друго, а само със субективните чувства на индивида — спи където искаш и с онези, които значат малко за теб и за които ти значиш малко. Забавлявай се по свое усмотрение, но в кръга на близките си, тези, които обичаш и които те обичат, започвай връзки само с чисто сърце и сериозни намерения.

Прилагал беше това кредо и в Колегиум, макар че никога не го бе проповядвал на глас, защото там то нямаше да срещне разбиране. Не си беше легнал с Тиниса, макар да знаеше, че тя го желае. Още по-малко би си позволил да легне с Челядинка, която би се съгласила, по напълно погрешни причини, ако си беше поискал.

Базила стегна колана с меча на кръста си, видя, че Салма я гледа усмихнат, и рискува с бегла усмивка на свой ред.

— Поредният усилен ден, прекаран в побой над разни хора? — попита той и усмивката ѝ изчезна. Салма реши, че я е ядосал, но тя го изненада с думите:

— Съмва се. Врагът настъпва към стените.

Облече се по най-бързия начин — бяха му върнали багажа с дрехите и всичко останало. Взе откраднатия имперски меч, но не си направи труда да запасва ножница. Базила вече бе отишла при отряда си, да разпитва затворници или каквото там имаше да прави. Оставила го беше да се крие тук зад затворени врати и да чака съдбата си сякаш е поредният таркиански роб и това го засегна дълбоко.

Тъкмо излизаше от стаята, когато видя Тото да се измъква от съседната врата. За миг се запита дали полуродният занаятчия е чул нещо от снощното представление, но после си спомни, че Базила, естествено, не беше издала и звук през цялото време.

„Значи Тото не е чул нищо, но пък целият град знае какво сме правили.“ Мисълта извика усмивка на устните му, която той побърза да скрие.

— Какво става? — попита сънено Тото.

— Осоидите нападат. Вземи си меча и арбалета.

— Но нравкородните няма да ни дадат да се бием...

— Тото, ако достатъчно осоиди се прехвърлят през стените, предпочитанията на нашите домакини ще са без значение.

Тото се върна за нещата си, а Салма хукна нагоре по стълбите.

Настанили ги бяха в стаи под кулата на Паропс. Салма избра първата врата, която водеше навън, тази на приземното ниво, но застина на място, преди да я отвори докрай.

Пространството пред портите беше пълно с нравкородни войници, въоръжени с арбалети и пълни с колчани стрели. На стените горе, чиято каменна корона носеше спомена от вчерашния обстрел, имаше още войници и част от тях стискаха по-сериозни оръжия. Гвоздистрели — грозновати устройства със заряд от огнепрах, и големи арбалети за многократна стрелба, които се зареждаха с помощта на манизела и се обслужваха от по двама войници всеки.

Стреляха. Всички мъже на стената стреляха или право напред, или леко под ъгъл нагоре. Чу се трясък на голям механизъм и рамото на катапулта върху кулата на Паропс полетя напред, изстрелвайки във висока дъга товара си от огромни каменни късове. По цялото протежение на стената други машини правеха същото.

А после осойдите се стовариха върху стената и онова, което Салма досега бе чувал само от разказите на очевидци, изведнъж стана реално.

Първата вълна заля стените на Тарк във вид на многобройна сбирщина от въоръжени с копия диваци, които налитаха право срещу преградния огън на защитниците. В безредния им фронт бързо се отвориха големи пробойни. Кажи-речи трима от всеки четирима окапаха от небето още в началото на атаката, веднага щом силуетите им се издигнаха над крепостните стени. Някои загиваха на място. Други падаха с писъци отсам стените и там мравкородните войници ги довършваха с прагматична бруталност. Оцелелите очевидно не се впечатляваха от тежките загуби. Някои кацаха върху стените. Други връхлитаха върху чакащите отдолу войници или продължаваха към града. Обзети от бяс и с пяна на уста, те мятаха копията си и изстрелваха енергийни жила, вадеха тежки мечове от коланите си и сееха смърт. Един кацна близо до входа на кулата и хвърли копието си с такава сила, че то проби ризницата на таркиански войник и го събори на земята. Салма изскочи моментално навън, издигна се във въздуха и се стовари с протегнат меч върху осородния дивак. Друг мравкоид вече бе скъсил разстоянието и дивакът пое двата удара с меч почти едновременно. Нададе вой, в който се четеше повече ярост, отколкото болка, замахна с меча си към Салма, а после и към мравкородния войник, който успя да се предпази с щита си, преди врагът да се е строполил мъртъв на земята.

Втора вълна заливаше стените, толкова скоро след първата, че повечето войници не бяха успели да презаредят. Дори и така, нападателите платиха тежък данък на арбалетите за многократна стрелба. Вече по цялата стена се водеше ръкопашен бой, а в двора зад портите продължаваха да се сипят — и кацащи, и падащи — противникови войници.

Досега Салма не беше виждал мравкоиди по време на бой. Липсата на всякакъв смут и колебание беше впечатляваща. Отпорът им се отличаваше с методичност и ефикасност, без бързане. Нападателите откриха, че не са в състояние да изненадат противника и че всеки боец, към когото налитат в гръб, се обръща да ги посрещне навреме. Мравкородните разчитаха на стотици очи, които да им пазят гръба. Осойдите нанесоха известни поражения с жилата си и бясната сеч, но

колко нищожни бяха тези поражения! В огромната си част втората им вълна се превърна в трупове, а защитниците дадоха не повече от двайсетина жертви.

— Ей ти, прибирай се вътре! — извика му през рамо един от войниците. — Тук не е място за цивилни.

— Аз не съм цивилен! — сопна се в отговор Салма. — Виж, имам меч!

Мъжът се канеше да отговори, когато нещо привлече погледа му нагоре. Всички гледаха към небето и изражението на лицата им беше еднакво, питащо...

А после всички хукнаха. Без дума, без паника или уплашени викове, войниците се пръснаха кой както свари. Онези в края на двора се изтегляха на бърз ход към страничните улички, други се притискаха към крепостната стена. Някои се прикриха във входовете на близките сгради. И всичко това в рамките на броени секунди. Салма сигурно още щеше да стои на мястото си, ако един от защитниците не го беше избутал без приказки към входа на кулата, където налетяха на засилилия се Тото и в резултат всичките паднаха един връз друг на прага.

Първата експлозия дойде откъм другата страна, вляво от главната порта. Гръмотевичен трясък, вълна от огън, камъни и прах, която помете неколцина войници, а други засипа с метални шрапнели и парчета камък. На върха на кулата катапултът се завърташе тромаво, докато вражеските снаряди продължаваха да ваят, някои току пред портата, други прехвърляха стените и поразяваха близките сгради в спорадичен и сякаш безцелен огнен дъжд. Всяко попадение нанасяше тежки щети върху зидарията, а шрапнелите се пръскаха в режещи дъги. Войниците държаха щитовете над главите си и отстъпваха в търсене на прикритие. Ала огнените топки падаха една през друга около портата, където само допреди секунди имаше стотици мъже, и всеки снаряд убиваше поне по един войник. Прикрил се зад входа на кулата, Салма видя щитове да се изкривяват навътре под невидимия юмрук на експлозиите, една врата наблизо се сцепи на трески, мъже и жени се обръщаха да посрещнат смъртта си.

Въпреки това писъци нямаше и липсата на този съществен елемент от всяка битка придаваше ужасна нереалност на сцената. Атакуващите допреди малко осоици не пестяха яростните си крясъци,

а нравкородните дори умираха мълчаливо... е, ако не се броят прощалните думи, които пращаха по своята вътрешна мрежа. И в последните им мигове, запита се Салма, дали тази връзка беше благословия за падналите или мъчение за оцелелите?

Артилерията върху стените продължаваше да стреля упорито, катапултите, trebuшетите и другите смъртоносни играчки на Умелите се въртяха и накланяха в опит да вземат на прицел обсадните машини на врага. Тото изскочи навън, гушна арбалета си за многократна стрелба миг преди нова вълна осородни да прелети над главите им. Тези бяха от вид, който Салма познаваше, по-дисциплинирани и с солидни доспехи — леките въздушни отряди на имперската армия. Арбалетите лесно можеха да ги свалят, но осоидите бяха уцелили момента идеално и удариха преди защитниците да са се регрупирани. Някои кръжаха във въздуха и изстрелваха енергийни жила, други кацаха по крепостните стени или продължаваха към града. Имаше и чужденци сред тях, забеляза Салма — мъже от други раси, но с нагръдници и доспехи в имперските цветове. Един такъв прелетя ниско над приклекналите войници и хвърли нещо зад себе си, което избухна сред пламъци и натрошени парчета от каменната настилка.

Салма усети как крилете му се появяват сякаш по своя воля и миг по-късно, без ясна стратегия, той вече се издигаше към крепостната стена. Наръга в движение един спускащ се нашественик, инерцията вля допълнителна сила в удара и мечът му прободя плътта на противника между металните плочки на ризницата. Осоидът се сгърчи в агония. Салма заряза меча си и продължи нагоре към върха на стената, където се нахвърли на друг вражески войник, който се биеше с един от защитниците. Още преди да е кацнал на каменната пътека, Салма изтръгна меча от ръката му и го прониза.

Битката още не се беше изродила в хаос, но скоро и това щеше да стане. Равнината отвъд крепостните стени гъмжеше от бойни машини. Много от тях продължаваха да обстрелват града с експлозивните си снаряди, нищо че собствените им войници също попадаха под обстрела. Сражението върху самата стена се беше разделило на стотици единоборства. Мравкоидите бяха по-силни и по-организирани, но осородните можеха да летят и се възползваха максимално от това свое предимство, повличаха мъже и жени, докато те загубят опора под

краката си и пропаднат, обстрелваха с жила жертвите си отвисоко и ги връхлитаха от всички посоки.

Но защитниците долу идваха на себе си. Арбалетите подновиха своята песен и имперските въздушни нападатели ставаха жертва на все по-масирания и точен преграден огън. Салма вече не би могъл да излети от стената без риск да го сбъркат с летящия противник. Оглеждаше се в търсене на стълкновение, където да се намеси, когато над бойниците се появи осойд, нападна го и едва не го събори от стената. Сборичкаха се ожесточено, като всеки се стараеше да задържи настрана противниковия меч. Мравкородни се биеха навсякъде около Салма, но нямаше да му помогнат, докато сам не поискаше помощ по мисловната им мрежа — нещо, което той не можеше да направи.

Осородният войник беше по-силен от него и постепенно го изтласкваше назад, докато Салма не увисна наполовина над пропастта. Неравната каменна настилка се впиваше болезнено в ребрата му, но накрая Салма успя да провре коляно под слабините на мъжа, извъртя се и използвайки инерцията на противника, го преметна с главата надолу в бездната.

Осойдът извика моментално крилете си, но това не го спаси от преградния огън — една стрела го намери и го свали на земята долу. Салма се отпусна на коляно зад защитния парапет и се опита да прецени ситуацията. Повечето летящи нападатели вече бяха извън играта, но не и артилерията. Той надникна над стената.

Част от вражеските машини бяха унищожени, но другите продължаваха да обстрелват града и пред очите на Салма един от експлозивните снаряди удари кулата на Паропс. Артилерията на мравкоидите се концентрираше върху онези обсадни машини на врага, които продължаваха да се придвижват към крепостните стени. Две от тях привлякоха вниманието му — приличаха на гигантски мокрици, общити нагъсто с метални плочи, които пълзяха напред с тягата са собствените си механизми. Едната се разтърси от пряко попадение на снаряд от грамадни камъни, които оставиха големи вдлъбнатини в бронята ѝ.

Прииждаха нови летящи отряди. Огнен снаряд удари стената близо до Салма, събори го, а трима мравкородни войници пропаднаха към събратята си в ниското. Салма подскочи и заби меча си в корема на

един от прииждащите осоиди. Инерцията на мъжа едва не повлече Салма към бездната, но той съумя да събори противника си на стената.

Нещо избухна с оглушителен трясък в ниското, толкова силно, че масивната зидария под краката на Салма се разтресе. Той се срина върху тялото на мъжа, когото току-що беше пронизал. Ушите му звъняха от гръмотевичния трясък. След миг Салма се надигна да погледне над парапета.

Бронираната машина я нямаше. На мястото ѝ зееше огромен кратер, широк десетина метра, а метални отломки бяха разхвърляни на десет пъти по-голямо разстояние.

Втората машина се беше спасила от обстрела на защитниците и на свой ред премина в атака. В предната ѝ част се появи широк накрайник и изплю силна струя черна течност, която полепна по каменните блокове на крепостната стена. Мравкоидите обстрелваха трескаво машината, но тя беше твърде близо за артилерията, а арбалетните стрели отскачаха безсилно от бронята ѝ или се трошаха на парчета. Салма гледаше с ужас как черната течност се разлива по стената, преди струята да намалее и да спре.

Машината пое обратно към имперския лагер, пълзеше назад, без да се обръща. Мравкоидите прекратиха стрелбата. Стояха и чакаха да видят какво ще стане.

Нищо не ставаше. Черната течност просто си стоеше полепнала по стената. Какъвто и страховит ефект да бяха замислили осородните, той не се прояви.

Салма се смъкна обратно и облегна гръб на каменния парапет. Погледът му се спря на последния вражески войник, когото беше убил. Не беше осоид, а набит тъмнокож мъж с леки доспехи и плоско лице. Още беше жив, но не за дълго — очите му уловиха погледа на Салма, после мъжът умря.

„От кой град? От коя раса?“ Откъде бяха докопали осоидите този нещастен човек, как го бяха принудили да се бие срещу враг, когото не познаваше, да умре в паника и болка далеч от дома си?

Черната течност по крепостната стена се беше изпарила, оставяйки след себе си само голямо петно, което да загрозява града.

Оттеглянето на бронираната машина беше уговореният сигнал, след който имперската атака се забави, а командите обикаляха фронта, предавани на висок глас. Още една вълна войници, чийто ентузиазъм надвишаваше инстинкта им за самосъхранение, се вряза самостоятелно в преградния арбалетен огън на защитниците, докато таркианската артилерия по стените затрудняваше максимално изтеглянето на имперските машини, засипвайки ги с камъни и тежки требушетни стрели с максимален обсег. В лагера се прибраха само онези имперски войници, които не бяха пострадали или имаха леки наранявания. Всички други бяха оставени на съмнителната милост на мравкородните. Ако не бяха в състояние да полетят, умираха.

Генерал Алдер гледаше как малцината оцелели се прибират в лагера. Стършелите и от двете вълни бяха избити до крак, едва една трета от леките въздушни отряди беше оцеляла и само половината от пчелородните инженерни части, които той беше рискувал да прати в боя. Според традиционните военни стандарти атаката беше пълен провал. Провал, за какъвто не един генерал е бил екзекутиран, помисли си хладно той. „Дано това не е битката, с която да остана в историята.“ Тази нощ бойният дух в лагера щеше да е нисък и щеше да спада още повече. Войниците му пак щяха да се бият, но без предишния плам и с мисълта, че прословутата дисциплина на мравкоидите ще подпечата смъртната им присъда. Рано или късно осородните щяха да погинат до крак, да си разбият главите в стоманената стена на противниковата решителност. „Как мразя да се сражавам с мравкородни. Всяка стъпка напред е истинско клане.“

Изруга уморено. За ранените, които бяха извадили късмета да се върнат, сега щяха да се погрижат полевите хирурзи или дъщерите на милосърдието с техните лечителски умения. По-късно Алдер щеше да иде при тях, както правеше винаги, и не само за да повдигне духа им с появата си. Отговорността на поста тежеше като камък на шията му.

Преди това обаче трябваше да приключи с една среща — нямаше търпение да го направи, най-вече защото му се предоставяше шанс да нареди екзекуцията на чуждоземния занаятчия.

— Доведете ми полковника на помощните войски — нареди троснато той на адютантите си и един от тях хукна да го открие.

Полковник Едрик и сам бе тръгнал насам — идваше да докладва в цялото си варварско великолепие. Алдер вдигна вежди, смътно

учуден от факта, че полковникът още е жив, но после съобрази: „Винаги влиза в боя с третата вълна. Има късмет, че се изтеглихме, преди да му е дошъл редът.“

— Слушам ви, полковник.

— Генерале. — Едрик явно не се беше забравил дотам, че да пропусне уставния поздрав. — Постигнахме напредък, генерале, истински напредък. Комбинацията от обсадни машини, войска и гранати направи пробив в защитата и благодарение на това успяхме да пратим цяла вълна от летящи отряди над стената без никаква съпротива.

— Сериозно, полковник? И сред племената от хълмовете това се смята за напредък?

— Генерале?

— И ще превземете града с една-единствена вълна летящи отряди? — Алдер поклати глава. — Идете при хората си, полковник. При малцината, които са останали.

Имаше горчив вкус в устата си, но нямаше с кого да го сподели. „Това е да си главнокомандващ.“ Сред подчинените му полковници Едрик беше дивак, а Карвок беше тъп. Единствено Норса от дъщерите на милосърдието навярно би разбрала чувствата му. Обеща си покъсно да иде при нея, да пийнат вино и да поговорят тихо, така че никой да не чуе казаното. „Един имперски генерал не показва слабост пред своите хора.“ Ала не можеше да скрие от себе си мрачните мисли, не би се и отрекъл от тях. „Днес се справихме зле и вината е на онзи кучи син Дрефос.“

Погледът му се спря на въпросния кучи син — увит както обикновено в робите си, без гънка или драскотина по себе си. Докато го гледаше как се приближава, замятайки леко крак от някаква стара травма, на Алдер му се стори, че зърва усмивка на лицето му, макар то да бе скрито в сянката на качулката.

— Дрефос — излая генералът, — чакам обяснение.

Закачуленият мъж изсумтя развеселено.

— Ами, война е, генерале. И вие несъмнено познавате добре собственото си занятие.

Алдер го стисна за яката с единствената си ръка и качулката закри наполовина лицето на полковника.

— За каква кауза проля кръвта на толкова много от хората ми? — изсъска той.

— За вашата кауза, генерале — отвърна Дрефос и нищо в тона и гласа му не подсказваше, че Алдер го е стиснал за гърлото.

— Не виждам пробив в стените, Дрефос — повиши глас генералът. Знаеше, че животът на осородните войници не значи нищо за този човек. Да проливаш кръв в името на Империята беше едно, но да гинат хора заради частните игрички на полковник Дрефос от помощните войски беше нещо съвсем различно.

— Нека повторим този разговор след два дни — предложи Дрефос. — Тогава може и да сте на друго мнение.

6.

Тисамон и Тиниса се дуелираха и танцът им описваше кръг в една от тренировъчните зали на Академията. Имаше десетина зрители — студенти, нагиздени с облеклото на състезатели във Форума на умелите, които седяха на една от редиците каменни скамейки. Ала тук нямаше и помен от виковете и врявата на публичните представления; вместо това зрителите си говореха тихо и сравняваха бележките си върху бойните техники.

А бойната техника, която демонстрираха дуелистите в момента, нямаше нищо общо с набора от правила за бой с къс меч, които се практикуваха от колегиумските дуелистки къщи. Двамата бяха въоръжени с рапири, живи остриета от стомана, които пееха и се стрелкаха във въздуха помежду им. Когато влезе в залата, Стенуолд се встрещи, защото никога не бе виждал Тисамон да се бие с рапира — той неизменно предпочиташе сгъваемото острие на бойната си ръкавица. Но пък рапирите бяха любимото оръжие на богомолкородните и Тисамон очевидно го владееше до съвършенство. Баща и дъщеря нападаха и отстъпваха толкова бързо, че двубоят им изглеждаше отретпетиран като танц. Движенията им бяха в неестествен синхрон и Стенуолд си помисли, че целият двубой, когато и да беше започнал, едва ли е довел и до едно съприкосновение на оръжие с плът.

А после чу гласа на Тисамон през неравни интервали:

— Удар — обявяваше той, а после, сред поредната ожесточена размяна: — Удар.

Брой попаденията си, осъзна Стенуолд. За разлика от всеки цивилизован дуел между здравомислещи хора, тук битката не спираше при попадение. Нямаше ги паузите, в които Тиниса да възвърне равновесието и концентрацията си. Пот лъщеше по челото ѝ, бойният ѝ жакет беше на петна, но и по челото на Тисамон бяха избили капчици. Стенуолд можеше само да гадае дали затруднението му се дължи на раната от Хелерон или на самия дуел и неговото убийствено темпо.

— Удар — отбеляза отново Тисамон, след което дуелът продължи без прекъсване. Никой от двамата не беше ранен; нанасяха ударите само с плоската страна на тесните остриета. Лицата им бяха застинали в еднакъв израз на върховна концентрация и това усилваше неимоверно приликата помежду им. Поне за момента чертите на мъртвата ѝ майка бяха изтрети от лицето на Тиниса.

Стенуолд седна на известно разстояние от ентузиазираниите студенти. Тисамон беше обещал да обучи дъщеря си — това бе единственият дар, който можеше да ѝ даде — ѝ се отнасяше към клетвата си толкова сериозно, колкото само един богомолкороден можеше да го направи.

— Удар — каза отново той. Стенуолд се побоя, че Тиниса ще се смути и след това ще се ядоса, а в дуел гневът винаги беше фатален. Ала момичето изглеждаше все по-спокойно, по-концентрирано и по-целестремено.

Стенуолд хвърли поглед към студентите. Бяха престанали да си шепнат и следяха дуела с почти същата концентрация като самите дуелиращи се. Всичките бяха много млади, първокурсници, местни бръмбарородни, примесени с неколцина чужденци. Сред чужденците нямаше таркиански мравкоиди, разбира се. Те всички си бяха тръгнали веднага щом пристигна вестта за нашествието срещу града им.

— Удар — долетя гласът на Тисамон, после пак: — Удар!

Песента на остриетата замлъкна и Стенуолд се опита да разбере какво е станало. И едва когато видя, че рапирата на Тиниса е притисната до хълбока на Тисамон, си даде сметка, че последният вик е бил неин.

Всички погледи се преместиха върху Тисамон в очакване на реакцията му. Тя се ограничи до отсечено кимване, но в този кратък жест Стенуолд разчете одобрението, което богомолкородният никога не би изрекъл на глас. Тисамон изтри с ръкав челото си, русата му коса беше мокра от пот и полепнала по главата. Огледа се, тръгна към Стенуолд и седна до него. Отблизо напрежението се виждаше ясно — повече бръчки около очите и нетипична бледност на кожата.

— Би трябвало да се щадиш повече сега — посъветва го Стенуолд, макар да знаеше, че е безполезно.

— Остарявам — каза Тисамон с бегла усмивка. — Преди раните ми заздравяваха по-бързо.

— Оздравяваш по-бързо от нормалното — възрази Стенуолд. — Бая беше опърлен.

— Отдавна не ме бяха белязвали така — съгласи се богомолкоидът.

Междувременно Тиниса приемаше поздравленията на зрителите, които изглежда смятаха, че да се биеш с Тисамон е равносилно на двубой с природна стихия и дори едно попадение се равнява на победа.

— Ти, разбира се, я уби поне десетина пъти преди малко — отбеляза Стенуолд.

Тисамон поклати глава.

— Тренировките винаги са различни от боя в реална обстановка, дори мечовете да са истински.

— Забелязах, че Тиниса не използва рапирата, която ти й даде.

Думите сякаш развеселиха Тисамон.

— Онази рапира е изкована да убива, Стенуолд. Но ти няма как да го разбереш.

— Какво ще правиш, когато Тиниса стане достатъчно добра?

— Тя вече е достатъчно добра, почти съвършена. — В гласа му се долавяше гордост, твърда като стомана. — Уменията й са били завидни още преди да я срещна. Кръвта вода не става, но за да се прояви наследството й, просто трябваше да изцапа ръцете си с истинска кръв.

Стенуолд се размърда неспокойно.

— И какво ще правиш сега?

— Когато приключим и когато стане възможно, ще я заведа на Паросиал.

— Мога само да гадая какво означава това за теб, но твоят народ със сигурност... знам ли.

— Моят народ ще я мрази и презира — изрече с равен глас Тисамон. — Няма да я погледнат, мен също. Ние ще сме парии на свещения остров на моя народ. Но тя притежава умението и затова те няма да я отхвърлят. Ако премине всички изпитания, на които я подложат, тогава рано или късно... рано или късно ще стане една от нас, а омразата на моя народ ще трябва да се спотаи и те ще трябва да я приемат.

— Ще трябва?... — повтори Стенуолд.

Тисамон замълча.

— Е, щом молецородните приеха Челядинка, значи всичко е възможно — каза накрая Стенуолд и стана да посрещне Тиниса.

Беше късно, когато най-сетне се прибраха в градската къща на Стенуолд. Тисамон беше настоял приятелят му да се премести другаде след последното нападение, но Стенуолд не обичаше да се отказва от своето. Имаше една упорита жилка в него, която не му позволяваше да избяга от собствения си дом и от собствения си град само защото някой иска да го прогони оттам. А и убиецът трябваше да е безумно смел, за да му устрои засада под покрив, който дели с Тисамон и Тиниса.

След дуела Стенуолд се беше поразходил из града, за да събере докладите на своите агенти. Е, не бяха официално негови агенти, но срещу някоя и друга монета си държаха очите и ушите отворени. Вратите на Събранието все още бяха затворени за Стенуолд, повече от инат, отколкото по друга причина. Докато това не се променеше, осородните щяха да разполагат с време, а докато разполагаха с време, щяха да действат предпазливо.

Но щеше да дойде момент, както беше дошъл в Хелерон, когато ножът щеше да опре до кокал, както гласеше поговорката, и тогава предпазливостта щеше да изхвърчи през прозореца. Нощ на кръвопролитие, това щеше да се случи. Радваше се, че Тиниса и Тисамон са с него, радваше се и че е отпратил Челядинка в относително безопасния Сарн.

В тишината на стаята си Стенуолд се съблече и хвърли дрехите си на пода, остана по дълга до коленете туника. Нощният въздух охлади кожата му, а от водата, с която наплиска лицето си, го побиха тръпки. Зимата щеше да е студена в Колегиум... и в целите Равнини. Е, тук студът означаваше някоя и друга безоблачна и мразовита нощ. Салма, дете на ветровитите земи северно от Бариерния рид, твърдеше, че никой в Равнините не знаел какво е истинска зима.

Още беше достатъчно топло, за да спи гол, така че съблече туниката, хвърли и нея на пода и загаси пламъка на лампата. Стигна до леглото си на лунната светлина и се мушна под завивките. В главата му се блъскаха стратегии, откъслечна информация, догадки и

контраразузнавателни операции. Имперската заплаха се отразяваше зле на съня му.

А после си даде сметка, че не е сам в стаята. Някой помръдна в мрака.

Изведнъж Стенуолд изстина много повече, отколкото предполагаше нощният хлад. Помисли си дали да не се развика с надеждата Тисамон и Тиниса да го чуят, но това само би пришпорило натрапника — е, той можеше да го нападне по всяко време, но извикаше ли Стенуолд, нападението щеше да дойде веднага.

„Защо не послушах Тисамон?“

Протегна ръка. Винаги държеше меч близо до леглото си — предпазна мярка, която неведнъж му бе спасявала живота. Пръстите му докоснаха края на дръжката и той се пресегна още малко, за да я хване удобно.

— Няма нужда от това, майстор Трудан — каза женски глас, глас, който му звучеше познато, но в първия момент не успя да го свърже с конкретен човек.

— Кой е там? — попита с пълното съзнание, че който е да е натрапникът, несъмнено вижда по-добре в тъмното от него.

— Може би ще сте по-спокоен, ако запалите отново лампата?

„Да. По-спокоен ще съм. Определено.“ Изпълзя на заден ход от леглото, стиснал меча в една ръка — така и не го беше извадил от ножницата, — а с другата повлече един чаршаф да прикрие голотата си. Стори му се, че незнайната жена се изкиска тихичко, което никак не му помогна. А после осъзна, че за да запали лампата, ще има нужда и от двете си ръце.

И двете ръце. Включително тази, с която държеше меча. Или пък не. Пусна чаршафа, решил да жертва скромността в полза на сигурността, и отвори с една ръка вратичката на лампата. Плъзна несръчно дебелите си пръсти по плота на писалището в търсене на стоманената запалка. Запали чак на третия опит и приближи малкото пламъче до маслото в резервоара. То се подпали с меко златисто сияние и — стиснал решително меча — Стенуолд се обърна към натрапницата.

Беше прикрила с ръка устата си — дали от ужас, или за да скрие смеха си — и в първия миг Стенуолд не я позна. А когато се сети коя е, грабна чаршафа толкова бързо, че едва не омота меча си в него.

— Ариана? — ахна той. — Какво... какво правиш... в къщата ми?

Тя отчаяно се мъчеше да скрие усмивката си. Значи това било, а не страх — уви.

— Не залоствайте прозорците си, майстор Трудан.

— Това не е отговор. — Но иначе беше права, разбира се. Той продължаваше да разсъждава като бръмбар, чийто дом има само един вход и това е вратата на приземния етаж.

— Аз... исках да говоря с вас насаме.

— Е, по-насаме от това здраве му кажи. — Опита се да увие чаршафа около кръста си, но той се оказа недостатъчно широк, и пред безсрамния поглед на младата паякородна Стенуолд изведнъж се сети за всичките части от физиката си, които дори на младини не бяха от най-стройните, а с времето се бяха разширявали прогресивно.

— Щях да ви се обадя още когато влязохте, но... — Раменете й потрепнаха едва доловимо. — Но вие започнахте да се събличате още от прага и... и аз пропуснах момента.

„Колко стар се почувствах изведнъж.“

— Би ли... би ли се обърнала с гръб, докато наметна нещо? — попита той.

А после вратата се отвори с трясък и Тисамон цъфна на прага.

Острието на ръкавицата му беше разгънато в готовност, той спря поглед на натрапницата и се хвърли към нея. Тя изпищя, метна се по очи до леглото и задърпа трескаво кинжала, прибран в кания на кръста й.

— Тисамон, чакай! — извика Стенуолд и богомолкородният застина миг преди да е нанесъл фаталния удар. Ариана не се виждаше от леглото, но Стенуолд чуваше накъсаното й дишане.

— Какво става? — попита настоятелно богомолкочовекът.

— Тя е просто... студентка — заекна Стенуолд, притиснат от необходимостта да измисли някакво обяснение. — Остави я да... да се изправи.

Тисамон отстъпи предпазливо назад.

— Паякородна е — отбеляза той.

— Мисля, че това възражение вече не е част от арсенала ти — изтъкна на свой ред Стенуолд.

Ариана се изправи бавно, като разтриваше тила си. Така и не бе успяла да измъкне кинжала от канията.

— Въръжена е — посочи Тисамон, този път с известна колебливост.

— Има нож. Като всеки благоразумен човек в Колегиум, особено напоследък.

Стенуолд си даде сметка, че междувременно Тисамон е насочил вниманието си към него.

— Аз такава... — Сведе поглед към закръглената си снага, прикрита едва отчасти от чаршафа. — Аз тъкмо си лягах... — започна глуповато той, с пълното съзнание, че суровата физиономия на Тисамон е започнала да се пропуква.

— Лягаше си със?...

— Не! — Прозвуча по-пискливо, отколкото би трябвало. — Нямах представа, че е в стаята ми.

— Така значи. — Тисамон изкриви уста. — И какво иска дамата?

— Добър въпрос. — Стенуолд премести поглед върху момичето.

— Искам да помогна — заяви тя.

— Как да помогнеш? — Беше облякъл туниката си и я усещаше като броня от яка стомана под погледа на младата жена. Тук, в кабинета и с писалището помежду им, можеше да се почувства малко повече като преподавател от Академията и не толкова като клоун. Девойката седеше кротко на един стол, но в очите ѝ още танцуваха весели пламъчета.

— Всички знаят, че сте били на изток. А също и че там се събира враг. Имам предвид Империята, за която сте ни разказвали в часовете по история. Никой освен вас не дръзва да ги посочи с пръст. Другите преподаватели дори не желаят да отговорят на въпросите ми. А Империята отдавна е там, и онези войници — осородните — дойдоха за Игрите. Точно тогава някои от нас започнаха да си дават сметка, че вие през цялото време сте ни казвали истината. Че онези мъже не са дошли тук в името на мира и търговията.

— Е, някои хора ми повярваха — натърти Стенуолд, — най-вече онези, които и без мен си знаеха колко са опасни. Тоест самите осородни. Събранието обаче? Едва ли.

— Аз ви вярвам — обяви без колебание тя. Гледаше го толкова сериозно, че Стенуолд още по-осезаемо почувства колко млада е тя и колко стар е той. Не беше типичната паякородна на външен вид. Косата ѝ беше червеникава и подстригана късо по местната мода, а луничките ѝ придаваха особена невинност. Стенуолд откри, че я вижда в различна светлина — колко е стройна, колко е светла кожата на ръцете ѝ под късите ръкави на туниката.

Ощипа се мислено.

— Защо? — попита в опит да фокусира вниманието си където трябва.

— Първо, защото моят народ умее да различава истината от лъжата и аз съм убедена, че когато се изправяте пред нас, студентите, и ни казвате всичко това, го правите с чисто сърце и не си измисляте. След като вие заминахте, в Колегиум заприиха осородни. О, те винаги са любезни и охотно плащат за всички евентуални щети, но... знам ли, грозни са, ако разбирате какво имам предвид. Не физически, а нещо вътре в тях. Големи скандалджии са. Само да пийнат малко и някой да ги обиди, веднага скачат на бой. Могат да убият човек за едното нищо. Знам за един студент, който е бил убит в таверна, само че осородните офицери платили щедро, за да потулят нещата. А и всичките са обучени войници, точно както вие казвахте. Всичките до един, дори занаятчиите, както и дипломатите, които говорят пред Събранието.

— Ариана... вие, паякородните, никога не сте проявявали интерес към войните, които раздират нашите Равнини — каза Стенуолд. — Така че защо?...

— Мислите, че съм тук от името на народа си? — попита невярващо тя. — Че съм агент на Аристоите? Това... това би било страхотно, майстор Трудан. — В тона ѝ се усещаше нескрита горчивина. — Но аз не съм от рода Аристои. Семейството ми е най-обикновено и за всичко мога да разчитам единствено на себе си. Аз съм последната дъщеря на един мъртъв род и вложих малкото си пари в обучението си тук. Тук е моят дом, майстор Трудан. Академията е всичко за мен. А вие, за мен вие сте символ на Академията.

Исправен пред толкова много младост, подправена с толкова открита тържественост, Стенуолд не съумя да направи друго, освен да преглътне и да продължи да я зяпа.

— Повечето преподаватели имат очи само за тясната си специалност, майстор Трудан... Мога ли да ви наричам Стенуолд?

Стенуолд със закъснение установи, че е кимнал.

— Не ги интересува какво става извън кабинетите им и аудиториите. А има по-лоши и от тях, като онези в Събранието, които ги е грижа само какво има в джобовете им и какъв пост заемат. Нагледала съм се на такъв снобизъм в Еверис, където отраснах. Но всички знаят, че ти си пътувал много и си видял свят. Върнал си се да предупредиш града за голяма заплаха, но никой не иска да те чуе. Майстор... Стенуолд. Искам да ти помогна.

— Как? — попита той. Думите незнайно защо и съвсем неочаквано се бяха разбягали от главата му. — Какво... как би могла да ми помогнеш?

Тя навлажни с език устните си във внезапен пристъп на нервност.

— Ами аз... чувам разни неща, виждам други. У дома рано се научих да не привличам излишно внимание, бива ме да оставам незабелязана. Това... това беше и едната причина да се промъкна така през прозореца на стаята ти. За да видиш какво мога... да ти покажа...

— Разбирам — кимна той, като си мислеше: „Спомена за едната причина. А какви са останалите?“ Не му се искаше да въвлича тази девойка в предстоящите събития, но пък тя изглеждаше така решена да помогне и ако той я отпрати... Ако я отпрати, тя несъмнено щеше да направи някоя необмислена глупост на своя глава само за да му докаже, че е сгрешил. Точно както би постъпила Челядинка.

А и той би могъл да я използва, в интерес на истината.

Ариана се пресегна и сложи ръка върху неговата, жест, от който гърлото му внезапно пресъхна.

— Моля те — промълви тя и Стенуолд откри, че не е в състояние да откаже.

— Страхотно е, нали? — възкликна Челядинка. — Не всеки ден човек се вози на железница! — Заплюла си беше мястото до отворения прозорец и сега зяпаше ококорена прашния пейзаж, който се изнизваше покрай тях, а вятърът брулеше лицето ѝ. Трясъкът и вибрациите на парния двигател бяха в пълно съзвучие с вътрешното ѝ

трептене. Ако проточеше врат и погледнеше напред по протежение на вагоните, можеше да види как убитите песъчливи цветове на скалите преминават в зеленото на тресавищата около езеро Сидерити. Релсовият път заобикаляше езерото от изток, повдигнат на колони над блатистия терен.

Ахеос се гушеше до нея, увит в плаща си и пребледнял като смъртник. Сигурно беше от миризмата или от движението, или от всичко накуп. Молецоидите не си падаха по машините, нито по този начин на придвижване. Вагонът нямаше покрив, а само навес, който да пази пътниците от дъжд, но парният двигател на автовозилото развиваше скорост, каквато Ахеос не би могъл да поддържа, ако се опиташе да лети край него, така че и тази възможност отпаднаше.

В пролуките между подовите дъски под краката си Че виждаше стоманените колелета, които се въртяха неуморно и току избиваха искри от релсите, а земята помежду им се изнизваше като неясно петно. Това безспорно е транспортът на бъдещето, помисли си тя, и макар Ахеос да не го долюбваше никак, факт беше, че с железницата щяха да стигнат до Сарн само за два дни. Напоследък дори мухородните пратеници я използваха, за да поддържат прехвалената бързина на доставките си.

На пейката пред тях Спера дремеше на пресекулки, облегла гръб на стената. Че беше затворила предвидливо прозореца до нея — да не би дребната мухородна да се размърда в съня си и да изпадне от вагона. Бедната, още не се бе възстановила напълно от раните, получени в Хелерон, но въпреки това беше решила да придружи Скуто в Колегиум. Колкото до шипородния, той беше отишъл в предната част на композицията да хвърли едно око на двигателя. Може да беше високопоставен агент в шпионската армия на Стенуолд, но преди всичко беше занаятчия и винаги щеше да си остане такъв.

Това, разбира се, я подсети за Тото, а мисълта за него уби радостта ѝ от пътуването с великолепната машина.

Бедният Тото ги беше зарязал, за да тръгне към обсадения Тарк, и всичко това по една-единствена причина. Че така и не каза на Стенуолд цялата истина за внезапното решение на Тото, но той сигурно и сам се беше досетил, донякъде поне. Само тя и Ахеос знаеха всичко в подробности. Тото си беше тръгнал, защото тя не бе отговорила на чувствата му. Чувства, станали първопричината да

измине с нея целия път от Колегиум до Хелерон и да тръгне да я спасява от осойдите на имперска територия след това. Чувства, за които тя дори не беше подозирала. Други неща ѝ бяха на главата тогава — Салма, за когото да се тревожи, и Ахеос, разбира се, който беше обвързал съдбата си с нейната посредством сили, които Че не бе в състояние да проумее, и когото тя обичаше.

Бедният Тото беше паднал в пролуките между дъските на нейния живот и единствено прощалното му писмо, изгубено и после намерено, беше привлякло със закъснение и чувство на вина вниманието ѝ към него.

„Ти си ми като брат“, така му беше казала, без да се замисля. Преживяла своя дял любовни разочарования, а нерядко и присмех, Че отлично разбираше какво му е причинила. А думите толкова лесно бяха излезли от устата ѝ.

Никакви вести не бяха пристигнали от Тарк. Знаеше се, че обсадата е започнала, но Тото и Салма би трябвало да са в безопасност, да наблюдават отдалече ходовете на обсаждащи и обсадени като партия шах. И все пак досега трябваше да са пратили вест по един или друг начин. Липсата на новини подсказваше, че нещо се е объркало и че бедният непохватен Тото, който не умееше да се грижи за себе си съвсем както трябва, е в центъра на каквито там неприятности им се бяха струпали на главата.

Че прегърна Ахеос през раменете и го притегли към себе си. Той я погледна изпод качулката с белите си очи.

— Пак мислиш за него — отбеляза.

— Да, така е.

— Когато се върнем, вече ще е пристигнала вест от тях, сигурен съм — пророни едва-едва той. Пътуването с железницата му вземаше здравето и горкият не бе в състояние да ѝ предложи особена утеха в момента.

Вече пътуваха покрай езеро Сидерити. Водата синееше тюркоазена под слънчевите лъчи — както заради тях, така и заради растенията, които живееха в нея, сякаш под повърхността на езерото се криеше огромен скъпоценен камък, който улавяше и отразяваше светлината. Дори Ахеос живна малко при тази гледка.

— Вече не правят машини като това старо момиче! — чу се гласът на Скуто, който си пробиваше път към тях, сподирян от

удивлението и отвращението на другите пътници. Отметнатото назад наметало разкриваше в пълна мяра лицето и прегърбеното му туловище за всеки, който би дръзнал да се наслади на гротескната гледка. Дори дрехите му, разкъсани на стотици места от закривените шипове, вместо да прикриват, само подчертаваха отблъскващия релеф на тялото му. — Досега не бях имал късмета да видя такава красавица отблизо и в работен режим.

— Скуто — повика го Че, но шипородният не я чу, заплепен от гледката на сияйното езеро, нашарено от тръстикови островчета, което се простираше от прозореца им до самия хоризонт.

— Глей к'во чудо, мамка му — измърмори и седна до Спера. Тя се размърда сънено, набоде се неволно на шиповете му и отвори стреснато очи.

— Бодливо копеле проклето — каза с прозявка тя, протегна се, набоде се отново и изпсува. — Пристигнахме ли?

— Виж — посочи Че и мухородната погледна без особен интерес към езерото.

— Прекрасно. Сега може ли да поспя малко?

— Нямах сърце, да знаеш — каза й Скуто.

— Я си гледай работата, ако обичаш. — Спера разтърка ръката си. — Аз може и да нямам сърце, но ти пък си един тъп игленик и истинска заплаха за околните, ето какво си.

Челядинка не знаеше много за мухородната, освен че от години работи за Скуто. Нямахше техническо образование, но беше Умела и боравеше добре с арбалет. Имаше известни умения в лечителството, както и цяла торба с илачи и мехлеми, така че може и да беше обучена в тази област. Мухородни живееха из целите Равнини и се занимаваха с всякакви неща, и законни и незаконни, но Че така и не бе имала възможност да опознае по-добре някой представител на тяхната раса. Мухоидите общуваха основно помежду си и рядко се сближаваха с външни хора. Може би защото всички останали раси бяха значително по-едри на ръст. Спера беше типичен представител на мухородните — висока не повече от метър и четиридесет и тънка като вейка. Косата й беше доста дълга, но винаги я носеше на опашка или плитка, никога разпусната, а дрехите й неизменно бяха тъмни и скромни, без никакви украси и финтифлюшки. Според всеобщото мнение мухоидите си падаха по бижутата, особено по чуждите бижута. В собствените си

поселища на изток, в Егел или Мери, може и да носеха открито подобни украшения, но Че никога не бе виждала някого от расата им с накити.

„На изток...“ Ако Тарк паднеше, то Егел и Мери, тези два мухородни лабиринта сред Мераянските хълмове, щяха да се озоват на пътя на имперската армия. Дали щяха просто да се скрият в домовете си? Или да вземат всичко ценно и да избягат? Мухоридите не бяха войни, още по-малко биха се изправили пред армия от подобен мащаб. Дали тази мисъл, която едва сега бе хрумнала на Че, не тормозеше постоянно Спери?

„Една и съща заплаха грози всички ни — народа на Ахеос, на Спери и моя. Дори безценните богомолкородни на Тисамон не биха могли да останат встрани от войната.“

Слънцето захождаше към залез и сиянието на езеро Сидерити излиняваше постепенно, красивият цвят на водите му губеше изразителността си пред настъпващата от изток нощ.

7.

Наричаха Капитас Златния град, но това име изглеждаше заслужено само по изгрев-слънце. Жълтеникавият камък, от който беше построен градът и който се добиваше в десетки каменоломни, изгризали дупки в снагата на северните хълмове, улавяше зората и грееше с нея. След това си ставаше обикновен камък.

Капитас, това изкуствено цвете на Империята, беше достатъчно млад, за да пазят старците спомена за времето, когато реката е текла на воля покрай хълмовете и домовете на скотовъдците. Градът беше рожба на предишния император, пак по негово време бяха построени повечето сгради и инфраструктурата. Синът му беше оставил архитектите и зидарите да работят по същите планове като поредното обвързващо задължение, наследено от управлението на баща му. И ето че строителството продължаваше — скелето около строящата се казарма на Девета армия се виждаше от прозорците на двореца.

Но по изгрев градът му харесваше. Ето го тук, закусва на терасата и погледът му се плъзга надолу по стъпаловидните нива на великолепия дворец към елита на неговите поданици. Капитас никога не би могъл да се разрасне по естествен начин. Земята не беше достатъчна, за да го изхранва. Но като сърце на Империята, към него се стичаха голяма част от данъците и военната плячка на осородните. И ако този поток започнеше да намалява, въпросите на Рекеф нямаше да закъснеят.

Днес императорът закусваше в компания. Често канеше на трапезата си държанки, не толкова често — генерали или съветници, които си бяха спечелили благоразположението му. Ала веднъж в десетницата пращаше да доведат сестра му. Тя живееше в свой собствен дворец в другия край на града, дворец, който на практика беше луксозен затвор и нищо повече. Императорът беше наясно, че за да пристигне тук навреме за закуската, сестра му е станала малко след полунощ. Така де, щерката на Империята не можеше да се яви пред

височайшия си брат, без да е подходящо нагиздена, парфюмирана и белосана.

В качеството си на император, Алвдан сам избираше бойните полета на своите победи, така че ето я и нея.

Седяха на една маса и не твърде далеч един от друг, а слугите се претрепваха да им сервират кекс с подправки, току-що изпечен хляб и топла медовина. Градът се събуждаше и стотици криле улавяха първите лъчи на слънцето. Никой от летящите му поданици не би си и помислил да наближи двореца, разбира се. На нивото над терасата имаше достатъчно пазачи, готови на мига да застрелят натрапника.

Имаше и още един пазач, разбира се, който стоеше зад стола на сестра му, повече като напомняне за положението ѝ, отколкото от съображения за сигурност.

— Името ти пак изскочи на съвещанието — отбеляза той, отпивайки от медовината.

Изглеждаше напълно спокоен тук, отпуснат на стола си и раздаващ усмивки на прислугата. Тя, от друга страна, седеше с изправен като дъска гръб, ядеше колкото птиче, а маниерите ѝ бяха безупречни. Осем години по-млада от него, все още почти дете, сестра му беше живяла в страх през съзнателната половина от живота си.

— Струва ми се, че генерал Максин искаше да ти напомни за себе си.

Алвдан умееше да разчита и думите, и мислите ѝ. Сега тя стисна едва доловимо устни, което извика широка усмивка на неговите. Виж, това име тя никога нямаше да забрави. Трима братя и една сестра, по-малки от него и по-големи от нея, бяха паднали в жертва на Максин, било лично от ножа му, било по негова заповед.

— Аз, от своя страна — каза тя, — несъмнено съм благодарна на генерала за загрижеността му.

Той се засмя учтиво.

— Скъпа ми Седа, всички те държат най-сетне да откриеш своята посока в живота.

— Трогната съм. — Седа отхапа миниатюрна хапка от парчето кекс, без да изпуска от поглед ръцете му, в случай че императорът даде някакъв знак на пазача зад стола ѝ. — Макар че мога да се досетя каква посока имат предвид.

— Те не разбират отношенията помежду ни — продължи Алвдан. Един слуга му поднесе още хляб и намаза порязаницата с масло.

— Боя се, че същото важи и за мен, Алвдан. — Усети как пазачът зад гърба ѝ помръдва и побърза да добави: — Ваше императорско величество.

— Мислят ме за мекосърдечен. Терзае ги мисълта, че Императорът на осите има такъв осъдителен недостатък в характера си — уведоми я той.

— Значи сте прав, като казвате, че не ви разбират.

— Нахалството, скъпа ми сестро, не ти отива — предупреди я той.

Тя сведе глава, но погледът ѝ все така следеше неотклонно ръцете му.

— Двамата с теб се разбираме, нали така? — настоя на своето той.

— Така е... ваше величество.

— Кажи го на глас — подкани я той. Тя вдигна глава да го погледне и той повтори: — Кажи го на глас. Обичам да го чувам от твоята уста.

За миг тя сякаш възнегодува вътрешно, но мигът отмина без следа.

— Вие ме мразите и презирате, ваше величество. Моето нещастие ви носи радост.

— А един император по право заслужава цялата радост, която може да му предложи животът, нали така — потвърди доволно той. — Моите съветници и техните планове! Те не разбират твоя потенциал. Миналата година крояха планове да те омъжат, да направят от теб нечия почтена съпруга. Явно не разбират, че ти не си като другите жени от нашата раса. Ти не си обикновено украшение, с което да закичиш някой мъж. Ти си оръжие и ако дръжката ти е в ръцете на мъжка ръка, то тази ръка ще обърне острието срещу мен. Мисля, че генерал Максин сам би приел да се ожени за теб, ако бях изглупял дотам, че да му позволя.

Тя промърмори нещо под нос и императорът удари нетърпеливо по масата с дръжката на ножа си.

— Казах, че по-скоро бих умряла, ваше величество — повтори по-високо тя.

Алвдан се усмихна.

— Е, значи идеята не е чак толкова лоша. Винаги мога да пратя някой да резне гърлото на Максин по време на първата брачна нощ. Това би било подходящ сватбен подарък, не мислиш ли?

— Ваше величество забравя кого всъщност иска да нарани — каза уморено тя.

— Може и така да е. Сега обаче искат да те въдворят в някакъв орден на аскети. Сякаш някоя разбунтувала се фракция не би могла да те извади оттам зад гърба ми. И точно в това е сърцевината на проблема. Докато си жива, ти винаги ще си заплаха за мен. Ако си мъртва... Ще трябва да браня трона си денем и нощем и ако ръцете ми са оцапани с твоята кръв, кой знае откъде ще дойде следващата заплаха? Така че, сестрице, волю-неволю ще трябва да те държа жива и близо до себе си.

— Ще ме държите само докато си осигурите наследник, ваше величество, а след това ще наредите да ме убият. Нищо чудно дори да го направите със собствените си ръце или лично да ме разпитвате до смърт в занданите.

— Уморява ли те животът, Седа? — попита я той.

Тя посегна към него, но студената стомана на пазача се опря в бузата ѝ, преди ръката ѝ да е стигнала до пръстите му. Момичето въздъхна дълбоко и дръпна ръка.

— Откакто баща ни умря, аз нямам живот. Имам само едно дълго падане и всяка десетница земята се отдалечава с още една десетница, а аз падам ли, падам. Но един ден земята няма да помръдне и моята агония ще приключи.

— Умееш да се изразяваш красиво — възхити се той. — Явно образованието ти не е отишло нахалост все пак. И понеже виждам колко добре ти влияе, мисля да го разширя.

Това беше встрани от обичайния коловоз на разговорите им.

— Ваше императорско величество? — попита предпазливо тя.

— С помощта на една малка разходка до занданите, скъпа Седа — каза той и когато сестра му въздъхна, добави: — Не още, скъпа сестро. Още не е дошъл твоят ред. Не, просто има един крайно

интересен затворник, откритие на генерал Максин. Мисля, че трябва да го видиш. Нещо повече, мисля, че той има желание да те види.

Империята на осите се крепеше върху налагането на безкомпромисен ред. Дядото на Алвдан Втори, Алврик, го беше наложил насилствено върху собствения си народ, хора неспокойни и диви по природа. След него Алвдан Първи беше разширил имперския ред отвъд границите на Империята, а едноименният му син вървеше по стъпките му. Налагането на ред се бе превърнало в религия. Сложната система от чинове и постове в армията, ясно определеният статут на влиятелните родове, титлите и почетните звания, които тронът раздаваше, дори положението и привилегиите на отделни роби — всичко това представляваше подредба, в която всеки си знаеше мястото, от най-нисшите до най-висшите поданици на Империята.

Тази максима се прилагаше дори спрямо затворниците. Отношението към тях се беше развило до степен на изкуство — колко често ги хранят; дали килията им е достатъчно голяма да застанат прави, или да легнат в целия си ръст; дали ги държат на влага и студ; дали ги връзват на масите за разпити без друга причина, освен че им е дошъл редът. С това те даваха минималния си принос към всеобщото чувство за ред.

Онези затворници, които имаха какво да предложат на Империята, се ползваха с привилегии. Ако имаха късмет, след време можеше дори да се издигнат от затворници в роби — на същия принцип, при който заплахата да бъдат разжалвани в затворници държеше в подчинение и най-непокорните роби.

Ако се съдеше по тези строги стандарти, то мъжът, към когото брат ѝ проявяваше интерес, явно имаше изключителен потенциал, защото килията му беше на най-горното ниво в най-приличния столичен затвор. Разполагаше с две стаи и преддверие, а тъмничарите дори похлопаха на вратата, преди да я отлостят, като предупреждение, че идват посетители. В преддверието седяха трима млади пажове, две момчета и едно момиче, които явно имаха грижата да прислужват на затворника. В този ред на мисли принцеса Седа забеляза колко бледи и изпити са младежите, а едното момче трепереше видимо.

Тя, разбира се, не беше истинска принцеса. Тази титла, която се използваше във Федерацията на водните кончета, ѝ я бе дал един млад офицер, отчаяно галантен и политически наивен. Каква съдба го беше сполетяла след това Седа не знаеше, но компанията му беше запомнила като слънчев лъч, пробил за кратко облаците, които засенчваха постоянно живота ѝ.

Приемната на затворника имаше големи прозорци с метални решетки, те обхващаха почти изцяло едната стена, както и част от тавана. Завеси нямаше. Слънцето се лееше безпрепятствено по пода чак до прага на спалнята. Тази стая беше тъмна, закрыта от драперии и непроницаема за нейния поглед.

— Императорът е тук — обяви един от тъмничарите. — Покажи се!

За миг изглеждаше, че нищо няма да се случи, но после Седа чу шумолене откъм потъналата в сенки стая и една закачулена фигура в мърлява роба пристъпи предпазливо към границата на ярката светлина. Едната ръка, бледа като на смъртник и костелива като на скелет, беше вдигната срещу слънцето.

— Заповядаме ти да излезеш — нареди Алвдан и Седа реши, че брат ѝ несъмнено се забавлява при вида на нещастника, който се пазеше от слънцето като от огън.

Тъмничарят посегна към бича на колана си, при което кльощатава фигура потръпна силно и тръгна бавно напред, извила глава да предпази очите си от светлината. Качулатата роба го криеше целия, виждаха се само деликатните ръце с остри нокти.

— Доведохме сестра си при теб, защото решихме, че може да проявите интерес един към друг — каза Алвдан с доволен тон. Качулката се обърна към нея и на Седа ѝ се стори, че различава в сянката ѝ воднисти очи, които се мъчат да я хванат на фокус.

— Представи се, твар — заповяда Алвдан. — Или хората от твоята раса нямат понятие от добри маниери?

Закачуленото същество изсъска уморено и продължи бавно напред. Спря на ръка разстояние от тях. Сини вени изпъкваха под прозрачната кожа на ръцете му и нещо в този странен човек смрази Седа до мозъка на костите.

— Това е Седа, най-малката от рода на баща ни, така както ние сме най-големият — обяви Алвдан. — Назови се.

Гласът, който се разнесе, беше дрезгав и нисък.

— Уктебри Саркадът, ваше императорско величество, почитаема господарке. — Гласът беше мъжки и без сянка от акцент, сякаш човекът беше роден и отрасъл тук, в Капитас.

— Нима е признак на добри маниери да се криеш в сенките на качулка? — настоя Алвдан. — Сестра ми със сигурност заслужава нещо повече. Хайде, покажи се, твар.

Странникът, нарекъл себе си Уктебри, потръпна отново и едната му ръка помръдна безсилно към прозорците. Промълви нещо, което прозвуча като молба.

Бичът на тъмничаря изплющя и стресна Седа. Уктебри отскочи назад, макар че камшикът не го беше докоснал. И по-добре, помисли си Седа, защото ако го беше ударил по китката, ръката му можеше и да се откърши, толкова беше тънка.

Треперещите ръце се вдигнаха да свалят качулката.

Гледката не беше толкова страшна, отначало поне. Стар човек или много болен човек. Бледа, прошарена от вени глава с рядка тънка косица на тила. Тънък врат с нагъната от бръчки кожа. Устните бяха сбръчкани и сухи, носът — остър, а на челото му имаше моравина синина.

Заслонил ги с две ръце, той отвори с мъка очите си и я погледна. Бяха изпъкнали, с яркочервени ириса, които се впиха в лицето ѝ въпреки ослепителната дневна светлина. След като видя очите му, Седа осъзна, че онова на челото му не е синина, а кръв, съсирек, който се местеше под восъчнобледата кожа.

— Не разбирам — каза на брат си тя. — Кой е този старец?

— Нали я чу, Уктебри? — подсмихна се самодоволно Алвдан, сякаш двамата с чезнещия старец споделяха някаква шега за нейна сметка. — Е, дори ние изпитахме съмнения, когато те видяхме за пръв път. Дори на нас ни беше трудно да повярваме, въпреки уверенията на генерал Максин. Но ето те — в цялата ти прелест.

Уктебри обърна глава да го погледне, после червените му очи се спряха отново върху нея. Ако не бяха те, щеше да изглежда като обикновен старец. Ала очите му, те сякаш виждаха през нея. Седа усещаше силата на червения поглед като гадене в стомаха, като сърбеж между плешките.

— Докосни я — заповяда Алвдан. Седа се дръпна моментално назад, но пазачът, онзи, който цяла сутрин бе стоял зад рамото ѝ, сега побърза да я стисне за лактите. Уктебри провлачи крака напред, ненормалните му очи се впиха в нейните от долу нагоре, а езикът му се стрелна заострен и червен между устните.

Нещо ужасно щеше да се случи. Седа не можеше да обясни предчувствието си, но подтикът да избяга беше по-силен от всичко. Започна да се дърпа и гърчи в хватката на пазача, ужасена до дъното на душата си от стареца, който беше само на крачки от нея и бавно се приближаваше.

А после той застана току пред нея и устата му се отвори — зъбите вътре бяха тесни и заострени като жълти шишове за плетене. Протегна кльощава ръка и я стисна за китката.

Не беше силен, но не беше и толкова слаб, колкото подсказваше крехкото му тяло. Седа измъкна ръката си от студената хватка и Уктебри проговори със същия спокоен, нисък глас:

— Трябва да усетя кръвта, ваше величество.

Седа чу как Алвдан изважда кинжала си от канията, после усети острието му на шията си. Старецът побърза да вдигне ръце.

— Съвсем леко убождане, като с карфица, ваше императорство. Само колкото да я усетя. Не повече. Засега. Всяко нещо с времето си.

Всички бяха полудели без съмнение. Ако в сърцето на Алвдан имаше и трошица братско чувство, Седа би го обърнала на молба. Вместо това затвори очи и извърна глава, а той сграбчи ръката ѝ и поряза единия ѝ пръст.

Уктебри посегна алчно към оръжието, но Алвдан му поднесе само върха.

— Не си прави излишни илюзии за положението си, твар — каза императорът. — Знаеш какво си. А сега направи каквото трябва.

Старецът се наведе напред, сви шепи под кинжала да улови евентуалните капки, после се наведе над стоманата и заостреният му език облиза кръвта за броени секунди. Макар и само няколко капки, кръвта ѝ изглежда му вля нови сили. Когато отново я погледна в очите, в неговите се четеше единствено глад.

— Ще свърши ли работа? — попита го Алвдан. — Или да търсим по-далечни роднини?

Уктебри разтегли устни в лукава усмивка.

— Ще свърши работа и още как, ваше възхитително величество. Тя е... свършена. В най-висша степен деликатен вкус.

— Братко... — Гласът ѝ трепереше, но в момента Седа не даваше и пукната пара. — Какво става?

— Нищо особено — отвърна ѝ той. — Малко забавление. Не бой се, скъпа сестро. И ти имаш своя роля в пиесата, но не се налага да учиш нито реплики, нито танцови стъпки. Хайде, водете я.

Изведоха я след него в преддверието, където чакаха бледите пажове.

— Какъв е този човек? — заекна тя.

— Нима не се досещаш, сестрице сладка? — Усмивката на Алвдан беше по-широка отвсякога. — Върни се назад в спомените си от детството, когато седяхме заедно пред огъня и слушахме приказки.

Най-лошото бе, че Седа знаеше какво има предвид той и нямаше нужда да ѝ обяснява.

— Не може да е...

— Страхотна находка на Рекеф и генерал Максин, нали?

„Те идват нощем, за да пият от кръвта на живите, древните вещици, страховитите синове на нощта, които крадат лошите деца от леглата им и повече никой никога не ги вижда...“

— Но комарородни не съществуват. Никога не са съществували. Тях ги има само в приказките... нали?

Уви, изправена пред самодоволната усмивка на брат си, императора, Седа разбра, че истината е друга.

8.

Колегиум беше град на закона. Онези, чиято дейност беше в противоречие със закона, трудно печелеха уважение и думата им не се чуваше в Събранието. Затова делата, с които се занимаваше лейтенант Граф, се договаряха зад затворени врати и на ухо.

Кантората на Граф се намираще зад фасадата на дюкян за търговия на дребно с вносни стоки, управляван от мравкороден с медна кожа, който отдавна бе казал сбогом на родния Кес. Бизнесът на мравкородния балансираше на ръба на закона и често преминаваше от сенчестата му страна, поради което той не задаваше въпроси, нито отговаряше на такива. В задната стая на дюкяна му Граф купуваше бойните таланти на разни хора и ги продаваше на други хора, които се нуждаеха от услугите им. Граф беше известен. Спечелил си беше добра репутация сред купувачите и продавачите на наемни остриета.

Сега, след края на работното време, той извади пет чаши, но сипа вино само в една от тях. Истинските му занимания бяха от по-непредвидимо естество. Кой от столовете щяха да останат празни тази нощ, беше въпрос с повишена трудност.

Талрик дойде пръв, разкопча плаща си и го метна настрана.

— Някакви проблеми, лейтенант? — подкара направо той.

— Всичко върви като по часовник, майоре — успокои го Граф.

Талрик взе предложената му чаша и я преполови на един дъх.

— Местно? — попита и когато Граф кимна, продължи: — Добри лозя имат тук.

Граф вдигна рамене.

— Не разбирам много от вино. — Акцентът и изразните средства на лейтенанта говореха за човек, който се е издигнал благодарение на личните си качества и дисциплина, а не с помощта на семейство и приятели. Което, според стандартите на Талрик, го правеше двойно полезен. Истината бе, че в Рекеф човек можеше да напредне заради личните си качества по-нависоко и по-бързо, отколкото в редовната армия.

Скадран и Хофи — Крачун и Малчо — пристигнаха заедно. По знак на Граф мухородният бръснар скочи на едно високо столче и сипа вино в още две чаши.

— Да започваме — реши Талрик. — Ти докладвай пръв, Скадран.

— Ариана няма ли я, шефе? — попита едрият мъж.

— Вече получих вест от нея. Внедрила се е и планът се развива според очакванията, но сметнала, че ще е най-добре да не събужда подозрения и да не рискува прикритието си. Въдицата е хвърлена и рибата изглежда готова да я ухапе, образно казано. — Талрик поклати глава. Срещал се бе лично със Стенуолд само веднъж и беше останал с добри впечатления — доколкото можеше да остане с добри впечатления от един враг на Империята. Стенуолд беше човек, който не бяга от задълженията си дори когато те излагат на риск най-близките му хора. Това беше достойно за възхищение, разбира се, но от друга страна, Стенуолд беше уморен застаряващ мъж, а Ариана беше паякородна, поела характерните за нейния народ лукавство, хитрост и фалш още с първия си дъх.

Бедният застаряващ Стенуолд. Но кой ли не би се поласкал, когато едно невинно девойче го гледа в очите и приема всяка негова дума като откровение? Кой би запазил здравия си разум непокътнат?

Но планът беше за доброто на Империята, а това беше неизменното първо правило в живота на Талрик. При всички случаи Стенуолд беше препятствие, за което никой агент на Рекеф не би могъл да си затвори очите.

— Е, Скадран, докладвай — каза той с известно раздражение, задето се е наложило да го подканя втори път.

— Много новини има от Тарк — започна докерът. — Пристигат кораби на паякородни и моряците казват, че северният път от Селдис е затворен. Казват, че можело да продадат стоката си на... е, както на нас, така и на таркианците. Търговията с роби и с коприна не е пострадала, а тях само това ги интересува.

— Нещо друго?

— Само обичайните неприятности — изсумтя Скадран, но после продължи, подканен с жест от Талрик: — Все повече богомолкоиди от Фелиал излизат в морето с дълги лодки. Търговията на паякородните търпи загуби заради нападенията им над техни кораби. Но това се

случва на всеки няколко години, после паяците плащат на някоя наемническа флотилия и всичко си идва на мястото.

— Това може да ни бъде от полза, майоре — изтъкна Граф и Талрик кимна.

— Колкото повече дребни стълкновения раздират Равнините, толкова по-добре — съгласи се той. — Хофи, при теб какви са новините?

— Страхотни. — Мухородният бръснар се ухили доволно. — Няколко големи клечки от Събранието идват в моята бръснарница и все се хвалят какво са свършили. Само да им подам нужната реплика и мога да ги разприказвам на каквата тема си поискам. В нашия случай темата беше скъпият ни приятел майстор Стенуолд Трудан — трима бяха и здравата си начесаха езиците за негова сметка, докато чакаха да им накъдря косите.

— Карай по-накратко, Хофи — каза Талрик. Дребният мухороден беше от приказливите.

— Да, майоре, разбира се. Майстор Трудан не е всеобщ любимец, смятат го за паникьор, а такива никой не обича. Според тях той не се отнася към Събранието с нужното уважение. Дори е внесено предложение да бъде отстранен като член на Събранието и преподавател в Академията. Не за пръв път внасят такова предложение, но този път може и да го гласуват.

— Ще го изслушат ли? — повиши глас Талрик.

— О, ще го изслушат рано или късно. Късно, по-скоро. Засега само дебатират кога да стане това. А самият дебат може да продължи трийсетина дни.

— Или?

Хофи примигна.

— Или какво, майоре?

— Или може да стигнат до решение утре? — подсказа му Талрик. — И да насрочат изслушването му за вдругиден?

— Малко вероятно, шефе.

— Толкова по-добре, че не разчитам на вероятности, когато мога да го избегна. Ще уведомя Ариана, че капанът трябва да е готов по всяко време. Да се надяваме, че вече е успяла да спечели благоволенieto на Стенуолд.

— На нея може да се разчита — намеси се Граф. — Тя е добър агент.

— Не се съмнявам в това. — Талрик кимна отново. — А твоите задължения, лейтенант?

— Намерил съм ви хора — отвърна Граф. — В този град никога не е имало изобилие от въоръжени мъже, но засега съм намерил десетина, чиято надеждност е проверена.

— Да се надяваме, че ще се окажат по-кадърни от последните двама, които прати срещу него — каза Талрик.

— Те са най-доброто, което мога да наема, без да компрометирам собствената ни позиция в Колегиум, майоре. А единият е наистина висша класа, плюс това мрази момичето на Стенуолд и в червата.

— Кого, Челядинка? — Талрик се намръщи. Трудно му беше да си представи такова нещо.

— Не. Паешкото момиче. Човекът, за когото ви говоря, е богомолкороден дуелист.

Талрик усети как сърцето му прескача един удар напук на тренираното му самообладание. „Не, няма начин да е наел точно този богомолкороден.“ Но реакцията му беше инстинктивна. Беше повалил онзи мъж, беше го изгорил с жилото си и въпреки това, след като шантавата му щерка прониза Талрик в крака, богомолкородният се надигна и продължи да се бие като демон.

Овладея мислите си. Каза си, че двамата несъмнено ще се срещнат отново и тогава Империята ще триумфира над дивашката войнственост на богомолките.

Ала тайничко се надяваше повече да не се срещнат.

— Нашият човек се казва Пиреус. Явно щерката на Стенуолд, или каквато му е там, го е унизила публично в един от тукашните дуелистки турнири. За пръв път виждам богомолкороден, който е готов да бие шута на честта си само и само да си отмъсти. Няма нищо против да ѝ скочи от засада. На нея, както и на нейния старец. Човекът не държи на подробностите.

— Талрик — каза тя, — осороден. Него търся.

Бръмбарородният с голямото шкембе сведе поглед към нея от висотата на трона си. Е, поне на теория трябваше да е трон. Вграден

стол върху няколко стъпала, с набити в него златни орнаменти и скъпоценни камъни. Сигурно идеята е била да се постигне варварско великолепие.

— Името ми е познато — измърмори предпазливо той. Възкаченият на трона сановник беше познат като Фрейуел Последния шанс. Прякорът идвал от любимата му заключителна фраза в непродуктивен спор. „Ще ти дам един последен шанс“ — казвал той на човека, който го бил ядосал, а после уреждал смъртта му по начин, който отговарял на моментното му настроение. Или така поне беше дочула Фелисе.

Фрейуел се наведе напред и впери подозрителен поглед в нея. Тя стоеше доста далеч от трона му, а и беше дошла без меча си, но въпреки това десетина от платените биячи на Фрейуел я наблюдаваха зорко. Плъзна поглед по лицата им — бръмбарородни, мравкоиди, полуродни... ето го и онзи, за когото я бяха предупредили да внимава. Висок паякороден, единствен представител на своята раса в свитата на Фрейуел. Негово беше и единственото лице, което Фелисе познаваше.

Напоследък се подвизаваше далеч от дома, заобиколена от непознати. Така беше по-добре, защото вече не беше сигурна, че ще разпознае лицата на своите сънародници от Федерацията.

— За какво ти е притрябвал? — попита я Фрейуел. — Осородните не са ми особено симпатични, но и твоята молба ми звучи съмнително.

— За какво ми е притрябвал си е моя работа — отвърна с равен глас тя.

— Е, тогава местонахождението му е моя. — Фрейуел се облегна назад, явно доволен от себе си. Той беше от по-дребните гангстери в Хелерон и неговата територия, както наричаха тук организирани престъпни банди от подземния свят, беше жалка в сравнение с останалите, но напоследък се беше разширила значително. Говореше се, че натрупал цяло състояние покрай неотдавнашния престой на имперски войски пред портите на града — продавал им всякакви стоки и услуги, включително алкохол, опиати и жени, — и сега имал достатъчно средства, за да разшири влиянието си.

— Трябва да разбере къде е отишъл — заяви тя. — И ще разбере. Изминах дълъг път по следите му и няма да се откажа сега.

— Е, може пък твоята работа да си остане твоя работа, ако разполагаш с достатъчно, за да си осигуриш дискретността — каза Фрейуел, внезапно загубил интерес. — Хайде да приключваме. Отнемаш от ценното ми време, жено. Покажи ми парите си.

Фелисе откри, че се е усмихнала и че усмивката ѝ притеснява Фрейуел и биячите му.

— Не съм дошла да купувам — обясни тя. Беше толкова просто, а тъпият бръмбар още не го беше проумял. — Дошла съм, за да се разплатя.

Фрейуел погледна озадачено към хората си. Междувременно Фелисе бе скъсила разстоянието помежду им, толкова бавно и незабелязано, че двама от телохранителите на Фрейуел едва успяха да ѝ препречат пътя навреме. Ръцете ѝ литнаха напред, остриите като бръснач куки на палците ѝ се разгънаха и тя повали противниците си с няколко бързи и икономични движения.

Фрейуел изпищя и се отблъсна назад толкова силно, че катурна импровизирания си трон, падна заедно с него и ботушите му щръкнаха във въздуха. Фелисе се обърна, плъзна поглед по шашардисаните телохранители и вдигна високо ръка.

Паякородният, чието лице Фелисе познаваше, отстъпи назад, измъкна меча ѝ изпод плаща си и го метна към нея в прецизна дъга над главите на другарите си. Фелисе го улови с лекота.

Въоръжена отново, тя изчака всички да извадят оръжията си. Така изглеждаше честно. Бяха десетима и понечиха да се хвърлят вкупом отгоре ѝ, но тя не чака да я нападнат, а взе на бегом няколкото стъпала на импровизирания подиум и се засили оттам с протегнат меч.

Не ги биваше много в близкия бой, но имаха значително числено превъзходство. Фелисе превърна броя им в свое предимство и ги остави да се сбутат в желанието си да я достигнат първи. Нейният меч вършееше из мелето като светкавица, като слънчев лъч. Всяка атака нанасяше кървава рана, всяка стъпка назад или встрани предугаждаше безпогрешно тромавите им остриета. Зад тях паякородният предател беше извадил дълъг кинжал, подбираше методично жертвите си и ги убиваше с прецизността на хирург.

И изведнъж противниците свършиха. Стана толкова внезапно, че Фелисе се зачуди къде са се дянали, а после видя труповете. Вече бе свикнала с това — сътресението на причинно-следствената връзка,

потресът, когато идваше на себе си и откриваше кръв по меча си и трупове наоколо. Някаква част от нея, невинната ѝ част, се беше разхлабила в главата ѝ и юздите бяха преминали в ръцете на хладнокръвното умение, което да я тласка напред.

Тръгна към трона, където Фрейуел Последния шанс се надигаше на крака с лъснало от пот широко лице.

— Колкото и да са ти платили, ще го удвоя — изломоти той, но на нея ѝ плащаха със следващата глава от историята на Талрик, а това той не би могъл да удвои.

— Няма да отнемам повече от ценното ти време — каза тя и го прободеше. Чак след това забеляза, че е държал меч в ръката си. Не че му беше помогнал особено.

После се обърна като изпълнител към своята публика.

Паякородният изръкопляска учтиво.

— Дотук с Шансовите. Работодателят ми ще е на седмото небе. Пада им се, като не знаят да си налягат парцалите, така казвам аз. — Беше прехвърлил средната възраст, дългата му коса беше започнала да побелява, а дрехите му хем бяха тежкарски, хем издаваха ограничени средства. Но се изразяваше като образован човек и Фелисе се зачуди как ли е паднал толкова ниско.

— Талрик? — изстреля въпросително тя, без да отпуска меча си.

— От работодателя ми ли искаш да го чуеш, или от мен? — Името на паякородния беше Дестрахис, спомни си тя, но името на работодателя му ѝ се губеше.

— Каж ми ти — подкани го Фелисе.

Той кимна и седна на една пейка.

— Така... Нашият човек е бил тук неотдавна с голям отряд осородни и са се забъркали в някаква голяма неприятност. Говори се, че са взривили някаква машина на име „Гордост“, макар че това не ми звучи особено логично. Но после са ги изритали бързо-бързо от града, включително и твоя човек. Отишли в Аста. Това е имперски...

— Аста я знам — прекъсна го Фелисе. — Значи е там сега? Тогава ще тръгна натам.

Дестрахис вдигна ръка.

— В нашата територия плащаме честно дълговете си, мадам. Не е в Аста, сигурни сме. Има един тип, който търгува с всякакви тайни, има си вземане-даване и с осоидите. Та той е чувал за твоя човек.

Името на Талрик се споменава често след оная история с взривеното автовозило. Ти не си единствената, която се интересува от него.

Тя го гледаше в очакване и паякородният внезапно се усмихна.

— Твоят човек е бил пратен на запад. Чувала ли си за един град на име Колегиум?

Фелисе поклати глава.

— Ще го намеря.

— В това не се и съмнявам. Умееш да задаваш въпроси.

Тя кимна мълчаливо, после изтри острието на меча си в дрехата на Фрейуел и го прибра в ножницата.

— На запад. В Колегиум. Е, по-добре да тръгвам веднага — обяви тя. Беше на крачка от вратата, когато гласът му я спря.

— Знаеш ли... ти си забележителна в много отношения — каза той. Фелисе се обърна, свъсила чело и с ръка върху дръжката на меча. Усецаше капан. Разчел правилно изражението ѝ, паякородният вдигна ръка да я спре. — Бил съм из целите Равнини — обясни. — Познавам Колегиум. Ако ти трябва водач, бих могъл да дойда с теб.

Враждебното ѝ изражение не се промени.

— Защо?

— Защото като те погледна, виждам нещо, което ми е познато. Виждам човек, който е изгубил всичко и в същото време не е изгубил нищо. — Което не беше отговор на нейния въпрос, а празнодумство.

Откри, че ръката ѝ е стиснала дръжката на меча, сърцето ѝ препуска необяснимо, а мислите ѝ са се разбягали.

— Преди бях човек с влияние. На юг, у дома — продължи Дестрахис, като следеше напрегнато изражението ѝ. — Не чак от рода Аристои, но с подобно положение. А виж ме сега — лакей на някакъв бръмбаророден гангстер, готов да продаде един господар за друг срещу дребни пари. С други думи, аз загубих всичко. Ти поне си запазила някаква цел.

Фелисе продължаваше да го гледа. Не разбираше накъде бие.

— Мога да те заведа в Колегиум по най-бързия начин, така че да спиаш този твой Талрик, а не само да вървиш по дирите му. — Погледът му следеше неотменно нейния, сякаш се опитваше да я разчете — или поне малкото четливо, останало в нея.

— Какво искаш от мен? — попита направо тя.

— Не знам — отвърна Дестрахис, — но все ще измисля нещо, предполагам. Може би искам нечия смърт. Или пък само пари.

— Няма да те пусна в леглото си — предупреди го Фелисе.

Веждите му помръднаха.

— И през ум не ми е минавало. — Каза го толкова гладко, че очевидно беше лъжа.

Паякородният твърдеше, че може да ускори пътуването ѝ, да я заведе при Талрик. И ловът най-последно да свърши. От тази мисъл я побиха тръпки, странно неприятни тръпки, но предложението беше твърде добро, за да го отхвърли с лека ръка.

А и винаги можеше да го убие, ако се наложи.

Тя кимна отсечено и с това сделката бе сключена.

В последно време пред Стенуолд се отваряха врати — повече и по-лесно от очакваното. Години наред беше чел лекции в Академията и всяка година насочваше вниманието си към шепата обещаващи студенти, които биха могли да послужат на каузата му. Но нито за миг не беше вярвал, че го чуват наистина.

А сега сам се беше превърнал в кауза. Името му се беше предавало от студент на студент, от година на година. Колкото повече страняха от него делегатите в Събранието и другите преподаватели, толкова повече бе нараствала славата му на нещо като народен герой.

През последните няколко дни беше открил, че не е нужно да чака благоволенieto на Събранието. Нито пък гласът му да ръждясва само защото там не искат да го чуят.

Архитект на всичко това беше, разбира се, Ариана. Ако не беше тя, никога не би му хрумнало, че толкова много от отегчените лица, които помнеше от аудиториите в Академията, са слушали толкова внимателно лекциите му.

През последните няколко дни два пъти беше ходил с Ариана на нелегални събрания — първия път в задната стаичка на една таверна, втория в стар склад близо до доковете. Едва десетина дойдоха да го чуят първия път, шейсетина — втория. Вярвах му, защото знаеха за обсадата на Тарк. Чули бяха тревожни новини от Хелерон. Чули бяха и други слухове, които бяха новост дори за Стенуолд. Сред привържениците му имаше паякородни и те разказваха как сянката на

Империята настъпвала и на югозапад, към техните граници. Имаше и такива, които бяха чували по нещо за Дванайсетгодишната война срещу Федерацията.

Гледаха го с грейнали очи, а той им казваше истината за мащаба на имперската заплаха и за дилемата, която стои пред Равнините — единение или робство.

Тази фраза се превърна в девиз и те си тръгваха с нея на уста. Вярно, бяха просто студенти, младежи и девойки, чийто идеализъм още не беше хванал мазоли от борбата с всекидневните тегоби. Бяха синове и дъщери на търговци, младежи от мравешките градове, мухородни от добри семейства в Метро, изстрадали юноши на стипендия от колегиумските сиропиталища. Но не бяха безсилни — можеха да му бъдат очи и уши, а също и уста, която да говори от негово име.

И щяха да се бият за каузата, ако се стигнеше дотам. Не би го поискал от тях, но знаеше, че мнозина и преди са държали оръжие, нравкородните — със сигурност. Някои бяха дуелисти от Форумата на умелите, някои бяха занаятчии, и всички доброволно се бяха поставили на неговите услуги.

Неотдавна Тисамон му беше казал нещо и Стенуолд често се сещаше за думите му. Че Стенуолд се е превърнал в онова, което е мразел най-много, така беше казал богомолкородният. Превърнал се беше в шеф на шпионска мрежа, който праща младежи на смърт. А положението се беше влошило още повече след онзи им разговор. Имперската армия беше проляла първа кръв в Равнините. Единение или робство. Току-виж младите му поборници се превърнали в камъчетата, които отприщват лавина.

Присънвах му се пожари по улиците на Колегиум, улици, които познаваше толкова добре, сънуваше млади мъже и жени с мечове и арбалети. Събуждаше се, а в главата му още трещяха остриета.

Осоидите несъмнено си даваха сметка, че Колегиум трябва да падне, защото той беше ключът към душата на Равнините. Веднъж вече се бяха опитали да го превземат. И щяха да опитат пак. Стенуолд лежеше, вперил поглед в тавана на стаята си. През залостените капаци на прозореца все още не проникваше светлина. Имаше време, докато се съмне.

Щяха да опитат пак и скоро. Сякаш в главата му имаше пясъчен часовник, който шумолеше с песента на изтичащото време. Пясъчен часовник в тъмна стая. Можеше само да гадае колко време му остава.

Понечи да се обърне на хълбок и осъзна, че тя е до него. Последните часове от изминалата вечер и началото на нощта го фраснаха като юмрук в корема и той отвори широко очи.

Как само го бяха аплодирани в склада до пристанището! И блясъкът в младежките очи. Единение или робство! Тръгнал си бе подмладен с десет години и в приповдигнато настроение, каквото не помнеше отдавна. Вече не беше сам. Колегиум не беше сам.

Прибраха се в градската му къща и отвориха вино да полелят успеха. Тисамон и Тиниса не останаха дълго — бързаха за някаква тренировка на богомолкородни. И Стенуолд остана сам с Ариана. Пиха вино и говориха за старите времена. Последното си беше типична старческа слабост, вярно, макар че Стенуолд още не се смяташе за стар. Може да не беше вече млад, но още не беше стар. А и Ариана бе слушала с интерес „старческите“ му брътвежи. Разказал ѝ бе за студентските си години в Академията, за странстванията си; за художника Неро — оказа се, че Ариана е чувала за него; а после в по-мрачни краски и за падането на Мина; за осойдите и техните планове; за имперските амбиции, които беше усетил на свой гръб.

Разказът му очевидно я бе запленил, а и очите ѝ сякаш блестяха повече от на другите студенти. И така, докато Стенуолд не убеди сам себе си, че в блясъка им има нещо повече от заговорнически хъс.

От доста време не беше лягал с жена — не че това беше някакво извинение, разбира се. Имал бе няколко злополучни залитания в студентските години и няколко предпазливи и краткотрайни връзки след това. По-късно се бе случвало да спазари малко нежност от професионалистки. Грижите за Тиниса и Челядинка, от една страна, и личният му поход срещу Империята, от друга, бяха запълвали времето и изчерпвали енергията му, докато незнайно как бе стигнал до сегашната ситуация.

„Ситуация, която ще ми струва преподавателското място в Академията.“ Или пък не, защото със сигурност не беше първият прегрешил преподавател. Пазил бе най-дълбокото си презрение за онези свои колеги, които злоупотребяваха със студентките си, а ето че сега сам се бе превърнал в обект на презрението си.

„Но това е друго.“ Напротив, съвсем същото е. Той беше преподавател, а тя — студентка. Наливал я бе с вино, докато преценката ѝ се обърка достатъчно, за да сметне една нощ с него за нещо неустоймо или поне неизбежно. Вярно беше, че смътните му спомени от изминалата вечер твърдяха друго, но резултатът така или иначе беше същият.

Тя се размърда леко и гърбът ѝ се притисна в него, после изненадващо студентите ѝ стъпала се увиха около глезена му. И въпреки цялото самобичуване отпреди малко, Стенуолд усети нов прилив на възбуда. Но пък това беше сбъднатата мечта, нали? Мечтата, която всички бръмбарородни младежи лелееха, постъпвайки в Академията. Защото всички те бяха синове на търговци и занаятчии и когато се върнеха вкъщи, щяха да си вземат почтено бръмбарородно момиче за съпруга. И заветната мечта на всички тях беше поне веднъж в живота си да преспят с паякородна.

„А моят живот може да свърши още утре“ — каза си Стенуолд. Някаква част от него, която още къташе спомена за младежкото его, надаваше триумфален вой в къшетата на главата му при все въпиющата неморалност на постъпката му.

Ариана се размърда отново, а после се обърна неспокойно, сякаш доловила посоката на мислите му, праметна ръка през широките му гърди и преплете крак с неговите. Стенуолд затвори очи, но не можа да овладее отклика на тялото си. Освободи нежно ръката си и я прегърна през раменете. Момичето се сгуши в него. И той временно успя да прогони страховете от реакцията ѝ, когато се събуди на заранта.

Когато се събуди след полунощ до едрото тяло на заспалия Стенуолд, мислите ѝ бяха горчиво-сладки. Беше изпълнила задачата си. И докато той пъшкаше отгоре ѝ, тя го бе преценявала аналитично като проститутка, която не е претръпнала докрай.

„Бръмбари!“ Това си беше помислила и макар Стенуолд да не беше типичният бръмбаророден мъж, защото виждаше по-далеч от носа си и мислеше повече, в това отношение беше като всички останали.

Нощната тишина предразполагаше към размисли и Ариана се възползва от отсрочката, за да претегли вариантите за действие, с

които разполагаше. Инструкциите на Талрик, не стигаха толкова далеч. Задачата ѝ се ограничаваше с това да подмами Стенуолд на срещите със студентите. Но тя познаваше добре занаята си — беше паякородна все пак. Излишно би било Талрик да я учи на коварство, все едно да учи някой мравкороден как се тръгва на бой.

Талрик не ѝ беше заръчвал да убие Стенуолд, но шансът не беше за изпускане. Вярно, шефът ѝ може би планираше да залови Стенуолд и да го подложи на разпит, но Ариана беше повече от убедена, че ако се яви пред него с кръвта на Стенуолд по ръцете си, Талрик няма да я отпрати разгневен.

Измъкна се изпод чаршафите, без Стенуолд да я усети. Доста вино беше изпил вчера, но бръмбарите държаха на пиене. Със сигурност виното не се беше отразило на втората част от снощното му представление.

Би било въпрос на броени секунди да вземе кинжала си и да го забие в ухото му. Четиридесет години жизнен опит и трупане на знания щяха да прекратят съществуването си с един удар.

Дали би се похвалил, запита се тя, ако оцелееше да види утрото? Щеше ли да разкаже на другите преподаватели за завоеванието си? Или на онзи свой богомолкороден приятел със злите очи? Едва ли, реши накрая. Познаваше го само от няколко дни, но и те бяха достатъчни, за да му вземе мярката.

Притича боса до захвърлената си на пода дреха и опипа преплетената корда на колана за камата си. Броени секунди да го убие и още толкова да се измъкне през прозореца и да изчезне в нощта. Талрик щеше да се изненада, но изненадата му щеше да е приятна.

Само дето камата я нямаше. Присви очи да различи очертанятията на светлата дреха и започна да опипва материята. Свалила я бе бавно, без да бърза, подложила бе на жестоко изпитание самообладанието на Стенуолд, разкривайки голотата си пред него малко по малко. Не помнеше оръжието да е падало, значи трябваше да е някъде в дрехата.

Спря да рови и притисна робата към себе си. Изведнъж я завладя силен страх, но в първия миг причината ѝ убягна.

Вратата беше открената, съвсем малко. После си спомни, че всички врати в къщата стояха откренати. Естествено. Бръмбарска къща с бръмбарски врати, които имаха сложни заключващи механизми. Никога не би могла да излезе или да влезе през такава

врата, ако беше затворена докрай. Колкото и прости да бяха заключалките, тя би била безсилна пред тях.

Същото важеше и за богомолкородния, защото и той като нея беше от стария Неумел вид, който дишаше прахта на Умелите раси след революцията. Паякородните залостваха вратите си, използваша и куки за затваряне, но не и разни въртящи се усукани неща като този механизъм. Затова всички врати тук стояха открехнати — заради приятелите на Стенуолд и заради нея.

Осъзнала това, докато опипваше пода за нож, който не беше там, Ариана внезапно разбра. Галена от нощния хлад, тя погледна към прозореца и видя бледа лунна светлина да се процежда между летвите на затворените капаци. Със Стенуолд бяха сами в къщата.

Но по някое време онзи се е промъкнал и е взел камата ѝ. Много дискретно и също толкова неизбежно — защото беше богомолкороден и ѝ нямаше доверие. Това не означаваше, че се е досетил за истинската ѝ роля. Не, постъпката му просто беше неразделна част от ненавистта, която неговата раса хранеше към нейната.

Представи си как изпитата му сянка се появява в стаята, докато тя спи дълбоко; безизразното му лице и студения поглед, който мести между нея и Стенуолд. Дали бе носил бойната си ръкавица с острието? Можел е да я убие. Ариана дори не би разбрала какво я е сполетяло. Вместо това си беше тръгнал на пръсти. Доверието на Стенуолд към нея го беше възпряло от по-сериозни мерки, но не дотам, че да ѝ остави оръжието. Стенуолд може и да ѝ вярваше, глупавият нещастник, но богомолкородният — не.

Изпълни я неочаквано и изненадващо чувство на облекчение. Не заради сдържаността на Тисамон, осъзна тя, а защото предпазливостта му ѝ бе спестила необходимостта да застане с нож в ръка над спящия Стенуолд и да вземе решение. Чувството я свари неподготвена. Не би се поколебала и за миг, разбира се, но... как само говореше този човек! Ходил беше на толкова места, видял беше толкова неща. Сега се беше върнал в Колегиум с мисълта, че се връща вкъщи, но грешеше. Ариана чуваше неизреченото по-ясно от думите, които Стенуолд изричаше на глас. Той беше чужденец в собствения си град. Сам се беше превърнал в отцепник. Бореше се да спаси хора, които отдавна му бяха обърнали гръб и гледаха на него отвисоко. Но колегиумската палитра беше

толкова богата и цветовете имаха толкова отсенки, че Стенуолд така и не бе забелязал кога е изгубил мястото си тук.

„Значи не сме чак толкова различни, в крайна сметка“, помисли си тя. Не го беше излъгала, когато каза, че Паешките земи вече не са неин дом. Беше се провалила в танца, тя и цялото ѝ семейство, толкова жестоко, че никой не им бе протегнал ръка, за да се изправят.

Сведе поглед към ръцете си, после ги стисна в юмруци и видя как кокалчетата се издължават в остри шипове. С ножа щеше да е полесно, но богомолкоидите не бяха единствената раса, която Изкуството на предците можеше да въоръжи.

С нож или без нож, Стенуолд пак щеше да умре.

Застана до леглото. Гледаше как гърдите му се надигат и спадат бавно, лицето и тялото му бяха отпуснати безпаметно в съня. Хрумна ѝ, че никога преди не го е виждала без смътното изражение на тревога, което изопваше неизменно чертите му. Е, ако не се брои снощи, когато беше прекалил с пиенето, а тя бе свалила бавно дрехата си пред него.

Ако кинжалът беше у нея, сигурно щеше да е различно. Но със собствените си ръце, с шиповете на Изкуството си... Някакво забравено и досадно чувство я спираше, осакатяваше я. Ако разполагаше с кинжала или имаше изрични заповеди... но нямаше нито едното, нито другото.

Може би Талрик наистина би предпочел да го залови и разпита. Наясно беше, че си търси оправдания, но въпреки това този ред на мисли я успокои. Талрик имаше план и нейното моментно колебание със сигурност не би променило нещата в дългосрочен план. Мушна се предпазливо под завивките с гръб към Стенуолд и той се размърда леко. Нощта беше доста хладна и тя се притисна към него да открадне от топлината му. А после той се размърда отново и Ариана инстинктивно се обърна и плъзна ръка по гърдите му. Имаше белези там. Беше ги видяла по-рано. Странен живот беше водил този Стенуолд, живот, който го беше направил учен и воин едновременно.

Когато той преметна на свой ред ръка върху нея, за миг тя се почувства в капан, после ѝ стана уютно и безопасно, а накрая си спомни каква точно е ролята ѝ. Може да беше заради ролята или заради нещо друго, но така или иначе тя се сгуши в прегръдките му.

9.

Генерал Алдер се събуди миг след като платнището при входа на палатката му се отметна. По стар навик едната му ръка легна върху дръжката на меча.

— Генерале — чу се тихият глас на един от младшите му офицери. — Генерале?

Нелепо беше.

— Ако идеята е да ме събудиш, войниче, говори по-силно, а ако е друга, то какво, в името на императора, правиш тук?

— Извинете, генерале. Полковникът от помощни войски иска да...

Дрефос. Имаше само един полковник от помощни войски в армията.

— Какво иска проклетият кучи син? — изръмжа Алдер. В палатката беше тъмно като в рог, толкова, че дори не различаваше лицето на офицера, макар той да стоеше само на няколко крачки. — Кое време е?

— Два часа преди полунощ, генерале.

— И той иска да говори с мен сега? Безсъние ли го гони или какво?

— Не знам, генерале...

— Излез! — отпрати го Алдер. Седна в леглото си — сгъваемо чудо с метален механизъм, което бяха изработили специално за него в кортанските леярни. Дрефос е истинска напаст, реши той. Извратеното малко чудовище си позволяваше твърде много.

Въпреки това полковникът имаше репутацията на човек, който не греша в преценката си. Алдер изпсува под нос, после намъкна с една ръка туниката през главата си и наметна плаща. Стана и излезе бос от палатката.

В лагера още горяха достатъчно огньовете, за да различи закачулената фигура на Дрефос, който го чакаше на няколко метра встрани. Притесненият младши офицер пристъпяше колебливо от крак

на крак. Алдер тъкмо му даваше знак да изчезва, когато гласът на Дрефос долетя до ушите му.

— Не бързайте да го отпращате, генерале. Мисля, че не след дълго ще ви трябва човек, който да отнесе заповедите ви.

Алдер тръгна към него.

— Какво има сега? — сопна се сърдито той. — Безценният ти план се провали преди денонощие.

— Не помня да съм споменава провал — възрази Дрефос.

— Не се и налагаше.

— Не съм, генерале, няма да го направя и сега. Трябва да издадете заповед за атака. Моментът приближава.

Алдер впери поглед в неясните черти под качулката.

— Значи...

— Стените на Тарк са по-дебели и с по-добра зидария, отколкото предполагах, но реагентът все пак е проникнал в камъка.

— И как по-точно разбра това?

— По най-лесния начин, генерале. Отидох да проверя.

Алдер поклати глава.

— Не ти вярвам.

— За мен мракът е плащ, а за противниците ми — превръзка на очите. Просто отидох при стената и видях онова, което и очаквах да видя. Най-много след три часа ще разполагаш с лелеяната пробойна. Междувременно войската трябва да е готова за нападение.

— Нощна атака? — Нощните атаки бяха рисковани и кръвопролитни, помисли си Алдер.

— Не виждам как биха пропуснали факта, че крепостната им стена се разпада, генерале. Ако не нападнете веднага, на сутринта ще заварите барикади. Трябва да се действа бързо. И докато те са заети да бранят пробойната, а тъмнината намалява ефективността на арбалетите им, ние ще отворим още няколко дупки в стената. Вместо да бездействам през последните няколко дни, аз се погрижих да преустроят един от катапултите в таран.

— Майор Григан ме уведоми. Останах с впечатлението, че не е особено доволен.

Презрителен звук долетя изпод качулката.

— Може да е командир на безценния ви инженерен корпус, но иначе е пълен глупак.

— Майор Григан е имперски офицер... — Алдер усети как самообладанието започва да му изневерява.

— Майор Григан е глупак — повтори Дрефос. — Де да беше на страната на мравкородните, за да пречи на тях. Аз съм десет пъти по-добър занаятчия, отколкото би бил той, дори да отвореше някак очите си за света на механиката. Глупак е, генерале, и ако искате да спечелите тази война, по-добре ми дайте каквото искам.

В два часа преди полунощ това му дойде в повече. Алдер стисна с единствената си ръка Дрефос за яката и го повдигна на пръсти.

— Забравяш се, полковник — просъска той.

А после усети как лявата ръка на Дрефос, облечена в стоманена ръкавица и неестествено силна, хваща китката му и я извива назад. Без да пуска ръката му, приклепена в хватка, чиято овладяна мощ намекуваше за сила, способна с едно стисване да счупи костите му, Дрефос го погледна изпод дебрите на качулката си.

— Не бързайте с присъдата си, генерале — каза той. — Подгответе войската за атака. И ако стената устои, тогава правете каквото искате.

След няма и половин час щабните офицери бяха будни и се събираха в палатката на Алдер — полковник Карвок, който отговаряше за лагера; полковник Едрик, който отговаряше за атаката; майорите, включително нацупеният Григан; командирите на помощната войска и на другите подразделения.

— Ще атакуваме — уведоми ги генералът при вида на празните им погледи. — Дрефос твърди, че стената скоро ще падне и аз искам да съм готов.

Устните на Григан се свиха при името на полковника от помощни войски, но когато Алдер го фиксира с поглед, майорът побърза да сведе очи.

— Полковник Едрик.

— Да, генерале.

— Искам от вас всички стършели, които са в състояние да летят. Два леки въздушни отряда и един от средноелитните части ще потеглят с тях като подкрепление. Тръгвайте да организирате хората си.

Едрик отдаде чест и изскочи от палатката.

— Карвок.

— Да, генерале?

— По три отряда от копиеносците и от тежкобронираниите. Пазителите също. Тръгвай.

След като и Карвок излезе с изопнато от неприкрита тревога лице, Алдер се обърна към офицерите от помощната войска. Ако не се брои отцепникът Дрефос, имаше още двама с що-годе висок чин. Анадус от Мейнис беше мравкороден с бакърена кожа, който или беше шампион по бързо обличане в армията, или спеше с по-голямата част от доспехите си — солиден, кисел мъж, който ненавиждаше Империята и всичко, което символизираше тя. Алдер знаеше това, но знаеше също, че докато родният му град-държава, семейството и сънародниците му са зложници на неговото добро поведение, ненавистта му ще бъде насочена към жителите на Тарк. Пък и мравкородните открай време воюваха помежду си. Всички подчинени раси си имаха недостатъци; техният бяха кръвните вражди.

Другият беше Кзериг, побелял пчелороден занаятчия от Сзар. За щастие, той никога не създаваше проблеми. Пчелородните бяха верни на своето царско семейство и понеже императорът беше взел царицата им за своя конкубина, те служеха на Империята с търпението на родени роби.

— Капитан Анадус — каза Алдер, наслаждавайки се на неприкритото отвращение в очите на мъжа, — ако Дрефос се окаже прав, вашата бригада ще атакува пробойната.

Нищо не се промени в очите на Анадус. Най-опасната задача, най-голямата слава, шанс да убива мравкоиди от чужд град? Алдер можеше само да гадае какви мисли минават през главата му.

— Идете да организирате хората си, капитане. Ако пробойната е налице, искам вашите щитове да я запълнят от край до край преди таркианците да са спретнали барикадата си.

— Тъй вярно, генерале — отвърна Анадус с тон, който подсказваше, че за него смъртта в тази чужда война е единственият начин той и хората му да се отърват с чест от омразните си задължения.

„Този начин на мислене мен ме устройва напълно.“

— Капитан Кзериг.

Застаряващият мъж вдигна уморено очи да го погледне. Като типичен представител на расата си, той беше нисък, широкоплещест и с тъмна кожа.

— Подгответе новия таран на Дрефос за атака на портите. Знаете за какво говоря, нали?

Кзериг кимна. Никога не отваряше излишно уста, а когато говореше, най-често темата беше занаятът му.

— Добре. Конощипите също ще участват в атаката.

Кзериг сви устни.

— Какво има, капитане?

— Те... не са доволни. — Кзериг пристъпи от крак на крак, очевидно притеснен. — Казват, че... че не са войници, генерале.

— А какво е необходимо, за да бъдеш войник? — попита Алдер. — Може и да не са се родили осородни, но имат брони, имат оръжия и отиват на война. Кажим им, че това е достатъчно, за да бъдат войници. Искам ги на стотина метра от пробойната — ако такава се появи. Задачата им е да подкрепят основната атака. Ясно ли е?

Кзериг кимна мрачно и отдаде чест.

Буден. Очите на Тото се отвориха внезапно в мрака. Не го беше събудил определен звук, макар звуци да имаше. Събудил го беше трус. Той впи пръсти в сламеника си, защото подът се тресеше.

В коридора отвън тичаха хора. Намираще се в Тарк — точно така. Не в Колегиум. Не в Мина, която незнайно защо беше второто място, което му дойде наум. Мравешкият Тарк. Обсадата...

Надигна се предпазливо от пода, който потръпна отново като изпълнато до откат въже. Със смътната надежда, че всичко това е продължение на съня му, Тото тръгна с препъване към вратата и я отвори. В коридора имаше лампи и той ги зяпна замаяно — обикновени глобуси върху резервоарчета с газ и фитил, но един от абажурите лежеше счупен на пода и оголеният пламък припукваше от течението.

Група войници притичаха край него на път за изхода. Бяха въоръжени и с доспехи, но някои крайно нехарактерни дреболии във вида им — недозатегнат ремък, сложен накриво шлем — говореха за

войници, които са били вдигнати под тревога. Тото извика след тях, но никой не му обърна внимание.

— Момко. — Дребният Неро едва не се спъна в края на стълбището и крилете му се появиха за миг, колкото да запази равновесие. Беше само по долна риза. — Какво става?

Тото поклати глава. Миг след Неро по стълбището се спусна на бегом и Паропс. Ризницата му висеше разкопчана на гърба. Сигурно пак щеше да каже, че това не е място за цивилни, помисли си Тото, и да ги отпрати обратно по леглата, докато армията си свърши работата. Вместо това Паропс изсъска:

— Имаш ли оръжие и доспехи? Тичай да ги вземеш!

— Паропс, какво става, да го изгори дано? — настоя Неро.

Лицето на мравкородния офицер беше разкривено, все едно притежателят му е видял призрак.

— Стената пада.

— Какво?!

— Стената пада — повтори той и в същия миг подът се разтресе отново. — Руши се, а осоидите настъпват.

След тези думи хукна обратно по стълбите. Непрестегнатата ризница се развяваше след него. Тото още зяпаше сащисан, когато Салма изскочи от стаята си с меч в ръка и хукна към изхода.

Неро поклати глава.

— Имам един лък в стаята си горе — оповести спокойно той. — Като гледам, май ще е най-добре да ида и да му сложа тетивата. — След което изчезна на свой ред и Тото остана сам в коридора да зяпа след него.

Но зяпането не решаваше нищо. Врътна се на пета, влезе в стаята и по липса на доспехи намъкна работната си престилка от дебела обработена кожа. Преметна през рамо портупея с провесената на него торбичка с муниции и грабна арбалета за многократна стрелба, който Скуто му беше дал.

„Ама аз не съм войник“ — простена вътрешно той. Само дето осоидите нямаше да го питат какъв е.

Изскочи обратно в коридора.

— Хей, бръмбарче? Тръгнал си на бой, а?

Скрил, проклетницата. Навлякла беше жакета си с металните плочки, стискаше лъка си и за изненада на Тото изглеждаше по-

уплашена и от него.

— Май да — смънка неуверено той.

Тя го плесна по рамото.

— Тогава да вървим заедно, бръмбарче. Щото целият свят се пука по шевовете.

Така беше. Нов трус разлюля кулата на Паропс. Тото хукна, залитайки, към изхода и отвори рязко вратата.

Скрил изломоти нещо зад него, някакво възклицание вероятно, но врявата вън беше толкова силна, че Тото не чу и дума.

Стената наистина беше в ужасно състояние. Близо до кулата якият крепостен зид продължаваше да се руши. Тото видя как каменните блокове от по-ниските редове се раздуват и разтягат като меко сирене и разместват колосалната тежест на горните редове, така че вляво и вдясно от пробойната цели участъци от стената се бяха издули навън или навътре, сякаш притиснати от гигантска ръка.

Мравкородни войници тичаха към зейналата пробойна, оформяйки в движение защитна формация — щитовете напред, припокрити в плътна стена, която да ги пази от падащите камъни.

Други войници щурмуваха стената отвън. В първия миг Тото не можа да му хване края. Щитовете на защитниците срещаха припокритите правоъгълни щитове на атакуващите и на слабата лунна светлина изглеждаха напълно еднакви. Мравкоиди срещу мравкоиди, къси мечове, които мушкат над щитовете, арбалетна стрелба откъм вторите редици почти от упор в лицата на противника, и всичко това в пълно мълчание — трясък на метал имаше в изобилие, но не и човешки крясъци, нито команди, издадени на глас. Нито от едната, нито от другата страна. Бойният фронт се гънеше на вълни по протежение на пробойната, а тя продължаваше да се разширява, засипвайки с големи и малки камъни войниците и от двете страни.

Небето гъмжеше. Тото откри, че се е смъкнал на едно коляно и е вдигна ръка да се предпази. Тази нощ небето гъмжеше от жадни за кръв мъже, побеснели до степен на умопомрачение. Имаше редовни осородни войници, имаше и от онези откачени диваци, които се стрелкаха с вой в небето и размахваха копия. От покривите на околните сгради, от земята и откъм бойниците на оцелялата част от стената таркианските воители обсипваха с арбалетни стрели нападателите. Тото местеше обезумял поглед по стрелците. Повечето

бяха само по туники, а някои бяха полуголи дори — обикновени граждани, войници, които са си почивали след края на дежурството, имаше немалко старци и дори деца на не повече от дванайсет-тринайсет години, които презареждаха с две ръце арбалетите си.

Не само летящи мъже имаше в небето тази нощ. Огромен тъмен силует се вряза в един лек въздушен отряд и металическият трясък на крилето му погълна другите шумове. В гърбуха му припламнаха характерните искри на гвоздистрели и Тото разбра, че машината е таркиански ортоптер. Появиха се още такива машини, някои обстрелваха летящия противник, други сипеха експлозивни връз нападателите зад стената.

Зад стената... значи имаше и други мишени. Тото проточи врат и видя как trebušetът върху кулата на Паропс се завърта, рамото му се изпъва под ъгъл и изстрелва снаряда си над онази част от крепостната стена, която все още крепеше портите. А после нещо голямо се появи с трясък над кулата, избухна взрив и за миг trebušetът се очерта в пълни детайли на ярката светлина. И се подпали. Един от обслужващите го войници падна като жива факла към сражаващите се долу. Дано поне Паропс се е отървал, помисли си Тото.

Трещящата машина продължи нататък, гигантски грозен хелиоптер, който се задържаше във въздуха благодарение на трите си големи витла. Мравкородните лесно можеха да го свалят с артилерията или с ортоптерите, но атаката на осойдите ангажираше вниманието им на десетки места.

Тото вдигна арбалета си, но в небето беше такава каша, че нямаше идея накъде да го насочи. Отстъпи към кулата и усети как блоковете на каменната зидария се местят зад гърба му. Как изобщо се беше озовал тук? В един свят, който нямаше нищо общо с Академията и нейното уравновесено битие на уважавана научна институция.

„Челядинке“ — простена наум, но тя без съмнение го беше забравила вече. Него, доброволния изгнаник.

Скрил приклепна до него. Следеше с вдигнат лък един прелитащ осороден, после тетивата иззвънтя, но стрелата не достигна целта си и Скрил изруга под нос. Ала поне беше запазила достатъчно самообладание, за да стреля. За разлика от Тото. Неговите сетива бяха толкова претоварени, все едно го е повалила внезапна парализа.

Беше пронизал с меча си капитан Халрад — отдавна, при бягството им от „Небесен“. Намушкал го беше в гърба. Тогава за пръв път бе пролял човешка кръв и я беше пролял заради Челядинка Трудан. Качил се беше на „Небесен“ като един от шпионите на Стенуолд, но Че беше единствената причина да тръгне по този път.

Водил бе битки в Хелерон, а после я бе последвал на имперска територия, промъкнал се бе в губернаторския дворец на Мина. Убивал бе осочовеци със същия този арбалет — за да измъкне Че и да я върне жива и здрава у дома.

И наистина успя да я спаси. Само за да открие, че я е загубил. Друг беше откраднал сърцето ѝ. Онзи молецороден измамник Ахеос я бе омагьосал за нула време. А накрая, и пак заради Че, Тото си беше тръгнал. Замина със Салма, за да е далеч от нея, а ето че се натресе на истинска война.

Заля го вълна на черно отчаяние, така всепоглъщащо, че за малко да го удави, а след като вълната се отля, Тото откри, че се е изправил и стреля по прелитащите войници, изтегля лоста назад отново и отново, а когато пълнителят се изпразни, бърка в торбата да извади нов.

Отвъд крепостните стени имперската пехота настъпваше почти необезпокоявано, докато защитниците обстрелваха летящите отряди и мравкородните на Анадус. Хората на капитан Анадус все още атакуваха неуспешно пробойната, удържани от самоотвержената отбрана на таркианските защитници, но жертвите и от двете страни бяха катастрофални. Толкова много бяха мъртвите, че телата им скоро щяха да запушат отвора. Така се сражаваха мравкородните помежду си от незапомнени времена — щит срещу щит и никоя страна не отстъпваше и на педя.

Новата машина на Дрефос се беше придвижила досами портите, защитена от извита желязна обшивка по цялата си дължина. Първоначалното ѝ предназначение беше да изстрелва огромни снаряди от камък или метал, но Дрефос я беше преустроил в нещо друго.

Идеята беше на Дрефос, но със самото преустройство се бяха заели капитан Кзериг и двама от неговите занаятчии. Сега тримата се криеха под стрехите на металния ѝ покрив и я насочваха бавно към портите, докато разстоянието не се стопи до броени крачки. Зад

машината напираше тежкобронирана имперска пехота, копия стърчаха нагоре като игли на таралеж, а войниците нямаха търпение да влязат в боя.

Снаряди свистяха над главите им, упорито и все по-често. Ако таркианците насочеха към тях някой от катапултите си, всичко щеше да свърши. За щастие, в момента защитниците си имаха други, понеотложни проблеми, повтаряше си Кзериг.

Армията на осоидите имаше и други тарани, разбира се, но те разчитаха на двигатели, чиято тяга да разбие преградите. Дрефос беше измислил нещо по-добро. Кзериг даде знак на колегите си занаятчийци, машината се люшна с трясък назад и механизмите ѝ наместиха дебелото една стъпка рамо. В запалителната му камера имаше голям заряд огнепрах, който можеше да изстреля каменен снаряд от имперския лагер чак до стените на Тарк и който сега щеше да съсредоточи цялата си мощ в металния юмрук с три шипа. Кзериг не харесваше Дрефос — от него го побиваха ледени тръпки. Но не можеше да отрече уменията му на занаятчия.

— Дръпнете се — нареди той и хората му се изтеглиха бързо назад, вдигнали кръгли щитове пред гърдите си, в случай че машината избухне.

Самият той си пое дълбоко дъх и освободи предпазителя. Зарядът се взриви сред облак гъст дим с остра миризма и изстреля тарана право в портите на Тарк. Кзериг чу как портите се огъват навътре, чу пукота на цепещо се дърво и трясъка на скъсани метални скоби.

Помощниците му вече тичаха да повторят процедурата — изтегляне на рамото и нов заряд. Нещо тежко се удари в металния заслон над тях и отскочи — снаряд от катапулт или камък, хвърлен от стените. Кзериг не се впечатли особено — таранът или щеше да разбие портите, или не; самият той или щеше да оцелее, или да умре. Беше роб на осоидите, свободата си беше изгубил окончателно и собственото му бъдеще не го интересуваше особено.

По протежение на цялото бойно поле другарите му по робска съдба влизаха в битката и край тях осородните приличаха на джуджета. Гигантите крачеха напред и сърцето на капитан Кзериг се сви. Знаеше, че и техните сърца са свити по същия начин — те мразеха битките повече и от него, а надежда нямаха никаква.

Пожела им късмет... или бърза смърт.

Бяха само дузина, половината от контингента, който тяхната раса неохотно бе пратила на служба в Четвърта имперска армия. Високи колкото двама мъже и широки колкото трима, защитени от тежка метална броня, която би смазала всеки нормален човек, и доспехи от дебела, подсилена с капси кожа, те носеха копия с тежки върхове и двуметрови щитове от метал и дърво. И крачеха с огромни крачки към крепостните стени на Тарк. Бяха конощипородни, близки роднини на щурецородните и роби като всички останали в помощната войска, чиито семейства Империята държеше за заложенници срещу лоялната им служба. Расата им беше малобройна, живееха в уединение и Империята не беше първата, която се възползваше безплатно от услугите им. По едно или друго време конощипородните се бяха трудили за молецоиди и за паякоиди, когато светът е бил по-млад, а революцията — нечия неосъществима мечта, но тогавашните им господари поне са знаели каква е истинската природа на талантите им. Сега осородните бяха превърнали градчетата им в гарнизони, иззели бяха мините им, а самите тях използваха за войници.

Откъм градските стени заваляха арбалетни стрели и гигантите вдигнаха щитовете си високо да ги отбият. Бяха с черна кожа и много светла коса като всички от расата си, бяха огромни и силни, но макар и бронирани от главата до петите, точен изстрел с арбалет можеше да ги убие като всеки друг.

Ала настоящите им противници бяха създания на повърхността и на слънцето, докато конощипите виждаха по-добре през нощта, отколкото през деня. И приближаваха стените.

Водачът им погледна наляво, видя стария Кзериг с тарана и портите, които поддаваха. За осоридите несъмнено беше важно всички пробиви да се случат едновременно. Причината нямаше значение за него, защото стратегията не беше сред силните му страни, а и той нямаше желание да я усвоява тепърва.

Наоколо им внезапно паднаха гранати, пуснати от ортоптер, който прелетя горящ отгоре, сам уцелен от вражески огън. Експлозиите убиха трима и раниха четвърти, щитовете се нацепиха и разкривиха. Останалите продължиха напред. Знаеха заповедите — да минат през стената и после да прегазят хората от другата ѝ страна.

Никой от тях нямаше да оцелее. Това поне изглеждаше сигурно. Водачът им мобилизира вътрешните си резерви, почувствал се като джудже под надвисналата каменна грамада на крепостната стена.

„Простено да ми е това насилие“ — каза си наум той, после захвърли копието и щита. Огромните му ръце с нокти като длета откриха пролуките между каменните блокове и той се обърна мислено към предците си, призова Изкуството, което му бяха оставили в наследство. Камъните около захвата му — и тези в захвата на другарите му — започнаха да омекват и да мърдат.

Тото клечеше зад участък от срутената стена и зареждаше трескаво нов пълнител в арбалета си, със смътната мисъл, че мунициите му са на привършване. Скрил бе опряла гръб в него и стреляше спорадично по летящия враг. Все повече мравкородни се стичаха да бранят пробойната и дори Тото започваше да схваща, че нападателите губят инициативата, макар че за всяка педя възвърната земя защитниците плащаха скъпо и прескъпо. Въздушната кавалерия също се бе появила — мравкородни войници, яхнали гигантски летящи насекоми, които се връзваха тромаво в редиците на леките имперски отряди. Всеки летящ звяр имаше прикрепен към гърлото голям арбалет за многократна стрелба и с помощта на тези оръжия новодошлите скоро разкъсаха вражеската формация.

Салма също беше някъде във въздуха и Тото се надяваше да е далеч от кръстосания огън. Самият той обаче си имаше достатъчно неприятности и тревогите за Салма бързо минаха на заден план.

Нова вълна таркианци се включиха в защитата. Някои водеха стада гигантски мравки на каишка, изведени от тунелите под града. Тези създания бяха пазачите и войниците на подземното гнездо — безценен ресурс, от който градът не можеше да се лиши с лека ръка, но пък имаха назъбени мандибули и опасни жила. Веднага щом приближаваха стените, таркианските им водачи пускаха каишките и гигантските насекоми се втурваха към врага с раззинати до откат челюсти.

Тото се прицели в осороден войник, който летеше над него и обстрелваше земята с енергийни залпове. В същия миг вражески хелиоптер се появи в полезрението му и Тото забеляза, че машината е

пострадала. Едното ѝ витло беше разкъсано и неподвижно. Тежкият, четвъртит хелиоптер все още се крепеше във въздуха, но бързо се накланяше на едната си страна. Едно от гигантските летящи насекоми — без ездач — се беше лепнало отстрани на корпуса му и разкъсваше металната обшивка с челюстите си. Машината скоро се скри зад покривите на сградите и падна — земята се разтресе под краката на Тото, чу се силен взрив от възпламенилото се в разкъсания двигател гориво. Дузина червеникави сияния прошарваха нощното небе там, където Тарк гореше.

Край Тото настъпи внезапно раздвижване. Мравкородни войници се блъскаха в него, не казваха и дума, но очите им бяха разширени от някакъв сигнал за тревога, прозвучал единствено в техните глави.

Ярка светлина, звук... някаква исполинска ръка го вдига нависоко. Чу Скрил да пици, а после... а после... Нищо.

Главата на Тото звънтеше, а той нямаше представа защо. Усещаше, че лежи на някаква неравна повърхност, а около него цари врява и хаос. Надигна се, стиснал глава, и видя каква е неравната повърхност, върху която се намира.

Трупове.

Седеше върху трупове, мъртви мравкородни от Тарк, мъртви осородни от Империята. Понечи да се изправи на крака, но без особен успех, защото само след миг падна отново. Занаятчийската му престилка беше цялата в кръв и разкъсана на много места. Метална отломка стърчеше от дебелията обработена кожа, Тото я извади и я огледа любопитно. Хора търчаха наоколо му, но негов занаятчийски дълг беше определи естеството на металното парченце, което беше намерил.

Приличаше на фрагмент от избухнала граната, помисли си той. Груба кълбовидна граната, а не като онези, които бръмбароидите произвеждаха в Хелерон.

Спомените му се върнаха, цапардосвайки го като юмрук между очите: Тарк; обсадата; нощното нападение. „То още продължава.“ Явно бе загубил съзнание при някоя от експлозиите.

— Скрил? — извика той, спомнил се, че двамата се бяха сражавали рамо до рамо. — Скрил?

Но нямаше никакъв шанс да надвика врявата. Дори в собствените му уши гласът му прозвуча далечен и слаб. Трийсетина или повече мравкородни войници притичаха край него, тъпчейки собствените си мъртви другари. Някои спираха, колкото да пуснат стрела към небето, и Тото, едва изправил се, падна отново на колене, вперил невярващ поглед в кошмара над себе си — в едно небе, врящо от сражаващи се хора, насекоми и машини.

Нечии ръце му помогнаха да се изправи. Тото се облегна на тях — беше му лошо, чувстваше се разтръскан до мозъка на костите си, а в главата му продължаваха да бият камбани.

— Че! — изломоти несвързано той. — Открила си ме.

— Я ела на себе си! — Не беше Че, а Скрил, гласът ѝ звучеше пискливо от страх. — Къде ти е джаджата?

Тото се огледа, но прекрасният арбалет на Скуто не се виждаше никъде. Сграбчи друг от ръката на мъртъв мравкороден войник, измъкна стрела от тялото на втори.

Бяха се отдалечили от пробойната, видя Тото, но самите порти вече ги нямаше. По-точно, сцепени парчета от тях едва се крепяха на пантите. Ето я и голямата машина, която ги беше разбила, преди защитниците да я спрат и обезвредят. Мравкородни и осоиди се биеха около нея. Тото тръгна със залитане към машината.

— Къде отиваш? — извика след него Скрил. Изгубила бе лъка си, забеляза Тото. Би трябвало да си намери арбалет, както беше направил той, само дето със сигурност произлизаше от някоя примитивна стара раса, проклетницата, и не можеше да си служи с тези умни оръжия.

Таранът блокираше частично портите. Осородни копиеносци напиреха да си пробият път, но засега мравкоидите ги удържаха. Самата машина изглеждаше много интересна и в объркания мозък на Тото това беше най-важното нещо. Мравкородни се тълпяха около нея и той ги разбута, за да стигне до смазаната ѝ глава. Машината очевидно не е била предназначена да разбива порти, съобрази той. Нечия гениална ръка я беше преустроила за тази цел.

Мъртъвци се валяха наоколо ѝ, предимно осородни. Е, някои не бяха съвсем мъртви — още помръдваха, и Тото ги изгледа тъпо. Машината се беше наклонила на едната си страна и там имаше трупове в имперските цветове, но не точно на осоиди. „Занаятчий?“

Ами да, занаятчиите, управлявали машината. Осородните гледаха отвисоко на тези умения.

Заобиколен от сражаващи се войници, Тото подложи гръб под килналия се таран и напрегна мишци да го изправи с идеята да освободи един от братята си занаятчий, който беше притиснат под тежестта ѝ.

Скрил отново крещеше нещо и той вдигна поглед навреме да види как крепостната стена досами портите се размърдва. И изведнъж го обзе пълно спокойствие — намираше се в сянката на стената и не би могъл да избяга преди да се срути.

Първо поотделно, а после на цели групи, каменни блокове от зидарията хлътваха навътре. Появи се някакъв мъж — Тото го виждаше ясно на светлината от пожарите, но сигурно очите го лъжеха, защото този мъж изглеждаше над три метра висок, носеше невъзможно тежка броня и размахваше кирка, дълга осем стъпки. Имаше и други зад него, които си проправяха път през отвора в стената. Десетки мравкородни войници вече се стичаха да ги спрат. Точно преди да се счепкат, Тото зърна с потрес безнадеждното примирение, което лъхаше от лицата на странните гиганти.

Исполинът начело размаха алебардата си като тояга, неколцина защитници отхвъркнаха с потрошени щитове, но другите се нахвърлиха отгоре му, войници и бойни насекоми вкупом. Тото гледаше невярващо — гигантите паднаха почти без да оказат съпротива. Зад тях обаче прииждаха осоици, тежкобронирани пазители, чиито метални доспехи с лекота отблъскваха мечовете на защитниците. Десетина пазители се разшетаха сред предната линия на мравкородните и я разбиха на пух и прах, а след тях нахлуха откачените диваци, които крещяха с цяло гърло и мятаха копия. Следващата вълна беше от тежката имперска пехота, която подхвана обстрел с енергийни жила.

Все така подпрял с рамо килнатата машина, Тото прихвана затиснатия под нея мъж и усети как се размърдва в ръцете му. Повдигна с още сантиметър тежкия таран и издърпа човека. Уви, машината беше смазала жестоко краката му.

Сляп за вихрещото се наоколо му сражение, Тото изтегли настрани умиращия занаятчий. Очевидно беше занаятчий, следователно беше брат по призвание.

— Царице моя! — извика мъжът. — Най-последно е свършено с мен. Тото го положи на земята. Мъжът вече изстиваше в ръцете му, но очите му все пак уловиха погледа на Тото.

— Ти, равнинце... съжалявам...

Тото кимна, защото не знаеше какво да каже. Мъжът стисна конвулсивно престилката му и релефът на инструментите в джобовете ѝ изглежда го върна за миг от прага на смъртта.

— Трябва да ти кажа... въздуш... въздушните кораби! Това е краят. Аз... умрях заради осите, никога няма да видя дома си. Но въздушните кораби... трябва да внимавате!...

Друго не каза. Поредната смърт сред многото други.

Салма се гмурна надолу като полудял. Сечеше по всеки наближил го осойд, но рядко уцелваше. Въздушните сили на Тарк бяха символични. Имаха ортоптери и летящи насекоми, вярно, но насреща им връхлиташе цяло небе от осии.

Изравни полета си с шепа от крилатите мравки. Пред тях маса осородни диваци се сбираше като облак във възходящи спирали. Салма срещна погледа на водещия мравкороден ездач и за миг помежду им се установи подобие на мисловна връзка, все едно са двама войници, които действат в свършена хармония и чуват мислите си.

„Ти води, ние ще те следваме“ — гласеше посланието на мравкородния. Логично решение от негова страна, защото във въздуха Салма беше в свои води за разлика от тях.

Протегнал меч, Салма се изстреля към кръжащите стършели и успя да скъси значително разстоянието, без те да го видят. А когато все пак го видяха, мравкородните от летящия зад него отряд откриха стрелба с тежките арбалети, прикрепени към гърлата на насекомите, и осочовеците се пръснаха кой накъдето свари. Салма зави наляво, разминавайки се на косъм с копията и жилата, прицелени в него. Нещо във вражеската формация привлече за миг вниманието му, после той се гмурна сред разпилелите се стършели и оцапа меча си с кръвта на трима или четирима, преди да смени рязко посоката и да подхване танца отново. Насекомите също се бяха включили в мелето, кръжаха тежко във въздуха и тракаха с челюсти след по-чевръстите врагове. Арбалетите не млъкваха и за миг, ездачите ги зареждаха през

специални фунии и всяка секунда нова стрела търсеше жертва. А после две от насекомите паднаха. Салма се огледа трескаво и откри причината.

Таркианската въздушна кавалерия не беше единствената в небето. Салма обърна поглед навреме и зърна гмуркаща се гигантска оса с размерите на кон, и с войник, който се крепеше геройски на гърба ѝ. Насекомото не беше снаряжено с арбалет, нито с друго оръжие, но ездачът го управляваше умело. Чудовището описа вираж, набра височина, после се спусна върху една от летящите мравки, прободете я с жилото си, а рамото на ездача смаза с клинообразната си челюст.

Втора гигантска оса се стрелна наблизко и завъртя Салма във въздушната струя, която оставяше след себе си. Ездачът ѝ понечи да стреля с енергийното си жило, но щом свали ръка от юздите му, чудовищното насекомо започна да се мята. А после оса и осороден профучаха нататък и Салма се стрелна обратно към пръсналите се стършели.

И тогава съобрази какво бе привлякло вниманието му по-рано. Диваците си имаха водач — мъж с шипове по шлема, който ревеше заповеди и сочеше към града. Салма прецени ъгъла на гмуркането си, така че да се стовари право върху командира и да му види сметката.

Полковник Едрик тъкмо повтаряше на висок глас заповедта си стършелите да се отправят към самия град, където да плякосват и палят, и да създадат възможно най-голям хаос, когато един от тях посочи над рамото му и извика предупредително. Едрик се завъртя във въздуха и видя някакъв мъж — водно конче от Федерацията! — буквално на метри от себе си. Метна се настрани, изгуби контрол над крилете си и пропадна десетина стъпки преди Изкуството му да се включи отново. Човекът водно конче профуча край него и разпори корема на войника, който го беше предупредил. Едрик полетя незабавно след натрапника. Знаеше, че двајсетина стършели ще го последват, но не стигна далеч — изтласка се назад, стреснат до смърт от нечия гигантска сянка, която се спускаше с рев отгоре му. Беше един от имперските хелиоптери и в продължение на няколко секунди металната обшивка на корпуса му закри изцяло небето от погледа на

Едрик. Чу се ужасен звук, когато витлата разкъсаха неколцина от хората му, после машината се заиздига мъчително, сипейки гранати от търбуха си.

Едрик се огледа за човека водно конче и го видя да се приближава стремително за нова атака. Едрик запрати енергийно жило, но противникът му го избегна в движение. Туловището на хелиоптера все така драпаше мъчително бавно нагоре и Едрик се мушна отдолу, за да си осигури място и време за маневриране.

Но противникът му не го последва. Вместо това отпраши внезапно и Едрик се огледа да види какво го е подплашило.

Таркиански ортоптер, от чиято кабина излизаха червени пламъци. Хелиоптерът се разтресе в опит да коригира курса си, но ортоптерът, макар кабелите на крилете му да се късаха един след друг, промени на свой ред посоката си и се блъсна странично в корпуса на по-голямата машина. Миг по-късно едно от двете летала избухна, след него и другото, а Едрик се запремята лудешки из въздуха.

Когато вълната нагорещен въздух го отмина, Салма овладя полета си и огледа небето за своя противник. Ето го, издухан към стената от силата на грандиозния сблъсък, недалеч от портата сред замлъкналата артилерия при бойниците. Полковникът тъкмо се изправяше на крака върху каменния зид, когато Салма връхлетя отгоре му.

Кажи-речи в последния миг Едрик го видя и измъкна меча си от ножницата. Мечът му беше дълъг и тежък, от онези, с които бяха въоръжени стършелите, и той го размаха трескаво срещу водното конче. Но Салма избегна с лекота острието, защото въздухът беше неговата естествена среда. Резна хълбока на полковника със собствения си меч, после го събори и двамата се затъркаляха към края на разрушената стена. Озовал се отгоре, Едрик се надигна, притисна с една ръка хълбока си, а с другата вдигна меча да строши черепа на Салма. В същия миг Салма вдигна своето оръжие, острието проби леката броня на осородния и се заби до дръжката между ребрата му. Мечът на полковника падна, завъртя се във въздуха и изтрещя на земята ниско долу. Миг по-късно Салма блъсна собственика му в същата посока.

10.

— Работата е там — надвика вятъра Дестрахис, — че парите отиват в Колегиум. Така стоят нещата.

Фелисе геройски се опитваше да улови думите му, които въздухът упорито отнасяше покрай ушите ѝ, и стискаше с мрачна решителност перилото.

— Ако се справиш добре в Хелерон... — продължаваше той, напълно доволен, както изглежда, да поддържа разговора колкото му глас държи, — ако си натрупал състояние, да речем от фабрики, мини или нещо подобно, тогава се оттегляш на заслужена почивка в Колегиум. Защото там живеят уважаваните, а с много пари се купува много уважение. Разбираш ли?

Тя кимна, макар че не проумяваше докрай теорията му. В този миг автовозилото спря рязко — някакъв дефект в релсите, може би? — и Фелисе едва не изпусна перилото. Ако паднеше сега, нямаше да се пребие, разбира се, защото крилете ѝ щяха омекотят удара, но никога не би могла да настигне проклетата машина. Никой не можеше да лети толкова бързо.

— По тази причина — продължи Дестрахис — там има и сериозен пазар за луксозни стоки. Колегиумските богаташи обичат да се фукат с богатството си. В това отношение не са различават от другите богаташи. Стоките от Паешките земи се транспортират с кораби покрай брега, но за всичко, което пристига от север, конкуренцията е жестока. И тук в картинката се появява това чудо — той размаха смело ръка, хванал се с другата за перилото на автовозилото.

Машината, в която се возеха, приличаше на открита клетка. В средата имаше товарно отделение с ниски бордове, където бяха завързани пет-шест сандъка. Най-отпред беше двигателят — в началото, когато скоростта им беше по-ниска, Фелисе бе оприличила трясъка му на гръмотевица, която се търкаля по хълмовете западно от Хелерон, сега обаче свистящият въздух поглъщаше дори неговия

бумтеж. Някои от чарковете му се бяха нажежили до червено, други явно се нуждаеха от постоянно затягане — точно с това се занимаваха тримата занаятчии от екипажа. Двигателят работеше с огнепрах и дори на Фелисе, която не разбираше нищо от механика, ѝ приличаше на опасно зверче, което чака сгодния момент да нападне.

В задния край на машината се намираще тясното местенце, отделено за екипажа. Двама от членовете му в момента оправяха нещо по двигателя, третият следеше разни циферблати и уреди, за чието предназначение Фелисе можеше само да гадае. Зад него те двамата с Дестрахис стискаха с всички сили перилата.

Тези тримата бяха мълчаливи и корави на вид мъже. Занаятчии от Черната гилдия, контрабандисти, бръмбарородни по произход и свързани по някакъв начин с хелеронската територия, по чието поръчение Фелисе беше отстранила главатаря на Шансовите. Но над всичко друго тримата бяха в най-висша степен готови на всичко, за да постигнат целта си, както показваше настоящото им начинание.

— Идеята беше страхотна — продължи да обяснява Дестрахис. — Железен път директно от Хелерон до Колегиум, вместо да заобикаля покрай Сарн. Само че тъкмо довършиха релсовия път и някакви идиоти взеха, че взривиха двигателя. Страхотно автовозило, най-скъпото, произведено някога, а те го гръмнаха. „Гордост“, така го бяха кръстили. Ще си помислиш, че някой друг ще се намести в опразнената ниша, но не, собственикът на „Гордост“ имал договор и нямало да позволи друг да се окичи с първото пътуване по новия път. Сега строи ново автовозило, а междувременно всичките тези мили лъскави релси просто си стоят и чакат! Само че докато той се тутка, тези момци решили, че шансът не е за изпускане. Казват, че е лесно да пригодиш обикновено автовозило да се движи по релси, а тръгне ли веднъж по тях, се движи много по-бързо, отколкото по земята. — Ухилил се бе до ушите, косата му се развяваше назад, и Фелисе волюневолю се усмихна на свой ред.

— С други думи, тези момчета един вид подбиват пазара с евтиния си транспорт! — завърши той и Фелисе кимна в знак, че е разбрала.

— Обожавам машините! — възкликна след кратко мълчание Дестрахис. — Толкова са интересни!

— Абсурд — извика в отговор тя, макар да знаеше, че вятърът ще отвее думите ѝ, преди да са стигнали до него. Но той разчете реакцията по лицето ѝ и незнайно защо това разшири още повече усмивката му.

— Не ми е по силите да ги проумея, вярно, но въпреки това ги обичам. Толкова много чаркове и колелца!

Въпреки теснотията занаятчиите охотно се бяха съгласили да ги качат. Начинанието им беше свързано с голям риск, защото по пътя можеше да има разбойници, дори милиция, а Фелисе Миен беше жената, убила десетина Шансови без чужда помощ. Когато попита Дестрахис защо са се съгласили да качат и него, той отговори, че причината била същата.

— Ти си боец? — попитала бе тя с неприкрито скептичен тон. Може и да го биваше с нож от засада, но изобщо не приличаше на воин.

— Лекар съм — каза с известна гордост той. — Или за това поне съм учил. По-късно съм се занимавал и с други неща. Това пътуване крие рискове. Някой може да пострада, било заради неприятности по пътя, било заради самото возило. Та момчетата смятат, че ще е добре, ако има кой да ги закърпи.

Безименното малко автовозило поглъщаше жадно милите с най-високата скорост, развивана някога в Равнините. Така поне твърдеше екипажът му. Дори самата „Гордост“ не би могла да постигне такава бързина, защото тягата на иначе гениалния ѝ двигател трябвало да влачи тежестта на десетки вагони.

Не беше за вярване, че изобщо може да си поеме въздух, мислеше си Фелисе, или че двигателят още не се е разлетял на съставните си части, или че механизмът му още не прилапал или подпалил някой член на екипажа. Главоломният бяг на машината, прелитаният край тях пейзаж, разбягващите се гледки на някое малко селце, ферма или стадо на паша, всичко това сякаш пееше в сърцето ѝ.

„Може пък този начин на живот да не е чак толкова лош.“ Може би ще потърси отново тези мъже, след като приключи, след като...

„След какво?“ Защото „след“ със сигурност нямаше да има. Тази мисия беше единственият ѝ източник на жизнена енергия и когато приключеше, с нея щеше да приключи и нейният свят. Все едно да се

взираш през прозореца на ярко осветена стая, а навън да се шири само нощно небе без звезди.

Но тази мисъл, заедно с други неща, скоро стана жертва на неспирния вятър и се отвя нанякъде. Дестрахис все така ѝ се хилеше, затова и тя се усмихна и реши да се порадва на краткото приключение.

Дестрахис се събуди от допира на острие в гърлото. В първия миг се стегна инстинктивно, с неясната мисъл, че трябва да направи нещо, каквото и да е. Сетне овладя този безсмислен импулс, отпусна мускулите си и си даде миг да съобрази какво се случва. После отвори очи. Сноп лунна светлина ги обливаше косо, достатъчен, за да вижда той — и тя.

— Буден съм — промълви тихо Дестрахис. Бяха в едно общежитие на съблюдателите недалеч от Колегиум. Фелисе беше платила за отделна стая на изненаданите съдържатели, позволила бе на Дестрахис да спи на пода, но сега очевидно си беше променила мнението.

Фелисе Миен го наблюдаваше откъм другия край на меча си и дори на бледата лунна светлина се виждаше, че трепери.

— Откъде да знам, че мога да ти вярвам? — попита настоятелно тя.

Дестрахис си позволи лека усмивка. От опит знаеше, че на фона на обветреното му лице тя внушава искрена утеха.

— Фелисе...

— Твърде полезен и в най-подходящия момент — каза тя. — Мисля... мисля, че работиш за него. За Талрик... или за господарите му. Задачата ти е да ме спреш. Или да ме шпионираш.

Наистина трепереше, помисли си Дестрахис, но не и мечът ѝ — той не трепваше и на косъм. Върхът му се бе впил в кожата на шията му, но без да го пореже.

— Фелисе, изслушай ме, моля те. — Нужна бе дълга практика, за да съумее да лежи на пода, спокоен като безоблачно небе, и да говори с толкова благоразумен и премерен тон.

— Защо иначе ще зарежеш работата си в Хелерон? — настоя тя.

— Аз съм наемник и корени нямам никъде...

— И защо ще тръгнеш точно с мен, просто така?

— Ти имаш пари, нали?

— И все пак защо?...

— Но преди всичко — продължи той, поемайки риска да я прекъсне по средата на този все по-истеричен разпит — този разговор сме го водили и преди.

Пълно мълчание от нейна страна. Той се взираше в лицето ѝ, лице красиво, но в този миг очите ѝ бяха мъртви като на снощен труп. Отпусна ѝ няколко дълги секунди, после поде отново:

— Преди три дни, докато лагерувахме край автовозилото, проведохме същия разговор, дума по дума. Сигурно си спомняш колко се уплашиха нашите контрабандисти. Ти ме обвини, че съм агент на осоидите. Мечът ти пак беше опрян в гърлото ми, точно като сега. Беше посред нощ, пак като сега. Е, после говорихме и аз ти обясних, че не съм имперски агент и че ако искаш да си тръгна, ще го направя, макар да предпочитам да остана с теб. Че съм просто случаен спътник, чиято посока временно съвпада с твоята. И че самият аз не съм голям почитател на Империята. Че съм те виждал да се биеш и че те намирам за възхитителна.

— Възхитителна — повтори като ехо тя. Дестрахис не беше докрай убеден, че е разбрала казаното току-що.

— Която заслужава възхищение — обясни търпеливо той. — Живял съм на много места, в Равнините и отвъд тях, Фелисе, но никога не съм срещал човек като теб.

Тя потрепери отново и Дестрахис разбра, че това е точката, в която хлабавата нишка на здравия ѝ разум може да се скъса. Или не. Овладея собствената си паника и се застави да изчака.

— Аз... — Лицето ѝ се сгърчи като на изгубено дете. Изреченото току-що „аз“ нямаше връзка с Фелисе Миен, убийцата на Шансовите, а беше проявление на някой друг, на някой, който изплуваше на повърхността, след като е отсъствал дълго, за да се всели за кратко в едно тяло, което отдавна е напуснал. — Къде съм? Какво е това място?

— Най-обикновено общезитие на съблюдателите. Утре ще пристигнем в Колегиум.

— Какво е... Колегиум? — Изглеждаше напълно замаяна.

Запита се какво ли би станало, ако съзнателно я подведе, ако измисли някаква друга причина за пътуването ѝ? Колко ли дълго щеше да издържи измамата и щеше ли изобщо да пусне корени в съзнанието

й? Едва ли — познатото изражение вече изопваше чертите й, в очите се връщаше коравият лед отпреди.

А после мечът внезапно се озова обратно в ножницата.

— Той е там — напомни си тя.

— Поне е бил там — поправи я Дестрахис, после се надигна предпазливо, опипа гърлото си и не откри там нищо обезпокоително.

— Той е там — повтори Фелисе. — И аз ще го намеря, него и всичките му съюзници, и не ще оставя нито един жив.

Ако питаша Дестрахис, най-притеснителен в цялата история беше фактът, че вместо да я подпали, тази мисъл явно я успокояваше.

Лейтенант Граф плъзгаше поглед по свитъка и запазваше геройски физиономията си безизразна. Сред изобилните белези единственото му око прескачаше напред-назад по малкото думи, които се съдържаха в писмото, и търсеше някакъв изход.

— Майоре? — промълви накрая той и Талрик си даде сметка, че като мнозина в неговото положение и той е забравил нещата, които го плашат до смърт. До сега.

— Никога не подценявай малодушието на подчинените раси — отбеляза Талрик и Граф го погледна предпазливо.

— Не ми беше хрумвало, че... — Лейтенантът се размърда неспокойно на стола си. Талрик и преди беше виждал тази реакция, когато подчинените му внезапно съзираха призрака на властта, който витаеше зад рамото му. Граф беше достатъчно способен, за да се издигне до най-висок чин, и беше наясно с това. Но Талрик беше негов висшестоящ офицер и това беше факт. И по-важно, беше негов висшестоящ офицер в Рекеф. И макар планът да беше колкото на Талрик, толкова и на Граф, като по-нискостоящ в йерархията, лейтенантът трябваше да поеме вината. Факт.

— Нито ти, нито аз успяхме да го предвидим поради простата причина, че сме осородни. Това ново развитие е резултат от слабостта на нашите врагове — каза Талрик. Изведнъж го налегна умора и вече не му беше забавно да държи лейтенанта на нокти. — Сигурно е трябвало да го предвидим, но когато ти ми изложи преди време плана си, той ми се стори напълно изпълним.

Граф се отпусна видимо, а Талрик взе писмото от ръцете му. Беше кратка бележка от един човек, който работеше в Амфиофоса и комуто Талрик плащаше щедро за услугите. Беше обикновен прислужник, но виждаше и чуваше всичко в сградата, където се провеждаха заседанията на Събранието.

— Е, крайната цел все още може да бъде постигната, макар че за всичко останало най-вероятно ще изглеждаме като пълни глупаци.

А звучеше толкова логично и изпълнимо. Нали уж Стенуолд беше изгубил доверието на Събранието? Имаше опасни идеи и твърде често напускаше поста си заради свои лични начинания. Поддържаше връзки с опасни и нелицеприятни хора. А сега настояваше Събранието да го изслуша. Те пък искаха да го поизмъчат, караха го да чака и чакайки, да обмисли грешките си. Граф и Талрик се бяха надявали да дозабият клина в отношенията между Стенуолд и неговите колеги от Събранието, така че отлагането да се прелее във вечността и гласът му да остане нечул.

— И какво става? — изсъска с отвращение Талрик. — Стенуолд открито агитира, бунтува студенти от Академията, ходи на съмнителни сбирки, където говори същите неща, които до неотдавна гневяха безценното им Събрание. Как да не предположи човек, че подобно безпардонно поведение само би влошило нещата и логично би довело до низвергването му? На друго място, някъде, където законите се спазват, а властта се уважава, Стенуолд отдавна щяха да са го разпънали като бунтовник. — Талрик смачка свитъка и го метна в другия край на стаята. — Но тук — не. Решили са да го изслушат — изръмжа той. — Уплашили са се от бунтовническите му агитации. И вече са готови на всичко, за да го държат под око, дори и да го изслушат официално. Явно са твърде слабохарактерни или твърде уплашени, за да хванат бръмбара за рогата и да го тикнат в затвора, където му е мястото.

— Е, поне няма да го посрещнат с отворени обятия — предположи Граф.

Талрик се втренчи в него, без да мига.

— Изобщо няма да го посрещнат, лейтенант. Ние ще имаме грижата за това. Последната точка от плана ни се изтегля напред. Свържи се моментално с Ариана. Довечера ще е идеално. Току-виж

дори изпреварим вестта за решението на Събранието. Събери хората си. Предполагам, вече са инструктирани кой ще живее и кой не?

— Смърт за богомолкородния и дъщеря му — потвърди Граф. — Но Стенуолд остава жив, ако е възможно.

— И умира, ако не е — довърши Талрик. — А когато той изчезне или умре, ние ще разпространим мълвата, че Събранието най-после му е видяло сметката. Да видим как ще реагират на подобна вест безценните му студенти.

Ариана остави Стенуолд да дреме по гръб, приспан от последната ѝ прегръдка. Изми се, облече се набързо в тихата къща, после си тръгна малко преди зората да е пролазила от източните подножия на небето.

Сергиите на пазара вече бяха отворили и първите пазарлъци набираха сила. Ариана мина с бавна стъпка по пътеките между тях, в случай че някой я следи или наблюдава. Не забеляза нищо тревожно и пое към по-заможната част на търговския квартал, близо до белите стени на Академията. Тук дюкяните едва сега отваряха капаците си, защото богатите граждани на Колегиум ставаха по-късно и обичаха да се излежават. Малцината подранили бяха слуги, излезли на пазар. Ариана продължи нататък.

На следващата улица спря пред бръснарницата. Мухородният, който премиташе пода преди да отвори, беше Хофи, разбира се, но нито той я погледна, нито тя — него. Ариана насочи вниманието си към съобщенията, залепени на витрината. Срещу няколко дребни монети всеки можеше да лепне на прозорците му реклама, обява или друга информация, която желае да сподели със своите съграждани. Имаше обяви за стоки, които се предлагат, и за други, които се търсят. Повечето съобщения бяха от личен характер — прощални писма, анонимни обяснения в любов, засукани обиди, покани за дуел дори. Погледът ѝ се плъзна бързо по тях и се спря на съобщението, което засягаше нея — поема, написана с ъгловат почерк и възхваляваща жена на име Марлия. Ариана разпозна ключовите думи в първия стих и изчете внимателно строфите, разшифровайки новите си инструкции.

„Толкова скоро!“ Сърцето ѝ прескочи един удар. Толкова умело бе подклаждала огъня. Не можеше да си представи какво толкова се е

случило, та Талрик да ускори до такава степен събитията. „Довечера?!“

Просто нямаше начин да стане.

Имаше, и още как всъщност. Изобщо нямаше да е трудно. Нямаше да създаде грам проблеми. Ала първата ѝ реакция бе да се възпротиви енергично.

Даде си сметка, че се е застояла твърде дълго пред обявите и че Хофи със сигурност ще забележи това. Обърна се и продължи по пътя си, но два дюкяна по-надолу спря и впери поглед в бижутата зад предпазната метална решетка, макар да не виждаше нито златото, нито блясъка му. Мислеше си как бе стояла до леглото на Стенуолд, готова да го убие. С увереността, че е готова да го убие. Сега волю-неволю щеше да подложи на тест тази увереност — сега, когато бе получила изрични заповеди в този смисъл.

Изрични заповеди, а не лука на свободния избор. Тя, разбира се, щеше да ги изпълни. Беше паякородна, следователно предателството и двойните игри ѝ бяха в кръвта. Стенуолд Трудан нямаше да е първият, затънал в плаващите пясъци на нейното коварство и своето измамено доверие, със сигурност нямаше да е и последният. Същата игра Ариана беше загубила на времето в Еверис, но там всички я владееха до съвършенство. Тук, в Колегиум, сред простоватите и наивни бръмбарородни, нямаше кой да се мери с нея.

Върна се навреме в градската къща на Стенуолд. Още от вратата я лъхна ухание на топъл хляб — явно прислужникът приготвяше закуска. Напук на всичките си грижи Ариана усети, че е гладна като вълк, и тръгна право към кухнята.

Спря рязко на прага, защото на масата седеше Тисамон, а пред него лежеше нейният кинжал с все канията. В Еверис богомолкородните не бяха част от уравнението. Бяха малко, бяха от другата страна на залива и бяха диваци. Е, безспорно бяха опасни в пущинаците, но здравите крепостни стени плюс цивилизованата компания, доброто вино и приятните разговори слагаха юзди на дивашката им войнственост.

Сега и тук обаче, макар двамата да бяха наред цивилизацията зад стените на Колегиум, пущинакът лъхаше на вълни откъм богомолкоида.

Погледът ѝ се стрелна към камата на масата, после се върна на лицето му. Макар да бе майстор в разчитането на лица и мисли, Ариана не долови нищо през маската на неговата неприязън.

— Добро утро, майстор Тисамон — пробва тя, но гласът ѝ не прозвуча докрай уверено.

Той мигна, но не каза нищо.

„Какво знае?“ Не че имаше голямо значение, той би я убил и без причина — защото се е вмъкнала в леглото на приятеля му или защото народите им се мразят от незапомнени времена — също толкова лесно, колкото и ако знаеше истината.

Прислужникът сложи пред него чиния с топли хлебчета и паница мед с ядки — странната комбинация, която бръмбароидите предпочитаха за закуска. После премести поглед от Тисамон към Ариана и побърза да излезе.

— Тиниса е добре, надявам се — продължи дружелюбно тя. Взе едно хлебче и го намаза с мед, с пълното съзнание, че ръцете ѝ треперят издайнически. Едва след това посегна да вземе канията с камата и я мушна под колана на дрехата си. — Чудех се къде съм я оставила — подхвърли безгрижно. — Ти ли я намери? — Опитите ѝ да се държи нормално в лицето на бездънното му презрение бяха изначално обречени на провал.

А после, най-накрая, той наруши мълчанието си:

— Трябва да внимаваш повече. — Какво беше това, предупреждение да остави Стенуолд на мира? Или странен начин да изтъкне факта, че не е наранила с поведението си приятеля му? Невъзможно беше да се прецени.

— Благодаря — каза Ариана, отклони поглед и започна да се храни, с пълното съзнание, че Тисамон не сваля очи от нея.

От горния етаж се чуха стъпки и трополене. Стенуолд беше станал и скоро щеше да слезе в кухнята, с което тежавата атмосфера на неудобство щеше да стане още по-тегава. Тогава тя щеше да му каже, че има нова група студенти, които искат да се срещнат с него тази вечер и чакат с нетърпение да чуят думите му.

Щеше да му го съобщи безукорно. Щеше да изиграе ролята си блестящо, без гласът ѝ да трепне нито веднъж, без сянка от колебание в изказа, нищо че богомолкородният я затискаше с ненавистта в погледа си. Истинските ѝ чувства просто не влизаха в сметката.

Когато Стенуолд влезе при тях, Ариана му съобщи новината спокойно и убедително, без да бърза, на порции. Зает със закуската си, той кимаше ентузиазирано. „Въобразява си, че е направил пробив“ — помисли си тя. Но усмивката му беше предназначена най-вече за нея и това я трогна повече от очакваното — появата ѝ в живота му беше за него източник на кураж и насърчение. „О, Стенуолд, при цялата си ученост, ти си един пълен глупак.“

— Довечера тогава — каза той. — Пък дано в Събранието най-после им уврят главите. Колкото повече отлагат изслушването ми, толкова по-безсмислено става то. Ако продължават в същия дух, целият град ще грабне оръжие, преди те да са разбрали какво става. — Усмихна се широко на Тисамон, а той му кимна отсечено и в този иначе незначителен жест се криеше такава жажда за кръв и такава готовност за действие, че Ариана настръхна вътрешно.

„Напълно си прав, Стенуолд — помисли си тя, — и именно затова аз трябва да ти заложа капан. Съжалявам.“

Улиците на Колегиум потъваха в здрач, значи беше време да тръгват. Стенуолд се беше нагиздил с преподавателската си тога, но носеше и меч на кръста си. Студентите си мряха да го виждат с меч. Придаваше му тежест в очите им — показваше, че е сериозен в намеренията си, а не поредният член на Събранието, който само говори, а нищо не прави. Спря да се погледне в огледалото — голямо огледало паешка направа, което му бе струвало цяло състояние и което доскоро красеше стаята на Тиниса.

„Герой от главата до петите, а? — помисли си той. — И доста закръглен в средната част.“ Истината бе, че едва сдържаше вълнението си — от толкова години се бореше с инерцията на града, но през последната десетница най-после бе отбелязал видим напредък. Порано през деня му бяха съобщици, че Събранието най-после е решило да го изслуша. А това означаваше, че верните му студенти ще имат реален повод за празнуване.

После си напомни, че въпреки тази малка победа действителността никак не е розова. Не ставаше въпрос за партия шах, а за реална заплаха. Напомни си, че младежите, които го слушаха с такава внимание, вероятно подписват собствените си смъртни

присъди, които осойдите по-късно щяха да приведат в изпълнение. Въпреки това на сърцето му беше леко и не беше в настроение за мрачни мисли. „Нова доза живот, ето това получих през изминалите дни.“

Слезе по стълбите и завари Тисамон да го чака до масичката в коридора, недалеч от мястото, където дъщеря му Тиниса беше проляла човешка кръв за пръв път в живота си — кръвта на наемен убиец, изпратен от осороден офицер на име Талрик.

— Къде е Тиниса? — попита го Стенуолд.

— Каза, че ще се срещнем там — отвърна богомолкочовекът. Гледаше го някак особено и Стенуолд плъзна ръка по тогата си. Но тогата му си беше добре, коланът с меча — също. Обзе го засилващо се чувство, че дължи някакво обяснение на приятеля си, и след кратко мълчание каза смутено:

— Ами... Тисамон... За снощи... аз просто... — Млъкна безпомощно под тежкия поглед на богомолкородния. Нямаше представа какво е видял Тисамон и дали подозира за границата, която Стенуолд беше пресякъл с Ариана.

— Чудех се дали ще повдигнеш въпроса — каза Тисамон. — Знаем, Стен.

— Така ли? Ами, добре... — Не знаеше да се усмихне ли, или да потъне в земята. — И какво... какво мислиш?...

— Знаем само, че не е като онова между мен и Атриса — отбеляза Тисамон. Говореше за отдавнашната си връзка с паякородната майка на Тиниса.

„Тоест не е истинска любов, а проява на старческо слабоумие.“ Сърцето му се сви при тази неизречена на глас присъда. „Прав е, разбира се.“ Отвори уста да признае правотата му, но Тисамон вдигна ръка до го спре.

— Дори да си сгрешил, грешката ти е незначителна — изрече с равен глас Тисамон. — Когато се събрах с Атриса и създадох полуродно дете с нея, аз изневерих на народа си и го предадох.

— Тисамон, нищо лошо не си направил...

— Това е проблем между мен и собствената ми съвест. — Вяла усмивка изкриви лицето му. — Богомолски проблем, Стен. Няма как да разбереш. Но сега говорим за теб.

— Мислиш, че съм сглупил, нали?

— Естествено, но сме във война.

Стенуолд смръщи вежди и се отпусна тежко на табуретката срещу него.

— Не разбирам.

— Може да умреш още тази нощ — обясни Тисамон. — Или след десетница. След месец всички може да сме мъртви — ти, Тиниса, племенницата ти и нейният любим... аз. Моята смърт също е възможна в близко бъдеще, макар да съм по-добре подготвен да я избегна. Война, Стен, и то война, каквато Равнините не помнят от Вещото време.

— Все още не схващам...

— Живей, докато можеш, Стен — отбеляза Тисамон и вдигна рамене. — Докато сърцето ти още бие. Това, вашето, не е нито луда младежка любов, нито сериозна връзка с перспективи в бъдещето. Така че лягай с момичето колкото искаш и да не ти пука.

— Аз... не очаквах да кажеш точно това — призна Стенуолд.

Тисамон кимна.

— Хората от моя народ не биха го разбрали. Ние също живеем с мисълта, че утре може да умрем, но в нашия случай то е, за да ни почитат посмъртно като хора на честта и умениято. На никого не би му хрумвало да каже, че този и този човек на честта и умениято е можел да изживее живота си по-пълноценно и интересно, ако се беше отдал на копнежите си приживе. Аз отдавна живея далеч от своите, Стен, и в годините си на странствания опознах много места и народи. Питал ли си се някога защо ние, богомолкородните, живеем толкова затворено? Защото широкият свят е пълен с изкушения, ето защо. Завиждам ти, Стенуолд.

Това бе една крайно нехарактерна реч, изляла се от прашасали къшета в душата на Тисамон, които той обикновено държеше под похлупак.

— Мислиш за нея — предположи Стенуолд.

— Мисля, да. Снощи, след както разбрах какво си направил... едва ли е чудно, че се сетих за Атриса. А и Тиниса непрекъснато ми напомня за нея. Знаеш колко си приличат. И толкова по-добре, защото не бих искал дъщеря ми да носи товара на моята мутра. Снощи ти завидях, че си имаш... някого.

— Ти също би могъл...

— Никога няма да погледна друга, Стен. При нас, богомолковците, е така. Когато се вземем, е до живот. Знаеш, че нищо не приемаме лековато, още по-малко тези неща.

Стенуолд не се беше замислял за интимния живот на приятеля си. Дори сега идеята му се стори непривична.

— Но... седемнайсет години...

Тисамон поклати глава.

— До живот — повтори той. — А и коя би могла да заеме мястото ѝ? Важното е, че ти, Стен, успя да опазиш частица от нея. Опази дъщеричката ни. Като си помисля, че бях готов да те убия заради това... Дано можеш да ми простиш.

Подобна съзливлива сантименталност беше толкова нетипична за Тисамон, че Стенуолд се почувства неудобно.

— Много беше красива — върна се към спомените си той. — По онова време аз бях този, който завиждаше. Аз и всички останали. Всички бяхме увлечени по нея. Дори Мариус, а той, знаеш, обичаше от сърце единствено родния си град. Но тя имаше очи само за теб.

Тисамон дълго се взира в нищото, а Стенуолд изучаваше с празен поглед ръцете си. И двамата си спомняха отдавна изгубени приятели и отминали времена, миговете, които реката на времето отнася и които се научаваме да ценим едва когато липсата им ни удари между очите.

— Ние — измърмори накрая Тисамон — сме двама дъртаци. Поне с десетина години по-стари от истинската си възраст. Чуй ни само как предъвкваме миналото и точим лиги. — Млъкна и се изправи рязко. — Хайде, чакат те цял куп младежи, чиито мозъци да промиеш.

Стенуолд се надигна и масата изскърца под тежестта му.

— Вярно. И цяла империя, на която да подложат крак. Ще тръгваме ли?

— Ще тръгваме.

Ариана ги чакаше на входната врата и Тисамон изостана тактично назад, така че поне на теория да не ги притеснява с присъствието си. Не говориха много по пътя към пристанищния квартал и доковете. Ариана изреди имената на студентите, които щели да дойдат, разказа му и за новопоявилите се надписи и лозунги в

негова подкрепа по стените на Академията — изобщо изнесе безукорно представлението, което се очакваше от нея, докато не си даде сметка, че събеседникът ѝ не обелва и дума.

Накрая, след като нееднократно я стрелка с прикрити погледи, Стенуолд измърмори:

— Колкото до снощи, Ариана...

Тя вдигна вежда и продължи мълчаливо напред, в очакване.

— Аз не трябваше да... тоест, нямах право да...

Смущението му извика усмивка на нейното лице. Горчива усмивка, разбира се, защото несъизмеримостта между онова, което тя беше направила, и нелепата вина на Стенуолд заради дребното му прегрешение, беше едновременно комична и тъжна. Така или иначе Ариана се усмихна:

— Стенуолд, онова, което аз направих снощи, беше по моя воля, ни повече, ни по-малко. — И видя как по лицето му се изписва облекчение и... да, и радост. Свещичка, запалена в негова чест, чийто пламък скоро щеше да угасне. — Все пак — не се сдържа да добави тя, защото знаеше, че Стенуолд няма да приеме думите ѝ като предупреждение, макар да бяха такива, — аз съм паякородна.

Ето го и склада, където го водеше. Усамотена запусната постройка в края на пристанищния квартал — идеалното място за тайна среща на заговорници. Или за засада.

Погледна през рамо. Тиниса се беше присъединила към тях преди малко и сега вървеше до богомолкоида. Виж, тази загадка Ариана не бе успяла да разplete — Тиниса очевидно беше паякородна като нея самата, но настойници ѝ бяха не хора от нейната раса, а Тисамон сега и Стенуолд доскоро. Вече беше късно да търси отговора на тази загадка, а и не след дълго всичко това нямаше да има значение, ако нещата минеха по план. Макар че не би проляла и една сълза над трупа на богомолкородния, Ариана не хранеше лоши чувства към момичето. Според плана и двамата трябваше да умрат тази нощ.

Тя дръпна вратата и Стенуолд пристъпи да ѝ помогне. Вътре чакаше млад мравкороден, който ги позна и кимна. Можеше да мине за студент от горните курсове, а и в Академията имаше стотици студенти, на които Стенуолд не беше преподавал и едва ли познаваше по лице. Нищо не подсказваше, че посрещачът им изобщо не е студент, а един от наемниците на Граф.

— Ще останете да пазите тук като миналия път, нали? — прошепна Стенуолд на Тисамон и приятелят му кимна.

И така, Стенуолд влезе сам, точно като преди, а богомолкоидът и Тиниса останаха навън под нощното небе. Дотук всичко вървеше по мед и масло.

Само дете не беше сам, разбира се, защото Ариана беше с него.

Три лампи се бореха с мрака в просторния склад. Стенуолд спря наскред крачка, защото хората, събрали се вътре, не бяха младежите, които очакваше да завари. Няколко мъже и една жена, и нито един от тях не беше учил занаята си в Академията. Скадран се извисяваше в средата на групичката, но той би се извисявал навсякъде. Ариана откри, че разстоянието между нея и Стенуолд расте, сякаш невидим отлив я тегли далече от него.

А после грейна четвърта лампа и Талрик се появи в пълния си блясък. Двама мъже се хвърлиха към Стенуолд от сенките миг преди Тиниса да извика уплашено откъм улицата. Първият го сграбчи за лявата ръка, но Стенуолд бе успял да отскочи и вторият залитна в опразненото пространство. Изтеглил меча си, Стенуолд замахна към ръката на първия нападател, който го пусна и отстъпи назад, притиснал кървящата рана.

— Майстор Трудан! — извика Талрик, протегнал ръка с дланта напред и широко разперени пръсти. Трясъкът на стомана откъм улицата ставаше все по-настървен. — Този път не мога да ви предлага питие, майстор Трудан — усмихна се Талрик. — Но ще взема меча ви.

11.

Въздухът бе замъглен от дим, но на такова разстояние от крепостните стени Алдер знаеше, че пушекът не е от пожарите в града, а от погребалните клади. Мнозина от ранените не бяха издържали отстъплението, макар че този път полевите хирурзи бяха получили шанс да им помогнат. Този път, за разлика от позора на предишното безредно отстъпление, поне не бяха зарязали ранените си войници.

Така или иначе, предстоеше му да види стотици окървавени лица, ако и когато събереше сили да го направи. Зората хвърляше новата си светлина върху грозната гледка каквато представляваше лагерът, но такова беше лицето на войната. Алдер от години живееше с него и не бяха много нещата, от които трепваше закоравялото му сърце. Готов беше да се хване на бас, че гледката зад крепостните стени на Тарк е още по-грозна. Тази нощ, благодарение на изненадващата атака и трите пробойни в стените, загубите на нравкородните като никога бяха по-големи от тези на атакуващите имперски сили.

„Кое то значи, че Дрефос заслужава похвала, проклет да е.“ Но Алдер беше преди всичко войник, при това добър войник. С радост щеше да отложи удоволствието си от разпъването на полковника от помощните войски, ако с това щеше да ускори превземането на Тарк. Дори щеше да добави нова похвала към многото други в досието на Дрефос, всичките вписани със същата горчива неохота.

Тъкмо разсъждаваше върху това, когато се появи полковник Карвок и му връчи набързо съставен доклад. Атаката беше приключила. Мравкоидите все още държаха стените, но не превземането им беше цел на атаката. Целта беше да се нанесат възможно най-големи щети с цената на възможно най-малко жертви от имперска страна. Алдер плъзна поглед по данните за загубите в жива сила — техните, както и приблизителната оценка за таркианските загуби — и кимна. „Това мога да го преглътна. Досието ми — също. Излиза, че сме се справили добре тази нощ.“

— Добре ли сме се справили, генерале? — попита Карвок, сякаш му беше прочел мислите.

— Да, но и цената не е за пренебрегване — отвърна Алдер. Капитан Анадус беше върнал само четвърт от хората си, а фактът, че самият той е оцелял, врязваше още по-дълбоко горчивите бръчки по лицето му. Коноципите, участвали в сражението, бяха избити до крак, капитан Кзериг също беше загинал — или изчезнал най-малкото.

Полковник Едрик беше мъртъв със сигурност, но неговата смърт беше изненадваща единствено с това, че не е настъпила по-рано. Когато човек избере да живее с диваци, логично е да умре като такъв, а в битката тази нощ стършелите бяха платили огромен данък. Малкото оцелели дълго щяха да са негодни за ново сражение.

— Искам да съобщиш на всички капитани, които участваха в атаката, че имат от мен официална похвала за дисциплината и реда — каза генералът на Карвок. — Нощните нападения обикновено са хаотични, но нашите хора се справиха добре.

— Тъй вярно, генерале.

Алдер плъзна отново поглед по списъка.

— Шест от хелиоптерите са свалени — промърмори. Значи оставаха осем годни за полет.

— Но си свършиха работата, генерале — прозвуча до ухото му гласът на Дрефос. Алдер се извърна и видя, че закачуленият мъж наднича към списъка през рамото му. Потисна решително подтика си да го удари или да се дръпне като опарен. Вместо това срещна спокойно погледа му.

— Видял си всичко, предполагам.

— Видях толкова, колкото беше необходимо. Защо им е да излитат повече? Вражеската артилерия по източните стени е унищожена, а самите стени са в трагично състояние. Краят приближава. Колко от въздушната им кавалерия и летящите им машини са оцелели?

Алдер кимна мрачно. Нощта наистина се беше оказала кървава. Дъщерите на милосърдието обикаляха неуморно лазаретите, помагаха на по-леко ранените и даваха последна утеха на умиращите, но иначе Дрефос беше прав — край наистина приближаваше. И толкова по-добре. Алдер беше участвал в потушаването на бунта в Мейнис преди няколко години и знаеше какво е да се сражаваш с мравкородни. Мразеше да се бие с тях, но същевременно се чувстваше поласкан, че

тъкмо него са избрали да смаже Тарк, първата хапка от Равнините, която Империята беше отворила уста да налага. „Важното е да изпълня задачата, дори ако за целта трябва да разчитам на това омразно чудовище.“

— Какво искаш от мен, Дрефос? — изръмжа той. — Ще си получиш писмената похвала, не се безпокой. Ще се разбере за постижението ти.

Тихо кискане долетя изпод качулката.

— О, генерале, не бързайте толкова, моля ви. Още нищо не сте видели. По-добре отложете похвалното си слово за по-късно, когато градът се предаде.

„Намислил е нещо — помисли си с мрачна увереност Алдер. — Бих могъл да го попитам дали плановете му ще проработят, но нима са се проваляли някога? Цялата армия мрази този тип и в червата, но без него явно не можем да се справим.“

— Бях в Мейнис — каза той. — Познавам мравкородните.

— Мейнис беше урок, генерале — отвърна Дрефос. — Урок, от който аз се поучих. Тарк ще ви падне в краката много по-бързо.

— И с много по-малко загуби?

Дрефос замълча, сякаш размишляваше върху въпроса му.

— Ако питате за имперските загуби — по-скоро да. Таркианските загуби? Те ще са доста по-големи, но на война разрушенията са неминуеми, все пак.

След което се отдалечи с накуцващата си походка, а Алдер си помисли, че Дрефос навярно е наясно с омразата, която вдъхва, с презрителните погледи и псувните на другите мъже. Наясно е и няма нищо против, дори обратното.

Малко по-късно Алдер отиде да навести дъщерите на милосърдието. Бяха опънали три дълги шатри една до друга, където да настанят ранените. Рамо до рамо в шатрите лежаха осоиди, мравкородни от контингента на Анадус, шепа пчелородни инженери и двама мухородни пратеници, на които им беше изневерил късметът. Алдер улови погледа на Норса, най-старшата тук. Жената изглеждаше изтощена. Начело на питомките си, Норса се беше трудила цяла нощ — превързвали бяха късметлиите, а на другите бяха държали ръцете. Алдер знаеше, че би било безсмислено да настоява осородните да бъдат обслужени с предимство. Дъщерите на милосърдието не правеха

разлика между расите, така както приемаха в ордена всяка жена, която искаше да служи. Сред посестримите на Норса имаше жени от всякакви места и народи, както от Империята, така и от чужди земи.

Размениха си погледи, които бяха познати и на двамата, а после Алдер се зае с онази част от задълженията си, която по негово мнение беше неотменна за истинския офицер — да мине сред хората си и да сподели болката им, без да си спести нищо. Да поеме върховната отговорност за неизбежните ужаси на войната.

Призори изгряващото слънце завари Тото да се лута покрай разнебитената крепостна стена, неспособен да осмисли онова, което се разкриваше пред очите му под коравосърдечния светлик. Димът, който лекият вятър местеше на пелени около него, беше слаба утеха, защото на всяка гледка, която скриваше от погледа му, се падаха десетина други, които осезаемо напомняха за събитията от изминалата нощ.

Толкова много мъртъвци. Самият им брой беше потресаващ. Трупове имаше навсякъде, из целия град, но най-много тук, покрай останките от стената. Вдясно от него три къщи се бяха огънали навътре като яйчени черупки, смазани под разкривения корпус на свален хелиоптер. Металната обшивка на леталото и каменната зидария на сградите се сливаха под саждения слой, самотно роторно витло стърчеше като байрак над продънените стрехи. Земята под краката му беше обсипана с осакатени трупове, изпадали от небето след сблъсък на вражески въздушен отряд с таркиански арбалети. Осородни войници и стършели лежаха смазани като прогнили плодове под клони на дърво, толкова нагъсто, че Тото волю-неволю газеше по натрошени крайници, стрели и копия се чупеха като съчки под краката му, между труповете се валяха нацърбени и откършени от дръжките си мечове, а отвсякъде го гледаха празни лица, от които бойната ярост си беше отишла завинаги. Бяха осородни, вярно, но смъртта беше заличила и тази стигма. Сега не се различаваха от погиналите защитници на Тарк — сега всички те бяха членове на гостоприемното общество на мъртвите.

Тото спря край трупа на една от гигантските мравки — крилете ѝ бяха нацепени, краката свити конвулсивно към корема. От прикрепения към гърлото ѝ арбалет нямаше и следа, от ездача — също.

Недалеч от насекомото се търкаляше част от крилото на таркиански ортоптер и Тото застина за миг, неспособен да осмисли що за поредица от събития би оставила крилото тук, а остатъка от машината — някъде другаде. Клекна край голямото разкривено платно и огледа местата, където кабелите и дървените ребра са били прекъснати. Летящата машина беше просто поредната жертва, но после изведнъж му хрумна, че крилото би могло отново да влезе в употреба, дори би могло да се монтира към същия ортоптер и отново да полети за разлика от пречупените криле на насекомото. Коего правеше от занаятчията магьосник по-велик и от най-смелите мечти на молецоидите.

Само дето в крайна сметка тя беше предпочела техните мечти, на молците.

Ето го и мястото, където гигантите бяха пробили стената, дупката, която бяха отворили с Изкуството си и с ръцете си. И техните трупове се валяха по земята там, където бързите мечове на нравкородните бяха открили пролуки в бронята им. За разлика от яростта и омразата, изпарила се от лицата на другите войници, отпечатъкът на тяхната безнадеждност се беше запазил и в смъртта. Пролуката, която гигантите бяха отворили, зееше непроменена — назъбена, но иначе съвършена арка в каменната зидария на стената. Наоколо им телата на защитници и атакуващи изглеждаха несъразмерно малки, като детски трупчета.

Стигна до участък, където да се ходи беше още по-трудно — покрай портата, която вече я нямаше. Обгореният труп на огромния таран още беше тук, но тялото на човека, когото Тото беше извадил изпод машината, го нямаше. Занаятчията. В онзи момент му се стори необяснимо защо са пратили занаятчия на предната линия. Сега всичко започваше да добива смисъл.

Въпреки тарана осоиците не бяха успели да минат през портата. Не поради липса на желание — отворът между изстрадалите панти беше задръстен от трупове, техни и на противника. Обсаждащи и обсадени лежаха едни връз други и едни до други в застинала смесица от черно и сребърно, черно и златно, бледа кожа и тъмни петна от засъхнала кръв.

Малко по-нататък стената я нямаше никаква. Именно тук беше започнало всичко. Под нивото на пораженията каменните блокове бяха раздути и обезформени под въздействието на незнайния имперски

реагент. Именно тук основната сила на защитниците се беше сблъскала с нравкородните от Мейнис и купчината трупове беше толкова висока, че Тото не виждаше полето от другата ѝ страна. Плетеница от ръце и крака, мечове и щитове, на която не можеш да ѝ хванеш края. Приличаше на онези забавни картинки, където няколко образа се преливат един в друг толкова плавно, че окото не успява да ги разграничи. Така и тук не беше ясно къде свършва трупът на един нравкороден войник и къде започва следващият. Тото се дръпна несъзнателно от страховитата гледка, но едновременно с това си помисли: „Месо, просто месо.“ Нравкородните се избиваха по този начин открай време. И ако осоидите са решили да се включат в последния рунд, какво толкова? Вярно, сега таркианците се биеха в защита на домовете си, но в историческите архиви несъмнено се пазеха данни за не един и не два случая, когато те са обсаждали чужди градове. И ако Тото, полуродният чужденец, се бе появил пред портите им в друг момент, преди месец или година например, таркианците несъмнено биха го оковали и продали в робство. Тарк с нищо не беше по-добър от другите нравешки градове.

Нещо се движеше между труповете. Тото се вгледа и различи деца, които се ровеха сред мъртвците, и своите, и чуждите. Събираха здрави арбалетни стрели, изтръгваха мечове от вкочанени ръце, прилежно разкопчаваха катарами на доспехи. Подвикваха си какво са открили. В началото Тото се стресна от тънките им гласчета на това тихо място. После осъзна, че са твърде малки и още не са усвоили Изкуството на предците, че думите са ги научили от родителите си, изречени на глас, преди сами да пораснат достатъчно, за да ги използват по мисловната връзка.

Събираха само ценното. Не ги интересуваше безполезната плът, нито дори кесиите и вещите на мъртвците. Прибираха само металните части, които все още можеха да се използват или да бъдат претопени и излети в нов детайл. Действията им му се сториха напълно логични, защото децата бяха чаркове в машината на войната. Тук, на бойното поле, зъбните колелца на машината работеха на най-високи обороти, тук металът срещаше метал и крайният продукт се осчетоводяваше във вид на трупове и кръв. А в Хелерон Тото с очите си беше виждал добива на суровини за войната — несметните количества мечове, стрели и бойни машини. И ето тук цикълът се

затваряше — захвърлените чаркове от машината се събираха за следваща употреба. Само месото, с кратък срок на годност и заменимо, щеше да остане тук. Винаги щеше да има друго, свежо месо, което да го замени. Междувременно мравкородни войници пренасяха трупите към погребалните кладии... и кой знае, може би следващите жертви на машината щяха да са същите тези мъже, които влачеха сега трупите. Месо, всички бяха месо.

Когато тръгна към Тарк, нямаше представа, че ще попадне в такава месомелачка. Светът му беше пълноценен и без тази гледна точка. Чувствал се бе щастлив в невежеството си, а че е бил невеж съмнение нямаше. От друга страна, Тото беше занаятчия, а тази война беше занаятчийска по природа, механичен процес, подклаждан от таланта на оръжейници и майстори на доспехи, от инженери и химици. Погледната в тази светлина, в тази болезнена, но открояваща ясно детайлите светлина, войната изглеждаше достойна за възхищение. Ако си затвориш очите за месото, ако измислиш някакъв начин да го отстраниш от картинката, войната беше поредният процес, който подлежи на постоянно усъвършенстване.

— Хей, бръмбарче!

Тото вдигна разсеяно поглед и видя Скрил да си пробива път към него, следвана на няколко крачки от Салма. Ръката ѝ беше бинтована и обездвижена с превръзка през врата.

— Скоро няма да опъвам тетива — информира го Скрил. — Здравата ме прецакаха проклетниците. Помислих, че и на тебе са ти видели сметката.

Тото само поклати глава. Толкова отдавна не беше говорил, че думите бяха пресъхнали в него. Завиждаше на мравкородните за мисловната им мрежа.

— Глей к'ва каша само — отсъди Скрил и с това изчерпа коментара си за кланицата. Чак сега Тото забеляза нашествието на мухи, от миниатюрни до кръвопийци с големината на юмрук. „Откъде идват?“ Дали нямаше някаква машина, която ги бълва от пастта си? Със сигурност не бяха обикаляли из Тарк в очакване на клането.

— Мравкоидите си мислят, че са спечелили битката — каза Салма, — но аз не съм толкова сигурен. Осородните се оттеглиха, вярно, но по свое решение, а не под натиск.

Преди Салма вечно се усмихваше, спомни си Тото, но сега лицето му беше посивяло от умора, а от широката му усмивка нямаше и следа.

— Плъзнали са по пробойните в стените и ги запълват с каквото сварят — вметна Скрил. — Ако питат мен, полза никаква.

— Според Паропс могат да издържат на още една атака — продължи Салма. — Снощи войниците им са взели мярката на имперската пехота и са убедени, че я превъзхождат. Ако искали да превземат стената, осоидите трябвало да платят прескъпо, такава е общото настроение в Тарк.

Тото се засмя изведнъж, с което изненада и сам себе си. Салма го изгледа изпод вежди.

— Какво? Нещо смешно ли има?

— Ти си смешен — отвърна Тото. Гласът изстърга в гърлото му. — Ти, участник в мравешка война. Къде е Паропс?

Салма посочи мълчаливо към отряд мравкородни, които запушваха с камъни и греди една от пробойните.

— Хайде да си поговорим с Паропс — предложи Тото, но Салма го стисна за рамото.

— Добре ли си, Тото?

Полуродният занаятчия го погледна право в очите, но погледът му не беше фокусиран докрай.

— Аз просто... видях... Салма. Допуснал съм голяма грешка. Знаеш защо дойдох тук, нали?

— Мисля, че да.

— Как съм могъл да?... Когато тръгнах насам, не съм си мислел, че ще бъде така, сигурен съм.

Салма въздъхна дълбоко.

— Едва ли някой е възнамерявал да попадне в тази каша. Дори аз не бях виждал подобно клане с очите си, макар да съм чел доклади от Дванайсетгодишната война. Там пише за битки, крито са взели пет пъти повече жертви в рамките на един-единствен ден. И ако Тарк падне, кой ще е следващият? Хелерон? Колегиум? Това е причината да се бием с осоидите.

Тото поклати глава и движението предизвика пулсираща болка.

— Ако искаме да сложим край на това, изобщо не трябва да се бием с тях. Трябва да се предадем и толкова. Но не го правим,

следователно не искаме касапницата да спре. Бием се с тях, за да подхранваме войната, и това... — той махна, обхващайки с жест осеяната с трупове земя наоколо, — това е само страничен продукт. Всичко е в името на войната и всички ние проливаме пот и кръв, за да я подклаждаме.

— Я се чуй к'ви ги дрънкаш, бръмбарче — повиши нервно глас Скрил. — Да не си си ударил главата нещо?

— Май имаше някаква граната — каза разсеяно Тото. — Падна близо до мен. Трябва да говорим с Паропс. — И без да ги погледне повече, той се отправи към отряда при пробойната.

Паропс вдигна глава, когато приближиха. Дори сега, когато помагаше в издигането на барикада, командирът носеше доспехите си все така разкопчани на гърба. В хаоса от изминалата нощ явно не се бе намерил никой да му помогне с катарамите. Неро седеше наблизко и наблюдаваше трескавата дейност на мравкородните, но демонстративно не се включваше в нея.

— Губите си времето, командири — обяви на висок глас Тото. Паропс вдигна вежди.

— И защо така? — попита. Салма ускори крачка и стисна Тото над лакътя.

— Пострадал е — обясни той. — Не му обръщай внимание.

— Следващия път няма да нападнат оттук. Целта им е била да ви отвлекат вниманието. Вече всичко ми е ясно — продължи Тото.

— И кога стана тактик, момко? — обади се Неро.

— Не е нужно да съм тактик. Имаше един човек... роб на осоидите. Той ми каза. Искаше да ме предупреди, предполагам. „Въздушни кораби“, така каза. На тяхно място и аз бих използвал въздушни кораби.

Вперил очи в Тото, Паропс не помръдваше.

— Въздушни кораби — повтори като ехо той.

Тото вдигна рамене. Още му беше трудно да се концентрира, а и всичко това не изглеждаше особено важно.

— Той така каза. Мисля, че така каза.

— Тото! — Салма го хвана за раменете и го разтърси. — Ела на себе си, моля те. Не разбирам какви ги приказваш, но ако е нещо важно...

Светът се люшна, после се хързулна косо в главата на занаятчията и той примигна.

— Каза нещо за въздушни кораби — повтори той. — Издърпах го изпод тарана. Беше занаятчия, Салма, като мен.

— По-добре ме последвайте — нареди Паропс и хукна към своята охранителна кула.

Качи ги при бойницата, която служеше за прозорец на кабинета му и която видимо се беше килнала настрани. Цялата кула се беше килнала леко. Изглежда щабквартирата на Паропс нямаше да я бъде още дълго, помисли си Салма.

От другата страна на стената се беше ширнал лагерът на имперските войски — не се виждаше нищо ново, дори числеността им не изглеждаше драстично намалена след клането от изминалата нощ.

В далечния край на лагера се намираше импровизираното летище, пак там се различаваха миниатюрните силуети на хелиоптерите. Ала зад тези четвъртити и лишени от грация машини се издигаше нещо ново.

Няколко неща, всъщност. Половин дузина безформени неща, които се издуваха бавно, почти недоловимо за окото. Вече бяха по-големи от хелиоптерите, а по всичко личеше, че тепърва има да растат. Поне с такова впечатление остана Салма.

Паропс му беше подал далекогледа си, само че Салма нямаше представа какво да прави с него. Погледна през окуляра, но видя само размазани петна. Тото го издърпа от ръцете му и погледна на свой ред. За пръв път откакто Скрил го беше открила, занаятчията изглеждаше що-годе нормално.

— Идеални са за целта — отбеляза той. — Сега вече разбирам. Въздушната отбрана на града е разбита, нали?

— Може да се каже — призна Паропс. — Повечето насекоми са мъртви, а само два от ортоптерите могат да бъдат поправени навреме. Нощта беше тежка за тях.

— И не случайно — измърмори Тото, все още насочил далекогледа към раздуващите се в далечината мехури. — Война на занаятчиите. — Свали далекогледа и се обърна да ги погледне. Изглежда идваше на себе си. Отново приличаше на старателния

студент, с когото Салма се бе запознал преди време, но във възбудата, с която говореше за професията си сега, се долавяше нещо почти патологично. — Въздушните кораби са изключително уязвими при атака по въздуха. Точно затова се използват рядко в битка. — Говореше като преподавател пред пълна със студенти аудитория.

— Добре де, к'ви са тия неща? — попита Скрил. Тото я погледна объркано.

— Как какво, въздушни кораби, разбира се. Въздушни кораби, срещу които Тарк няма защита. Достатъчно ще е да ги придвижат над града. Логиката е желязна. Таркианците мислят различно от осоидите и в това е цялата работа. Паропс, твоите хора водят наземни войни, затова и въздушните ви сили са символични, държите ги основно за разузнаване и за някоя и друга изненадваща атака. Осородните, от своя страна, мислят така, както би трябвало да мислиш и ти, Салма. Те мислят като хора летящи. Пробиха крепостните ви стени, лишиха ви от криле и сега ще ви нападнат по въздуха. Хелиоптерите са прекалено тежки и летят твърде ниско. Тях лесно ще ги свалите с артилерията по стените, дори арбалетната стрелба може да свърши работа. Въздушните кораби обаче... те летят толкова високо, че само най-добрите летци могат да ги достигнат. Е... какво ще правите?

— И какво толкова могат да направят осоидите? — обади се Неро. — Ще ни шпионират, вярно, но ако се опитат да стоварят войски, нашите хора ще ги направят на решето.

— Могат да направят каквото си поискат — изтъкна Тото. Облегнал се бе на стената и в главата му беше пълно с въздушни кораби. — Целият град ще им бъде като на длан. Експлозиви, запалителни снаряди... все едно капеш врящо олио върху карта. Кап-кап-кап... и три сгради изчезват. А ние какво... ще размахваме юмруци към небето?

12.

Досега Че никога не беше виждала дебел мравкороден. Ако не бяха типично мравешките му черти, сигурно би сметнала Плиус за някакъв вид мелез. А и това не беше единствената изненада, свързана с него. Плиус не беше сарниански мравкоид — факт още по-забележителен, като се има предвид склонността на мравкородните да воюват със себеподобни от други градове. Кожата му беше синкавобяла като лед, а ирисите на очите му — съвсем черни, което ги правеше да изглеждат несъразмерно големи. Че рядко бе виждала такава цвeтова комбинация и нямаше представа от кой град-държава е родом новият им познайник.

— Скуто — извика Плиус. Седеше сам на една маса в таверната, разположил се удобно на голям стол. Носеше разкопчана роба върху скъпа на вид и изпъната върху шкембето му туника, но на облегалката на стола беше провесил къс меч, като напомняне, че не е прерязал напълно войнствените си корени. Скуто хвърли поглед наоколо си, но малцината други клиенти май не проявяваха интерес. Още не беше станало време за обяд и повечето обитатели на чуждестранния квартал в Сарн бяха излезли по работа.

— Отдавна не съм те виждал — отбеляза Плиус, скрита един стол за приближаващия се шипороден, после бързо премести поглед от Че към Спера. — Да не си се преквалифицирал в сводник? — попита той. Въпреки кичозната си външност говореше като типичен мравкоид с характерната сбита прецизност на изказа.

— Тази млада дама е Челядинка Трудан. Помниш Стен Трудан, нали? Е, тя му е племенница. Другата се казва Спера.

Плиус махна незаинтересовано с ръка.

— Чух, че си ме търсил, Скуто. Отдавна не съм те виждал — повтори той.

— Така е — кимна Скуто. — Не знаех колцина от старите кадри ще заваря тук.

Плиус сви рамене.

— Дола бачка за Чоп Кечер, дето се занимава с внос-износ, но щом не си чул нищо за нея, значи се е покрила. Както казах, Скуто, доста време мина и всички ние намерихме начин да си изкарваме прехраната в Сарн.

Мигновеното колебание на Скуто, докато уж си поемаше дъх, разкри на Че доста за отношенията му с Плиус — а именно, че помежду им никога не е имало особено доверие и че Скуто не знае дали другият мъж ще им е от полза.

— И как стоят нещата сега? — попита шипородният.

Плиус вдигна рамене.

— Ами в този град на мен ми потръгна добре, Скуто, но ако искаш нещо, кажи. И ако не е в разрез с моите интереси, може и да ти помогна.

— И какви по-точно са интересите ви, ако мога да попитам? — намеси се Че. Този човек изглеждаше корумпиран до мозъка на костите си, но мравкородните бяха известни с нетърпимостта си към престъпленията, дори тук, в Сарн.

— Ами... — Плиус се изкашля, после разтегли лице в широка усмивка. — Аз случайно съм най-търсеният шапкар в Сарн.

— Най-търсеният какво? — не повярва на ушите си Че.

— Доскоро бях единственият, но сега има още двама, което идва да покаже колко доходен е станал този занаят.

— Шапкар? Тоест правиш шапки?

Усмивката на Плиус се разшири още повече.

— Преди мен тук изобщо не е имало шапкари, защото мравкородните носят шлемове, а когато не носят шлемове, ходят гологлави. Само че чуждестранният квартал в Сарн се разраства непрекъснато, на практика вече заема една трета от града, а самият град е два пъти по-голям от повечето мравешки градове-държави. Така че търсене имаше и бизнесът ми бързо потръгна. И знаете ли какво? Вече и местните появяват интерес. Виждат, че чужденците се забавляват и това започва да ги променя — в начина на обличане и други дреболии. Е, все още изглеждат така, сякаш са тръгнали на погребение, но поне не всички са облечени еднакво. — После отново насочи вниманието си към Скуто. — Е, казвай. Какво те води при мен?

— Знаеш какво — каза Скуто. — Вече е факт, Плиус. Време е.

— Да, да, и аз чух новините. — Плиус разпери ръце. — Империята, която открай време е трън в петата на твоя човек, е стиснала Тарк за гушата. Сарнианците може и да са се попроменили, но не толкова, че да си загубят съня заради проблемите на Тарк.

— Не сме дошли тук заради Тарк — изрече с равен глас Скуто. — За него така или иначе вече е късно. И да се организира помощ, не би могла да стигне там навреме. Виж, аз не съм дипломат, нито ме бива в красивите приказки, затова ще карам направо. Чул си за Тарк, казваш. Е, много скоро ще чуеш и за Хелерон.

— Какво за Хелерон?

— Скоро ще е — повтори Скуто. — За Егел и Мери също ще чуеш, след като осойдите приключат с Тарк. Кой ще е следващият? Империята ще настъпи покрай брега към Колегиум, а от Хелерон до Етерион не е далече. Или до Сарн...

Че очакваше Плиус да се изсмее, но нещо в тона на Скуто, може би липсата на вълнение в безстрастната му реч, беше подействало отрезвяващо на мравкородния.

— Май не се шегуваш, а? — попита Плиус с изопнато лице. — Говориш сериозно?

— По-сериозен не съм бил — кимна уморено Скуто. — Виж, Плиус, бях в Хелерон, когато се опитаха да качат хиляда души на новия двигател и да ги стоварят за нула време в Колегиум. Не Тарк е целта на Империята. Хвърлили са око на Равнините. На целите Равнини, от Хелерон чак до Век и западното крайбрежие. Имат повече обучени войници, отколкото пет мравешки градове-държави могат да съберат с общи усилия, имат и десетина поробени градове, откъдето да мобилизират помощни войски. Федерацията я знаеш, нали?

— Знам я — потвърди с раздражение Плиус.

— Е, значи знаеш, че Империята посвети последните дванайсет години на нея, успя да отреже голямо парче от територията ѝ и сега е готова да погне нас — каза Скуто. От небрежно високомерния тон на Плиус не беше останала и следа. Човекът изглеждаше искрено потресен.

— И какво искаш? — попита той.

— Трябва да говорим с най-големите шефове, Плиус — отвърна Скуто. — Искам среща с царския двор.

Плиус издиша шумно и продължително.

— Ако беше започнал с това, щях да ти кажа, че си луд. Сега обаче... Имам връзки тук-там. Не чак толкова нависоко, но ги имам. Бих могъл да ти издействам аудиенция, но това би означавало да изчерпя целия си кредит.

— А ти за какво го спестяваше? — попита многозначително Скуто.

Когато пристигнаха в Сарн, първото впечатление на Че беше за град, разделен на две от релсовия път, а когато автовозилото спря в депото, вече бе убедена, че градовете всъщност са два, залепени един до друг, но всеки от тях сляп за съседа си.

Отдясно се простираше Сарн, градът-държава на мравкородните с характерните си ниски сгради от светъл камък, с плоски покриви и без никаква украса. Хората там се движеха делово, но без да бързат, не спираха да се поздравят, нито се събираха на групички да обменят някоя клюка. Вървяха така, сякаш знаеха точно къде отиват. В депото имаше доста войници и изглежда една от задачите им беше да следят дали през вратите отдясно слизат само коренни жители на Сарн. Всичко изглеждаше чисто и подредено, опнатите като по конец улици се пресичаха под прави ъгли и всичко това в сянката на висока крепостна стена.

Отляво се простираше кварталът на чужденците и там картинката беше коренно различна. За начало, кварталът се беше разраснал отвъд стените — а може би точно там беше започнал и после се беше прехвърлил отсам — и на стотици метри покрай успоредния на релсите път се нижеха сергии, фургони и палатки. Отсам стените кварталът буквално гъмжеше от тълпи и трескава дейност. Дори складовата площ на депото поддаваше под натиска — десетки сергии дебнеха из засада нищо неподозиращите пътници, улични продавачи, амбулантни и всякакви други търговци договаряха сделки, чакаха клиенти или се дебнеха един-друг. Имаше много бръмбарородни между тях, най-вече родом от Колегиум, а мнозина и с дипломи от тамошната академия — търговци, занаятчии и учени, които се събираха на групички, здрависваха се, говореха на висок глас и ръкомахаха, сякаш да компенсират гробната тишина от другата страна на релсите. Имаше и други, най-вече мухородни — десетки, от

претенциозно нагиздени търговци до окъсани вехтошари, които си отваряха очите за някоя хлабава кесия или изпусната монета. Имаше и такива, чиято раса не се срещаше често в Равнините — Че видя мъж водно конче от Федерацията, очевидно наемник със зле окомплектовани доспехи в ярки цветове, и един дълголик скакалецороден с академична роба, който си бърбеше с двама бърмбарородни учени. Имаше и паякоиди, макар и не толкова, колкото можеха да се видят в Колегиум — и нищо чудно, защото Че никога не беше виждала толкова много богомолкородни на едно място. Някои се движеха в групи под зоркия поглед на стражата, но повечето бяха сами и вървяха на крачка зад някой друг богат чужденец като мълчаливо и дискретно предупреждение към крадци и конкуренти. Нетион и Етерион, две от крепостите на богомолкородните, се намираха съвсем близо до Сарн и много младежи с гореща кръв идваха тук в търсене на приключения и предлагаха услугите си като наемници или телохранители.

В квартала на чужденците имаше и сарнианци, разбира се, бързо установи Че. Очаквала бе градската стража да патрулира сред разнородната тълпа и да следи за реда, а вместо това по улиците имаше немалко тъмнокожи мравкородни, облечени в роби или семпли туники, които се пазаряха търпеливо с чужденците или просто се разхождаха сред навалицата и проявяваха косвен интерес към трескавата дейност, която кипеше зад стените на родния им град.

Скуто им беше намерил таверна, чието име — „Книгата с меча“ — наемкваше, че съдържателят ѝ, настоящ или бивш, е бил дуелист във Форума на умелите. И наистина, таверната беше издържана в колегиумски стил, над тезгяха дори имаше голям часовник по подобие на онзи във Форума. Сега Че седеше до един прозорец и зяпаше пазарището на чуждестранния квартал, чиято чудата полуродна природа изглеждаше болезнено близка до дома и едновременно с това толкова чужда. В същото време и само на три улици по-нататък истинските сарнианци си живеяха постарому в тишината на обичайното си мълчаливо общуване.

— За пръв път попадам в град на мравкоиди — призна тя. — Очаквах нещо съвсем друго.

Спера, която седеше до нея, изсумтя.

— Това не е типичният мравешки град. Сарн е различен. Била съм в Тарк и в Кес. Там не би ти харесало, както не хареса и на мен.

— Но там също има чуждестранни квартали — възрази Че. Бяха го учили в Академията.

— Има, вярно, но там градската стража те следи под лупа дали няма да кривнеш и крачка встрани от правия път, а хората говорят само в краен случай, за да не се различават твърде много от местните. А ако си мухороден като мен, трябва да внимаваш двойно повече, защото стане ли бяла и не открият виновника, просто качват на въжето първия, дето не им е симпатичен, и това най-често е човек от моята раса. А за робите да не говорим. Те са навсякъде и онова, което е убягнало от вниманието на господарите им, никога не убягва от тяхното. А каквото видят, моментално го докладват на собствениците си, защото жестокостта на мравкоидите към провинилите се роби е пословична.

Че изкриви лице. Мравкородните може и да бяха сурови към робите си, но строгостта им поне бе породена от стремеж към дисциплина и ефективност. Самата тя знаеше от личен опит какво е да си роб в Империята и беше готова да се хване на бас, че осойдите са далеч по-жестоки към робите си и от най-суровия мравкороден.

— Вие не държите роби, нали? — попита тя. Мухородните не държаха редовна армия, нито имаха репутация на занаятчии, учени или социални реформатори. Не бяха намерили почти никакво място дори в учебното съдържание, което се преподаваше в Академията.

— О, в Егел или в Мерио ще ти кажат същото — отвърна с презрение Спера. — Но истината е друга. Парите са в центъра на всичко. Ако семейството ти не може да си върне дълга, другото семейство, на което сте длъжници, може да ви продаде. Чиракуване, така му викат, само дето на практика си е робство.

— Това ли се е случило с теб?

— Щеше — отвърна мухородната, — но аз ги надхитрих и избягах. Хората си мислят, че ние, мухородните, поставяме семейството на първо място — живеем в една къща, поддържаме се във всичко, винаги сядаме заедно на трапезата, смеем се и се закачаме. Ако всичко е цветя и рози, защо толкова много от нас живеят в странство?

Помълчаха, загледани в приливите и отливите на пазарището, после Спера добави:

— Мисля, че тук би ми харесало. В Сарн няма роби, а към чужденците изглежда се отнасят добре.

— Ако беше дошла тук преди три поколения, щеше да завариш същото като в Тарк или Кес — каза Че. Спера я погледна с вдигнати вежди и момичето побърза да обясни: — Всичко се дължи на един човек. Казвал се Жонс Патол и бил реформатор.

— Никога не съм го чувала — сви рамене Спера. — Какво е направил?

— Дошъл в Сарн от Академията и започнал да проповядва за свободата, равенството и така нататък.

Мухородната я зяпна невярващо.

— И е постигнал всичко това само с приказки, сам? И не са го хвърлили в някоя тъмница или нещо подобно?

— Всъщност, наистина го затворили, дори се канели да го обесят за назидание на другите дървени философи. Само че той вече имал последователи и те направили опит да го освободят. И докато организирали освобождението му, неволно подложили крак на банда платени убийци, наети от Век да елиминират целия царски двор като първа стъпка в поредната война между двата града. В знак на благодарност царицата и нейният двор се съгласили да изслушат Патол. И това променило всичко. Явно е бил изключително убедителен оратор. И виж какъв е Сарн сега. Тук има повече пари, отколкото във всеки друг град-държава, и вместо армия от роби, които се превръщат в пасив веднага щом обстановката се нажежи, Сарн разполага със специалисти и съветници, дошли откъде ли не, но готови да бранят с всички сили онова, което смятат за свой дом. След Хелерон Сарн привлича най-добрите учени, които излизат от Академията.

В този момент Ахеос влезе в таверната, седна на масата им и хвърли бърз поглед към вратата.

— Свързах се — започна той.

— Със... с мистерите?

Той кимна, а от изражението му стана ясно, че предпочита да не произнасят това име на глас.

— Ще ни изслушат. Сдобих се с име. И с място, където да отидем.

— Искаш ли да дойда с теб?

— Мислех си за това. В техните очи аз съм само посредник. Молецороден, който носи послание от Колегиум... няма да ме приемат с отворени обятия, уверявам те. Затова най-добре ще е ти да говориш от името на Стенуолд.

Мястото се оказа къща с висок покрив в самия край на града, съвсем близо до крепостната стена, там, където чуждестранният квартал се срещаше с реката. На практика в Сарн нямаше бедни квартали, градската стража поддържаше реда из целия град, включително и в квартала на чужденците, които явно нямаха нищо против присъствието на въоръжени мравкоиди, щом това даваше сигурност на бизнеса им и предотвратяваше кражбите. И все пак мястото, където я заведе Ахеос, определено се намираше в най-нелицеприятното кътче на Сарн.

Нямаше табела, нито друг знак, който да подсказва какво е предназначението на сградата. Двамата пристигнаха по здрач и улицата пустееше. Двама патрулиращи мравкородни войници тъкмо завиваха в долния ѝ край.

— Да очаквам ли неприятности? — попита го предпазливо Че.

— Не е изключено — отвърна Ахеос. — Никой не го признава на глас, но изглежда властите са склонни да си затварят очите за случващото се тук в много по-голяма степен, отколкото другаде. Подозирам, че самите те имат някакъв интерес от наличието на място, където собствените им шпиони могат да търгуват с информация или със стоки, които не се продават открито. Къщата е публичен дом, играе се и хазарт, изобщо тук идват чужденците с по-невъздържани вкусове, било по работа, било за забавления. Предполагам, че от време на време градската стража им спретва по някоя показна проверка, а съдържателите решават кои клиенти да бъдат заловени и кои да се измъкнат навреме. Изобщо, опасен бизнес със сложни правила.

Че кимна.

— Не ми е приятно да ти го напомня, но ти не си от най-невъздържаните чужденци.

Той я стрелна с похотлива усмивка.

— Само гледай.

Вътре помещението тънеше в мрак. Е, имаше два притулени фенера на стените, но ако не беше подсиленото ѝ от Изкуството зрение, Че със сигурност щеше да се спъне в нечий протегнат крак и да се блъска в столовете. Дори така — и за разлика от Ахеос, който се провираше умело между масите — Че трудно намираше път в тесните проходи между тях. Някои от клиентите я стрелкаха със зловни погледи, но тя бързо съобрази, че не те, а другите, които си гледаха своята работа и не вдигаха очи, бяха потенциално опасните.

Клиентелата беше от най-долна проба. Имаше много мухородни, но те винаги се мъкнеха на такива места. Че видя и двама паякородни, както и няколко богомолкочовеци, които, както обикновено, изглеждаха в настроение за скандал. Имаше дори богомолкороден воин, който придружаваше паякородна дама с коварен поглед — партньорство, което затрудни въображението на Че, — както и двама закачулени молецородни, които си подаваха ароматна лула и зяпаха новодошлите с белите си очи.

Бар като бар нямаше; вместо това един застаряващ бръмбароид седеше на малка масичка до задния вход и пращаше младо мухородно момиче за бира, когато някой от клиентите си поръчаше. Ахеос отиде при него, двамата размениха няколко думи, после младежът мушна златен централ в шепата му и бръмбарородният кимна към една от заетите маси.

На масата се играеше хазарт и картите се раздаваха, обръщаха и прибираха с мълниеносна скорост. Имаше нещо почти мравешко в атмосферата, защото никой от петимата играчи не обелваше и дума. Играта се развиваше мълчаливо и експертно. Масите бяха много нагъсто и Че волю-неволю застана досами рамото на един от играчите. Мъжът държеше картите си под такъв ъгъл, че не беше ясно как сам успява да ги види.

Сред картоиграчите имаше и богомолкородна жена, пак тя изпълняваше и ролята на крупие. Коравото ѝ лице с остра брадичка и издължени уши сигурно би изглеждало привлекателно, ако не беше застинало в типичното за расата ѝ презрително изражение. Хлад и враждебност лъхаха на вълни от физиономията ѝ. Без да спира да раздава картите, жената вдигна поглед към Ахеос и кимна отсечено.

— Последно раздаване — обяви тя. — Почивка за по едно питие, после започваме отново.

Играчите направиха залозите си. В средата на масата бяха струпани както монети, така и пръстени, брошки и други дребни бижута, които най-вероятно бяха сменили няколко пъти собствениците си през последните часове. Раздадоха се още карти, после се свалиха и ръката спечели дребен мъж с медна кожа, който седеше вляво от богомолкородната и приличаше на мухоид, но не съвсем. Докато той прибираше печалбата си, трима от картоиграчите станаха от масата, като хвърляха любопитни погледи на Че. Накрая Че и Ахеос останаха в компанията на жената и дребния мъж с печелившата ръка.

— Седнете — инструктира ги тя. — Господине, задавали сте въпроси и това е било забелязано. Името ви, моля.

— Ахеос, провиждащ от Тарн — отвърна веднага той и седна срещу нея.

— А сладураната коя е? — попита дребният. — За продан ли е или под наем?

— Партньорката ми — подчерта Ахеос — е Челядинка Трудан от Великата академия.

Дребосъкът изсумтя, но богомолкородната кимна замислено.

— Интересно партньорство, провиждащи Ахеос. Аз се казвам Сцеле. Това същество тук е Гаф. Наясно сте, предполагам, че онези, на които служим, разполагат с по-представителни емисари от нас двамата. На нас се пада непретенциозната задача да посрещаме новодошлите.

Ахеос кимна. Гаф извади лула от вътрешен джоб на коженото си яке и я запали с пламъче, което изскочи от палеца му. Че примигна изненадано при това странно проявление на Изкуството на предците — от каквата и раса да бяха предците на този тип.

— Щом ти е партньорка, нека чуем и нея — предложи Сцеле и се облегна назад.

Че погледна към Ахеос за подкрепа, но неговото лице остана безизразно. Чакаше я да си каже репликите. Тя преглътна шумно и започна:

— Вие... вие и вашите господари несъмнено сте чули вече за осородните.

Сцеле кимна с притворени очи. Дребосъкът спря за миг да пуфка лулата си, после пак започна.

— И понеже бизнесът ви е свързан с обмен на информация — продължи Че, притеснена от напрегнатия си глас, — значи сте чули и новините от Тарк.

— И от по-далеч — кимна Гаф. Премести поглед от Че към Сцеле и обратно. — Ако Тарк ти е козът, госпожице, значи ще те надцакам.

— Млъкни — скастри го Сцеле. — Да приемем, че знаем за осородните, за техните армии и тяхната империя, да приемем също, че бизнесът ни, по твоите думи, е свързан с информацията. Какво е онова, което искате да споделите с нашите господари?

Че мобилизира куража си и се опита да представи каузата така, както би го направил Стенуолд.

— Ще им кажем, че старите противоречия трябва да бъдат забравени. Ние имаме нужда от вашата помощ, вие — от нашата.

— И кои сте „вие“?

Понечи да назове името на чичо си, но тези хора със сигурност не бяха чували за него, после реши да заложи на Колегиум, но дори този велик град едва ли би трогнал молецоидите от далечния Доракс.

— Равнините — каза накрая тя.

Сцеле погледна към Гаф. Дребосъкът вдигна рамене.

— На мен никой нищо не ми казва — рече той, — но според мълвата големите шефове в Тарн са на път да преосмислят позицията си. От друга страна, слухове чувам всякакви и повечето от тях са пълни измишльотини — добави дружелюбно той към Ахеос.

— Къде сте отседнали? — обърна се Сцеле към Че.

— Ами... — Че млъкна неуверено. Богомолкородната се усмихна.

— Искате от нас да ви се доверим. В замяна ще трябва на свой ред да ни се доверите. Ние, Челядинке Трудан, си запазваме правото да постъпим както ни е угодно. Ако ни разпоредят да ви помогнем, значи ще получите помощта ни. Ако решат, че едно бръмбарородно дете, което дори не би трябвало да знае името ни, е по-добре да изчезне от Сарн, то именно това ще се случи. И ако се стигне дотам, наистина ли смяташ, че няма да те намерим?

— Отседнали сме в „Книгата с меча“ — каза Че. — Но ви го казвам не защото ме е страх от заплахите ви, а защото мисля, че сте прави. Защото някой трябва да направи първата крачка към взаимното

доверие. Вярвам, че Ахеос ме е свързал със... — В последния момент успя да замени „мистерите“ с нещо друго; — с правилните хора. Вярвам също, че тези хора ще обмислят сериозно положението на Равнините, което не е същото, каквото беше по това време миналата година. Факт, който засяга всички — без значение дали учат занаят в Академията край морето, или живеят в някой планински град.

Другите картоиграчи се връщаха. Гаф взе картите и започна да ги разбърква.

— Ще говорим с нашите господари — заяви Сцеле. — Друго не мога да ви обеща.

13.

Бързината ѝ изигра лоша шега — тихият шум я накара да се обърне и стрелата облиза рамото ѝ. Тиниса извика от болка и шок. Бързината или забавянето — кой знае? Защото границата между успешния ход и фаталния пропуск беше по-тънка от косъм.

Стрелецът дебнеше от покрива на една сграда и Тиниса се втурна мълниеносно към прикритието на сянката ѝ. Но стрелецът не беше сам — разнородна, но добре въоръжена група мъже, осем или девет на брой, се изсипа от засада. Водачът им, дългурест полуроден мъж, вече бе вдигнал високо брадвата си. Тиниса едва го бе зърнала, когато той метна оръжието и то полетя с премятане към Тисамон. Богомолкородният не отскочи встрани, а улови брадвата с лявата си ръка и се завъртя на пета, теглен от инерцията. Миг по-късно брадвата литна под ъгъл нагоре и се заби в гърдите на стрелеца.

Вече с рапира в ръка, Тиниса зае бойна стойка и се сля с оръжието. И то, древна богомолска направа от времето преди революцията, я изстреля право към шкембест бръмбароид с плетена ризница. Мъжът замахна към нея с боздугана си, тежкото оръжие разцепи въздуха по-бързо от очакваното, а после пое стремително по обратната дъга, принуждавайки я да остане на разстояние. Бръмбарородният държеше малък щит с другата си ръка и когато Тиниса се хвърли в атака, понечи да улови с него върха на рапирата ѝ. Тя изви китка, провря острието си покрай щита и отвори рана в ръката на противника, после отскочи бързо назад пред поредната дъга на боздугана.

Още двама заемаха позиция вляво и вдясно от бръмбароида. Единият беше паякороден копиеносец с бели ивици, изрисувани по лицето, другият беше високият полуроден с брадвата. Сдобил се беше с нова, по-голяма, която въртеше с две ръце. Тиниса отстъпи назад, като ги наблюдаваше съсредоточено. Прецени, че и тримата владеят добре оръжията си, но не са свикнали да действат заедно. Слабост, от която тя можеше да се възползва.

Тисамон мина зад тях. Краката му не спираха и за миг пред напора на шестима мъже, които напразно се мъчеха да го притиснат. А после спря да отстъпва, закривеното острие на ръкавицата му се стрелна в сложно движение, нападателите се пръснаха, а единият се срина на земята. Над металното огърлие на бронята му бликаше кървав фонтан.

Тиниса свърна изненадващо встрани от налитащото копие и отвори кървава рана в хълбока на мъжа, който го държеше. Онзи с брадвата понечи да я нападне, но се отказа, когато третият, с боздугана, го изпревари и застана на пътя му. Изкривил от болка лице, копиеносецът я атакува, явно решил, че Тиниса ще продължи да се изтегля встрани.

Но тя остана на място и го пресрещна с лакът в носа. Мъжът залитна назад и докато онзи с боздугана отстъпваше, за да не го удари, Тиниса промуши рапирата си покрай щита му.

Мъжът се изви настрани и върхът на острието попадна върху плетената му ризница. Лек допълнителен натиск от страна на Тиниса и върхът проби металните брънки, навлезе дълбоко в плътта отдолу и мъжът изпусна боздугана си. Опитва се да хване острието, но то срязва пръстите му по обратния си път. Тиниса вече отскачаше назад миг преди голямата брадва да се стовари на педя от нея. Заела позиция срещу двамата си противници, Тиниса видя как копието полита насреща ѝ. Но вместо да отстъпи, тя скъси бързо дистанцията, улови върха му с предпазителя на рапирата си и го натисна към земята, после скочи високо около опорната точка на дясната си ръка и заби коляно в дръжката на копието. Дръжката не се счупи, само се огъна, а после пружинира обратно, Тиниса се оттласна покрай стреснатото изрисувано лице на копиеносеца и срязва в движение гърлото му.

Тисамон бе свел броя на противниците си до четирима и продължаваше да се бие, затова Тиниса се обърна към онзи с брадвата, който я зяпаше и отстъпваше назад. Заела бойна стойка, тя тръгна в бавна атака, но само след няколко крачки противникът ѝ се обърна и си плю на петите.

Тиниса погледна към Тисамон и го видя да си разменя удари с трима противници, явно най-добрите от първоначалната група. Единият беше паякороден с мълниеносна рапира, вторият беше мравкороден ренегат с къс меч и висок щит, а третият беше от

непозната за нея раса — косата му беше бяла, а над главата си размахваше верига с шипове.

Понечи да се включи в мелето около Тисамон, когато нечие острие резна гърба ѝ. Съвсем леко, но я резна. Тиниса се завъртя и приклегна, като се ругаеше наум, че не е чула приближаването на новия противник.

А той стоеше с рапира в ръка и се хилеше самодоволно — висок ъгловат мъж, когото Тиниса познаваше.

Пиреус, богомолкородният, с кръвожадна усмивка на лице.

— Край на игричките, паешко момиче — процеди злобно той. — Този път нека е наистина. Пък да видим кой е по-добрият.

— Това не ти ли напомня нещо? — попита тихо Стенуолд, без да изпуска от поглед двамата мъже, които напиреха да го хванат и които той държеше на разстояние с меча си.

— Моля? — Талрик вдигна вежди, временно изпуснал нишката на разговора.

— О, хайде. Неочаквано предателство, а Тисамон всеки миг ще разбие с шут вратата и ще ми спаси кожата. Просто ми напомни за бедния Елиас в Хелерон. Няма значение. Но ако искаш меча ми, ще трябва да го вземеш, защото драговошно няма да го дам.

Талрик даде знак на Скадран и той пое бавно към Стенуолд, а двамата му придружители тръгнаха наляво и надясно, така че бръмбароидът скоро се озова в центъра на кръг от петима. Продължи да се върти бавно, протегнал меч пред себе си, и чакаше мига, когато всичко ще се превърне в хаос.

— Майстор Трудан — поде Талрик, — аз бих предпочел да ви заловя жив, но това е изцяло личен сантимент. — Ариана се беше приближила, стоеше до лейтенант Граф и все така привличаше вниманието на Стенуолд, забеляза Талрик. Ето и сега застаряващият бръмбаророден спря погледа си на нея. — Твърде дълго сте в занаята — продължи дрезгаво той, — за да скърбите за нещо такова. Чувствата са без значение, майстор Трудан.

— Или пък аз имам твърде високи очаквания — изсъска Стенуолд. Хвърли се внезапно към Скадран, принуждавайки го да отстъпи назад, после се върна в центъра на кръга.

С отегчено изражение Талрик протегна ръка с разперени пръсти и нареди:

— Скадран, действай, ако обичаш. Ако убегне на теб, лично ще го изпържа. Хайде!

Сякаш по команда един от мръсните прозорци високо в стената вляво от Талрик избухна в дъжд от стъкла и мъжът срещу Скадран отхвъркна назад, а когато се срина на пода с дупка в гърдите, вече беше мъртъв. Докато ехо като от гръм се застъпваше и повтаряше в затвореното пространство на склада, Скадран отстъпи бързо. Само един от хората му се опита да нападне Стенуолд. Нещастникът дори успя да го хване за яката, преди да си даде сметка, че е единственият куражлия. Миг по-късно Стенуолд заби меча си дълбоко в корема му, измъкна неговия от ножницата, докато умиращият се свличаше на пода, и приклепна. Жилото на Талрик опърли рамото му и Стенуолд хукна, като се оглеждаше трескаво за някакво прикритие. Купчина сандъци привлякоха погледа му, но преди да е стигнал до тях, най-горният избухна на трески. Стенуолд хвърли поглед през рамо и точно тогава нов трясък изкънтя отвисоко, после още два. Един от хората на Скадран полетя назад, а дълъг колкото пръст снаряд прониза крака на съседа му и се заби дълбоко в пода зад него.

Стенуолд продължаваше да тича. Поредното жило на Талрик отвори неравна дупка в подовите дъски близо до изхода и Стенуолд свърна под ъгъл с пълното съзнание, че се движи в кръг. Затича още по-бързо, на границата на силите си, и вдигна меча си високо. Ако това беше краят му, ако тук свършваше всичко, то той щеше да продаде живота си скъпо, на цена, която дори Тисамон би одобрил.

Ново жило изсвистя на косъм от него и той промени в движение плана си — хвърли се на една страна, блъсна се тежко в пода вместо да се превърти, но накрая все пак се озова приклепнал зад някакъв солиден на вид сандък. Секунда по-късно сандъкът се разтресе от жилото на Талрик.

Пиреус зае любимата си стойка и видя, че Тиниса прави същото. Отдавна чакаше този момент. Хората като него не забравяха и беше време тя да проумее този факт. Очернила беше репутацията му, опетнила беше безукорното му име. И когато тази нощ Тиниса

изчезнеше, никой нямаше да го посочи обвиняващо с пръст, но всички щяха да *знаят*.

А боят до смърт беше специалитетът на неговата раса. Нека паяците танцуват, подрипват и печелят мнимите си дуелчета. Той беше шампион във Форума на умелите, но беше и богомолкороден. Мъстта и убийството бяха неразделна част от природата му.

Нападна по права линия, простичък ход като за начало, колкото да вземе мярката на нейната бързина. Може би трябваше да я убие преди малко, докато още стоеше незабелязан зад гърба ѝ, но това би отнело твърде много от жадуваното удовлетворение. Не, искаше тя да знае. Да знае кой и да знае защо.

Никога не беше заставал насреща ѝ с рапира, а само с тромавите учебни мечове във Форума, ала рапирата беше оръжие, което и двете раси познаваха добре. Но докато тя беше паякородна новачка, той се биеше от най-крехка възраст. Той беше боец от Вещото време, когато расата му е била всепризнатият железен юмрук на старите порядки.

Засили натиска, изтласквайки я все по-назад, а застиналото ѝ в концентрация лице беше като балсам за очите му. „Хайде, пробвай върху мен номерцата си“ — прикани я мислено той. Ускори стъпка, като не спираше да я засипва с удари в търсене на пролука.

А после примигна изненадано. Незнайно как и само за миг Тиниса се бе озовала много по-близо, а неговият меч... Тиниса беше вътре в обсега на оръжието му, което означаваше, че и той е в обсега на нейното.

Погледна надолу, но от нейния меч се виждаше само дръжката. Колкото до неговия... той вече не беше в ръката му.

Вдигна очи към нея и към изражението на концентрация, което само допреди миг му се струваше толкова смехотворно.

— Какво? — изсъска и политна назад.

И осъзна, че докато той още си е играел, тя се е сражавала на живот и смърт.

Тиниса измъкна рапирата си от тялото на Пиреус и се огледа. Тисамон все още се биеше ожесточено с последните двама от нападателите си — паякородния и мъжа с веригата. Мравкородният лежеше недалеч със срязано над ръба на щита гърло.

Тисамон погледна към нея и извика:

— Иди да измъкнеш Стенуолд!

Тиниса хукна презглава към склада и изби с шут вратата му. Вътре цареше пълен хаос, на пода се валяха трупове. Погледът ѝ все пак откри Стенуолд, или гърба му поне. Клечеше зад голям сандък с меч в ръка и изглеждаше готов да направи някоя глупост. Имаше и други мъже в склада и всички те трескаво търсеха прикритие. Но не Стенуолд Трудан ги беше уплашил така — гръмовен трясък отекна от един счупен прозорец високо в стената и от дървения под се разхвърчаха трески на три... не, на четири места в права линия към тях.

— Хайде, Стенуолд! Изчезваме!

Стенуолд я чу, после се метна настрани, изпусвайки меча си, миг преди сандъкът пред него да се сцепи на две. Невидимият стрелец при прозореца засипа с нови залпове осойдите и докато те се криеха кой където свари, Стенуолд смени курса си отново и хукна към Тиниса и вратата.

Когато излязоха, Тисамон вече беше приключил и ги чакаше до последните два трупа.

— Може да имат подкрепление наблизо — каза задъхано той. — Трябва да тръгваме.

— Още не — възрази Стенуолд. Дъхът му хриптеше, а краката очевидно не го държаха.

След няколко секунди Балкус се появи иззад ъгъла на склада, тичаше презглава и стискаше в ръце любимия си гвоздистрел.

— Сега... сега вече можем да тръгваме — изхриптя Стенуолд, когато мравкородният ги настигна. — Надявам се, че чакането си е струвало — добави той при вида на ухиления до уши Балкус.

В стаята на Граф тишината се проточи. Всички мълчаха и следяха с поглед водача си. Талрик се взираше в огъня, стиснал ръце пред себе си, и изобщо приличаше на човек, който с мъка удържа гнева си. Гняв, който можеше да се излее всеки момент и да помете всичко наоколо.

Лейтенант Граф стоеше като на тръни и гледаше в една точка. Именно неговите наемници бяха провалили операцията и той очевидно очакваше гневът на Талрик да се излее най-вече върху него. Другите трима седяха смълчани и притеснени. Скадран се опитваше да почисти и превърже раната от гвоздистрел в крака си, мръщеше се от усилието да върже сам възлите, но не даваше на никого да му помогне. Хофи и Ариана се споглеждаха мълчаливо. Строго погледнато, Хофи не беше боец и дори не беше дошъл с тях в склада, а Ариана смяташе, че ако не друго, поне е изпълнила своята задача според дадените ѝ инструкции.

Или не? Ако се съдеше по погледа, с който я бе стрелнал Стенуолд, то той определено смяташе постъпката ѝ за предателство, неочаквано при това. От друга страна, капанът не ги беше сварил неподготвени, дори напротив — пратили бяха човек, който да дебне из засада тяхната засада. Какво ги беше навело на мисълта, че срещата със студенти е капан?

Или просто Стенуолд бе проявил повече предпазливост от очакваното? Той все пак имаше дългогодишен опит в шпионския занаят. Нищо чудно онзи тип с гвоздистрела да е висял на позицията при всяка от тайните срещи на Стенуолд. В шпионския бизнес въпросът не беше ще се объркат ли нещата, а кога.

Ала и тя като Хофи знаеше, че всичко това е без значение. Ако Талрик решише да им стовари вината заради някаква неприязън било лично към тях, било към нисшите им раси, или просто за да предпази собствената си кариера, логиката и аргументите щяха да са безсилни. А Граф не би имал нищо против те да операт пешкира.

Най-накрая Талрик наруши мълчанието.

— Да играеш на вражески терен винаги крие риск — заяви той. — Надявах се да отстраним поне част от телохранителите му, но по всичко личи, че богомолкородният и момичето са се отървали. Въпросът е какво да правим сега.

Обърна се към тях. Челюстта на Граф се стегна, забеляза Ариана, после сведе поглед.

— Планове има всякакви — продължи Талрик. Явно бе надвил гнева си, защото вече не изглеждаше ядосан. — Пратиха ме тук с два, но единият се провали с гръм и трясък. Събранието ще изслуша Стенуолд в близките дни. Вярно е, че имаме свои хора сред членовете му, хора, на които плащаме щедро, но Империята от опит знае, че тези

колегиумски старци са като шило в торба. Вижте само какво направиха със Сарн. Мислят си, че знаят всичко, тези дървени философи, но истината е, че философията, която търгуват на дребно, сама по себе си нанася щети на Империята.

Талрик най-после седна, което Граф изтълкува като знак да се отпусне на свой ред.

— Надявах се тази вечер да пипнем Стенуолд — поде отново Талрик. — Следващият етап от плана ни щеше да е много по-лесен, ако можехме да го разпитаме. Е, все още не е изключено Събранието да отхвърли молбата му. Ала всичко това вече е без значение. Предстои ни нещо далеч по-важно.

Ариана и Хофи се спогледаха отново. Явно ставаше въпрос за нещо, което Талрик бе премълчавал досега — дори пред Граф, ако се съдеше по изненаданата физиономия на лейтенанта.

— Преди два дни мой пратеник потегли за Век — съобщи им Талрик, а после замълча. Знаеше, че е стъпил на тънка линия и скоро трябва да мине от другата ѝ страна. В сравнение с тревожните погледи на останалите, осеяното с белези лице на Граф изглеждаше почти безизразно, но именно той проговори след кратката пауза:

— При мравкоидите от Век ли, майоре? — Всички те знаеха колко негостоприемни са мравешките градове-държави за шпионския бизнес. На практика беше невъзможно да внедриш агенти в общество, където всеки знае какво става в главата на съседа му. Като всички други чужденци, и осоидите обикаляха по краищата на мравешките градове и напразно си точеха зъбите.

— Имаме ли агенти във Век, майоре? — учуди се Хофи.

— Шпиони не — отвърна Талрик. — Но имаме пратеничество. Съвсем официално, по всички правила на дипломатията и прочие. Представителите ни са пристигнали там десетница преди аз да дойда в Колегиум. Нищо подмолно и непочтено — обсъждат търговски спогодби и условията за евентуален компромис между града и Империята. В крайна сметка, Век е далеч от нашите граници, а като всички мравкоиди и тамошните имат високо мнение за силата си. Досега нашите дипломати са действали полека и издалеко, но след като получат съобщението ми, ще променят темпото. Задачата им е да ми уредят аудиенция в царския двор, а там аз ще направя предложение, което не биха могли да отхвърлят.

— Ще си имаме вземане-даване с векианците? — изгромоли Скадран. — Тук те не се ползват с добро име. — Хвърли кос поглед към Хофи и го видя да кима в знак на съгласие.

— И с право. Векианците са амбициозни, алчни и войнолюбиви — изтъкна Талрик. Усмихна се, но премълча втората част от мисълта си: „Почти като Империята, но в умален вариант.“ Ала при империите размерът беше всичко и в дългосрочен план Век беше достатъчно малък, за да се побере без проблеми в пастта на Империята на осите.

— Ще им предложи да си поделим Равнините — пусна бомбата той и тя предизвика очаквания мълчалив потрес.

— Майоре?... — заекна изненадано Граф, след като паузата се проточи.

— Не може да им се има доверие — вметна Ариана. — А и те няма да ни приемат като чиста монета, сигурна съм.

— Така е. Това с подялбата на Равнините са празни приказки, естествено, които няма да заблудят никого. Но ние не залагаме на доброволно сътрудничество от страна на Век, а на суетата му. На нравешката им самоувереност, че стигне ли се дотам, ще могат да ни подложат крак. Някой от вас би ли обобщил отношенията между Век и Колегиум от последно време?

— Преди трийсетина години Век струпал войски пред портите на Колегиум, майоре — каза Граф.

— И тук никой не го е забравил — добави Хофи.

— И какво стана? — подкани ги Талрик.

— Идеята им била да превземат стените по най-бързия начин — заразкава Хофи. — Но градът устоял по-дълго от очакваното, от Сарн пристигнали войски и векианци били отбой.

— Точно така — кимна Талрик, — защото Сарн и Колегиум са съюзници от доста време. Нашето предложение ще е простишко — в недалечно бъдеще към Сарн, през Хелерон, ще потегли имперска войска. И докато сарнианци се занимават с нея, Век най-после ще има картбланш да превземе Колегиум, нещо, за което си точи зъбите отдавна.

— Ще сринат града със земята — каза Ариана. — Всички тук знаят, че Век не е забравил поражението си. Преди да свалят обсадата, опожарили посевите и десетина васални села. Отмъстителността им е пословична.

Талрик кимна.

— Така е, никой не харесва векианците. — Самият той не одобряваше докрай плана, но личните му предпочитания бяха от второстепенно значение. — Пътят на Империята в Равнините е застлан с препятствия — напомни им той. — Мравкоидите и богомолкородните ще се бият, на много места всяка педя ще плащаме с кръв. Ала най-голямата опасност се крие тук. Ако тукашните философи, дървени или не, съумеят да насочат погледа си в обща посока, току-виж претопили враговете на Империята в единно оръжие. Това би затруднило неимоверно кампанията ни в Равнините, нещо повече — ако настъплението се провали, Империята ще се окаже притисната до стената, защото те няма да се задоволят само с отбраната на домовете си. Затова Колегиум трябва да падне и ако Век е машата за постигане на тази цел, толкова по-добре. Така гневът на Равнините ще се стовари върху тях, а не върху нас. Утре потеглям за Век.

— Ами ние, майоре? — попита Скадран.

— Непосредствената ви задача е да се покриете и да чакате в готовност. Преди да потегля за Век, ще се срещнем отново и тогава ще поставя конкретни задачи на всеки от вас. А когато векианците пристигнат, вашата цел ще е да sabotирате по своя преценка отбраната на града. За тази вечер сте свободни.

Амфиофосът едва ли помнеше такова стълпотворение в преддверията си, реши Тиниса. Охраната на Събранието беше пред нервен срив. И с право. Сякаш половината град се беше изсипал в коридорите на властта, а колцина разхождаха скрити ножове сред навалицата, беше въпрос без отговор.

Така се случи, че Стенуолд Трудан, хабилитиран преподавател във Великата академия, занаятчия и делегат в Събранието, чакаше изслушването си в компанията на един богомолкороден оръжемайстор, неговата полуродна дъщеря дуелистка и един навъсен мравкороден ренегат със зареден гвоздистрел в ръце. Тиниса можеше само да гадае за степента на ужас и потрес, които видят им събуждаше у опонентите на Стенуолд в Събранието. Сигурно си мислеха, че е дошъл с намерение да завземе властта.

— Вече сме тук, така че оставям Стенуолд на вашите грижи, твоите и на Балкус — каза Тисамон, изникнал внезапно до рамото ѝ. — Не го изпускайте от поглед.

— Ти къде отиваш? — попита Тиниса.

— На лов — отвърна богомолкородният. — От доста време играя по правилата на Стенуолд, но цялото това любезно шпиониране не е за мен. Осоидите направиха своя ход и е време да заиграя по своите правила. Те още са в града и аз ще ги измъкна от дупките им. — Тук, в залите на Амфиофоса, Тисамон изглеждаше повече от чужд, като дивашка сянка от миналото.

И двамата обърнаха глави към Стенуолд, който се приближаваше, нагизден в най-хубавата си преподавателска тога. Очевидно бе чул последните думи на Тисамон, защото лицето му се изопна от лоши предчувствия.

— Тисамон?...

— Да? — богомолкочовекът го изгледа предизвикателно. — Имаш нещо против ли, Стен?

— Не, но... — Лицето му се сгърчи. — Ако ти е възможно, би ли заловил някого жив? Добре би било да разберем какво кроят.

— Жив? — повтори Тисамон и замълча, обмисляйки молбата му. — Ако е възможно, ще го направя. — А после, преди Стенуолд да се е отпуснал докрай, добави: — Но ако намекваш за нея, тя ще умре.

— Тисамон...

— Не, Стен. Тя те предаде.

— Да, но...

— И като предаде теб, предаде всички нас, включително мен. И го знае, Стен. Била е наясно какъв риск поема... и го е поела охотно. Имаха своя шанс, проиграха го и сега ще платят цената. Всички раси разбират това, Стен. С изключение на твоята.

Стенуолд изкриви лице, а Тисамон продължи:

— Ако имаш поне един смислен аргумент, който да доказва, че греша, нека го чуя.

Изчака, давайки на приятеля си предостатъчно време да отговори, после поклати глава.

— Съжалявам, Стен, но някои неща просто не могат да се избегнат.

След това погледна към Тиниса и тя кимна в знак, че поема охраната на Стенуолд. Тисамон се завъртя на пета и напусна преддверието на Амфиофоса.

— Аз също съжалявам, чичо Стен — прошепна му Тиниса.

Стенуолд направи опит да се усмихне, но усмивката се хързулна безсилно по лицето му.

— Аз съм един глупав старец, миличка. Много съм стар за тази игра, това е истината.

— Не му е сега времето за такива мисли, майстор Трудан — обади се Балкус. Преметнал бе показно гвоздистрела през рамо и това видимо изнервяше тримата бръмбарородни пазачи от охраната на Събранието, които се мотаеха наблизко.

— Така е, по-добре се концентрирай върху изслушването — съгласи се Тиниса. — Колкото до Тисамон, мисля, че е прав. Може би чувам гласа на кръвта си, но ако той не беше тръгнал, щях да го направя аз.

— Знам ли, пък и кой съм аз да ви съдя — каза умърлушено Стенуолд. — Светът има по-голяма нужда от такива като Тисамон и теб, отколкото от хора като мен.

— Майстор Трудан?

Обърнаха се и видяха бръмбаророден на средна възраст, облечен като Стенуолд, да излиза в преддверието.

— Магнатите и майсторите на Колегиум са събрани и чакат — обяви мъжът. — Днес е вашият ден, майстор Трудан. Възползвайте се максимално от него.

Стенуолд кимна.

— С Балкус ме чакайте тук — заръча той на Тиниса. — Няма да ви пуснат вътре въоръжени, а аз предпочитам да стоите на пост тук, отколкото да се мотаете без оръжие вътре и слепи за ставащото отвън.

Момичето кимна, Стенуолд им стисна ръцете, после тръгна след разпоредителя.

На прага спря и се наложи разпоредителят да се върне и да го отведе до подиума. Линео Тадспар, един от най-старите делегати и понастоящем говорител на Събранието, вече чакаше там. Беше белокас

и уважаван старец, който винаги се бе отнасял със Стенуолд що-годе любезно. Сега му кимна и поде:

— Майстор Трудан, в миналото, струва ми се, бяхме оставили у вас впечатлението, че не ви приемаме сериозно. — От думите му лъхаше суховат хумор. — Ако не друго, надявам се поне това обвинение да не тежи повече на плещите ни.

Развеселен шепот раздвижи хората по каменните скамейки, които обточваха залата на Амфиофоса. Стенуолд зяпна невярващо — самите скамейки почти не се виждаха. Изглежда всички бяха дошли. За пръв път от векианската обсада преди трийсет години всички делегати до последния бяха налице.

Разпозна мнозина, но малко, които имаха основание да го харесват. Бяха толкова много — четиристотин четиридесет и девет мъже и жени. Мъжете бяха повече от жените, а по-старшите от Стенуолд надвишаваха значително по брой по-младшите. Цялото ръководно тяло на Академията беше тук, както и състоятелното множество на избраните градски магнати — търговци, земевладелци, фабриканти и други богаташи, които гражданите на Колегиум бяха преценили като най-достойните сред онези, които се бяха кандидатирали за обществена служба. Благодарение на дейността му в последно време, всички те знаеха кой е Стенуолд и каква е каузата му. Не всички бяха бръмбарородни, така както и преподавателското тяло на Академията беше със смесен състав. Имаше немалко мравкоиди с различен цвят на кожата, сред които Стенуолд улови погледа на Кимон от Кес, церемониалмайстора от Форум на умелите, когото несъмнено би могъл да брои за свой съюзник. Всички други раси от Равнините също бяха представени, имаше дори молецороден на име Никрефос, доктор Никрефос, който сигурно беше по-стар и от Тадспар.

Ала погледът на Стенуолд неизменно се връщаше към двама от присъстващите, които не бяха делегати. Единият беше бръмбаророден, но робата му в колегиумски стил имаше кант в имперското черно и златно. Другият беше чистокръвен осоид, несъмнено телохранител или съветник.

Тадспар се изкашля многозначително, при което пиринченият автомат на Събранието се приближи с механично потракване и говорителят взе две чаши с вино от подноса му.

— Майстор Трудан, ще ме прощавате, но истината е, че вдигнахте много голяма врява — каза старецът. — Също толкова вярно е, че подложихте Събранието на натиск, донякъде подмолен и непочтен, и че сред нас има такива, които смятаха, че е редно да ви накажем, вместо да ви удостояваме с несъмнено преголемия дар на своето внимание. — Той подаде едната чаша на Стенуолд. — Така или иначе, мъдрите глави надвиха в спора и ние решихме да изслушаме каквото имате да ни съобщите, пък после може и да го подложим на обсъждане.

„И обсадата на Тарк няма нищо общо с промяната в отношението ви, разбира се“ — помисли си Стенуолд. Взе чашата и зае опразненото от Тадспар място на подиума.

— Събранието на Колегиум — започна Тадспар и обичайният му нравоучителен стил постепенно измести краткотрайната проява на хумор — е известно, надявам се, с това, че взема решенията си предпазливо, а не под натиск, измама или чрез подкуп. Майстор Трудан, сега ще ви дам думата и поне за себе си мога да кажа, че ще изслушам с интерес онова, което имате да ни съобщите. И все пак, след като изслушаме вас, редно е да изслушаме и онези, към които са отправени обвиненията ви. — И той посочи бръмбарородния с имперските цветове по канта на робата. — Този господин, както вероятно си спомняте, е посланикът на Империята, който пристигна в нашия град по време на Игрите. Майстор Белоуерн, предполагам, че обвиненията на майстор Трудан не са нови за вас.

— Известни слухове, майстор Тадспар, не могат да бъдат избегнати въпреки доброто желание на засегнатите — отвърна Белоуерн и удостои събралите се с усмивка.

— Майстор Белоуерн ще има думата за отговор след като изслушаме вас, майстор Трудан. Надявам се, разбирате, че така е редно.

Стенуолд кимна уморено и плъзна поглед по навалищата от лица. И без да включва Белоуерн в сметката, беше наясно, че в тази публика привържениците му се броят на пръсти. В техните очи Стенуолд беше обикновен досадник и паникьор, а делегатите в Събранието на Колегиум, повечето възрастни мъже и жени, трудно променяха възгледите си. Дори да им докажеше, че Империята действително представлява заплаха, пак щеше да си остане за тях досадник, който

им губи от ценното време. Да не говорим, че сред делегатите имаше такива, които Империята беше успяла да подкупи, както и други, които харесваха имперската завоевателна философия и успехите на осоидите в поддържането на обществения ред. Трети щяха да бранят със зъби и нокти доходоносния си бизнес на имперска територия и връзките си с Консорциума — търговския картел на Империята. А повечето чисто и просто нямаше да проявят интерес.

Стенуолд си пое дъх и мобилизира вътрешните си резерви, защото от всички раси, неговата най-добре умееше да търпи. Умееха да понасят физически и душевни товари, под чиято тежест другите раси се пречупваха, живели бяха като роби хиляди години преди революцията да ги освободи и да ги направи господари на собствената им съдба. „Ние сме бръмбарородни — корави и издръжливи хора, които не се боят да пресичат границите и да живеят сред други народи; и там, откъдето минем, ние строим, създаваме и правим света по-добър.“

Слушателите му може да бяха враждебни, алчни и безразлични, но неговите думи бяха узрели отдавна и сега беше времето да излее сърцето си и да разкрие фактите, които беше събирал в продължение на двайсет години. Щеше да им изложи всичко, което знаеше, не изкривено като пропаганда, а честно и точно, с надеждата, че истината ще им отвори очите. Не личеше да има голямо основание за надежда сред тези намръщени лица, но потенциалът на колегиумското Събрание беше огромен.

И той го направи. Каза им всичко.

14.

Хофи беше избрал да се срещнат на едно окаяно място край реката и Ариана се чувстваше като на тръни. Увита в дълъг плащ и с ръка върху дръжката на камата, тя усещаше осезаемо любопитните погледи на другите минувачи във вечерния сумрак. Тревожеше я не толкова мисълта за шпиони, колкото за крадци и други подобни. Градската стража си вършеше добре работата в Колегиум, но крайречните квартали, особено там, където реката се вливаше в морето, имаха лоша слава и неслучайно. От доста време търговският внос се осъществяваше по море, а напоследък все повече по релсовите пътища, и складовете, къщите и фабриките, захранвани допреди едно поколение от речната търговия, сега тънеха в бедност и запуснатост. Кварталът определено се беше променил.

Хофи, естествено, беше избрал за срещата им някакво свърталище на мухородни. Ариана се огледа за табелка с името на кръчмата — „Егел на реката“, — но олющената фасада беше гола, без табела или надпис. Но тя имаше добро чувство за ориентация и беше сигурна, че именно това е мястото.

Вътре имаше предимно мухородни — седяха на групички и хвърляха зарове или си приказваха на тих глас. Но когато Ариана влезе, всички млъкнаха и я зяпнаха изпод вежди. Приведена под ниския таван, тя не им обърна внимание, а тръгна към един възрастен мъж, който изглежда беше съдържателят.

Той я изгледа от глава до пети и обратно.

— Май за тебе ми рекоха, че ще додеш — каза той и засука мустак. — Върви в задната стая. Ама проблеми не ща. Тъй рекох на тях, туй казвам и на тебе.

Ариана тръгна натам, накъдето сочеше палецът му, и се приведе още повече, за да мине през вратата. Стаята беше малка, но вратата в дъното ѝ беше достатъчно голяма, за да мине през нея нормален на ръст човек или няколко мухородни едновременно. Хофи седеше

коленичил на пода зад ниска маса, но Ариана спря насред крачка, като видя, че и Скадран е там.

— Той?

Хофи я изгледа лукаво.

— Честно да ти кажа, двамата имахме известни колебания за теб — уведоми я той. — В нашия бизнес няма място за доверие, а ти далеч не си най-надеждният съратник.

— Аз?

— Стига игрички, Ариана. Ти си паякородна и коварството ти е в кръвта, а то е колкото полезно, толкова и опасно. В сравнение с теб ние сме пълни аматьори.

— Хофи, дойдох тук, защото сметнах — поправи ме, ако греша, — че двамата с теб сме стигнали до еднакви изводи на днешния инструктаж. Кажи ми, че греша, и ще си тръгна веднага — подкани го тя.

Мухоидът се усмихна кисело.

— Това е проклятието на нашия занаят, нали? Винаги очакваме нож в гърба. Хайде, влез и си избери някоя подова дъска за сядане.

Ариана го направи. През цялото време Скадран я наблюдаваше безизразно.

— Така, значи не си вярваме, но няма към кого друг да се обърнем? — подхвърли тя. — И не сме доволни, ама никак.

— Защото играта се промени — кимна в съгласие Хофи. — Сигурно е трябвало да се досетим, ако бяхме мислили като онези типове от имперския Рекеф, а не като равнинци. Така, на един и същи език ли говорим? И тримата?

Ариана кимна предпазливо, същото направи и Скадран.

— Защото играта изведнъж се промени драстично — продължи Хофи. — Аз съм тук от четири години, вие — приблизително от две. И през цялото това време работихме върху ролите си и събирахме информация. Нормална част от работата ни. От време на време получавахме заповед да открием едно или да прихванем друго. Имали сме и дребни сблъсъци с хора от нашия занаят, но под чуждо знаме.

— Да, а после изведнъж се разбързаха — изсумтя Скадран. — И работата рязко се разнообрази.

— Но все още беше част от занаята — подчерта Хофи. — Събиране на информация, осигуряване на определени стоки, някоя и

друга мокра поръчка. Но на мен това не ми пречеше да си въртя бръснарницата, Ариана ходеше на лекции в Академията, а ти влачеше сандъци на доковете. А после майор Талрик — тук Хофи сниши несъзнателно глас, сякаш Талрик можеше да го чуе отнякъде — се появи като гръм от ясно небе и измисли онази работа със Стенуолд Трудан. Но и това беше в кръга на нормалното.

Ариана сведе поглед към масата, но кимна, защото не искаше Хофи и Скадран да доловят смущението ѝ.

— А сега са намислили да изкормят града като риба — довърши вместо него Скадран. — Да го предадат на векианците, с наша помощ.

— Които няма да подхоят милостиво към плячката си — вметна Ариана. — Изненадана съм, честно казано. Вие ме изненадвате.

— Защо? — вдигна вежди Хофи. — Сега ние сме имперски шпиони, агенти на Рекеф, но за дълго ли? Много добре знаете, че кариера в Рекеф могат да направят само чистокръвни осоиди. Използват хора като нас по необходимост, а не защото ни харесват. Знаете как ни гледа Талрик. И което е още по-лошо, така ни гледа и Граф, а двамата с него се познаваме от години. Какво ще стане с нас, когато армиите им се настанят в Равнините? — Той вдигна ръка, преди Ариана да го е прекъснала. — За теб работа пак ще се намери. Завземат ли веднъж Равнините, ще дойде ред на Паешките земи; армиите ще потеглят на юг отвъд Еверис към пословично богатите територии на паякородните.

— Аз никога няма да се върна в Паешките земи — заяви с равен глас Ариана. — Не мога да се върна там.

— Няма да ти оставят избор — ухили се доволно Хофи. — Тях не ги интересуват сложните правила на вашия танц и какво става с онези, които объркат стъпките. Ами Скадран, с него какво ще стане?

— Той поне е отчасти осоид — каза Ариана и побърза да добави, преди Хофи да я е поправил: — Да, знам, че това е дори по-лошо. Висшата им кръв — опозорена. С други думи, Скадран не просто ще остане без работа.

— Скадран ще умре — подчерта бавно и тежко полуродният. — Скадран знае твърде много за Рекеф. Затова ще ми видят сметката веднага щом крепостните стени паднат. Нищо чудно Талрик вече да е получил заповеди в този смисъл.

— Стигаме до мен — поде отново Хофи. — Сигурно ще се изненадате, но истината е, че аз съм роден в Империята, а там хората от моя народ живеят що-годе добре в сравнение с другите нисши раси. Ние умеем да бъдем полезни. И въпреки това, ето ме тук, от три години пълноправен гражданин на Колегиум, комуто са заръчали да отвори портите пред кръвожадните векианци. Значи ли това, че съм в една лодка с вас двамата? — Хофи изкриви физиономия и сведе поглед към ръцете си. — Този град ми харесва. В този град с мен се отнасят добре. Миналата година дори ми дадоха право да гласувам за Събранието. В Империята сигурно бих се справил по-добре от вас, но винаги ще ме смятат за долна категория човек.

— И какво, нима не сме знаели какво представлява Империята, когато сме се хванали на хорото? — възрази Ариана.

— Едва ли сме си давали докрай сметка. А и в краткосрочен план всички извлякохме полза от това сътрудничество. Докато естеството на дейността ни се ограничаваше до опазването на имперските интереси в Равнините, аз си вършех работата и съвестта ми е чиста. Сега обаче става въпрос за нещо друго...

— Аз не искам този град да падне — каза простичко Скадран. — Бил съм къде ли не и навсякъде са гледали на мен като на боклук, като на половин човек. Тук е различно.

— Вие нали си давате сметка какво означава всичко това, дето го говорите? — натърти Ариана. — Означава, че трябва да... да се оправим с Талрик.

— Да убием Талрик — поправи я Хофи. — Нека не се самозалъгваме. Трябва да го убием утре вечер преди да е тръгнал за Век.

— И Граф също — добави Скадран.

Хофи кимна унило.

— С него се познаваме, така че... Не, прав си, разбира се. Той е осороден и се подчинява слепешката на всичко, което му нареди Империята. Ще трябва да убием и него. Освен това най-добрите биячи на Граф така или иначе са мъртви. Приятелчетата на Трудан се погрижиха за тях, така че по-добър шанс едва ли ще имаме.

Събранието бе изслушало Стенуолд. С това неоспоримите факти се изчерпваха. След това бяха изслушали и майстор Белоуерн, дипломат от кариерата, който ги заля с мед и масло, разсмя ги с шегите си и ги омая с красноречието си. Събранието на Колегиум, голямата надежда на света, бе постъпило както е редно. Оставило бе и двамата им да говорят на воля.

В момента делегатите заседаваха при закрити врати и обсъждаха какво да се направи във връзка с изложеното от Стенуолд. А също и какво да се направи с него самия, ако се стигнеше дотам. Като нищо решението им можеше да приеме вида на заповед за задържането му. Въпреки това Стенуолд щеше да ги изчака търпеливо, щеше да седи с недокосната чаша вино на масата пред себе си и в компанията на двамата си телохранители.

— Не е нужно да стоите тук — каза им.

— О, напротив. Нужно е — настоя Тиниса. — И ти знаеш защо.

— Вече говорих пред Събранието.

— Ти си враг на Империята и осойдите биха те убили без колебание, майстор Трудан — обади се Балкус от другия край на салона. — Няма никакво значение къде и пред кого си си отворил устата.

— Карате ме да се чувствам затворник в собствения си дом! — изръмжа Стенуолд. — Сякаш не ми стига, че трябва да чакам решението на Събранието, ами сега и собствената ми повереница ме държи под ключ! Буквално!

— И какво? — попита Тиниса. — Къде толкова искаш да идеш?

— Не знам, но е важно да знам, че мога да го направя, ако поискам. Тиниса, не съм чак такъв грохнал старец. Способен съм сам да се грижа за себе си.

— Чуй ме, Стен — изсъска тя и изведнъж го сграбчи за раменете. — Никой не твърди, че не можеш да въртиш меч, но и никой не е вечен. В момента се тревожа за Тисамон, а по-добър от него — здраве му кажи. Но ако той умре — Стенуолд видя как се свиха устните й — или ако аз умра, или Балкус, смъртта ни не би имала чак толкова голямо значение. Ако ти умреш обаче, това ще е трагедия — защото Събранието тепърва ще има нужда от теб. Стига на делегатите да им уврят най-последно главите, разбира се.

— А ако не им уврят — вметна Балкус, — току-виж стражата дошла да те арестува. Сам спомена, че такава възможност е била обсъждана.

Стенуолд стисна безсилно юмруци и Тиниса пусна бавно раменете му.

— Заради... нея ли? — попита нежно тя.

— Не — отвърна твърде бързо той. Тиниса го стрелна с кос поглед, после дръпна Балкус настрана и двамата си зашепнаха нещо.

Стенуолд впери поглед в ръцете си. „Поправял съм машини с тези ръце — помисли си той, — и съм отнемал живот с тях.“ Още бяха силни, но не бяха млади. Колко болезнено се оказваше да признае нещо толкова очевидно.

„В Мина бях млад, първия път.“ Кога беше настъпила промяната? Върнал се бе тук, в Колегиум, за да плете непохватните си шпионски мрежи и да преподава в Академията. А после, години по-късно, беше дошло време за действие. И той бе отворил раклата, в която държеше прибрана младостта си, но тя, също като стара, отдавна неизползвана броня, се оказа ръждясала до неузнаваемост.

Каза си, че неговото е различно от мрънкането на други мъже, открили, че младостта си е отишла безвъзвратно. „Младостта и силата са ми нужни именно сега, сега повече отвсякога.“ Защо нямаше начин човек да съхрани времето и да го използва в момент на нужда? Всичките му мисли дрънчаха на кухо. Горчивата истина бе, че най-хубавите години са останали зад гърба му и че никой и нищо не може да промени това. И че Стенуолд с нищо не е по-различен от другите — търговци, учени, занаятчии, — които са живели спокойно живота си, а после един ден спират по средата на стълбите и си казват: „Я, до вчера не се задъхвах така.“

Болежките от снощи, когато бе мятал телесата си из склада... нямаше ли да са отшумели вече, ако беше с десетина години по-млад? Още се обаждаха, макар хората на Талрик да не го бяха пипнали и с пръст.

„Не че не се опитаха проклетниците!“ — пробва да се изчетка сам Стенуолд, но знаеше, че няма особен повод да се гордее. Той просто бе отложил неизбежното, а после Тиниса се появи.

А най-лошото беше, че с Тисамон са връстници, но вместо да ръждяса като Стенуолд, той беше като нож под кремъка на времето —

наточен. Е, вярно, че богомолкородните живееха по-дълго, остаряваха по-бавно и по правило умираха от насилствена смърт. А и кой знае, може би Тисамон също спираше по средата на стълбището? Той, разбира се, никога не би го признал. По-скоро би поемал все по-големи рискове, за да се докаже, и така, докато времето не го изненадаше в гръб.

Богомолкородните наистина живеят по-дълго, каза си Стенуолд. „Уви, боя се, че точно този дори аз ще го надживея.“

Цялото това вътрешно терзание, всички тези неканени мисли бяха заради нея. И Тисамон бе изговарял с ударение думата, когато говореше за Атриса, майката на Тиниса, която дълго време бе смятал за предателка. А сега Стенуолд бе попаднал на истинска паякородна предателка, чието име да не изрича. И като човек, който излиза екзалтиран от битка и със закъснение открива, че дрехите му са напоени с кръв, така и Стенуолд откри, че тя все пак го е ранила.

„Какъв стар глупак съм аз.“

Но за кратко тя му бе върнала младостта и макар да се бе водила от нечисти намерения, в онзи момент подаръкът ѝ беше безценен.

А сега Тисамон щеше да я убие и с право.

— Добре се справи в склада — отбеляза Тиниса.

Балкус я изгледа изпод вежди.

— Не ме бива много в сметките, но като те гледам, аз вече съм бил в тоя занаят, когато ти още си ходела права под масата — отбеляза той.

— Щом казваш. Аз обаче те познавам отскоро и не знам нищо за теб. А след Хелерон и оная шпионка с менливото лице трудно се доверявам на непознати.

— Така и трябва — съгласи се той. Наистина е исполин, помисли си Тиниса. Висок беше почти колкото Тисамон и много по-широк в плещите, изобщо много по-едър от обикновените мравкородни.

— Е, разкажи ми за себе си — подкани го тя.

— Ти да не ми прилагаш някое паешко флиртче? — изгледа я недоверчиво Балкус. Май не се шегуваше.

— Не, бъди спокоен. Просто искам да знам дали мога да ти имам доверие. Пък и аз съм полуродна, не знаеш ли?

— Чух аз, че си щерка на богомолкородния, макар че идея си нямам как е станала тая работа. Но те и богомолкородните флиртуват — имаше една, като си харесаше мъж, убиваше негов враг, за да му привлече вниманието. Луда беше. — Последното прозвуча като одобрение.

— Не флиртувам с теб, повярвай — увери го тя. Балкус се беше позахилил и Тиниса се зачуди дали пък той не се опитваше да флиртува. — Защо си тук, Балкус, кажи? Трябва да знам доколко мога да разчитам на теб.

— Със Скуто се познаваме от години. — Усмивката му се разшири в израз на искрена носталгия. — Изкарвах си прехраната както и където сваря, основно с меча и гвоздистрела, но неизменно ме крепеше мисълта, че Скуто е някъде там, на север, и закъсам ли, той винаги ще намери нещо като за мен.

— Но ти си от Сарн, нали? Доста далеч от родния град си се подвизавал.

— Колкото по-далече, толкова по-добре — каза искрено той.

— Но защо си се махнал? Какво толкова си направил? — настоя Тиниса.

Директният ѝ въпрос не заличи усмивката му. Явно не беше от обидчивите.

— Питаш дали не съм масов убиец, или пък съм спал с щерката на царицата? Виж, работата е там, че моя народ никой не го разбира. Мислите си, че ние си влизаме и излизаме от главите колкото да си кажем „здрости, как си“ и толкоз. Не е така. Да си мравкороден е да си като хлапе в многобройна банда — щом не правиш каквото ти казват, значи не ставаш за нищо и всички ти обръщат гръб. И не си мисли, че по мрежата текат само думи. Тече и мълчание. — Сега вече усмивката му започваше да увяхва. — Сред нас има мнозина, които искат да правят нещо различно от общоприетото, но в града-държава лоялността е над всичко. Не е нужно да си *направил* нещо конкретно, за да свършиш като мен. Достатъчно е да не правиш онова, което ти казват. Обърнеш ли им веднъж гръб, край, низвергнат си, а ако дръзнеш да се върнеш, лошо ти се пише. Дори в Сарн, който е безкрайно по-свободомислец от другите градове-държави, никой не посреща дезертъорите с отворени обятия.

Тя кимна сериозно.

— Разбирам.

— А и дребният факт, че духнах с един от безценните им гвоздистрели, не вярвам да ги умилостиви — добави той и усмивката му се върна. — Но знаеш ли кое е най-откаченото от всичко?

— Кое?

— Може да избягаш от града, но не и от природата си, ето кое. От нея отърване няма. Затова мравкоидите са най-добрите наемници. Защото са лоялни. Никой никога не е бил изпързелян от мравкороден. Е, случвало се е, но много рядко и с основателна причина. Затова, когато опознах Скуто, аз му станах верен. Сега, когато съм с вас, на вас съм верен. Такива сме ние. Така че от моята посока не те дебнат неприятности. — Балкус свали тежкия гвоздистрел от рамото си и го остави на масата. Разглоби го със сръчни движения и извади мазен парцал от една торбичка на колана си. — Ще си отваряш ли очите и вместо мен, докато аз почистя тази красавица? — попита той и Тиниса кимна, замислена върху всичко казано дотук.

Че са на нокти си личеше с просто око. Напрежението им беше толкова очевидно, че Талрик би трябвало да ги изпържи на място. Кръвта и занятието на Ариана бяха изострили сетивата ѝ като бръснач и изопнатата до скъсване конспиративна паяжина между нея, Хофи и Скадран я бодеше в очите като ярка панделка, опъната помежду им.

Граф седеше на бюрото си и без съмнение преглеждаше договорите на мъжете, загинали в склада, и на малцината оцелели. Изглеждаше в лошо настроение и почти не ги погледна, докато влизаха един след друг. Колкото до Талрик, той очевидно беше готов да потегли за Век. Облечен беше с дълго палто, а на облегалката на един стол висеше натъпкана раница. Стори ѝ се, че зърва някаква сянка да прекосява лицето му, докато те заемаха местата си. Хофи се приближи до Граф и се чучна на ъгъла на бюрото, като размаха за миг криле. Ариана се облегна на стената до прозореца — знаеше, че изглежда съвсем нормално и нищо в стойката и лицето не я издава. Скадран застана в средата на стаята. Напрежение се излъчваше от него на вълни — поне в очите на Ариана.

Но и без частния им заговор поводи за притеснение имаше предостатъчно предвид промените от последните дни. Много неща се

бяха случили и много неща се бяха объркали. Бъдещето не вещаеше нищо добро.

Талрик им кимна със закъснение. Изглеждаше уморен, което за тях щеше да е предимство. Сигурно е на крак от зори, помисли си Ариана, и цял ден е задвижвал коварни планове.

— Готов съм с последните ви задачи — каза той. — Когато обсадата започне, ще гледам да се свържа с вас за по-нататъшни указания, но може и да не успея. Така че, появят ли се векианците, ще трябва да разчитате на собствената си преценка как най-добре да се саботира отбраната на града. За всякакви въпроси ще се обръщате към Граф. Бърза победа за Век би ни послужила добре, но още по-добре ще е Век да плати прескъпо за въпросната победа.

— Извинете, майоре, но какво ще правим ние, когато стените паднат? — попита Хофи. — Не виждам как ще снабдите цялата армия на Век с нашите описания.

Тонът му беше прекалено остър — сигурно събираше кураж за действие, реши Ариана. Този път Талрик съвсем определено се намръщи.

— Ако не сте в състояние да излезете от подобна ситуация, значи сте си сбъркали занаята — отвърна сухо той. — В краен случай, ако всичко друго се провали, имате разрешението ми да компрометирате прикритието си и да се позовете на моето име пред векианците. Досега не съм изоставял свои хора, няма да го направя и в бъдеще, не се притеснявайте.

— Какво имате за нас, шефе? — попита Ариана.

— От теб искам да приложиш чара си върху някой от старшите офицери на градската стража. Всички те са стари мъже, които обичат да носят медали и униформа. Повечето не са хващали меч от десет години. Трябва ми информация за въоръжените сили на Колегиум, а и така ти ще си в положение да пъхнеш прът в колелетата, когато обсадата започне. — Приключил с нея, Талрик се обърна към мухородния. — Хофи, от теб искам да пуснеш слухове сред клиентите и колегите си. Слухове за военната немощ на града. Слухове, че сарнианци са започнали да губят търпение и искат водещото място в съюза си с Колегиум. И дори че замислят военна кампания... да, вярвам, че този слух лесно ще пусне корени.

— Ясно, шефе — каза Хофи. — Идеята е да им скапем бойния дух. Да им отнемем надеждата.

— Именно. Колкото до теб, Скадран, възлагам ти да проучиш отбранителния потенциал на пристанището. Атаката със сигурност ще включва и действия по море, освен ако векианци не са дори по-тъпи, отколкото изглеждат. Виж как най-добре може да се саботира отбраната на пристанището, когато настъпи моментът.

Скадран кимна мрачно.

— Така, приемам, че всички сте наясно със задачите си. Желая ви късмет с тях и ви казвам довиждане, защото хората ни във Век вече ме чакат.

Надигна се и в същия миг Хофи удари с длан по бюрото — това беше уговореният сигнал.

Ариана измъкна кинжала си от канията, а Хофи заби своя в лейтенант Граф. Целил се бе над ключицата, но в последния миг Граф се дръпна и острието потъна до дръжката в рамото му, ударът бе подсилен допълнително от размаханите криле на мухородния. Граф изрева от болка и посегна за меча си.

Скадран вече връхлиташе върху Талрик. Измъкнал беше тежкия си меч, но го въртеше толкова яростно, че Ариана не смееше да се приближи и да му помогне. Талрик отскочи назад с каменно лице и при следващия замах на нападателя направи опит да хване китката му. Силата на удара го изтика в един от ъглите на стаята, а тежестта и инерцията на Скадран за малко да го повалят на колене. Свободната ръка на гиганта посегна към яката на Талрик с явното намерение да го стисне за гърлото.

Зад гърба ѝ долетя познатото припукване на енергийно жило и Ариана се обърна да погледне. Хофи висеше във въздуха сред маранята на собствените си криле, а Граф беше обгорил неголям кръг в отсрещната стена. А после мухойдът замахна с кинжала си и Граф политна назад, като държеше лицето си и пицеше. Между пръстите му се стичаше кръв и Ариана разбра, че Хофи е избол единственото здраво око на осородния.

Обърна се отново към Талрик. Той очевидно беше по-силен, отколкото изглеждаше, мускулите му се напрягаха до скъсване под натиска на Скадран, но полуродният имаше предимство. Талрик бе оголил зъби, а очите му щяха да изхвъркнат, но не от задушаващата

хватка на гиганта, а от собствената му дива ярост. Люлееха се напред-назад като в танц, но полуродният неизменно успяваше да го притисне към стената. Ариана съзря удобна пролука, спусна се към двамата и заби камата си в хълбока на Талрик.

Или такова поне беше намерението ѝ. Изпълнението също не беше лошо, но вместо да потъне в плът, острието се удари в нещо под палтото на осородния офицер и се отчупи при дръжката.

Талрик изсъска — в израз на триумф, може би — и изрита здраво Скадран в превързания прасец. Гигантът изрева от болка и отпусна само за миг хватката си, при което Талрик мушна ръка под брадичката му и отприщи енергийното си жило.

Главата на Скадран буквално избухна. Разлетя се на парчета. Тялото, което се срина с колосален трясък на пода, беше на практика обезглавено. Ариана усети как стомахът ѝ се сгърчва от страх. Призовава Изкуството си, тя замахна към лицето на Талрик и раздра бузата му с тесните остриета, щръкнали от кокалчетата на ръката ѝ. Надявала се бе ударът да го извади от равновесие, но осородният го понесе, без да трепне, после я зашлеви с опакото на ръката си толкова силно, че Ариана се завъртя и тупна на пода.

Талрик мина покрай нея и тя понечи да се изправи. Виеше ѝ се свят. Не я беше убил, което можеше да означава само едно — че иска да я разпита или да удължи смъртта ѝ. Рекеф не прощаваше измяната.

Хофи, почервенял от кръвта на Граф, се издигна иззад бюрото. Видял Талрик, мухородният не се поколеба. Ариана никога не би предположила, че непретенциозният бръснар притежава голям боен хъс, но ето че Хофи се устреми решително към Талрик и крилете му скъсиха за миг разстоянието. Изправила се с мъка на крака, Ариана видя как мечът на Талрик излиза от ножницата и посича Хофи в полет. Сблъсъкът изтръгна меча от ръката на Талрик, острието се завъртя сред кървави пръски и падна на пода едновременно с Хофи, който притискаше ръце към растящото червено петно на гърдите си.

Ариана впери поглед в меча. Оръжието лежеше от другата страна на Талрик, но с малко късмет и върховни усилия тя би могла да стигне първа до него.

Талрик постоя, свел поглед към гърчещия се в краката му мухороден, после вдигна ръка и го довърши със съскащ енергиен залп.

Ариана се втурна към вратата. Отвори я, изхвърча от стаята, после и от къщата, невъоръжена и опръскана с кръвта на Скадран.

Талрик въздъхна тежко. Трябвало бе да долови признаците на случилото се току-що, но в последно време твърде много неща се състезаваха за вниманието му. Пропуснал бе да се вгледа по-внимателно в лицата на собствените си хора.

„Това ще ми е за урок, че на нисши раси не може да се вярва.“ Ала във външната служба на Рекеф човек рядко имаше голям избор. Отиде при Граф със слабата надежда лейтенантът да е оцелял, но видът на раните му го убеди в обратното. С нищо не можеше да му помогне. Граф беше добър агент, верен поданик на Империята. Не беше заслужил такъв грозен край.

Талрик взе мечата си и плъзна ръка по прореза, който Ариана беше направила в коженото му палто. Отдолу лъщяха брънките на ризницата от медна оплетка. Макар и не в най-доброто си състояние след като Тиниса я бе срязала с рапирата си, а Талрик бе съединил срязаните брънки със стоманена тел, тази вечер ризницата за пореден път му беше спасила живота.

След това Талрик излезе от стаята и тръгна след Ариана. Чакаше го една недовършена работа.

15.

— Обясни ми защо тези машини са такава заплаха — настоя с раздразнение в гласа един от таркианските тактици. Може да беше висш военен, а може да беше и самият цар — макар да го бяха представили на висшия таркиански управник, Тото бързо му изгуби дирята сред другите мъже в стаята. Бяха десетина — мъже и жени, всичките с характерни таркиански физиономии, като близнаци за несвикналото му око. Царят не носеше специални одежди, нито друг символ на властта си. И той като другите беше с доспехи от оплетка и метални плочки и пак като тях изглеждаше недоспал. Наум може и да излъчваше: „Аз съм царят, аз съм царят“ като рефрен, предположи Тото, но иначе нищо не подсказваше ранга му.

— Всичко се свежда до полета, полета като Изкуство на предците и механичния полет — каза той, като за по-сигурно местеше поглед от лице на лице. — Боя се, че и аз като вас не умея да летя, затова ще помоля моя приятел да обясни за полета като Изкуство. Стига да нямате нищо против?

Една от жените кимна и Салма пристъпи напред. Тото се огледа и видя Паропс да стои мирно зад тях. Именно той беше убедил царския двор да ги приеме.

— Ваше величество — започна почтително Салма и се поклони на когото трябваше, — позволете да ви се представя. Аз съм принц-минор Салме Диен от Федерацията на водните кончета, споделям обща кауза с вашия град-държава и пристигнах тук по молба на майстор Стенуолд Трудан от Великата академия.

Прозвуча внушително, но определено не впечатли присъстващите мравкородни. Вместо благоговейно, те го изгледаха с подозрение.

— Осоидите не са от най-добрите летци — продължи Салма. — С крилете, родени от Изкуството на предците им, могат да летят само на къси разстояния. Горедолу колкото да стигнат от своя лагер до вашите крепостни стени, но не и да кръжат продължително над града

ви. Нещо повече, с крилете на Изкуството си те не могат да наберат достатъчно височина, за да излязат от обсега на вашите арбалети, не и без да се изтощят напълно. Сигурен съм, че и сами сте се убедили в това.

Насядалите около съвещателната маса тактици закимаха, неколцина дори се усмихнаха свирепо. „Ама те наистина си мислят, че победата е на тяхна страна!“ — помисли си удивено Салма. — Сред осоидите несъмнено има и добри летци и именно от тях са формирани разузнавателните им патрули, но броят им е твърде малък. Освен това разполагат с въздушна кавалерия от летящи насекоми, както и с машини... забравих как ги нарече Тото.

— Хелиоптери — подсказа полуродният. — При тях проблемът е, че летят ниско и са уязвими за вашата артилерия, защото са големи, бавни и не толкова тежковъоръжени, колкото изглежда, иначе изобщо не биха могли да излетят.

— Знаем за тях — кимна един от тактиците.

— Въздушните им кораби обаче могат да летят на много по-голяма височина — продължи Тото. — Толкова високо всъщност, че единствено друга машина или бойно насекомо, способни на полет при подобна височина, биха могли да ги извадят от строя. Съмнявам се, че дори вашите ортоптери биха били заплаха за тях, макар че очевидно осоидите са имали подобни притеснения и точно заради това предприеха нощната атака, при която вашите машини, с много малко изключения, бяха унищожени. С цената на големи загуби за имперската войска, вярно, но благодарение на този си ход сега те могат спокойно да атакуват Тарк от въздуха. Да ви засипят с експлозиви, с камъни или с каквото друго имат подръка. Да прехвърлят войски в която точка на града преценят за уместно — защото макар че не са в състояние да набират голяма височина с крилете на Изкуството си, осоидите без особено усилие могат да се спуснат от такава. Боя се, че Империята е на път да промени драстично правилата на войната.

Макар тактиците да не се спогледаха, нито размениха реплики на глас, дори Тото усети как мисловната мрежа помежду им се нажежава от количеството обменена информация. Най-накрая един от тях проговори:

— Значи трябва да ги унищожим, преди да са излетели.

— Това е най-добрият ви ход — съгласи се Тото.

— Всеки опит за атака с ресурсите, които можем да заделим в момента, би завършил с преждевременно поражение — предупреди друг от тактиците. — Всяка атака с достатъчни за целта ресурси би оголила драматично града, а потенциалните загуби в жива сила биха били неприемливи.

— Следователно атака под прикритие е единственото решение на проблема — обяви трети, приковал Тото и Салма със свиреп поглед. Това, осъзна Тото, трябва да беше царят на Тарк. — Приемаме анализа, който направихте на ситуацията — продължи мъжът. — Вие разполагате с информация и поглед върху проблема, които липсват на нас. Ние винаги сме залагали на традицията и тази консервативност ни изигра лоша шега. Сега трябва да организираме светкавична атака и още тази нощ да унищожим въздушните кораби. Както и техния обслужващ персонал, за да предотвратим строежа и доставката на нови машини от този калибър.

— Ваше величество — каза Салма, — бих искал да тръгна с вашите хора, ако позволите. — Тактиците го изгледаха с присвити очи и той вдигна рамене. — Първо, аз мога да летя. Виждам по-добре нощем от вашите хора. И съм заклет враг на Империята.

— Получихме благоприятни доклади за участието ти в последната битка — кимна царят. — Ти наистина притежаваш таланти, които на нас ни липсват. Можеш да тръгнеш с нас. А приятелят ти?

— Не... — започна Салма, — но...

— Да — довърши Тото.

Салма го зяпна опулено — като никога стъпил накриво, — и Тото се ухили наум. Не беше лесно да свариш Салма по бели гащи.

— Може да не съм боец като Салма — каза той, — но съм занаятчия от Академията, а унищожаването на въздушните кораби е работа за занаятчия.

— Не бива да се отделяш от нашите хора — предупреди го царят. — Те четат мислите си постоянно, но нямат достъп до твоите. Трябва да си плътно до тях през цялото време.

— Ще правя каквото ми се каже — кимна Тото и осъзна, че Салма още го зяпа и клати леко глава. — Имам още една молба към вас, ваше величество.

— И каква е тя? — Царят и свитата му отново станаха подозрителни.

— Когато вашите войници ни заловиха, с нас имаше и една полуродна — обясни Тото. — Името ѝ е Скрил. Молбата ми е, щом атаката започне, да ѝ позволите да напусне града, за да отиде в Колегиум и да информира майстор Трудан за случващото се тук. Той се опитва да организира отпор срещу осоидите и навярно би могъл да помогне и на вас, затова е важно да знае какво става в Тарк.

Последва дълго мълчание, докато тактиците обменяха мисли на бързи обороти в опит да постигнат консенсус. Накрая царят кимна бавно и каза:

— Така да бъде.

— Би ли ми обяснил, ако обичаш, какво точно си мислиш, че правиш? — настоя Салма веднага щом се върнаха в стаите си в килнатата кула на Паропс.

— Ще ти обясня — каза Тото. — Стига първо ти да ми отговориш на същия въпрос. Ако обичаш.

— Аз ще се бия — отвърна Салма, — защото за това съм обучен и защото осородните са враг на моя народ. И най-вече защото знам как да се грижа за себе си...

— Глупости — прекъсна го Тото. Чувстваше се изцеден и унил. Мисълта за предстоящата атака го гнетеше, измъчваше го чувството, че е бил лишен от избор още с пристигането си в Тарк. „Последният ми реален избор беше да оставя Че на молеца.“ Страшен избор, няма що.

— Моля?! Какво по-точно имаш предвид? — Дори за Тото, който не притежаваше тънък усет за тези неща, въпросът прозвуча колебливо, сякаш Салма не беше убеден, че иска да чуе отговора.

— Изобщо не ти пука за Тарк. Е, може и да преувеличавам малко, но... ти също преувеличи достойнствата си пред мравкоидите. Можеш да се биеш, но не те бива да унищожаваш въздушни кораби.

— Молецородните от Тарн се справят доста добре с унищожаването на машини, както лично се убедих в хелеронските каменоломни.

— Защото имат опит и са научили разни неща по пътя на пробата и грешката. Не е същото — възрази Тото. — А ти си хукнал да се биеш

срещу трийсет хиляди осородни. Може да ти пука за Тарк, но не чак толкова. Заради нея отиваш, заради танцуващото момиче. Нея търсиш.

Салма мълча дълго, преди да подреди думите си.

— Знаеш ли, Тото, май наистина те подценявам понякога.

— Постоянно ме подценяваш — поправи го занаятчията. — Всички го правят. Откакто ни заловиха мравкородните, ти почти не си споменавал за нея. Но аз знам, че не си я забравил. Никога не съм я виждал, но се надявам, че е достойна за твоята вярност.

— Сънувам я — изненада го Салма със следващите си думи. — Мисълта за нея ме преследва. Когато съм зает, когато правя нещо, тогава съм добре, но във всеки свободен миг тя се връща при мен. Бяхме заедно толкова за кратко и въпреки това... ето, че стигнах дотук. — Погледна Тото в очите. — По това изглежда си приличаме с теб. Нали и ти си влюбен, в Че.

Тото кимна унило.

— Кажи-речи от първия миг, когато я видях. Но на Стенуолд идеята не му хареса особено... говорих с него, докато бяхме в Мина, дори събрах кураж да поискам благословията му. Той не го каза на глас, но лицето му... личеше си какво мисли. А после онзи трижди прокълнат молец се появи от нищото все едно й е най-добър приятел. И се лепна за нея веднага щом ви измъкнахме от затвора. Сигурно си го забелязал.

— Така е — призна Салма. — По онова време си имах други грижи, но все пак ми направи впечатление.

— И тя... тя го хареса, личеше си. Само че тази история е същата като с Тиниса и момчетата от Академията. Ходят й по петите, защото е... грациозна и... и изящна... и понякога тя ги води за носа. Но не мога да повярвам, че това *съществува* изпитва нещо към Че. Опитах се да й обясня какво чувствам, но тя не ме разбра и всичко отиде на вятъра... просто не можех да понеса мисълта, че... — Хвана се, че подсмърча, и изтри ядно очите и носа си. — Затова просто си тръгнах. Оставих й писмо до възглавницата и си тръгнах. Аз... чувствам се като изкормен, буквално като изкормен, Салма. Сякаш някой е изтръгнал вътрешностите ми. Празен съм, куха черупка. А сега и това... смърт и разрушение. Нали знаеш, че винаги съм си мечтал да създавам оръжия?

— Не знаех, но те слушам.

— Тази мечта сега би трябвало да ме отвращава, сега, когато видях какво причиняват оръжията. Само че... само че хората биха се убивали един друг с пръчки и камъни, ако нямат друго. С голи ръце дори. А това би било безсмислено, нелогично. Аз... имам чувството, че оръжията са единственото смислено нещо в една война. Ако не друго, поне научаваш нещо ново. Хората са си същите, убиват и умират, умират и убиват, но поне оръжията стават все по-добри.

Салма го изгледа със съмнение.

— Не мисля, че на Челядинка би й харесало да чуе подобни думи от теб.

— Така е, не би й харесало. — Тото потърка лицето си, сякаш с надежда да изтрие оттам някакво невидимо петно.

Салма реши да кара по същество.

— Слушай, Тото, когато Скрил потегли, тръгни и ти с нея. Измъкни се от Тарк и върви при Стенуолд. Мравкородните си имат достатъчно занаятчии. Върни се при Стенуолд. И при Че.

Но Тото клатеше глава.

— Не си го обмислил добре, Салма. Извинявай, но е така. Какво да й кажа? Да, заряхах те, когато още беше в смъртна опасност. Да, избягах от Тарк, за да спася собствената си кожа. Това би прозвучало крайно впечатляващо, не мислиш ли? Теб Че те харесва. Двамата преживяхте много заедно. Когато ти реши да тръгнеш на тази безумна мисия, тя се вбеси. Беше ти ядосана, защото се страхуваше за теб. Мен не ме харесва и наполовина колкото теб и не би проляла толкова сълзи, колкото проля за теб. И ако сега те зарежа в труден момент и се върна при нея, как изобщо ще я погледна в очите? Знам, че звучи отнесено, а аз уж би трябвало да съм човек практичен, но така стоят нещата.

— Тогава не си тръгвай, но остани в града и чакай — посъветва го Салма. — Не е нужно да рискуваш живота си в атаката тази нощ.

— Би било същото, пак ще съм те зарязал. А и не вярвам, че ти ще се върнеш тук след атаката.

— Стига, наистина ли мислиш, че ще грабна Скръб и ще те зарежа в града?

— Не — поклати глава Тото. — Не това имах предвид.

— Тогава... — Салма се замисли, после пророни: — О, разбирам.

— Мисията е обречена, защото мравкоидите са идиоти. Не разбраха и дума от онова, което им казахме, и ти, и аз. Не са способни да приемат ситуация, в която врагът им е много по-силен от тях. Мисията тази нощ няма да успее.

— Аз пък мислех, че колегиумци не вярват в съдбата.

— Ние вярваме в шансовете, Салма — подчерта Тото, — а тази нощ шансът не е на страната на Тарк. Не мисля, че ще оцелеем да видим утрото. — Думите му прозвучаха отнесено, почти като в транс.

— Щом смяташ така — заключи Салма, — значи се връщаме към първоначалния въпрос. Защо искаш да дойдеш с мен? Или именно *това* е отговорът? Така ли е?

— Не притежавам нужната за целта смелост или малодушие, или каквото там е нужно — каза Тото, — за да забия сам кинжал в сърцето си. Но... нищо не ми остана, Салма. Нищо не ми остана. Затова ще оставя осоидите да го свършат вместо мен. А ако междувременно успея да помогна на теб или дори на глупавите таркианци, толкова по-добре. Променям се, Салма, и промяната не ми харесва. Затова ще е най-добре тази нощ да тръгна с теб, а и още по-добре ще е да не се върна.

На това изявление Салма нямаше отговор. Взираше се в потиснатия мъж насреща си и се опитваше да види в него кроткия студент, когото познаваше някога. Вярно, че Тото открай време беше склонен да изпада в мрачни настроения. Полуродният му произход го измъчваше, а несподеленото му увлечение по Че беше усложнило допълнително ситуацията. Ала Тарк се бе оказал леярската пещ, извлякла полезните съставки от природата му и претопила ги в нещо дефектно и чуждо.

„Можем да победим тази нощ“ — каза си Салма. И неговият народ, също като мравкородните, трудно признаваше невъзможното — историята на Федерацията изобилстваше от примери за чутовни геройства, за самотни бойци, посекли десетки врагове, за мостове, удържани от шепя защитници, за успешно убийство, сломило цяла армия или княжество.

„Можем да победим“ — каза си отново той в опит да убеди сам себе си, а сетне изведнъж се почувства много далеч от дома и от нещата, които познаваше, почувства се смазан под камъните на

срутената крепостна стена и остриите ръбове на обгорял метал, почувства се уплашен.

— Е, как ще се прехвърлим от другата страна на стените, без осоидите да ни забележат? — попита Салма.

Командир им беше Базила, жената, която беше водила разпита му в подземията, а малко след това беше споделила леглото му. Сега носеше тъмни дрехи над подсилени с метални плочки кожени доспехи, а на главата си имаше качулка и шал, с който да прикрие долната половина от лицето си. И мечът, и кожата ѝ бяха почернени.

— Какво мислиш, че само осородните имат хитри идеи? — попита презрително тя. — Измислили сме го, нямай грижа.

Бяха дали на Салма военна куртка и добре балансиран меч, но в целия град нямаше и един лък. За Тото бяха намерили кожени занаятчийски дрехи и арбалет за многократна стрелба, който не можеше да се сравнява с оръжието на Скуто, но все пак вършеше работа.

— Вървете след мен и ще видите — добави Базила, тръгна напред и двамата я последваха заедно с десетината мравкородни войници, всичките облечени като нея. Скрил подтичваше най-отзад. Изглеждаше нервна и ръката ѝ още беше превързана.

— Я чуй, ваше височество — подвикна тя. — Тая работа нещо не ми харесва.

— Гледай просто да стигнеш до Стенуолд — настоя Тото. — Важно е да му кажеш какво става тук.

— Ами ако осоидите ме видят?

— Ако те видят, просто си плюй на петите — посъветва я Салма. — Виждал съм те да тичаш. И кон може да завиди на скоростта ти. Осоидите бързо се уморяват във въздуха. Така че тичай колкото те крака държат и се надявай.

— Да се надявам значи — изсумтя тя без особена надежда в гласа си.

Влязоха в една от градските казарми и почти веднага се спуснаха под земята в мрежа от тунели, които колонията от насекоми явно беше прокопала по заповед на таркианците.

Неро и Паропс бяха дошли да ги изпратят. Имаха вид на двойка опечалени със сбъркани пропорции. Паропс просто бе стиснал здраво ръката на Салма с пожелания за успех. Но и в неговите очи не се четеше особена надежда.

След като се спуснаха под земята, Салма бързо загуби чувство за ориентация. Мравкородните явно намираха пътя си опипом, защото мракът беше твърде плътен дори за силното зрение на Салма. Често до слуха му долиташе трополенето на насекоми, които се изтегляха да им сторят път.

— Тук — чу се гласът на Базила и Салма налетя на човека пред себе си. Явно бяха спрели.

Грейна фенер, от слабо по-слабо. Отпред ги чакаха двама мравкородни — сигурно те бяха напътствали Базила по мисловната връзка. Носеха лопати и Салма видя, че в тавана на тунела е прокопана шахта с метални скоби, набити в стените.

— Много тунели и шахти като тези водят извън града — обясни Базила. — Край тази шахта няма имперски патрули, освен това е достатъчно близо до лагера им, за да ударим, преди да са ни видели. Нощем осойдите палят огньове само в лагера си, а в тъмното виждат не по-добре от нас. За разлика от тях обаче, аз и хората ми стояхме на тъмно под земята още откакто се взе решение за този план, за да нагодим зрението си.

Един от мравкородните инженери се беше изкатерил нагоре по шахтата, запънал бе крака в скобите и изриваше пръстта над главата си.

— Земята в горния край на шахтата е подпряна с греди, така че да издържи теглото на човек, който минава по повърхността — продължи да обяснява Базила, — но скоро ще отворим прохода. Тогава започваме.

Базила и хората ѝ бяха въоръжени с мечове. Имаха и малки арбалети с двойна тетива, която им осигуряваше силата на нормално по размер оръжие, а скъсеният и олекотен корпус позволяваше стрелба с една ръка. Над дръжката арбалетите имаха малък застопоряващ механизъм, който да държи под напрежение стоманените рамене.

Мравкоидите чакаха мълчаливо под дъжд от пръст и камъчета. Тото и Салма се спогледаха, но на този етап нямаше какво да си кажат.

А после фенерът угасна и Салма си даде сметка, че мъжът с лопатата горе явно приближава повърхността. Посегна опипом към меча си и провери дали излиза лесно от ножницата.

Поредната доза пръст изтрополи на пода — и последната, очевидно, — после мъжът се спусна по скобите, подбра колегата си и двамата потънаха мълчаливо в тунелите по обратния път. Базила вече се катереше нагоре с равномерен ритъм, който се предаде и на отряда ѝ — мъжете се изкачваха сръчно по импровизираните стъпенки, ръцете им се разминаваха на косъм с ботушите на предхождания ги войник, но въпреки това никой не се подхлъзна, нито настъпи по пръстите човека под себе си. Скоро всички стигнаха до повърхността и дойде ред Тото и Салма да ги последват, което те направиха далеч по-несръчно.

Базила ги прикова с поглед.

— Отсега нататък — каза тя с приглушен глас — приказки няма да има. От мен дума няма да чуете, вие също ще си затваряте устата. Гледайте какво правим и правете същото. И нищо друго.

Двамата кимнаха. Салма изтегли меча си, намазан с оръжейно чернило, а Тото щракна нов пълнител в арбалета си. Скрил ги плесна по раменете да им вдъхне кураж — колкото на тях, толкова и на себе си, — после се загърна в плаща си и изчезна в нощта по дългия път към Колегиум.

Имперският лагер беше осветен с наколни лампи през големи интервали на двајсетина метра от най-външните палатки. Пред кръга на лампите тук-там се виждаха часови, които промъкващите се таркиански саботьори различаваха като неясни силуети, други обикаляха по периметъра. Оттатък лампите имаше пояс разчистена земя, а след нея започваше лагерът. По това време на нощта сред палатките почти не се забелязваше движение.

„Скръб в окови е някъде там, в една от палатките“ — помисли си Салма. Или Радостта на Ааген, както сама се бе нарекла за последно. Нещо се сгърчи горчиво в гърдите му при тази мисъл.

Забеляза, че неколцина от мравкочовеците са изчезнали, и понечи да попита Базила, но си спомни изричните ѝ инструкции относно говоренето.

Нощта щеше да е дълга.

Недалеч се виждаше силует на часови. Салма се зачуди защо не се бяха опитали да проникнат през хлабавия кръг на постовете, но после съобрази, че това само би удвоило вероятността да ги разкрият. Осойдите несъмнено познаваха охранявания периметър и не биха оставили съществени пролуки в него.

Друг осороден — от часовите, които обикаляха по периметъра — тъкмо минаваше недалеч от Салма. Логично би било да патрулира извън светлия кръг и да наблюдава подходите към него; вместо това той вървеше зад лампите, които го заслепяваха. Това го правеше в голяма степен безполезен, но човекът изглеждаше толкова отегчен и сънен, че явно не му пукаше как изпълнява задачата си.

Часовият продължи нататък с провлечена стъпка, след малко силуетът му се откри в светлия кръг на поредната лампа и миг по-късно от мрака изникна човек и простреля в гърлото постовия близо до Салма. Всъщност стрелите бяха две — една в гърлото и втора между очите. Мъжът се срина, без да издаде звук, двама мравкородни се появиха от мрака, хванаха го преди да е паднал на земята и го извлякоха далеч от светлия кръг при основната група саботьори.

Салма чу нечии стъпки зад себе си, обърна се и видя висок паякороден с къса туника. Човекът изглеждаше дълбоко нещастен.

— Знаеш каква е задачата ти, нали? — прошепна му Базила и мъжът кимна. Явно беше от таркианските роби, осъзна Салма. Беше по-висок от повечето мравкоиди, а робският труд беше прибавил маса към иначе стройното му паешко телосложение. Новодошлият се зае да нахлузи доспехите на мъртвия осороден войник и Салма разбра каква е задачата му. Липсата на постови би вдигнала тревога незабавно. Но докато се промъкваше с другите през светлия кръг към тъмната вътрешност на лагера, Салма се чудеше какво ли бяха обещали на паякородния роб, за да се съгласи на такава задача. Дали му бяха обещали свободата или просто държаха в залог семейството му? Едва ли щеше да разбере някога.

Лагерът заемаше огромна площ и дори през нощта между палатките имаше движение. Повечето самотни фигури бяха на осородни, имаше хора и от други раси — роби или бойци от помощната войска. Малката група на Базила се придвижваше на прибежки и много по-тихо от очакваното. Сенките на палатките

предлагаха прикритие, а приглушените светлини на спящия лагер бяха достатъчни, за да намират пътя си. Дори Тото успяваше да се движи незабелязано.

Напредваха постепенно по външния периметър на палатките, където нощната активност беше най-слаба. В някои от палатките светеха лампи, сиянието им прозираше през платницата, чуваха се и тихите гласове на хората вътре. Салма чу потракване на зарове от една, долови мелодията на непозната песен край друга. Големите казармени палатки сигурно бяха пълни до дупка с осородни войници. В други сигурно спяха мравкородни, които Империята беше подчинила, или от онези гиганти, които предната нощ бяха раздрали с голи ръце крепостната стена на Тарк. Дано поне тази нощ не срещнеха нито едно от онези великански създания, помисли си Салма.

Невероятно, но факт — още не ги бяха забелязали. В светлия кръг постовите гледаха навън — истинските часови, както и паякородното менте, — но лампите ги заслепяваха за онова, което се случваше в самия лагер.

Чу се шум от боричкане, но всичко свърши, преди Салма да е разбрал какво става. Осороден войник бе минал на крачка от тях и бе спрял да хвърли подозрителен поглед към сенките. Базила и друг мравкороден го бяха дръпнали, запушили му бяха устата и му бяха срязали гърлото, преди да е издал и звук. Сбутаха трупа му в сянката на една палатка и продължиха нататък.

Летището беше добре осветено и чудовищните призраци на въздушните кораби, бледи и издути, се виждаха ясно. Балоните вече се поклащаха високо във въздуха, изпънали докрай придържащите ги към земята стоманени кабели, готови, без съмнение, да отлетят със сипването на зората. Тото се беше опитал да му обясни какво представляват — балоните не били пълни просто с нагорещен въздух, а с някаква алхимична газообразна смес със сложно наименование, която била по-добра, защото не се налагало да я затоплят преди полета. Обяснение, от което Салма не разбра почти нищо.

Мравкородните носеха експлозиви. Планът беше да се промъкнат на всеки от корабите и да заложат там експлозивите с намаляващи по дължина фитили, така че всичките да избухнат повече или по-малко едновременно и да лишат осоидите от време за реакция. И това Салма не го разбра докрай, затова го прие на юнашко доверие.

Спряха отново, този път в сянката на един от хелиоптерите, чиято четвъртита стена беше висока и широка колкото бедняшка къща в Хелерон. От другата му страна се чуваха звуци на движение, металическо дрънчане и от време на време по някоя ругатня на окъснъл осороден занаятчия, който бърза да приведе поверената му машина в готовност. Салма се промъкна напред към Базила и зърна иззад ъгъла на машината добре осветеното обширно пространство, което осойдите бяха разчистили за своите летящи машини. Десетина големи лампи осигуряваха достатъчно светлина за нощните занимания на занаятчиите. С други думи, оттук насетне гостоприемни сенки нямаше да има, само застъпващи се кръгове ярка изкуствена светлина.

На летището имаше много занаятчии, както и друг персонал. Тук-там се виждаха войници, разни хора проверяваха опъна на закотвящите кабели, други брояха сандъците с оборудване, струпани край люковете на летящите машини.

Салма осъзна, че при толкова много хора планът им няма как да проработи — щяха да ги забележат веднага щом напуснеха прикритието на хелиоптера.

Базила чакаше неподвижно и Салма се зачуди на какво ли се надява нравкородната — че всичките тези хора ще се разкарат като по чудо? И ако това не станеше, а то нямаше да стане, щяха ли да клечат търпеливо в сянката на хелиоптера, докато ги открият на зазоряване?

Тото го докосна по рамото, после взе да брой на пръсти, а накрая обхвана с жест групата им.

Салма преброи на свой ред спътниците си и наистина, един човек липсваше.

Миг по-късно нещо изтрещя доста далеч от тях, но все пак в рамките на лагера — гръм, последван от пламъци. Зловещата тишина се проточи няколко секунди, после започнаха виковете.

Повечето войници хукнаха без бавене в посоката на пламъците, както и изненадващ брой занаятчии, водени най-вече от любопитство.

Базила вече стискаше в ръка арбалета си и очевидно отброяваше секундите — Салма видя как устните ѝ се движат: две... три... четири... А после хукна към светлината и пусна стрела в най-близкия човек.

16.

И Ариана тичаше. Поне в началото.

Знаеше обаче, че макар тичането да увеличава разстоянието помежду им, в същото време оставя диря, която Талрик да проследи. Дори в този късен час по улиците имаше хора, които се обръщаха след нея — млада паякородна жена, която търчи като ужилена, а светлите ѝ дрехи са опръскани в червено.

Шмугна се в една пресечка и спря да си поеме дъх.

Талрик щеше да тръгне след нея. Тя не му беше оставила друг избор.

Не можеше да повярва, че Хофи е мъртъв. Скадран не го познаваше толкова добре, но Хофи... Е, не че го беше харесвала кой знае колко. В техния занаят нямаше място за приятелски чувства. Но го познаваше от близо година и за този период се бяха виждали поне два пъти в десетницата. Превърнал се бе в част от живота ѝ, а сега Талрик го беше изтръгнал оттам.

Надникна иззад ъгъла и видя само десетина бръмбарородни, които бързаха окъснели. Талрик не би я следвал по улиците, разбира се. Не, той щеше да е високо, на нивото на покривите. Погледна нагоре и плъзна трескав поглед по небето, но и там не видя нищо обезпокоително.

Трябваше да се скрие някъде на закрито. Наблизо все трябваше да има таверна. Продължи нататък, по-бавно, прикрила с ръка гърдите си, където бяха най-големите кървави петна. Но в очите на местните явно изглеждаше умопобъркана или подозрителна най-малко, защото минувачите бързаха да минат на другия тротоар.

А после, най-сетне, видя таверна. Можеше да влезе вътре и да се скрие от небето. Ако имаха стаи, щеше да наеме една, а срещу нещо отгоре съдържателят щеше да забрави, че я е приютил.

Почти беше стигнала до вратата, когато го видя. Деляха ги стотина метра, но Ариана го позна веднага — Талрик с дългото си

кожено палто и меча, прибран в ножница отдолу. Вървеше след нея спокойно и целенасочено.

Ариана хукна назад и свърна в първата пресечка, с пълното съзнание, че Талрик е между нея и по-добрите квартали на Колегиум. Сега се движеше към мястото, където бяха направили засадата на Стенуолд — бяха го избрали, защото обитателите му трудно се впечатляваха от каквото и да било. А смъртта на някакво си паякородно момиче със сигурност нямаше да ги впечатли.

Ускори крачка и погледна през рамо. Не го видя, но беше сигурна, че я следи, усещаше го с кожата си. Сигурно пак се е издигнал във въздуха, предположи, откъдето да вижда с лекота трескавото ѝ бягство от уличка в уличка.

Спря под стрехите на една вехта къща. Уж виждаше добре в тъмното, но сега отличното ѝ доскоро зрение ѝ играеше номера. Влязло беше в заговор със слуха и въображението ѝ, умножавайки враговете, които я преследват. Определено ѝ се струваше, че чува тих шум от размахани криле съвсем наблизо, може би над същата къща, под чиито стрехи се беше скрила. Но ако Талрик беше там и чакаше следващия ѝ ход, тогава чия беше онази сянка в пресечката от другата страна? Сякаш целият град беше хукнал по петите ѝ.

Над нея се чу стържещ звук, който със сигурност не беше плод на въображението ѝ. Имаше някой над нея и кой друг би могъл да е, освен Талрик?

„Може би не знае, че съм тук. Може би не знае, че съм тук.“ Притисна ръце към гърдите си, опита се да овладее паниката, но в мислите ѝ имаше място само за предпазливия, търпелив маниер на Талрик. Можеше да я дебне цялата нощ.

„А може и да не знае, че съм тук.“

А после самообладанието ѝ изневери изведнъж и тя хукна презглава. Миг след като напусна прикритието си, чу звука на енергийното му жило, усети жегата му, но не и удара, който би я усмъртил на място. Жилото опърли калните павета вляво от нея. Вече тичаше слепешката. Знаеше, че той може да лети по-бързо, отколкото тя може да тича, но въпреки това тичаше с всички сили. А после налетя на нещо — нещо, появило се изневиделица на пътя ѝ — и политна към земята. От сблъсъка ѝ се зави свят, но тя се насили да вдигне глава и да погледне.

И видя лицето на Тисамон, студено и безмилостно. Острието на ръкавицата му стърчеше в готовност, изтеглено лениво назад да я довърши с един удар.

Ариана изпищя безпомощно и скри в шепа лицето си.

Тисамон остана изненадан от себе си — нали точно това му беше целта, да види предателката свита безпомощна в краката му. Но сега нещо в него издрънча на кухо.

Очаквал бе битка, а такава нямаше.

С тази мисъл той вдигна очи и видя Талрик да каца на десетина метра от него с изтеглен меч. Погледите им се срещнаха и шокът беше жесток и двуостър. Тисамон си спомни огъня и болката, раната, която го мъчеше и до днес. Талрик си спомни раните, които беше получил, и другите, които сам беше нанесъл, спомни си и как Тисамон просто бе отказал да умре.

Дълго се гледаха под съпровода на скимтенето на Ариана, свила се в краката на богомолкородния. Свободната ръка на Тисамон, сякаш по своя воля, беше изтеглила кинжал от колана му. След битката в Хелерон си беше направил труда да намери точно такива кинжали и беше платил тежка кесия за тях.

— Тя е моя — каза Тисамон. — По право.

В същия миг двама бърмбарородни, мъж и жена, излязоха от къща по-нагоре по улицата, хвърлиха по един поглед на него и Талрик и бързо-бързо се прибраха обратно.

Талрик водеше война със себе си. От всички възможни сблъсъци точно този би предпочел да избегне. При нормални обстоятелства. Едва не беше умрял заради богомолкочовека, а и кой знае дали дъщеря му не дебнеше някъде в сенките? Докато преследваше Ариана, през цялото време го глождеше чувството, че не е единственият, хукнал по петите ѝ. Същото чувство не го напускаше и сега, независимо от появата на Тисамон. „Кой друг участва в играта и къде се е стаил?“

Беше го страх. Признанието имаше горчив вкус, но беше факт. Страхуваше се.

Ала като войник на Империята, Талрик направи крачка напред, вдигна ръка и изстреля енергиен залп по богомолкородния.

Тисамон се метна встрани, но огънят опърли рамото му. Ала едновременно с жилото, изригнало от дланта на осородния, от ръката на Тисамон бе излетял специалният кинжал. Загубилият равновесие богомолкороден видя как осородният офицер се олюлява на свой ред. Уви, кинжалът само го бе одраскал. Тисамон се бе целил в лицето му, но Талрик зърна сребристия проблясък във въздуха, прилекна навреме и острието го одраска по слепоочието, малко над резките, които Ариана беше оставила на бузата му. Понечи да изстреля нов залп, но Тисамон вече държеше втори кинжал, който запрати мълниеносно към него, после още един и още един, принуждавайки го да отстъпи назад и още назад по улицата, а после и към близкия покрив, почти извън обсега на енергийното жило. Тисамон стискаше в ръката си нови кинжали — малки ками за хвърляне без дръжка, — а не се знаеше още колко такива има в резерва.

„Този сблъсък като нищо може да завърши фатално и за двама ни.“ Извод, който се струваше логичен на Талрик, но не и на Тисамон, ако се съдеше по изражението му. Талрик имаше по-голяма свобода на придвижване, Тисамон виждаше по-добре в тъмното.

„Патова ситуация.“ Ала Талрик съзнаваше, че няма право да проиграе живота си точно сега, когато плановете на Рекеф във Век зависеха от него. Да видим дали проклетият богомолкочовек ще устои срещу падането на цял един град.

Крилете на Талрик се появиха отново и той се издигна в небето, но продължи да се оглежда за поредната кама, докато между него и Тисамон не застанаха няколко сгради. А дори и тогава не би могъл да се закълне, че за бягството му има и друга причина освен желанието да прикрие страха си.

Ариана си отдъхна за миг, след като Талрик изчезна, но надеждата ѝ се стопи, когато вдигна поглед към лицето на богомолкородния.

— Моля те не ме убивай — изхленчи тя. Тисамон я гледаше безразлично. Нормално би било — след сблъсъка с Талрик и успешния лов — да довърши започнатото с прежния ентусиазъм. Ала със смътна изненада той установи друго. Някаква капризна и трудна за

дефиниране емоция се опитваше да обуздае ръката му напук на онова, което диктуваше разумът.

Завлече я две улици по-нататък до пусто, засипано с боклуци площадче, където труп можеше да престои и десетница, преди да го открият, и я захвърли до една стена без прозорци. Коленичи до нея и притисна плоското на острието си до бузата ѝ, номер, който бе използвал неведнъж, за да вземе страха на противниците си — не че тази трепереща паякородна имаше нужда от допълнително сплашване.

— Къде са приятелите ти? — изръмжа в ухото ѝ той.

— Те... — Момичето преглътна и затвори очи, усетило как металът се впила в кожата ѝ. — Мъртви са, всичките.

— Лъжеш. — Тисамон промени съвсем леко ъгъла на острието, но тя усети миниатюрния срез и капката кръв, която го изпълни.

— Не, моля те! Талрик ги уби. Само аз останах.

Тисамон се замисли. На пръв поглед изглеждаше невъзможно, но беше факт, че паякородната бягаше, а Талрик я преследваше. Ситуацията, изглежда, се бе усложнила допълнително.

— Моля те... моля те, нека говоря със Стенуолд... — започна тя, но преди да е довършила, побеснелият Тисамон я издърпа за яката и удари зверски гърба ѝ в тухления зид. Острието на бронираната му ръка се изтегли за удар и само с върховно усилие на волята той успя да овладее донякъде яростта си.

— Не смей да произнасяш името му, предателко — изсъска той. — Двамата с теб, ти и аз, знаем за какво става дума. Познаваме старите нрави и старите закони, но Стенуолд не ги знае. Той вярва в неща като съвест и опрощение, но ние с теб не сме толкова наивни. Има предателства, чиято цена *трябва* да се плати.

Искаше му се паякородната да се разкрещи, да го удари. Това би улеснило решението му, а той предпочиташе нещата да са прости. Но не, тя висеше като чувал в ръцете му и се тресеше. Жалък екземпляр, реши Тисамон. Атриса би ѝ обърнала с презрение гръб.

— Моля те — прошепна Ариана. — Трябва да кажа на някого... — А после гласът ѝ пресекна, очите ѝ се разшириха и Тисамон видя в тях отражение. — Внимавай! — изпищя тя, Тисамон се завъртя мълниеносно и вдигнатото острие на ръкавицата му улови връхлитащия меч.

Не беше Талрик, а някаква закачулена жена, която Тисамон виждаше за пръв път. Не че и сега успя да зърне чертите ѝ, защото тя развъртя моментално меча си. Две вихрени завъртания над главата, последвани от мощен напад напред, който едва не го изкорми. Тисамон отстъпваше назад крачка след крачка, отклоняваше ударите. Мечът танцуваше в ръцете ѝ, жената непрекъснато променяше захвата си, ту с две ръце, ту прехвърляше оръжието от дясната в лявата и обратно, засипваше го с удари от всички страни.

Тисамон посрещна десетина такива удара, преди да вземе на свой ред инициативата — приведе се ниско и замахна да я посече през хълбока. Жената се люшна настрани и върхът на неговото острие изстърга в броня, после дръжката на нейния меч полетя надолу да му смаже черепа. Тисамон я улови със свободната си ръка, отмести я настрани и замахна към лицето на непознатата с костните шипове на ръката си.

Тя отскочи назад, без да получи драскотина, и това за пръв път даде на Тисамон възможност да я огледа. Беше от раса, която той не познаваше добре, но въпреки това смяташе, че се досеща за произхода ѝ, ако не и за самоличността ѝ. Плащът ѝ беше отметнат назад през раменете и отдолу си виждаше броня... и то каква броня! Никога не беше виждал такова нещо. Ризница с изящна оплетка, подсилена с плочки от метал, който лъщеше матово в зелени и сини призматични металически отенъци. Гледката го разсея и при следващата атака се наложи да отстъпи с десетина крачки, преди да спре настъплението ѝ. Стилът ѝ беше нов за него, но едно беше повече от ясно — че жената е адски бърза въпреки металната броня и че се бие така, сякаш танцува, и с меча си, и със самия него. Посрещна меча ѝ още пет-шест пъти, било с острието си, било с бронираната ръкавица, от която то беше част.

Паякородната предателка сигурно е избягала, осъзна той. Явно пак ще трябва да я търси. Не му пукаше особено. *Това* беше нещо специално.

Превърна следващия си блок в атака и принуди жената да отстъпи, засипвайки я с удари, които ту избиваха искри от правото острие на меча ѝ, ту изстъргваха едва чуто във великолепната ѝ броня.

Вгледа се в лицето ѝ със златиста кожа и израз на пълна концентрация, красиво и застинало като лице на статуя.

Съумя да пробие за миг защитата ѝ и острието му се впи в ризницата под нагръдника, срязва няколко метални брънки и се вклини в кожения жакет отдолу. Тогава тя замахна да го удари с ефеса на мечата си и почти успя да го обезвреди. Ударът се стовари върху същото рамо, което Талрик беше опърлил неотдавна, Тисамон изсъска от болката и отстъпи назад. Жената го връхлетя моментално.

А той осъзна, че се е ухилил до уши — защото непознатата беше великолепна и от много години Тисамон не беше срещал боец на такава висота.

Нова размяна на мълниеносни удари. Нейният меч беше двойно наточен и заострен като игла при върха, движеше се като слънце и огледала в ръцете ѝ и всяка атака беше различна от предишната, в редуването им нямаше модел, бяха непредсказуеми. Тисамон участваше в танца на атаките ѝ, въртеше се и сменяше ритъма, оставил рефлексите и дългогодишния опит да свършат онова, което хладният разум би опропастил, отстъпваше, докато атаката ѝ се изтощи, а после я обръщаше срещу нея. Три пъти я удари, без да пробие бронята, а веднъж успя да ѝ пусне кръв с плитка рана в крака.

Очите ѝ се впиха в неговите и Тисамон разбра, че удаде ли ѝ се възможност, жената ще го убие без колебание. Което означаваше, че и той трябва да направи същото. Така стояха нещата — или щеше да умре, или да помни този двубой до края на живота си.

Изведнъж откри, че се е задъхал, а кожата по гърдите и хълбока, където Талрик го беше обгорил с жилото си при битката за „Гордост“, се е обтегнала болезнено. Прясно опърленото му рамо пулсираше, но болката бе някак далечна и пренебрежима.

Краят на играта приближаваше. Тисамон все още нямаше представа коя е непознатата, но можеше да се закълне, че не е агент на осородните, защото ако можеха да привлекат на своя страна бойци като нея, отдавна щяха да са завладели целия свят.

Отстъпи десет крачки назад и зае нова стойка — острието ниско, но под ъгъл нагоре. Непознатата промени на свой ред позата си — хвана мечата високо с две ръце с връх надолу. Съвършеният отговор на неговия подход.

Тисамон зачака атаката ѝ.

Сякаш минаха години, в които двамата стояха неподвижно на място и се следяха взаимно за най-малкото движение, което да

отприщи поредния сблъсък. Тисамон забеляза, че паякородната все пак не е избягала, тъкмо напротив — седеше свита там, където я беше зарязал, до стената. И не беше единственият зрител — имаше още един, мъж, който ги гледаше от входа на сградата. Но всичко това нямаше значение.

А после непознатата заряза стойката си, сякаш двамата просто са се упражнявали и тя изведнъж се е сетила, че има други неща за вършене. Тисамон преодоля инстинкта си да направи същото и остана в позиция, но жената просто си стоеше и се оглеждаше, безразлична към факта, че Тисамон би могъл да я убие с едно движение.

А после, с израз на пълно объркване, проговори за пръв път:

— Кое е това място? Не е Шон Арен. — Спря празен поглед на Тисамон, сякаш го виждаше чак сега. А за меча в ръцете си като че съвсем беше забравила. — Богомолкороден? Значи съм в Ййен, така ли? Но защо? — Тръгна към него без страх или враждебност и с периферното си зрение Тисамон видя как мъжът при входа се втурва напред.

Острието му литна на секундата и непознатият тутакси се закова на място. Жената го погледна без следа от тревога и без знак, че го познава.

Паякороден, установи от пръв поглед Тисамон — в живота му напоследък имаше твърде много такива. Този екземпляр беше на средна възраст, дългокос, с празни ръце и оголил зъби над острието под брадичката си.

— Ти пък кой си? — попита Тисамон. — Казвай бързо или ще ти видя сметката. Тази вечер има голям недостиг на отговори.

— О, знам за враждебността, която твоят народ изпитва към моя — отвърна мъжът що-годе спокойно. — Името ми е Дестрахис и съм с тази дама тук, която се казва Фелисе Миен.

— Дестрахис! — възкликна жената още щом непознатият назова името си, но в тона ѝ липсваха признаци на особена привързаност. Фактът, че до гърлото на спътника ѝ е опряно смъртоносно острие, изглежда също не я впечатляваше. — Какво?...

— В Колегиум сме, Фелисе — обясни предпазливо Дестрахис.

— Точно така — кимна Тисамон. — И по-добре някой бързо да ми обясни за какво се бихме преди малко.

— Ти... — Жената го погледна, сякаш го виждаше за пръв път — отново, — и присви очи. Тисамон заряза Дестрахис и моментално зае бойна стойка.

— Видях те с него — каза тя. — Трябва да си от неговите лакеи. Каж ми къде отиде.

— Кой къде е отишъл? — попита Тисамон.

— Талрик! — изплю свирепо жената. — Талрик осородният! Талрик от Империята! Твоят господар, или ще отречеш?

— Ще отрека и още как — каза твърдо Тисамон. — Той е мой враг, а явно и твой. Искаш кръвта му, така ли?

Тя кимна. Погледът ѝ беше съвсем малко по-ясен отпреди.

— Ако знаех накъде е тръгнал, щях да ти кажа, щом е така — кимна на свой ред Тисамон. — Значи този тук е от твоите „лакеи“?

Жената погледна хладно Дестрахис, но се позабави с отговора.

— Той... пътувах с него. Той... Дестрахис ме доведе тук.

Тисамон тъкмо започна да се отпуска отново, когато до слуха му долетя гласът на Ариана. Викаше ги. Тримата се обърнаха едновременно към нея — млада паякородна със скъсана и окаляна дреха.

— Наистина ли искаш да убиеш Талрик? — попита обнадеждено тя и Фелисе кимна отсечено.

— Тази нощ Талрик ще напусне Колегиум — обясни Ариана. — И ще тръгне за Век.

Името на града очевидно не говореше нищо на Фелисе, но Дестрахис промърмори:

— На запад оттук, по крайбрежието.

— Значи и ние трябва да тръгнем за Век — реши Фелисе. — Веднага. Може да го настигнем по пътя.

— Век, значи — кимна Дестрахис, въздъхна уморено и хвърли предпазлив поглед на Тисамон. — Ами ние да тръгваме, а? Въпреки случилото се преди малко, ние не сме ти врагове, честна дума.

— Това и сам го виждам. — Тисамон прибра острието по протежение на ръката си.

— Аз пък съм я виждал да се бие и преди — отбеляза Дестрахис, — но ти си първият оцелял.

— За мен беше удоволствие и чест. — Тисамон се вгледа замислено във Фелисе. Жената, с която се беше сражавал допреди

малко, сякаш беше изчезнала, заменена от объркана чужденка. За негова изненада обаче тя се обърна и преви кръст в кратък поклон, навела меча с острието надолу и с дръжка пред гърдите — знак за уважение, който самият той беше използвал неведнъж в присъствието на други оръжемайстори и който сега ѝ върна с лека усмивка.

Дестрахис вече се отдалечаваше и тя тръгна след него. Само веднъж хвърли поглед през рамо, но Тисамон продължи да гледа след нея дори след като Ариана се приближи. Изчака Фелисе да се скрие окончателно от погледа му, преди да насочи вниманието си към паешкото момиче.

— Моля те, позволи ми да... — Беше спряла извън обсега му, но вече знаеше колко бързо се движи той. — Наистина трябва да говоря със... с него. За плановете на Талрик. Моля те да ме заведеш при него... в окови, ако трябва.

Тисамон усети как огънят на битката угасва във вените му. Почувства се уморен до смърт. Усещаше всички рани по тялото си, а такова тежко изтощение не помнеше отдавна. Отчаяната нужда да убива също се беше стопила безследно, изчерпана докрай по време на двубоя му с Фелисе Миен.

— Нека Стенуолд сам реши какво да прави с теб — съгласи се той и ѝ даде знак да тръгне пред него.

17.

Всички мравкородни натиснаха едновременно спусъците и раменете на арбалетите им завибрираха от отката на стрелите. Салма видя неколцина мъже да падат, уцелени или в главата, или в гърлото. Дори при доброто осветление от лампите такава стрелба беше пример за подражание.

Мравкородните вече се бяха раздвижили. Базила поведе половината си отряд с извадени мечове, другите останаха назад да презаредят арбалетите си. Салма се поколеба само миг, после литна да догони първата група и се спусна отвисоко в центъра на битката.

Повечето противници бяха занаятчийци без друга защита освен кожените си работни дрехи; имаше и роби. Не разполагаха с време да правят разлика или да проявяват милост, а и Салма знаеше, че у таркианците не е останала милост, която да раздават. Десетина нищо неподозиращи мъже бяха покосени на място, после двама от мравкородните хукнаха към най-близкия въздушен кораб.

Откъм лагера се чу нова експлозия — явно диверсионната тактика на Базила продължаваше по план. Един от хората ѝ, натоварен с тази безспорно самоубийствена мисия, тичаше презглава между палатките и хвърляше гранати, сеейки смут и ужас.

Нови осородни войници тичаха към тях. Повечето прииждаха от най-близката редица палатки, без доспехи, някои полуголи, но имаше и други, които очевидно са били натоварени във въздушните кораби и за чието присъствие саботьорите разбираха едва сега. Нов залп арбалетни стрели засипа приближаващия откъм палатките враг и покоси всички с изключение на двама. Салма се обърна да види и тяхната сметка, но те не бързаха да влязат в бой, разколебани от скоропостижната кончина на другарите си. Понеже не беше в настроение да протака, Салма сръза гърлото на единия, после заби меч си дълбоко в голите гърди на другия. Озърна се и видя мравкородните арбалетчици да се придвижват бързо покрай редицата въздушни кораби и да запъват в

движение арбалетите си. Тото беше с тях и зареждаше нов пълнител в своя.

Базила и другите таркиански войници бързо довършиха охраната на летището. Един мравкороден вече се катереше по кабелите на първата гондола. Салма се зачуди защо просто не срежеха въжетата — вятърът щеше да отнесе балоните и проблемът щеше да се реши тутакси, — но когато настигна Базила, видя, че въжетата са оплетена стомана, три пръста дебели и забити дълбоко в земята. Единствената възможност бе да унищожат гондолите.

Енергиен залп изпука недалеч от него, знак, че приближават още имперски войници. Салма се издигна инстинктивно във въздуха и едва не се сблъска с осороден, който летеше в обратната посока. Сборичкаха се за кратко, после Салма прониза противника си и го остави да падне на земята.

Мравкородните арбалетчици изстреляха нов залп от стрели по напирания враг. Двама-трима осородни паднаха пронизани, някои от стрелите профучаха далеч от целта, други се забиха в щитове. Салма застина във въздуха, изправен пред дилемата дали да помогне на Базила с унищожаването на корабите, или да помогне на Тото. Колебанието му не трая дълго — спусна се надолу с меча напред. Тото беше извадил своя меч и с мъка удържаше напора на имперски копиеносец. Салма кацна на крачка зад копиеносеца и го прониза в гърба. Срещна за миг погледа на Тото, после полуродният занаятчия грабна захвърления си арбалет, а Салма се издигна обратно във въздуха.

Успял бе да привлече вражеското внимание — затанцува из въздуха, разминавайки се на косъм с няколко енергийни жила и с две арбалетни стрели. Озърна се, видя, че хората на Базила се придвижват към следващия кораб, и полетя към тях.

— Побързайте! — извика той.

— По-бързо от това не може — процеди Базила, докато се катереше по едно въже.

— Да помогна с нещо?

— Можеш ли да ме пренесеш горе?

Той поклати глава.

— Бомбите... Може би тях?...

— Ти не си Умел — каза му тя и се прехвърли през борда на гондолата. Двама войници се спуснаха към нея, но тя простреля първия, преди да е преполовил разстоянието. Другият вдигна ръка и изстреля златно жило, което Базила избегна с лекота, после Салма улови войника за една от каишките на бронята, а Базила го прониза с меч си.

Жената огледа делово палубата — явно търсеше най-подходящото място, където да заложи бомбата. Салма отиде при парапета, погледна надолу и сърцето му се сви. Идваха още войници, на бегом. Осойдите се бяха организирали много по-бързо от очакваното.

— Диверсията ви май не сработи както трябва — подхвърли през рамо той.

Най-малко шейсетина осородни летяха към въздушните кораби. Явно бяха разгадали таркианския план.

Базила беше коленичила и залагаше бомбата, като щракаше разни неща. Възпламенител с часовников механизъм, според обясненията на Тото, каквото и да означаваше това.

— Нямаме много време — изсъска Салма. Базила и сега не му обърна внимание, съсредоточена върху механизма.

Първите осойди приближаваха парапета. Салма извика нещо нечленоразделно и се издигна да ги посрещне. Прониза водача на групата и го събори на палубата. После замахна назад, усетил враждебно присъствие, и мечът му се стовари върху лицето на втори нападател. Още двама го атакуваха, но зад него вече се чуваха звуци от битка, което му вдъхна кураж. Базила явно бе приключила с бомбата, осойдите не я бяха сварили неподготвена.

Изтласкаха го назад, към първите двама осородни се присъединиха още двама и Салма се издигна във въздуха, за да не го обградят. Те го последваха, но принцът беше по-бърз, разминаваше се умело с мечовете и жилата им, а сам оставяше дири от кръв всеки път, когато противник се озовеше в обхвата на меч му. Зърваше за секунди Базила — мравкородната продължаваше да се бие на палубата, пътят ѝ за бягство все още беше отрязан, но нападателите плащаха прескъпо за това.

Планът, уви, се беше провалил. Знаеше, че трябва да намери Тото и по някакъв начин да го измъкне далеч от лагера и далеч от Тарк. Но

не би могъл да зареже Базила. Зрелищен лупинг го отърва от последните му двама преследвачи и Салма се стрелна назад към гондолата.

Беше го попитала дали може да я пренесе и той беше поклатил отрицателно глава. Не би могъл да я вдигне нагоре, нито дори да я носи хоризонтално над земята...

Спусна се с крясъци в мелето и ритна един от войниците в гърба, толкова силно, че онзи изпусна меч си. После разпръсна останалите, докато Базила довършваше поредната си жертва. Без да губи време в обяснения, Салма прихвана изненаданата жена през кръста и я повлече към парапета. После се изтласка с всички сили нагоре.

Местата му за отстъпление бяха свършили. Като най-малко храбрия от бандата саботьори, Тото беше и кажи-речи последният оцелял. Само той и един мравкороден бяха останали, а осоиди имаше навсякъде.

Мравкоидът стреля и повали един войник, но другите настъпиха ожесточено, вече само на меч разстояние. Тото залитна назад, докато последният му другар поемаше ударите. Таркианецът въртеше меч умело, но осоидите го притискаха отвсякъде и макар неколцина да паднаха, един успя да забие меч си дълбоко в гърлото му.

Тото вдигна арбалета си, който ръцете му, по своя воля, бяха успели междуременно да презаредят, натисна спусъка, задържа го и завъртя в бавна дъга оръжието. Видя трима да политат назад покосени.

Щракна нов пълнител. Изтласкали го бяха почти в края на лагера, а отвъд дъгата от разположени нарядко лампи започваше пустошта и пътят му за бягство. Едва ли щяха да го преследват дълго в мрака. Направи още няколко крачки назад, вдигна арбалета и натисна спусъка. Най-близкият войник беше на малко повече от една ръка разстояние.

Арбалетът засече и стрелата вътре се скърши от натиска. Миг покъсно имперски меч полетя към него в низходяща дъга. Тото вдигна арбалета над главата си и се сви. Мечът се заби в оръжието, срязва тетивата и се заклеци сред частите на механизма. Тото пусна арбалета и вбесеният осороден войник метна настрани безполезния си меч

заедно с неговото оръжие. Долетелите двама негови другари събориха Тото на земята.

Тото беше силен, но такива бяха и професионалните войници на Империята. Единият го удари с юмрук в лицето, толкова силно, че зъбите му изтракаха. Миг по-късно го изправиха на крака. Замаян от удара, младежът зърна отблясъците на меч, вдигнат да го покоси.

— Искам го жив! — излая някой и Тото зяпна невярващо гневното лице на мъж с окървавена глава. Офицер, който по неznайни причини току-що му беше спасил живота.

След миг дръжка на меч го фрасна по тила и Тото изгуби съзнание.

Не толкова крилете, колкото отскокът помогна на Салма да премине успешно над парапета. След това впрегна цялата си сила, за да преодолее допълнителната тежест, която го теглеше безмилостно към земята. Добре, че Базила схващаше бързо и мируваше, стиснала го здраво през кръста, вместо да се бори например, докато се спускаха тромаво и на пресекулки.

— Да се махаме! — подкани той, когато кацнаха успешно, и грабна първия захвърлен меч, който му попадна пред погледа. Тя го погледна и той видя само очите ѝ, но въпреки това му се стори, че лицето ѝ е смекчено в усмивка.

— Как? — попита, а след миг двамата вече се биеха гръб в гръб. Десетина вражески войници напиреха да ги довършат. Салма резна един от тях по ръката, после прониза някакъв едър полуроден от помощната войска, който връхлиташе насреща му с брадва. Осороден копиеносец замахна да го пониже, но Салма се хвърли напред покрай копието и мушна мъжа между ребрата. Когато отстъпи към старата си позиция, Базила вече не беше там.

Сърцето му се сви болезнено, но сега не беше времето да я оплаква. Знаеше, че ако не направи нещо, скоро и той ще е безжизнен труп като нея. Крилете му се появиха и той се оттласна нагоре! Враговете го последваха във въздуха. Уви, умората бързо го надви и той се спусна обратно на земята, преди да е изгубил контрол над Изкуството си. Обърна се да ги посрещне и посече първия, докато мъжът още кацаше. Другите не бързаха да го нападнат и Салма се

метна настрани да избегне жилата им, които осветиха мигновено нощта.

Обърна се и хукна. Оглеждаше се за Тото, но виждаше единствено врагове. Озова се навътре сред палатките, не спираше и за миг, налиташе на малобройни групи осородни, нападаше ги свирепо и те се пръскаха като подплашени чакали.

Но една глутница му се опъна — Салма заора право в средата ѝ, но изгуби меч си в мелето. Фрасна един с лакът в главата, на друг заби коляно в корема. Третият се опита да го сграбчи изотзад, но Салма му наби една глава в лицето. Остра болка прогори гърба му като удар от бич — от енергийно жило, всъщност, — той залитна и падна на едно коляно.

Оттласна се моментално и потърси с криле небето, но някой го сграбчи за глезена и го дръпна надолу. В същия миг жило прогори въздуха там, където биха го отвели крилете му, ако не беше неволната намеса на войника, издърпал го надолу. Салма размаха трескаво ръце и крака, но осоидите го бяха стегнали в кръг.

Наблизо проблесна меч, Салма стисна китката, която го държеше, и счупи ръката на войника в коляното си. И мечът се озова в неговата ръка. Противниците му бяха побеснели окончателно, но същото важеше и за него. Двамината най-близо посече с къси, свирепи удари на меча.

Хукна и ново жило изсъска на педя от него. Искаше му се да излети, но знаеше, че във въздуха няма да има прикритие, а не би могъл да избегне толкова много залпове от всички страни.

Някой посегна да го сграбчи и двамата паднаха на земята. Салма пръв скочи на крака и заби меч си в нападателя, после го издърпа бързо, за да посрещне атаката на поредния войник. Силата на сблъскалите се остриета го завъртя, Салма политна назад, но бързо възстанови равновесието си. Войникът насреща му спря за миг с протегнат меч, после поднови атаката си и двамата си размениха поредица от заучени удари все едно се дуелираха във Форума на умелите.

После друг войник се приближи откъм гърба му, Салма замахна с меч си, но успя само да го удари с дръжката в лицето. Осоидът отпред понечи да се възползва от шанса си и Салма съумя да отбие новия удар в последната секунда.

Ала не го отби добре. Сблъсъкът беше толкова силен, че му изкара въздуха като силен юмрук в корема. Неспособен да си поеме дъх, той усети как светът му се смаява драматично — останаха само той и осородният войник. Звучите също изчезнаха някъде, мечът му пое в дъга сред гробовното мълчание и посече другия мъж през ребрата. Противникът му не успя да парира удара, защото мечът му беше забит дълбоко в тялото на Салма.

Принцът политна напред в ръцете на осородния мъж и двамата се подпряха един на друг като да бяха пияни. После коленете на Салма се подвиха и двамата се свлякоха заедно настрани. За миг сблъсъкът им се превърна в братска прегръдка.

И мрак обгърна Салма, мрак, последван от пълна липса на болка.

Усети болката, преди да е придобил и най-бегла представа къде се намира. Тилът му пулсираше яростно и пращаше нажежени до бяло стрели към черепа и в очите. Тото се размърда тромаво и установи, че лежи вързан под странен ъгъл на нещо като стол.

Завръщащото се съзнание бързо му предостави последния надежден спомен — нощната атака. Още ли беше нощ? През затворените му клепачи не проникваше светлина, но наоколо му се чуваха приглушените звуци на нов ден. Намираше се в имперска палатка.

И беше вързан. Спомни си какво беше казала Че за оборудването, което осойдите в Мина използвали при изтезания. Това навярно обясняваше неудобните контури и студената метална повърхност на стола, към който беше привързан.

Освен че го бяха вързали здраво, го бяха съблекли до кръста, и когато размърда мускули, Тото усети придърпването на хирургически шевове и превръзки.

Тогава, някъде близо над него, се чу женски глас:

— Мисля, че е буден.

Тото застина неподвижно, но вече беше късно. Явно нямаше смисъл да се преструва, затова отвори бавно очи.

Дори мътната светлина в палатката прати нови стрели в мозъка му и той не различи друго, освен смътните очертания на силует, надвиснал над него.

Нещо студено докосна устните му и той завъртя рязко глава, което удвои агонизиращата болка в изтерзания му череп. Женският глас го смъмри недоволно:

— Престани. Това е вода.

Тото обърна предпазливо глава и притисна устни към ръба на чаша. Водата вътре беше толкова студена, че със сигурност съдържаше и кубчета лед. След миг на челото му сложиха влажна кърпа.

Опита се да фокусира поглед и да съзре детайли в неясните форми наоколо си. Жената край него беше млада и тъмнокожа. Отначало я взе за бръмбарородна, но лицето ѝ беше твърде плоско, а тялото — твърде дребно. После си спомни занаятчиите роби и съобрази, че жената е от същата раса.

— Къде съм? — изгъгна накрая той и установи, че към болката в главата се е присъединила и друга — отвътре на бузата. В устата му имаше силен ръждив вкус. Навярно се беше прехапал до кръв по време на битката.

Видя жената да се обръща към някого зад себе си, някой, който през цялото време не беше помръднал, нито издал звук. Самата мисъл за това го вледени... а после жената отстъпи назад и мястото ѝ до странния стол зае друг. Тото обърна глава докдето му позволяваше болката и видя ръка в метална ръкавица с изящна направа.

Гласът на новодошлия беше тих, лукав и ироничен.

— В твоето положение, младежо, не бих си губил времето с ненужни въпроси. Как ти е името, момко?

Реши, че няма да отговаря на въпроса, но ръкавицата се размърда с леко метално изстъргване и той бързо-бързо промени решението си.

— Тото. Викат ми Тото.

— Това е мухородно име. — Мъжът явно се забавляваше. — Изглежда си израснал... в Колегиум, прав ли съм? Е, моето име е Дариандрефос, но осоидите, понеже са варвари, ми казват само Дрефос. Или „полковник на помощните войски“, разбира се.

— Помощни?... — Непознатият термин беше свръх силите му в момента.

— Всъщност, аз съм единственият полковник на помощни войски в Империята. Знаем го, защото измислиха този чин заради мен. Може би един ден ще трябва да ме произведат в генерал на помощни

войски, а после — какво? Може би император на помощни войски. Виж това би било забавно. Ти къде си учил?

Тото затвори очи и не каза нищо.

— Знаеш ли защо си тук вместо при другите пленници? Едва ли. Пленихме трима от вас и другите двама ще бъдат разпитвани по методите на осите и според физическата им издръжливост. А това, както вероятно си се досетил и сам, не е разпит. Това, Тото, е само приятелски разговор.

Младежът продължи да мълчи и полковникът цъкна ядно с език. Тото се стегна да посрещне удара, но никой не го удари. Вместо това усети подръпване при китките и след миг примката на въжето се разхлаби. Той отвори очи и видя тъмнокожото момиче да отстъпва отново назад.

— Редно е да получиш някакъв знак за моята добронамереност — каза Дрефос.

Сега вече Тото успя да се завърти и да го огледа добре. Не че можа да види много. Дългата роба и дълбоката качулка превръщаха мъжа във високо привидение. Единствено ръкавицата се подаваше измежду гънките на материята в черно и жълто.

— Какво става? — настоя Тото. — Какво искате от мен?

— Тук си заради това. — Ръкавицата се мушна обратно между диплите на дрехата и после излезе отново оттам с грижлива икономичност на движенията, която подсказваше, че ръката в нея страда от някакво нараняване. Мъжът държеше малък механизъм, който Тото познаваше отлично.

— И това — добави Дрефос. Другата му ръка — и тя с тъмна ръкавица, но обикновена, а не метална — се появи за миг и закачи на облегалката на стола дълга кожена ивица с пришити джобове. Ивицата съдържаше преносимия му комплект занаятчийски инструменти, а механизмът, който Дрефос размаха пред лицето му, беше една от въздушните батерии, малкият личен проект на Тото, в който той бе вложил толкова надежди и който така и си остана недовършен.

— Забележително е колко много може да научи човек от съдържанието на нечия раница — продължи Дрефос. — Ти очевидно си учил за занаятчия, но това можех да го установя и по специфичните мазоли на ръцете ти. Учил си в Колегиум, значи? Във Великата академия?

Тото кимна, обзет от лоши предчувствия.

— Бих дал мило и драго за тази привилегия.

— И ти ли си занаятчия? — попита обнадеждено Тото, хванал се за последната реплика като удавник за сламка.

Дрефос се изсмя кухо.

— По мое собствено мнение аз съм може би най-добрият занаятчия, когото ще срещнеш някога. Единствената причина да вмъкна „може би“ в горното изявление са преподавателите, при които ти, за разлика от мен, си имал честта да се обучаваш. С болка на сърце признавам, че с изключение на мен Империята е невръстна в занаятчийските науки. Само три поколения я делят от варварството, докато вие, равнинците, имате вековни традиции в това отношение. Но човек трябва да работи с инструментите, които има, нали така?

— Не е възможно Империята да си няма занаятчии. Осородни занаятчии — каза Тото. — Не виждам с какво съм толкова специален.

— Напротив, специален си. На осородните занаятчии не може да се разчита. Деля ги на две категории — тъпоумници, които са понаучили нещо и са спрели дотам, и другите, които не са чак толкова тъпи, но пилеят интелекта си в политика и егоистични амбиции, а за науката не дават и пукната пара. Не, аз избирам своите хора от други източници. Освен ако не е учил в странство, осороден не бих пуснал и да стъпи в работилниците ми.

— Искаш аз да?...

— Проявявам интерес към теб, Тото. Никога не съм имал честта за мен да работи човек, учил във Великата академия.

— Никога няма да работя за Империята! — заяви Тото, надигна се, но падна назад от непоносимата болка в главата.

— Още не си чул предложението ми — каза Дрефос, който очевидно продължаваше да се забавлява.

— Знам я аз Империята. Знам как гледат на другите раси, да не говорим за полуродните! — изсъска през зъби Тото.

— И какво им е толкова на полуродните? — В гласа на Дрефос имаше толкова суховат хумор, че Тото се надигна на лакът да види какво е смешното.

Дрефос вдигна ръце — едната облечена в метал, другата не — и си свали качулката. Лицето, разкрило се отдолу, беше на петна в различни отсенки на сивото, а очите му нямаха ириси. Имаше

различни степени на полуродство, както Тото знаеше добре. Малцина късметлии като Тиниса приличаха изцяло на единия си родител или смесеното наследство се бе проявило в нещо екзотично и привлекателно. Повечето бяха като Тото, дамгосани от нечистокръвността по начин, видим за всички. А Дрефос беше от малцината нещастници, при които полуродството се бе изродило в неестествена грозота. Лицето му беше слабо и аскетично, но имаше нещо ужасно сгрешено в пропорциите. Дори когато се усмихнеше, резултатът бе неприятно разкривен.

— Наясно съм, младежо, че няма да спечеля награда за красота. Ала можеш да бъдеш сигурен, че не съдя за никого според лицето или кръвта му — каза той.

— Дрефос — промълви Тото. — И онова другото, дългото име. Молецородни имена?

— Името ми го е дала майка ми. Баща ми, незнаен и неоплакван, ѝ отделил само толкова от времето си, колкото било необходимо да я изнасили. Осородните войници не са известни с добро отношение към пленниците и робите. Както и повечето войници всъщност.

— Но нали каза, че си занаятчия?

Разкривената усмивка се разшири неестествено.

— Забележително, нали? Явно нещо от бащиното ми семе се е проявило в пълна мяра у мен — тънък усет към света на металите, толкова рядко срещан в своето съвършенство, че Империята е готова да обърне йерархията си надолу с главата, за да ми намери място в редиците си. Ако не бях аз, стените на Тарк още щяха да са цели-целенички. А сродниците ми по майчина линия все така седят в пещерите си, драскат рисунки по стените и се преструват, че прежното им величие още е живо.

Тото се отпусна назад в стола. Едно чувство покълнваше дълбоко в него, чувство на интерес. Този странен човек, занаятчия и аутсайдер едновременно, съумял да си спечели висок ранг не другаде, а в праволинейната Империя на осите, беше успял да подпали въображението му.

— Идеята ви е била да унищожите моите въздушни кораби, нали? — попита тихо Дрефос.

Въпрос, който съдържаше отговора в себе си. Тото се напрегна вътрешно, но след миг прецени, че ще му е по-лесно, ако се върнат на

позната почва.

— Да.

— Няма от какво да се притесняваш — каза меко Дрефос. — Атаката ви беше планирана добре. Обзалагам се, че не мравкородните са я измислили. Имал съм си вземане-даване с тях и знам, че расата им е напълно лишена от интуиция. Ти обаче си съзрял заплахата и си действал по съответния начин, точно както аз съзрях нашата уязвимост и изисках два взвода войници да чакат в готовност и да се втурнат към въздушните кораби при първия знак за неприятности в лагера. И добре, че го направих.

Това било значи — последният пирон в ковчеза на отчаяния му план. Водовъртеж от образи нахлу в главата му — битката, яростта. Нещо го взриви изведнъж и той понечи да скочи от стола. Но още преди младата жена да го е спряла, Тото политна безсилно назад — болката в главата му беше толкова силна, че не би могъл да се изправи на крака без чужда помощ. Жената го прихвана, преди да е паднал. Ръцете ѝ бяха изненадващо силни. Повдигна го и го настани на ръба на стола.

— Пленници... — изломоти той.

— Да? — Дори със затворени очи Тото усети, че Дрефос се е приближил.

— Спомена, че сте взели и други пленници. Освен мен.

— Двама, ако трябва да сме точни, макар че единият може и да не се възстанови достатъчно, за да го подложат на разпит.

— Имаше ли?... — Той примижа и вдигна поглед към Дрефос. — Имаше ли един мъж водно конче? Той трябва да е...

— Знам ги водните кончета. От Федерацията — кимна Дрефос. — По време на Дванайсетгодишната война изпробвах и усъвършенствах някои от най-добрите си изобретения. Съжалявам, но другите пленници са мравкородни. Ако снощи в групата ви е имало човек от Федерацията, то той не е бил заловен жив, нито има данни да е избягал. Боя се, че най-вероятно е загинал.

18.

Генерал Максин отдели една последна минута да вникне в докладите, които беше получил. Тези доклади бяха тайната на неговия успех. Имаше на свое разположение способни роби, чиято единствена задача беше да обработват огромното количество информация, постъпващо от вътрешната служба на Рекеф, и да му го предоставят в съкратен и обобщен вид. Подробностите щяха да дойдат по-късно. Когато ги поиска. Засега разполагаше с основната картина, знаеше кой крои заговори, кой губи позиции, кой печели влияние и кой взема подкупи.

И цялата тази информация не беше храна само и единствено за императорските уши. Максин си имаше свои планове. Рекеф беше млада организация, създадена в последните години от управлението на първия император и изградена от мъжа, чието име носеше и до днес. През последвалите две десетилетия структурата и йерархията на Рекеф бяха добили окончателния си вид, но на някои нива все още търпяха промяна. Именно с това бяха свързани плановете на Максин.

На върха на Рекеф стояха трима генерали. Идеята беше всеки от тях да контролира изрично посочена част от Империята, да споделя с другите двама получената разузнавателна информация и да докладва лично на императора. На практика обаче тези мъже, които бяха достатъчно амбициозни да се издигнат до върховете на Рекеф, не търпяха намеса от страна на своите равни.

Максин беше в печеливша позиция и само това го интересуваше. Той беше сред личните съветници на императора. Генерал Бруген гонеше сенки и диваци в източните територии на Империята, справяше се с глад, с бюрокрация и с ината на подчинените раси. Генерал Рейнер се бореше с Равнините. За момента Максин държеше най-силните карти и смяташе да ги изиграе по най-добрия начин.

Имало бе и временни спънки, разбира се. Бруген беше съвестен човек, затрупан от повече проблеми, отколкото щабът му можеше да реши, така че от него Максин не се боеше. Рейнер беше друга работа.

Неотдавна беше отстранил човек, когото Максин беше издигнал до губернаторски пост на голям град и който имаше централно място в собствените му планове. Сега градът, внушителното му богатство и местните агенти на Рекеф бяха в ръцете на ужасния полковник Латвок, един от доверените лакеи на Рейнер.

Това беше хвърлена ръкавица към първенството на Максин, но пък той обичаше предизвикателствата — стига да излезеше победител.

А той несъмнено щеше да спечели. Обработен подобаващо, императорът беше готов да го заобича като брат... Впрочем не като брат. В крайна сметка именно Максин бе организиран и привел в изпълнение убийствата на всичките му братя и сестри, освен една, както и на няколко други претенденти за императорския трон. А сега бе поднесъл на императора единствения дар, който цялата Империя не би могла да му даде. Смяташе, че това му осигурява достатъчно предимство, за да поиска основна реорганизация на Рекеф, след която Рейнер и Бруген да разберат, пък било и за кратко, че всяка армия може да има само един генерал.

Максин нави свитъците, прибра ги в тайното отделение на писалището си и тръгна за среща с императора.

Бяха преместили роба в по-добра килия — с гоблени по стените, килими на пода, изящна дърворезба скакалецородна направа и без прозорци. Но Уктебри се оплака от ярката светлина на газените лампи и сега маслени фенери висяха на вериги от тавана и къпеха покоите му в сумрак.

Ала робът излезе да ги посрещне веднага, без да го викат повторно, и Максин си отбеляза наум, че очевидно го хранят добре напоследък. А това гърчаво създание имаше забележителен апетит — да се чуди човек къде отиваше толкова много кръв.

Когато пленникът излезе да ги посрещне, Алвдан го изгледа от глава до пети, дори направи предпазлив кръг около него. Максин знаеше, че в този случай трудностите произтичат от невъзможността да повярваш. Предложеното от стария окаяник беше невъзможно, немислимо за всеки здравомислещ човек. Онова, което комарородният беше обещал, невъзможната мечта на магьосници и древни крале, се родеше с потъналите в забвение легенди на робите. Но когато

Уктебри говореше за това, беше трудно да не си спомниш, че и неговата раса се смяташе за отдавна изчезнала, за плашило от детските приказки и нищо повече. Но щом Уктебри заприказваше с гъгнивия си глас, с кротката си увереност и чудата настойчивост, дори най-здравомислещият човек се изкушаваше да повярва, макар и само за миг, че цялата тази измишльотина има отношение към реалността.

А сега Максин разполагаше с достъп до голямо количество информация. В Капитас нямаше големи библиотеки, богати архиви или други места, където словото се съхранява и тачи, но посредством каналите на Рекеф генералът получаваше достъп и до най-прашните свитъци на всички народи, които Империята беше завладяла и подчинила.

Завоеванията във Федерацията му бяха поднесли на тепсия несметно знание. В голямата си част то не се различаваше съществено от глупавите робски суеверия, но Максин се бе научил да задава все по-конкретни въпроси. В завладените княжества на Федерацията сигурно имаше немалко агенти на Рекеф, които се чудеха защо генералът иска от тях да се ровят толкова надълбоко в старите легенди и древната история.

Водните кончета обичаха писаното слово и ранните им исторически хроники бяха издържани в изящен стил и с изумителни подробности. Именно там Максин бе открил връзка с онова, за което говореше комарородният. Не толкова, че да е сигурен, но достатъчно, за да приеме, че в далечни времена е имало нещо, на което да се опрат хвалбите на Уктебри.

— Искаш да проучиш нашата сестра — каза Алвдан.

Закачулената глава на Уктебри взе да кима енергично.

— Необходимо е, ваше императорско величество.

— Разбрахме — продължи императорът, — че тя е подходяща. Че ти си я обявил за подходяща. — В гласа му се прокрадваше подозрителност. Максин обичаше, когато Алвдан бе изпълнен с подозрение. Щом ги замъчат подозрения, императорите се обръщаха за съдействие към Рекеф, а тук, в Капитас, Максин беше Рекеф.

— Във висша степен подходяща, ваше императорско величество — потвърди комарородният. — Но не бива да се допускат грешки. Трябва да започна изчисленията си. Процесът е бавен и колкото по-скоро започнем, толкова по-добре.

— Глупости — заяви презрително Алвдан. — Не вярваме на всичко това. Твърденията ти са безпочвени. — Обърна се да си ходи, но Максин беше доловил колебание в гласа му, знаеше, че и комарородният го е доловил.

— Аз съм на ваше разположение — каза тихо Уктебри. — Аз съм ваш пленник, ваш роб... и ще се подчиня на вашата воля. Но никой друг не би могъл да ви предложи онова, което ви предлагам аз. Никой друг, ваше величество.

— Максин, не е възможно да вярваш на това. То противоречи на здравия разум — възрази императорът, но в гласа му Максин не усети страх или презрение, а жажда. „Ако е вярно — казваха очите на императора, — какви неща бих могъл да направя... Нима би имало нещо, което да не е по силите ми?“

— За себе си стигнах до извода, че в този свят има неща, които няма да изчезнат само защото ние си затваряме очите за тях. По времето на вашия праядо, ваше величество, собственият ни народ е имал своите чудати вярвания. Сред които и убеждението, че един ден ще се обединим и ще владеем света. Кой би повярвал тогава?

— Но това е различно, Максин.

— Разликата е само във вида вяра, ваше величество.

— Значи искаш да проучиш нашата сестра? — обърна се отново Алвдан към стареца. — Това ще ѝ причини неудобство. Ще я разстрои. *Добре*. Планът започва да ни харесва все повече. Но казваш, че ти трябва още? И че не разполагаш с необходимото.

— Така е, ваше императорско величество. Сам по себе си не разполагам със силата за нещо толкова велико.

— Тоест шарлатанството ти има нужда от гориво, за да проработи, така ли?

— Тези термини са ми непознати, ваше величество — отвърна угоднически Уктебри, — но вие несъмнено сте прав.

— И искаш от нас магическата си кутия? — добави присмехулно императорът. — Ако е толкова могъща, дали ще е лесно да я открием... а и да я открием, възможно ли ще е изобщо да я вземем?

Уктебри въздъхна гъгниво и подръпна назад голямата си качулка, за да се почеше по главата. Червените му очи се отместиха от Алвдан към генерала.

— Руини и пепел, това е останало от величието на моя народ, ваше императорско величество, но и онези, които изковаха падението ни, сега са на същия хал. Старите времена отминаха безвъзвратно и няма да се върнат. Прежните величия сега се ваят в прахта, а онова, пред което хората благоговееха, днес предизвиква единствено презрение. — Уктебри преплете тънките си пръсти. — Този предмет, за който биха си съперничили лордове, скрири и принцове по времето, когато стойността му се оценяваше подобаващо, сега е антикварна рядкост в ръцете на невежи. Невежи, които се имат за знаещи, но нямат никаква представа какво държат в ръцете си. Но в предмета все още се крие сила — сила, която да използвам за ваша угода, почитаемо величество.

— А ако тази сила бъде използвана срещу нас, знай, че ще изцеда от теб всяка капчица кръв, която си изпил, твар мизерна — предупреди го Алвдан. — Успееш ли, ще си най-почитаният сред робите на Империята, но за предателство не си и помисляй.

— Аз съм ваш затворник... ваш роб — повтори комарородният, — а вие можете да ме убиете с една дума, сега или по-късно, или след като приключа със задачата си. Аз завися изцяло от вашата добронамереност, всемогъщи. А когато докажа способностите си с това велико дело, дано смекчите мнението си за мен и дано повярвате, че мога да ви бъда в услуга и по-нататък.

— Може би — каза Алвдан, но не личеше да смята подобно развитие за вероятно. — Така или иначе, вече издадох нужните заповеди и те пътуват към Хелерон. Може вече да са пристигнали дори. Чувал ли си за Хелерон? Нямаме свободни агенти по-близо до твоята играчка, но в Хелерон има цял куп умни хора, които играят по нашата свирка. Ако тази Кутия на сенките съществува и е там, където ти твърдиш, те ще я намерят.

Доведоха принцеса Седа след две камбани — както се измерваше времето в Капитас, — след като я измъкнаха без предизвестие от собствения ѝ луксозен затвор. Тя понечи да избяга, когато видя гърчавата закачулена фигура на човека, който я чакаше, но пазачът я избута решително в стаята, върза я за един стол и застана прав зад нея като сянка в края на полезрението ѝ. Комарородният я гледаше

примижал, дългите му пръсти се докосваха при върховете, после се разделяха и пак се събираха.

— Светлина и мрак — промърмори Уктебри Саркадът. Тръгна с бавни крачки из стаята, някак колебливо. — Животът е това — цялото съществуване е разпънато между тези два полюса. Така поне го разбирахме всички ние. — Накрая изглежда стигна до решение. — Затворете фенерите — каза той и пазачът го изгледа предпазливо.

— Господине? — Уктебри може и да беше роб, но пък бе разговарял лично с императора, затова пазачът се спря на това обръщение.

— Не мога да го направя сам — обясни с раздражение комарородният. — Спуснете капациите почти докрай. Твърде светло е за онова, което ще правя. Дано по-слабата светлина не ви причини прекомерно неудобство, ваше височество.

И сега в стаята беше тъмно — Седа виждаше Уктебри като силует в тъмна роба, който се сля още повече със сенките, когато пазачът се зае да издърпа кордите, контролиращи капациите на фенерите.

— Не е нужно да ме наричаш така — отбеляза с равен тон Седа. — Никой друг не го прави.

Светлината и на последния фенер се скри зад затворения почти докрай капак. Седа чу как пазачът се връща опипом зад стола ѝ, усети как бръсва с ръка рамото ѝ, за да провери дали повереницата му не е духнала междувременно.

— Аз го правя — чу се гласът на комарородния. Седа едва го различаваше в мрака, и то само когато се движеше. Спреше ли на място, Уктебри буквално изчезваше от погледа ѝ. — Нали това е правилното обръщение към дама с вашия ранг?

Седа чу стържещ звук откъм посоката, където приблизително се намираще.

— Какво правиш, комарородни?

— Рисувам. Водя си бележки — чу се гласът му. — Светлина и мрак, почитаема принцесо. Целият ни свят е съграден между тях. Има неща, които са възможни на лунна светлина и съвсем невъзможни по пладне. Но не е важен часът, а светлината. Ако успея да сътворя нощ в мислите ви, нищо не може да ми се опре, но ако притежавате волята да

подклаждате слънцето, аз ще съм безсилен. Ала вашият народ отдавна е изгубил тази способност.

Седа чу тътрузенето на краката му. Неспособна да разчита на зрението си, тя напрегна докрай слух. Докато я водеха насам, се бе настроила за поредната порция насмешки и обиди от страна на брат си, но вместо него бе заварила този стол — столове като този беше виждала другаде. В затворите, за разпити. Останалите механизми, прилагани при изтезанията на затворници, ги нямаше тук, но Седа изпита неприятното чувство, че комарородният ще постигне целта си и без тяхна помощ.

Когато отново ѝ проговори, беше от много близо.

— Един факт убягва от вниманието на вашата раса — а и на всички нови раси. Фактът, че всички велики народи от Вещото време са виждали в тъмното, в по-голяма или в по-малка степен. Богомолкородните, паякоидите, а най-добре от всички молецородните и моят народ. Да познаваш мрака и да не се боиш от него е било задължително условие, за да контролираш света.

Застанал бе досами лакътя ѝ.

— А после, както знаем всички, великата древна нощ свършила и изгряло слънце от нов вид. Бунтовническото слънце на машините и занаятите, което ни прогонило вдън земя.

— Колко ли горчивина сте насъбрали в сърцето си — подхвърли без съчувствие Седа.

— Горчивина? — Кратък хриплив смях. — Моят народ изгубил шанса си за величие още преди революцията. Винаги сме били малобройни, но сме имали сила, имали сме и копнежа да я използваме. Имали сме тайни, които скририте на молецоидите така и не са научили, и други, които може и да са узнали. Решили, че сме въплъщение на злото, и тръгнали на война срещу нас, за да ни унищожат заедно с цялото ни познание.

Седа изписка уплашено, когато бледите му студени пръсти докоснаха бузата ѝ. Ноктите му бяха неочаквано остри.

— Останали сме толкова малко. Много малко — продължи той. — Но макар да избили почти до крак народа ми, молецородните така и не успели да доведат замислите си докрай, защото познанието още е с нас... а вашият брат проявява голям интерес към него.

Заля я усещането, че е вперил очи в нея. Бяха я измъкнали без предупреждение от покоите ѝ само по копринена рокля в нощния хлад, а ето че сега нощта я поглъщаше. Върховете на пръстите му се плъзнаха лениво по врата ѝ.

— Ти... — Седа събра последните си резерви от смелост. — Доста сложна схема си измислил, Саркадът, само за да натрапиш вниманието си на жена. Нима наистина сте останали толкова малко от своята раса?

Гъгнивият му смях прозвуча отново.

— Простете ми, ваше височество. Аз съм стар човек, но при мъжете от моето племе апетитите умират бавно, а вие, осородните, сте красив народ. Като за Умела раса. А самата вие сте забележително привлекателен образец на осородна женственост.

— И затова е всичко, така ли? — Седа дръпна каишите, които я стягаха към стола, макар да знаеше, че е безполезно. — Или е нещо като допълнителен дар?

— Не бойте се, ваше височество. Добродетелта ви е в безопасност. Апетитите, за които споменах, не са сексуални.

— Кръв тогава? Наистина ли пиете кръвта на други хора?

— Също като насекомите, чието име носим — потвърди той, — а себе си смятам за един вид познавач. Ценител, особено на кралска кръв. Макар че, доколкото разбрах, тя е в недостиг. Баща ви е починал не млад, но не и стар, нали?

— Вярно е.

— И това е предизвикало подозрения? — Седа усети, че комароидът минава зад стола ѝ.

— На твое място бих сменила темата, Уктебри, иначе току-виж пазачът докладвал за думите ти.

— А, да, пазачът. Бихте ли го повикали, моля.

Тя смръщи чело в мрака.

— Защо?

— Просто така. Както човек вика незнайни сили просто за да пробва дали ще се отзоват.

— Ти си?...

— Той не чува нищо, господарке, защото му направих магия. Не вижда нищо и не чува нищо. Светлина и мрак, а от двете мракът има превес. Брат ви се е боял, че баща ви е бил убит. И още повече се е

боял, че ще обвинят него за тази смърт, затова не е имало разследване, нито дори официално изказано съмнение. Империята на вашия народ е млада, традицията на унаследяването — крехка. Затова брат ви решил да подсигури позицията си с помощта на драстични мерки. Взел това решение, следвайки съвета на полковник Максин — полковник по онова време, сега генерал.

— Максин уби братята и сестрите ми — потвърди Седа. Пазачът все така, не издаваше и звук. Въпреки съпротивата на здравия си разум и навярно повлияна от мрака и хрипливия глас зад себе си, Седа откри, че вярва на Уктебри за магията. — Мен остави жива само като средство срещу евентуални заплахи. Ако и аз умра, незнаен брой претенденти могат да надигнат глава, един по един или в общ заговор. Брат ми се чувства толкова сигурен на трона си, че според мълвата се връзвал понякога към него от страх да не тупне на пода в момент на слабост.

Уктебри се засмя.

— Разбрах също, че брат ви има много наложници, но нито едно дете. Дори незаконни. Забележително.

— Наредил е всички деца, родени от наложниците му, да бъдат убивани веднага след раждането — каза тя, — така поне съм чувала. Незаконородените нямат никакви права върху трона, но Алвдан не би поел дори минималния риск някое от тях да порасне и да бъде използвано срещу него.

— Няма законна съпруга. Нито законородено дете. Мъж, който се бои от преждевременна смърт, в случай че негово дете достигне пълнолетие. Вие сте негов затворник, но не повече, отколкото той сам е свой затворник. Колко глупаво наистина... — Гласът му сякаш се отдалечаваше постепенно. — И все пак сигурно разбирате защо в крайна сметка брат ви реши да обмисли моето предложение.

— А какво е то? — попита Седа. — Какво е това предложение? Можеш да ми кажеш. Така или иначе, аз нищо не бих могла да направя по въпроса.

— Уверих брат ви, че мога да му осигуря живот, много по-дълъг от боевите години, отпуснати на вашата раса. А може би дори вечен живот? Един безсмъртен император на осородните, премъдър и обичан во веки веков от своите поданици. Идеята му допадна достатъчно, за да ми позволи да опитам.

— А повярва ли, че е безсмъртен, аз ще умра още същия ден — кимна Седа.

— Уви, вашата кончина ще настъпи броени мигове преди неговото възнесение. — Говореше право в ухото ѝ. — Моят народ разбира кръвта, защото кръвта е мракът в нашите вени. Кръвта има сила. Особено кръвта на близките ни роднини. А какви по-близки роднини от брат и сестра, ваше височество?

Тя се вкамени, усетила нещо остро отстрани на шията си, нещо като острието на малък бръснач. Затвори очи, стисна юмруци и зачака да свърши, като се молеше да е бързо.

Болката бе почти недоловима като от миниатюрно порязване, а после острието изчезна. Уктебри помълча още малко, после каза:

— Имате най-сладката кръв, която съм опитвал от много-много време насам, принцесо.

— Брат ми трябва да е луд, за да ти повярва — изсъска тя. — Ти също трябва да си луд, за да го изкушаваш така. А аз, след като от осем години живея в страх, трябва да умра сега, в името на една лудост?

— Жалко, че точно вие го смятате за невъзможно, ваше височество, много жалко — прошепна Уктебри, все така досами рамото ѝ. — Виждате ли, работата е там, че храня някои съмнения относно покровителството на вашия брат.

Седа се стресна, усетила как каишите на китките ѝ се охлабват, първо на едната, после и на другата. Уктебри клекна да освободи глезените ѝ.

— Склонен съм да подозирам — продължи той, — че би било опасно човек като брат ви да живее вечно. Или дълго дори. Вижте, аз се тревожа основно за своята раса и нейното бъдеще, а то едва ли би било възможно при император Алвдан. Той не ми прилича на човек, който би проявил благодарност или щедрост към онези, които са му помогнали да постигне своето.

Вече нищо не я задържаше на стола. Би могла да скочи на крака, когато реши, но не помръдна, хипнотизирана от думите на комарородния.

— Какво точно се опитваш да ми кажеш?

— Говоря за държавна измяна — обясни той и Седа разбра, че стои пред стола ѝ като молител пред трон. — Стига да бях поданик на негово императорско величество, разбира се, какъвто не съм. Вероятно

бихте възразили, че съм негов затворник, но по-добре се запитайте колко дълго би продължило пленничеството ми, ако не исках да съм пленник. Истината е, че в момента императорът ми е полезен, защото чрез него мога да си върна един предмет, за който копнея отдавна. И макар че съм напълно способен да изпълня обещаното, смятам, че короната на безсмъртието би прилягала по-добре на друго чело, а не на братовото ви.

Седа не вярваше и за миг, че Уктебри е способен на тези неща. Беше затворник и се опитваше да спазари свободата си срещу обещания за дълъг живот. Приказките му дори можеха да са капан, заложен от брат ѝ, макар че той не се нуждаеше нито от претекст, нито от извинение, за да я убие. И все пак... Съществуваше смътен шанс Уктебри Саркадът да се превърне както в съюзник, така и във възможност.

— Намирам думите ти за приемливи — каза тя и протегна ръката си в мрака напред. Когато той я целуна, Седа усети остриите му зъби върху кожата си.

„Това не мога да го повярвам.“

Ала откакто се помнеше, животът ѝ беше зависил от светогледа на брат ѝ, а не от собствените ѝ идеи за мирозданието. Ако убежденията му го тласнаха към извода, че тя представлява заплаха за властта му, животът ѝ щеше да приключи на секундата. Ако сметнеше, че ще е от полза за него да я остави жива, значи Седа щеше да живее — още един ден, а после и още един, ако междувременно убежденията му не кривнеха в друга посока. „Така че какво значение има вярвам ли аз на тази история или не? Кога изобщо е имало значение в какво вярвам?“

След като срещата с Уктебри приключи, Седа обмисли внимателно лудостта му, докато седеше пред огледалото и си оправяше грима. Лудостта му беше бездънна, лудост като зейнала пропаст, каквато Седа не беше виждала преди. А тя имаше богат опит с лудостта. Но като всяка друга лудост, властвала досега над мизерния ѝ живот, и тази трябваше да бъде разнищана и проумяна. Седа трябваше да поговори с някого за случилото се и този някой не можеше да е осороден. Въпросът не опираше единствено до доверие, а и до

познания — никой осороден не би могъл да ѝ предложи смислен съвет за нещо толкова откачено и толкова встрани от картографираните територии на имперското познание.

Имаше само един, от когото да потърси помощ, и тя го повика при себе си.

Старият роб, служил на баща ѝ, влезе боязливо в стаята — кльощав плешив мъж с продълговат череп и сива кожа, нашарена от бледи лъскави ивици, по-тънки на бузите и по-широки на главата. Както винаги, излъчваше несметни количества меланхолия, сякаш носеше на плещите си всички тегоби на света. Когато Седа беше малка и още не беше изгубила чувството си за хумор, той често я разсмиваше.

— Може ли да вляза, мадам? — попита старецът с треперлив глас. Седа се усмихна неволно на тази колебливост.

— Нали аз пратих да те повикат, Гегевей — отвърна тя, — така че влизай, моля те.

Затворът ѝ беше горе-долу приличен. Покоите ѝ бяха разкрасени с малкото, което бе успявала да измоли през годините. Овехтели гоблени прикриваха голия каменен зид на стените. Пред тесния прозорец беше подредила няколко растения в паешки стил. Две канапета бяха разположени едно срещу друго, помежду им имаше парцалив килим с неизвестен произход. Разполагаше с две стаи — тази, в която да приема посетители, и спалнята ѝ, отделена от „гостната“ със завеса. Толкоз ѝ беше отпуснал Алвдан от несметните богатства на Империята. Другите му братя и сестри бяха получили само парцели в гробищата.

Старият мокрицороден се наведе, за да влезе в стаята. Ходеше прегърбен и под тъгъл напред, но въпреки това ръстът му беше опасно висок. Седа знаеше, че народът му обитава северните покрайнини на Империята, а отвъд границите ѝ имало цели племена мокрицородни — живеели в лесове с гигантски дървета, които гниели вечно, но никога не падали. Поне така гласеше мълвата. Самата Седа не вярваше, че има други като него. Струваше ѝ се невъзможно една толкова тромава и нескопосана раса да създаде бойци или селяни, или нещо друго освен отнесенни философи.

— Имаш репутацията на мъдър човек, Гегевей — поде Седа и той побърза да размаха ръце боязливо.

— Много, хм, любезно от ваша страна, мадам.

— Правиш се на оглупял старец, Гегевей, но един оглупял старец не би се задържал на съветнически пост толкова дълго. Още от времето, когато баща ми беше император. Още повече, ако е роб като теб. Трябва да си много мъдър, за да оцелееш.

Гегевей разтегли в усмивка тънките си устни, но нищо не можеше да разведри дълбоката тъга на сивото му лице.

— Има глупци и хммм... глупци, мадам. — После издаде доволно устни напред, когато Седа му сипа вино от една кана. — Знам си аз мястото, а то е следното: пръкне ли се идея в главите на, хммм, на моите колеги съветници, която никой не иска да изрече на глас, тогава идва моят ред да говоря. А после идеята обикновено бива разбита на пух и прах. Оглася ли някога мнение, което никой не може да обори, тогава несъмнено ще бъда, хммм, убит на място. Трудна пътечка е това и тясна, но ако човек има добро чувство за равновесие, може дълги години да ходи по нея.

— Дълги години — кимна тя и му подаде чашата. Той отпи с наслада и Седа продължи: — А ти на колко точно години си, старче?

— Спрях да ги броя, когато станах на, хм, сто и четири, мадам. — Скръбната усмивка се появи отново при вида на ококорената ѝ физиономия. — Ние сме дълголетници, моят народ. Или поне в сравнение с вашия. Но дори по нашите стандарти аз отдавна не съм млад.

— Искам да те питам нещо. Не се сещам за друг, който би могъл да знае нещо по въпроса — каза му Седа и го покани с жест да седне. Той приседна на ръба на канапетото срещу нея и отпи от виното.

— От добра реколта е — измърмори той, но очите му я следяха напрегнато измежду бръчките.

— По въпроса за магията, Гегевей — уточни тя.

— Хмм... А?

— Интересна реакция. На твое място повечето хора биха побързали да заявят, че магия не съществува и че е глупаво дори да се повдига този въпрос.

— Това ли искате да чуете, мадам?

— Ако исках да чуя това, нямаше да те повикам. Ти си начетен човек, получил си образованието си, преди да попаднеш в имперски ръце. Така че — кажи ми за магията.

— Интересна материя, мадам — смотолеви той. — Боя се, че не бих искал да...

— Не ми казвай нищо, което не би искал да чуеш повторено. Но не се въздържай само защото се боиш, че няма да повярвам на думите ти — заръча му тя. — Та за магията, Гегевей?

— Ами... моят народ има необичайни представи по този въпрос — започна той. — Крайно необичайни. Аз, хмм, ще ги споделя с вас, но не очаквам от вас да ги споделите с мен, ако разбирате какво искам да кажа. — Седа махна нетърпеливо с ръка и той продължи: — Едва ли знаете, но мнозина от моя народ са Умели. Ние изучаваме, хмм, механиката и физическите принципи на света, макар че рядко създаваме изделия, а малкото, което все пак създаваме, е предимно от дърво, защото в моя роден край метали се намират трудно.

— Не го знаех — призна тя. — Значи не ще можеш да ми помогнеш, така ли?

— Е — отрече той, педантичен като библиотекар. — Все пак сред моя народ има и много, които не са Умели. Те нямат дарбата да разбират машините, но следват други, хммм, пътеки — физическите принципи на света и прочие и прочие, — които някои навярно биха нарекли магия. Така че, както сигурно разбирате, моят народ е в един вид уникална позиция — нито сме яхнали вълната на, хмм, техническия прогрес, нито сме се вкопчили отчаяно в мрака на Вещото време. Ние сме... в равновесно положение, ако мога да се изразя така. И тези две половини на нашата култура не са разделени, а тъкмо напротив. Опитваме се да споделяме проникновенията си и много рядко някой, хмм, надарен мъж или жена от нашия народ притежава таланта да разбира и двете половини на познанието. Затова мога да потвърдя пред вас, най-малкото в рамките на нашите вярвания и опит, че магията е съвсем истинска.

— Тогава защо ние, осоидите, не вярваме в нея? — попита тя. — Щом е толкова истинска, докажи ми го. — Ала зад предизвикателството в думите ѝ се събираше вълнение.

— Ами, работата е там, че тези неща трудно могат да се докажат. Дори да направя някаква магия сега, пред вас, вие ще измислите десетина логични обяснения на видяното. И макар че тези обяснения ще са крайно невероятни, вие непременно ще се вкопчите в тях, вместо да допуснете, че, хмм, магията, дълговечната необяснима магия е в

дъното на всичко. А ако сте достатъчно убедена в здравия си разум, ако не изпитвате страх, нито се чувствате под заплаха тук, в собствените си покои, то магията може и изобщо да не се получи. Магията е субективна сила, докато физическите закони на занаятчиите са обективни. Един механичен двигател ще се движи и без вяра, но за магията тя е задължително условие. Затова, когато вашите хора настояват за, хмм, доказателство, такова няма, но забравите ли веднъж нея, магията се промъква обратно през пролуките, там, където най-малко сте я очаквали.

Седа имаше още стотици въпроси, но успя да потисне любопитството си. Не биваше да се предверява на никого.

— Ще те питам и за друго, Гегевей — каза тя, като мислеше усилено. Не биваше да показва по-голяма информираност, отколкото брат ѝ би очаквал да притежава, но ако шпионите на Максин подслушваха сегашния ѝ разговор с Гегевей и докладваха за него на генерала, а той — на императора, Алвдан би очаквал сестра му да попита за Уктебри. — Казваш, че магията съществува... знаеш ли обаче, че и комарородните съществуват?

Той я погледна втренчено, после набръчка въпросително чело.

— Комарородните, мадам? Изглежда ме смятате за много, хмм, лековерен. — Ала в противоречие на казаното той кимна едва забележимо и задържа погледа ѝ.

„Значи мисли, че ни подслушват, но не ни наблюдават.“

— Е, значи някои легенди са си само легенди — въздъхна тя с фалшиво разочарование. Чувала беше, че паякородните имали Изкуство, което им позволявало да извличат нишки паяжина от пръстите си и да оформят с тях думи и форми с тайно значение, като едновременно с това водят неангажиращ разговор. Де и тя да притежаваше подобно умение.

— Уви, така е, мадам — потвърди Гегевей. — Но нека ви разведря малко. Ако позволите, бих могъл, хммм, да ви покажа една дребна безвредна магия.

Тя присви очи.

— Можеш ли?

— Боя се да не оправдая надеждите ви, ако са твърде големи, защото отдавна не съм практикувал. И все пак... — Сведе поглед към

ръцете си, сиви и дългопръсти, стисна ги, а когато отново ги раздалечи, нещо се изопна между дланите му, нещо яркоцветно и искрящо.

„Номер е — помисли си веднага тя. — Намазал е с нещо ръцете си. С химикал или нещо друго.“ Иначе беше хубавко като за евтин номер, а и старецът я гледаше толкова сериозно. Седа отвори уста да каже нещо любезно, но не успя, защото неговият глас я изпревари — стигна до нея съвсем ясно, макар устните му да не се движеха, нито нейните уши да чуваха думите. Те сякаш се оформяха по своя воля в главата ѝ.

„Знам за комароида, когото брат ви държи. Не му вярвайте. Той е много стар и много вещ.“

Тя го зяпна в лицето с провиснала челюст. Нещо се разбунтува в нея. Завладя я страховитото чувство, че след разговора си с Уктебри Саркадът, след споразумението, което двамата бяха сключили, тя е направила крачка встрани и тази крачка я е прехвърлила в свят, различен от нейния, свят, където такива неща бяха възможни.

„Той е вещ, мадам, но по-важното е, че силата му е голяма. Онова, което прави, го прави за себе си, а не за брат ви.“ Уморените стари очи на Гегевей светнаха изведнъж и отметнаха за миг булото, което криеше острия му ум. „Но вие, ваше височество, вие бихте могли да извлечете полза от него. Само не му се доверявайте. Не му се доверявайте, освен ако нямате никакъв друг избор.“

19.

До голяма степен си е вярно, че няма начин да внедриш свестен шпионин в град на мравкородни. Тези хора са фанатично лоялни, а малцината, които не отговарят на това условие, са аутсайдери без никакво обществено влияние. В най-добрия случай един шеф на агентурна мрежа може да внедри неколцина агенти в чуждестранния квартал или да подкупи някой и друг роб. Но дори робите на мравкоидите като че бяха закачили част от гражданската гордост на своите господари. И макар Талрик да го намираше за необяснимо, факт беше, че след едно-две поколения родените в такова робство вярваха, че е по-добре да си роб в техния град, отколкото свободен човек другаде.

Беше се придвижил бързо покрай морския бряг до Век благодарение на допълнителната такса, която вдъхнови колегиумския шкипер да плава денонощно и да пристигне във векианското пристанище на втората заран, точно когато изгряващото слънце обливаше с лъчите си великанската крайморска дига от сив камък. Талрик различи силуетите на требушети и балисти отгоре ѝ, а според докладите на имперската делегация в самата дига били вградени огнехвъргачи.

Отвъд дигата влекач закачи на буксир малкия им кораб и го изтегли по изкуствения канал, който водеше до самия град. След като пристанаха, Талрик си оправи сметките с шкипера и пое по тихите улици на чуждестранния квартал, ориентирайки се по спомените си за картата, която беше запааметил грижливо още преди десетница. Имперските емисари явно бяха направили благоприятно впечатление в царския двор и в резултат на това една двуетажна сграда беше опразнена от предишните наематели — някакъв консорциум на бръмбарородни вносители — и им беше дадена за ползване. Талрик скоро наближи сградата — беше с типичната мравешка семпла архитектура, характеризираща се с плосък покрив, малки, лесни за отбрана прозорци и пълна липса на декорации. Двама осородни

войници стояха на пост отпред. Кръстосаха пиките си пред него, но поради общата им раса това беше по-скоро формалност.

— Капитан Талрик е тук за среща с капитан Даклан — обяви той и войниците го пуснаха да влезе. Името му би трябвало да е познато дори тук, а докато съобщението за появата му стигне до когото трябва, „капитан Талрик“ щеше да се превърне в „майор Талрик от Рекеф“.

Вътре роби притичаха да му предложат плодове и някакво стипчиво местно вино, но Талрик едва бе успял да ги опита, когато домакините се появиха.

Капитан Даклан — а също и майор Даклан от външната служба на Рекеф — беше нисък широкоплещест мъж няколко години по-млад от Талрик. Тъмната му коса се беше поотдръпнала назад, а бръчките около очите и пълните устни създаваха впечатлението за общителен и весел човек, но това нямаше нищо общо с действителността. Придружаваха го двама други — висок осороден в униформена туника и с дъска за писане, прихваната в свивката на лакътя, и някаква странна на вид жена. На години колкото Талрик, жената беше полуродна, тъмната ѝ кожа бе на сиви и бели петна като повреден при пране плат. Ефектът беше едновременно смущаващ и интригуващ.

— Майор Талрик — кимна за поздрав Даклан и козирува небрежно. — Как е Колегиум?

— Преси си боя — отвърна искрено Талрик. Влезе роб с още вино, хляб и паничка мед и Талрик си досипа в чашата. — А как е положението тук, майоре?

— Бива. Чух за последните ви подвизи, Талрик — подхвърли Даклан. — Онова в Хелерон е било грандиозен провал, а?

Талрик, който тъкмо поднасяше филия хляб към устата си, спря и го изгледа навъсено.

— Упълномощен ли сте да задавате въпроси за предишните ми операции, майор Даклан?

Домакинът присви очи.

— Просто съм любопитен. Мълвата се разпространява.

— Ако е така, то ваше задължение е да я спрете, а не да наливате масло в огъня — подчерта Талрик. — Имаме си достатъчно грижи тук, във Век. — Заповедите го поставяха начело на операцията, а Даклан очевидно беше от онези офицери, които предпочитаха да работят самостоятелно. Талрик си придърпа един стол до масата, седна и изяде

без бързване филията, като я мажеше обилно с мед. Нека Даклан почака. Писарят с плочата не реагира, но жената явно намираше тактиката му за забавна. Майорът пък пристъпяше нетърпеливо от крак на крак.

— Майор Талрик...

Талрик вдигна ръка, като продължаваше да дъвче с наслаждение.

— Този мед е много хубав. Откъде е? — попита с пълна уста той, поглеждайки към полуродната.

— Пчелородни търговци го внасят от север с кораби — обясни жената. Гласът ѝ беше необичайно дрезгав.

— Логично — кимна Талрик и се зае да бърше старателно пръстите си. — Такааа. Даклан, защо не седнеш и не ми кажеш кои точно са приятелите ти и каква точно е ситуацията. — Мъжът настръхна и Талрик добави: — Аз не съм ти враг, а покрай другите неща, които си чувал за мен, сигурно е и достоверният слух, че подчинените ми благоденстват, когато съм доволен от тях. Дребните политически боричкания в Империята и в Рекеф не ме интересуват. Точно затова съм във външната служба. Надявам се да разсъждаваш по същия начин, докато работим заедно. Ако си си наумил да извлечеш някаква лична изгода от тази операция, аз ще ти помогна, стига да ми служиш добре. Ала в досието ми има доста нелицеприятни случки с мои подчинени, проявили неблагоразумието да ми откажат необходимото съдействие. — Усмихна се, макар споменът да беше болезнен. — Дано съм бил ясен.

Даклан помълча, после седна и облегна лакът на масата. Не беше от най-кротките пози, особено за осороден, чиито ръце са оръжие сами по себе си. Талрик реши да не обръща внимание.

— Майор Талрик, ако съм ви засегнал, моля да ме извините — каза Даклан, макар да нямаше и помен от разкаяние в тона му. — Да ви представя лейтенант Харок, мой адютант и офицер от разузнаването — продължи той и посочи небрежно писаря. — А това е нашето тайно оръжие. Името ѝ е Лорика.

Талрик кимна на полуродната жена.

— От какъв произход си, Лорика? — попита я.

— Баща ми е местен, майоре. Майка ми е осородна. Била е робиня на паякоидите, после са я продали тук, доколкото знам.

Талрик замълча за кратко, обмисляйки казаното.

— И ти можеш да?... — Защото имаше само една причина полуродна да присъства тук, на това съвещание.

— Изкуството на предците ми осигурява връзка с умовете на векианците, майоре. Мога да ги чувам и да им говоря — не че те биха си направили труда да ме чуят.

— Местните са изначално свикнали с мисълта, че никой външен няма достъп до комуникационната им мрежа — намеси се Даклан. — Когато говорят помежду си, разговорът им не тече между отделни индивиди, а стига до много. Лорика чува какво си говорят и това е много полезно за нас в преговорите.

— Не се и съмнявам — съгласи се Талрик. — А какво включват преговорите на този етап?

— Обичайните предварителни споразумения. Взаимно признаване на силата. Сходство на целите. Знаят, че сме решени да превземем Тарк, и одобряват. Имат свои планове срещу Колегиум — ние одобряваме. Искат да сложат ръка на Сарн, но знаят, че Сарн и Колегиум са близки съюзници, и това ги влудява. — Даклан се усмихна. — Пристигането ви означава ли, че сте тук, за да им направите офертата, майор Талрик?

— А те готови ли са да я приемат, как мислиш?

— И още как. Не са забравили поражението, нанесено им от Колегиум.

— Ако не се лъжа — отбеляза Талрик, — Колегиум просто ги е задържал пред стените си, докато пристигне подкреплението от Сарн.

Погледна към Лорика и тя каза:

— Те го виждат по друг начин, майоре. Смятат, че са били победени, а поражението им е още по-горчиво, защото в техните очи Колегиум е град на мекушави философи. А самите те са войници.

— И въпреки това се е случило... — Талрик навъси чело, спокоен от нова мисъл. — А ние сигурни ли сме, че започне ли веднъж операцията, векианци ще са в състояние да превземат Колегиум? Ако се провалят, Империята не би имала никаква полза от цялото начинание. — А после се поправи: — Е, сраженията ще отслабят и двете страни, което също би било от полза за Империята, но не толкова, колкото ако пробият крепостните стени на Колегиум и го поставят на колене.

— Въпрос на време, майор Талрик, и на добра подготовка — обясни Даклан. — Армията на Век е имала достатъчно време да анализира поражението си и да се поучи от допуснатите в миналото грешки.

— Е, сигурно дори мравкородните са способни на нововъведения — изкриви устни в усмивка Талрик, — ако е налице необходимият стимул.

— О, те имат план, майоре — потвърди Лорика. — Превземането на Колегиум се е превърнало в първостепенна цел на гражданското им общество. — Каза го с горчивина и Талрик предположи, че гражданската гордост на Век не ѝ е по сърце. В мравешките градове полуродните бяха приемани дори по-зле от другаде.

— Е — обобщи Талрик, — в такъв случай нека направим нашата оферта. Можеш да ми уредиш аудиенция в царския двор, нали?

— Утре вечер най-късно — заяви Даклан. — Не бих се изненадал, ако след три дни армията им поеме на изток.

Да си лейтенант от Рекеф никак не беше лесно напоследък. Въпреки таланта на расата си да оцелява при всякакви обстоятелства, мухородният Те Беро все по-често се чувстваше притиснат в ъгъла. Капитаните от Рекеф си имаха следовници, свои собствени мрежи и операции, на които да разчитат. На сержантите и агентите се гледаше като на обикновени инструменти, твърде маловажни, за да се издигнат до черните списъци на своите шефове. Лейтенантите, от друга страна, като че ли концентрираха негативите и на двата свята.

През последните няколко години Те Беро беше работил в западните територии на Империята, а често и в пограничните земи във връзка с подготовката за завладяването на Равнините. Случвало се бе да балансира — с малките си крачки — по разделителната линия между външната и вътрешната служба на Рекеф. Надявал се бе да е достатъчно полезен за всички, но не и незаменим за когото и да било. Ала в последно време по тази тънка линия бе станало невъзможно да се върви.

От самото начало на кариерата си в Рекеф Те Беро бе служил на генерал Рейнер. Това винаги му се бе струвало най-безопасната възможност. Работата под крилото на генерала му бе спечелила

лейтенантските нашивки, както и някои добри назначения, нито твърде опасни, нито твърде скучни. Ала после нещата започнаха да намирисват. Понеже беше интелигентен човек с буден ум, Те Бери скоро осъзна, че проблемът се корени в самата Рекеф. Тайната служба точеше ножовете си, но погледът ѝ беше насочен навътре. Две агентурни клетки, с които Те Бери беше работил, изчезнаха яко дим, заличени от хора, които би трябвало да са техни съюзници. Генерал Рейнер водеше война, но не срещу равнинци или федерални, а срещу вътрешна конкуренция в самата Рекеф.

А после се стигна до Мина и изключително успешната, макар и доста кървава мисия на майор Талрик, друг от хората на Рейнер. Те Бери получи официална похвала в докладите за въпросната операция. Тогава това му се струваше като повод за гордост, но не мина дълго и той си даде сметка, че времето му изтича. Кариерата му в Рекеф беше към края си и освен ако не съумееше да се преориентира своевременно, дните му също щяха да са преброени. Изведнъж се беше превърнал във фактор, привлякъл бе твърде много внимание и враговете на Рейнер бяха научили името му. Направи някои проучвания и стигна до извода, че за момента генерал Рейнер не е в силна позиция и че има други хора, по-обещаващи, към които един мухороден агент може да се прикрепи. Дори преди срещата инструктаж с Талрик на борда на „Облачен“ Те Бери бе пуснал предпазливо пипалата си. Свързал се бе с агенти на генерал Максин, главния конкурент на Рейнер, и бе предложил услугите си.

Те Бери беше опитен агент, полезен човек, а и знаеше много за хората на Рейнер и за техните операции. Близо десетница бе споделял информацията си със своите нови приятели, докато гърлото му не преградна от говорене, а те бяха записали всяка казана дума. Накрая, след като изля всичко, с което можеше да откупи живота си, той се остави на тяхната милост.

— Нека работя за вас — примоли се на хората на Максин. — Готов съм на всичко, за да ви бъда полезен. — „Само не ме отхвърляйте. Не искам да се превърна в поредното заличено име от архивите на Рекеф“, молеше усърдно и в мислите си.

Дали неговата поява беше дала идеята за тази конкретна мисия, или мисията е била вече планирана, а неговият богат опит го бе превърнал в идеалния агент за нея, Те Бери можеше само да гадае.

Така или иначе, ден по-късно вече го бяха натоварили за Хелерон с подробни инструкции и с изричната уговорка, че по-нататъшната му съдба ще зависи от успеха на начинанието.

Жизнено важно беше да се докаже като професионалист. Наредили му бяха да вербува агенти и той го беше направил — възобновил беше старите си връзки и благодарение на тях се добра до четирима способни наемници от градската гмеж на Хелерон. Сега те бяха дошли за среща в самостоятелната стая, която Те Бери държеше в прилична таверна на мухородни. Единственият му проблем беше самото естество на получените инструкции и като гледаше сега коравите лица на наемниците, той се боеше, че или ще го ступат, или ще му се изсмеят. А не биваше да се смеят. Внушено му бе, че колкото и странна да изглежда на пръв поглед задачата, тя е изключително важна. И че от успеха на неговото дребно начинание зависи много.

— Такива са заповедите и не смятам да се извинявам за тях. Идват от самата столица, от самия дворец всъщност, а вие си мислете каквото искате — каза Те Бери, после вдигна рамене и разпери ръце. — В частна колекция в Колегиум има един предмет. Малка кутия със страна не повече от петнайсет сантиметра. Не може да се отвори или поне вие не бива да я отваряте, ако ви е мил животът. Кутията е покрита с изящна дърворезба — лози, клонки, листа с абстрактен рисунък. С по-подробно описание не разполагаме, но ме увериха, че лесно ще познаете предмета. Като се има предвид местоположението му и необходимите за откриването му умения, задачата е преценена като неподходяща за редовната армия. Още повече че докато вие пристигнете в Колегиум, градът може да е в състояние на хаос, което да затрудни допълнително достъпа. Затова Империята разчита на вашите услуги, като хора независими.

— Наемници — поправи го Гавед. — Нека не размахваме знамена, на които нямаме право. — Той беше единственият осороден сред тях. Уменията му в залавянето на бегълци му бяха спечелили условна независимост от Империята, стига да се отзоваваше всеки път, когато го потърсят. Заради белега от енергийно жило над едната вежда лицето му беше застинало в постоянен израз на подозрителност.

— Както кажеш — отстъпи Те Бери. — Уредил съм ви бърз транспорт. По-предприемчивите хелеронски банди са намерили начин

да използват Железния път, така че ще стигнете до Колегиум за по-малко от десетница.

— Което ще лиши от чар работата, но щом трябва — подхвърли шеговито друг от наемниците. Името му беше Кори, а на широкото му лице усмивките се чувстваха у дома си. Беше мухороден като Те Беро, но за разлика от него беше широкоплещест и с гръден кош като буре. Кори беше иманяр — ограбваше както руини, така и частни колекции, което го правеше особено подходящ за настоящата мисия. Също като Гавед и другите двама, той имаше сериозна репутация в занаята си и никакви предразсъдъци относно работодателя, стига да е платежоспособен.

— Фин? — обърна се въпросително Те Беро към молецородната жена и тя кимна намусено. Името ѝ беше Ерифинея и вече няколко години тя беше част от агентурната мрежа на Рекеф в Хелерон, след като собственият ѝ народ я беше прокудил. Какво толкова беше направила, за да я прокудят, Фин не беше споделила с никого, но имаше леката ръка на платен убиец и нямаше нищо против да убива хора от собствената си раса. — А ти? — насочи той поглед към последния. — Знам, че задачата не е точно по твоята част, но съм чувал много за уменията и успехите ти. Участието ти би било от голяма полза.

Мъжът беше паякороден, на средна възраст, слаб и с дълбоки бръчки по лицето — поне това беше образът, който Те Беро и другите виждаха в момента. Той присви очи, обмисляйки предложението.

— Е, Сцилис? — притисна го Те Беро.

— Звучи ми забавно — отвърна Сцилис... или Сцила, което бе по-близо до истината. Името беше също толкова фалшиво, колкото и лицето, което си бе надянала в тяхна чест, но Сцила от опит знаеше, че в отношенията с Империята мъжката самоличност дава значителни предимства. — Имам свои неща за вършене в Колегиум, лейтенант, така че с удоволствие ще се включа в малкия ви лов, докато съм там. — Външно Сцила изглеждаше небрежно спокойна, но вътрешно умът ѝ работеше на трескави обороти, защото описанието на предмета ѝ звучеше познато. Събудил бе спомени за неща, които беше чела преди десетилетия, когато още се обучаваше за шпионин и за магьосник ликомен.

Те Бери ги обходи с поглед. Набитият як Кори с износените си дрехи от зебло и провиснала от колана абордажна кука като символ на занаятието му; Гавед, белязан и с издадена долна челюст, тънък, но силен под дългото си палто; молецородната Фин в семплата си роба, сивокожа и белоока, с вързана на тила тъмна коса; и Сцилис, паякороден на неопределена възраст с обикновени дрехи за път и рапира отстрани на колана.

— Срещу кутията ще получите по деветстотин империала всеки или еквивалента им в хелеронски централи. — Видя, че упоменатата сума допада на всички, освен на Сцилис. — Желая ви късмет — завърши той. — Не знам колко струва пожеланието ми, но късмет определено ще ви е нужен.

— Виждали ли сте друга толкова великолепна гледка? — Въпросът бе зададен от жена в тъмна офицерска ризница, подсилена с метални плочки. Тя държеше шлема си под мишница, а прошарената ѝ коса беше в ярък контраст с лъскавата като обсидиан кожа. От върха на кулата край крепостните порти на Век гледката наистина беше забележителна. Хиляди войници маршируваха в съвършен строй, щитовете на гърбовете им улавяха слънцето. Набиваха гордо крак, сякаш можеха да го правят по цял ден, което всъщност си беше точно така. Малки кавалеристки отделения препускаха нагоре-надолу покрай многохилядната колона — конници с леки доспехи, съгледвачи и пратеници едновременно за онези съобщения, които бяха извън обсега на мисловната мрежа.

Талрик наблюдаваше съсредоточено и остро му око откриваше както предимства, така и слабости. Силата на всяка нравкородна армия беше в желязната ѝ пехота. Нравкородните пехотинци безспорно бяха най-добрите пехотинци в света. Седем от всеки десет нравкородни бойци бяха пешаци, докато при осоидите само трима от десет изпълняваха тази функция. Имаше и разузнавателни отряди с кожени доспехи — полезни във всяка армия, но още повече тук, прецени Талрик, предвид способността им да докладват от разстояние веднага щом забележат целта. Видя и няколко взвода мухородни, общо четиридесетина мъже и жени, те бяха и единствените чужденци в армията.

Стената потрепна под краката му — първите автовозила минаваха през портите. Сред тях имаше огромни бойни машини, бронирани и въоръжени с огнехвъргачи и други противопехотни оръжия, но повечето бяха обсадни машини, които да щурмуват стените на Колегиум. Два ортоптера вдигнаха врява във въздуха, последвани от още няколко. Освен тях небето беше чисто и именно това се наби в очите на Талрик. Когато имперска армия потегляше в поход, небето над нея гъмжеше от хора, насекоми и машини.

В залива векианската флота също бе готова да потегли и корабите се изтегляха лениво покрай гигантската дига. Имаше големи снабдителни баржи, бронирани с метални листове транспортъори, натъпкани с войници, както и флагмански кораб с метален корпус, два пъти по-дълъг от останалите съдове и снабден с големи требушети. Доковете на Колегиум бяха защитени само частично от крепостната стена на града и векианците се надяваха на бърз пробив, след който да стоварят морската си пехота на кейовете.

— Наистина е великолепно, тактик — кимна в потвърждение Талрик. Даклан кимна на свой ред и добави:

— С нетърпение очакваме да видим армията в действие.

Възрастната жена ги изгледа недружелюбно.

— Все още не е решено дали ще придружите армията, макар че Век ви благодари за съдействието и насърчението.

Казваше се Акалия и не криеше презрението си към осоидите, както и към всеки, който не е мравкороден и родом от Век.

— Но, тактик... — разбърза се Даклан, — ние също си имаме началници и те държат да бъдат уведомени веднага щом Колегиум си получи заслуженото.

— Нима се съмнявате в нас? — обиди се Акалия. — Отдавна да сме смазали онова стадо философи, ако не бяха армиите на Сарн. Получихме вашите уверения, че собствените ви войски ще попречат на Сарн да подкрепи съюзниците си, така че не виждам какво толкова ви тревожи.

Даклан и Талрик се спогледаха. На няколко крачки встрани лейтенант Харок чакаше с плочката си, готов да запише всяка важна дума, изречена тук. Ако питаха Талрик, Акалия беше права, а и лично той не държеше да наблюдава отблизо гибелта на Колегиум. А може би не искаше да види с очите си погубването на удивителен град като

Колегиум в името на императорските амбиции. Даклан обаче явно държеше да присъства лично на кулминацията на собствените си усилия. Държеше и Талрик да е там, несъмнено за да включи изрична похвала за работата му в доклада си.

— Тактик — продължи да настоява Даклан, — поставете се на наше място. Нямам никакви съмнения, че великата ви армия ще срине крепостните стени на Колегиум за броени дни, но ако се явя пред висшестоящите си офицери и им кажа, че не съм видял падането на града с очите си, те ще ме накажат, и с право.

Акалия обмисли думите му, или по-скоро ги обсъди с други мравкородни офицери в града, поправи се Талрик. Накрая кимна отсечено.

— Добре. Вашата делегация ще ни придружи. Добре ще е хората ви да видят мравкоидите от Век в действие.

Скоро след това Талрик си тръгна, осъзнал, че Даклан още не е приключил с подмазването. Не беше за вярване колко податливи са векианци и на най-плитките ласкателства. Сигурно защото бяха свикнали с крайната откровеност на собствената си раса. Талрик ги намираще за отегчителни, което май не говореше добре за него. Изглежда се чувстваше добре само в компанията на прикрити хора като самия себе си.

Спусна се по тясното стълбище, изсечено в крепостната стена, и излезе от сянката ѝ. Предстоящото го изпълваше с униние. Искаше му се да имаше друг начин, защото Колегиум беше крехко и отгледано с много труд цвете, което нямаше да разцъфти отново, след като го изтръгнеха от корен. Ако Империята бе успяла да си осигури капитулацията му с мирни средства, то светът на бъдещето щеше да е по-богат.

В същото време беше наясно с необходимостта от крайни мерки — Колегиум беше развъдник на радикални идеи, които бяха твърде опасни и се нуждаеха от здрави юзди.

— Майоре — прошепна дрезгаво някой. Талрик се обърна и видя Лорика в сянката на стената. Полуродната преводачка го повика с жест и той се приближи предпазливо.

— Какво има?

— Имате репутацията на офицер, който се отнася добре с подчинените си, майоре. Правилно ли съм разбрала?

— Само ако правят онова, което се очаква от тях — каза Талрик.
— Защо? Какво искаш?

Лорика се усмихна.

— Искам да ви предупредя, майоре.

Талрик усети как в гърдите му се надига познато чувство. „На какво ли ми напомня това?“ Мислите му се върнаха към Мина, когато висшестоящи заповеди от Рекеф го насъскаха срещу собствените му хора. Споменът бе толкова неприятен, че в устата му загорча.

— Да ме предупредиш за какво? — попита я той.

— За лейтенант Харок, майоре.

— Харок? Какво за Харок?

Лорика се огледа почти театрално, хвърли поглед и към стълбището над тях, сякаш се боеше, че някой ги подслушва.

— Сметнах, че е редно да знаете, майоре... едва ли означава нещо, но е редно да знаете. Харок и майор Даклан отдавна работят заедно, а Харок не е никакъв писар. Истината е, че прави много правописни грешки и се налага други да преписват протоколите му. Истината е, че той идва от друг клон на службата.

— И кой е този клон? — попита Талрик.

— Оставям сам да решите, майоре, но на ваше място не бих му се доверила. — Гледаше го сериозно в очите. — Вижте, аз не съм глупачка и знам, че свърши ли векианската кампания, от мен няма да има повече нужда тук и Даклан ще ме прогони. Може дори да ме даде на войниците, а те имат особено отношение към полуродните жени. Вие можете да промените това, майоре.

— Така е, мога — кимна той. Вгледа се в нея и се опита да прозре отвъд кръвта ѝ. Сигурно можеше да мине за привлекателна, реши той, ако всяка черта на лицето ѝ не беше дамгосана от смесения произход. Но това не намаляваше ползата от нея, нито евентуалната ѝ лоялност.

— Аз никога не отпращам добрите агенти, Лорика — каза ѝ той.
— Бъди ми вярна и няма да съжаляваш.

20.

На следващия ден Тото се беше възстановил достатъчно, за да ходи без чужда помощ, но осойдите го държаха под око. Изглежда Дрефос беше зает със задълженията си на полковник на помощните войски, каквито и да бяха те. Полуродният занаятчия явно си беше създал своя лична ниша в имперската армия. Виждаше се, че осородните го гледат отвисоко, но въпреки това се съобразяваха с него и не само от снизхождение. Очевидно бе, че Дрефос им е взел страха, макар че дали се бояха от лично отмъщение или от гнева на началниците си, ако Дрефос се оплаче, Тото все още не можеше да прецени.

Самият Тото не бе разговарял с друг, освен с личната асистентка на Дрефос. Казваше се Касзаат и беше родом от град Сзар, далеч на север, близо до старата граница с Федерацията преди Дванайсетгодишната война да преначертае картите в полза на Империята. Беше пчелородна, откри той.

— Ти... робиня ли си на Дрефос? — попита я. Това му изглеждаше единственото логично обяснение.

Касзаат го изгледа студено. Беше с пет-шест години по-голяма от Тото и явно още не беше решила дали да го приеме като момче или като мъж, както и дали може да разговаря свободно с него.

— Не съм робиня — отговори остро тя. — Занаятчия съм.

— Не видях много жени тук... Не исках да... — Всъщност, беше видял точно две други жени и отношението към тях подсказваше, че са робини с едно-единствено предназначение. — Това означава ли, че си... част от тяхната армия?

— Няма друг начин — кимна тя. — Дрефос е полковник от помощната войска, а аз съм сержант. И мога да казвам на обикновените войници какво да правят.

— И те те слушат? — попита Тото, ококорен.

Тя явно се канеше да му се сопне отново, но накрая само се подсмихна. Сигурно разбираше откъде идва недоумението му.

— Понякога, но не им е приятно. Аз, все пак, съм жена. И то от по-нисша раса според техните представи. Биха имали същия проблем и с теб заради смесената ти кръв. Но и ти като мен ще си с по-висок чин, така че в крайна сметка ще трябва да ти се подчиняват.

— Аз... — Той увеси глава. — Не мога да работя за Дрефос. Осоидите са завоеватели, тирани... Те са зли.

— Няма такова нещо — побърза да възрази тя. — Няма добри и зли, има само хора, които правят това или онова. Колкото до осоидите, да, те правят ужасни неща, толкова ужасни, каквито не си сънувал дори. Правят ги, защото могат. И всеки друг би ги правил, ако можеше. Така че осородните не са изключение, следователно не са зли. Просто са най-силните. Ще дойде ден, когато това няма да е така, и тогава същите ужасни неща ще бъдат извършвани спрямо тях, навярно от същите хора, които доскоро са били техни жертви.

— Хора като твоя народ ли? — попита той и Касзаат присви внезапно очи.

— Говориш глупости! — сопна му се тя, но очите ѝ казваха друго: „Говориш опасни неща“.

Държаха го в преградено къоше на палатка, където разполагаше със сламеник и лампа. От другата страна на платнището имаше войници, които го наблюдаваха постоянно. А дори да се измъкнеше някак от палатката, щеше да се озове насред лагер, пълен с осоиди. Опиташе ли се да избяга, щяха да го убият.

Салма би се опитал, разбира се — би се издигнал в небето при първия сгоден случай. Дори в тъмното би намерил лесно пътя си, а и летеше по-бързо от осоидите. Само че Салма, разбира се, беше мъртъв.

Всеки път, когато се сетеше за това, в гърдите му сякаш се отваряше дупка. Беше оставил Салма да умре. Идеята да дойдат тук, идея, която мравкородните така наивно бяха приели, беше негова, на Тото. Все едно беше убил Салма със собствените си ръце.

— Никога не бих могъл да работя за Империята — заяви накрая той, не бойко, а безнадеждно. — Твърде много изгубих заради тях.

Ръката ѝ се стрелна толкова бързо, че Тото се сви. Очакваше жената да го зашлеви, но тя само го хвана здраво за ухото и издърпа главата му към себе си. Сгърчен от болка и изненада, Тото я зяпна глуповато в очите.

— Нищо не знаеш ти — изсъска Касзаат. — Какво, народът ти, който не е и точно твой народ, ако се замислиш, ще падне под имперски хомот. Но твоите хора не са бойци. Най-вероятно ще се предадат и ще бъдат пощадени. Моите хора се сражаваха с осоидите, три години се сражавахме, бранехме всяка ферма и всеки форт, и всяко село, чак до портите на нашия Сзар. Ние сме хора верни. Бихме умрели за своята царица. Баща ми и майка ми, чичовците, вуйчовците, лелите ми, всички те дадоха живота си в битка. В битки по въздуха, в битки по земя. С арбалети, пики и брадви. Битки след битки. Осоидите щурмуваха стените на Сзар отново и отново. Трябваше да превземат града ни, защото той беше единственият им подстъп към Федерацията. Направиха ужасни неща. Набиваха нашите ранени на копия и прътове. Отровиха водата ни. Изклаха цели села, за да се откажем. И победиха. Отведоха царицата ни. Направиха я робиня, наложница на техния император. Така ние станахме техни. Изпълняваме заповедите им и се бием за тях. Сега те управляват Сзар и убиват всеки, който дръзне да каже и една дума срещу Империята. Отвеждат мъжете ни, за да ги направят войници, и ги хвърлят в най-кръвопролитните битки, пилеят живота им като пикня върху сух пясък. Изтощават ни с данъците си. Вземат всичко, което имаме, всичко, което произвеждаме и отглеждаме. Работим във фабриките им. Произвеждаме оръжие и доспехи за армията им. Поправяме машините им. Сражаваме се и умираме за тях на места като това, като този Тарк, за който не бяхме чували дори, и много от нас, повечето от нас, никога няма да видят семействата си, нито стените на родния си град.

Гледаше го право в очите от педя разстояние. Тото очакваше да види сълзи в нейните, но не зърна нито една.

— А аз работя за Дрефос, защото е по-добре така, отколкото иначе — продължи Касзаат. — Защото от всички майстори в Империята, той е най-добрият, защото съм занаятчия и той се отнася с мен като със занаятчия, а не като с жена или с роб. Затова не ми казвай, че *ти* си пострадал жестоко от осородните и няма да работиш за тях. Защото ти не знаеш нищо, Тото от Колегиум. Ти не разбираш.

След това го пусна, обърна се и тръгна към отвора в платнището на тясното му отделение, но така и не излезе. Не се и обърна обаче, и Тото се запита дали не бе казала повече, отколкото е искала. Вдигна ръка към пулсиращото си ухо.

— Права си — призна той. — Аз сигурно... Виж, в Колегиум дори полуродните могат да се изучат за занаятчии. Не мога да си представя как... как изобщо е успял Дрефос?

— Веднъж ми каза, че на младини избягал от Империята — рече тя и се обърна да го погледне. — Къде, не знам, но когато изучил занаят, се върнал, защото...

— Защото къде другаде би могъл да упражнява професията си? — довърши вместо нея Тото.

Мухороден пратеник мушна глава в отвора и каза нещо на Касзаат.

— Вика те — погледна тя към Тото. — Искал да ти покаже нещо.

Касзаат излезе след мухородния и по липса на друг избор Тото я последва.

Явно беше изгубил напълно представа за времето, защото мислеше, че е рано сутрин, а се оказа привечер, и той се зачуди колко ли време е спал и колко часа му се губят.

Вече се чувстваше като предател към себе си и към приятелите си. Тук към него се отнасяха като към почетен гост, а не като към Тото полуродния. Би трябвало да го оковат, както бяха постъпили с Че.

Или да го убият, както бяха постъпили със Салма.

Мухоидът ги поведе към грубата конструкция на някаква кула, която се издигаше на двайсетина стъпки височина, ако не и повече. Когато наближиха, Тото видя, че спойките са солидни, че макар и издигната набързо, кулата се отличава с високо качество на конструкцията. Предположи, че тук са се трудили сънародници на Касзаат. Този строеж със сигурност не беше дело на необучени войници.

— Горے. — Мухоидът посочи и дори се издигна на няколко стъпки от земята като допълнително пояснение. Тото проточи врат и различи най-горе на кулата нечия закачулена фигура с дълга роба. Дрефос, разбира се.

Касзаат вече се катереше и Тото тръгна след нея, като освободи Изкуството си, което помагаше на ръцете му да намерят най-подходящия захват и прогонваше страха му от високото. Беше малко под върха, когато някъде далеч проблесна силна светлина, но Тото нито погледна натам, нито каза нещо, съсредоточен върху изкачването.

На върха на кулата беше доста тясно, а от трима им Тото май беше единственият, който не можеше да лети. Явно усетил притеснението му, Дрефос го прихвана и металната ръкавица легна тежко на рамото му. Другата му ръка вече сочеше.

— Повиках те тук, за да видиш с очите си нашата професия в действие, Тото — обясни Дрефос. — Гледай и се учи.

Младежът погледна в указаната посока и разбра, че полковникът сочи към Тарк.

Срещу града се водеше атака. Атака спокойна и постепенна. Високо над Тарк грандиозните въздушни кораби се носеха бавно като гигантски риби. Части от града вече горяха... а после нещо разцъфтя в пламъци над покривите и пропадна като огнена сълза към улиците на Тарк. Тото беше предсказал нападението, но едва сега си даваше сметка колко точен е бил в предвижданията си. Като да капеш връщачо олио върху карта, така се беше изразил, и ето я сега картата, горяща пред очите му. Още един снаряд се възпламени в мътния въздух между цепелините и земята, този път по-ниско, и Тото чу рева при сблъсък — като морски прибой през зимата.

Младежът потръпна на високата кула, втресе го при вида на тази нова война. Имаше чувството, че пред очите му годините се подуват и разкъсват, а светът се преражда в пламъци на прага на някаква невъобразима бъдеща ера. Ерата на занаятчиите.

Беше ужасно, но беше красиво. Видени от такова разстояние, далеч от писъците и обгорените тела, пламтящите капки бяха красиви.

— Въздушните кораби са обикновено подобрие, разбира се — отбеляза с тон на учен Дрефос. — Възпламенителите обаче са нещо съвсем ново. След превземането на Мейнис, което се проточи с месеци дори след като стените паднаха, само чаках сгоден случай да ги изпробвам. Тарк няма да издържи и една десетница.

— Тези възпламенители... — заекна Тото. — Как?...

— Ти ми кажи, Тото. Приеми го като тест за уменията си. Какви трудности е трябвало да преодолея?

— Няма как да са точни при такава височина — каза Тото.

— Първа трудност — съгласи се Дрефос. — И някой не толкова добър занаятчия би убедил генерал Алдер, че точността не е важна. — Още една бляскава капка избухна и падна. — Но това не е вярно, а моите снаряди са точни. Как съм го постигнал, Тото?

— Би могло... ако вятърът е слаб като днес... роторите могат да се обърнат срещу вятъра, така че корабът да застане неподвижно... — говорейки, Тото си даде сметка, че нещо в него е откликнало на бомбардировката по начин, който не му харесваше, и това бе способността да разглежда масовото унищожение като обикновена задача, поставена му от преподавател в Академията.

— Продължавай — подкани го Дрефос и младежът продължи напук на съвестта си.

— След това може да се прикрепи телескоп... Виждам съм да прикрепят телескопи към най-добрите арбалети, технолети и магнети и с тяхна помощ да прехващат цел в самия край на обсега на оръжието. Нещо подобно... с калибровка може би... и свързано към висотомер?

— Браво, много добре. — Металната хватка върху рамото на Тото се стегна почти по бащински. — И доста близо до моята идея. Калибровката изискваше огромно количество изчисления, още повече че нямаше как да я изпробвам при реални условия, но капитаните на въздушните кораби докладват, че работи много добре. Е, какъв е следващият проблем?

Тото хвърли поглед към Касзаат. Тя не гледаше към Тарк — вместо това беше забила поглед в ръцете си върху парапета. Ново огнено цвете привлече погледа му и той изведнъж се почувства зле. Представи си всички онези хора, които бе срещал по улиците, с които беше говорил и които сега търсеха прикритие от бомбите. Мравкородните градяха домовете си от камък, но въпреки това пожарите в Тарк се множаха пред очите му.

Ала предателската му уста отговори на въпроса:

— Добре би било да се контролира моментът на възпламеняването. Детонация на по-голяма височина би разпръснала пламъка и разширила периметъра на пораженията; при по-малка височина пораженията биха били по-големи. — Каза го, все едно беше теоретична задача, която студентите да обсъдят в час.

— Знаех си, че съм те преценил правилно. Браво, Тото. Е, как би разрешил проблем номер две?

„Не е като да му помагам. Той вече е разрешил проблема...“

— Ами, може би със... с фитили или таймери на принципа на часовниковия механизъм?

— Като онези, с които ти възнамеряваше да разрушиш моите въздушни кораби? На какъв друг проблем би се натъкнал в тази връзка?

Тото не можеше да отдели погледа си от небето над Тарк. По някаква случайност в същия миг три от въздушните кораби освободиха едновременно снарядите си и те се възпламениха с разлика от броени секунди, преди да се стоварят върху града.

— Високи разходи? — предположи той и Дрефос възкликна доволно.

— Малцина занаятчийи изобщо биха се сетили за това. Истината е, че ще трябва да пуснем още много снаряди, преди Тарк да развее бялото знаме. Нещо по-евтино тогава?

Тото запрехвърля трескаво в ума си всички устройства и механизми, за които беше учил. След миг Дрефос се засмя отново.

— Няма значение. Вече демонстрира достатъчно, за да знам, че съм бил прав, като те измъкнах от лапите на осоидите. Трябва да се научиш да мислиш простичко, Тото. Често това е предостатъчно. Кажу му, Касзаат.

— Обикновени корди — обади се пчелородната жена. — Корди с различни дължини...

— И когато стигнат до края си, изтеглят спусък, който възпламенява детонатора! — довърши ентусиазирано Тото. Като внезапно прогледнал слепец, той бе така заплепен от елегантността на идеята, че вече не виждаше горящ град, а просто демонстрация на висши занаятчийски умения. — Гениално е! — възкликна, а после млъкна засрамен.

Дрефос не забеляза реакцията му, загледан във въздушните кораби, които бавно обръщаха назад към имперския лагер.

— Възпламенителите им явно са на привършване — каза той. — А и моите обсегомери не работят добре на тъмно. Тепърва ще трябва да разработя машина, която вижда в тъмното не по-зле от мен. Въпросът е дали разбираш какво имам предвид, Тото?

— Какво...

— Че мястото ти е тук. Тук, където се сблъскват металите. Убеден съм, че вече си разгадал великата тайна на нашето занятие, защото най-умните сред умните рано или късно я разгадават. Войната, Тото. Помисли колко изобретения и открития се раждат от войната. Не

само оръжия, а открития във всички сфери на инженерната наука. Войната е катализаторът, който ни вдъхновява и ни прищипорва напред. Занаятите се хранят от войната, Тото. Убеден съм, че го разбираш. И войната се храни от занаятите, така че двете неща се подхранват взаимно като мощно дърво, което се е устремило към небето. Те са лявата и дясната ръка на човечеството, без които не бихме могли да се изкатерим към бъдещето. Войната, която да усъвършенства уменията ни, и нашите умения, които да усъвършенстват войната.

— Трябва да има и нещо повече от това... — започна Тото. — Трябва да дойде момент, когато войната ще свърши, защото оръжията ще са станали... толкова страшни, че ако една от страните ги използва, всички ще умрат.

Дрефос се засмя отново, все така в добро настроение.

— Така ли мислиш? Не съм съгласен. Няма толкова страшно оръжие, което хората да не използват. В деня, за който говориш ти, войната ще свърши, след като е свършило всичко останало.

— И ти се стремиш към това? — изуми се Тото.

— Погледни, момче! — Дрефос разпери ръцете си да обхване не само лагера, а и горящия град. — Какво от това би спасил? Махни моите машини и те пак ще се хванат за гърлата и ще се мушкат с мечове и ножове. Вземи им стоманата и те ще се млатят с тояги и камъни. Не можеш да ги спасиш — те са просто гориво за бойните машини. Само ние, Тото, ние сме смисълът, разумът. Единствено ние сред разрушението създаваме, създаваме, за да рушат те, и после да създадем нещо друго.

— Не мога да работя за теб — прошепна Тото, но нещо се бе надигнало в сърцето му, нещо, което отне силата от гласа му. То пулсираше в хармония с казаното от Дрефос и с безмилостното стерилно величие, за което говореше той.

— Помисли си само — продължи тихо Дрефос. — Помисли, гледай и се учи. Толкова ли е ужасно да си господар на света — да контролираш събитията, вместо да се носиш безсилно по течението? Ела, ще ти покажа някои неща, за които не си учил в Академията. Харесваш ми, Тото. Виждам, че имаш остър ум, ум на занаятчия. Това е най-ценното нещо на света и аз не ще позволя да се похаби.

Дрефос заслиза тромаво към земята, тъмните му криле се появиха един-два пъти, колкото да запази равновесие, а веднъж дори

изсъска от болка, отпуснал по невнимание тежестта си върху ранения крак. Касзаат просто се спусна с крилете си, зарязвайки Тото да слиза бавно, скоба по скоба, и да се чуди дали Дрефос се е спуснал по същия начин, за да му угоди. Едва ли, реши накрая.

— Генералът и неговите клоуни явно са приключили за днес — отбеляза Дрефос, куцукайки към лагера. — Всъщност, приключили са завинаги, що се отнася до Тарк. Всичките планове са тук, в моята глава. Те само стоят с провиснали челюсти и чакат да им поднеса града на тепсия. Но нека ти покажа как се забавляват с играчките, които съм им дал. Там! — Металната му ръка се вдигна да посочи голяма палатка близо до центъра на лагера. Тримата влязоха вътре и се приближиха до голяма маса с военни карти и груба скица на Тарк.

— Бойният план е забележително прост, каквито са всички добри планове — обясни Дрефос на Тото. — Въздушните кораби засипват града със запалителни снаряди, а където има казарми или друга трудна цел — с насочени експлозиви. Запалителната смес, която разработих, гори с много висока температура — толкова висока, че може да напука камък, — но изгаря бързо, така че след като даден район е прочистен, имперските войници могат да навлязат в него без риск за живота си. По този начин ще превземем града улица по улица.

— Ами хората, които не са се изтеглили навреме? — попита Тото. — Няма как да изтеглят всички от поразените райони.

— Спомни си за възхитителното самообладание на нравкородните, Тото. Те не забравят никого, не изоставят никого, освен в най-краен случай. Дори цивилните са обучени да се евакуират в пълен ред. Така хиляди нравкородни ще напускат домовете си и ще се изтеглят към незасегнатите части от града. И в резултат всяка следваща бомбардировка с въздушните кораби ще става все по-ефикасна.

Тото се вгледа в картата — червени маркери за последните позиции на таркианската армия и жълто-черни за тежката ръка на Империята, която бавно пълзеше навътре, преодоляла крепостната стена.

Тото така и не бе успял да се наспи като хората. Вече четири дни Тарк се гърчеше под сияйната сянка на въздушните кораби. Един и

същ безмилостен модел се повтаряше отново и отново. Таркианците даваха отпор на имперските отряди, а въздушните кораби се появяваха като природна стихия. Тогава таркианците се оттегляха или изгаряха. Една трета от града се беше превърнала в пепелище, а имперският напредък губеше блясъка си под саждите на огнените победи.

Колкото до Тото, той не можеше да се наспи добре, защото дори насън главата му беше пълна с идеи за дребни модификации, подобрения и други неща, които да направят процеса още по-ефикасен.

Денем придвижването му из лагера беше ограничено, защото Касзаат го държеше постоянно под око, а и наоколо винаги имаше стражи. Ала той и не смяташе да бяга. Нямаше къде да отиде. „Ще е по-лесно, ако просто ме убият“ — повтаряше си, но не правеше нищо, с което да ги провокира. От време на време Дрефос го викаше при себе си и го подлагаше на изпитания, задаваше му професионални въпроси или го водеше в голямата палатка с картите, за да му изнесе поредната лекция за принципите, по които се развива една битка. Изкуството на войната, от висшите стратегии до снабдяването, беше безкрайно интересно за полковника от помощните войски.

Дрефос размести блокчетата върху грубата скица на града — явно не даваше и пет пари, че разваля подредбата, отразяваща реалното разположение на силите в момента. Но така или иначе, маркерите скоро трябваше да се пренаредят, защото ситуацията се менеше ежечасно.

— Виждаш, че мравкоидите не отстъпват лесно от позициите си — обясни на Тото той. — Отстъпват и се прегрупират, както подобава на добри войници, а после минават в настъпление. А и нека не се лъжем — по-добри са от имперските войници. Мисловната връзка, която имат благодарение на Изкуството си, им дава изключително предимство. Някои осоиди също притежават тази способност, вярно е, Империята има и специални отряди, но това не променя общата картина. Особено като се има предвид, че нашият авангард е от леки въздушни отряди, които нямат шанс срещу тежката пехота на таркианците. Какво трябва да направим ние?

— Аз... аз не съм тактик, полковник — отвърна предпазливо Тото.

— Добрият занаятчия трябва да разбира и от тактика или най-малкото да познава основните ѝ принципи. Трябва да си наясно как се използват твоите творения и как е най-добре да бъдат употребени. Никога не забравяй, че оставиш ли ги без надзор, армейските офицери ще пропилят всяко предимство, което си им дал с машините си. Касзаат, обясни.

Пчелородната плъзна поглед по масата, после изгледа предизвикателно Тото.

— Когато мравкоидите преминат в настъпление, ние насочваме въздушните си кораби право към тях. За да се възползват в максимална степен от завидната си дисциплина, те трябва да настъпват в сбити формации. И точно тогава нашите кораби ги засипват със снаряди. Това е най-добрият момент. Нашите войници са по-мобилни. Повечето, ако не друго, поне избягват огъня.

— Повечето? — попита със слаб глас Тото.

— Какво значение има? — подхвърли с насмешка Дрефос. — Нали оскоидите ти бяха врагове? Щом собствените им офицери не ги е грижа, защо ние да се тревожим за живота им?

Спомени за яркооранжевите огнени топки, които обливаха Тарк с убийственото си зарево, разцъфнаха в главата на Тото и той потръпна.

— Всички ли... всички ли ще убиете, целия град ли ще сринете със земята?

Струваше му се все по-вероятно. Сраженията бяха повече от ожесточени. Поне десетина пъти таркианците бяха нападали из засада леките въздушни отряди на осородните, избиваха стотици, преди сами да бъдат убити или принудени да отстъпят. Огненият дъжд над града не спираше, освен през нощта или когато въздушните кораби се връщаха при кулите за зареждане.

Макар да се опитваха, мравкоидите не бяха в състояние да се адаптират към този нов начин за водене на война. В продължение на векове бяха водили позиционни битки със своите съседи. Сега Империята на осите беше променила значението на думата „война“ и новото съдържание беше различно от онова, което мравкородните познаваха.

— Може да се наложи — каза Дрефос без особен интерес. — Но освен ако таркианците не са различават значително от мравкородните в Мейнис, няма да се стигне дотам. Виждаш ли, Тото, мравкородните по

природа се кланят на логиката и няма как да си затворят очите за логичния и неизбежен извод, който стои пред тях — че ако искат да запазят нещо от народа си, от града си, ще трябва да оставят оръжието и да приемат условията на Империята. Една трета от Тарк вече е в пепелища и ще минат години, докато се съгради онова, което изгубиха за няколко дни. Рано или късно ще стигнат до извода, че робството обещава по-добро бъдеще за народа им от мъченичеството. И тогава ще се предадат. Защото са разумен народ — Умел народ — и разбират от числа.

Тото беше изстинал до мозъка на костите си. Логиката в казаното от Дрефос беше необорима.

— Но те са войници... до последния човек. Едва ли...

— Те са войници, които не могат да спечелят битката. И ще го осъзнаят. Гражданската им гордост е като острие на меч, което нажежават и охлаждаат твърде често, докато металът не се пренапрегне. И при поредното потапяне във водата ще се счупи. Империята превзе Мейнис за един месец. — Дрефос стисна в юмрук металната си ръкавица. — Сега аз им поднасям Тарк за десетница. В замяна ще ми дадат всичко, което поискам. Включително теб.

— Не мога да...

— Не можеш да приемеш, знам. Предпочиташ да те върна на осоидите, за да те разпитват, както го наричат те, или да те изтезават, както бих го нарекъл аз. Предпочиташ да си обикновен роб, комуто възлагат най-черната работа, вместо занаятчия. Самият аз рядко страдам от морални скрупули, но ги уважавам у другите хора. Изборът е твой, но не бързай да вземаш решение. Защото вземеш ли го веднъж, връщане назад няма да има.

21.

На вратата на стаята му се почука силно и Стенуолд се измъкна от леглото да отвори. За пръв път от дълго време насам нямаше какво друго да прави, освен да зяпа в тавана. Никакви планове, никакви акции, никакъв повод да прегрупира наум агентите и контактите си. Чувстваше се унил и безсилен сега, когато най-последно се бе изправил пред Събранието. Вече решенията щяха да ги вземат други.

Отвори вратата. Тиниса стоеше напрегната като струна в коридора. С изваден меч, забеляза той и сърцето му се сви.

— Какво?

— Събери си нещата — заръча тя. — Вземи оръжие и излез през задния вход.

— Осородните ли?

— Не — каза тя. — Собствените ти хора.

Врътна се към стълбите, но Стенуолд извика след нея:

— Как така моите хора? — Тръгна след нея, бос и по туника.

— Балкус дойде току-що — отговори тя, преполовила пътя надолу. — Казва, че отряд от градската стража е тръгнал насам заедно с един от делегатите.

— Е, нали точно това чакаме? — изтъкна Стенуолд.

— Чакаме съобщение, а не въоръжен отряд. Защо ще идват със стража, ако не за да те арестуват?

— Не може да бъде.

— Може! — извика му тя. — Побързай, преди да е станало късно!

— Няма! — викна на свой ред Стенуолд и стисна юмруци. — Това е моят град и ако управниците му не искат да ми помогнат, не виждам какво повече мога да сторя сам. Не ценя чак толкова свободата си. Дори Събранието да ме арестува, пак бих могъл да повлияя на делегатите. Няма да избягам, Тиниса. Но ти трябва да го направиш — ти и Балкус.

— Забрави — отсече тя. — Поне вземи някакво оръжие, а? Ако нещата са се обърнали на зло, може би не идват просто да те арестуват.

— Не може да бъде — повтори той, но все пак се върна в стаята, взе портупея си и го нагласи през рамо. Мечът натежа утешително на хълбока му.

Балкус и Тиниса го чакаха долу, единият с гвоздистрел, другият с рапира, най-чудатия почетен ескорт, който Стенуолд бе виждал някога. Застана между тях с ръка върху дръжката на меча и зачака участта си.

Тиниса ги посрещна на вратата — десетина смутени мъже от градската стража на Колегиум, с ризници и метални нагръдници, а сред тях побелял старец с официални одежди. Тиниса позна в него говорителя на Събранието, Линео Тадспар. Това сигурно трябваше да мине за знак на уважение, реши тя, да те арестува лично най-големият шеф.

— Какво искате? — попита го Тиниса. Държеше рапирата в ръка, но скрита зад вратата.

Тонът ѝ не се хареса на стражарите и неколцина посегнаха предпазливо към дръжките на мечовете и боздуганите си.

— Извинете. Какво искате, майсторе на мантията говорителю Тадспар? — поправи се тя, осъзнала, че е не е нужно да усложнява допълнително ситуацията.

— Надявах се да поговоря с майстор Трудан, дете — отвърна преспокойно Тадспар.

— В такъв случай хората ви могат да изчакат на улицата, майстор Тадспар. Дано нямате нищо против.

Той се усмихна кротко.

— Не виждам за какво биха ми потрябвали. — Един от стражарите го подръпна притеснено за ръкава, но Тадспар му махна да се дръпне. — Нищо не ме заплашва, нали така. Доверието все трябва да започне отнякъде. А сега, дете, ще ме пуснеш ли да вляза?

Тиниса отстъпи крачка назад, като успя да пхне рапирата си в ножницата, без мъжете отвън да разберат. Тадспар обаче я видя и вдигна вежда.

— Напоследък улиците на Колегиум са арена на разнообразни сблъсъци — отбеляза спокойно той. — В някои от които май си участвала и ти, скъпо дете. Скоро ще трябва да си поговорим за това. Колегиум все още е град, където властва законът.

— Нито капка кръв не съм проляла без основателна причина — увери го тя. — И не ми викайте така... не съм ви дете.

— Така изглежда. — Усмивка разчупи бръчките по лицето му. — Макар че на времето имаше сериозен дебат чие точно дете си. Стенуолд мълчеше като риба по въпроса, но ти растеше и аз скоро разбрах чия си. Когато стана на дванайсет, малцина помнеха Атриса... но аз я помнех и разбрах.

Сварена неподготвена, Тиниса го изгледа мълчаливо. После попита:

— Познавали сте майка ми?

— Два семестъра ѝ преподавах логика и риторика. Беше любознателна студентка, необичайно качество за една паякородна жена.

Тиниса би го разпитвала още, ако не бяха стигнали до вратата към салона. Стенуолд седеше на масата и чакаше с привидно спокойствие, но Балкус стърчеше заплашително зад рамото му с гвоздистрел в ръка, насочен съвсем малко встрани от Тадспар.

— Майстор Трудан — поздрави старецът.

— Майстор Тадспар — отвърна официално Стенуолд, после добави: — Ще седнете ли?

Тадспар прие с благодарност поканата, а Тиниса изприпка да донесе кана вино и две чаши. Балкус все така наблюдаваше зорко стареца, сякаш се боеше, че може да е наемен убиец с умела дегизировка.

Стенуолд се протегна да сипе вино в чашите.

— Явно не сте дошли да обсъдим учебната програма за следващия семестър, майстор Тадспар.

Говорителят поклати глава.

— Ти докара на всички ни големи главоболия, Стенуолд. Хич да не се беше връщал в Колегиум, мен ако питаш. Ще има горко да съжаляваме, докато всичко това приключи.

— Значи сте дошли да направите нещо, за което ще съжалявате — предположи Стенуолд. — Какво е то?

— Ти чу изказването на майстор Белоуерн — продължи Тадспар.

— Да. Добър оратор е той.

— С изказването си Белоуерн ни напомни какви сме. Напомни ни, че Колегиум е център на мисълта, на мира и на закона. А ти искаш

да ни превърнеш в някаква банда отчаяни наемници, които търчат из Равнините да дирят чужда война. Това, струва ми се, беше основният му аргумент.

Стенуолд кимна, като го гледаше с присвити очи.

— Оттогава не спряхме да разискваме — поде отново старецът. — Всеки член на Събранието искаше да добави по нещо от себе си, повечето пълни глупости, разбира се. Някои се изказаха ласкаво за осойдите, че били народ, от който да се поучим. Други подкрепиха твоята оценка за злините на Империята. Трети застанаха зад теб, водени от изцяло погрешни мотиви. Трябвало да защитим чистотата на Равнините и да се борим срещу всяко външно влияние, било то злонамерено или добронамерено. Несъмнено и сред поддръжниците на Империята имаше такива, които се водеха не от принципни съображения, а от личен интерес — заради бъдещи търговски печалби или в отговор на някои предварителни уговорки.

— Подкупи, тоест?

— Какво друго да е? Щом дори дребните търговци се опитват да бутнат кесия на някой делегат срещу услуга, защо да не го направи и една империя? Така стоят нещата, изглежда. Но аз знам, че повечето делегати в Събранието не приемат подкупи и в нашия корумпиран свят това май следва да се приеме за добродетел.

— Майстор Тадспар...

— Стенуолд, мисля, че след днешното си представление вече имаш правото да ми викаш Линео и да ми говориш на „ти“.

— Добре. И двамата знаем, че си тук с конкретна цел, Линео — каза Стенуолд. — И си дошъл с войници, както разбрах. Аз съм изцяло на твое разположение.

Линео Тадспар въздъхна.

— Значи стигнахме и до това, нали? Стенуолд, ти пусна в ход машина, която никакъв лост не може да спре, нито дори да забави. Нещо повече, подходи към въпроса по начин, който заслужава сериозно порицание. Агитираш студентите, участваш в улични сбивания. Поразходи се по широкия свят, намери някакво грозно и войнствено негово проявление и — чук и клеци! — взе, че го довлече тук, където то няма място. — Тадспар изкриви лице в гримаса, която разкри зъбите му — бели, равни и изкуствени. — Тази ситуация никак не ми харесва, Стенуолд, и съжалявам, че доживях да я видя.

Стенуолд кимна, все така в изчакване.

— Събранието на Колегиум гласува в твоя полза. Наш дълг е да спрем Империята на осите.

Произнесени с уморения, сух глас на стария говорител, в първия миг думите увиснаха неразбрани във въздуха. Едва след като си ги повтори наум, Стенуолд проумя какво беше чул току-що.

— Ние нямаме право да се самопровъзгласяваме за пазители на Равнините — продължи Тадспар, — но по всичко личи, че сме станали точно такива. Докато майстор Белоуерн ни обясняваше в изказването си кои сме и какво символизираме, мнозина от нас започнаха да се питат кой е той, че да ни определя и ограничава по този начин. Не стига, че сме проспали толкова години, а той ни убеждава да се обърнем на другия хълбок и да продължим да си похъркваме доволно. Ти, от своя страна, ни крещиш да се събудим. И накрая стана така, че портретът, който ни рисува майстор Белоуерн, нещо не ни хареса. Винаги сме се смятали за перлата в короната на Равнините, свикнали сме да гледаме отвисоко на мравкородните и на другите заради пониския им морал. Гордеем се с отношението си към бедните, към полуродните и към всички, които природата или съдбата е оцетила по някакъв начин. Това обаче води до тежки отговорности. Ако наистина стоим зад убежденията си, ако вярваме, че обществото трябва да се грижи за благосъстоянието на всичките си членове, да подкрепя слабите и да напътства сгрешилите, значи трябва да въстанем срещу онези, които изповядват противното. Колегиум е уникален сам по себе си. Дори в Събранието, нашия управителен орган, има представители на всички раси, които живеят в Равнините. Светогледът ни е широк. Може да не сме най-богатите търговци, но нашите изобретения са горивото за хелеронските леярни. Не сме големи бойци, но приобщихме Сарн с убежденията си и си спечелихме приятел в негово лице. Ние сме Колегиум, Академия и град в едно, но кои ще сме, ако не надигнем глас срещу нещо, което очевидно е в противоречие с моралните ни устои? — Той поклати глава. — Веднага след дебата информирахме майстор Белоуерн, че като е нападнала Тарк, от наша гледна точка Империята е нарушила Железния договор. Поне в тази пародия никога не сме имали участие, за разлика от Съвета на Хелерон, който подписа анекса под давлением на Империята. С това позицията ни е заявена.

— Направили сте нещо чудесно, Линео, наистина чудесно — възкликна Стенуолд, ала старецът поклати глава.

— Ужасно е, Стенуолд, а не чудесно. Защото води до промяна, която не вещае нищо добро. След години ще поглеждаме назад — ако изобщо доживеем до някакво обозримо бъдеще — и ще сочим твоето изслушване пред Събранието като началото на края на един свят, точно както революцията сложи край на мистиците и тяхното всевластие. Току-що отворихме нова глава в учебниците по история, Стенуолд, но лично аз предпочитам да преподавам история, а не да я творя. — Тадспар въздъхна и отпи за пръв път от виното в чашата си. — Редно е все пак да ти кажа, че решението ни е придружено от някои условия.

— Условия?

— Първо, както вече споменах на твоята очарователна повереница, напоследък в някои по-нелицеприятни квартали на града ни взеха да се появяват смущаващ брой трупове и аз съм склонен да мисля, че самият ти носиш отговорност за това, по един или друг начин. Ако ти си убивал агенти на осородните при законна самоотбрана или за да защитиш града ни, тогава всичко ще е наред, но стражарите ни, милите, направо са на нокти. Ще ми се да чуя някакво разяснение в близко бъдеще.

— Няма проблем — увери го Стенуолд.

— И второ... Колегиум тръгва на война. Знам колко драматично звучи, но е факт. Изправихме се открито срещу осородните и тяхната Империя и без значение дали думите ни ще преминат в действия, днешното ни решение означава война. А за да водим война, трябва да си разпределим задачите и в този смисъл Събранието реши да избере хора, мъже и жени... май войнемайстори ще е най-точният и доста неблагозвучен за ухото термин. Уви, доброволците се броят на пръсти, а и от тях повечето предпочитат да предлагат чужди кандидатури, но понеже ти ни донесе тази чума, колегите единодушно и категорично решиха, че трябва да понесеш своя дял от тегабата. С други думи, Събранието иска да те назначи за войнемайстор, а ако ти не приемеш поста и отстъпиш от принципите си, не виждам кой друг ще се съгласи да го направи.

— Приемам, разбира се — заяви Стенуолд, — и ще сторя всичко по силите си. А мога да препоръчам и още неколцина.

— Ще стигнем и до това — каза Тадспар. — За един ден сътворихме достатъчно история. Направо пришки ми излязоха по ръцете. — Допи чашата си и си сипа още вино. Изглежда по-стар отвсякога, помисли си Стенуолд. — Да ти кажа — продължи старецът, — когато дойдоха да вземат участие в Игрите, аз се зарадвах. Така де, дивашка нация, която ни идва на крака да ни поднесе почитта си. Представях си осородни студенти в Академията и осородни търговци по пазарищата. Представях си как Равнините се разширяват малко по малко и приобщават седма раса към досегашните шест. — Потърка челото си и разглади врязаните там бръчки. — Защо не се получи така, Стенуолд? Колко по-лесен би бил животът ни.

Стенуолд се чудеше как да облекчи страховете на стареца, когато чуха врата да се затръшва и скочиха на крака — старият Тадспар не побавно от него. Цяла група влетя в салона, но начело беше Тисамон. Влачеше някакво момиче и Стенуолд се засрами от трепета на сърцето си, когато позна Ариана. Зад тях напиреха трима-четирима от стражарите на Тадспар, които очевидно се бяха опитали да спрат богомолкородния, ала толкова безуспешно, че той едва ли ги беше забелязал.

— Кажи им! — нареди отсечено Тисамон и блъсна Ариана напред с очевидното намерение тя да падне в краката на Стенуолд. Но Стенуолд пристъпи напред да я хване. За миг стаята потъна в пълно мълчание, Ариана трепереше в прегръдките на Стенуолд, а Тадспар мигаше на парцали срещу богомолкородния.

— Майстор Тисамон от Фелиал, ако не греша — каза старецът. — Успокойте се, моля — обърна се той към стражарите. — Не мисля, че непосредствена опасност заплашва някого тук. Прав ли съм, майстор Тисамон?

Богомолчовекът кимна отсечено. Стенуолд местеше поглед между него и Ариана.

— Идваш точно навреме, Тисамон — заговори той. — Събранието е решило да се противопостави на Империята. Колегиум тръгва на война. Това е майсторът на мантията Тадспар, говорителят.

— Толкова по-добре, че и той е тук — отвърна мрачно Тисамон. — Кажи им, жено.

Ариана се отдръпна от Стенуолд, без да срещне погледа му.

— Осоидите са пратили емисари във Век — съобщи тихо тя. — Искат векианците да нападнат Колегиум. Лесно ще ги убедят.

В салона се възцари тишина, от стражарите при вратата чак до Балкус от другата страна на масата.

— Тисамон, това... — започна Стенуолд.

— Открих я да бяга от собствените си хора — обясни презрително Тисамон. — Явно са се изпокарали и сега ти си единственият, който стои между нея и изпълнението на смъртната ѝ присъда. Затова, да, мисля, че е вярно. Не знам дали Колегиум тръгва на война, но войната определено е тръгнала насам.

За Тисамон всичко това беше колосална загуба на време. Военният съвет на Колегиум, както побързаха да го кръстят без капка свян или скромност, вече заседаваше, но на заседанията рядко се обсъждаха военни теми. Присъстваха четиридесетина членове на Събранието. И се бяха събрали не другаде, а в една от студентските аудитории, което означаваше, че трябва да се изказват по ред от катедрата и докато един говори, останалите седят на амфитеатралните дървени скамейки и слушат като ученици или — по-често — си шушукат на ухо.

Първият подложен на обсъждане въпрос беше дали след като са уведомили имперския посланик, че обявяват война на Империята, трябва да изпратят делегация при самия император, която да преговаря за мир от името на целите Равнини. Почти половината мъже и жени от Военния съвет подкрепяха подобен ход и предложението бе отхвърлено с минимална разлика в гласовете „за“ и „против“. В Колегиум си мряха да гласуват. Самите делегати в Събранието се избираха с гласовете на всички пълнолетни колегиумци, с гласуване се решаваше и кой да получи почетно гражданство. Членовете на Военния съвет бяха избрани с гласуване измежду делегатите на Събранието, макар че сега в аудиторията май имаше и такива, които не влизаха в тази бройка, а бяха дошли от едното любопитство, но това не им пречеше да изразяват гръмогласно мнението си, затова пък неколцина от законно избраните отсъстваха.

Стенуолд се бе надявал малцината мравкородни членове на Събранието да присъстват на днешната среща. Дуелмайсторът Кимон

от Кес беше тук, както и една жена от Сарн. Повечето от останалите мравкородни бяха напуснали града, защото бяха верни най-вече на расата си. Таркианците бяха заминали да помогнат с каквото могат на собствения си град, а кесианците, с изключение на Кимон, да отнесат вестта и да участват в подготовката за времето, когато щеше да удари и техният час.

Така или иначе, Съветът заседаваше в почти пълния си състав, зает най-вече с разпределението на ролите, сякаш участваха в хаотична пародия на театрална постановка. Стенуолд беше избран за нещо като боен командир, който да отговаря за крепостните стени. Кимон щеше да ръководи част от градската стража. Изглежда всеки, който се смяташе за експерт по военните дела, можеше да си заделни порязаница от отбраната на Колегиум, а всеки занаятчия с полезно изобретение получаваше всичко необходимо, за да го приведе в действие.

В очите на Тисамон усилията им изглеждаха безплодни и хаотични, но пък тези хора не бяха от неговия народ. Имаха си свой подход към нещата, бяха съградили Колегиум и бяха осигурявали благоденствието му. Досега.

Трудно му беше да стои на едно място. Стенуолд го беше помолил да присъства и той чинно се опитваше да проумее какво става. Дотук имаше твърде много и твърде продължителни речи, но малко полезни решения.

А после дискусиата най-сетне стигна до това, с което, според него, трябваше да започне.

— Трябва да обединим нашите съюзници — заяви твърдо Стенуолд, застанал на катедрата като лектор пред студенти — не само срещу Век, а срещу Империята. Единение или робство, както съм го казвал неведнъж. Жизнено важно е да внушим на всички, че дребните вражди трябва да бъдат временно загърбени в името на борбата срещу по-голямата заплаха.

— Абсурд — извика някаква едра жена и Стенуолд я покани да застане на подиума.

Тя го направи с известна неохота, сякаш не това бе целяла с реакцията си.

— Исках да кажа... ще ме извините, майстори, но ние познаваме добре съседите си, нали така? — Вероятно беше търговка, прецени Тисамон, ако се съдеше по множеството бижута, с които се беше

накичила. — Познаваме и тях, и предразсъдъците им. Ние в Колегиум сме хора широко скроени, но за колцина други може да се каже същото? Мравкородните от Кес без съмнение се радват на бедата, сполетяла Тарк. Молецородните няма да ни помогнат, защото сме бръмбароиди. Богомолкочовеците не се интересуват от никого, освен от паякородните, а тях ги мразят и в червата. Не виждам как ще накарате тези народи да застанат рамо до рамо. Невъзможно е.

Стенуолд се върна на подиума.

— Благодаря на мадам Уейбрайт за проникновението, което хвърли още по-силна светлина върху моите доводи. Съперничеството, за което спомена тя, е основният фактор, на който разчитат осоидите, фактор, който ще им спечели предимство с минимални усилия от тяхна страна. Ако си даваха сметка за заплахата, която Империята представлява, векианците, като разумни човешки същества, не биха тръгнали срещу нас.

Един от слушателите подхвърли груба забележка на висок глас и Стенуолд реагира моментално:

— Не са разумни, казвате? Напротив, разумни са, почитаеми майстори. Векианците са надеждни и дисциплинирани като всички мравкородни, но и нищо човешко не им е чуждо. И ако ние се бяхме опитали да стоплим отношенията помежду ни вместо да се перчим със силата на крепостните си стени, може би сега армията им нямаше да се придвижва насам. Така че и ние не сме безгрешни.

Сведе поглед към ръцете си, стисна ги в юмруци, после отново погледна към публиката пред себе си.

— Нека най-напред се обърнем към онези, които ще отвърнат на призива ни. Едва ли някой от вас би възразил срещу идеята да пратим емисари в Сарн и Хелерон. И най-вече в Хелерон, защото той е най-близо до имперското нашествие.

Тук-там сред публиката хората започнаха да кимат и да шушнат одобрително.

— Вече пратих агенти в Сарн с молба за помощ — продължи Стенуолд, — но това беше преди да разберем за враждебните намерения на Век, така че трябва да действаме бързо. Агентите ми в Сарн имат и друга задача — да се свържат с молецородните от Доракс, които имат свое присъствие в града. Самият аз се сражавах рамо до рамо с молецородни в Хелерон срещу имперските попълзновения там

и това ми дава надеждата, че като хора, които проповядват мъдрост, молецоидите и сега ще се окажат достатъчно мъдри, за да загърбят за кратко ненавистта, която хранят към нас.

На това публиката реагира с доста по-хладен ентузиазъм, но Стенуолд не търсеше одобрението им, а просто ги уведомяваше за стореното дотук. А и никой не би бил толкова глупав, че да откаже помощ отвън, ако такава бъде предложена.

— Задължително трябва да пратим емисари и в Кес — продължи той. — Кесианците никога не са ни били врагове, а с Век ги свързват стари вражди. Нещо повече, ако успеем да им отворим очите, те ще си дадат сметка, че градът им е следващото препятствие, което Империята ще трябва да премахне от пътя си. Морето ги заобикаля отвсякъде, но няма да ги спаси от масирано нападение по въздух. Така че не виждам защо да не пратим емисар и до техния остров. Какво бихме могли да загубим?

— Емисаря — извика някой, но репликата не предизвика очаквания смях. Стенуолд все още държеше вниманието на публиката си.

— Колкото до Паешките земи... — поде отново той и този път слушателите му реагираха бурно.

— Паешките земи не са част от Равнините, Стенуолд — прекъсна го друг преподавател в Академията, който четеше лекции по реторика и политическа история. — Няма да проявят интерес и дори по-лошо, помолим ли ги за помощ, ще ни накарат да си платим за това. Ако ги включим, те ще направят и невъзможното да проточат войната до безкрай заради едното забавление. И заради печалбите. За тях би било добре дошло да воюваме със съседите си поколения наред, докато те търгуват и с двете страни и трупат богатства. Трябва да държим паяците далеч от това.

— А и каква помощ биха могли да ни окажат? — обади се една жена, която рядко вземаше думата и която изненада всички с решението си да заговори пред събранието. — Наистина ли вярвате, че ще пратят войска? Не, паякоидите са майстори на интригата, на задкулисните игри, на тайните убийци, а такава помощ би ни опетнила, дори да сме сигурни, че те ще използват уменията си само и единствено срещу Империята.

Стенуолд вдигна ръце, в знак, че признава така изложения аргумент.

— Добре, няма да пращаме делегация в Паешките земи. — Но после очите му срещнаха погледа на Тисамон. — Аз... колебая се дали да те помоля... знам, че мравкоидите от Сарн имат добри отношения с богомолкородните си съседи, но...

— Но ние от Фелиал сме по-труднодостъпни, това ли е? — подхвърли Тисамон.

Сред членовете на Военния съвет се чу шепот и кискане.

— А ще го отречеш ли? — попита Стенуолд.

— Не бих си и помислил. — Тисамон слезе по стъпалата и застана пред публиката, без да отнема на Стенуолд почетната катедра. — Колкото до молбата ти, приемам я. Ще застана пред своя народ като ваш пратеник, но нищо не мога да обещавам. Ала всеки, погледнал карта на Равнините, ще види, че Фелиал стои на пътя от Тарк до Колегиум. По права линия. Мисля, че моят народ ще се окаже по-труднодостъпен за осородните, отколкото за вас.

Когато дебатът приключи, Тисамон тръгна да търси Стенуолд. Откри го в един кабинет, три стаи след аудиторията, където се бе провела сбирката. Седеше зад писалището и преглеждаше за последно няколкото купчинки свитъци, преди да ги предаде на писарите за размножаване.

— Бая работа им създаваш напоследък — отбеляза богомолкочовекът.

Стенуолд вдигна вежди.

— Какво си наумил, Тисамон?

— Искан да те уведомя, че Тиниса ще дойде с мен.

— И дума да не става — възпротиви се категорично Стенуолд.

— Тя иска да дойде.

— Това е без значение.

— Не можеш да я спреш.

— Може и да не мога — призна Стенуолд. — Приятелю, досегашните ми опити да предпазя домочадието си не доведоха до нищо добро, но те моля да премислиш. Може да са твоят народ, но нея ще я убият. Ще я убият, защото ще я вземат за паякородна, а ако

разберат каква е всъщност, ще я убият двойно по-сигурно. Самият ти едва не я уби, когато разбра.

— Има начин това да се избегне — възрази Тисамон, — макар че престоят ѝ определенено няма да е приятен. Всичко, което казваш за моя народ, е вярно, но няма да я убият просто така, от раз.

— Тисамон, умолявам те...

— Тя го заслужава, Стен. Това все пак е и неин народ, не забравяй. Дори да я намразят, дори да намразят мен, както несъмнено ще стане, Тиниса все пак заслужава да види бащиния си род, пък било то и само за да го отхвърли.

Стенуолд изкриви лице.

— Знам, че това означава много за теб.

Тисамон се усмихна унило.

— Моят народ не е от многобройните. Ако имперската армия нападне Фелиал с машините си и с многохилядната си паплач, моите хора ще се бият. И ще убиват по десет за всеки свой, но накрая пак ще са останали повече осоиди, отколкото богомолкородни.

— Ти... мислиш ли, че ще се стигне до това?

— Ако те ни нападнат, нищо чудно. Бих казал, че ще платят скъпо и прескъпо, само че Империята не цени живота на войниците си и цената няма да я уплаши. Горите на Фелиал ще бъдат опожарени, крепостите на народа ми — сринати, и затова, ако не за друго, трябва да ги предупредя за мащаба на заплахата и могъществото на противника. И искам Тиниса да ги види такива, каквито са сега, в случай че не е останало нищо за гледане, когато всичко приключи.

Нещо в лицето на Тисамон потресе Стенуолд. „Навикът ни кара да забравим различията.“ С Тисамон бяха приятели толкова отдавна, че Стенуолд бе започнал да го възприема като човек опитомен, разкъсал връзките си със своя див народ, с древното си и мрачно наследство. Сега обаче съзря в ъгловатите му черти тежестта на толкова много история, че в сравнение с нея Колегиум бледнееше като невръстно дете; бледнееше, смалвяваше се, чезнеше. И пропадеше в мрак.

— Да — съгласи се накрая Стенуолд. — Ако е решила да тръгне с теб, нямам правото да я спирам. Но...

— Знам — каза Тисамон и сложи ръка на рамото му. — Ще я пазя. Ще сторя всичко по силите си да я опазя.

На вратата се потропа и Стенуолд въздъхна.

— Чака ме работа — заяви тежко той. — А и ти трябва да се приготвиш за път.

Тисамон го стисна леко за рамото.

— Пази се, Стен. Най-сетне получи онова, което чакаше двайсет години. Накара ги да те чуят, така че гледай да не пропилиеш шанса си.

Стенуолд кимна и стана да му отвори вратата. От другата ѝ страна стоеше бръмбарородна жена от куриерския отдел. Стенуолд изчака приятеля си да се отдалечи, преди да я попита по каква работа е дошла. Несъмнено още някоя задача, която да добави към товара на приближаващия конфликт.

— Майстор Трудан — докладва му куриерката, — търси ви една чужденка. Полуродна. Казва, че носи новини от Тарк.

— От Тарк? — Мислите му превключиха на бързи обороти. — Как ѝ е името?

— Скрил, така каза, войнемайстор — отвърна жената и Стенуолд изтръпна. Мечът, който висеше над главата му от толкова дълго, че почти беше забравил за него, сега изведнъж се бе спуснал надолу.

— Заведи ме при нея — нареди той. — Веднага!

— И тогава си тръгнала към Колегиум — каза с натежало сърце Стенуолд, когато Скрил завърши разказа си с всичките му уморителни отклонения и излишни подробности.

— Идеята не беше моя. Твоят човек Тото, той измисли плана — поясни дългокраката полуродна, която седеше срещу него от другата страна на писалището, и свъси чело. — Аз какво трябваше да направя според теб?

— Не, права си, разбира се — съгласи се Стенуолд. — Онази война не е била твоя. Наехме те за водач, а не да се биеш на страната на Тарк.

— Баш тъй — кимна Скрил.

— И?...

— Като се поотдалечих достатъчно, реших да изчакам, та да видя к'во ще стане. Така де, онез големите балони уж трябваше да лумнат в пламъци и прочие. Ама не пламнаха. Продължих нататък, но на следващата нощ още бях достатъчно близо до Тарк, та да видя как градът гори.

— Значи планът им е претърпял провал — заключи Стенуолд. От напрежението започваше да му се гади.

— Така изглежда — потвърди Скрил, а малко по-късно добави: — Съжалявам.

— Чук и клещи, какво направих? — прошепна Стенуолд. Откъм коридора се чу звън на метал, после вратата се откряна и Балкус надникна почтително.

— Майстор Трудан? — започна той.

— Изчакай минутка — помоли Стенуолд и едрият мравкороден запристъпя на прага. — Сега какво ще правиш? — обърна се към Скрил той.

— Ами, ще извиняваш, майстор Трудан, ама чух, че тука се задават големи неприятности. Тъй че ще потеглям към дома, нищо, че пътят е дълъг. Таз война не е моя. Съжалявам.

— Не те и моля за друго. Ще се погрижа да ти платят за труда и да ти осигурят провизии.

Тя кимна, а тясното ѝ дълго лице се изопна още повече.

— Приятно ми беше да работя с твоите момчета, майстор Трудан. Особено със Салма. Голяма работа беше той. Съжалявам, че свършиха така.

Стенуолд не каза нищо. След миг Скрил стана и се изниза покрай Балкус.

— Вие... добре ли сте? — попита предпазливо мравкородният.

Стенуолд поклати бавно глава.

— Още двама от моите са намерили смъртта си. Да атакуват лагера на осите! Къде им е бил умът?

— Знаели са какъв риск поемат — отсъди философски Балкус. — Със сигурност са били наясно в какво се забъркват.

— Но аз не ги пратих там да се бият. Трябваше просто да...

— Да шпионират — завърши вместо него Балкус. — По-добре да ги бяхте пратили като войници. Аз затуй никога не приемам шпионски задачи от Скуто, а само охрана или бой. Войниците живеят трудно и умират чисто, а ако ги пленят, почти винаги могат да разчитат на известно зачитане, щото ние, хората на меча, се уважаваме помежду си. По-добре е, че са нападнали като войници, в атака, защото към заловените шпиони осидите нямат милост. И не само те. Всички мразят шпионите.

Стенуолд поклати глава. Какво ли не би дал да му беше останал поне един приятел, с когото да поговори. Балкус беше лоялен, но простоват, а Стенуолд имаше нужда да седне със стар приятел, да пие и да си излее душата. Ала нямаше с кого. Че и Скуто бяха в Сарн, на север. Тисамон, най-сигурната му опора, сигурно вече бе потеглил на изток заедно с Тиниса. Беше останал сам тук и всички проблеми на Колегиум тежаха на плещите му.

— А ти? — попита накрая той — Дойде да ми кажеш нещо ли? Новини някакви?

Балкус кимна.

— Една малка — съобщи с мрачна усмивка. — Армията на Век настъпва към нас. Хора от съседните села се стичат към Колегиум. Започва се.

Грийнуайз Артектор крачеше нервно, устата му беше пресъхнала, а стомахът му се свиваше на възел. Дошъл беше тук с най-хубавите си одежди, робата му беше бродирана с паешка коприна и златна нишка, инкрустирано със скъпоценни камъни огърлие стягаше най-долната му гуша. Наоколо му имаше още десетина, които се бяха постарали да направят добро първо впечатление. Някои бяха с доспехи, било церемониални с богата орнаментация, било истински от лъскава стомана. Мнозина бяха препасали мечове в красиви ножници, но нито един не беше войник и това си личеше от пръв поглед. Не, тринадесетимата бяха великите магнати на Хелерон, управленското тяло на града в пълния му състав.

Избрали бяха за своя трибуна висок подиум в едно от добрите пазарища извън очертанията на града. Подиумът и преди беше ставал арена на представления — било на любителски театрални постановки, било на робски тържища. Днес актьорите бяха от по-благородно естество. Дванадесет мъже и една жена, никой от които не беше нито млад, нито строен в тяло. Дъските на подиума скърцаха жално под тежестта им, както не бяха скърцали никога под унилите стъпки на робите.

Отзад чакаха свитите им — телохранители и прислуга, като всяка групичка се държеше на разстояние от другите. Грийнуайз

хвърли поглед към своята и го задържа за миг върху един конкретен човек в най-предната редица.

Идваха. Промяната в стойката на колегите му магнати привлече вниманието на Грийнуайз отново към пространството пред подиума. Идващите бяха трима, един говорител и двама прости войници с доспехи на черни и златни ивици.

Зад тях, далеч отвъд палатките и колибите на беднотията, заселила се извън града, там, където Хелерон се преливаше в земеделска земя, имаше много повече от тези тримцата, разбира се.

Мъжът, когото войниците придружаваха, беше изненадващо млад — със сигурност нямаше трийсет години. Отначало Грийнуайз предположи, че е младши офицер, викач или нещо такова, но нещо в стойката и маниерите му говореше друго. Косата му беше русоляво-червеникава, лицето — открито и с напъпила усмивка, готова да се разпукне. Без съмнение беше любимец на осородните жени.

— Всички ли сме тук? — попита той и плесна ръце. Макар градските съветници да го гледаха отвисоко заради подиума, това никак не го притесняваше. Дори напротив — не се държеше като човек, който си търси публика, а оставяше смътното впечатление, че сам ги е принудил да се качат на високо, като див звяр, който е прогонил плячката си на дърво.

Грийнуайз огледа колегите си. Хелеронският съвет си нямаше говорител — всички бяха равни и следователно никой не беше склонен да повери тази роля на някого от другите. Въпреки това един от колегите му пристъпи напред, въздебел и плешив мъж на име Скордрей.

— Младежо — подхвана тежко той, — ние сме Магнатският съвет на великия град Хелерон. Бъди така добър да се представиш и да обясниш целта на това... това присъствие. — Размаха дебелия си ръка по посока на войската, разположила се източно от града, сякаш можеше да я прогони с жест като досадна муха.

— Моля да ме извините — каза младият мъж с усмивка. — По милостта на негово императорско величество аз съм генерал Малкан от Седма имперска армия, позната също като Крилатите фурии. — Говореше някак странно, едновременно самомнително и срамежливо, под акомпанимента на широки усмивки. Поза, досети се веднага

Грийнуайз. — Идвам при вас с послание и предложение от своя господар. Или избор, ако така предпочитате.

— Хм, гледай сега... генерал, значи? — започна Скордрей с очевидното намерение да завърти някоя витиевата обида. Грийнуайз побърза да го прекъсне:

— Притеснени сме, генерале, и си задаваме логичния въпрос по каква причина сте довели значителна по числеността си войска пред нашите порти — натърти той. — Несъмнено знаете, че ние от Хелерон не се замесваме във войните на другите.

Усмивката на генерал Малкан не се стесни ни най-малко.

— Простете, майстори магнати, но аз не съм запознат с местните ви обичаи в това отношение. Ще откриете, че ние от Империята сме склонни да носим обичаите си с нас навсякъде, където отидем. И ако позволите да поправя една дребна неточност в думите ви... ние не сме пред вашите порти. Вие нямате порти.

— Какво искате? — изгромоли Скордрей.

— Нека се изразя ясно и просто, господа. Аз съм човек на честта, имам и силно развито чувство за справедливост, с което се гордея. Не бих си и помислил да се възползвам от вашето добросърдечие само защото съм стоварил двайсет и пет хиляди въоръжени мъже на хвърлей камък от домовете ви, без да ви дам възможност да нарамите оръжие. По тази причина и в интерес на равния старт, ще изтегля хората си на изток толкова, колкото могат да изминат до падането на нощта. Утре, разбира се, ще се върнем. Вярвам, че това ще ви даде достатъчно време да се подготвите за евентуалните неприятности, които могат да възникнат.

— Това е немислимо! — изрева Скордрей.

— И все пак аз го помислих и изрекох дори. — Усмивката на Малкан беше болезнено ослепителна.

— Абсурд! — ревна друг от магнатите. — Ние не участваме във вашите войни.

— Винаги сме търгували добре с Империята — добави единствената жена в Съвета. Казваше се Хейлрайт и беше натрупала състоянието си от търговия с коприна. Паякородните по правило бяха по-отстъпчиви, когато се пазаряха с жени.

— Генерале! — намеси се Грийнуайз, говореше достатъчно силно, за да надвика колегите си. — Споменахте за някакъв избор?

Малкан се поклони леко. Очевидно се наслаждаваше на собствената си хитрост, реши Грийнуайз. Издигнал я бе до висотите на танцово изкуство със сложни стъпки. Твърдеше, че е генерал. Грийнуайз не знаеше дали в Империята генералските чинове се раздават единствено заради високия произход, или Малкан се е издигнал благодарение на личните си достойнства. За жалост, второто изглеждаше по-вероятно.

— Императорът, негово величество Алвдан Втори, няма желание да насилва или обижда добрите граждани на великия Хелерон — заяви генералът. — Затова ви предлага следния ултиматум... простете, господа, моя грешка — следния *избор*. Когато се върнем утре, вие доброволно ще отстъпите своя град на Империята; ще предоставите промишления си капацитет за нуждите на имперската военна кампания; търговските си дела ще прехвърлите в ръцете на Консорциума на достойните; ще предадете управлението на имперски губернатор и имперски гарнизон. Ако приемете всичко това без условия и без адвокатските празнодумия, които без съмнение са ви по сърце, тогава негово императорско величество не би имал причина да нарушава нормалния живот и бизнес на този достоен за възхищение град. Колкото до самите вас, вие ще бъдете съветници на губернатора, ще бъдете допуснати и в Консорциума на достойните заедно с онези свои партньори, които сметнете за подходящи. С други думи, и занапред ще държите в ръцете си юздите на местната търговия, стига да се съобразявате безпрекословно с желанията на губернатора и на негово величество.

Магнатите на Хелерон го зяпаха сащисани. Грийнуайз плъзна поглед по лицата им и разбра, че никой няма да изрече каквото и да е възражение.

— Дотук не чухме нито дума за избор, генерал Малкан — изтъкна той.

— О, нима забравих другата възможност? Какъв глупак съм — засмя се весело Малкан. — Ако решите, вие, разбира се, сте напълно в правото си да отхвърлите тези искания и да се срещнете с нас на бойното поле. Сигурен съм, че градът ви може да мобилизира немалко наемници и престъпни елементи след кратко предизвестие. Но ако утре не ме посрещнете с отворени обятия, имам заповеди да превзема града със сила. За мен това би било крайно неприятно, уверявам ви. И

за да се разведрия, стигне ли се дотам, ще трябва да издира и задържа всички вас, които стоите сега пред мен, и да ви екзекутирам по подобаващо интересен начин. След това роднините ви, бизнес партньорите ви, прислугата и служителите ви ще бъдат прибрани от нашите роботърговци и изпратени в най-отдалечените краища на Империята, където да умрат от глад и изтощение. Преди това ще се погрижа съпругите и дъщерите ви, а дори и майките ви, ако още са живи, да страдат под телата на моите войници, а синовете ви да бъдат изтезавани до смърт с машините на моите занаятчии. Ще ви унищожа до корен, толкова жестоко, че никой в Хелерон не ще дръзне да произнесе имената ви. Ще ви залича от лицето на земята и ще променя града ви по свой вкус. Достатъчно ясно ли обрисовах вариантите, между които да избирате?

Грийнуайз гледаше мълчаливо след тримата осородни. „Само трима“ — помисли си той. В свитите зад подиума имаше дузина мъже с арбалети. Лесно можеха да видят сметката на генерал Малкан и на ескорта му, но никой не хранеше илюзии за последствията от такава постъпка.

Погледна към своите хора, всичките объркани и уплашени, и махна на едно мухородно хлапе, което стоеше най-отпред. Наоколо му неизбежните приглушени разговори вече бяха започнали. Чу как един от колегите му казва, някак засрамено, че отдавна търгува с Империята и никога не е имал проблеми.

— Едно военно присъствие би означавало, че повече няма да се тревожим за... — започна Скордрей и млъкна, защото никога от нищо не се бяха тревожили допреди да се появят Малкан и неговите двайсет и пет хиляди.

— Консорциумът на достойните винаги са ми изглеждали разумни търговци — изтъкна бавно Хейлрайт.

— Така ще можем лесно да разширим бизнеса си към източните пазари — добави друг.

Грийнуайз се обърна към мухородния и се наведе да му прошепне:

— Сигурно се досещаш как ще посрещнат утре магнатите генерала?

Миниатюрните мухородни винаги изглеждаха по-млади от истинската си възраст, а на този не можеха да му дадат повече от четиринайсет, но дълбокият цинизъм в гласа му изненадваше дори Грийнуайз.

— Боя се, че да, майстор Артектор.

Грийнуайз кимна.

— Тогава трябва да отлетиш за Колегиум по най-бързия начин и да уведомиш Стенуолд Трудан от Събранието, че Хелерон е паднал безславно и без съпротива в ръцете на Империята.

— Тръгвам, майсторе. — Мухородният призова незабавно Изкуството си и крилете му го издигнаха във въздуха, после го понесоха бързо към града. Никой не му обърна внимание, а и той не беше единственият, излетял със заръка от господаря си.

Колкото до Грийнуайз Артектор, той насочи вниманието си към своите колеги, които бяха заети бавно и търпеливо да обличат в думи решението, което вече бяха взели. Същото решение, до което беше стигнал и Грийнуайз, който не беше герой, но пък имаше печеливш бизнес, който да съхрани.

22.

Мозъкът на Паропс, също като родния му град, беше в пламъци. Главата му се беше превърнала в средище на хиляди гласове — собственият му глас, който да държи връзка с войниците под негово командване; гласовете на въпросните войници, които обменяха информация за местонахождението си; постовите, които следяха небето за поредната бомба от кръжащите над града въздушни кораби; цивилните, които се евакуираха, и другите, които бяха попаднали в капана на горящите си домове и не можеха да избягат. Тарк беше каменен град, но когато избухнеха във въздуха, бомбите засипваха улиците с огнен дъжд, който прогаряше дървенията и подпалваше покъщнината. Веществото, което използваша осоидите, лепнеше като мазнина, че и по-здраво, и се задържаше по стени, по доспехи и най-вече по плът. Изгаряше сравнително бързо, но с нищо не можеше да се угаси, дори с вода.

През несекващата какофония в главата му пристигна заповед за незабавно отстъпление. Паропс знаеше, че четирийсет от хората му се опитват да измъкнат цивилни от горящите им къщи, и с натежало сърце предаде заповедта нататък. Сега заповедите стигаха до него директно от царския двор, с гласа на самия цар. И дори Паропс, който мислеше по-напред и по-нашироко от повечето си сънародници, не би дръзнал да пренебрегне такава заповед.

„Отстъпете към Четиринайсет-двайсет-девета!“ — инструктира хората си той и метна на гръб щита си. В същия миг поредната бомба падна само на две улици разстояние, възпламени се малко над нивото на покривите и Паропс усети попадението сред войниците на офицер Джувиан, чу потресените възклицания на оцелелите, когато огънят погълна самия офицер и двајсетина от хората му. Сълзи се стекоха по лицето на Паропс, но дългът го зовеше. А като мравкороден от Тарк, той никога не бягаше от задълженията си.

Хората му започнаха да се изтеглят в добър ред. Приблизително половината бяха от редовната пехота, въоръжени и бронирани както

подобава. Останалите бяха мобилизирани граждани — всички таркианци се учеха да боравят с меч още от най-крехка възраст. Опълченията нямаха щитове, но нямаха и доспехи, които да ги бавят, още повече че доспехите не осигуряваха защита срещу запалителните снаряди.

Паропс бе изгубил кулата си, която беше сред първите пострадали сгради. По време на евакуацията половината от хората му бяха станали жертва на пламъците, не само войници, но и пратеници, писари, включително и интендантът му. Веднага щом оцелелите се изтеглиха на безопасно разстояние, Паропс бе получил ново назначение — командването на набързо сформирана рота, която да спре напредъка на осородните. Досега обаче всички получени заповеди гласяха едно — отстъпление. Знаеше, че няколко от другите роти са отбелязали известен напредък и че трябва да има някакъв цялостен план, разработен от царския двор, но самият той не беше уведомен за него. Можеше само да се надява, че планът е добър и че ако го призоват да даде живота си за родния град, смъртта му няма да е нахалост.

Винаги се бе смятал за нещо като философ сред своите, все си задаваше въпроси за неща, които другите приемаха безпрекословно. Ала сега откриваше, че в крайна сметка е просто войник. Ако получеше заповед да умре за Тарк, щеше да го направи с готовност. И това го изненадваше.

— Къде ли не те търсих!

Нещо изпърха над главата му и Паропс едва успя да издаде навреме заповед, която да спре хората му, преди да са надупчили Неро с десетина арбалетни стрели.

— Ти пък какво правиш тук? — попита той.

Плешивият мъж сви рамене и кацна на перваза на един прозорец над главата му.

— Теб търся, глупак такъв! Какви ги вършиш, огън да те гори!

— Изпълнявам заповеди — отвърна отсечено Паропс. — А ти трябва да се изтеглиш назад, тук е предната линия.

— О, това го знам. — Неро беше с подплатена кираса, боен жакет, шит за момче на дванайсетина години, и с къс лък, праметнат през рамо.

— Ти не си войник! — настоя Паропс. — Ако останеш тук, ще умреш, може и ние да те убием по погрешка. Върви да се скриеш някъде!

— Кажи ми къде да се скрия и веднага отивам — контрира Неро.

Паропс понечи да възрази, но в същия миг получи нова заповед: „Командир Паропс. Напред.“

Хвърли последен поглед към чучналия се на перваза Неро, после предаде на свой ред заповедта и хората му заизскачаха от прикритията си в сгради и пресечки. Онези, които имаха щитове, оформиха първите редици, другите се наредиха зад тях. Паропс зае своето място, без да се замисля, така както хората му бяха заели своите. Винаги се бе питал къде точно е неговото място в собствения му град и му се струваше ужасно, че го е намерил чак сега, с цената на тази страшна катастрофа.

И ето че най-после настъпваха; настъпваха и съседните роти, с които Паропс беше в мисловна връзка. Напред се появи раздвижване в черно и жълто — осоидите ги бяха видели и се подреждаха за сблъсък. Бяха от лековъоръжените отряди и мнозина вече се издигаха във въздуха. Първите енергийни жила полетяха към настъпващите мравкородни, но само едно уцели щит, другите не достигнаха целта си и угаснаха безславно.

По мълчалива заповед на Паропс хората от третата редица вдигнаха щитовете си под ъгъл нагоре, оформяйки втора защитна линия срещу стрелба от въздуха. След това мравкоидите от втората редица насочиха арбалетите си в пролуката между двете линии от щитове.

„Започнете стрелба по своя преценка. Целете се в летящите“ — инструктира ги той и арбалетите запяха монотонната си песен от глухи прещраквания. Обсегът им беше по-голям от този на енергийните жила и от небето започнаха да ваят осоиди.

— Паропс, въздушните кораби! — чу се викът на Неро. Паропс накара един от хората в задните редици да погледне вместо него, защото самият той не виждаше нищо заради вдигнатите щитове. Две от гигантските машини наистина се придвижваха към неговия участък.

„Ускорете крачка. Влезте в близък бой.“ Осородните можеха да постъпят по два начина, реши той. Или щяха да ги засипят с огън, или да разчитат на войниците си. Всичко друго би обрекло на смърт и собствените им хора.

Първата бомба изсвистя недалеч пред тях, възпламени се във въздуха и изпече двајсетина осородни войници. Останалите се юрнаха наляво и надясно да избягат от разпростиращите се пламъци.

Но над главите им имаше още един въздушен кораб и без да забавя крачка, Паропс предаде тази информация в двора. Осородните войници отстъпваха панически и предаваха без бой опожарените улици.

Втората бомба експлодира близо до последните редици на ротата му, сред онези, които най-малко можеха да се защитят. Обикновени граждани на Тарк с мечове и арбалети пламнаха като факли — коса, кожа, дрехи, всичко избухна в пламъци, — сгърчваха се в кратка агония и умираха в главата на Паропс. Настъплението продължаваше, а в ума на Паропс зейна тишината на липсващи заповеди. Тактиците в царския двор се мъчеха да преодолеят шока.

Видя, че осакатената рота на Джувиан е обект на още по-масирана бомбардировка, попадения разкъсваха редиците ѝ, гранати и експлозивни падаха отвисоко и изхвърляха хора — и части от хора — във въздуха.

А после гласовете на царските тактици се появиа отново и за един кратък, но ужасяващ миг, заповедите им бяха в пълно противоречие помежду си — „продължете напред; оттеглете се; разгърнете се; сгъстете формацията“. Паропс стискаше безсилно зъби, хората му го гледаха в очакване, но той нямаше намерение да предаде и към тях паникьосаните брътвежи, които стигаха до него.

А после се чу гласът на самия цар: „Отстъпете и се разделете. Отстъпете!“ Тази заповед Паропс препредаде и изпълни незабавно. Хората му се разгърнаха и започнаха да отстъпват. Осородните войници преминаха в незабавно настъпление, жилата им раздираха въздуха, но Паропс удържа реда сред своите, нареди на част от хората си да се обръщат в движение и да стрелят по врага, после да се включат отново в строя.

Нищо не бяха постигнали. Само стотици загинаха. Битката продължаваше.

Съставът на ротата му се менеше кажи-речи ежечасно. Мястото на загиналите заемаха оцелели от други роти и взводове,

разформировани поради многото жертви. Сега процентът на опълчението беше по-голям — мнозина от мобилизираните граждани носеха доспехи, взети от загинали таркиански войници и дори от осоиди, — сдобил се беше и с останките на елитно отделение, чиято численост беше намаляла драматично след ожесточена едnodневна битка в центъра на града. Оцелелите елитни войници бяха въоръжени с гвоздистрели, арбалети за многократна стрелба, пронизвачи и губители... и Паропс нямаше представа какво да прави с тях.

Вчера беше водил още една неуспешна атака — пратили го бяха като подкрепление, но когато пристигна, откри, че войниците, които трябваше да подкрепи, са избити до крак. А после въздушните кораби надвиснаха над хората му и той нареди пълно отстъпление още преди да пристигне същата заповед от царския двор. Още една изгубена улица. Още една изгубена битка. Числеността на неговата рота се менеше, ту по-голяма, ту по-малка, но като цяло броят на защитниците намаляваше застрашително.

В редките моменти, когато дръзнеше да спре мислите си на положението, Паропс разбираше, че то е лошо и все повече се влошава и че самият той не вижда изход. Оставаше му да се надява, че царят и неговите тактици имат някакъв план, нещо по-мощно от поредицата отчаяни сражения, които така и не успяха да задържат вражеското настъпление.

На петия ден оцелялото население на Тарк изпълваше западната половина на града, а осоидите контролираха всичко останало.

Неро обаче още беше жив. Факт, който хвърляше Паропс в недоумение, защото в неговите очи мухородният беше всичко друго, но не и боец. Но така или иначе Неро се бе оказал майстор в оцеляването въпреки натрупаните години, които, по всичко личеше, не бяха затыпили и на йота светкавичните му рефлекси и силния инстинкт за самосъхранение, характерен за неговата раса. Сега грозноватият дребен мъж отново клечеше на поредния прозоречен перваз и наблюдаваше отвисоко поредното сражение.

А сраженията отдавна не се водеха по краищата на града. Осоидите атакуваха самия царски двор — знаеше го Паропс, знаеха го и хората му. Искаше да се притече на помощ на двора, но преки заповеди от царя го бяха пратили в друга посока. Списъкът на живите офицери се скъсяваше всеки ден и оцелелите общуваха с владетеля

много по-често отпреди. Нещо повече, владетелят на Тарк изглежда знаеше Паропс по име.

„Има нещо, за което може да ми потрябваш“ — беше му казал царят.

— Хората ти отдясно май губят позиции — извика от перваза си Неро, макар че защо си правеше труда, Паропс нямаше представа. Знаеше отлично какво се случва с офицерите и войниците под свое командване, както и че в случая Неро е прав.

Усети, че друга рота, отгатак царския дворец, е подложена на масирана бомбардировка, забеляза и промяна в движението на въздушните кораби — един се насочи лениво още по-навътре в града. Периферията на двореца вече беше опожарена. Царят се беше евакуирал под земята, в мравешките тунели. Хората бяха пробвали същия номер из целия град с надеждата да се спасят от огъня, но осойдите просто бяха завардили изходите на тунелите с преносимите си огнехвъргачи, а после бяха започнали да стрелят и да стрелят, докато течният огън не изгори и задуши всичко живо отдолу, и хора и насекоми. Хора и насекоми умираха в мрака, но не умираха сами, защото агонията на смъртта им се разля из целия град.

Дори от спомена за това Паропс го втресе.

„Те са в двореца.“ Чу го с гласа на един от царските тактици, но остана с впечатлението, че новината не е била предназначена за разгласяване. Напрегна се, готов да поведе хората си напред. Нова огнена бомба избухна на две пресечки от двореца, несъмнено насочена към мравкородни подкрепления.

„Нека се свърши най-после — помисли си Паропс, но така, че мислите му да не се излъчат по мрежата. — Нека влезем в последното сражение. Нека умрем. Нека най-после се свърши.“ Не издържаше повече да живее така.

„До всички офицери. Докладвайте позициите и личния си състав“ — стигна до него призивът на тактика.

Започва се, реши Паропс и отвърна, че има осемстотин шейсет и двама души под свое командване и че се намира на Четирийсет-пет-седма.

И зачака заповедта. Беше скрил мислите си от своите хора, но не можеше да скрие напрежението си и те го усещаха. Започнаха да запъват арбалетите си, щитовете се вдигнаха.

„Командир Паропс“ — чу най-сетне в главата си, този път беше гласът на царя.

„Ваше величество“ — отвърна Паропс, затаил дъх в очакване.

„Днес трябва да издам две заповеди, които са немислими — дойде гласът на владетеля. — Казвам ти това, за да не помислиш, че си чул грешно. Дано никой друг монарх от нашата раса не бъде принуден да издаде такива заповеди. Никога.“

„Ваше величество? — повтори колебливо Паропс. — Ние всички сме готови да умрем за вас.“ И с изключение на Неро, това бе самата истина.

„Знам, че сте готови, но аз не съм готов да го поискам. Командир Паропс, заповедта е да отведете хората си при западната порта и да напуснете града. С цената на всичко трябва да пробиете кордона на врага и...“

„Ваше величество? — прекъсна го в агония Паропс. — Не е възможно да искате това.“

„Чу заповедите си! — повиши тон гласът в главата му. Паропс видя по лицата на хората си същия шок, който парализираше и него самия. Явно царят се бе погрижил всички те, или част от тях, да чуят заповедите лично от него. — Пробийте кордона. Осойдите едва ли очакват подобен ход. Напуснете града. Намерете място за себе си. И когато дойде моментът, Паропс, ти и хората ти, или твоите деца и техните, елате да отвоювате Тарк от нашественика. Това е задачата, която ти поставям. Това са твоите заповеди. Това и нищо друго.“

Мъртвешка тишина бе паднала върху Тарк. Не приличаше на обикновената тишина, придружаваща нормалното всекидневие на нравешки град. Тази тишина беше родена от загуба и шок. В еквивата ѝ, гръмовна празнота се долавяше смътният отглас на десет хиляди погубени живота.

Половината здания на царския двор бяха опожарени, каменните зидове се бяха напукали от високата температура, с която гореше запалителното вещество на бомбите. В края на сраженията портите бяха поддали под напъна на таран в ръцете на шестима конощипородни. И шестимата бяха загинали по време на атаката или веднага след нея и гигантските им трупове бяха изнесени едва преди

час. Нито един от расата им не беше оцелял. Всички бяха жертвали тъжния си живот за превземането на Тарк.

Пред портите стояха двайсетина мравкородни. Още бяха с доспехите си, но ръцете и ножниците им бяха празни. Стояха в съвършен строй и гледаха. Само те бяха оцелели от царския щаб. Сигурно щяха да ги екзекутират, но също толкова сигурно бе, че на този етап това едва ли ги интересуваше особено.

Полковник Карвок вървеше към тях, придружен от една стотна лека и среднотежка пехота. При вида на тези победени мъже и жени по лицето му не се изписа нито милост, нито особен триумф. Денят не принадлежеше на Шиповете — прозвището, с което беше популярна Четвърта армия. Денят принадлежеше на науката и това оставяше горчив вкус в устата му.

Даде знак на хората си, които останаха безмълвни също като мравкородните. Един войник от леките въздушни отряди излезе напред и козирува. В лявата си ръка държеше увито с плат копие.

По знак на Карвок мъжът се издигна във въздуха и описа изящна дъга към покрива на царския двор. Там нямаше герб или знаме, което да свалят, затова войникът се видя принуден да обиколи част от покрива пред напрегнатите погледи на мълчаливата публика, докато намери подходяща цепнатина в каменните блокове. С решителен жест войникът заби върха на копие то дълбоко в камъка на двореца и в сърцето на Тарк. После развърза връзките, вятърът улови плата и развя шарките му в черно и златно.

Само след пет дни бомбардировка град Тарк беше паднал в ръцете на Империята.

А след падането му осородните поеха контрола с твърдата ръка на богат опит. Назначиха свои представители, които да управляват покореното население чрез заповеди, предавани по мисловната мрежа на мравкоидите и по този начин да стигат до целия град. Дрефос и генерал Алдер се разходиха по улиците на победения град, където обезоръжените таркианци разчистваха руините на домовете си. Мравкородните работеха мълчаливо и двамата мъже усещаха безмълвния шок, който изпълваше разстоянието между умовете на победените: „Как се стигна дотук?“

— Честно казано, тази тишина не ми вдъхва доверие — отбеляза генералът. Придружаваше го почетна стража от дузина пазители,

неумолими в тежките си метални доспехи.

— Защото не разбирате мравкородните, генерале — каза Дрефос.

— А ти ги разбираш, така ли?

— Аз полагам усилия да опозная хората, срещу които ще бъдат използвани машините ми, за да внеса подобрения и да ги направя по-ефективни. Таркианците са стигнали до извода, че по-нататъшната съпротива срещу Империята ще доведе до непосилни загуби и разрушение, затова се предадоха.

— Но след време ще въстанат.

— Всички подчинени раси го правят рано или късно, даде ли им се възможност — изтъкна с небрежен тон Дрефос, а после уточни: — С изключение на пчелородните. Те изглежда не са в състояние да му хванат цаката.

— А и онази рота, която се измъкна. — Алдер поклати глава. Случилото се не бе фигурирало в неговите планове. Осемстотин таркианци се бяха изсипали внезапно през западната порта и бяха пробии имперската блокада — при това с лекота, защото ходът им беше неочакван. Самият Алдер беше наблизо и видя с очите си пробива, видя и как таркианските войници напускат родния си град в добър ред, с гвоздистрели и тежки арбалети по фланговете. Леките въздушни отряди на осоидите, които се втурнаха да ги преследват, бяха поразени за броени минути, а Алдер си бе дал сметка, че не може да отдели повече хора за преследването на бегълците точно когато около царския двор се вихреше решителната битка. Затова се задоволи да подсили западния периметър в очакване на външна атака, която да пробие обсадата, но онези осемстотин таркианци така и не се върнаха. Изчезнали бяха вдън земя.

— Онова, тяхното, бягство ли беше? — зачуди се на глас той. — Куражът им е изневерил, или какво?

— Изтеглянето им е било планирано, генерале. Убеден съм в това — каза Дрефос. — Тепърва ще си имаме работа с тях.

Алдер кимна мрачно.

— А онова за владетеля им, вярваш ли го? — попита. — Още нещо, което не ми вдъхва доверие. На мен всички мравкородни ми изглеждат еднакви.

— Вярвам го напълно и безусловно, защото това е бил единственият разумен начин да се излезе от патовата ситуация —

обясни Дрефос. — Ако беше останал начело, без значение колко неприемлива е била последната му заповед, поданиците въпреки всичко са щели да чакат следващата. И никога нямаше да оставят оръжията. Щеше да ги крепи надеждата, че царят обмисля следващ ход, който да обърне играта.

— Игра? — Алдер плъзна поглед по телата на мъртви осородни войници пред портите на двореца, които оцелелите изнасяха едно по едно. — За теб това е игра, така ли?

— За всички ни е игра, генерале, пък била тя и с високи залози. Царят е трябвало да си отиде и го е знаел.

— И се е самоубил или е накарал генералите си да го убият — заключи уморено Алдер. Чел беше доклада. Първите осородни войници нахлули в тунелите под тронната зала и намерили царя мъртъв. Таркианските тактици чакали кротко, приели съдбата си. Бяха екзекутирани, разбира се. Нямаше смисъл да рискуват, като им подаряват живота. — Пратих куриер до снабдителния корпус — добави Алдер. — Администрацията, милицията, гарнизонът и роботърговците — всички ще пристигнат утре, най-късно вдругиден.

— А за вас завоеванието продължава? — подхвърли Дрефос.

— Имам заповеди да се придвижа на запад — потвърди Алдер. — Към две поселища на мухородни, които да присъединим към Империята, но там не очаквам битка. Доколкото знам, след това ще потеглим към някакъв островен град на мравкоиди, а в горите по брега имало богомолкородни диваци, които да изкореним.

— Желая ви късмет с това начинание, генерале.

Алдер изглежда намръщено полуродния.

— А къде ще си ти, полковник, че да ми желаеш късмет?

— Уредих да ме прехвърлят с хората ми в Седма армия, генерале. Дадох ви средствата да преборите мравешки град и сега е ред да снабдя Седма армия с такива. По план тя ще тръгне срещу Сарн, но преди това има друга задача, която представлява интерес за мен.

Алдер сви рамене.

— Щом си си осигурил такива заповеди, така да е. — Той изгледа злобно занаятчията. — Не ми харесваш, Дрефос. Ти си червей и не си мисли, че не знам колко ни мразиш.

Дрефос се усмихна тънко в сенките на качулката си.

— Но?...

— Но ти постигна много тук — призна неохотно Алдер. — И аз ще го отбележа в доклада си.

— Много мило — каза Дрефос. — Ако не възразявате, генерале, мисля да се връщам в лагера. Имам доста неща да свърша, преди с вас да се сбогуваме окончателно.

Бяха запалили няколко огъня в дълбоки дупки, които да скрият светлика им от враждебни очи. Изминали бяха дълъг път и отдавна бяха изгубили връзка с умовете на събратята си, останали в Тарк, така че не знаеха каква съдба е сполетяла града им. Но вариантите бяха два — или Тарк е превил коляно, или на бъдещите карти името му ще бъде заличено и заместено от имперското име на друг град, издигнат върху неговите пепелища.

Хората му бяха паднали духом и Паропс споделяше в пълна мяра униинето им. Всички те бяха създания на реда и верността, свързани с пъпна връв към родния град, свикнали да се подчиняват на общите правила, на волята на Тарк и неговия владетел. А сега бяха сами. Шестстотин седемдесет и един таркиански мъже и жени насред пущинака край пътя за Меро, които не знаеха къде да отидат и какво да правят.

Храната им щеше да стигне за няма и десетница, при това ако я разпределяха икономично. На пръсти се брояха онези, които умееха да си вадят хляба от земята, защото в Тарк с това се бяха занимавали робите. Всички бяха оставили семейства зад себе си. Самият Паропс беше изоставил невярната си партньорка и сега тя му липсваше ужасно.

Да упорстват му се струваше безсмислено, а отговорността, паднала внезапно на плещите му, беше непоносима. Колкото и смазани да бяха от нещастиято, войниците му поне имаха от кого да чакат заповеди. От него. Никога не се беше стремил към такава роля. Бяха го издигнали в командир на кула, защото имаше нюх към логистиката и защото на този пост би причинил най-малко неприятности с нетрадиционното си мислене. Сега нетрадиционните мисли бяха единствената им надежда за спасение, а той не беше в състояние да роди и една.

— Как си? — попита Неро и се спусна с пърхане на земята до него.

Паропс го изгледа красноречиво.

— Поне не личи да ни преследват — каза мухородният. — Бас ловя, че си имат други неща на главата. Някаква идея какво ще правите оттук нататък?

— Ако зависеше от мен — изрече с равен глас Паропс, — щях да поведе хората си обратно към Тарк и да напада лагера на осоидите.

— Защото това би било самоубийство — изтъкна Неро.

— Именно. Но последните заповеди, които получих, изключват такъв ход, затова трябва да измисля нещо друго.

— Е, на мен ми хрумнаха едно-две нещица, ако ти е интересно да ги чуеш — подхвърли Неро.

— Приемам всякакви предложения.

— Заведи хората си в Колегиум — каза мухородният. — Имам там един влиятелен приятел, който мрази Империята и в червата. Той е в... как му викаха? В Събранието.

— Колегиум е прекалено далеч — възрази Паропс. — Не можем да прекосим половината Равнини с надеждата, че някакъв твой приятел ще приюти близо седемстотин бездомни мравкородни войници. Да не говорим, че ако кесианците ни спипат да се влачим по крайбрежието, ще ни избият до крак.

Неро кимна.

— Разбирам. Е, Паропс. Бях ти добър приятел... доколкото е възможно, нали?

— Като за мухороден.

— Голяма похвала, благодаря. Сега ще ти начертая два курса на действие, които няма да ти харесат. Ясно? Единият засяга мен, другият — теб и хората ти. Така, за първия... Аз се връщам обратно.

Паропс го зяпна.

— Да не си луд или какво?

— Въпрос на лоялност, Паропс. Точно ти би трябвало да разбереш. Не към Тарк, признавам; към приятелите ми. Винаги съм се стремил да бъда верен на приятелите си. Защото пътувам много и не знам къде ще ме свари утрото след ден или след десетница, не знам кога ще ми потрябва приятел, който да ме приюти у дома си, да ме

нагости или да ме измъкне от затвора. А със Стенуолд се знаем от двайсет години.

— Говориш за двамата му агенти, така ли? Полуродният и другият?

— Водното конче, да. Трябва да разбере какво е станало с тях. Най-вероятно са мъртви, но трябва да го знам със сигурност. Защото Стенуолд би искал да научи.

— Ще те хванат — предупреди го Паропс. — Ще свършиш като роб или като труп.

— Няма да ме хванат — възрази Неро, — защото няма да се промъкна като крадец. Ще ида при тях с високо вдигната глава. Неро, прочутият художник, сигурно сте чували за мен? Случайно ми се намира доста черна и жълта боя. Дали пък не бихте искали да ви нарисувам портрет? Знаеш как става.

— Ще те убият или ще те заробят — повтори твърдо Паропс.

— По едно време и вие се бяхте засилили да ме убивате, помниш ли? Аз умея да оцелявам. Цял живот все това правя — сви рамене Неро. — Задължен съм на Стенуолд, а той би искал да знае какво е станало с хората му.

Паропс поклати глава, но откри, че няма сили да спори.

— А другият курс на действие, онзи, който засяга нас? И той ли е откачен като първия?

— По-откачен — подчерта Неро и лицето му се разтегна в първата усмивка, която Паропс бе виждал от доста дни на нечие лице. С тих глас мухоидът начерта плана си и хората наоколо започнаха да вдигат глави, защото Паропс препредаваше информацията по мисловната връзка.

— Това не можем да го направим. Би било...

— Самоубийство?

— По-лошо. Робство. Хората ми никога няма да се съгласят — заяви Паропс.

— Мислиш ли? Насам идва империя с многочислени армии, а ти разполагаш с почти седемстотин великолепно обучени мравкородни бойци. Кой не би приел на драго сърце услугите ви?

Паропс го гледаше мълчаливо.

— Няма ли поне да го обмислиш? — настоя Неро.

За кратко Паропс дори не го виждаше, съсредоточен изцяло върху трескавата размяна на реплики по мисловната връзка, върху мълчаливия дебат, предизвикан от плана на Неро.

— Ще пробваме — каза накрая Паропс. — Няма какво да губим.

23.

Плуваше в онези тъмни далнини, в онези безбрежни, бездънни далнини, където светлината не проникваше никога. Там нямаше звезди, нито лампи. Имаше я само бездната, и неспирните пориви на вятъра, и силното течение, което драпаше да го всмуче надолу.

Опитал се бе да отхвърли оковите на тези дълбини и сега нямаше сили за нов опит. В дълбините имаше чудовища, които плуваха безспир в черната празнота със зейнала пасть. Да попаднеш между острите зъби на пастьта им означаваше забвение и капитулация.

Не смърт, защото тук всичко беше смърт.

В Колегиум беше заварил мода да се рисува смъртта като сивокож и оплешивяващ бръмбаророден мъж с обикновени дрехи, понякога с лекарска чанта, но по-често със занаятчийски колан и престилка, по подобие на отговорниците, които в края на работния ден минаваха да угасят лампите и да спрат машините.

В представите на собствения му народ смъртта беше бързокрило насекомо, черно и лъскаво, твърде бързо, за да го надбягаш, и твърде умно, за да го надхитриш... и неизбродната бездна, в която плуваше сега, беше дълбината на една-единствена фасета от тъмните скъпоценни камъни на очите му.

Хората от неговия народ пишеха кратки поеми за любимите покойници и гравираха крилете на смъртта върху надгробните плочи и мавзолеите, изобразяваха насекомото с наведена глава и щръкнало жило как се спуска към жертвата си. Лика на смъртта рисуваха като сянка на заден план, винаги в горния десен ъгъл на свитъка, описващ последните часове на някой герой или велик човек. В пиесите облечен в сиво актьор излизаше на сцената с лакирана черна кукла на насекомото и я размахваше зловещо над главата си, докато не дойде мигът насекомото да кацне.

Самият той не можеше да лети, защото искрата на крилете му беше угаснала. Бездната го смазваше с тежестта си, впиваше нокти в плътта му и виеше. Той плуваше, и се бореше, и се дърпаше, защото

дори миг неподвижност би го запратил обратно при чудовищата в ямата. Бореше се, но не знаеше защо се бори. Нямаше спомени, нито оформени мисли, нищо, освен отчаяната, озъбена борба.

А после, за най-краткия от кратките мигове му се стори, че долавя нещо кораво и далечно в далнините, някакво великанско присъствие, смалено почти до искра от разстоянието — насекомо, но не насекомото на смъртта. Четири искрящи крила и очи, които виждаха всичко — източникът на неговото Изкуство и на неговото племе, архетипът на неговия народ. Той беше изгубен дух и това създание беше крайната цел на мъчителното му пътуване — там щеше да се съедини с миналото и с предците си.

И той се устреми към него, защото знаеше, че така трябва. Но то бе толкова далеч, а бездната все така го всмукваше... Малката искрица се смаляваше все повече, смаляваше се.

А после изчезна.

И с угасването ѝ той се предаде окончателно. Изгубил желание за борба, той се остави на вятъра да го улови и повлече надолу към мрака.

Но отново се появи светлина. Над него имаше светлина, издуваше се, растеше. Мека светлина, която беше едновременно чисто бяла и многоцветна. Светлина като слънчев лъч, отразен от бяла стена, и като я видя такава, той си спомни за слънцето. Беше забравил, че такава нещо съществува, но сега мисълта за някога познатото му до болка слънце го обгради, изпълни го, и той заплува отново. Маневрата му изненада жестокото течение и той се изтръгна от хватката му. Продължи да плува, нагоре и нагоре към сияйния таван, към исполинската светлина, която удържаше напора на бездната.

Протегна ръка да я докосне и пръстите му пробиха повърхността.

И той отвори очи.

Дълго време се взира бездейно в опит да придаде значение на формите, които очите му различаваха. Гледаше нагоре и наоколо му беше светло, но не твърде. Газената лампа в крайчеца на полезрението му гореше ярко, а не удавена в слънчева светлина. Видя таван, истински таван, но той бягаше лудешки пред погледа му.

Искаше да попита какво прави тук, но не бе в състояние да проумее защо изобщо трябва да е някъде.

И кой беше той, я пак? Някой го беше споменал сякаш.

Пресегна се назад и пръстите му се оцапаха с мрака на бездната. Това ли беше? Бил е заченат в това несъществуващо място и повърнат тук, отсам преградата? Не, трябваше да има нещо повече от това. Усети тежестта на спомените, запрени като агнета в кошара, и се пресегна към тях.

И един по един те се наместиха в черепа му.

Беше дете, което учи буквите. Възрастната скакалецородна жена ги изписваше с пръчка в пръстта, след което той ги преписваше на плочата си.

Намираще се в двора на Фелипите, участваше в надбягвания по земя и във въздуха, изучаваше изкуството на меча и лъка, флиртуваше със средната дъщеря на семейството. Вече си бе спечелил известна репутация.

Дошли бяха вести за войната. Той чакаше с двете момчета на Фелипите, които му бяха най-близките приятели тук. Най-големият от братята беше с доспехи. Отиваше на фронта, по свой избор. Всичко изглеждаше нереално.

Призракът на баща му, сведен до безтелесен глас, който гъгне в затъмнената стая, почти невидим, ако не се брои фината като паяжина материя над главата на престарелия богомолкороден мистик, който го бе призовавал. Толкова време бе минало, откакто видя баща си за последно.

Пратили го бяха в Колегиум да се изучи, но той отиде там, за да избяга. От войната, от нещастieto, от самата мисъл за петното в черно и златно, което се разливаше като отрова върху картата.

Спомените се завръщаха все по-бързо.

Дуелираше се с паякородна девойка, русокоса и с остър език, и я победи, защото се дуелираше от осемгодишен, но макар да я победи, знаеше, че тя е по-добра от него...

Лежеше буден до спящата дъщеря на богат търговец и чу как ключът на баща ѝ се завърта неочаквано в ключалката...

Гледаше парада на атлетите при откриването на Игрите. Имперското знаме се вееше високо в края на колоната...

Зяпаше гигантското туловище на „Небесен“ и се опитваше да проумее как така не пада на земята...

Скачаше от някаква летяща машина, за да се счепка с осоидите и някой едва не го простреля по погрешка с арбалетна стрела между плешките...

Тичаше по улиците на Хелерон. Бяха ги предали и той се опитваше да не изпуска от поглед някакво бръмбарородно момиче с боядисана коса...

Все по-бързо прииждаха спомените. Тресеше го. Изливаха се в него като киселина.

Още едно предателство — бие се с осородни войници под погледа на братовчед й...

Пленен. Окован...

Тя... Танцувала бе за тях, за робите и за роботърговците, и докато траеше танцът й, всички те бяха свободни...

Бягаше от килията си... лицата на приятелите му...

Името му...

Той беше Салме Диен, принц-минор от Федерацията на водните кончета, но в Равнините му викаха Салма, защото там всички бяха варвари и не можеха да говорят както трябва.

Но спомените не бяха приключили с него.

Пътуваше към Тарк със Скрил и Тото — имената най-последно изплуваха на повърхността.

Правеше свирепа любов с Базила в душната стая с миниатюрни прозорци на стражевата кула.

Спомни си жестоката обсада — дуелираше се с осороден офицер, градът гореше, а крепостната стена се сриваше.

Нападаха имперския лагер. Боричкаше се с осороден войник. Острието го прониза в корема и се заби до дръжката.

„Заби се до дръжката.“

Спомни си болката, преживя отново онзи момент, ослепяващата, прогаряща агония и мисълта, че умира. Убеждението, че умира. Острието се заби до дръжката и връхът на меч излезе откъм гърба му. Собственият му меч прониза противника, по навик някак, защото какво значение имаше, щом неговият свят е свършил? Болката го заля,

той простена и се изви на дъга, а после истинска болка измести спомена, защото раната в корема му се отвори, разкъсвайки шевовете един по един, и той изкрещя...

И бездната се втурна отново към него, бездната, която го бе дебнала от сенките през цялото време. Гладната бездна се протегна да го погълне.

Някой пъкна ръце в раната му и болката, която не би могла да стане по-силна, за миг стана много, много по-силна.

А после изчезна. Нещо го прогаряше отвътре, но беше далечно, като гръм над смалени от разстоянието хълмове. Появи се светлина.

Той отвори отново очи, но след дългия мрак светлината беше твърде ярка. Не можеше да погледне към нея.

Ръцете, същите ръце, лежаха върху раната му, топлината им се просмукваше в него и той усети — не можеше да е нищо друго — как ръбовете на раната се събират отново, кървенето спира, а разкъсаните органи се наместват и подхващат наново оздравителния си процес.

Можеше да е само Изкуство на предците, макар да не беше чувал за такова преди. Насили се да отвори очи и да насочи поглед към центъра на слънцето.

Помисли, че е ослепял, но не беше. Просто тя го заслепяваше. Стоеше над него като рисуван кристален витраж, светеше със своя собствена чиста светлина и се взираше в лицето му с неразгадаеми бели очи.

И той се разплака, макар да не го съзнаваше, впил поглед в лицето на жената, носила името Скръб в окови, а после Радостта на Ааген, и много други в живота си.

След като правиха любов, бяха заспали за кратко. После, доста преди разсъмване, тя се бе събудила. Понечи да си тръгне, но Тото я улови за ръката да я задържи. За миг жената остана така, безмълвна и в очакване, приседнала на ръба на сгъваемото легло, което му бяха дали вместо сламеника — двама занаятчийци в мрака, полуродният и пчелородната.

Когато дойде при него, Тото знаеше, че е нередно, но пък тя подходи толкова прямо и открито. Без хитринки, без недомлъвки, просто прагматично съблазняване по занаятчийски. Касзаат, с мръсни

работни дрехи, още с петна от машинно масло по ръцете, просто свали колана с инструментите си в тясното преградено пространство на палатката, което му бяха дали.

Никоя жена не му се беше предлагала преди. И като я видя така необяснимо там, Тото прокле спомените си. Прокле Челядинка Трудан, задето бе избягала с Ахеос, а после се пресегна да вземе онова, което можеше да има.

Сега, когато бе твърде тъмно, за да различи тъмната ѝ кожа и извивките на тялото ѝ — стройно и стегнато от всекидневното натоварване на занаята, — той я попита:

— Дрефос ли те накара да дойдеш?

— Аз не съм роб — отвърна тя. — Дрефос не ме кара да върша каквото и да било.

— Но ти си войник. Имаш чин. А той ти е... началник или както там се води. — Не затаи дъх в очакване на отговора. Не хранеше илюзии.

— Подхвърли нещо в този смисъл — потвърди тя след кратка пауза, — но идеята не ми беше чужда. Когато началник поиска от теб да направиш нещо, да идеш при мъж, към когото така или иначе изпитваш интерес, това значи ли, че го правиш по заповед? Или по своя воля? — Понечи да стане, но Тото отново я задържа.

— Чакай — каза той, а после: — Моля те. — Касзаат приседна отново на ръба и Тото усети как дланта ѝ се плъзга леко нагоре по ръката му, по рамото и накрая да се спира на бузата му.

Искаше да я попита защо, но самият той не успяваше да разплете кълбото на собствените си мотиви. Самосъжаление... или си просеше комплименти? Винаги бе страдал от осезаем недостиг на похвали. Тото полуродният! Кой да помисли, че ще трябва да го пленят и затворят, за да получи този дар?

Преди да легне с Касзаат, не си бе давал сметка, че вече не е несръчното, тромаво момче от студентските си години. Така и не беше разбрал кога е натрупал маса, кога раменете му са се разширили толкова, кога е станал силен мъж. Силен заради мравешката си кръв, издръжлив заради бръмбарородната си половина. В ръцете му Касзаат бе изглеждала дребна.

Тя се гушна до него и Тото усети с гърдите и корема си топлината на нейния гръб. С изненада осъзна, че Касзаат сигурно е по-

самотна и от него. Градът ѝ бе много далеч оттук и по собствените ѝ думи едва ли щеше да го види някога пак. Дълго е била сама, заобиколена от осоиди, само Дрефос ѝ е правил компания. Идвайки при Тото, сигурно бе потърсила единствения контакт, който не би се сметнал за предателство.

И ако Тото приемеше протегнатата ръка на Дрефос — металната му ръкавица по-точно, — дали тя не би го разчела като предателство, дали в очите ѝ Тото не би се превърнал в поредния осоид?

Прегърна я и дъхът му спря, когато ръката му докосна гърдите ѝ.

— Събудя ли се веднъж, повече не мога да заспя — информира го тя, макар гласът ѝ да звучеше сънено. — Трябва да ми говориш, да ме забавляваш.

И той започна да ѝ говори. Разказа ѝ за Колегиум и за Великата академия. Разказа ѝ за учебните работилници там и за преподавателите с техните бели тоги. За Форума на умелите и дори за Стенуолд Трудан, Тиниса и богомолкородния оръжемайстор Тисамон. За Челядинка Трудан не спомена изобщо.

Тя си тръгна преди зазоряване. Облече се в тъмното и обясни, че имала работа, но Тото подозираше, че просто не иска забежката ѝ да става публично достояние. Страхуваше се от осородните и не искаше да си помислят, че е лесна плячка.

Когато слънцето изгря, Тото стана и облече занаятчийските си дрехи. Поколеба се дали да стегне на кръста си колана с инструментите, който Дрефос бе уредил да му върнат. Тук той не беше занаятчия, засега. Беше пленник на Империята. И ако излезеше от палатката с инструментите си на кръста, щеше ли това да е знак, че приема предателството, към което го тласкат?

Защото по-жестоко предателство от това нямаше. Искаха от него да създава оръжия, нещо, за което си беше мечтал през всичките години в Академията. В Колегиум изобретенията му щяха да бъдат оценени и забутани някъде. Всичко, което създадеше за осоидите, щеше да влезе в употреба.

И щяха да го използват срещу собствения му народ.

Но щяха да го *използват*.

Нещо се раздвижи в него, някакво неустойимо вълнение при самата мисъл за работата — да се заеме с работата заради самата нея и да не пита кой и за какво ще използва готовия продукт.

Когато излезе от палатката, завари пратеник да го чака. И тук, точно както в Колегиум, повечето съобщения се разнасяха от мухородни. В армията на осите имаше много мухоиди, цял куриерски корпус, в постоянно движение и с дрехи в черно и златно.

— Съобщение от полковника на помощни войски. — Мухородният беше съвсем млад, на петнайсет или там някъде. — Вика ви в палатката си.

Тото изтръпна. „Сигурно ще поиска най-после да реша — помисли си той, — и ако откажа, както несъмнено трябва да постъпя, ще падна до статута на обикновен пленник и осоидите ще изтръгнат от мен всичко, което знам за Равнините и Колегиум.“

Но въпреки това отиде, защото нямаше избор.

Завари Дрефос да лежи на същия стол, към който бяха привързали Тото след залавянето му. Сложно нещо беше този стол — плочките на облегалката се движеха плавно навън и навътре като метални пръсти на масажист, а от страничните дюзи бълваше пара. Дрефос му беше споменал, че страда от болки в гърба и че е измислил начин да облекчава спазмите. Първата му любов може да бяха военните машини, но не се колебаеше да използва уменията си и за лична угода.

Касзаат стоеше в дъното на палатката и съзнателно избягваше погледа на Тото.

Дрефос отвори едното си око и даде знак на мухоида да изчезва. Куриерът изхвърча навън. Столът издаде особено сложен звук и Дрефос изпъшка.

— Ще ме извиниш, но тази сутрин никак не съм във форма — каза той.

Коего си беше очевидно — не само за тази сутрин, а и изобщо. Дрефос накуцваше при ходене, а и ръката, която криеше под металната ръкавица, явно беше осакатена по един или друг начин. Тото се чудеше дали някое от собствените му изобретения не се е обърнало срещу

създателя си, или недъзите му са резултат от минали издевателства на имперските му господари.

— Имаш посетител — обяви Дрефос. Тото едва чу думите му през съскането на стола.

— Посетител? — изгледа го глуповато той.

Дрефос даде знак на Касзаат, тя се приближи, отне налягането и освободената пара засвистя на горещи облаци от дюзите, принуждавайки Тото да отстъпи назад. Мъглата се разнесе бързо и Дрефос се надигна от стола, придърпвайки качулката да скрие в сянката ѝ несъразмерното си лице.

— Ето го, виж сам. — Посочи, Тото се обърна да погледне и видя двама войници да вкарват дребен човечец в палатката. Мухороден мъж, плешив и с отекло лице.

— Неро! — възкликна Тото. Мухородният не беше вързан, но войниците го следяха зорко, а и по лицето му имаше пресни следи от побой — едното му око беше затворено от оток, скулата от другата страна на лицето му беше насинена и лилавееше в различни оттенъци на синьо-червената гама. Като го видя, Неро се усмихна мрачно.

— Добрутро — поздрави той. — Идея си нямаш колко се радвам да те видя. Изглежда си в положение да се застъпиш за мен.

— Кой всъщност е този тип, Тото? — Взе думата Дрефос.

— Приятел — отвърна Тото, но бързо си даде сметка, че това определение е неточно. — Той е стар приятел на... на един преподавател в Академията, който е мой добър приятел. — После го споходи внезапно вдъхновение. — Той е художник, и то доста известен, мисля. Запознахме се в Тарк — добави накрая.

— *Мислиш*, че е доста известен? — Дрефос изглежда се забавляваше. — Едва ли е много известен, щом само мислиш, че е такъв.

— Аз от изкуство не разбирам — заинати се Тото. — А и нямам представа как е попаднал тук. — Обърна се към мухородния. — При нападението ли те плениха?

— Не точно — каза Неро с все същата вяла усмивка. — В интерес на истината, дойдох да разбера какво е станало с вас.

— А това е нещо, което заловилите го войници не били в състояние да проумеят — обясни Дрефос. — Но той упорито повтарял името ти и благодарение на това новината стигна до мен.

— След което качеството на тукашното гостоприемство рязко се подобри — вметна Неро и потърка многозначително китките си. — Ти обаче изглеждаш забележително добре. Явно си се отървал без драскотина.

— Долу-горе — кимна Тото. — Но ти защо изобщо си дошъл? Чудо е, че не са те убили на място.

Неро вдигна рамене, сякаш да каже, че рискът е бил без значение, но на жеста му липсваше убедителност. Не е искал да дойде, помисли си Тото, но е бил принуден, най-вероятно от собствената си съвест.

— С моя приятел Стен... с него се знаем отдавна — каза той някак смутено. — Какво ли не ни е минало през главите, в Академията и прочие. — Хвърли поглед към Дрефос. — Спрете ме, ако ви прозвучи твърде сантиментално или лигаво.

— Говорете си спокойно, майстор Неро. Знанието винаги е добре дошло — насърчи го полковникът.

— Ами, имаше една щуротия, дето Стенуолд и другите я забъркаха, отдавна беше и кажи-речи последната... не, предпоследната всъщност, дето я свършихме заедно. Отдавна беше, както казах, но беше свързана с тези. — Неро посочи с палец през рамо към осородните войници. — Стори ми се твърде опасна. Тъй му казах на Стен и си плюх на петите. Пропуснах забавата, а тя взе, че се вгорчи. Загубих добър приятел, друг умря малко по-късно. Така и не си простих, че съм ги зарязал само защото шансовете не изглеждаха добри. Знам, че хората ни мислят нас, мухородните, за безгръбначна измет, и с право, но мен онова ме гложди от години. И когато ти и другарчето ти цъфнахте в Тарк, си рекох, че ще се грижа за вас и ще гледам да ви опазя. Не успях очевидно. Затова дойдох тук с надеждата да оправя някак нещата.

— Не е трябвало да идваш — поклати глава Тото. — Аз... аз съм добре. — Пое си дълбоко дъх. — А Салма... той не оцеля.

Неро погледна към Дрефос.

— Ако го кажа, ще ме изпържат ли?

— Говори спокойно — повтори Дрефос. — Самият аз щях да му кажа, но прецених, че би искал лично да му го съобщиш.

Неро кимна, но изражението му ясно говореше, че няма и капка доверие на Дрефос.

— Работата е там, момко — каза той, — че Салма още е тук. Оцелял е, макар и на косъм. Жив е и е тук, в лагера.

Салма спеше, когато Тото отиде да го види. Неро и другите останаха настрана, дори Дрефос, и той коленичи сам до леглото на приятеля си.

Единственият признак на живот беше почти недоловимото движение на гърдите му. Златистата му някога кожа сега беше оловносива, страните му бяха хлътнали, а устните — сбръчкани като на старец. Нямаше помен от вечно засмения Салма, от боеца, който влизаше с усмивка в сражение, от чуждоземния благородник, влял цвят в строгите зали на Великата академия.

— Толкова съжалявам — прошепна Тото, съвсем тихо, за да не го събуди. А и го смущаваше мисълта за другите двестатина ранени в огромната палатка. Всички те бяха жертви на войната, по един или друг начин. Повечето бяха осоици, но имаше и други — пчелородни като Касзаат, мравкочовеци с бакърена кожа, дори двама мухородни куриери, поразени въпреки бързите си криле. Мнозина бяха получили тежки изгаряния от запалителните снаряди, резултат от небрежността, с която осородните офицери се отнасяха към живота на собствените си хора.

Тото се върна при Дрефос и другите. Към групичката им се бе присъединила и една жена, свирепа на вид осородна, която се мръщеше на полковника.

— Тото — каза Дрефос, — това е почитаемата Норса, най-старшата от дъщерите на милосърдието в този лагер. Норса, това е младежът, който е бил заедно с човека водно конче, за когото се грижите.

Норса впери суровия си поглед в Тото, който се стегна да издържи тежестта му.

— Ще живее — съобщи с равен тон жената. — Вече знаем, че ще се възстанови, макар че в началото единствено *тя* го задържаше в света на живите. — Норса протегна ръка, Тото се обърна и видя жена с дълга роба, която вървеше покрай редицата нарове с легенче вода в ръце. Очите ѝ бяха изцяло бели, а по кожата ѝ се разливаха цветове като дъга. Тото не я беше виждал преди, но се досети коя е.

— Значи все пак я е намерил — измърмори той. — Благодаря ви, че сте се погрижили за него, госпожо. Знам, че е ваш враг.

— Аз нямам врагове — отвърна остро Норса. — Дъщерите на милосърдието се грижат за всички, без значение какво мисли Империята по въпроса. Но за имперската армия не е тайна, че приятелят ви е тук.

Стомахът на Тото се преобърна и той се завъртя към Дрефос.

— Значи сте знаели!

Мерна саркастична усмивка изпод качулката на полковника.

— Норса вини мен за нараняванията на много от хората тук. Дъщерите на милосърдието рядко ми дават каквато и да било информация за делата си, затова нямах представа, че приятелят ти е при тях. Благодаря се, че майстор Неро се е сетил да попита тук.

— Но когато Салма се възстанови — каза Тото, — те ще го...

Дрефос довърши вместо него:

— Ще го затворят? Ще го разпитват? Ще го изтезават, а после ще го направят роб или ще го убият? Да, защото така действат осоидите. Жалко за усилията на дъщерите на милосърдието, мен ако питаш. Само си губят времето.

— Такова мислене ми е чуждо — сопна се Норса. — Макар че ако пациентът сте вие, сигурно бих направила изключение от принципите си, полковник.

Тото погледна към Дрефос, после към Неро, накрая към спящия Салма в другия край на огромната палатка, и осъзна, че в някакво кътче на ума му вече се е зародил план и е взето решение.

— Полковник Дрефос — изрече той с пълно съзнание за последствията. — Трябва да говоря с вас. Мисля, че знаете за какво.

Салма се люлееше на границата на съзнанието. Понякога си спомняше кой е и къде е, друг път — не, за щастие. Пребиваваше в мъглива сивота, изопната до скъсване между сиянието на Скръб в окови и мрака на бездната, която все още ламтеше да го погълне.

В миг на кратко прояснение той отвори очи и видя насреща си лицето на мъжа в съседното легло. Беше осороден с бинтована глава. Превръзката беше съвсем чиста, явно току-що сменена, и покриваше едното му око. Усетил погледа на Салма, той се ухили едва-едва.

— Ти — рече му толкова тихо, че само Салма го чу, — си голям късметлия.

Салма се опита да каже нещо, но не успя. Истината бе, че изобщо не се чувстваше късметлия.

— Трябваше да си мъртъв — продължи войникът все така шепнешком. Явно по-силно от това не можеше да говори. — Видях те. Биеше се като луд, но те пронизаха и падна. Друг на твоето място щеше да умре още тогава. Бях зад теб. Видях върха на меча да излиза откъм гърба ти, копеле такова. После тя дойде за теб, макар че ти вече беше умрял; дойде, сякаш е знаела какво става. Изтича, грейна като слънце и сложи ръце отгоре ти. И ти спря да кървиш. — Закашля се мъчително. — И оттогава всеки ден е до леглото ти, използва Изкуството си, за да те опази жив. Не знам какъв си й, но определено си късметлия. Голям късметлия.

Салма се напрегна и този път от гърлото му излезе тих грак, потих дори от гласа на войника:

— Дойдох тук заради нея.

Мъжът го изгледа със здравето си око, после каза:

— Е, тя определено го заслужава.

— Салма?

Беше заспал или поне се носеше другаде, но гласът стигна до него заедно с името му.

— Салма, събуди се.

Гласът не беше нейният и той не искаше да се буди. Когато за последно отвори очи, тя стоеше до леглото му и го гледаше. Трудно бе да различи изражение сред танцуващите цветове по лицето й и в белите й очи, но сърцето му препусна въпреки това.

Беше я намерил. Тя го беше намерила. В този откачен, разкъсан от война свят двамата се бяха намерили.

Тя приседна на ръба на леглото му, но вместо тежестта й да преобърне халтавата походна конструкция, рамката трепна едва доловимо и Салма се зачуди дали тя наистина е до него, или въображението му играе номера. Все пак посегна към нея и тя пое студената му ръка в своите — топли като слънце в летен ден.

— Защо си тук? — попита го тя. — Защо дойде?

— Трябваше да те намеря, след като разбрах, че си тук — прошепна той. — Ааген... говорих с него.

— Да не би да си го?...

— Не. Разделихме се мирно. — Гласът му укрепваше, сякаш изцелителна енергия се изливаше през нейните ръце в него. А може и така да беше, било чрез Изкуството на предците, било чрез обикновена магия.

— Не е трябвало да идваш.

Призракът на старата му усмивка изплува за миг.

— Защо?

— Ранен си тежко. Когато те намерих, смъртта вече те беше белязала. Оттогава с мъка те удържам при себе си.

— Но съм с теб, нали? — Не изпускаше от поглед лицето ѝ. Беше красива, но не просто с обикновената човешка красота на Тиниса. Не, тя беше пеперудородна, а пеперудородните притежаваха безвременната и съвършена красота на залез или на пролетен ден. Салма копнееше за нея дори сега, когато тя беше само на педя от него.

Пеперудородната поклати глава.

— Значи аз съм виновна да пострадаш. Не исках да стане така.

— Не... — Но после се сети нещо, нещо, което молецородният бил казал, а Че го предаде на него. — Смятат... вярно ли е, че си ме омагьосала? Това... което чувствам... заради магия ли е?

Тя посегна да го погали по лицето и Салма усети от пръстите ѝ да струи топлина, а също покой и увереност.

— Направих ти заклинание — потвърди. — Бяхме затворени, роби на чуждите имперски машини, а после аз видях лицето ти и разбрах, че си добър човек. Нуждаех се от помощта на добър човек, затова ти направих заклинание. То още беше в сила, когато машините им ни отведоха в града на робите. Но после видях, че самият ти имаш нужда от помощ, и свалих заклинанието си. Сега си чист.

Взираше се объркан в нея и не знаеше какво да мисли, защото сърцето му все така се свиваше от непресъхващия копнеж да я докосне, да погали пеперудената ѝ кожа.

— Значи съм влюбен в теб — осъзна с удивление и си даде сметка, че през цялото време дълбоко в себе си е вярвал на Че, вярвал е, че действията му са породени от заклинание и нищо повече. А сега откриваше, че причината е в самия него, в сърцето му.

— Салма! Събуди се, моля те!

Сепна се и сънят наяве избяга... отвори очи и видя, че тя не е там. Вместо нея до леглото му стоеше някакъв мъж и мина доста време, докато го познае.

— Тото?...

— Да, Салма, аз съм.

— Какво... какво си облякъл, мамка му?

Плъзгаше невярващо поглед по дрехата на Тото — черна туника с раиран кант в черно и златно. Два кожени колана се кръстосваха на гърдите му — единият за занаятчийските му инструменти, другият служеше като портупей на меча му.

— Чуй ме, Салма, защото нямам много време — поде Тото. — Важно е да ме чуеш и да разбереш какво ти казвам. Ще те измъкна.

— Какво?

— Ще те измъкна оттук. Момичето ти е спасило живота, но още си в опасност. Нещо повече, останеш ли тук, със сигурност ще умреш. Осойдите само чакат да се възстановиш достатъчно и ще те подложат на разпит. — Тото се изсмя. Смях като лай, в който натрупаното напрежение изби на повърхността. — Ама че свят! Чакат раната ти да заздравее, за да те нарежат на дребни парченца. Нали знаеш колко мразят народа ти? Половината от хората тук са участвали във вашата Дванайсетгодишна война.

— Така да е — промълви уморено Салма.

— Не! Никакво така да е! Не ме ли слушаш, Салма? Откупих те. Има един тип, занаятчия. Иска да работя за него и казва, че може да те измъкне.

— И ти му вярваш?

— Колкото за това — да, вярвам му. Помниш ли Неро? Неро също ще дойде с теб. Ще се грижи за теб, докато укрепнеш.

— Не мога да тръгна, Тото.

Тото го зяпна ядосано.

— Заради момичето, нали? Заради танцьорката? Слушай, Салма, те ще те убият, и то по най-мъчителен начин. Тя би ли искала това? Защото не би могла да ги спре. Този техен лечителски орден може и да избира чии рани да цели, но със сигурност не решава съдбата на здравите пленници. Аз вече платих цената, Салма. Продадох се, за да ти откупя живота.

— Не! — извика Салма. Усилието само наля масло в огъня на болката и привлече вниманието на всички в голямата палатка, които се заобръщаха към тях. — Тото, не...

— Така ти ще оцелееш и ще живееш на свобода, а аз... аз също ще живея. Не е толкова лоша сделка. Няма да съм роб, не точно. А и кой знае какво може да стане? — „Не е като да имам много за губене — добави наум Тото. — А и така Че няма да ме презре още повече, защото поне твоята смърт няма да тежи на съвестта ми, Салма.“

— Тото, не бива да правиш това — възрази настоятелно Салма. Самият разговор изчерпваше силите му. — Не заслужавам такава жертва...

— Млъкни! — изсъска Тото и Салма млъкна стреснато. — Не говори, Салма, защото вече е свършено. Сложих цветовете им и се главих при тези чудовища, и го направих за теб. И ако сега ми казваш, че не заслужаваш такава жертва, защо тогава съм го сторил? — Беше свил ръце в юмруци и Салма изведнъж го видя в нова светлина — не срамежливия, несръчен младеж, който вечно се влачеше след Че, а мъжа, в който онзи младеж се беше превърнал с цената на жестока закалка.

„Важи за всички ни — помисли си той. — Пораснахме. Че порасна, когато осойдите я плениха и я вързаха на масата за изтезания. Тиниса, когато откри истината за произхода си. Мен ме закали острието на меч... а Тото е пораснал тук и сега. Оставихме детинщините зад гърба си и отворихме очите си за света такъв, какъвто е.“

По лицето на Тото имаше влажни следи, нищо че той кривеше уж гневно физиономия, за да скрие отчаянието си.

„Нямам нито правото да се правя на мъченик, нито силата.“

— Съжалявам, Тото — каза тихо Салма. — Дано откриеш, че си постъпил правилно.

Тото бе предположил, че Четвърта имперска армия ще се раздели — едната ѝ част ще тръгне на запад с генерал Алдер, а другата ще остане да варди полуразрушения Тарк. Но гарнизонните задължения бяха под нивото на Шиповете, така че откъм пустинята, отново с помощта на скорпионородни водачи, пристигна нова войска. Оказа се,

че гарнизонните поделения са различни от редовната армия. Първо, делът на помощната войска беше по-голям, близо една трета, а от осородните повечето бяха ветерани, заслужили по-лека служба след стажа си на бойните полета. Всичко това Тото научи от Касзаат. Гарнизоните се командвали от губернатор, който обикновено бил и полковник от имперската армия. Командването на гарнизон не било толкова престижно като командването на редовна войска, обясни Касзаат, но губернаторският пост осигурявал контрол над цял един град и това било идеалната възможност да се сдобиеш както с власт, така и с лично богатство. Не един генерал охотно приемал такова понижение.

Но генерал Алдер явно не беше от този вид — вече се бе заел да организира похода на Четвърта армия на запад. Макар да не вярваше, че ще получи отговор, Тото бе попитал Дрефос и остана изненадан, когато той му отговори, че планът е много прост.

— Мухородните поселища Егел и Меро ще бъдат приканени да приемат имперска протекция. Предвид плахата си и прагматична природа мухойдите едва ли биха поели риска да отхвърлят предложението. След това армията ще продължи към островния град-държава Кес.

Тото знаеше, че заедно с гарнизонното поделение са пристигнали провизии и амуниции, които да попълнят резервите на Четвърта армия. И не само това. Две дузини бойни хелиоптери почиваха на летището край лагера в компанията на четири транспортни — огромни и чудовищно грозни машини, които можеха да поберат по триста войници в откритата клетка на търбусите си.

— Ще ги използват срещу въздушната флота на Кес, нали? — предположи той.

— Да — кимна Дрефос. — Сред войниците ни има такива, които могат да прелетят цялото разстояние от континента до острова, но повечето ще се уморят по средата на пътя и ще изпадат като гнили круши в морето. Затова ще ги транспортираме на вълни. Повечето ще умрат над Кес, но преди това ще унищожат летящите им машини, кавалерията от летящи насекоми и каквото друго кесианците хвърлят срещу нас. След това въздушните кораби ще засипят със запалителни бомби флотата им, която сигурно е значителна, и с каменоломни снаряди морската дига и артилерията. След това ще опожарим самия

град и ще започнем да стоварваме войски. По мои сметки превземането на Кес ще отнеме на генерал Алдер три пъти повече време от превземането на Тарк, отчасти защото Кес е по-лесен за отбрана, отчасти защото аз няма да съм там.

Тото кимна. Звучеше логично.

— Но скоро и ние ще тръгнем на път — продължи Дрефос, — и не ще видим нищо от кесианската кампания. Вярвам, че генерал Алдер ще прояви и този път обичайната си смесица от военна ефективност и пълна липса на въображение. — Тръгна назад към палатката с характерното си накуцване. — Но преди това има нещо, за което искам да чуя мнението ти, Тото.

Младежът забърза след него. И за пореден път се учуди на свободата, с която се ползваше. Изглежда жълто-черният десен на дрехите му беше достатъчен да го защити от преследване, макар да не му спестяваше неприязнените погледи на осородните.

В палатката си Дрефос беше подредил малка работилница с най-фините инструменти, които Тото беше виждал някога. Имаше точило за метал, леярски черпак, комплект восъчни отливки и изобщо всичко необходимо, за да се подменят чаркове и да се поддържа в отлично състояние машинният парк. Когато се обърна, Дрефос държеше нещо в ръце — нещо дълго и увито в тъмен плат — и като никога изглеждаше в плен на нерешителност.

— Ти си талантлив занаятчия, Тото — започна той. — И точно затова те взех при себе си.

— Или поне се надявате, че съм такъв, полковник — каза Тото.

— При мен надеждата не е фактор, момче. Аз не се надявам, аз преценявам и изчислявам. Събирам информация — обясни Дрефос. — У теб осойдите бяха намерили детайли, които по моя преценка са били твое собствено творение, както и схеми за включването им в по-голямо устройство, идея, която ти така и не си имал възможност да осъществиш.

Тото зяпна вързопа в ръцете на Дрефос и затаи несъзнателно дъх.

— Така и не... — поде той, а после усети, че устата му пресъхва изведнъж. — Какво сте направили?

— Докато ти вчера беше при приятеля си и докато Касзаат уреждаше подробностите по освобождаването му, на мен ми остана малко свободно време за пръв път от началото на обсадата. Времето

никога не ми стига, затова го ценя високо и мразя да го губя в леност, ето защо взех схемите ти и направих това-онова. Резултатът е... несъвършен. Възможностите за фина работа тук са ограничени. Въпреки това се надявам да ти хареса.

— Да ми?... Да ми хареса? — Тото зяпна петносаното му лице.
— Но, полковник?...

— Без официалности, моля те, поне когато наоколо няма осоиди — каза Дрефос. Очите му се стрелнаха към платнището на палатката и лицето му се вкорави. — Чиновете и обръщанията ги оставям на тях да се замерят помежду си. Може да носим цветовете им, но не сме от тях. По-големи сме от тях. Ние сме занаятчии. Викай ми „майсторе“, ако искаш, както си се обръщал към преподавателите си в Колегиум, но не забравяй, че тук ние сме елитът и стоим над дребните им чинчета и йерархии. И не се учудвай, че търся одобрението ти, Тото. Това нещо все пак е твое изобретение, следователно — твой триумф.

С тези думи Дрефос дръпна парчето плат и отдолу се разкри отдавнашната мечта на Тото. Груба направа, точно както беше казал Дрефос. Въздушната батерия се бе сдобила с бронзова дръжка и с дълга тръба от другата страна. Голяма част от идеите му липсваха, защото не ги беше включил в схемата, но нищо не пречеше да поработи върху прототипа и да внесе подобрения.

— Работи ли? — попита той и Дрефос кимна.

— Ще имаш възможност да го изпробваш и да го подобриш. Както казах, чака ни път. Отиваме в Хелерон, Тото. — Протегна устройството към него и младежът го взе, събрал объркано вежди.

— В Хелерон ли, майстор Дрефос?

Дрефос отвърна през рамо, отправил се към изхода:

— Че къде другаде да иде един занаятчия, когато иска да работи?

— Но Хелерон е...

— Наш, Тото. — Вече беше излязъл от палатката и младежът хукна да го настигне.

— Как?

— Генерал Алдер ще поеме по крайбрежието, но вчера научих, че генерал Малкан и Седма армия се придвижват към Хелерон. Вече би трябвало да са там. А когато ние пристигнем, над града ще се вее имперското знаме. Само си помисли, момче! Индустриалната мощ на Хелерон, всичките му леярни и фабрики! Нищо не би могло да ни се

опре. — После изведнъж млъкна умърлушено. — Ако бях чистокръвен осоид, щях да ги накарам да ме направят губернатор. Но и така може да успея. Може пък Малкан да отстъпи. Така или иначе, трябва да направим възможното с наличното.

Летището се разкри пред погледа им и двамата установиха, че междуременно е пристигнало ново попълнение. В единия ъгъл, далеч от туловищата на хелиоптерите, бе кацнала най-красивата летяща машина, която Тото беше виждал някога. Открита решетка от леки дървени подпори, с две витла и изящно нагънати криле, машината беше толкова ефирна и изящна, че напомняше за игра на светлини и сенки, които се претопяваха във въздуха наоколо дори посред бял ден. Касзаат беше вътре — проверяваше двигателя с часовников механизъм, прикрепен на кърмата. Носеше дебели дрехи, забеляза Тото, макар денят да беше топъл.

— Ще летим до Хелерон с това? — удиви се той.

— Не искам да губим излишно време в път. Оборудването ще пратим с наземен транспорт, а докато пристигне, ще трябва да разчитаме на наличностите в Хелерон, които несъмнено са повече от задоволителни. — Застана до леталото и прокара металната си ръка покрай въображаемата линия на корпуса му. — Красивият ми „Облачен“. Време беше да се върне при мен, вместо да хвърчи насамнатам по чужди задачи. Зле са се отнасяли с него, но това ще се промени, защото никой не може да го пилотира като мен. — Усмиваше се и искрената радост на тази усмивка променяше лицето му до неузнаваемост. И Тото разбра, че всичките му усмивки дотук са били преструвка.

— Ще стигнем до Хелерон за два, най-много три дни. Можеш ли да го повярваш?

— Изглежда ми невъзможно, майстор Дрефос.

Усмивката стана по-широка и по-студена.

— Ние сме занаятчи, Тото. Ще го направим възможно.

24.

В бездънната тишина на залата за аудиенции Спера стисна здраво ръце в опит да запази самообладание. Всички я гледаха, а най-вече жената със строгото лице на трона, и Спера се чувстваше много малка и много уплашена.

Всичко това беше по вина на Скуто и тя изобщо не трябваше да се съгласява. Дни наред бяха чакали да ги приемат. Шапкарят Плиус беше направил и невъзможното, но царицата и голяма част от двора ѝ бяха напуснали Сарн в деня, когато Скуто и Плиус се бяха срещнали. Затова вместо аудиенция при царицата шапкарят им беше уредил кратка среща с някакъв дребен служител от царския двор и точно тогава беше възникнал проблемът.

— Чакахме достатъчно — беше заявил Скуто. — Ще ида при този твой човек, ще си уредим среща с началника му и постепенно ще вървим нагоре по веригата. Докато царицата се върне, вече ще сме опънали палатка пред вратата ѝ.

— Скуто, на твоето място бих премислил плана си — бе отвърнал шапкарят с особено изражение на лицето, сякаш с мъка сдържаше смеха си.

— Защо, какво му е на плана? — предизвика го Скуто.

— На плана — нищо. Авторът му, от друга страна...

Скуто скръсти обсипаните си с шипове ръце.

— Какво?

— Слушай — каза Плиус. — Изгърбих се да те докарам дотук и няма да ти позволя да ми провалиш усилията, като цъфнеш там и... как да се изразя? Като цъфнеш там в целия си блясък — грозен и бодлив.

— А сега ти ме чуй. Знам, че не съм пръв красавец, но...

— Скуто, ти къде работиш? В хелеронските коптори, нали? И защо там? Знам, че си добър занаятчия — продължи Плиус. — Тогава защо не работиш за магнатите, за заможната класа? Защото не си като тях, Скуто. А това тук не ти е някой хелеронски фабрикант, а царицата

на Сарн. И тя не би искала да види теб, защото, нека си го признаем, никой разумен човек не би искал да те погледне втори път. Не би пожелала да приеме и мен, защото като мравкочовек от Тцени мен едва ме търпят и в чуждестранния квартал, нищо, че тук нещата уж се били подобрили. Е, какво ще направиш, Скуто?

И тогава двамата се обърнаха да я погледнат многозначително. Тя, разбира се, отказа. Отказа категорично и безапелационно, възрази многократно, мрънка и негодува, но накрая така или иначе отиде на уговорената среща с един високомерен мравкороден, който я гледаше отвисоко, защото е мухородна и чужденка. На следващия ден се среща с по-високопоставен служител, който се държа по-любезно, но също толкова неуслужливо, а после я прие някакъв командир, който може и да имаше нещо общо с царския двор, но нямаше много време. Следващата среща бе с усмихната жена — по-късно научи, че жената е свързана с контраразузнаването и я е подозирала в шпионаж, макар че за кого се предполагаше да е шпионирала, Спера така и не разбра. Разговорът им обаче бе манипулиран така изтънко, че чак след края му Спера си даде сметка, че не е научила нищо ново, но самата тя си е казала кажи-речи всичко.

А на следващия ден шестима войници я отведоха в царския двор, което беше целта на цялото упражнение дотук, но което сега определено би предпочела да избегне. Два часа чака да я приеме мравкороден със сериозно лице, който беше един от тактиците на царицата, следователно сред най-високопоставените дворцови служители. Разговаряха цели десет минути, но тактикът не прояви и капка интерес към изложението ѝ. Вместо това току я подпитваше за опита за покушение над царицата.

Спера за пръв път чуваше за въпросния опит и изненадата ѝ явно е изглеждала достатъчно неподправена, защото тактикът не я разпитва дълго. От разговора стана ясно, че докато била на лов с телохранителите си, царицата имала неочаквана среща с двама векиански арбалетчици. Пишман убийците оказали яростна съпротива при опита да бъдат задържани, загинали в мелето и сега всички се тревожеха и гадаеха за какво точно иде реч.

Долу-горе по същото време пристигнала вестта, че векианската армия е в поход, но не към Сарн, а към Колегиум. Оттогава Сарн бил

под тревога, мобилизирал войски и автовозила, готов да защити съюза си със своите бръмбарородни съседи.

На следващия ден царицата прати да доведат Спера. И ето я сега, с нищожния си ръст от метър и двайсет, с простовати и мърляви дрехи, стои пред царския двор на Сарн.

Мравкородните нямаха нужда от стотици зрители, за да се знае как вървят държавните дела. По мисловната връзка целият град можеше да чуе какво се казва в залата за аудиенции, ако управниците го сметнеха за необходимо. В залата имаше само петнайсетина мъже и жени, насядали около дълга маса. Масата беше висока и се наложи един слуга да донесе столче, на което Спера да стъпи, за да я виждат.

В другия край на масата седеше самата царица и това определено си личеше. Покрай все по-тесните си връзки с други раси сарнианците бяха усвоили в пълна мяра употребата на символи и знаци, които да ги разграничават в очите на другите. Така че жената с короната, седнала на позлатения трон, трябваше да е царицата на Сарн, реши Спера. Като се изключи това, царицата изглеждаше като всяка друга мравкородна жена и студентите ѝ черти по нищо не се различаваха от характерните за нейната раса. Сарнианците бяха тъмнокоси хора с кафява кожа, но ъгловатите им, свирепи черти бяха типични за всички мравкоиди от всички мравешки градове-държави.

Другите около масата бяха кажи-речи същата стока — тактиците на Сарн, ръководният орган, който избираше монарха от собствените си редици. Мъже и жени с доспехи, дори тук, и всичките намръщени. Мрачната сивота на компанията се разведряваше от две бръмбарородни жени, чието облекло беше семпло по колегиумските стандарти и крайно колоритно според тукашните. Явно живееха отдавна сред мравкородни и бяха прихванали от тяхната аскетичност.

Мълчанието се беше проточило и Спера си даде сметка, че сигурно очакват от нея да каже нещо.

— Ваше величество — започна тя с пресеклив глас. — Дошла съм с неотложно послание от Колегиум.

— Пратеници от Колегиум приехме още вчера — отбеляза един от тактиците. — Разбрахме, че сте поискали тази аудиенция преди десетина дни. Явно новините са ви изпреварили.

— И да, и не, благородни господа — каза умърлушено Спера. — Праща ме майстор Стенуолд Трудан от Великата академия да ви

предупредя, че назрява война.

— Войната вече започна — прекъсна я с пренебрежение друг тактик, жена. — Ще помогнем на Колегиум и ще се изправим срещу Век. За това не се тревожете.

Спера се изкашля, защото устата ѝ беше пресъхнала съвсем.

— Има и по-голяма война, въ, ваше величество и почитаеми господа. — Нямаше представа какво е правилното обръщение към царски двор в неговата целокупност, нито дали имаше такова. — Сигурно сте чували за осородните и тяхната така наречена Империя?

Мълчанието се проточи и Спера реши, че обсъждат помежду си думите ѝ. Накрая, след кимване от страна на царицата, ѝ отговори една от бръмбарородните жени.

— Градът-държава Сарн има свои източници — каза тя. — Знаем за този народ, както и че в момента обсаждат Тарк, обсада, чийто резултат очакваме с внимание. Обхватът на амбициите им засега е неизвестен, но ние не си затваряме очите за заплахата, която биха представлявали за нас, ако амбициите им се окажат по-големи и те продължат да се разширяват.

— Мога ли тогава да кажа нещо за онова, което съм видяла с очите си, за майстор Трудан и за Скуто, който ми е прекият началник. — Усещаше, че започва да оплита ужасно конците. — Нека ви кажа какво искат осоридите. Искат да завземат целите Равнини, ето какво. Планът им е да ги превземат град по град, докато другите седят и чакат да видят какво ще стане. Колкото до... ами то вие сами го казахте преди малко. В момента са се прицелили в Тарк, а таркианците... ами, тях никой не ги обича особено. Аз поне определено не ги харесвам. — Плъзна поглед по лицата им. Една от бръмбарородните жени кимна, но другите я гледаха все така безизразно. — Както и да е — продължи Спера. — Тарк скоро ще падне, защото не е първият мравешки град, който осородните са превзели. Има един град източно от Хелерон, Мейнис се казва, осите го превзеха преди години и без съмнение са си научили урока. Да кажем, че Тарк падне... ще се трогне ли някой? Едва ли, само че след като прегазят Тарк, осородните ще тръгнат към... — На езика ѝ бе да назове Метро, собствения ѝ дом, но това едва ли щеше да подсили позициите ѝ. — Към Кес, да речем. Ще обсадят и него, нищо че е островен град. Само че вие, разбира се, не се погаждате и с кесианците, нали? — Отново ги огледа и те отново не

реагираха на казаното, но този път Спера изчака, докато бегла усмивка не раздвижи устните на самата царица.

— Враждата между мравешките градове е добре документирана, мухородна жено — каза тя. — Изложи тезата си.

— Ми тя е ясна тезата ми, ваше величество — сви рамене Спера. — Ще си седим и ще се кокорим един на друг, ще развяваме байраци всеки път, когато някой от съседите ни падне, и така, докато имперските войски не цъфнат пред стените на Сарн, примерно, и кой ще ни помогне тогава?

— Ние сме сарнианци — обади се сухо един от тактиците. — Сами си водим войните.

— Ами ако те имат десет пъти повече войници от вас, ако оръжията им са по-добри от вашите, могат да летят и да стрелят по вас с голи ръце? Тогава какво? Ами ако не са по силите на никой отделен град? Ето това повтаря непрекъснато майстор Трудан — много са, повече отколкото всеки един град може да победи сам.

Мълчание. Спера отново взе да мести поглед по лицата им.

— Моля ви, не ми ли вярвате? — попита тя.

Царицата се спогледа бегло с неколцина от съветниците си.

— Разбрахме посланието ти, но имаме по-непосредствени грижи. Едва ли би искала да се втурнем да помагаме на Тарк, докато векианците обсаждат Колегиум. Но ще запомним думите ти. Приключим ли веднъж с Век, ще говорим отново. Намираме, че казаното от теб не е лишено от смисъл.

И това, осъзна Спера, беше краят на аудиенцията ѝ в царския двор.

— Нещо не е наред, нали?

Ахеос ѝ хвърли кос поглед, но после призна:

— Напоследък не спя добре.

Тя кривна устни в усмивка.

— И аз ли съм виновна?

— Заспивам трудно, а когато все пак заспя, ме спохождат сънища... които не мога да разчета докрай.

Че се изкуши да го подразни, но накрая реши друго.

— Сънищата са важни за твоя народ, нали?

— Да, и мисля, че... боя се, че знам откъде идват тези сънища. Помниш ли Даракион и какво видяхме там?

— Не бих могла да забравя. — А се беше опитала. Случило се бе, след като Ахеос помогна да я освободят от робската килия в Мина — тръгнали бяха обратно към Хелерон и по пътя стигнаха до малкия, но непроходим Даракионски лес. Името беше богомолско, но там отдавна нямаше богомолкородни. Това Че го знаеше и преди, а после Ахеос ѝ каза, че богомолкородните, които живеели на времето там, преди столетия, изобщо не били напусkali леса. Кое то си беше глупост, разбира се. Суеверна глупост, измислена от отшелници и мистици, само дето една нощ Ахеос и Тисамон я заведоха в гората и ѝ показаха. Ахеос се бе опитал да ѝ отвори очите въпреки бариерите, които разделяха светогледа на техните народи.

И тя беше видяла. Зърнала беше, и толкова по-добре, че само ги бе зърнала, но така или иначе беше видяла онова, което и до днес живееше между разкривените дънери на Даракион, видяла го бе в цялото му страховито, изродено величие, и светът ѝ се беше пропукал, и нещо ново се бе промъкнало през цепнатините.

Намираха се близо до безименното комарджийско свърталище край реката и наоколо им имаше много сенки, в които да дебне какво ли не. Че призова Изкуството си и подсиленото ѝ зрение разпръсна сенките, но с нищо не облекчи страховете ѝ.

— И те... са дошли тук? — попита тя.

— Не. Мисля, че не могат. Но тези сънища... сякаш ми говорят чрез тях, викат ме. Не знам защо, но с времето ще разбера.

Спряха пред вратата да съберат кураж. Мистерите, най-вече в лицето на Гаф, четвъртития дребосък от незнайна раса, не бяха от най-откровените хора. Ахеос и Че вече няколко пъти се бяха срещали с Гаф, понякога на срещите присъстваше и богомолкородната Сцеле, но и двамата упорито избягваха да се ангажират с нещо конкретно. А сега ги бяха привикали. Ахеос и Че бяха извикани от мистерите. Нещо се беше променило.

— Дали не е капан? — попита тя и Ахеос кимна мрачно. — Но нали са *твоят* народ — възрази Че.

— Мистерите не са моят народ — подчерта той. — Те са политическата машина на скририте и нямат един водач, а служат на много господари в Доракс и Тарн. Говори се, че през повечето време

изпълняват лични поръчки на господарите си, които не винаги са на едно мнение. Мистерите и преди са се обръщали срещу собствения си народ, така че защо да не се обърнат и срещу нас сега?

— И какъв избор имаме ние? — попита го тя.

— Никакъв... но бъди готова за неприятности.

Видяха Гаф още с влизането — играеше на зарове. Той също ги видя, извини се на другите играчи, остави пари на масата и стана да ги посрещне.

— Бая се забавихте — изръмжа той. — Последвайте ме, господине, госпожо. Предстои ни сериозен разговор.

Заведе ги в една задна стаичка, подминавайки преспокойно собственика на заведението, и оттам в друга, която сигурно беше част от долепената сграда в съседство. В тази втора стая беше тъмно — една-единствена лампа гореше на бюрото — и беше претъпкано. Когато и Гаф зае мястото си, Че и Ахеос се озоваха пред погледите на внушителна по броя си група. Ръката на Че се плъзна несъзнателно към дръжката на меча — напълно излишно, защото мечът нямаше да ѝ помогне.

Шестима от присъстващите бяха богомолкородни. Сцеле беше приседнала на ръба на бюрото, другите стояха прави — стройни и корави мъже и жени, които гледаха с подозрение новодошлите. Една носеше брошка като на Тисамон — кръг, пресечен с меч, — значи беше оръжемайстор и би могла да им види сметката за броени секунди и без чужда помощ. От другите раси четирима бяха мухородни и трима от тях бяха закачулени с дълги роби като на господарите си. Един беше водно конче от Федерацията. От всички само трима бяха молецородни. Възрастна жена се беше подпряла на бюрото на разстояние от Сцеле, зад нея стоеше млад мъж с брониран жакет и портупей с ножове за хвърляне. На централно място зад бюрото се мъдреше безспорната причина за цялата тази навалица — молецороден мъж, тънък и плешив. Сами по себе си сивото изпито лице и белите очи не правеха особено впечатление, но Че усещаше почти физически авторитета, който се излъчваше от него на вълни.

— Провиждащи Ахеос от Тарн — произнесе мъжът с ясна дикция. — Госпожице Челядинка Трудан от Колегиум. Делата ви напоследък са доста впечатляващи. Знаете ли кои сме ние?

Че и Ахеос се спогледаха.

— Вие представлявате мистерите, господине — каза Ахеос.

— Ние сме мистерите, поне що се отнася до присъствието им в Сарн понастоящем — обясни плешивият молецодид. — Това сме всичките.

Двамата новодошли се спогледаха отново под безизразните погледи на домакините.

— Дойдохте при нас с предупреждение за Империята на осите. Ние знаем, разбира се, за тези диваци и нямаме желание да се забъркваме в делата им, нито като съюзници, нито като врагове. Още по-малко склонни сме да откликнем на призива на някакъв бръмбаророден магнат. Ние отдавна сме се оттеглили от грозния и агресивен свят, който вашата раса построи, и не бихме имали нищо против осородните да го затрият веднъж и завинаги.

„И сте се събрали всичките, за да ни кажете това?“ Че усети как ръката ѝ потрепва инстинктивно върху дръжката на меча и побърза да озапти порива си. Разговорът не беше приключил. Не можеше да е приключил.

— В Тарн не се ползваш с голямо уважение, Ахеос — продължи старият молецороден, — нямаш и много приятели. Най-вече заради избора ти на любима. Ние не ти дължим нищо, още по-малко на тази жена.

„Това обида ли беше?“ Че откри, че е затаила дъх, и издиша предпазливо.

— Почитаеми, чакам вашето „но“ — каза Ахеос. — Или сте събрали толкова хора само за да ни убиете?

Последното накара Сцеле да се усмихне и Че се досети, че в близкото или по-далечно минало богомолкородната навярно сама е изпълнявала мокри поръчки по заповед на мистерите. Шефът на агентурната мрежа ѝ хвърли бърз поглед, после отново насочи вниманието си към новодошлите.

— Обмислихме и този вариант, но не бихме ви повикали тук само заради това. — Смътна усмивка раздвижи лицето му. — Има и по-лесни начини. Ето го и твоето „но“, Ахеос. Положението се промени. Получихме информация, която ни принуждава да преосмислим становището си, колкото и неприятно да е това за нас. Разговарях със скририте в Доракс, както повелява стародавната традиция. Те ме повикаха, за да обсъдим подробно ситуацията. И

решиха, че трябва да направим всичко възможно, за да спрем осородните — поне на първо време, докато обстоятелствата не се променят.

— Благодаря ви! — възкликна Че и той я прикова с леден поглед.

— Само не си въобразявай — каза ѝ, — че сме променили отношението си към теб или твоя народ. Чиста случайност е, че се озовахме от една и съща страна на барикадата. Нищо повече.

— Случайност или съдба — уточни Че и веднага разбра, че е прекрачила линията на позволеното. За миг Сцеле се напрегна видимо, сякаш бе на крачка да ги нападне, но шефът ѝ изглеждаше по-скоро замислен, отколкото ядосан.

— Съдба — повтори той като ехо. — Напоследък плетката на съдбата е неясна... — После възвърна самообладанието си и поклати глава. — Когато аз си тръгна, Сцеле ще поеме командването на мистерите в Сарн, и каквото може да се направи, ще бъде направено. Тарн няма войски, които да изпрати срещу тази Империя, но пък очите, за които мракът не е пречка, виждат всичко. И засега, докато това продължава, очите на Тарн ще работят за вашата кауза.

Минаха два дни преди да открият какво е променило решението на мистерите. Ахеос и Че се върнаха от една задача в чуждестранния квартал и завариха атмосфера на пълно отчаяние. Скуто седеше на голямата маса в общото помещение на таверната, където бяха отседнали, и гледаше с празен поглед документите, пръснати по цялата маса, че и на пода до стола му. До него беше Спера, толкова пребледняла, все едно раните ѝ са се отворили. Трепереше и ако Скуто не беше толкова бодлив, сигурно би се лепнала за него, помисли си Че. Зад двамата им Плиус седеше на стол, отпуснат тежко като чувал с картофи. Опитваше се да си запали лулата, но ръцете му трепереха и малката стоманена запалка гаснеше постоянно.

— Какво е станало? — попита Че, после въображението ѝ се развихри. — Чичо Стенуолд! Векианците? Той да не би?...

— Не — отвърна дрезгаво Скуто. Очите му бяха зачервени, а ръцете си стискаше толкова силно, че тук-там имаше капки кръв от собствените му шипове. Че за пръв път го виждаше да се самонарани по този начин. — От Колегиум няма нищо ново. — Всъщност новини

от Колегиум идваха постоянно. По цял ден бавни релсови автовозила пристигаха в депата, пълни до дупка с колегиумци, напуснали града, преди да е започнала обсадата. Че бе очаквала сред тях да има хора от различни поприща и възрасти, и наистина сред бегълците имаше много чужденци, чийто престой в града на Великата академия така или иначе се измерваше в броени години, но повечето бяха деца. Пристигаха с малки торби, побрали храна, книги, пособия за писане и резервни дрехи, и с документи, които да удостоверят самоличността им пред местните власти. Царицата на Сарн подкрепяше всячески своя съюзник в това време на преголяма нужда. С типичната си ефикасност мравкородните намираха дом на изгубените деца в семействата на свои съграждани.

Ала днес в депото бе пристигнал пратеник от друг град.

— Спера, тя... — Скуто си пое дълбоко дъх и продължи с по-уверен глас: — Била е в двореца и го е чула там, едновременно с царицата. Хелерон е паднал.

Че го зяпна сащисано.

— Хелерон е паднал?

— Имперска войска се появила край града. Не онази, която се бие при Тарк, а друга. Наложили са военно положение и са иззели леярните. Сега Хелерон е част от Империята.

— Чук и клещи — прошепна Че. Погледна към Ахеос. Лицето му беше затворено и безизразно, но тя знаеше, че любимият ѝ мисли за собствения си планински град в непосредствено съседство с Хелерон.

— Знаели са — каза той. — Това е информацията, която са получили мистерите и която е променила решението им. — Оголи зъби, внезапно ядосан. — Предупредихме ги, че осоидите ще дойдат. Крилата армия, която ще нападне Тарн и ще довърши онова, което твоят народ започна. И ще настъпи окончателният край на Вещото време.

— Това не е справедливо — възрази Че.

— Нищо не е справедливо — отвърна горчиво той.

— Но твоите хора са магьосници. Те виждат бъдещето. Сигурно са провидели някакъв изход.

Ахеос избягваше да я погледне в очите.

— Явно ти имаш повече вяра в тях от мен.

Че го прегърна и той отпусна глава на рамото ѝ. Тя впери поглед в умърлушената физиономия на Скуто.

— Какво означава това? — попита. — Сега какво ще правим?

— Всичко се променя — обади се иззад Скуто шапкарят. Най-после беше запалил лулата си, но изглежда не знаеше какво да прави с нея.

Скуто поклати глава.

— Не знам — измънка той. — Не знам какво да мисля. Вие не разбирате. Хелерон... Хелерон е мръсно място. Корумпирано, двулично. Но беше моят град. Роден съм в Империята и като дете две нощи не съм спал на едно и също място. Единствен Хелерон ме прибра. А дори и там трябваше да се боря със зъби и нокти за свое местенце под слънцето. Колко глави съм счупил и колко гърла съм срязал... Но накрая Хелерон все пак ме прие. Леярски щемпел, дори когато осойдите разрушиха дома ми и пръснаха хората ми, дори тогава не ми е минавало през ум да напусна завинаги града.

— Хелерон е и моят дом — каза тихо Спера. — Нищо че съм родена в Метро.

— Всичко се разпада — прошепна Скуто. — Колегиум го чака обсада, Тарк губи битката. Хелерон е превзет. Кой ще е следващият? Какво ще стане сега? Имаме ли изобщо някакъв шанс да избегнем пропастта?

Въпросът увисна тежко във въздуха. Никой не понечи да отговори.

25.

Салма се събуди от студ, видя безоблачно нощно небе над себе си, опита се да си спомни къде е, а после разбра, че няма никаква представа.

„Къде съм?“ Сумракът в палатката на дъщерите на милосърдието незнайно как се беше прелял в нощна тъма, в която звездите се виждаха ясно. Лежеше на песъчлива земя, наметнат с тънко одеяло.

„Къде е тя?“ Скръб в окуви, или Радостта на Ааген, или... не, започваше да си спомня.

Бяха го преместили. През нощта, най-вероятно по-рано същата нощ... или предната? Но във всички случаи го бяха изнесли от голямата палатка на дъщерите на милосърдието.

Тя беше там тогава. Помнеше лицето ѝ, очите ѝ... лъчисти. Очите на молецородните не знаеха що е мрак, но нейните можеха да гледат право в слънцето. Докоснала бе ръката му, докато го изнасяха. И беше казала... какво беше казала?

Не си спомняше. Споменът му беше отнет заедно със здравето и силите. Превръзките още стягаха гърдите му, раната, която тя бе запечатала с пръстите си, сега беше стегната с компреси и хирургична коприна.

Огледа се. Тънък полумесец грееше едва-едва на небето, но светлината му беше достатъчна за неговото зрение; имаше и огън наблизко. Бяха на завет в някаква хлътнатина, но огънят бързо губеше от силата си и студът се просмукваше в костите на Салма. Опита се да пропълзи по-близо до огъня и успя, макар и с цената на големи усилия. Успя.

Видя Неро — лежеше свит като дете и както се беше увил с плаща си, наистина приличаше на такова. Плешиво дете, а и доста грозновато, честно казано, но дори неговите войнствени черти се бяха смекчили невинно в съня.

Оттатък спящия Неро имаше двама осородни войници в доспехи. Салма усети как пропада в дълбока бездна и заопипва земята за меч,

какъвто нямаше там. Надигна се — твърде бързо, — изсъска от болка и войниците погледнаха към него. Единият беше съвсем млад, може би по-млад от самия Салма. Другият беше с прошарена коса, поне на четирийсет, връстник на Стенуолд.

— Полека — каза младият. — Какво си спомняш?

— Вие кои сте? — попита настоятелно Салма, макар да съзнаваше, че не е в положение да настоява за каквото и да било.

— Аз се казвам Адран — представи се по-младият от войниците. — А това е Калдер.

— Лейтенант Калдер — избоботи по-възрастният с необичайно дълбок глас. — Още сме в армията, момче.

— Ти си Салма, нали? — попита Адран, като кимна разсеяно на другаря си. — Е, какво си спомняш?

Салма се замисли.

— Да приемем, че не помня нищо.

— Ами тогава знай, че те измъкнаха — каза му Адран. — Измъкнаха те.

— Кой?

— Онзи полуроден занаятчия го направи — обясни лейтенант Калдер. — Успя да го уреди. Има влияние той, нищо че е нечистокръвно лекъосано копеле.

— Полуроден? — Тото? И тогава си спомни какво беше направил Тото за него и каква цена беше платил за живота и свободата му. Значи занаятчията, за когото говореше Калдер, беше другият, онзи, който бе поискал от Тото да му стане роб.

— А вие защо?... Какво ще правите с нас?

— Нямай грижи — успокои го Адран, но Салма поклати глава.

— Какво става? Вие сте осородни войници, а аз очевидно не съм в състояние да ви създам неприятности, така че защо поне не ми кажете истината?

Адран и Калдер се спогледаха.

— Сигурно си мислиш, че всички ние в Империята сме чудовища — заговори по-младият мъж.

Спомнил си Ааген, Салма каза:

— Не непременно, но докато не видя доказателства за обратното — да.

— Разбирам. — Адран разръчка огъня. — Чувал ли си за Скършения меч? — Калдер понечи да го прекъсне, но Адран продължи: — Може и да е чувал, ако е участвал в Дванайсетгодишната война.

— Много е млад — възрази Калдер.

— Не съм чувал за никакъв Скършен меч — каза Салма.

— Това е... Ние сме група имперски поданици, които не са докрай съгласни с политиката на Империята. Не ме разбирай погрешно. Аз се гордея с произхода си. Но нещата се променят и не към добро. Войни сме водили винаги. Ние сме войнолюбив народ, също като мравкородните или бойните бръмбароиди от Мина. Но преди обединението и Империята... може да сме живели в укрепления сред хълмовете и да сме си крадяли жените и добитъка, но е било различно. Било е... знам ли, природосъобразно някак.

Несръчният начин, по който търсеше най-подходящите думи, напомни на Салма за Тото и сърцето му се сви.

— Империята обаче, тя е сбъркана. Сбъркан е принципът ѝ, защото единственият начин да не се разпадне е да се разширява непрекъснато, да прилапва все нови и нови земи. Ти може и да не знаеш, но всеки осороден над тринайсетгодишна възраст е в армията, има военен чин и може да бъде изпратен на стотици мили от дома си само защото императорът е решил да превземе поредния чужд град. Никой от нас няма право на избор. Да не говорим за хората от помощната войска, които са в още по-лошо положение.

— Народите, които нападат, също не са цъфнали и вързали — каза със слаб глас Салма.

— Така е — съгласи се Адран. Имаше някаква покъртителна искреност в него и това напомни на Салма за Че, когато ѝ щукнеше да защитава една или друга морална кауза. Виждаше се, че Адран искрено се вълнува от онова, за което говори.

— Империята налага волята си на десетки други раси, принуждава ги да се държат като нас и по този начин ги заличава. А това не е хубаво. Това е много лошо и като ни принуждава да ѝ вършим мръсната работа, прави и нас лоши. — Стрелна с поглед Калдер и добави: — Или поне аз мисля така.

Изражението на по-възрастния мъж беше повече от красноречиво — „Ама днешната младеж е една, тури ѝ пепел...“ — и

толкова типично за всички раси и народи, че Салма неволно се усмихна.

— Ако искаш моето мнение — подхвана Калдер, — на мен просто ми писна. Бих се срещу твоите хора. Преди това потушавахме бунтове сред стършелородните племена. А преди това, още бях сержант по онова време, се бихме с пчелородните от Сзар. А още преди това бях в гарнизона в Джерез. На времето имах семейство, но за двайсет години я ми се събират шест месеца с домашните, я не. А сега едва-що превзехме Тарк, дето се вика още не са угаснали пожарите, а копелетата вече ни юркат към поредното бойно поле. Край няма. Използват те до дупка, а като паднеш — те зарязват. Тъй че Скършеният меч е това — не го слушай Адран, той е млад, идеалист е и главата му е пълна с глупости, — та Скършеният меч са мъже като мен, войници, които искат войната да спре. Искаме да се върнем у дома при жените си и при стопанствата си. Но дори да можехме да се върнем, не бихме го направили, защото като стоим в армията, имаме възможност да помагаме на други, които мислят като нас, да им помогнем да се измъкнат. И не само на осородни. Войниците са си войници, без значение дали са от имперската армия, от помощните войски или от нещастниците, с които се бием в един или друг момент.

— Ами ако ви разкрият?

— Ако ни разкрият, ще ни смъкнат кожицата парче по парче — каза Калдер. — Защото Империята и Рекеф в частност най-много мразят кръшкачи като нас.

— В момента нищо не ни заплашва — намеси се Адран. — Защото сме на разузнаване, схващаш ли? Така поне си мислят началниците ни. Занаятчията Дрефос се погрижи да отклони вниманието другаде, но човекът, който знае за нас и който ни повика, беше Норса, старшата на дъщерите на милосърдието. Дъщерите на милосърдието и Скършеният меч са на един ум, а Норса се ползва с благоволенieto на генерала.

— Можем да останем с вас още един ден — добави Калдер. — След това ти и мухородният ще трябва да се оправяте сами. Достатъчно далеч ще сте от армията и едва ли ще ви заплашва пряка опасност, макар че къде ще идете след това, идея си нямам.

— Ако бяхме по-близо до дома, можехме да ви упътим към някоя от явките ни — поддържаеме такива в крайпътни ханове, в частни

домове и прочие — каза Адран. — Само че сега сме в покрайнините на Империята. Друг съвет не мога да ви дам, освен да не тръгвате нито на юг, нито на изток.

— Нито на север — додаде бавно Калдер, — ако е вярно онова, което чувам напоследък. Така че май нямате голям избор.

Съгледвачът кацна право върху капака на транспортното автовозило, стресна водача и той го напсува. Разузнавачът не му обърна внимание, вместо това се закрепил стабилно и отдаде чест на генерал Алдер.

— Доклад за войниците пред нас, генерале.

Алдер се надигна в теснотията на маломерното пространство между водача и товарното отделение, където провеждаше скучно съвещание с майор Григан от инженерния корпус и полковник Карвок.

— Казвай — прикани той. По-рано се бе получила информация, че разузнавателен отряд е забелязал малка войска, двестатина човека, не повече, разположена на лагер право на пътя на Четвърта армия. Крайно време беше някой да установи кои са и какви са им намеренията. — Да не са бегълците от Тарк?

— Не, генерале. Осъществих контакт с тях, генерале — докладва съгледвачът.

Автовозилото се раздрусало по неравния път и Алдер се хвана за един лост с единствената си ръка да запази равновесие. Навсякъде около него, отпред и отзад, Четвърта имперска армия се придвижваше с цялата си мощ. Имаше автовозила и товарни животни, коне, гигантски бръмбари и дори пустинни скорпиони, които се точеха с мили назад по пътя от Тарк. Пехотата се движеше в карета, а офицерите и занаятчиите се возеха или яздеха. Понякога хелиоптери прогърмяваха над главите им, оглеждайки терена за засади, същото правеха и голяма част от леките въздушни отряди — изпреварваха с половин миля армията и я чакаха да ги настигне.

— Кажете ми какво става, войнико — подкани го Алдер. Съгледвачът козирува отново.

— Пратеничество, генерале.

— И ти си говорил с тях?

— Видяха ме, че летя над лагера им, и ми дадоха знак, че искат да говорим. Сметнах, че рискът е оправдан.

Мъжът имаше сержантски нашивки на раменете, значи е бил избран сред множеството редници заради едно или друго свое качество. Алдер можеше само да се надява, че въпросното качество е способността му за вярна преценка.

— Имперското разузнаване твърди, че кесианците няма да ни пресрещнат на континента — каза Алдер. — Така че какво става?

— Не са кесианците, генерале. Сред тях има и мравкородни, но те са наемници. Паякородни са, генерале. Или поне няколко паякородни със своите свити.

Изречението на Алдер не се промени, но вътрешно генералът се стегна. Разширяващите се граници на Империята едва миналата година бяха наближили Паешките земи и до преговори още не се беше стигало. Скорпионородните от Ръбатата пустиня по правило се явяваха посредници в търговските връзки на Консорциума с богатите Паешки земи. А богатството им беше легендарно, макар че като нищо можеше да се окаже повече легенда, отколкото факт. Във всички случаи беше най-малкото непотвърдено. Всъщност, Алдер си даде сметка, че не знае почти нищо за владенията на паякородните южно от Равнините. Според слуховете паякоидите били богати. И умни. Земите им се простирали отвъд границите на имперските карти. И с това имперската информация по въпроса се изчерпваше.

— Не ми харесва тази работа — измърмори той.

— Искат да говорят с вас, генерале — докладва разузнавачът.

— Не се и съмнявам. Свободен си, войнико. — Съгледвачът едва се бе отлепил от капака на автовозилото, когато Алдер даде знак на един мухороден куриер.

— Доведи ми майор Маан — инструктира го той, защото спешно трябваше да научи повече за имперската политика по отношение на паякородните, а беше обществена тайна, че Маан е от вътрешната служба на Рекеф. — Както и всички скорпионородни, които са останали с нас. Искам да говоря с тях.

След още два часа съвещание Алдер не се чувстваше поинформиран отпреди. Майор Маан се задоволи с твърдението, че

според разказите на всички пътешественици Паешките земи наистина обхващат голяма територия, че има голямо разнообразие на релеф и население и че основният интерес на управниците им е да плетат интриги един срещу друг. Равнините никога не били възприемани от тях като заплаха, защото били забележително разединени и втречени в собствения си път. Имало някаква търговия по Селдския път към Тарк, Мерио и Хелерон, но извън това било почти невъзможно да се събере надеждна информация.

— Те са хитри, генерале — беше го предупредил Маан, сякаш това обясняваше всичко.

И ето го сега, генерал Алдер от Шиповете, със собствената си свита от двеста осородни войници и още петстотин от леките въздушни отряди наблизко, готови да се притекат на помощ по негов сигнал, ако лошите му предчувствия се оправдаеха. Взел беше Маан със себе си — не че очакваше майорът да му е от голяма полза, — а зад тях Четвърта армия беше спряла на временен лагер под командването на Карвок.

А пред тях бяха паякородните. Земята тук беше хълмиста с разхвърляни като кръпки горички и командирът на паякоидите или какъвто там беше — лорд или нещо друго, — бе избрал малка долчинка, където да опъне шатрата си. Е, трудно можеше да мине за шатра по стандартите на Алдер, само копринено платно, опънато като навес върху колове, което се ветрееше леко на слабия бриз. Малка група хора се беше събрала на сянка отдолу, а останалите чакаха, строени като за парад. Добре замислено представление, реши Алдер.

Поне половината бяха бронзовокожи мравкоиди от Кес с лъщящи ризници и шлемове. На щитовете им имаше някакви абстрактни заврънкулки, които, както Маан го уведоми на висок глас, изобразявали герба на Селдис.

Сред останалите имаше мухородни и повечето от тях изглежда бяха благородници или богати граждани, нагиздени в коприни както магнатите от Консорциума на достойните. Имаше и бръмбарородни войници с тежки арбалети. Почетна стража от десетина страховити и голи до кръста скорпионородни, облегли се на мечове, високи почти колкото тях. И самите паякоиди, разбира се.

Бяха почти двајсетина, всичките образец за елегантност и небрежно спокойствие, всеки отправил поглед към приближаващите

осородни с лека и самодоволна усмивка. И ако мухоидите бяха облечени добре, то паякородните бяха великолепни, на крачка от кича и все пак в границите на добрия вкус. Всъщност, призна неохотно Алдер, те бяха живото олицетворение на добрия вкус, хора, които носеха фините си коприни, златните бижута и бродирания брукат все едно са облекли първото, попаднало пред погледа им, а не са се контили с часове за специален случай. Като стар войник, който нямаше отношение към външния блясък, Алдер изведнъж се почувства мърляв, пращен от пътя и тромав. Мисълта го жегна и той я прогони ядосано.

От пръв поглед се виждаше кой е водачът и Алдер с изненада установи, че е мъж — поредната черна точка за разузнаването на Маан, който го бе уверил, че паякородните винаги се предвождали от жени. Този конкретен паякороден лорд се беше облегал лениво на тежък позлатен стол с висока облегалка и фантастична дърворезба. Две млади жени от неговата раса седяха в краката му, другите стояха край него, но не като придворни, а на отделни групички и клики. Всичките бяха красиви, и мъжете, и жените. Дори онези, прехвърлили средната възраст, притежаваха сурова красота, а младите буквално грееха със свежото великолепие на младостта си. Някои бяха светли, други имаха силен слънчев загар, косите им бяха различни — руси, червени или тъмни, забележително разнообразие в сравнение с другите раси, — но всички притежаваха характерното деликатно изящество на своята.

Войниците зад паякородните се напрегнаха едва доловимо с приближаването на групата въоръжени мъже. Алдер се обърна към хората си и им даде знак да останат на място.

— Майоре — повика той. Маан местеше поглед от един паякороден към друг и преглъщаше шумно.

— Забележително, генерале. Наистина бях чувал, че...

— Просто слушай, майоре. Ще говориш само ако ти кажа. — Алдер тръгна напред, следван по петите от Маан, когото на свой ред последваха двама войници за охрана и един писар, който да води бележки.

Когато наближиха, водачът на паякородните се изправи. Изглеждаше на трийсетина години или по-малко дори, ризата му беше червена с балонести ръкави, отгоре ѝ носеше зелен прилепнал жакет със златна бродерия, панталоните му бяха свободни и прибрани във високи ботуши със сребърни шпори. Посрещна ги със завъртян

реверанс, наполовина поклон, наполовина сложни махове с ръцете — носеше изобилие от пръстени, отбеляза си наум Алдер, когато златото улови лъчите на слънцето. Късо подрязаната му тъмна брада обрамчваше в контрастна рамка бялата му усмивка.

— Удостоен ли съм с честта да разговарям с генерал на осородните? — попита той. — Това е правилната титла, нали?

— Генерал Алдер от Четвърта имперска армия, позната като Шиповете — отвърна Алдер, потискайки импулса си да отдаде чест.

— Шиповете? Очарователно. Аз съм лорд-маршал Теорнис от Алданраелите и за мен е чест да се запознаем, генерал Алдер.

Второто име, съобрази Алдер по спомени от краткия инструктаж преди малко, означаваше, че този човек е представител на Аристоите — аристократичен род, чиито разклонения враждували помежду си от незапомнени времена. Самото име обаче не му говореше нищо и той нямаше представа какво е мястото на Алданраелите в по-голямата картинка на паешката политическа конюнктура.

Двама от нагиздените мухородни пристъпиха напред и Алдер понечи да ги поздрави официално, но после видя, че носят кана с вино и голям поднос с месо, накиснато в мед, разкъсано на тънки ивици и подредено в сложен рисунък като някакво нечетливо писмо.

„Слуги?“ — почуди се той, оглеждайки крадешком хубавите им дрехи, а после: „Роби?“ Майор Маан беше подчертал, че паякородните въртели цветуща търговия с роби, но тези дребни на ръст помощници бяха облечени по-богато от мнозинството изтъкнати царедворци в императорския двор.

Пое предложената му чаша и плъзна палец по столчето ѝ, цялото покрито със скъпоценни камъни.

— Вие сте посланичество от Паешките земи, така ли? — попита Алдер, решен да си върне инициативата.

— От Еверис, Сиенис и Селдис със сигурност — уточни Теорнис, — но би било донякъде самонадеяно от моя страна да говоря от името на целите Паешки земи. Да, генерале. От известно време наблюдаваме с одобрение тази ваша Империя. Агентите ни докладваха за превземането на Тарк и по всичко личи, че сте постигнали невъзможното със смущаваща лекота.

Алдер кимна предпазливо.

— Императорът нарежда и Империята се подчинява, лорд... маршал — отговори той, запъвайки се на непознатата титла.

Теорнис си позволи крива усмивка.

— Вие сте човек военен, генерале. Човек прям.

— Опитвам се. Затова ще попитам пак. Каква е целта на това ваше посланичество?

— Загрижени сме, генерале. — Теорнис даде знак да донесат стол за Алдер и след този реверанс към любезността се отпусна доволно на своя. Алдер реши, че ако остане прав, ще спечели предимство, но бързо си промени мнението, като видя лекотата, с която паякородният аристократ положи снага на позлатения стол, а после смутено установи, че незнайно защо и кога самият той е изпуснал момента да седне. Чувстваше се обграден от невидимата мрежа на непознат етикет.

— Нямаме какво да делим с Империята — продължи невъзмутимо Теорнис. — Дори ви желаем късмет, решите ли да плякосате и други мравешки градове. Всъщност, докладите на нашето разузнаване сочат, че като търговски партньори вие ще сте далеч по-удобни за нас от таркианците. Единственото ми желание е да ви разясня нашата позиция и да съм сигурен, че сте я разбрали правилно.

Алдер кимна. Разговорът най-после се бе насочил към позната територия.

— Искате да сте сигурни, че няма да нападнем вашите земи.

— Съвършено точно, генерале.

— Е, това определено ме улеснява — каза Алдер. Нямахше търпение да приключи разговора по най-бързия начин. — Империята няма други щения към Паешките земи освен мирно съвместно съществуване. Интересуват ни единствено Равнините.

— Чудесно. — Теорнис се усмихна ослепително. — Сигурен бях, но жените у дома настояха да тръгна на това пътешествие и да поставя въпроса направо.

Алдер си позволи бегла усмивка.

— Откровено казано, очаквах да разговарям с жена, лорд-маршале.

— О, те си имат по-приятни задължения от това да си играят на войници — отвърна Теорнис. Доста по-късно Алдер си даде сметка, че репликата е била обидна. В момента на изричането ѝ обаче нищо в

тона или изражението на Теорнис не намекваше за това — просто двама мъже, които се шегуват на тема жени. А после паякородният продължи: — Прав ли съм в предположението си, че Кес ще е следващата цел на вашето нашествие? — Алдер хвърли поглед към войниците зад лорда, но Теорнис махна с ръка да успокои страховете му. — Те са наемници, генерале, не се тревожете. Боя се, че оказваме ужасно влияние върху кесианската младеж. Но как да скрием, че при нас дори слугите живеят по-добре от първенците в родния им град?

Трудно беше да се отрече очевидното.

— Да, Кес е следващата ни цел — призна Алдер. — След като си подсигурихме съдействието на Егел и Мерио, разбира се. Но южно от Кес Империята няма амбиции, можете да бъдете спокойни.

Най-неочаквано усмивката на Теорнис се изпари, а и в цялото пратеничество настъпи рязка промяна, сякаш мразовит северен вятър е попарил пролетно напъпили дървета.

— Простете дързостта ми, генерале — каза Теорнис, — но вие си противоречите.

Алдер устоя на импулса да провери дали хората му са все така наблизно.

— В какъв смисъл? — попита той.

— Егел и Мерио не са част от Равнините. Те са наши.

Алдер го зяпна.

— Не и според моите карти — възрази той.

— За вашите карти не знам, генерале, но както Егел, така и Мерио са част от Паешките земи кажи-речи от възникването си като поселения. Собствените ни архиви са категорични по този въпрос.

Алдер рискува да стрелне с поглед майор Маан, който разчете това като позволение да се включи в разговора.

— Боя се, че грешите — заяви твърдо той. — Нашите агенти докладват, че въпросните два града са част от Равнините. Източник на тази информация са самите граждани на Егел и Мерио.

Теорнис се засмя, не презрително, но толкова любезно, че смехът му ги прониза до костите.

— Боя се, че агентите ви са станала жертва на едно от любимите занимания на местните мухородни, а именно на навика им да се забавляват, като вкарват в заблуждение чуждоземните пътници. Дано не са допуснали и другата грешка — да купят безценни камъни или

талантливи роби на занижени цени. Страхувам се, че мухородните от тези два града — макар че спокойно бихме могли да ги наречем и един град с две имена — често намират за удобно да се обявяват било за равнинци, било за поданици на Паешките земи, в зависимост кой пита. Те са лицемерна сган, която не заслужава и капка доверие, и животът ни несъмнено би бил по-лесен без тях, но те така или иначе са наши поданици. Всеки опит да им наложите волята на своята Империя би означавал, че ни обявявате война. Не съм голям стратег, но ми се струва, че подобно развитие би отслабило позициите на вашата Империя.

— Война, значи? — изръмжа Алдер.

— Надявам се, че няма да се стигне дотам. Ако ни дадете картите си, ние с радост ще внесем нужните поправки — предложи невинно Теорнис.

— Дошли сте тук с някакви си двестатина души, лорд-маршале. Какво според вас ще стане, ако реша да пратя категоричен отговор на вашия народ?

Теорнис сви рамене и преметна крак през страничната облегалка на стола си.

— Тоест да им пратите главата ми в кутия? Наясно съм с този риск, уверявам ви, и това е една от причините да натоварят мен с тази неблагоприятна задача, а не сестра ми или майка ми, да речем. След подобен отговор ще се наложи да мобилизираме армиите си, а това е толкова досадно начинание, че преждевременната ми смърт би била истинска благословия. А след това армиите ни ще потеглят на война, предполагам.

Алдер присви очи.

— На ваше място не бих бил толкова спокоен, лорд-маршале. Водя със себе си автовозила, летящи машини, артилерия. Вашите хора са Неумели. С какво ще излезете срещу нас — с лъкове и стрели?

Усмивката на Теорнис стана още по-широка.

— Вярно е — отвърна той, — че самият аз не бих имал представа какво да правя с арбалет, ако някой тикне в ръцете ми едно от тези грозни неща. Ние не се главоболим с мазните машинарии, които други раси намират за толкова неустойими. Не, ние си имаме... как да се изразя... хора, които го правят вместо нас. Имаме безброй нравкородни и бръмбарородни, които работят за нас на договор, и

много повече в южните сатрапии. Империята не е единствената, която има подчинени народи. Повярвайте ми, генерале, ние сме напълно в състояние да струпаме на бойното поле толкова машини, колкото е необходимо.

— Значи такава е позицията ви — каза мрачно Алдер.

— Да, и тя е позиция на отворената ръка на дружбата... макар че, понеже сте осородни, май ще е по-целесъобразно да кажем „затворената ръка“. Така или иначе, ние не искаме друго, освен мирна търговия с вашата могъща и достойна за възхищение Империя. — Теорнис скочи с лекота от стола и погледна Алдер от височината на целия си ръст. — Но ако ръката ви посегне към Егел, Меро или друг наш васал, тогава вие и ние, генерале, ще сме във война и от това никой няма да спечели.

След като се върна в лагера, Алдер свика офицерите и им разясни ситуацията.

— Мисля, че блъфират — завърши той, но малцина от присъстващите приеха заключението му за чиста монета. Личеше си по физиономиите им.

— Война на два фронта би била истинска катастрофа, генерале — каза Карвок. — Превземането на Кес само по себе си ще изисква сериозна концентрация на усилия от наша страна.

— А дори да заобиколим някак градовете на мухородните — отбеляза един от полевите майори, — те пак могат да ни атакуват в гръб или най-малкото да прекъснат снабдителните ни линии.

— Факт е, че не сме наясно с какви бойни единици и оръжия разполагат — добави майор Маан. Теорнис и другите от пратеничеството явно го бяха впечатлили дълбоко. — Паешките земи са много големи, това поне го знаем, и биха могли да прехвърлят войски по море...

— Да, майоре — прекъсна го грубо Алдер. Само допреди няколко часа животът му беше толкова предсказуем. Разговорът с Теорнис обаче го беше населил с твърде много усложнения. Алдер беше войник, а не дипломат и не искаше той да е генералът, който ще поведе армията си срещу противник, за когото се знае толкова малко.

— Пратете най-бързия ни куриер обратно в Аста — нареди той.
— Трябва да знам каква е имперската политика по този въпрос.
А междувременно Четвърта армия щеше да бездейства.

„Облачен“ наближи Хелерон в ясно време, но градът се различаваше драматично от спомените на Тото. Не че го помнеше с особено добри чувства, но сегашният Хелерон му приличаше повече на Мина — улиците му бяха пълни с войници от редовната и помощната войска на осойдите, а от надменността на местните нямаше и помен.

Генерал Малкан беше дошъл да ги посрещне лично на летището. Здрависа се сърдечно с Дрефос, а младежкият му ентузиазъм беше за завиждане. Не изглеждаше много по-голям на години от Тото.

— Полковник Дрефос, за мен е чест — каза той. — Откакто научих, че тръгвате насам, пратих чиновници да опишат дейността на всяка леярна и фабрика в града.

— Много любезно от ваша страна, генерале — благодари Дрефос. — Моите хора пристигнаха ли вече?

— И хората, и машините. Пристигнаха заедно с гарнизонното поделение.

— Чудесно. — Дрефос се обърна към Тото. — Успя ли да обмислиш подобренията?

— Да, майсторе. — Брулен от ледения вятър на борда на „Облачен“, свит до обшивката на часовниковия двигател, той се бе постарал да запише и начертае подобренията в конструкцията. „Всичко това е заради Салма. Сключих сделката и сега трябва да спазя поетите задължения“ — с тази мисъл се бе утешавал през цялото време. Но извън нея умът му беше изцяло зает с изчисления и принципи на механиката.

— Тогава нека му отпуснем колана в Хелерон — предложи с трудно сдържано нетърпение Дрефос. — Цял един град е на наше разположение, а това не се случва всеки ден. Генерал Малкан, покажете ми какво имате за нас, моля.

„Откога си мечтая да видя хелеронските фабрики отвътре — помисли си с ирония Тото, когато влезе в първата. — Но никога не ми е хрумвало, че ще бъде така.“ Тоест като завоевател, като имперски занаятчия, но също и като майстор, а не като обикновен работник. Когато влезе в цеха заедно с Дрефос и другите подбрани от него занаятчии, завари пълно бездействие. Огромна тълпа от работници се беше събрала — персоналът на три цеха, стояха и чакаха новите си заповеди. Малкан беше осигурил необходимото със завидна бързина и Тото си даде сметка, че този генерал е от новата порода осородни офицери. Не беше роб на карти, стратегии и бавно придвижване на военни формирования. Не, Малкан уважаваше занаятчиите и харесваше начина, по който те можеха да печелят войни по-ефективно и по-бързо отвсякога. Дрефос беше най-добрият занаятчия на западния фронт и Малкан държеше да задоволи всячески изискванията му.

— Аз съм полковник от помощни войски Дариандрефос — представи се полуродният и гласът му изкънтя от рампата, на която беше застанал, чак до другия край на огромното хале. — Ще се обръщате към мен с „майсторе“ или „господине“. И което е по-важно, ще изпълнявате инструкциите без излишни въпроси, без спорове, без критики. Не искам да храните илюзии за положението си тук.

Присвил очи, Дрефос плъзна поглед по работниците на Хелерон. Беше свалил качулката си, за да знаят какъв е.

— Тези мъже и жени с мен — продължи той, — са моят елитен персонал. Ще се обръщате към тях почтително и ще следвате дословно инструкциите им. Когато ме няма, те говорят от мое име.

Тото ясно усещаше негодуванието, излъчващо се от тези отрудени хора, чийто живот внезапно е бил яхнат от нови господари. Проблемът не беше в това, че фабриката им се е сдобила с нов собственик, който раздава заповеди, нито дори, че собственикът е чужденец. Не, гневеше ги фактът, че Дрефос е полуроден, при това полуроден молецоеид, наполовина издънка на суеверното, примитивно племе, което тормозеше мините и каменоломните северно от града. И ето го тук, твърди, че е занаятчия и техен началник по силата на ужасни обстоятелства.

— Самият аз не храня илюзии за положението си тук. Вие ме намразихте от пръв поглед и ще продължите да ме мразите. Аз, от друга страна, нямам никакви чувства към вас, нито колективно, нито

индивидуално — заяви Дрефос. — Искам да сте наясно какво точно означава това. Означава, че ако някой от вас привлече вниманието ми по незадоволителен за мен или за някой от хората ми начин, то този човек ще послужи за назидание. Работете усърдно, за да не привлечете вниманието ми, и това ще е от полза за всички.

Вместо да ги усмири, последното предизвика нова вълна на негодувание, което пък извика крива усмивка върху лицето на Дрефос.

— Сигурно сте чули от управниците си, че между Хелерон и Империята на осите е постигнато приемливо споразумение. Не е така. Вие сте наша собственост. Ние заповядваме, вие изпълнявате. Ако някой от тук присъстващите има възражения, приканвам го да ги изложи.

Даде знак и десетината осородни войници застанаха мирно.

— Нека всички тези хора се върнат на работните си места — нареди той. — Но бригадирите доведете при мен. На тях имам да кажа още нещо.

После, видимо доволен от себе си, се обърна към Тото и другите от „елитния персонал“.

— Какво ще кажете?

— Няма да ви служат охотно — отсъди Касзаат. — Поне в началото. Гневни са и сърдити.

— Нищо чудно — сви рамене Дрефос без грам притеснение. — Важното е, че са висококвалифицирани, а само в Хелерон квалификация като тяхната се приема за нещо естествено. Никъде другаде не можеш да сложиш ръка върху толкова много опитни специалисти. И ние трябва да направим така, че талантът им да е изцяло на наше разположение. — Обърна се към тримата, двама мъже и една жена, които войниците доведоха при него на рампата. — Така — огледа ги внимателно той. — Вие сте моите бригадири, нали?

Двама от тримата се задоволиха с кимване, но третият се показва като по-съобразителен.

— Да, майсторе.

— Майстор — повтори Дрефос. — Една така нееднозначна дума, не мислите ли? — Тримата бригадири го гледаха с празен поглед и той обясни: — За вас „майстор“ е титла, знак за голяма почит, обръщение към преподавателите от Академията, към магнатите, към първенците във вашата общност. Сред осородните пък така наричат всеки, който

притежава роб и следователно има правото да се разпорежда с живота и смъртта му. — Усмивката му беше тънка и сурова. — Вие избирате какво значение ще влагаме в тази дума оттук нататък. Ясно ли се изразявам?

Очевидно се беше изразил достатъчно ясно, защото тримцата кимнаха унило и измънкаха по едно: „Да, майсторе.“

— Очаквам да възникнат проблеми — продължи той. — От страна на мързеливите, нахалните, склонните към неподчинение, лишените от талант.

— О, не, майсторе — обади се жената. — Не се безпокойте. В нашите цехове няма лентяи. Нито бунтовници.

— Не ме разбрахте правилно — каза Дрефос. — Аз не просто очаквам проблеми, аз ги изпреварвам. Защото във всяка група работници има мърша, може би по десетина във всяка фабрика.

Бригадирите се спогледаха, но никой не събра куража да отрече.

— Очаквам от вас тримата — обясни доволно Дрефос — да ми направите списък на тези хора и да го предадете на войниците ми. Очаквам трийсетина размирници да ми бъдат доведени в рамките на първите пет дни от съвместната ни работа. Изберете онези, които имат най-малък дял в общите усилия, които са склонни да се забъркват в проблеми или просто не са ви симпатични. Не ме интересуват критериите ви, но ще бъда крайно разочарован, ако моите очаквания не се оправдаят.

Двамата мъже кимнаха бавно. Толкова умърлушени хора Тото отдавна не беше виждал. Жената обаче каза:

— Простете, майсторе, но... какво ще стане с тях, след като ги предадем на войниците?

— Ще им бъде позволено да участват в друг аспект на творческия процес — отговори Дрефос.

Жената пребледня, а после войниците подкараха тримата обратно.

— Така, мисля, че положихме обещаващи основи на бъдещото ни сътрудничество — отбеляза Дрефос и погледна към занаятчиите, които беше довел със себе си. Освен Касзаат и Тото, сред тях бяха двама бръмбарородни — брат и сестра близнаци предвид удивителната си прилика, — един полуроден с кръв от бръмбар и оса, и висок близо

три метра коноципороден, под чиято тежест рампата скърцаше заплашително.

— Майстор Дрефос... — започна Тото. Сцената, на която беше станал свидетел току-що, го беше смутила дълбоко.

— А, Тото — усмихна се Дрефос. Явно беше в добро настроение днес. — Видял си прототипа?

— Да, майстор Дрефос, но...

— Какво мислиш? — Дрефос заслиза по стъпалата на издигнатата рампа. Работниците в цеха получаваха чертежите и спецификациите на новите части и компоненти, които щяха да влязат в производство.

— Новият зареждащ механизъм работи гладко — отговори Тото. Въпросът на Дрефос и нуждата да обсъдят по-фините аспекти на техническата работа отвлякоха вниманието му от другата тема. — Но детайлите ще трябва да се изработят много прецизно. И най-малката грешка би довела до засечки.

— Другаде това сигурно би представлявало проблем — съгласи се Дрефос, — но тук, в Хелерон, уменията на работната ръка, технологията и машините са в пълна хармония. В Империята би ни се наложило да правим компромиси с изработката, но слагайки ръка на Хелерон, генералите на Императора сякаш са ми прочели мислите. Хелерон е наш и ние сме тук.

— Може би ще се наложи да внесем промени във вътрешната резба или поне да изпробваме различни варианти на диаметъра и ъгъла.

— Няма проблем — съгласи се Дрефос. — Пробвай колкото искаш. Давам ти два дни. След това започваме със струговането на първата партида.

— Първата партида, майсторе? — повтори невярващо Тото.

— А ти какво, да не си си мислел, че ще направим само една бройка? — Дрефос се ухили и зъбите му блеснаха на фона на петносаното му лице. — Нещо като експонат? Любопитна хрумка, която да изложим в музей? За какво според теб са тези фабрики, Тото?

— За... не може да бъде... — Прилоша му, залитна и сигурно щеше да падне по стълбите, ако Касзаат не се бе пресегнала да го хване.

— Обясни на майстор Тото как правим ние нещата — подметна през рамо Дрефос.

Касзаат се хилеше, а и другите се усмигнаха, кой повече, кой по-малко, развеселени от невежеството на най-новия си колега.

— Правилото е да се работи само по един проект — обясни Касзаат. — Когато войната изисква да впрегнем силите и уменията си, насочваме всички ресурси към един проект. И този път късметлията си ти. Твоят проект. Три фабрики, стотици работници, самите ние, всичко това ще работи върху твоето устройство.

Зави му се свят. Всичко се случваше твърде бързо.

— Ами тогава да започвам с пробите — каза той.

Колегите му вече се бяха пръснали из цеха, всеки по своите си задачи. Касзаат също понечи да тръгне, но Тото я спря.

— Довечера аз... Може ли да поговорим... да дойда да си поговорим довечера? Трябва да... искам просто да...

— Просто ти трябва някой — отбеляза тя с многозначителна усмивка. — Аз мога да бъда този някой. А може би и на мен от време на време ми трябва някой.

26.

— Портите са залостени — съобщи Линео Тадспар. Изглеждаше по-стар отвсякога.

— Последният влак замина ли? — попита го Стенуолд.

— Не, забавиха се с товаренето.

Говорителят на Събранието се присъедини към сбирката на Военния съвет, който значително се различаваше по състав от първия. С приближаването на векианската армия мнозина бяха решили, че в крайна сметка войната не е за тях, други пък се бяха присъединили със закъснение, открили у себе си неподозиран военски ентузиазъм. На каменните скамейки седяха преподаватели от Академията, занаятчии и градски магнати, намерили в себе си необходимата смелост, за да посрещнат този час. И часът беше ударил.

— Допреди час западната порта беше отворена, но векианците вече са на границата на артилерийския ни обхват по целия периметър на стената и всеки, който дръзне да напусне града, ще падне право в ръцете им — докладва Уейбrait, един от малцината, участвали в сбирките на съвета от самото му учредяване. — Все още не са затворили плътно кръга около Колегиум, но сигурно и това ще стане. Засега лагерите им са на равни интервали един от друг.

— Целта им е да ги атакуват в пролуките, да ви заблудят, че отделните лагери са самостоятелни единици — каза сериозно Балкус. Никой не го беше канил изрично, но той не се делеше от Стенуолд, а и за разлика от повечето присъстващи познаваше от първа ръка начина, по който мравкородните водеха войните си. — Но ние, мравкоидите, никога не се делим на самостоятелни единици. Не трябва да го забравяте и за миг.

— Така или иначе, не сме в състояние да ги нападнем — заяви Линео Тадспар.

— Доколко може да се разчита на портите? — попита Кимон, загледан в грубата скица на града пред себе си. Плъзна писалката по очертаанията му и посочи: — Колегиум е труден за отбрана. Има твърде

много излази през крепостната стена. Плюс реката, железопътните релси и пристанището. Колко яки са портите?

— Научихме няколко номерца след последния си сблъсък с векианците — отбеляза Тадспар.

— Същото важи и за тях — предупреди Стенуолд.

— Така е, но вярвам, че ние се учим по-бързо. Това все пак е силната ни страна тук, в Академията. — Тадспар се наведе над картата пред Кимон. — Портите имат втора защита, панели, които се спускат от вътрешната страна. Проектът беше на баща ми, между другото. Изработени са от яко дърво с бронзова обшивка и би трябвало да издържат на силен удар от всяка обсадна машина и таран, за който се сетите. При реката има решетка. Може и да я разбият с цената на много усилия, но поне няма да ни изненадат с атака от тази посока. При релсите също има порта — екип от наши инженери я подсилва и в момента. Пристанището... и то не е съвсем беззащитно. Какъв всъщност е военноморският им състав, някой знае ли?

— Девет бронирани кораба и един много голям флагман — отвърна някой от задните редове. — Двайсетина кораба с дървен корпус. Плюс петдесетина по-малки съда и шест големи баржи, които се влачат накрая. Снабдителни кораби, предполагам.

— Пристанището ще бъде атакувано скоро — предупреди Кимон. — Аз отговарям за отбраната на западната стена. Кой отговаря за южната?

— Аз — обади се Стенуолд. Усещаше как напрежението се катери към връхната си точка. На плещите на хората тук тежеше трудната задача да овардят Колегиум, град на учени и философи, от апетитите на многохилядна и високодисциплинирана мравкородна армия, която е стегнала в пръстен крепостните му стени. — Приемам всякакви предложения.

— А как стоят нещата с нашето снабдяване? — попита Уейбrait. — През последните дни се евакуираха стотици и въпреки това градът е по-пълнен с хора отвсякога. Всички западни села са опразнени и част от жителите им са тук, без провизии, само с дрехите на гърба си.

— Винаги сме съхранявали грижливо реколтата — каза Тадспар. — Ще разпределим наличното. Би трябвало да стигне, докато дойдат сарнианците.

— Майстори — намеси се Стенуолд, — искам да повдигна един въпрос, който без съмнение всеки от нас си е задавал негласно. Последния път векианците бяха победени след намесата на Сарн, но преди това ние удържахме напора им в продължение на десетници. Векианците го знаят. Дори те не са толкова заслепени от гордост и алчност, че да са го забравили. — Плъзна поглед по колегите си, от лице към лице, и видя, че малцина са склонни да го погледнат в очите.

Кимон беше един от тях.

— Казваш, че векианците са предприели тази кампания, защото смятат, че Сарн няма да ни дойде на помощ. Или че дори неговата намеса няма да промени нещата.

— Тайно оръжие? — предположи някой.

— Това са спекулации — настоя Тадспар. — Защо сарнианци да не дойдат?

— Истината е, че ние нямаме представа за реалното положение — изтъкна Стенуолд. — Единственият безспорен факт е, че векианската армия е пред стените на Колегиум. Векианците мразят поражението, значи вярват, че могат да победят.

— Може би се надяват да превземат стените преди армията на Сарн да е пристигнала — допусна Уейбrait. — Ако сарнианци заварят Колегиум завладян, може да се откажат и да направят кръгом.

— Казвам само, че не бива да водим тази война с презумпцията, че рано или късно Сарн ще дойде да ни спаси — подчерта Стенуолд. — Ако ще се бием, трябва да е с идеята, че можем да разчитаме единствено на себе си.

Това определено не им хареса. Видно беше, че нито един от членовете на съвета не желае да го приеме. Просто трябва да удържат, докато... това си мислеха всички. Кимон срещна погледа му и кимна.

Куриер нахлу в залата, бръмбарородна девойка, останала без дъх.

— Артилерията им започна да ни обстрелва! — съобщи тя. — Какво да правим?

Кимон стана.

— Всички офицери да заемат местата си! — нареди отсечено той. — Стенуолд?

— Тук.

— Падне ли пристанището, пада и градът, а те ще го атакуват утре или най-късно вдругиден. Чуйте всички — ако някой дойде при

вас с идея как да защитим пристанището, веднага го пратете при Стенуолд. Не се знае от кой храст ще изскочи бръмбар.

Векианците нямаха равни в мобилизацията. След като приеа предложението, което Талрик и Даклан им отправиха от името на Империята, те събраха цяла армия за броени дни. Като всички мравкородни, и векианците бяха родени войници. Мълчаливият призив беше обходил целия град и също толкова мълчаливо на него се бяха отзовали хиляди. След това остана да се организира набирането на материали, машини, провизии. Но и този аспект на войната беше планиран отдавна, защото Век се бе готвил за тази кампания в продължение на десетилетия, дебнейки кога сарнианският щит ще се вдигне от омразния град на учените. Провизии и муниции чакаха на склад, машините се поддържаха в изрядна готовност. Ежегодно тактиците на Век се събираха и решаваха какво да се добави към основния план, а занаятчиите търпеливо работеха по военните си проекти.

Затова, когато пристигнаха и обсадиха Колегиум, действията им бяха истински шедьовър на военната дисциплина. Нямаше и един човек, който да не знае съвсем точно мястото си. Инженерите се заеха незабавно с инсталирането на машините — оловомети, катапулти и скорпиони, требушети и балисти, целия набор от разрушителни устройства, които векианските занаятчии бяха измислили и конструирали междуременно. По-малките машини бяха транспортирани до Колегиум с фургони и каруци или бяха пристигнали на собствен ход. По-големите бяха сглобени на място под надзора на занаятчиите и с неуморните, безпогрешни усилия на техните екипи. За онези, които наблюдаваха ставащото от крепостните стени на Колегиум, бойният план на векианците приличаше на пергамент, който се разгъва плавно и без никакви засечки около града.

Акалия не си направи труда да следи лично подготовката на хората си. Нямаше нужда. Всички те бяха в главата ѝ, всяко отделение и взвод я информираше периодично за степента си на готовност. По мисловната мрежа получаваше точна карта на бойното поле, съвкупност от гледните точки на всеки отделен войник. Макар да

седеше в палатката си, тя беше навсякъде, където имаше и един войник под нейно командване.

„Действайте“ — инструктира хората си тя и повика тактиците на съвет. Те се отзоваха като един, готови да чуят заповедта. В същото време инженерите зареждаха и запъваха обсадните машини, всички до последната и всички едновременно.

„Проба на обхвата“ — излъчи следващата си заповед Акалия и по една машина от всяка батарея изстреля снаряд към светлите крепостни стени на Колегиум. „При мен“ — призова тя подчинените си офицери, излезе навън под следобедното слънце и обхвана с поглед прашните валма от попаденията на пробните изстрели — раздробен на брашно камък там, където снарядите бяха ударили стените, и обикновена прах при неточните.

„Корекция на обхвата“ — инструктира тя и усети как подчинените ѝ занаятчийци правят измервания и бързат да нанесат нужните промени във височината и ъгъла.

„Еднократен залп“ — реши тя и миг по-късно земята под краката ѝ се разлюля, когато всички машини под нейно командване отскочиха едновременно назад от силата на отката. И този път стената се оказа извън обсега на част от машините, но сполучливите попадения бяха повече от несполучливите. За кратко по периметъра на Колегиум разцъфтяха облачета каменна прах, почти като при празнични фойерверки.

„Какви са щетите?“ — попита тя. Пред артилерийските позиции имаше офицери, които наблюдаваха с телескопи стените и търсеха слаби места. Сега рапортите им полетяха към Акалия: „Никакви, тактик. Няма следа от щети, тактик. Съвсем повърхностни, тактик.“

Не беше и очаквала друго, защото брѳмбароидите, при всичките си недостатъци на низша раса, знаеха как да редят камък върху камък. Тактиците на Век бяха взели това предвид, когато организираха кампанията. Голяма част от артилерията още беше в процес на сглобяване — гигантски требушети, оловомети и каменомети, с които да атакуват крепостната стена; шрапнелни балисти, с които да разчистят от защитници бойниците при по-близък обхват; моторно задвижвани тарани и разтегателни кули, с които векианската армия да превземе стените. Имаше дори експериментални гранатомети —

деликатни, източени по форма устройства, направени така, че да мятат леките си снаряди навътре в града.

Флотата беше блокирала речното устие и чакаше сигнала ѝ за нападение, но стените бяха първи в списъка. Акалия беше войник традиционалист и предпочиташе традиционните методи пред неизвестностите и рисковете на едно нападение по вода.

„Започнете масиран обстрел с цялата налична техника — разпрати заповедта си тя. — Бийте стените до залез-слънце. А утре призори ще знаем резултата.“

— Войниците да слязат от стените! — изрева Кимон, макар сам да вървеше по източната стена под дъжда от снаряди, пренебрегвайки собствената си заповед. Повечето снаряди не достигаха целта си, някои вдигаха фонтани от пръст сред нивите, други сееха разрушение сред сгъчканите постройките извън градските стени — странноприемници, складове, фермерски чифлици, сега всичките изоставени. Имаше и попадения в стената и всяко от тях Кимон усещаше през сандалите си. Няколко дори прехвърлиха стените и събаряха зидове в самия град.

Спря, върна се няколко крачки назад и зачака. След миг оловна топка забърса бойниците на три-четири метра пред него. Открил беше един сърдит кесиански юноша сред доброволците и благодарение на него сега можеше да се разхожда спокойно сред войниците и да им вдъхва кураж със своята неустрашимост, докато през цялото време момчето наблюдаваше атаката и го предупреждаваше по мисловната връзка за непосредствените опасности.

Крепостните стени на Колегиум също имаха артилерия, но векианците бяха докарали забележителен набор от обсадни машини, повече и от най-песимистичните прогнози на Кимон. Колегиумската артилерия беше четирикратно по-малобройна по западната стена, където бе съсредоточен най-тежкият вражески обстрел. Скоро тя щеше да попадне в обхвата на векианските машини и унищожаването ѝ щеше да разчисти пътя за вражеската пехота.

Но докато Век разчиташе на силата, Колегиум разчиташе на интелекта. Недалеч пред него екип от занаятчии работеше върху едно такова „интелигентно“ оръжие. В резултат на усилията им гигантският катапулт започна да се върти и да се прибира педя по педя в каменната

зидария на кулата си сред скърцане на чаркове и съскаща пара. Понататък по протежение на стената друг екип занаятчийски монтираха големи метални щитове около балиста за многократна стрелба. Кимон се смъкна на едно коляно и надникна през парапета към града. Долу имаше тристатина души от градската стража и той викна към тях:

— Махнете се! — Замаха трескаво с ръце. — Изтеглете се вляво и вдясно от мен! Махнете се отгук!

Повечето разбраха какво се иска от тях и хукнаха презглава, кои наляво, кои надясно. Миг по-късно огромна скала профуча над главата на Кимон, пропадна надолу между разбягалите се хора, заби се в стената на сградата отсреща и ги засипа с камъни колкото юмрук. Неколцина пострадаха, но мнозинството се отърваха без драскотина. Не беше очаквал, че ще е чак толкова трудно да командва войници, с които не е в мисловна връзка.

Поне да бяха войници като войници, но не. Ентусиазъм и решимост имаха в изобилие, но дисциплината им търпеше сериозна критика. Част от така наречената колегиумска войска се състоеше от набора на градската стража, която макар и сносно въоръжена, беше свикнала да потушава кръчмарски сбивания и да лови крадци, а не да води война. Повечето „войници“ обаче бяха чисто и просто цивилни граждани, проявили доблестта да се пишат доброволци. Някои си бяха донесли свои си оръжия, други бяха получили такива от складовете на Академията. На онези, които имаха някакви занаятчийски умения, бяха поверени по-сложни оръжия — арбалети за многократна стрелба, пронизвачи, гвоздистрели, губители и каквото друго бяха изровили от учебните работилници. Направили бяха опит да разделят „войската“ на отряди според типа въоръжение, но истината бе, че навалицата от мъже и жени, които Кимон виждаше сега от стената, беше миш-маш от копия, мечове, арбалети, тояги и земеделски сечива.

Изправи се отново. Очакваше да го залее отчаяние, а вместо това откри в себе си някакво странно чувство на гордост. Ако защитниците бяха мравкородни от собствения му град, щяха да са срам и позор за войнишкия занаят, но не бяха. В голямата си част бяха бръмбарородни, но имаше и други — мухоиди, мравкородни ренегати, паякоиди, полуродни, имаше дори богомолкоиди и молецородни. Бяха представителна извадка на Колегиум, градът, който беше отворил портите си за света.

Стигна до кулата с катапулта, скрил се вече наполовина, но продължаващ да се спуска с мъчително скърцане под нивото на стената. Един мъж, занаятчия от Академията, клечеше до бойниците с телескоп и с нещо като секстант, и правеше бързи изчисления.

— Ще стане ли? — попита Кимон. Името на мъжа му убягваше, но когато той вдигна глава и го погледна през тежките си защитни очила, позна в него майстор Граден, преподавателя по приложна механика на флуидите.

— Увериха ме, че ще стане. Не е по моята част, очевидно, но математически е проста работа — обясни Граден. — Между другото, майстор Кимон, решихте ли вече за моето изобретение? Пясъкът ни е подръка, а чираците ми са готови да го вдигнат на стените.

Изглежда всеки втори занаятчия в Колегиум вярваше, че е измислил нещо революционно, което да помогне за отбраната на града. Кимон не разбираше нищо от машини и занаяти, но споменаването на пясъка раздвижи паметта му.

— Нека го приготвят — каза той, повече за да угоди на колегата си, отколкото заради нещо друго. — Не се знае от кой храст ще изскочи бръмбар.

Продължи нататък към следващата машина. Зад него поредният снаряд удари стената и тя потръпна като живо същество под краката му.

— Май не бързат да нападнат — каза един от войниците. Стенуолд поклати глава.

— Ще нападнат, но не още. Веригата ще е първата ни отбранителна линия, затова трябва да е готова навреме.

— Но механизмът никога не е бил използван за... — Войникът махна с ръка. — Всъщност, не знам дали веригата изобщо е била използвана за нещо, каквото и да било, майстор Стенуолд.

— Намасли я, прикачи я... ако трябва, я подмени проклетницата. Само не ставай човекът, заради чийто провал Колегиум ще падне.

Не беше честно, но мъжът се стресна, засрами се и хукна да си свърши работата. Стенуолд погледна към хората, които беше повикал, но после морето отново привлече вниманието му. Намираха се в канцеларията на пристанищния управител и гледката през широкия

прозорец щеше да е великолепно, ако не бяха грозните лекета на векианската флота. Бронирани кораби, някои с метална обшивка, други с изцяло метални корпуси и чудовищно мощни двигатели, оформяха авангарда — чакаха на котва и бълваха дим през комините си.

— Как изобщо ще ги спрем? — притесни се Стенуолд, защото Колегиум нямаше своя флотилия. Малкото кораби в пристанището нямаше да са там, ако бяха успели да се изтеглят преди блокадата, а и те определено не бяха бойни съдове.

— Пристанището има артилерийска отбрана, а да не забравяме и веригата, майсторе — напомни му Кабре, мухородна занаятчийка от Академията. — Но отбраната е била замислена да защитава пристанището срещу дървени кораби, организирана е преди трийсет години и оттогава не е модеризирана. Знаете как е. При последната си кампания Век нападана по суша и никой не е мислел, че...

— А сега ние ще платим данък за тази липса на въображение — изръмжа Стенуолд.

— Като ги гледам онези бронирани чудовища, най-много да ги одраскаме с нашата артилерия — призна Кабре и се почеса по тила.

— С какво друго разполагаме? — попита Стенуолд.

— Майстор Трудан? — Мъжът беше бръмбаророден и поне десетина години по-млад от Стенуолд. Като за бръмбар изглеждаше слаб и атлетичен.

— Да, майстор?...

— Вèлик, майстор Трудан. Безрад Вèлик. Имам екип от хора, майстор Трудан. Двайсетина всичко. От известно време работим по едно изобретение за сарнианците, но едва ли ще възразят, ако го използваме за собствената си отбрана.

„И не добавя *докато пристигнат*“ — отбеляза си наум Стенуолд. Името Безрад му се струваше като лоша поличба. Така обикновено кръщаваха деца, чиито майки са починали при раждането.

— Слушам ви, майстор Вèлик.

Безрад Вèлик огледа предизвикателно десетината занаятчийци, прикрепени към Стенуолд.

— Разработих едномоторен ортоптер, майстор Трудан. Вече имам трийсет машини в работна готовност, но само двамайсет обучени пилоти, които да летят с тях.

Изглеждаше невъзможно.

— Трийсет ортоптера? Но къде?... — фиксира го с поглед Стенуолд.

— Те не приличат на обикновени ортоптери, майстор Трудан. Съвсем малки са и се носят на гръб, както ще видите. Когато флотата потегли насам или армията настъпи към стените, моите хора ще излетят. И ще засипят противника с гранати и запалителни снаряди. Корабите им може да са с метални корпуси, но палубите им не са бронирани. Можем да пуснем експлозиви в комините или върху обсадните им машини.

— Ще ви изпозастрелят — предупреди го Кабре, но в очите на Вèлик гореше огън, или на патриотизъм, или на лудост.

— Добре дошли са да опитат, но ние ще надбягаме стрелите им. Майстор Трудан, ние ще участваме, пък било то и като втора отбранителна линия.

— Има и други летящи машини — подхвърли несмело възрастна бръмбарородна жена. Стенуолд не помнеше името ѝ, знаеше само, че има нещо общо с летището. — Двайсет от различен вид, които прибрахме отсам стените. Заедно с леталата на майстор Вèлик можем поне да затрудним настъплението на векианците.

— А междуременно аз мога да обуча още пилоти за моите машини — добави Безрад Вèлик.

— Направете го — съгласи се Стенуолд. — Друго? Хайде, чакам предложения.

— Извинете, майстор Трудан. — Мъжът беше мравкороден със синкава кожа и Стенуолд нямаше идея откъде е родом, какво остава кой е и как му е името. Но очевидно не беше воин въпреки расата си. Заседналият живот се беше отразил драматично на фигурата му, особено в средния дял.

— Да, майстор?...

— Цейтус, майстор Трудан. — Изпитото лице на мравкоида се разтегли в усмивка. — Аз имам едно акватично автовозило, майстор Трудан, върху което работя от години.

— Една лодка, майстор Цейтус...

— Не е лодка, майстор Трудан. — Цейтус огледа с подозрение останалите занаятчии в стаята сякаш се боеше, че някой от тях ще се

опита да му открадне идеята. — Моето автовозило се движи под водата.

Стенуолд го зяпна.

— Потопяемо автовозило?

— О, истинска красавица ми е тя, майстор Трудан. — Очите на Цейтус грейнаха. — Пробвал съм я в езеро Сидерити. Няма да повярвате какви чудеса има под водата там...

— И сега сте готов да впрегнете вашата красавица в услуга на града?

— Този град е моят живот, майстор Трудан. А ако за в бъдеще се намери финансиране за моя проект?...

— Да, да — побърза да го успокои Стенуолд. — Нека първо спасим града, а после Събранието със сигурност ще възнагради спасителите. Та тази ваша потопяема лодка... какво може да прави?

— Да се движи под водата — повтори Цейтус, а после добави след кратка и някак неохотна пауза. — Да пробива дупки в корпусите на вражеските кораби. Евентуално да прикрепя устройства, ако някой от колегите тук измисли такива. Има ли експлозив, който да се взривява под вода?

— Не съм чу... — започна Стенуолд, но сякаш по магия един от другите занаятчийци вече бе вдигнал ръка.

Когато се смрачи, Акалия даде сигнал за отбой. Нямаше смисъл да хаят артилерийските муниции за неточна стрелба по тъмно. Последните рапорти потвърждаваха известни щети по западната стена, която беше понесла най-тежкия обстрел — по парапета и бойниците имало пролуки, а тук-там зидарията била сериозно изронена. Тези отслабени места щяха да бъдат основната им цел през следващите няколко дни. Успееха ли да разхлабят зида, в стената можеше да се отвори пробойна, която да разширят с насочени залпове. А паднеше ли стената дори само на едно място, истинският щурм можеше да започне.

Откъм Колегиум не беше прозвучал и един ответен изстрел. Артилерията по стените беше защитена по различни хитроумни начини и макар това да дразнеше Акалия, не беше от съществено

значение — нека се крият, щом искат, но рано или късно нейните машини щяха да пробият дебелите зидове на града.

Започнеше ли щурмът обаче, колегиумската артилерия несъмнено щеше да се събуди и да вземе тежък данък от атакуващата войска, но война без жертви нямаше и нейните хора добре разбираха това.

„Обсегът на машините им със сигурност е по-малък от нашия“ — беше предположил един от нейните командири и тя бе вдигнала мълчаливо рамене. По една или друга причина засега артилерията на Колегиум мълчеше упорито.

Офицерите под нейно командване бяха разставили постови около лагерите, макар че вероятността бръмбароидите да замислят нощна атака клонеше към нулата. Време беше и Акалия най-сетне да се оттегли в палатката си. Уведомили я бяха, че осородният Даклан иска да говори с нея. Би могла да го държи в напрежение до утре и силно се изкушаваше да направи точно това, но после реши, че предвид благоприятното развитие на нещата, би било добре да му напомни за превъзходството на новия съюзник, с който се беше сдобила неговата прехвалена империя.

— Командир Даклан — поздрави го с жест тя, после се обърна към другия мъж. — И командир Талрик, нали така?

— Точно така, тактик — кимна Талрик. Приятно ѝ стана, че осойдът използва правилното обръщение, възприето в армията на Век. Самата тя смяташе, че отношението ѝ е по-любезно, отколкото този тип заслужава.

— Доволни сте, предполагам, от видяното дотук? — обърна се и към двамата тя. — Скоро ще видите как омразният ви Колегиум пада превзет, нали?

— Съвсем точно, тактик — обади се другият, Даклан.

— Да се чуди човек с какво толкова са ви разгневили глупавите бръмбари от толкова разстояние — подхвърли тя, присвила очи.

— Ами нали ги знаете бръмбарите, вечно се месят в хорските работи — бързо-бързо отвърна Даклан. — Империята е съсредоточила погледа си източно оттук, както знаете, но има данни, че Колегиум търси начин да се намеси.

— Така е, на всяка манджа мерудия са старчоците проклети — съгласи се презрително Акалия. — Вижте само какво направиха със

Сарн, и то за нула време. Заразиха цял град с абсурдните си идеи!

— Вярно и добре казано — кимна Даклан. Акалия се подсмихна на раболепния му маниер, но пък той беше съвсем на място, от друга страна. Очевидно бе, че ги е страх от нея и искат да ѝ се представят в най-добра светлина.

— Кажете ми, тактик — обади се другият. — Как преценявате тази първа бомбардировка? На мен ми се стори малко... нетрадиционна. — Даклан го стрелна с остър поглед. Изглежда се бяха разбрали да не повдигат този въпрос, реши Акалия и вдигна рамене, преди да отговори.

— Изразявате се неясно, командир Талрик. Ние, нравкородните, държим на прецизността. Какво точно имате предвид?

Талрик упорито не обръщаше внимание на колегата си и намръщените му погледи.

— Говоря за колегиумската артилерия по стените, тактик.

— Любопитно наистина — съгласи се тя. — Консултирах се с нашите занаятчии за възможната причина. Може би оръдията им са станали негодни поради липса на поддръжка, макар че това изглежда невероятно дори за Колегиум. Но пък колегиумци са плашливи. Може би инженерите им не са събрали кураж да са качат на стените под тежкия обстрел и да задействат артилерията.

— Може и така да е — каза Талрик, но нещо във физиономията му не ѝ хареса.

— Позволихме ви да дойдете тук като компромис — напомни им тя. — Но няма да търпя нахалство от чужденци.

— Разбира се, разбира се — побърза да я увери Даклан. — Ние просто... за пръв път виждаме такава могъща артилерия в действие. Нашите битки се развиват на друг принцип. — Лицето на Талрик трепна отново, но и този път Акалия не успя да разчете изражението му.

— Свободни сте — каза им тя без предисловия. Беше късно, а трябваше да си отпочине добре през нощта, за да е свежа за утрешната атака. Трябваше и да реши какво да прави с тези осородни. Току-виж се оказало най-добре, ако паднат жертви на войната. Проследи ги с поглед — напрежението помежду им с нож да го режеш, щяха да се скарат веднага щом се отдалечат достатъчно. Какво пък, поредната

разделена и хаотична раса. Когато му дойдеше времето, щяха да дишат прахта на съвършения векиански ред.

Акалия отиде право в палатката си. Там вече я чакаше роб, който да ѝ помогне със свалянето на бронята. Легна си и заспа с мисълта за утрешната атака.

Събуди се още с първия трясък и скочи от леглото. Земята трепереше. Всички в лагера бяха будни, но в първия миг никой не знаеше какво става.

„Постови, докладвайте!“ Умът ѝ се разтвори, но сред врявата от рапорти отговор нямаше. Постовите не виждаха атака и въпреки това атака срещу лагера имаше. Хора умираха, много малко, но все пак умираха. Затова пък откъм инженерите и занаятчиите на нейно подчинение придойде вълна от тревога.

„Какво става?“ — настоя за отговор тя. Усещаше ги как се щурат в тъмнината. Мракът беше почти пълен, защото плътни облаци скриваха месечината. Появиха се набързо напалени лагерни огньове, войници се стичаха към строя, но все още никой не знаеше от какво естество е заплахата. Една стотна внезапно изгуби половината си числен състав — огромен камък се бе стоварил отгоре им.

„Докладвайте! — повтори настоятелно Акалия. — Глави ще хвърчат заради това. Абсолютно недопустимо е.“

А после новината обхвана армията като горски пожар. Артилерията им беше подложена на системно унищожение.

„Как? — предаде следващия си въпрос Акалия. — Как ни атакуват?“ Войници сигурно, някакво елитно подразделение, промъкнало се под прикритието на мрака. Но тази мисъл едва бе прекосила главата ѝ, когато земята се разтресе отново.

И заедно с труса дойде и невъзможният отговор: „Стрелят от стените.“

За миг Акалия изгуби способността си да разсъждава. Нямаше представа какво трябва да направи, офицерите ѝ също нямаха представа как да действат, и в резултат цялата армия бездействаше парализирана. Земята потръпна отново, после още веднъж и откъм занаятчиите долетяха звуците на смазано дърво и разкривен метал.

Накрая Акалия стигна до единственото възможно решение. „Изтеглете артилерията. Което не може да се изтегли, разглобете го!“

По стените на Колегиум артилерията бе издигната, освободена, разкрита, изобщо беше на бойна позиция, така че занаятчиите от най-учения град в Равнините да демонстрират на практика постиженията си. Цял ден бяха вземали размери и правила изчисления. Хора, свикнали с класната стая и преподавателската катедра, бяха клечали зад бойниците и драдили сметки на хвърчащи листа. Някои бяха загинали, смазани от преки попадения, или бяха ранени тежко от каменни отломки. И сега плодът на усилията им разсичаше въздуха към вражеския лагер. Нощта беше безлунна и лагерът на векианците тънеше в мрак, само тук-там огньовете грееха като светулки в тъмнината, но на колегиумските занаятчии и инженери не им трябваше друга светлина — стигаха им малките лампи до листовите изчисления, колкото да виждат цифрите и диаграмите и да нанасят минимални промени в ъгъла и височината.

Катапултите и балистите, оловометите и требушетите на Колегиум пееха в един глас и засипваха с тежки снаряди и гюлета нашественика.

Някои не попадаха в целта, разбира се, било поради случайност или неточни изчисления, но по целия периметър на града векианската армия се събуди от трясъка на собствените си машини — требушети, раздробени на трески от сляпо насочени каменни снаряди; оловомети, разкъсани от тежки балистени стрели с експлодиращи наконечници. Изобретателните умове на Колегиум се бяха заели внимателно и безстрастно да елиминират незначителното предимство, спечелено от векианската армия през изминалия ден.

На сутринта стана ясно, че над три четвърти от артилерията, която векианците така грижливо бяха разположили и сглобили предния ден, е повредена непоправимо, и макар че завоевателите имаха резерви, които да хвърлят в обсадата, вече никой не хранеше празната илюзия, че стените на Колегиум са лесна плячка.

27.

В съня си Ахеос се намираше дълбоко в дебрите на Даракион — не в покрайнините на леса, където бе завел Че, за да ѝ покаже мрака на стария свят, а в сърцето му, където самият той беше стъпвал наяве само веднъж. И ето го тук, в разкривеното, гърчещо се сърце на гората сянка, от чиито обитатели бе дръзнал да подири помощ... и чиито обитатели бяха отвърнали на призива по свое, а не по негово желание. Ледените пръсти, с които бяха ровичкали в главата му тогава, още горяха в спомените му като дамга. И в замяна на това, че му посочиха къде осоидите държат Челядинка, те бяха поискали да им се плати.

Ахеос им беше длъжник, а дългове като този никой не можеше да подмине и рядко изплащаше с леко сърце.

В съня си Ахеос стоеше, обграден от чворестите, разкривени дънери на изтерзаните даракионски дървета и виждаше с очите на своя народ, за които мракът не беше пречка, какво има под техните сенки. За пръв път завидя на другите раси за неспособността да провиждат в тъмното, от която те вечно се оплакваха. Знаеше, че обитателите на леса някога са били богомолкородни. Част от човешкия им произход се беше запазил, но отгоре с тежка ръка и разкривен почерк бяха взели връх пълзящи тръни, крѳпки от тъмен лъскав хитин, смъртоносни шипове, грапава дървесна кора, оплетени лиани и святкащи фасетни очи.

Бяха много, тези даракионски обитатели, и всичките го гледаха мълчаливо. Шепотът им, подобен на драскане — слепена съвкупност от всички студени, сухи звуци на гората, — беше недоловим за слуха. Ала в безсловесния им поглед имаше послание. Не бяха доволни от него. Беше ги разочаровал.

В съня си той им извика, питаше ги какво е направил или не е направил, но те все така мълчаха, без да го изпускат от поглед, само посланието им се вгорчи още повече — от недоволство към отчаяние. Все така безсловесно, но и безспорно беше посланието им, сякаш се

излъчваше от застиналата им поза: „Защо ни загърби? Защо не оправда доверието ни?“

— Какво искате да направя? — попита той. — Кажете ми къде сбърках.

Над главата му, в пролуките между преплетените клони, небето просветля от светкавица; още една и още една, златен огън раздра мрака, но гръм така и не се чу.

И тогава те посочиха, всички и всеки поотделно, с пръсти, с щипки, с криви вейки — да привлекат вниманието му към едно конкретно дърво, което не изглеждаше по-различно от другите, — и той напрегна очи да разбере какво му казват.

Нещо разцъфна върху сбръчкана кора и отпърво Ахеос го взе за цвете, тъмно цвете, което лъсна влажно под танца на светкавиците. А после то потрепна и се стече гъсто и течено по дънера и Ахеос разбра, че е кръв. Сред всички страхотии, които беше познал в Даракион — насън и наяве, — това беше нещо ново.

Отвори уста да попита, но видя, че всички дървета — и тези в сърцето на леса, и другите по края му, всички кървят, че лепкавата течност сълзи обилно от невидими рани, стича се по дънерите и се събира на локвички между стърчащите корени. А над него светкавиците плющяха — или беше само една светкавица, която не намираще покой? — плющяха златни върху черно, златни върху черно.

Отстъпи назад пред червения прилив, но той прииждаше от всички страни, а обитателите на Даракион бавно се втечняваха, стопяваха се, но не сваляха до последно от него укоризнения си поглед.

— Какво? — извика им той и сякаш крилете на Изкуството му се отвориха без да ги е призовал, издигнаха го високо в бурното небе и Равнините се ширнаха пред погледа му... Равнините, а после Империята, Федерацията и отвъд. Проказата се разливаше от Даракион, кървавият прилив не признаваше граници и крепостни стени — Хелерон и Тарн изчезнаха, Аста и Мина. А после на картата, така невъзможно опната под погледа му, се появи пресни рани — Капитас, Колегиум, Шон Фор, Селдис — градове, удавени в кръв, която изригваше като гейзер от дълбините на земята, а в раните имаше гърчещи се като червеи гадини, дълги многокраки неща, които би трябвало вечно да си останат в мрака.

На следващата сутрин Ахеос изглеждаше по-блед и измъчен отвсякога.

— Пак ли не можа да спиш? — попита го Че.

Той поклати глава.

— Спах, но сънувах. — Отпусна се тежко до нея. — Сънувах Даракион. Нещо го измъчва. Той... иска нещо от мен, но не мога да разбера какво. Гласовете са неясни.

Че го гледаше притеснена.

— А ако разбереш какво иска, ще го направиш ли?

Ахеос плъзна празен поглед из общото помещение на таверната, почти празно в момента.

— Трябва, защото имам дълг към тях... а обитателите на Даракион не са кредитори, които да пренебрегнеш. Но не ги чувам ясно, затова съм с вързани ръце.

Скуто и Спера вече закусваха. Изглеждаха умърлушени почти колкото Ахеос. „И аз би трябвало да се чувствам зле“ — помисли си тя. Ала все още не бе в състояние да си даде докрай сметка за заплахата, надвиснала над собствения ѝ дом. Дали векианската армия е стигнала вече до стените на Колегиум? Твърде вероятно.

„Пази се, чичо Стен“ — изрече наум, сякаш мислите ѝ можеха да стигнат до него. Вечно забравяше, че не е войник, чичо ѝ Стенуолд. Лесно можеше да си го представи как се разхожда по крепостната стена и размахва предизвикателно меч към мравкородната орда.

Вече от два дни сарнианската армия беше в режим на мобилизация — войници, автовозила, артилерия, обоз, навсякъде течеше трескава подготовка за военна кампания. Близко половината разстояние щяха да изминат по релсовия път, но колкото повече приближаваха Колегиум, толкова по-вероятно бе векианците да са разрушили релсите, затова армията щеше да продължи пеша. Но пък никой не можеше да марширува като мравкородните. Те не знаеха умора, тръгнаха ли в поход, и скоро щяха да пратят векианците там, откъдето са дошли.

В таверната влезе офицер и тръгна към тях, сподирян от дрънченето на ризницата си. Огледа ги поред и каза:

— Коя от вас е Спера? — Излишен въпрос, защото името беше типично за мухородните, а Спера беше единствената от тази раса на масата.

Тя вдигна плахо ръка. Офицерът я погледна, после се обърна към всички тях:

— Трябва да дойдеш с мен. Сподвижниците ти също. Ако сред тези тук има такива, които не са ти сподвижници, имам заповед да ги задържа за разследване.

— Я чакай малко — ядоса се Скуто и се надигна.

— Всички тук сме нейни сподвижници — обади се Че. — Какво има, офицер?

Мравкоидът зяпаше Скуто със смесица от любопитство и отвращение.

— Призовани сте в царския двор, незабавно. Трябва да дойдете с мен.

— Защо? — попита настоятелно Скуто.

— Заповедите на царицата не подлежат на обсъждане — отвърна ядосано офицерът. — Не те знам от каква раса си, човече, но ще наредя да ти изпият всичките шипове, ако още веднъж си позволиш такъв тон.

Скуто продължи да го гледа предизвикателно, даже оголи разкривените си жълти зъби в заплашителна гримаса, но не каза нищо. Офицерът отстъпи крачка встрани и те се изнизаха един по един край него. Пред таверната чакаше отделение от десетина войници, които да ги ескортират.

— Какво става? — прошепна с предрезгавял глас Че.

— Не знам, но не е на добро — каза Ахеос, преди офицерът да им кресне отново.

Този път царицата ги прие сама, без нито един тактик или придворен. Войнственият офицер буквално набуца Скуто и другите в залата, където завариха някаква жена, седнала в далечния край на дълга маса. Преди Спера да им прошепне коя е жената, Че я бе взела за поредната мравкородна в доспехи.

Имаше само още един човек в залата, мухороден на средна възраст с емблемата на своята гилдия върху ръкава — радиални

осмици, вписани в кръг, които символизираха девиза на куриерите: „Навсякъде по света“.

Царицата на Сарн ги изгледа хладно, задържайки погледа си върху Скуто толкова дълго, че той запристъпва от крак на крак, а накрая не издържа и каза:

— Слушайте, ваше височество...

— Ваше величество — изсъска Спера.

— Ваше величество — поправи се той. — Ето какво. Аз съм шипороден и да, такива като мен рядко могат да се видят по тези места. Вярно, има и други като мен, не съм единственият. Не, не ме боли, защото знам как да не се бода на собствените си шипове. Това достатъчно ли е, ваше величество, с цялото ми уважение?

Другите затаиха дъх, но излиянието на Скуто, което би му струвало главата пред някоя паякородна дама или осороден офицер, тук остана без последствия, защото нравкородните малко държаха на етикета и още по-малко на церемониите.

— Да, достатъчно е. Остава само въпросът каква е връзката ти с един бръмбароид на име Стенуолд Трудан — каза тя.

Скуто сви рамене.

— Той ми помогна да се установя в Хелерон, когато всички други ми обръщаха гръб. Откри полезни умения у мен, ваше величество, и оттогава често сме си помагали един на друг. Има ли новини за него, ако мога да попитам?

— Последните доклади от Колегиум го упоменават като един от техните... — последва кратка пауза, в която някой скрит от очите помощник изглежда я снабдяваше с нужната информация — ... войнестори, такъв изглежда е терминът, който използват.

— Знаете ли дали боевете са започнали вече, ваше величество? — не се сдържа Че.

— Така изглежда. Значи вие четиримата сте неговите агенти в моя град. Делегацията, пратена да ни спечели на ваша страна в борбата срещу осоридите?

— Точно така, ваше величество — потвърди Че.

— В такъв случай, смятайте, че сте ни спечелили, макар и по начин, който едва ли ще ви хареса — заяви с ирония царицата. — Вече сте чули, че Хелерон е преминал в ръцете на Империята. Имаме основания да смятаме, че Сарн е следващата им цел.

— Сарн, ваше величество? — опули се Скуто. — Вашият град?

— В момента — каза тя — тече жестока надпревара между моите занаятчии и имперските. Моите разрушават релсите на Железния път, а техните заменят повредените с нови. Битката е неизбежна. Нашите агенти докладват, че имперските армии усилено се готвят за поход срещу моя град.

Гледаха я сащисани. Тишината в залата натежа непоносимо.

— Сигурно разбирате какво означава това — продължи царицата.

Не разбираха. Не бяха в състояние. Твърде много неща се случваха твърде бързо.

— Означава, че не мога да пратя войниците си в Колегиум — обясни тя с известно съчувствие. — Трябва да защитя собствения си град, собствения си народ.

Че ахна.

— Но... Колегиум не може да издържи срещу Век. Нашите граждани не са обучени войници. Ваше величество, умолявам ви...

— Не ми е лесно да взема това решение — прекъсна я царицата с глас, който не търпеше възражения. — Колегиум е наш съюзник и съюзът ни с него винаги е бил плодотворен. Ако бях сигурна, че ще мога да удържа атаката на осоидите с половината си войници, без колебание щях да пратя другата половина да защити вашия град. До неотдавна с пълно право можех да твърдя, че моите армии са най-добре въоръжените и най-добре обучените в целите Равнини, но Равнините вече не са същите. И не само защото Век е пред портите на Колегиум или защото Хелерон е в ръцете на Империята. Най-последно получихме вести от Тарк и по всичко личи, че градът е паднал. Мравешки град. Град-държава като моя. Не мога да чакам, докато Империята стовари войските си пред стените на Сарн, защото тогава ще ни сполети участта на Тарк. Моите войници са най-добри на бойното поле, а не в отбраната на обсаден град. Затова ще се срещнем с осоидите на открито, пък нека тогава видим дали все още сме бойците, пред които трепери целият свят.

— Ами Колегиум? — извика Че. — Ами Стенуолд?

— Знаете ли какво е самотнишки отряд? — попита ги царицата. Изненадващо, само Спера знаеше отговора.

— Отряд със самоубийствена мисия, ваше величество — каза тя.

Устните на царицата се извиха едва доловимо.

— Моят народ не би го описал точно по този начин... но иначе да, мисиите, на които пращаме тези отряди, действително са отчаяни. Ще пратя един самотнишки отряд в Колегиум. Солидарността изисква повече, но повече от това аз не мога да си позволя. Три бойни автовозила с екипаж, толкова мога да откъсна от армията си. — Обърна се към мухородния пратеник. — Майстор Фрезе?

Той пристъпи напред.

— Ваше величество? — Изглеждаше пребледнял и когато хвърли крадешком поглед към Че, тя видя собствения си потрес, отразен върху лицето му като в огледало.

— Ти ми донесе вестта, че армията на Век приближава Колегиум — каза му царицата. — Сега пак ти ще върнеш отговора ми. Отговор, който ще попари надеждите на Колегиум и който ми тежи като камък. Когато пристигнеш, векианците сигурно вече ще атакуват стените.

— Задачата ще бъде изпълнена, ваше величество — заяви твърдо Фрезе. Каквито и опасения да имаше за собствената си безопасност, помисли си Че, мухородният явно мислеше най-напред за честта на гилдията си.

— Тръгвай тогава — заповяда царицата, той козирува и напусна залата на бегом. Жената, на чиито плещи тежеше отговорността и за управлението на Сарн, се обърна към Че и нейните другари. — Сами решете дали да останете тук, или да напуснете града — каза им тя. — Ала имайте предвид, че безопасен път към Колегиум вече няма.

— Някой трябва да тръгне със самотнишкия отряд — изтъкна Скуто.

— Изборът е ваш.

— Аз ще тръгна — реши Че. — Стенуолд е мой чичо.

— Ти и Ахеос трябва да продължите с усилията си тук — възрази Скуто. — Важно е да постигнете успех и с всеки момент това става все по-важно. Колкото до Стенуолд, аз по-още му бъда от полза. Войнемайстор, представете си! Знаете го какъв е, самозабравя се и все гледа да се прави на войник.

— Скуто, не... — започна Спера.

— Да — прекъсна я той. — Ваше величество, аз ще тръгна. Занаятчия съм и знам, че при машините всеки допълнителен чифт ръце е само от полза.

— Скуто! — Че посегна да го хване над лакътя, но спря миг преди да се набоде на шиповете му.

— Че, чуй ме — настоя Скуто. — Стенуолд ще иска да знае какво става тук, и не само онова, което ще му съобщи пратеникът. Какво става с вашата работа... все неща, които не бих доверил на лист хартия. Аз съм логичният избор, най-добрият избор. Ще помагам с автовозилата, а и съм кораво копеле. Помниш ли „Гордост“, когато избухна? Щеше ли да си тук сега, ако дебелията ми кожа не стоеше между теб и пламъците? А я ме виж, нищо ми няма.

— Дано да не грешиш, проклет да си — изсъска Спера. — Защото на грозниците като теб не им е писано да стават герои.

Салма отвори очи. Заслепи го слънчева светлина и за миг той си помисли, че го е заслепила *тя*.

А после си спомни. Скършеният меч. Някакви хора го бяха измъкнали като контрабандна стока от лагера на осоидите. Понечи да се надигне, но си спомни навреме за раните и се отпусна внимателно. Вече не го боляха толкова, а и силите му се връщаха малко по малко. Огледа се и видя Неро да седи недалеч.

Мухородният му кимна.

— Изглеждаш доста по-добре.

— Къде сме? — Рисува да се надигне на лакът. За повече нямаше сили, въпреки твърдението на Неро, че изглеждал по-добре. Плъзна поглед наоколо си — намираха се в обрасла с храсти долчинка, имаше и други хора, десетина сякаш. Няколко огъня горяха мъждиво, а от една купчина пръст долиташе аромат на пресен хляб. Примитивна пещ, изкопана в земята, досети се Салма. — Какво става, Неро? Кои са тези хора?

— Бегълци като нас — отговори мухородният. Посочи разнородна тройка с туники в мравешки стил — паякороден, мухойд и кесиански мравчочовек. — Тези са роби, измъкнали са се от града преди капитулацията...

— Тарк е обявил капитулация?

Неро изкриви лице.

— Не си чул, а? Не си и видял, предполагам. Осоидите... Те буквално разглобиха града от въздуха, точно както твоят приятел

предсказа, и в един момент нравкородните разбраха, че ако не искат Тарк да изчезне от лицето на земята, трябва да се предадат. Но тези тримцата извадили късмет, избягали навреме и сега си нямат нищо, точно като всички други тук. Колкото до тях... — Неро посочи към жената, която наглеждаше пещта. Три малки деца се въртяха край полите ѝ. — Имали са малко стопанство в края на Ръбатата пустиня. След падането на Тарк скорпионородните са започнали да грабят безогледно. Десетки малки ферми като тяхната и цели села били нападнати и опожарени. Смята, че съпругът ѝ може да е жив, но ако е така, значи е роб на скорпионоидите, а пред това смъртта е за предпочитане.

Имаше петима-шестима млади мухородни. Седяха скупчени в края на долчинката и следяха изпод вежди всички останали.

— Тези пък са бивши имперски роби — посочи ги Неро. — Останах с впечатлението, че са били нещо като банда, вероятно от Селдис. Като заловят престъпник, тамошните го продават в робство. Така или иначе, тези нещастници са в пълна безизходица. Знаят, че осоидите ще сложат ръка на Меро и Егел, в Паешките земи не искат да се връщат, и сега се преструват, че не са част от групата ни, но не си и тръгват, както виждаш. Колкото до господина и дамите зад теб...

Салма се обърна с усилие и стиснати зъби. Видя покрит фургон. На стъпенката седеше брадат мъж и дялкаше парче дърво. Момиче на дванайсетина години се беше проснало на гърба на впрегатното им животно — голям бръмбар с къси крака и свирепи на вид щипки. Друго момиче на възрастта на Салма оглеждаше без особен ентузиазъм храсталаците за някакви ядливи плодове. Всичките бяха с бяла коса и тъмна кожа, дрехите им бяха широки и в землисти цветове. По-голямото момиче усети погледа на Салма и обърна глава. Лицето ѝ беше със сърцевидна форма, очите — ясни, усмивката — плаха.

— Хлебаркородни — досети се Салма. — Не знаех, че ги имате и в Равнините. Във Федерацията гъмжи от тях.

— И в Империята е същото. Осоидите ги мразят — добави Неро. — Тук по-рядко може да ги види човек. Чувал съм, че идвали от юг — от Федерацията, покрай Доракс и оттам към Етерион, дори по пътя Хелерон-Тарк и на запад към Фелиал. Богомолкородните изглежда ги търпят, така поне съм чувал. Тези отряд имперски съгледвачи ги

открили по пътя и решили да се позабавляват и да им оплячкосат багажа. Нямаат представа какво е станало с другите от семейството им.

— Бежанци — прошепна Салма, спомнил си Дванайсетгодишната война. С напредването на осоидите стотици и дори хиляди бежанци бяха тръгнали по пътищата на Федерацията, където ставаха лесна плячка на бандити или сами прибягваха до кражби, за да се изхранят. Управниците се бяха опитали да намерят решение, но междувременно сраженията продължаваха, а мащабът на бежанската вълна беше невиждан.

А сега по всичко личеше, че същото ще се случи и тук.

— С какво можем да им помогнем? — попита той и Неро се изсмя хрипливо.

— Да им помогнем? Та ти дори не можеш да стъпиш на краката си, момче. Как мислиш да им помогнеш?

Салма го погледна втренчено, после бавно се надигна на колене. Зави му се свят и той се подпря с ръце на земята, за да запази равновесие. Докато Неро го зяпаше и се чудеше какви ги върши, младежът се надигна още, стъпи първо с едното стъпало, после и с другото, а след това се изправи бавно в цял ръст. Прониза го силна болка, но той стисна зъби и я пропъди.

Сега вече Неро скочи на крака, протегнал абсурдно ръце, сякаш би могъл да задържи човек, два пъти по-висок от него.

— Аз... мога... да си стъпя на краката — избълва Салма, макар че с мъка се удържаше на ръба на съзнанието. Знаеше, че е твърде вероятно да се срине на земята, затова се подпря на рамото на Неро. — Утре или най-късно вдругиден ще мога и да вървя — каза той. — А после ще мога и да направя и друго.

Ден-два по-късно мъж на име Косгрин се присъедини към бегълците. Беше бръмбаророден, но толкова висок и едър, какъвто Салма не беше виждал никога, а плещите и гръдният му кош бяха направо чудовищни. През първия ден не говореше много, държеше под око спътниците си, а вечерта събра дърва за огъня. На следващия изчака да се събудят всички, изправи се и заговори:

— Така, вижте се само. Идея си нямате къде отивате, нали? Затова ето какво ще направим. Аз отговарям за вас. И понеже аз

отговарям, ще ви заведе на сигурно място, но в замяна ще трябва да правите каквото ви казвам, а това означава, че ще получавам всичко, което поискам.

Мухородните младежи се скупчиха още по-нагъсто, като го стрелкаха с бунтовни погледи. Косите на всичките бяха подстригани съвсем късо, и на момчетата, и на момичетата, и пак всички бяха въоръжени, пък било то с пръчки и камъни. Само че Косгрен сигурно тежеше повече от всички им взети заедно, така че накрая мухоидите сведоха сърдито погледи.

Управлението на Косгрен трая мирно и тихо до края на деня. Бръмбарородният прибра храната на всички под претекст, че ще я разпредели по равно, макар всички да знаеха, но никой не го каза гласно, че неговото огромно шкембе първо ще се напълни.

А после, по здрач, Косгрен се приближи до фургона на тримата хлебаркородни.

— Старче — започна той.

Бащата и двете момичета го изгледаха предпазливо. Мъжът всъщност не беше стар, но бялата коса и брада подвеждаха погледа.

— Чу ли какво рекох? — повиши глас Косгрен. — Или си глух нещо?

— Чух те — отвърна хлебаркородният. Гласът му беше изненадващо мек.

— Мисля да ти облекча живота, старче. Мисля да те отърва от грижите за щерките ти.

— Животът ми и така си е добър, но благодаря за любезното предложение — каза хлебаркородният.

Косгрен се усмихна, а после събори мъжа на земята с един-единствен небрежен удар.

— Аз ще ѝ дам повече, отколкото ти можеш — заяви Косгрен и се ухили отвисоко на поваления баща. — Ти, моме, ела тук... освен ако не искаш баща ти да пострада още.

Бръмбароидът, осъзна Салма, говореше на по-малкото момиче. Не че това имаше особено значение.

Изправи се на крака, преди да се е замислил може ли, или не може да го направи, а Неро изприпка до него и взе да го разубеждава.

— Не си в състояние — рече му. — Потърпи малко... има си начини...

— Знам. — Салма се приближи в гръб към Косгрен, като влачеше крака. — Ей ти! — извика му той и великанът се завъртя да го погледне.

— По-полека, момко. Не искаш раните ти пак да се отворят, нали?

— Така е — потвърди Салма. Усецаше как нишката на живота му се е опънала до скъсване. Потръпна от страх, а после го обзе спокойствие. В този пущинак между бойни полета, в безсмислена свада като тази... защо не? Защо не, наистина? Постигнал бе целта си, намерил бе Скръб в окови, а после отново я беше изгубил и ето го тук. — Ще те спра — уведоми спокойно той Косгрен.

За миг едрият бръмбаророден изпадна в двоумение при вида на полуживия младок, който го заплашваше с... с какво? С нищо. После изкриви лице.

— Нагледен урок за момчета, които не правят каквото им се казва — обяви той, а след миг вдигна с лекота Салма, притисна ребрата му с тежките си лапи и младежът го бодна в лицето.

За част от мига светът се изпълни с врява и агонизираща болка, а после потъна в благословен и безмълвен мрак.

Дойде на себе си с чувството, че е изминало съвсем малко време. Врявата не беше стихнала, но болката в гърдите и корема му беше толкова силна, че му пречеше да се фокусира върху подробностите. Неро беше коленичил до него и току го питаше как е.

Не беше за вярване, че се е отървал само с един удар, но явно така беше станало. Или пък е имало още удари, докато е бил в безсъзнание. В такъв случай се беше отървал леко, предвид че още беше жив, но пък Косгрен и занапред щеше да тормози безнаказано спътниците си.

Врявата, осъзна най-после той, се дължеше основно на нечии писъци, но гласът беше на мъж, а не на дете.

— Какво става, Неро?

Мухородният изкриви лице в гримаса.

— Ами ти... ти един вид го резна, Салма. Що ме гледаш така? Нали точно това искаше да направиш?

— Резнал съм го? Какво?...

Неро хвана едната му ръка и я вдигна пред лицето му. Беше покрита с кръв, това Салма видя най-напред. А после видя и шипа — сърповиден израстък в края на палеца. След миг израстъкът се прибра плавно назад. Обзет от любопитство, Салма повтори няколко пъти движението; усети, че същото се случва и с палеца на другата му ръка.

— За пръв път се появяват. Кога?...

— Забелязах ги, когато те видях в палатката на щерките — каза му Неро. — Не знаех дали са нещо ново за теб, или си ги имал и преди.

Салма усети внезапно раздвижване, обърна глава и видя хора да се сбират около него. Надигна се с мъка и успя да седне на земята. Косгрин стоеше прав, притиснал с ръка окървавеното си лице. Окото му — единственото му оцеляло око — святкаше диво.

— Ах ти, копеле дребно — изгъгна той със задавен от болка глас.

Нещо помръдна край гиганта и Салма мерна блясък на метал. Хлебаркородният беше извадил нож с тънко острие, без предпазител и много остър. Всички се бяха събрали около него, дори мухородните гангстерчета. Когато Косгрин пристъпи напред, някой го замери с камък по рамото.

Хлипащ от болка, Косгрин ги измери с поглед — бандата на мухородните, бръмбарородната майка, бившите роби, семейството хлебаркоиди. Междувременно Неро също бе извадил кинжала си и го държеше небрежно за върха на острието, готов да го метне.

Косгрин изръмжа нещо — нещо в смисъл, че щом не искат да ги води, нека изпукат от глад тогава, — и се отдалечи със залитане.

Напрежението сред бегълците взе да намалява. Хлебаркородният коленичи до Салма и му предложи вода, която той прие с благодарност. Двете момичета надничаха любопитно иззад баща си.

Салма плъзна поглед по другите. Мухоидите се бяха върнали в тяхното си ъгълче, сякаш нищо не се беше случило. Тримата роби също се бяха отдалечили. Изглежда се бяха наместили в своя си йерархия с паякородния начело, неспособни да се отърсят от строгите правила на подчинение от предишния си живот.

Би трябвало да се чувства изцеден след случката, но не беше така. Чувстваше се по-силен.

На следващия ден ги нападнаха разбойници. Бяха десетина, половината яздеха по двама на кон. Водачът им — макар че каква ли утеха беше това, — се беше наконтил с коженото палто на Кострен.

И той беше бръмбароид, или почти. Кожата му беше синкавочерна — Салма и преди беше виждал хора с такава кожа, неотдавна, по време на последните си странствания. Бегълците се бяха движили с равномерно темпо, повечето вървяха пеша, но Салма се взеше легнал върху сеното в каросерията на фургона и зяпаше небето, притъмняло от обещание за скорошен дъжд. А после прогърмяха конски копита, малкият керван спря на място и повечето му членове обърнаха погледи към Салма.

„Защо се возя на фургона, всъщност — защото съм слаб и ранен или защото негласно са ме приели за свой водач?“ Нямаха нужда от водач... освен в моменти като този, може би. Салма се смъкна на земята, с облекчение откри, че краката го държат, и обхвана с поглед разбойниците, чиито осем коня оформяха полукръг пред фургона. Впрегатният бръмбар изсъска раздражено и размаха щръкналите си щипки, но водачът на бандитите не му обърна внимание.

— Предлагам да не усложняваме нещата — каза той, като местеше поглед между бегълците. — Времената са трудни, хора се лутат изгубени, всички са жертви и така нататък и прочие. — Говореше с акцент, който Салма бе чувал и преди, а маниерът му на изразяване доказваше правотата на казаното, определяйки го като човек, който едва наскоро се е преквалифицирал в пътен разбойник. — Затова нека видим какво имате. Ще си вземем нашето, а вие ще си продължите по пътя.

Салма огледа хората му. Истинска сбирщина от гледна точка на произхода, но не толкова окъсани и мръсни, колкото можеше да се очаква. Явно не бяха отчаяни отрепки, прибягнали по неволя до пътните грабежи. Повечето бяха с доспехи — кожени жакети и кепета, подплатени елечи, един дори беше с ризница мравешка направа. Въръжени бяха кой с меч, кой с брадва, а един полуроден с богомолска кръв държеше запънат лък със стрела на тетивата. Армията на Салма разполагаше с няколко ножа, няколко сопи и тоягата, която хлебаркородният Сфайот беше отсякъл и огладил за Салма.

Сега се подпря на нея с надеждата да прикрие по този начин слабостта си.

— И какво толкова имаме, според вас? — попита той. — Мислите ли, че сме имали време да си съберем багажа, преди да тръгнем на път, преследвани по петите? — Салма удари с тоягата по земята и върхът ѝ потъна в спечената пръст. — Ако сте търговци на роби, значи ще се бием с вас, пък после продайте, ако щете, труповете ни. Но ако търсите пари, скъпоценности, вещи или друго материално имущество, нямаме. Нищо си нямаме. Елате и се уверете сами.

— Не сме роботърговци — отвърна водачът на разбойниците. — Мнозина от нас са били потърпевши от този вид търговия и не биха рискували да припарят до пазарите за роби. — Усмихна се и зъбите му светнаха на фона на тъмната кожа. — Водно конче, нали? От Федерацията. На времето познавах доста от твоите хора. — Скочи от коня си и Салма чу дрънченето на плетена ризница под палтото на Косгрин. Без да чакат заповед, двама от другарите му се смъкнаха от гърба на общия си кон и тримата подминаха Салма да огледат фургона.

— И вие сте роби, така ли? — попита Салма. Докато другарите му ровеха из сеното по дъното на фургона, водачът им се обърна да отговори:

— Някои от нас.

Ризницата на мъжа беше с метални плочки, забеляза Салма. Видя и цвета им, както и модела на меча, който мъжът носеше.

— Ти си от помощната войска — определи той.

Водачът на бандитите го изгледа продължително.

— Е и? — отвърна той след дълга пауза.

— Тук няма приятели на Империята — обясни Салма. — Самият аз преди време бях пленник в Мина.

— Нищо няма, само фургонът — докладва един от бандитите. — А и за него пукната пара не можеш взе.

— Извинете, господине — намеси се хлебаркородният Сфайот. — Нищо си нямаме, уверявам ви. Дори храна нямаме. Ядем каквото намерим по пътя.

— Имате жени — отбеляза водачът на разбойниците. — Хлебаркородни?

Сфайот го наблюдаваше напрегнато и чакаше.

— Пеете и танцувате, нали? Нещо такова? Чувал съм, че сте музикален народ.

Сфайот кимна бавно.

— Ето какво, тогава — реши водачът на бандитите. — Предлагам ви сделка. Ние ще имаме грижата никой да не ви закача по пътя, а вие ще ни забавлявате с изкуството си. Каквато храна намерим, ще я делим. А после ще решим какво да правим с вас.

28.

Утрото дойде ясно и безоблачно и Стенуолд получи съмнителното удоволствие да му се наслади лично. Час преди зазоряване Балкус беше потропал на вратата му и продължи да тропа, докато врявата не вдигна Стенуолд от леглото.

Сега се намираше във временната си база в канцеларията на пристанищния управител, който се беше качил на кораб още при първите новини за нашествието на векианската армия. При него бяха занаятчиите от щаба му, куриерите, както и мнозина други, чиито умения и роля му бяха неизвестни. Балкус стоеше току зад него като въплъщение на войната с гвоздистрела си в ръка, и Стенуолд се зачуди какво ли ще стане, когато атаката по море започне наистина.

По самия си замисъл пристанището на Колегиум подлежеше на отбрана. Яка дига защитаваше отчасти устието му, а кулите от двете страни на входа разполагаха с артилерия — действаща, макар и поостаряла. Между двете кули имаше верига, в момента провиснала доста под дълбочината, на която газеха и най-тежките кораби и която на теория би трябвало да прегради входа на пристана, когато се изпъне докрай. Отбраната несъмнено е била приоритет при проектирането на пристанището, но самият проект е бил изработен преди две столетия, когато никой не е подозирал, че враговете ще разполагат с бронирани кораби, още по-малко с плавателни съдове, които се задвижват с двигатели, а не с платна или гребла. А след това никой не се беше сещал да модернизира защитните съоръжения — досега, когато векианци стовариха цяла бойна флотилия във водите на Колегиум.

„Надхитрени от мравкородни“ — пустоса наум Стенуолд, докато напрягаше мозъка си за някаква гениална идея, която да наклони везните в полза на защитниците. Успееха ли векианците да стоварят на брега войски — не какви да е войски, а своите великолепно обучени и дисциплинирани морски пехотинци, — доковете щяха да бъдат изгубени в рамките на половин час, а градът — най-много за ден.

— Движат се!

Викът изтръгна Стенуолд от мрачните мисли и той хукна към големия прозорец на канцеларията. От комините на бронираните кораби се издигаха плътни димни колони. Четири по-малки съда се движеха към пристанището, а гигантският флагман захождаше тежко в същата посока. Малките кораби от флотилията се подреждаха около него, някои с помощта на моторна тяга, други улавяха вятъра с платна.

— Артилерията готова ли е? — попита Стенуолд. — Къде е Кабре?

— Отиде на място — съобщи един от войниците. — Всичко е готово, майстор Трудан. Изчакайте и ще видите.

— Не — измърмори Стенуолд, защото не можеше просто да седи и да чака. Трябваше да направи нещо. Какво обаче? — Майстор Вèлик... той?...

— Готов бил, тъй рече, макар че лично аз не вярвам и на една дума от щуротиите му — каза занаятчията с подводните експлозиви. — Рече също, че ако искате, можело да идете и да видите изстрелването.

— Да, искам — реши Стенуолд. Огледа се за Балкус. — Къде е?...

Приглушен трясък долетя отблизо и дъсченият под се разтресе под краката му. За един умопомрачителен миг Стенуолд се върна две десетилетия назад — в Мина, чиито порти се огъват под тараните на осородните.

— Какво беше това? — попита, но никой не знаеше, така че той хукна обратно към прозореца и видя един склад, три сгради по-нататък, да гори с огънатата навътре фасада.

— Саботаж! — извика някой и Стенуолд тъкмо се чудеше кой би бил толкова глупав, че да саботира склад, когато втори запалителен снаряд полетя откъм гигантския флагман. Летеше в ниска дъга и по всичко личеше, че ще падне във водата, но векианските артилеристи се бяха прицелили добре и след миг още една от сградите на дока лумна в пламъци.

Повечето постройки тук бяха от дърво, даде си сметка Стенуолд, а после осъзна и друго: „Целят се в нашата артилерия.“ Морската дига на Колегиум беше символична, но двете широки кули вече изстрелваха пламтящи стрели с балистите си и големи камъни с катапултите си към приближаващите бронираните кораби, като коригираха в движение

прицела. Ала обсадните машини на векианците явно бяха огромни, на практика всеки от корабите беше плавателна обсадна платформа. Пристанищната артилерия на Колегиум не можеше да се мери по обseg с тези чудовищни машини.

Нещо проблесна в небето и Стенуолд видя хелиоптер да пикира лудешки сред пушека. Беше цивилна машина, безценното товарно летало на някой търговец, но сега пилотът го лашкаше в маневри, които конструкторът не беше предвидил и наполовина. Зад него надаваше вой източено летало с фиксирани криле и свистящи пропелери, следвано от тежък ортоптер хелеронска направа с нескопосано нарисуван златен скарабей на корпуса. Летището се беше включило в отбраната. Редно беше Стенуолд да иде и да види какви ги върши майстор Вèлик.

А после някой извика:

— Пазете се!

Стенуолд се обърна като последния идиот към прозореца и видя как цялата стена пред него избухва. Ударната вълна го отхвърли назад сред дъжд от отломки и събори всички останали. Стенуолд се стовари върху масата с картите, тя се строши под тежестта му, а на няма и педя над него се ливна вълна нагорещен въздух. Чу гласа си да реве някаква команда, но нямаше идея каква е тя.

А после му помогнаха да стане на крака. Не виждаше нищо, а лицето и едното му рамо горяха от болка.

— Какво?... Кой?...

— Споко. — Гласът беше на Балкус, но имаше и други звуци — пукот на пламъци, пъшкане на ранени хора. Остави Балкус да го отведе настрани и да го подпре на една стена. — Стой тук и не мърдай — каза мравкородният.

Някакви хора тичаха край него, блъскаха го, и той потръпна от болка, когато Балкус се зае да извади най-големите трески, забили се в кожата му. Изтри лице и усети нещо мокро по ръката си — кръв. Стаята гореше, хората бързаха да изнесат ранените.

— Всички ли са?... — започна той, а после изтръпна. — Флотата! Веригата вдигната ли е?

— Идея си нямам — отвърна Балкус и Стенуолд тръгна полуслепешката по стълбите. Прясна кръв се стече в очите му, чу

Балкус да тича след него. Отнякъде прогърмя нова експлозия, поредният снаряд, изстрелян от векианския флагман.

Измъкна се навън. Тук, на открития кей, въздухът беше по-чист, макар да вонеше на дим и изгоряло. Пред него се разстилаше тихата шир на пристанището с двете ниски стени и кулите върху тях; помежду им — широка ивица вода с излаз към морето.

Само дето излазът вече не беше отворен, защото корабите от векианската флотилия се надпреварваха да минат през входа на пристанището. Три от бронираните кораби бързаха напред и пулсът на тежките им двигатели се чуваше дори през трясъка на престрелката. От двете им страни дървени съдове цепеха водата, изпреварвайки тремавите метални кораби и обстрелвайки с катапулти и балисти пристанищните кули.

Кулите отвърщаха на огъня — Стенуолд видя как един от дървените кораби се разцепва по средата от точно попадение на оловомет. Килна се на хълбок и изсипа човешкия си товар през борда — векиански войници с тежки брони, каквито бяха екипажите на повечето кораби от атакуващата флота. Лудост беше да атакуват по вода, помисли си Стенуолд.

Но бяха тук, а веригата не се виждаше никаква.

— Вдигнете я! — изкрещя той с безумната надежда някой да го чуе през водната шир и всеобщия трясък. — Веригата! Вдигнете веригата!

До него Балкус зареждаше пълнител в гвоздистрела си, макар че при това разстояние оръжието му беше точно толкова безполезно, колкото и крясъците на Стенуолд. Озовеше ли се врагът в обсега на гвоздистрела му, вече щеше да е твърде късно за каквото и да било.

А после нещо блесна във водата и се заиздига бавно към повърхността — тежката ошипена верига, която затваряше входа на пристанището. В двете кули имаше огромни машини, високи колкото триетажна сграда, които да повдигнат неописуемата метална тежест през съпротивлението на водата, ала механизмите им бяха на преклонната възраст от петдесетина години. Ала ето че веригата все пак се издигаше. Стенуолд стисна зъби до болка, от страх, че бронираните кораби ще преминат, преди веригата да е затворила входа. Но те се оказаха по-големи и по-далеч, отколкото му се беше сторило в

началото, така че едва ли щяха да прекосят финала навреме. За разлика от тях най-бързият от дървените съдове се втурна отчаяно напред.

Веригата го подхвана почти през средата и корпусът му се издигна внезапно сред пукот на цепеща се дървесина. Шиповете на веригата се въртяха, всеки в посока противоположна на съседа си, захапваха ѝ дъвчеха дървения корпус, чийто нос вече стърчеше изцяло над водата. След миг корабът се наклони, хора се хлъзнаха по палубата, а двигателят му продължаваше безмозъчно да го тласка напред. Неспособен да преодолее бариерата, съдът се плъзна обратно, килна се на една страна и полегна, потънал наполовина, препречвайки пътя на бронираниите си събратя.

— Добра работа! — възкликна Балкус. Стенуолд само поклати глава.

— Когато са проектирали веригата, не е имало бронирани кораби. Не се знае дали ще успее да ги спре.

Товарният хелиоптер, който Стенуолд беше видял по-рано, сега захождаше към бронираниите кораби. Люшна се от косо попадение на снаряд, изгуби стремително височина, после запълзя бавно нагоре. Хелеронският ортоптер навлезе във вираж и човекът при люка му изсипа ръчно сандък с гранати, които полетяха към бронираниите кораби отдолу. Повечето паднаха в морето, но онези, които уцелиха дърво или метал, избухваха с трясък и пламъци. След миг едно от крилата му се подпали и виражът му се изроди в низходяща спирала. Стенуолд отклони поглед.

— Майстор Трудан! — Стенуолд се обърна и видя Безрад Вèлик да се тътри към него с група брѳмбарородни. Тѳтреха се, защото бяха навлекли някаква странна и грозновата на вид броня — тежки бронзови плочи, прикрепени към гърдите, и щитове с човешки ръст на гърбовете.

— Готови сме, майстор Трудан — заяви Вèлик, ухилен до уши.

— Нали каза, че имате ортоптери! — извика му Стенуолд. — Кѳде са?

— Носим ги, майстор Трудан. — Безрад Вèлик се обърна да покаже и Стенуолд видя, че гърбът му прилича на брѳмбарски гърб с изпѳкнали твърди външни криле, които стигаха почти до каменния паваж на кея.

Плочата на гърдите му явно представляваше някакъв двигател, осъзна Стенуолд. И ако наистина беше двигател, то неவிжданo малките му размери бяха истинска революция в занаятчийството. От плочата висяха експлозивни, прикрепени така, че да се отделят с едно движение. Колкото до самия Вèлик, изражението му нямаше нищо общо със здравия разум. Този човек беше чиста проба луд.

— Желая ви късмет — каза му Стенуолд, защото и времената, също като Вèлик, бяха луди.

Вèлик стисна една халка, която стърчеше от плочата на гърдите му, дръпна я два пъти, после още веднъж, и плочата изведнъж оживя с гръм. Стенуолд отскочи назад, когато механичните криле на занаятчията се разтвориха и разкриха отдолу друг чифт — прозрачни и видимо по-леки, — после и двата чифта започнаха да вибрират, отначало бавно, но постепенно набраха скорост и скоро очертанията им се размиха окончателно.

И Безрад Вèлик полетя, краката му се отделиха от паважа, а двайсетината мъже от въздушния му отряд се издигнаха заедно с него.

Бръмбарите летят като камъни, така гласеше поговорката, но Вèлик беше преодолял както природата, така и Изкуството. Крилете му пееха и го носеха стремително над водата, безстрашно и все по-нависоко, докато хвъркатите бръмбари не се превърнаха в смалвяващи се точки, устремени към страховитите бронирани кораби, които тъкмо приближаваха веригата.

Небето беше като разбунен кошер — летала с всякакви размери и модели излитаха от летището да пресрещнат атакуващата флота. Въздушни кораби се носеха бавно и изпразваха товара си от експлозивни и гранати, камъни и сандъци; ортоптери се снижаваха със страховитo достойнство; по-леките фиксове се стрелкаха над вражеските кораби и ги обстрелваха с балистите си или просто с арбалетни стрели. Не само машини имаше в небето. Стенуолд усети как стомахът му се свива на топка при вида на мъжете и жените — предимно мухородни, но по някой молецоид и богомолкороден тук-там, и дори един тромав бръмбаророден, — които се стрелкаха с родените си от Изкуство криле, стреляха по мравкородните войници и на свой ред се превръщаха в мишени за тяхната стрелба. Бойното поле, в което навлизаха Безрад Вèлик и неговите хвъркати бръмбари, вреше

от арбалетни стрели и артилерийски снаряди, от внезапни огнени експлозии и убийствени шрапнели.

Водещият брониран кораб удари преобърнатия си дървен събрат, притисна го към веригата, тягата му прехвърли поразения съд наполовина през бариерата, после металният нос се вряза през дървените дъски и на свой ред стигна до въртящите се зъбци. Те застъргаха с пронизителен вой по металната обшивка, дращеха я, но не успяваха да я захаят. За миг Стенуолд си помисли, че носът на бронирания ще се вирне нагоре под напора на собствената му тяга срещу непреодолимото препятствие, но корабът газеше твърде дълбоко. Запалителни снаряди от артилерията на кулите засипаха палубата му с бърза серия от взривове, но после едната кула избухна в пламъци, поразена на свой ред от флагмана на вражеската флота. Ала макар от половината ѝ бойници да излизаха пламъци, кулата продължи да стреля.

Бронираният се напрегна видимо, за миг кърмата му се завъртя от съпротивлението на изпънатата до откат верига, но после някъде по протежението ѝ се скъса звено и тя се разлетя в дъжд от натрошен метал, а носът на бронирания кораб подскочи напред и целият се разтресе.

Вече нищо не стоеше между него и пристанището. Стенуолд знаеше, че трябва да направи нещо, да избяга най-малкото, но не можеше. Стоеше и не бе в състояние да отлепи поглед от черния метален кораб, който се приближаваше необратимо, тласкан от могъщите си двигатели. Балистата за многократна стрелба на носа му се въртеше и обстрелваше със запалителни копия най-близките сгради. Междувременно друг снаряд удари източната кула и цял участък от зидарията ѝ се огъна навътре.

Невъзможно малки над гигантските палуби на бронирания нашественик, миниатюрните ортоптери на Безрад Вѐлик се стрелкаха насам-натам като рояк комари. Притежаваха бързината и тягата на летяща машина и повратливостта на летящ човек, и Стенуолд ги гледаше как шетат над палубата на бронирания и я засипват с експлозии.

Товарният хелиоптер изтрещя наблизо, проточил опашка от дим зад себе си и ръсещ запалителни гранати, повечето от които цопваха в морето. Стенуолд копнееше за далекогледа, с който бе наблюдавал

битката за Мина, но истината бе, че изобщо не се беше сетил да вземе такъв, затова напругаше очи. Видя как един от мъжете на Вèлик пада към палубата на бронирания, проточил огнена опашка след себе си.

— Виж, виж! — извика Балкус и посочи. Стенуолд обърна глава и зърна нещо да блести току под повърхността на водата.

— Потопяемият кораб на Цейтус! — възкликна той. Представял си го бе като риба, но изпод кея се издигна сребрист сплескан овал, три човешки ръста на дължина, с шест големи витла, които го движеха през водата с неравномерни тласъци. Ала беше бърз — само с шест оборота на тежките си витла потопяемият кораб измина почти цялото разстояние до бронираните. Гмурна се под първия кораб и изчезна от погледа на Стенуолд.

— Е, вече изиграхме всичките си карти — чу собствения си глас Стенуолд. — Трябва да стигнат, трябва.

Последва зрелищна експлозия и източната кула буквално се разхвърча сред огън и каменни отломки — уви, поредният снаряд на флагмана явно бе попаднал право в склада ѝ с муниции. Хвърчащите отломки се посипаха по най-близкия брониран кораб, той се разклати силно под неочаквания товар, наклони се и десният му парапет се озова под водата. С десетина дълбоки вдлъбнатини по корпуса си, корабът се понесе към разрушената кула. Двигателят му още работеше, но рулят беше излязъл окончателно от строя.

Кабре също беше в онази кула, съобрази Стенуолд и изведнъж му прилоша.

Водещият брониран кораб все още напредваше към пристана, но благодарение на Вèлик и неговите хвъркати брѐмбари по палубата му горяха пожари. Стенуолд видя как един от миниатюрните летци се снижава прецизно към най-големия му комин. Разстоянието беше много голямо, за да различи Стенуолд хвърлените гранати, но след миг откъм търбуха на кораба се чу глух трясък, а от комина изригна плътна димна колона. Летецът вече се отдалечаваше трескаво, колегите му правеха същото — летяха кой накъдето свари, стига да е по-далеч от бронирания кораб. Един закъсна и стана жертва на векианските арбалетчици — изгубил контрол над оборудването си, мъжът запада в спирала и накрая потъна в морето.

Балкус грабна Стенуолд и го метна на кея, по-грубо от необходимото, а после паважът отдолу подскочи толкова силно, че

отхвърли Стенуолд поне половин педя нагоре.

Парче обгорял метал изтрополи чак на доковете. Водещият брониран кораб беше избухнал през средата и разкривените останки от метал и горящо дърво запушваха входа на пристанището. Отвъд него и през пелената от дим Стенуолд различи смътно другите кораби от векианската флота — обръщаха курса си под непрестанни атаки от въздуха. Един се беше наклонил силно с пробит дървен корпус под ватерлинията — ето че и Цейтус беше нанесъл своя удар от името на Колегиум.

Леталата и летците започнаха да се прибират. Изглеждаха толкова малко на брой.

Якият мухороден излезе от къщата на доковете и се загледа в оттеглящите се кораби, доколкото можеше да ги види в тесния отрязък море и небе, който се виждаше от тясната задна уличка.

— Искам си парите обратно — каза иманярят Кори на жената зад себе си.

— Я да се разкараш! — изсъска му съдържателната на бордея. — Мръсно дребно чудовище!

Той я изгледа с похотлива усмивка, облегнал се преспокойно на вратата, сякаш въздухът не тежеше от дим.

— Я стига, иде краят на света, не виждаш ли? — изтъкна той. — Градът ще падне всеки момент. Твоите дами би трябвало да го правят безплатно, заради едното удоволствие от професията. Мислех, че ще открия тук жени, които са искрено посветени на занаятието си, щото нали сте град на учени и прочие.

Старата бръмбарородна го изгледа отровно, но не каза нищо. Кори се изсмя.

— А какво заварвам? Един-два взрива, при това на четири улици отгук, и всичките ти момичета почват да циврят, да скимтят и да се молят за живота си. Не че не си падам по такива неща принципно, но щом не искат да си свършат основната работа, няма тръпка. Много ви е западнал занаятът, да знаеш. Нищо чудно, че наричат това място къща с лоша репутация.

— Селяндур! — нагруби го старицата. — Това е нашият дом, нашият град! Не можем просто да отлетим, когато стените паднат.

— Тъй де — кимна мухородният. — Но възползвате ли се максимално от ситуацията? Не. Можеше да изкараш някоя и друга пара от мен, жено, един вид бели пари за черни дни. Сигурен съм, че там някъде има поне един векиански мравкороден с продажна душа. Само че страстите ми се охладиха и кесията ми ще си остане здраво затворена. Не ще получиш от мен друго, освен разочарованието ми.

С тези думи си тръгна, като си подсвиркуваше весело напук на всеобщото нещастие. Чувстваше като свой дълг да поддържа високия си дух. Добре де, Колегиум си имаше неприятности напоследък. Него това не го засягаше. Нямаше нищо против мравкоидите и бръмбарородните се избиват помежду си, стига той да си свършеше работата.

Другите ловци още бяха извън града, чакаха го да се върне и да докладва за ситуацията. Кори беше решил, че е най-опитният между тях и следователно той трябва да бъде начело. И поне засега другите се съобразяваха с предложенията му. Неколцина познаваше задочно, по репутацията им, а с осоида Гавед се беше срещал очи в очи веднъж покрай ожесточен спор заради избягал роб. Но не таеше лоши чувства към него. В крайна сметка, и двамата бяха преди всичко професионалисти.

Окопа се в една таверна до здрачаване. Приятно му беше да е единственият спокоен човек в този обзет от паника град. Цените бяха ниски, но обслужването беше лошо, защото синът и дъщерята на съдържателя бяха избягали да се присъединят към армията. Тази мисъл накара Кори да се усмихне — светът съвсем беше оглупял. Не че самият той се страхуваше да поеме риск — все пак рискът беше неразделна част от занаятието му, — но винаги имаше грижата да му се плати добре и да има път за бягство, ако стане напечено. А в един свят, обърнат нагоре с краката, нямаше по-добър живот от този на агента наемник.

С падането на мрака той се измъкна безшумно от града, прелетя високо над векианския лагер, далеч над полезрението и арбалетния обсег на мравкородните, и продължи към хълмовете отвъд, където спътниците му си бяха устроили бивак.

— Закъсна — информира го Сцилис, когато той кацна при тях.

— Аз сам си навивам часовника, затова никога не закъснявам — заяви Кори. — А и нямаше причина да бързам.

— Е? — попита Гавед.

— Е, какво? И преди съм бил в Колегиум, но за пръв го виждам така напълнен от мравки.

Четиримата ловци насочиха поглед към струпванията от тъмни палатки, разлели се като лекета около града. От бивака си сред хълмовете бяха чули най-звучната част от сблъсъка — рева на оловометите и другите оръжия със заряд от огнепрах.

Гавед цял ден бе наблюдавал стените с далекогледа си.

— Е, знаехме, че може да се очакват неприятности.

— Неприятности е меко казано — отвърна мухойдът. — Положението се усложнява. Трябва да поискаме повече пари.

— Това е отговорът ти на всичко, нали, Кори? — отбеляза молецородната Фин. Изглежда ситуацията я забавляваше.

— Да, и опитът ми показва, че парите са средство, което разрешава всички проблеми — кимна Кори. — Значи Империята си пробва зъбките с Колегиум, а?

— Векианците са — поправи го Фин.

— Да, ама онзи червей, дето ни нае в Хелерон, знаеше, че ще има неприятности. Затуй смятам, че Империята има пръст в цялата работа.

— Естествено, че Империята стои зад това — обади се Сцилис. Сцила. Спътниците ѝ говореха твърде много и вече започваше да ѝ писва от тях. Най-добре работеше сама. Фин и Гавед дори бяха преспали няколко пъти, което тя намираше за непрофесионално. Знаеше, че помежду им няма чувства, а обикновена физическа нужда, но въпреки това се дразнеше. Сигурно това беше цената, задето носеше мъжко лице през повечето време.

— Така ще да е — каза замислено Гавед. — Империята раздухва пожари като този навсякъде, а после идва да ги потуши. Нищо няма да е останало от Равнините, когато черно-жълтите дойдат.

— Ти пък за какво се притесняваш? — попита го Сцила. — Нали са твои сънародници, проклетниците.

Той я изгледа намръщено.

— Ако знаеше на каква цена съм успял да се измъкна от тъпите им правила и йерархии, нямаше да говориш така.

— Като гледам, това не ти пречи да се храниш от техните огризки, точно като всички нас — подигра го тя.

— Не ми пречи, да. Е, какъв е планът?

— Планът си е същият — обясни Кори. — Влизаме, вземаме го и излизаме — както обикновено. Малко война няма да ни спре.

— А ако сред тук присъстващите има някой, който не е в състояние да се промъкне покрай векианците, значи трябва да си смени занаятието — добави Сцила.

— Виж ти, майсторе паякороден, кога успя да си отгледаш крилца? — попита с отровен тон Фин.

— За мен не берете грижа — сопна се Сцила. — Ще мина през лагера на мравкоидите и ще се прехвърля през стената, без никой да ме усети.

— В такъв случай най-добре да тръгнем поотделно — предложи Кори. — Влезете ли в града, намерете централния пазар. Това е на около три улици южно от бялата сграда на Академията — добави той, защото никой от спътниците му не беше идвал в Колегиум преди. — Има една таверна, „Небесно съкровище“ се казва, събират се предимно търговци. Ще се чакаме при задния ѝ вход. А сега всеки да си избере маршрут според собствените си предпочитания.

Гавед погледна към Фин и Сцила, които кимнаха в знак на съгласие.

— Добре — каза той. — Желая късмет на всички, но закъснее ли някой, няма да го чакаме.

Кори призова без бавене крилете на Изкуството си и те го издигнаха с лекота във въздуха въпреки необичайно едрата му за мухороден снага. Крилете на Фин бяха по-тъмни и почти невидими в мрака.

Надзирателят очевидно го позна — един оплешивяващ наедрял мъж, който прави опит да застане мирно пред друг оплешивяващ и наедрял мъж. Стенуолд му даде знак да не се впряга толкова.

— Без официалности, моля. Току-що избягах от едно съвещание.

А споменът за това съвещание щеше да го преследва дълго, защото Военният съвет се беше изродил в сборище от хора, загубили представа как функционира светът. Всякаква приемственост липсваше. В пълната зала Стенуолд беше видял изопнатите лица на хора, които се бяха сражавали на стените при първата атака на мравкородните. Имаше занаятчии, обслужвали артилерията, чийто първи досег с

войната се бе изразил в смъртта на десетки врагове, покосени от залповете на собствените им оръжия. Имаше и други, които в тези настръхнали времена бяха открили нова посока в живота си — хора, чиито изобретения най-после бяха влезли в употреба, мъже, които винаги си бяха мечтали да хванат меч в ръка, и сега откриваха, че реалността надхвърля мечтите им. Стенуолд винаги щеше да помни Безрад Вѐлик, дори когато всичките му други спомени от обсадата заглъхнеха. Тъмната кожа на брѐмбарородния авиатор беше почерняла от сажди, единият му крак беше превързан под коляното заради рана от арбалетна стрела, но очите му светеха безумно, а от лицето му не слизаше налудничавата усмивка. Човекът се чувстваше по-жив отвсякога, даде си сметка Стенуолд. Поглъщаше жадно всяка минута. Яркият пламък рядко гори дълго, а Безрад Вѐлик, занаятчия и авиатор, гореше толкова пламенно, че едва ли щеше да издържи и една десетница.

Кимон също беше там, мършавият стар нравкороден, върнал се към войнишкия занаят след дълги години в академична тога, а Стенуолд откри сред навалищата дори Кабре, превързана, обгоряла, но жива. Когато кулата се сринала, Кабре се измъкнала през една от тесните бойници, толкова малка, че само мухоид би могъл да мине през нея. Други не бяха извадили такъв късмет.

Стенуолд се беше измъкнал от съвета при първа възможност, а после установи, че няма къде да иде. Вкъщи определено не можеше да се върне. Там щяха да го намерят и да го тормозят с диаграми и схеми. А той беше изчерпан докрай и имаше нужда от почивка. Но най-вече имаше нужда да поговори с някого.

— Идвал ли е някой при нея? — попита той надзирателя.

— Никой освен тъмничарите — отговори мъжът. — Понякога и аз влизам да разменим по две приказки.

— Добре — кимна Стенуолд. — А повдигнати ли са някакви обвинения?

— Не — каза надзирателят. — Тя си е ваша, войнемайстор. Оставили са на вас да решите.

— Не ми викай така, моля те.

Надзирателят изглежда се изненада, явно беше човек, който не би отказал подобна височайша титла. После вдигна рамене и отключи вратата на килията.

Добре се грижеха за нея, забеляза веднага Стенуолд. С изключение на залостените прозоречни капаци, стаята по нищо не приличаше на затворническа килия. Подът беше застлан с килим, имаше си нормално легло, дори писалище с хартия и мастилница. „За самопризнания, може би? За последни показания или предизвикателни речи?“ Това определено не беше килия на обикновен престъпник. Стенуолд не беше дал никакви конкретни указания, но явно скорошното му издигане в управленската йерархия на града беше довело до това необичайно отношение към затворничката.

— Здравей, Стенуолд — поздрави Ариана. Седеше на леглото, облечена със студентската си мантия, стиснала ръце в скута си. — Питам се кога ще... — Млъкна, после се поправи: — По-скоро се питам дали ще дойдеш...

Стенуолд мина бавно през стаята, обърна стола пред писалището и седна тежко с лице към нея.

— Положението никак не беше розово — въздъхна той.

— И аз така чух.

— Но едва ли можеш да си го представиш — каза той. — Минаха само два дни, а... залите на Академията са превърнати в лазарети и всички студенти, изкарали някакъв курс по медицина, са там и се мъчат да помагат кой колкото може. Други пък, занаятчии, се сражаваха целия ден, а сега ще работят цялата нощ — ще поправят оръдия, ще запушват пробойни в крепостната стена. Днес на стените имаше момичета по на петнайсет и мъже и жени по на петдесет и много от тях не се завърнаха при майките си, при съпругите и съпрузите си. А нравкородните прииждат ли, прииждат, сякаш не ги е грижа колко жертви дава собствената им армия. Изглежда са решили да превземат стените на всяка цена, дори ако трябва да се изкатерят по трупове на собствените си хора. За това чула ли си?

Тя поклати мълчаливо глава.

— А аз... аз дойдох, защото... на кого друго да кажа? Отпратих надалече всичките си приятели и все се питам дали го сторих, за да помогна на каузата, или защото съм се опитвал да ги предпазя. А аз имам личен рекорд в това отношение. Рекордър съм в опитите да отпращам хора, за да ги отдалеча от опасността. Стигнах дори дотам, че пратих двамина в Тарк, уж на по-безопасно място.

Дълго седя мълчалив, търсеше думи и не ги намираще, докато накрая Ариана наруши мълчанието:

— Стенуолд... какво ще стане с мен? Ти сигурно знаеш. — Прехапа устна. — Всеки миг очаквам твоят богомолкороден приятел да се появи и да ме екзекутира.

— Или твоите осородни приятели да те измъкнат — каза горчиво той. — Всъщност не, нали си казала на Тисамон, че сте вдигнали оръжие един срещу друг... вие, имперските агенти.

— Рекеф — поправи го тя. — Кажй го. Аз бях агент на Рекеф. Не редовен агент. Не с чин или нещо такова. Но работех за тях. И да, нахвърлихме се един върху друг. Опитвахме се да убием човек на име Талрик, майор Талрик. — Наблюдаваше внимателно реакцията му. — Познаваш ли го?

— Срещали сме се — отвърна с безизразно лице Стенуолд. — Ще ми се... ще ми се да беше толкова просто и аз да... да...

— Да ми повярваш? Аз съм паякородна и предател. Значи два пъти предател. Съжалявам, Стенуолд, наистина съжалявам. Изглежда... изглежда свърших страхотна работа, прерязах докрай клона, на който седя.

Той се вгледа в нея и видя униинето в очите ѝ, сгърбените рамене, и разбра, че никога не ще различи докрай истината от преструвката. По силата на расата и занятието си, Ариана го превъзхождаше двойно в тази игра.

— В заговора участвахме трима — каза бавно тя. — Ако това ще ти помогне да разбереш. Случи се, когато Талрик ни каза, че векианците ще се включат срещу Колегиум.

Той поклати глава.

— Не разбирам. Та вие сте работили срещу нас. Продали сте ни на Империята. Не разбирам защо сте променили решението си.

— Защото Империята е различна — поде с равен глас тя. — Очаквахме имперска армия да превземе Колегиум. Не тази година, не и следващата може би, но все някога. Империята води завоевателна политика, а когато си завоевател, воюваш така, че победеният град да претърпи минимални загуби в жива сила и материални щети, за да има какво да управляваш след това. Не бих се учудила, ако оставеха дори Академията непокътната, стига да си осигурят контрол върху преподавания материал. А Колегиум щеше да си остане Колегиум,

само че с имперски губернатор, имперски данъци и осородни войници по улиците. Така си мислехме ние. Векианците обаче мразят Колегиум. Той им напомня за срамното поражение отпреди години и завладеят ли го, няма да оставят камък върху камък. Това ни накара да се замислим и да осъзнаем какво е заложено на карта. И решихме да сложим край, аз, Хофи и Скадран. Когато Талрик дойде да ни инструктира, се опитахме да го убием. Убихме помощника му, но самият Талрик се оказа голяма лъжица за нашата уста. Видя сметката на Хофи и Скадран, щеше да убие и мен, ако твоят богомолкороден приятел не ме беше открил преди него. Голям късмет, нали? Бърза смърт без свидетели срещу публична екзекуция. Или от ръцете на векианците, когато опожарят сградата с все мен в нея. — Ариана се изправи внезапно и Стенуолд разбра, че ще го моли за помощ, ще настоява, ще го призове в името на лъжите, с които го беше оплела доскоро. Но думите пресъхнаха в гърлото ѝ и само накъсан звук излезе оттам.

— За векианците не мога да гарантирам, нито за Империята — каза той. — Но в Колегиум публични екзекуции няма вече от десетина години. Дори сега, при тези извънредни обстоятелства, Събранието няма да наруши традицията заради теб. Иронията е, че най-вероятно ще ти наложат изгнание, което в сегашния момент е трудно осъществимо по чисто технически причини.

Юмруците ѝ бяха стиснати и Стенуолд видя как малките шипове се плъзгат навън и навътре от кокалчетата. В очите ѝ имаше нещо повече от обикновена молба и той скоро усети как Изкуството ѝ се размърдва, как пипалата му се опитват да стигнат до ума му, да го обърнат, да му внушат жалост и съпричастие. Но Изкуството ѝ беше слабо, подронено от собственото ѝ отчаяние, и той се отърси с лекота.

— Знаеш ли... можех много лесно да те убия — промълви накрая тя.

— За това и сам се досетих. Нима трябва да съм ти задължен?

— Не.

— Съжالياваш ли, че не си го направила?

Тя го погледна в очите. Очевидно беше стигнала до края на силите си, изчерпала бе обичайните си стратегии и схеми, ставаше все по-прозрачна в отчаянието си.

— Не — отрече тя. Де да можеше да ѝ повярва, помисли си Стенуолд.

Стомахът му се сви при мисълта за онова, което се канеше да направи, при мисълта за всички опасности и неописуемата глупост на такава постъпка. Ако не друго, Тисамон щеше да му обърне гръб завинаги.

— Държат те тук по моя заповед, затова е в моите правомощия да те освободя, което и ще направя — каза бързо той, за да го изрече, преди да е променил решението си.

Ариана мълчеше и чакаше.

— Какво още искаш да ти кажа? — попита я Стенуолд. — Свободна си. Без условия. Вече са те разпитали, самият аз нямам други въпроси към теб. Дори няма да те моля да се върнеш в Рекеф като двоен агент, даже това да беше възможно, а то не е. Не знам дали постъпвам правилно; надявам се никога да не разбера дали съм постъпил правилно. Аз... просто... Можеш да си тръгнеш веднага след като уведомя надзирателя, а аз ще го уведомя, щом си тръгна. — Изправи се. Чувстваше се зле, физически и душевно. — Тоест още сега.

— Чакай — помоли Ариана. Имаше сълзи в очите ѝ и Стенуолд по навик се запита дали са искрени.

— Чакам.

Отново усети пипалата на Изкуството ѝ, как се промъкват покрай стените на съзнанието му и търсят пролука. Сигурно беше въпрос на инстинкт, последната ѝ защита, последен опит да го привлече на своя страна, защото не вярва докрай на думите му. Сигурно си мислеше, че е капан. Устните ѝ потрепнаха, но тя не каза нищо.

— Не казвай нищо — спря я уморено той. — Не ми благодари. Съжалявам, но не знам дали и на това ще мога да повярвам.

Обърна се, излезе от килията и събщи на надзирателя, че задържаната може да си ходи. На изхода се обърна и я видя как прекрачва предпазливо прага на килията си, пробвайки първите крачки на подарената си свобода.

След което Стенуолд пое към къщата си, най-накрая. Сигурно беше допуснал грешка и се надяваше да е единственият, който ще плати за нея. Всичко е било лъжи и преструвки, а той се бе държал като последния глупак, продължаваше да е глупак и сега, но за няколко дни, които бяха прекарвали заедно, Ариана го бе накарала да се почувства млад и го беше направила щастлив.

Нищо от трескавата дейност по отбраната на града не му беше по сърце, ужасът на морската атака го връхлиташе отново и отново; но когато най-сетне си легна, заспа лесно, сподирян от спомена как пуска на свобода пионката на своите врагове.

На следващия ден векианците подложиха крепостната стена на масирана атака. През нощта бяха разположили на позиции оцелялата си артилерия, а утрото завари пехотата, строена в гигантски карета зад обсадните машини. По три тежки бронирани тарана бяха насочени към северната и западната порта, а под прилежащите им стени вече бяха заложили десетина моторно задвижвани кули, готови да вдигнат мравкородни войници до самите бойници.

Входът на пристанището все така беше блокиран от двата полупотопени бронирани кораба, а сградите на първа линия бяха изоставени след пожарите, предизвикани от запалителните снаряди на векианския флагман. Стенуолд беше разпратил мухородни куриери, които да го предупредят, ако корабите се раздвижат за нова атака. Неспособен да бездейства и въпреки възраженията на Балкус, той отиде при Кимон на западната стена.

Тук сражение бе имало и предния ден. Мравкоидите бяха атакували портата и една от обсадните им кули, обгоряла и издигната само наполовина, стърчеше изоставена на някакви си десетина метра от стената. Артилерията на защитниците явно бе свършила доста работа, а днес ѝ предстоеше да свърши още повече.

Стенуолд крачеше бързо покрай линията на защитниците. Сега, след пораженията от арбалетния обстрел предишния ден, повечето от тях носеха щитове. При една от по-ранните си атаки мравкородните бяха стигнали толкова близо, че част от щитовете в ръцете на колегиумци днес бяха военна плячка — имаха типичната правоъгълна форма на векианската пехота.

— Войнемайстор — поздравяваха го някои от мъжете, с което само го караха да изпитва неудобство. Други го приветстваха с юмрук на гърдите, както бе прието сред градската стража. Така или иначе, явно всички го познаваха.

Отвъд стената и без никакъв видим сигнал мравкородните войници тръгнаха като един. Двигателите на тараните и кулите се

събудиха и ревът им стигна до защитниците през застиналия въздух.

— Този път настъпват по-бързо — отсъди Кимон, който вървеше до него.

И наистина, машините се придвижваха с рискова скорост по неравния терен, забеляза на свой ред Стенуолд. Зад тях мравкородните войници подтичваха в строй.

— Артилерията, готови! — извика Кимон и викът му бе подет по протежение на стената. — Ще хвърлят всичките си сили!

— Майстор Трудан! — викаше някой с тънък глас. Стенуолд се обърна и видя човек, когото помнеше смътно от факултета по механика в Академията.

— Майстор Граден — спомни си и името той.

— Майстор Трудан, позволете ми да кача изобретението си на стената!

— Тук не командвам аз, майстор Граден. — Но любопитството го накара да добави: — Какво изобретение?

— Наричам го пясъчен лък — обяви гордо Граден. — Първоначалното му предназначение беше да разчиства отломките при изкопни работи, но аз внесох промени и го пригодих за обсадно оръжие.

— Аз не съм занаятчия. Имаш ли представа за какво говори този човек? — изръмжа Кимон.

— Не бих казал — призна Стенуолд.

А после векианската артилерия откри стрелба. Камъни, оловни гюлета и балистени стрели заваляха към стената и най-вече към артилерията на защитниците. Стенуолд, Кимон и Граден клекнаха зад парапета и по потрепването в каменната зидария усетиха отговора на колегиумските машини. Стенуолд надникна над парапета да хвърли поглед на атакуващата войска и изтръпна, защото Кимон се беше оказал прав. Зад напредващите стенобойни машини войниците вече не настъпваха в спретнатите карета, които представляваха апетитна цел за защитническата артилерия. Не, бяха се слели в рехава, многохилядна тълпа, която прииждаше като вълна зад големите машини.

Но Стенуолд знаеше, че това безредие е само привидно, че мравкоидите могат да се строят по команда и всеки да намери точното си място за секунди.

— Ще ги затрудни ли? Устройството му? — извика към Кимон той през шумотевицата.

Кимон сви ядно рамене, после хукна покрай линията на защитниците, като им крещеше да са готови и да вдигнат щитовете.

— Качвай го проклетото нещо! — нареди Стенуолд на Граден и занаятчията заразмахва ръце към чираците си, които чакаха в ниското заедно с изобретението му. Приличаше на дълга завита тръба, прокарана през изпомпващ механизъм.

— Как действа? — попита Стенуолд. Хвърли още един поглед през парапета и видя, че обсадните кули се издигат, разгъват се през равни интервали, платформите им са пълни с войници, а други напират да се качат след тях. Арбалетни стрели полетяха към стените, някои отскачаха от щитове и камък, други се забиваха в телата на мъже и жени и ги помитаха назад към покривите на града.

— Ще им духа пясък в лицата! — обяви ентузиазирано Граден. — Няма да виждат какво правят!

И наистина, до единия край на тръбата имаше огромна купчина пясък. Другият ѝ край и двигателят, нещо като вентилатор най-вероятно, бяха прехвърлени на стената.

Най-близката обсадна кула почти се беше изравнила на височина със стената, когато чираците на Граден най-сетне приключиха с подготовката на пясъчния лък. Занаятчията им извика да започват. Навсякъде около тях защитниците на Колегиум, градска стража, търговци, студенти и учени, се стягаха да посрещнат атаката.

29.

Паросиал имаше бели плажове, чийто пясък грееше под слънцето като самото слънце. Никъде на континента нямаше такива плажове, нито на друг от островите покрай брега. Маса бръмбарородни учени бяха разработвали хипотези, за да обяснят това явление.

Паросиал имал само едно безопасно пристанище, беше ѝ обяснил Тисамон, и тя се бе досетила, че под „безопасно“ той няма предвид дълбочина, морско вълнение или други фактори от стихиен характер.

Паросиал беше загадка, на която историята беше обърнала гръб — свещеният остров на богомолкородните. Годиците се точели бавно, а колегиумските учени оставали все така озадачени, кесианските флотилии го избягвали, а дори най-наглите контрабандисти и най-смелите иманяри изчезвали там без следа.

— Всеки от моя народ се стреми да дойде тук поне веднъж в живота си — обясни Тисамон и тя разбра, че по този начин потвърждава и нейната принадлежност към своя народ. — Идват от Фелиал, от Етерион и Нетион. Дори от отвъд морето. От Федерацията.

— Доста път е това — каза Тиниса.

Той кимна.

— Тук е сърцето ни.

— Но защо? — попита тя. — Едва ли заради... богове? — Знаеше, че много отдавна някои древни народи се бяха опитвали да осмислят света, като дадат лица на светкавиците и на морето. Някои дивашки племена сигурно и досега го правеха, в земи извън познатия свят, но никой, докоснат от съвременната цивилизация, не вярваше, че животът му е в ръцете на някакви боричкащи се помежду си свадливи божества. Ахеос ѝ беше казал, че молецородните вярват в духове, но такива, които подлежат на контрол, а не такива, които изискват подчинение. Съществуваха, разбира се, и аватарите на различните раси, философските концепции, които бяха източникът на Изкуството

на предците, но те бяха само идеи, средства, които да подпомогнат концентрацията. Никой не смяташе, че те съществуват някъде в действителност.

— Древно и ненарушимо общение — прошепна Тисамон и Тиниса я побиха тръпки. Не заради думите сами по себе си, а защото съвсем ясно чу същите думи, произнесени от друг глас и отправени към Тисамон, когато е бил по-млад и от нея и е приближавал същите брегове, макар и на друга палуба.

Пясък изскърца по дъното на плиткогазещия съд. Капитанът му, стар бръмбаророден, се развика който ще слиза, да слизал.

Тиниса взе брезентовата си торба, праметна през рамо портупея с рапирата си и скочи в дълбоката до бедрата ѝ вода.

Заливът приютяваше едно-единствено рибарско селце, сгущено между прибоя и линията на дърветата, с лице на юг към безкрайната океанска шир, сякаш бе обърнало гръб на Равнините и хода на историята. Къщите бяха построени от дървени трупи и тръстика, и издигнати на стълбове заради прилива. Селяните бяха странна смесица, каквато Тиниса не бе очаквала да види тук.

Сред тях имаше само малцина богомолкородни, повечето стари, с посребрени коси и сбръчкани лица. Останалата част беше като представителна извадка на Равнините — доста бръмбароиди, сред тях и един с преподавателска тога от Академията, почти толкова мухородни и по-малко мравкородни от Кес. Имаше и изненадващ брой молецородни, които сновяха между колибите и лодките или си шушукаха на малки групи.

Е, паякородни нямаше, но това можеше да се очаква.

Тиниса стъпи на сухия пясък, изтръска водата от босите си крака и си даде сметка, че мнозина я зяпат озадачено. Зяпат я и местят погледи между нея и Тисамон. Кръвта ѝ може да беше смесена, но лицето ѝ беше досущ като на майка ѝ. Създавайки дете с една паякородна, Тисамон беше нанесъл най-тежкия удар на собствената си раса, извършил бе най-непростимия грях в разрез с древните забрани на своя народ.

Но поне засега лошите ѝ предчувствия не се оправдаваха. Зяпах я, вярно, в погледите на някои се долавяше злоба, но нищо повече. Тисамон бе спрял в средата на селцето и гледаше как двама млади молецоиди пускат на вода малка лодка. Видно беше, че чака нещо.

„И къде е всичко?“ — запита се тя, защото тази шепа бараки със сигурност не беше свещеният Паросиал. Не можеше цялата драма да е заради това неугледно селце. А после плъзна поглед отвъд селото, към гъстата гора, която покриваше почти целия остров, и разбра, че тя, гората, е свещената.

Стойката на Тисамон се промени едва доловимо, колкото да привлече вниманието ѝ към един молецороден мъж с бели очи и лишено от възраст лице, който се приближаваше бавно към тях. Празният му поглед се спря за миг на Тиниса, но присъствието ѝ с нищо не промени израза на лицето му.

— За появата ти се знае — каза меко той на Тисамон. — За целта — също. — Отново погледна към нея. — Не е моя работа да съдя, но...

— Островът ще отсъди — отвърна с твърд глас Тисамон, ала в погледа, който хвърли на дъщеря си, за пръв път се появи сянка на несигурност.

— Така е — потвърди молецородният. — Винаги е така. Островът никога не е виждал такава като нея. Никой от нас не знае какво може да се роди или какво може да умре... дори ако тя е направила необходимите приготовления.

Тисамон гледаше към мрака между дърветата.

— Трябва да стане тази нощ. Нямаме време.

— Сигурен ли си, че е готова? Много е млада.

— Бях на нейните години, когато дойдох тук да ме отсъдят.

Молецойдът вдигна рамене.

— Островът ще отсъди — повтори той, а после добави: — Тази нощ, щом така предпочиташ.

Очаквала бе някаква тържествена церемония — барабани, факли и напеви. Междувременно ги бяха настанили в една от бараките, много от които изглеждаха празни. Тисамон се бе заел да точи острието на ръкавицата си — плъзгаше бруса по него отново и отново, не защото острието имаше нужда от наточване, а защото се опитваше да държи мислите си далеч от предстоящото.

Не можеше да ѝ каже какво е то, защото беше забранено. Беше я предупредил за това. Богомолкородните изглежда живееха в невидими килии и зад всеки ъгъл ги дебнеха препятствията на собствените им

традиции. Веднъж Тисамон вече бе нарушил забраните, но явно не смяташе да го направи отново, не и тук.

А и очевидно се тревожеше за нея. Подложил я бе на жестоко обучение, убивал я бе стотици пъти в тренировъчните им дуели, претеглял бе със собствения си аршин уменията ѝ и волята ѝ да се бие. Вярваше в способностите ѝ, но тя му беше дъщеря и тревогата му беше неизбежна. Тиниса, от своя страна, не можеше да потърси утеха от него, не смееше да го заговори дори, от страх, че Тисамон ще долови в гласа ѝ неувереност. А това беше горделивост, осъзнаваше тя, отказ да се признаят нормалните слабости на човешката природа. Горделивост, която богомолкородните наричаха гордост.

Навън, в центъра на селцето, нещо къкреше в малък железен съд над открит огън. Молецоидът, който бе излязъл да посрещне Тисамон, си приказваше тихо с жена от неговата раса, по-стара и от него. „Заклинания ли правят? Това магия ли е?“ Но Тиниса не вярваше в магията, нищо че тя беше движещата сила в живота на баща ѝ. Че, бедната доверчива Че, бе склонна да повярва в магията много повече от нея.

Тисамон погледна нагоре. Небето над острова тъмнееше, преливаше към мрака на нощта. Тиниса дори не бе забелязала.

— Време е — каза той. Огледа я от главата до петите, погледът му се задържа на рапирата, кинжала и подплатения ѝ жакет. Казал ѝ бе, че трябва да е готова за война.

Когато дойде време да изпие отварата, Тиниса се дръпна инстинктивно. Каквото и да бяха забъркали в съда над огъня, то беше гъсто и вонеше на гнилоч. Изчакаха я търпеливо. Явно нямаше да я насилват. Отказът да изпие гадната течност би означавал провал още при първото изпитание.

Тиниса взе топлата керамична чаша и с мъка потисна отвращението си, което не можеше да се обясни само с естествената реакция на здравомислещ човек. Имаше и нещо друго, някаква дълбока съпротива, която момичето не можеше да обясни.

Затова изпи на големи глътки отварата, бързо, преди да е изгубила смелост. Течността беше потресаващо сладка и толкова лепкава, че засядаше на гърлото ѝ. Въпреки това и с цената на огромни усилия Тиниса я изгълта. Стомахът ѝ реагира моментално, тя се преви

надве и посегна към Тисамон за подкрепа, но той се беше дръпнал настрана. „Оттук нататък можеш да разчиташ само на себе си.“

Тиниса се изправи и изтри уста. Стомахът ѝ се бунтуваше, а двамата молецородни се размазаха пред погледа ѝ.

— Какво?... — понечи да попита, но те вече вървяха към гората и Тиниса тръгна след тях. Земята под краката ѝ се люшкаше и пропадеше непредвидимо. Тисамон беше близо до нея, но и твърде далеч, за да почерпи сила от него. Дори не я поглеждаше.

Първите дървета надвиснаха в мрака над нея. Молецородните бяха изчезнали — или между дърветата, или просто се бяха върнали назад, без Тиниса да разбере. Тя хвърли за пореден път поглед към баща си, но той се взираше мълчаливо в дърветата. И когато пристъпи напред, Тиниса усети сенките между дънерите като физическа бариера, така осезаема, че се наложи да натисне с рамо, за да я пробие.

Той беше до нея, когато навлезе между дърветата. Уж беше с нея и след това, но изоставаше постепенно, докато Тиниса не го изгуби окончателно от поглед. И без него обаче, сред дърветата имаше движение. В мрака, който зрението ѝ компенсираше едва частично, това движение ѝ показваше пътя. Шумоленето отляво и отдясно оформяше коридор, по който да се движи. Зърваше ги от време на време — богомолкородни, които вървяха от двете ѝ страни, насочваха я. Тичаха с лекота между дърветата, а тя с мъка поддържаше темпото им. С мъка и неуспешно, всъщност — те бързо я изпреварваха, но други прииждаха по петите им. Тиниса ги виждаше в съзнанието си — млади и стари, мъже и жени, някои облечени обикновено, други със странни одежди, трети голи, загърнати само със сенките на дървесата.

„Истински ли са? Или ми се привиждат заради опиата, който ми дадох да изпия?“ Не беше в състояние да направи разлика, защото всичко ѝ изглеждаше истинско. Опиатът я бе лишил от трезва преценка.

Насочваха я както овчарски кучета прибират в стадото заблудена овца. Тя тичаше ли, тичаше, все по-навътре в гора толкова гъста, че сигурно имаше друга дума за нея. Джунгла, това беше правилната дума, осъзна Тиниса, за странната гора от друго място и време, скрита на остров Паросиал.

Мракът под сплетения листак на дърветата така се беше сгъстил, че дори нейните очи не можеха да го пробият. Ориентираше се повече

по допир, отколкото с помощта на зрението си, но продължаваше напред. Не знаеше друго, освен че я водят нанякъде.

Беше изгубила от поглед водачите си, или пък те бяха избързали напред или встрани от сетивата ѝ. Беше сама и все пак продължаваше да усеща присъствието им. Оставена изцяло на тяхната милост, безнадеждно изгубена в това изтерзано място.

Кога се беше стъмнило толкова? И имаше ли изобщо дни в тази джунгла? На места шубракът беше толкова гъст, че тя с мъка си пробиваше път напред, през пролуки, които биха затруднили и мухороден, а други дърветата оформяха над главата ѝ високи арки от преплетени клони и зелен въздух.

Това място не беше естествено и със сигурност не беше място за нея. Вече знаеше, че цялата тази идея е била ужасна грешка. Чия? На Тисамон, без съмнение, който беше изчезнал някъде. Вече не помнеше кога го е зърнала за последно, знаеше само, че е било отдавна.

Защото сега можеше да разчита единствено на себе си, както той ѝ беше повтарял неведнъж. Че това трябвало да го направи сама. Че той нямало да е до нея, за да ѝ държи ръката.

„Татко!“

Страхотен баща, няма що — студен като лед, затворен, с окървавени ръце. Не, Стенуолд беше неин баща, във всичко освен по кръв. Стенуолд, цивилизованият човек, който живее в град и обича науката. Стенуолд — мил и разбиращ. Беше израсла в Колегиум, учила бе в белите аудитории на Академията. Що за лудост я беше довела тук, в този лабиринт от зелено и черно?

Кракът ѝ хлътна, тя прецапа през глава през някакъв поток, спря да възстанови равновесието си и да хвърли поглед наоколо, но без полза. Имаше ясното усещане за неща, които се движат и я подтикват да върви напред, но нищо от това не стигаше до очите ѝ.

Ако спреше сега, щеше да се изгуби завинаги. Дори костите ѝ нямаше да намерят.

Лудостта, довела я тук, беше лудост, която Тиниса носеше в себе си. Същата лудост, която я обземаше всеки път, когато изваждаше меча си с гняв. Студена лудост като на баща ѝ. Защото тя обожаваше онова усещане — не убийството само по себе си, а убийството като доказателство за уменията ѝ. Убийството като победа. Кръв ли? Беше подгизнала от кръв.

Заедно с тази мисъл дойде и мигновен проблясък на яснота, в която Тиниса зърна един от придружителите си — сянка сред дърветата, която определено не беше човешка.

Тя се втурна напред да навакса изоставането си, изкатери се с мъка по стръмния бряг на потока, хващаше се за оголените от водата корени.

И най-после стигна, където трябваше да стигне... и видя идола.

Идол? Нямаше друга, по-подходяща дума. Проядено от червеи дървено нещо, по-високо от нея поне с две стъпки, с разперени, прекършени някак ръце, разпънат монумент, така излинял от времето, че детайлите отдавна се бяха изгубили безвъзвратно. Дори дърветата наоколо му бяха погинали или пък никога не бяха расли там.

Е, това беше то. Тиниса стоеше в сърцето на богомолския сън, в центъра на острова, в центъра на гората, в средището на расата.

Тръгна бавно към надвисналия идол, прескачаше щръкнали корени, чувстваше движението в гората наоколо. Наблюдаваха я и чакаха. Какво трябваше да направи сега? Как да разбира това... нещо?

Вече беше съвсем близо, на една ръка разстояние. Никога не бе вярвала в магията, но нещо се излъчваше от този недодялан и разпадащ се символ, нещо като гръм, който е извън обхвата на слуха, нещо като вълна, която се втурна насреща ѝ, заля я и я повлече.

Тиниса протегна ръка. Богохулство ли би било да го докосне, или израз на най-дълбоко почитание? Слабото сияние на призрачната луна бягаше далеч от фигурата, но очите на Тиниса попиха бледия светлик, наложиха го върху мрака наоколо... и тя дръпна ръката си като опарена. Идолът беше като мъртвец в процес на разложение. Червеи и стоножки извираха от дупки в проядената дървесна плът. Стоотици бръмбари пъплеха в основата му, а тлъстите им белезникави личинки, дълги цял пръст, виреха глави в нощния въздух и се клатеха като малоумни слепци. Безброй пощурели от глад насекоми бяха нападнали идола и го разяждаха ненаситно. Чак сега Тиниса забеляза крпките ново дърво, добавени да заместят проядените части, видя грижата, видя и че е била повърхностна, козметична, лепната върху гнилото сърце на истукана и обречена да бъде поредната жертва на разложението, отново и отново, десетилетие след десетилетие.

И тогава прозря смисъла — точно в това беше смисълът! Идолът, уж мъртъв символ, беше и живо нещо, гниещо, противно нещо, в което

животът поглъщаше смъртта и смъртта поглъщаше живота.

Извади кинжала от колана си. Видяла бе следите върху гърдния му кош — където би бил гърдният кош, ако стърчащите отломки наистина са били ръце някога. Това беше изпитанието, нали? Тиниса вдигна кинжала.

Усети силата на невидимото присъствие около себе си, усети я как се надига към кулминационната си точка. Някъде над нея ечна гръм от ясно небе.

И тя замахна.

Може и да не вярваше в магията, но в мига, когато острието на кинжала потъна в разядената от червеи дървесина, светкавица разкъса звездното небе... и тя видя втория идол, а блясъкът на светкавицата жигоса образа му в очите ѝ: високата, стройна снага, двете разперени ръце.

Светкавицата я бе ослепила, но Тиниса усети движението му — едва доловимо поклащане — и замръзна.

Не беше образ, беше оригиналът. Дори ослепена, тя го виждаше в съзнанието си. Триъгълната глава на два метра и половина над земята, големите очи, остриите като бръснач мандибули на долната челюст, и ръцете — ошипените, разперени за атака ръце. Насекомо, по-голямо от кон, което лесно можеше да я сграбчи с предните си крайници и да я смаже до смърт или да я разполови с челюстите си. В отдалечените гори, където все още се срещаха, тези насекоми убиваха хора. Убиваха дори ловци, дошли с лъкове и копия да убият тях. Това всички го знаеха.

И сега какво, трябваше да го убие ли? Замига трескаво, но виждаше само неясни форми и петна, усещаше го как се поклаща едва доловимо и не сваля от нея погледа на огромните си, всевиждащи очи.

Тиниса стоеше неподвижно и чакаше, стиснала безполезния кинжал.

Съществуването беше близо, много близо. Тиниса виждаше накъсаните движения на ръцете му, които се сгъваха от двете ѝ страни. Като за прегръдка или като за...

„Сестро.“

Гласът прободеше като нажежен шиш тила ѝ.

„Сестро.“

Вече виждаше по-добре, или поне достатъчно, за да различи ясно надвисналата над нея, поклащаща се богомолка. Гласът я изгаряше отвътре и тя се досети, че болката е заради някакво латентно Изкуство, което се пробужда заради този миг, преди да потъне отново в ступор. Чувала беше за него — Речта, така го наричаха, срещаше се много рядко и позволяваше на владеещия го да командва насекомите на собствената си раса. Да чува и разбира простичките животински гласове и да им заповядва... макар че в този случай за командване и дума не можеше да става.

„Сестро, дошла си отдалеч.“

Думите не бяха човешки. Някаква чужда на човешкия род интелигентност се ровеше в черепа ѝ, налагаше силом контрола си и нейният изтерзан мозък оформяше смисъла в разбираеми думи.

„Дошла си да се докажеш.“

Така ли? Беше забравила защо е дошла.

„Обърни се, сестро.“ Гласът се връза в мозъка ѝ, тя се обърна послушно и го видя.

Беше само движещ се силует в мрака, но върхът на острието му улавяше и разплискваше бледото сребро на луната. Тиниса бе извадила инстинктивно рапирата си и само след миг усети отката на сблъсъка, сблъсък напълно реален, чу изстъргването на метал в метал.

Гигантското насекомо я принуди да отстъпи, нападнаше стремително, мечът му рисуваше полувидими щрихи, цялото беше изтъкано от светлосенки, които Тиниса не бе в състояние да възприеме в тяхната съвкупност. Ала тялото ѝ познаваше танца. Или поне рапирата ѝ го познаваше. Съзнанието на Тиниса регистрираше париращите блокове, но някак насложени върху слоеве минала история, побрала всяко движение на рапирата от изковаването ѝ до днес, сякаш днешната битка се движеше по стари коловози, издълбани от вековна употреба.

Взря се в лицето на противника си, опита се да го разчете, но то се сливаше и размазваше пред очите ѝ, променяше се и после пак. Ето, сега се биеше с Тисамон, парираше светкавичните удари на завитото като сърп острие, виждаше лицето му, разкривено от убийствен гняв и отчаян стремеж да заличи някак непростимия грях на бащинството си. А после мястото му зае Болуин, чийтоменящ се образ криеше безликия магьосник, който ги бе предал в Хелерон. Сетне Пиреус,

изпълнен с кипяща омраза към нея, подъл и продажен, но въпреки това майстор на меча. Острието му срязва въздуха на косъм от лицето ѝ, а после закачи подплатения ѝ жакет, не толкова, че да я прободете, но достатъчно да го среже.

Силуетът винаги изпреварваше с част от мига атаките ѝ, разсейваше я със студената ярост на Тисамон или с образа на Талрик и пламъците на „Гордост“, отразени в очите му. Противникът ѝ беше съвкупност от всички хора, с които се бе дуелирала, от всички, които бе обичала или мразила някога, поединично или всичките накуп, къкрещ миш-маш от лица, оръжия и бойни стилове. Ето го полуродния главатар от подземния свят на Хелерон, Синон Половин с мраморната кожа; после капитан Халрад, който се бе опитал да я вкара в леглото си; красивия Салма, по когото тя още копнееше и който така и не бе отвърнал на копнежа ѝ; Стенуолд, който бе скрил от нея истината за миналото ѝ; и Тисамон, винаги Тисамон.

И после лицето насреща ѝ се преля в лице на жена и Тиниса не знаеше нейното ли е, или на майка ѝ, но се хвърли напред с див крясък и усети как острието на рапирата потъва в жива плът.

Лежеше на хълбок пред идола, а светът наоколо ѝ бледнееше и тъмнееше на пресекулки и в по-светлите си мигове прогонваше отчасти мрака между дърветата. В главата ѝ звучеше шептящ хор, но без думи, само невнятен шум от преплетени мисли. Беше изтощена, всяко мускулче по тялото ѝ гореше и се гърчеше в спазми. Още стискаше здраво дръжката на рапирата, така както се стиска ръка на любим.

Главата ѝ се въртеше, но съзнанието ѝ се бе докопало до ново разбиране, просветление, което щеше да си отиде веднага щом умът ѝ се проясни. И в това нестабилно, но и безбрежно в своята яснота състояние Тиниса знаеше какво е естеството на връзката между Тисамон и оръжието му, как Ахеос е разбрал къде са Салма и Че, и много други неща.

Някой се приближи и коленичи до нея — богомолкородна жена с посребрени коси, която ѝ подаде орнаментирана бронзова купа, позеленяла на места от времето. Тиниса я прие без колебание, надигна се, пи и разбра, че е силна медовина, смесена с кръвта на каквото там

беше убила пред идола и живителната течност на гигантската богомолка, дадена доброволно.

Беше горчива, остра на вкус, изгаряща, но Тиниса се насили да я изпие докрай, защото в нея се съдържаша сила, умение и победа.

Когато се събуди отново, зората пълзеше между дърветата, а нещо остро се бе впило болезнено в левия ѝ юмрук. Тя разтвори ръка и видя брошка с кръг и меч — емблемата на ордена на оръжемайсторите.

Тисамон я чакаше на плажа и когато видя лицето му, Тиниса разбра, че въпреки гаранциите, които беше дал на Стенуолд, не е бил сигурен дали ще я види някога пак.

Сега тя носеше на ревера си емблемата на неговия орден и всеки път, когато я споходеше мисълта истина ли е било или сън, достатъчно бе да докосне срезове, които незнайното острие бе оставило по подплатения ѝ жакет, не толкова дълбоки, че да ѝ пуснат кръв, но почти. Така че единственият смислен въпрос беше с какво се е дуелирала на живот и смърт и от чия кръв е пила.

Сетила се бе за онези призрачни създания в Даракионския лес — беше ги зърнала само веднъж, когато Тисамон я преведе по края на гората. Те бяха познали брошката му, принадлежността му, и го бяха пуснали да мине необезпокояван.

Имаше мрак в сърцето на Паросиал и най-добре беше да не задава въпроси, това поне Тиниса разбираше отлично.

Тисамон вдигна очи от брошката към лицето ѝ и се усмихна едва доловимо. Тиниса знаеше, че никога няма да я попита, така както тя не би могла да го разпита за собствения му допир с идола пред години.

— Има една лодка, която ще ни откара до Фелиал преди пладне — каза ѝ той.

— Какво се надяваш да постигнеш там?

Той сви рамене.

— Най-вероятно нищо, но не пречи да пробвам. За теб няма да е лесно.

— Това ще помогне ли? — попита тя и докосна брошката на ревера си.

— Без нея биха те убили на място — отвърна той, — но дори с нея ще трябва да се докажеш пред моя народ... а може би и аз. Но щом

преживя тази нощ, без съмнение ще се справиш и нататък.

30.

— Не ми приличате много на бандити — отбеляза Салма. — Или пък не сте от дълго в занаята.

Водачът на пътните разбойници сви рамене.

— Имаме двама-трима с по-голям стаж. — Беше се представил под името Фалмес, а бандата му се състоеше от петнайсет мъже и една мравкородна жена.

Бяха си напалили огън в един чифлик, опожарен поне преди десетница. Бежанците се бяха скупчили нагъсто около огъня и гледаха с подозрение новите си спътници. Сфайот свиреше на гайда и отмерваше ритъма на барабан с крака си, а дъщерите му танцуваха. Бандитите явно се забавляваха, но на Салма представлението изглеждаше скучно в сравнение с други танци, които беше гледал.

— Повечето от нас просто искат да се измъкнат изпод имперския ботуш — поясни Фалмес. — Дезертъори като мен, има и бивши роби. Също селяци, чиито домове са били опожарени или които са избягали преди това да се случи. Империята е в поход и разплисква около себе си вълни от скитници като нас. Трябва да преживеем някак, а разбойничеството е не по-лоша прехрана от всяка друга.

— Виждал съм разбойници — каза Салма. — Животът им не е лесен.

— Сигурно, като знам откъде си — кимна Фалмес. — Питам се какво прави толкова далеч от дома федерален като теб. Твоите хора рядко напускат страната си, за да бродят по широкия свят.

— Дълга история.

— Ноцта също се очертава дълга.

— Защо първо ти не ми разкажеш една по-кратка история — предложи Салма. — Откъде знаеш толкова за Федерацията?

Фалмес се усмихна горчиво и Салма сам се досети за отговора.

— Сражавал си се там, нали?

— Пет години по време на Дванайсетгодишната война — отвърна бандитът. — След като ме мобилизираха към помощната

войска. Преди това учех за зидар. Едно мислим, друго става. Е, федерален, сега ще ми разкажеш ли дългата си история?

И Салма го направи, накратко. Ясно му беше, че не може да има доверие на този човек, затова се въздържа да спомене имена и подробности, но му разказа за Академията и че е бил вербуван от бръмбаророден шеф на агентурна мрежа. Разказа му за пътуването с „Небесен“ и за бягството им, после и за приключенията им в Хелерон. Също за предателството и как осойдите ги бяха заловили.

Фалмес го слушаше, без да го прекъсва, но вдигна ръка, когато разказът стигна до Мина.

— Преди колко време? — попита дрезгаво той. — Кога е било това?

Салма направи бърза сметка.

— Най-много преди два месеца. Приятелите ми ме измъкнаха от затвора, а губернаторът на Мина бил убит, така чух.

— Дебелака? — възкликна Фалмес. — Убили са го?

— Да. Запознах се с жената, която ръководи местната съпротива. Освободиха я заедно с мен.

— Как се казва?

— Кимене. Познаваш ли я?

Фалмес поклати глава.

— Лично не, но съм чувал за нея. Значи твоите хора са я освободили. Е, смятай, че с това си спечели безопасен преход и отгоре, повече от всички песни и танци, които твоите спътници могат да предложат.

По-голямото момиче на Сфайот се приближи, седна до Фалмес и той я изгледа безизразно.

— Баща ти ли те прати при мен?

Тя кимна, без да сваля поглед от него.

— Ето това е човек с реалистичен миروглед — заключи Фалмес с уморена въздишка. — Само че този ваш приятел току-що, без да иска, откупи свободата ви, моме.

Тя вдигна рамене.

— Сигурни бяхме, че ще го направи.

— Това пък защо? — попита я Фалмес с усмивка като човек, който се закача с малко дете.

— Защото си е такъв — каза тя. — Баща ми има око за тези неща.

Салма се размърда смутено.

— Беше чиста случайност.

Момичето поклати упорито глава, после насочи вниманието си към бандита.

— Какво ще правиш? — попита го тя. — Хората ти са недоволни. Страх ги е от осоидите.

— Така ли? И в момента?

— И би трябвало — кимна момичето. — Татко го видя. Осородните са недалеч северно отук. Вече са превзели големия град с комините.

— Тя Хелерон ли има предвид? — обърна се Фалмес към Салма.

— За пръв път чувам — сви рамене младежът, после се замисли. — Впрочем, не... Едни хора ми казаха, че би било неразумно да поемем на север. Изобщо не го свързах със... Ситуацията явно се променя бързо.

Фалмес кимна с мрачна физиономия.

— По всичко личи, че тук и за разбойниците ще стане опасно. Голяма част от моите момци трябва да стоят далеч от дългата ръка на Империята, и аз в това число.

Момичето се облегна неочаквано на него и едва не го събори.

— Ти не си лош човек — каза тя. — Моят татко вижда много работи.

Салма потърси с поглед Сфайот и го видя да седи край огъня. Белокосият мъж го наблюдаваше с обезпокоително ясни очи.

— Лош съм колкото трябва — изсумтя Фалмес. Изглежда се канеше да я отблъсне, но после реши друго. Видно бе, че се тревожи за хората си. Накъде изобщо би могъл да ги поведе сега?

— Трябва да дойдеш с нас — каза му хлеббаркородното момиче.

Фалмес я изгледа спокойно.

— Така ли? И къде по-точно отивате вие, че ми предлагаш да споделя светлото ви бъдеще?

— Не знам — отвърна тя и погледна към Салма. — Къде ни водиш?

— Не ви водя никъде — заяви Салма, но още преди да го е изрекъл, разбра, че това не отговаря докрай на истината. Откакто

прогони Кострен, те разчитаха на него, защото едрият бръмбаророден се беше самообявил за техен водач, а после Салма го беше изместил. Така ставаха нещата с водачеството.

А щом ги водеше, би трябвало да знае къде отиват и защо.

— Какво друго е провидял баща ти? — попита той. Фалмес изпръхтя развеселено, защото за него магията беше празна дума, но Салма беше виждал магия в действия и не бързаше да отхвърли ясновидските способности на Сфайот.

— Че ще намериш нещо — отговори момичето. — Навярно онова, което търсиш.

— Той знае ли, че ми казваш тези неща?

— Той ме накара — увери го момичето. Беше му почти връстница, тънка и бледа, с късо подстригана и рошава бяла коса. Но беше хубавка и гледаше Фалмес с усмивка, която той не знаеше как да тълкува. И в този миг на неудобство Салма го видя така, все едно го е познавал през целия си живот. Солиден трудов човек, отделен насила от занаята си, от семейството си, от всичко познато, пришпорван жестоко от новите си господари, а после сам избрал трудния път на беглеца в надбягване с разширяващите се граници на Империята. Но дори и сега се опитваше да бъде почтен.

— Направили са те офицер в помощната войска — предположи на глас той.

— Какво, и ти ли стана изведнъж магьосник? — подразни го Фалмес. — Бях сержант, щом искаш да знаеш.

— И още се опитваш да опазиш хората си.

— Точно като теб — кимна Фалмес, — но какво от това? Един мъж все трябва да има някаква цел в живота.

— Да, трябва — съгласи се Салма.

— Защо да не дойдеш с нас? — притисна го отново хлебаркородното момиче.

Фалмес само поклати уморено глава.

На следващата сутрин обаче, когато бежанците поеха на запад, Фалмес и неговите бандити пришпориха конете си в същата посока. Яздеха на достатъчно разстояние, за да запазят поне привидно

независимостта си, но се движеха успоредно на тяхната пътека и поддържаха тяхното темпо.

Салма усещаше, че нещо се случва, но не знаеше какво. И докато чакаше да го осени просветление, неговите бежанци живееха ден за ден и разчитаха един на друг. Когато огладнееха, се хранеха с каквото намерят. Когато ги налегнеше умора, спираха и събираха дърва за огън.

А после, един следобед, когато отчаяно се нуждаеха от храна и подслон, съгледвач от бандитите на Фалмес се върна от оглед и докладва, че недалеч пред тях имало селце. Движеха се покрай релсовия път Сарн-Хелерон и селцето сигурно беше от типа на самозародилите се поселища около железопътните кантони. Край спирките на пътническите влакове винаги имаше ханове, чифлици и по някой предприемчив занаятчия, решил да отвори работилница. Но напоследък трафикът бе намалял и повечето заселници си бяха отишли в търсене на по-плодородна земя. Населението на селцата край железопътните кантони се беше свило до минимум, останали бяха само онези, които или не можеха, или не искаха да си тръгнат.

Фалмес даде сигнал и хората му наизвадиха оръжия.

— Какво правиш? — попита го Салма.

— Трябва ни храна — отвърна Фалмес. — А и някоя нощувка под покрив ще ни дойде добре.

— Няма да грабим — заяви Салма. — Не е нужно да се стига до това.

— Прав си, стига местните да проявят здрав разум. — Минасецът го стрелна с твърда усмивка. — Внушим ли им, че сме достатъчно силни, за да вземем каквото поискаме, ще е достатъчно да ги помолим.

— Нека първо говоря с тях — настоя Салма.

— Както искаш — отстъпи Фалмес и вдигна рамене. — Но не забравяй, че носиш отговорност за своите хора. Те очакват от теб да им осигуриш храна и подслон, също както моите го очакват от мен. Нямаат си нищо и всяка вечер заспиват гладни. Какво смяташ да направиш по въпроса?

Салма зарея поглед към селото в далечината. „Косгрин ли ми натресе това?“ — запита се той. Сигурно имаше и нещо повече, но

така и не бе разбрал как и кога се бе нагърбил с тази отговорност. Ала тя така или иначе тежеше на неговите плещи.

Не се случи така, както Салма го беше планирал, ни най-малко.

Бяха влезли в селото в цялото си окъсано великолепиe — стопанката с децата си, мухородните гангстерчета и избягалите роби, Сфайот с щерките си, а като тъмна зловеца опашка се влачеха дезертъорите и разбойниците на Фалмес. Местните със сигурност нямаха желание да приютят изпаднала банда като тяхната, но числеността на новодошлите беше такава, че нямаше как да ги изгонят без кръвопролитие.

Придружен от Фалмес и Неро, Салма се срещна с кмета на селото и двамата стигнаха до споразумение. Храна срещу пари, труд или услуги. Салма беше наясно, че почти няма какво да предложи в замяна и че дори с опитния в пазарлъците Неро кметът би трябвало да отхвърли от раз офертата му. Вместо това се стигна до споразумение с голям ущърб за селяните и Салма си даде сметка, че неволно е влязъл в ролята на бандит. Бандитизъм от цивилизован вид, вярно, но хората на Фалмес бяха добре въоръжени, а селото беше малко и до голяма степен незащитно, така че пак си беше бандитизъм.

Щели да си направят лагер на територията на селото, обясни Салма. Да нацепят обещаните дърва, да вадят вода от кладенците и изобщо да изпълнят своята — макар и символична — част от сделката. Кметът явно бе склонен да им опрости дори това, но Салма настоя на своето.

Не беше възнамерявал да се превръща в разбойник, но да се хлъзнеш в този занаят се оказа по-лесно от очакваното.

Не беше планирал и да защитава селото, но точно това се случи. Изобщо, съдбата му неочаквано бе поела по свой път, а контролът се изплъзваше неусетно от ръцете му.

Истинските разбойници се стовариха връз селото през нощта, с мечове и горящи факли. Бяха трийсетина и не бяха дошли да се пазарят, нито дори да сплашват и да поставят условия. Дошли бяха да плячкосат каквото намерят.

Ала налетяха на Салма и спътниците му. Още преди селяните да приберат децата и да грабнат вили и копия, Салма вдигна хората си и

ги прати напред с мечове, лъкове и сопи. Самият той също се включи — виждаше много по-добре от нападателите на слабата лунна светлина и преби мнозина с тоягата, която Сфайот му беше направил, други рани с шиповете на новоразбуденото си Изкуство.

Откри също, че е достатъчно силен да се издига във въздуха — спускаше се върху враговете, риташе и кълцаше, а после кацаше на земята, преди онези да са разбрали какво ги е сполетяло.

Нападателите бяха типичната сбирщина, позната му от Хелерон — бръмбарородни, мравкородни ренегати и мелези, свирепи, но зле организирани. Битката беше жестока.

Когато най-последно отблъсна врага, намалили наполовина числения му състав, Салма тръгна между хората си да прецени пораженията. Двама от негодните на Фалмес бяха мъртви, както и един от мухородните младежи. Други бяха ранени. За тях се погрижиха Сфайот и дъщерите му със заклинания, билки и бинтове, направени от накъсани на ивици и изварени дрехи.

След това Салма отиде да се говори с кмета.

— Появата им няма нищо общо с нас — заяви той, защото беше стигнал до извода, че точно това са си помислили селяните.

— Не съм си и помисли противното — подчерта кметът, бръмбаророден като повечето си съселяни. Имаше порезна рана на оплешивяващата си глава, която една от селянките беше превързала. — Ала се питам вие защо дойдохте?

Салма вдигна рамене. Чувстваше се изтощен, беше му тягостно, а и раната го болеше.

— Видяхме къщите ви и бяхме гладни.

— Вземете храната — каза кметът. — Ще ви дадем и малко пари. Преди да започнат бъркотиите, селото ни беше заможно.

Салма понечи да откаже, но се сети на Фалмес и отговорностите. Отговаряше за тези хора, дори за бандитите и дезертъорите.

От гледката призори го побиха тръпки. Без някой да го пита, хората му бяха прибрали оръжието и доспехите на мъртвите разбойници. Мухородните гангстерчета вече имаха мечове и ками, а бръмбарородната стопанка се бе сдобила с лък. Тримата роби бяха навлекли кожени доспехи с капси над туниките си. По-голямата дъщеря на Сфайот беше препасала на колана си брадва с къса дръжка.

Предната нощ се беше включила сърцато в битката — умееше да хвърля камъни, имаше точен мерник и силна ръка.

Фалмес се приближи към Салма и му подаде къс меч, с дръжката напред.

— Този ти го запазих — каза той. — Разбирам малко от мечове и този ми се струва добър. Хелеронска направа е, а там разбират от оръжия.

Салма прие с благодарност. Балансът на меча беше добър, подобър от имперския меч, който беше носил толкова дълго. Хубаво беше отново да държи свястно оръжие в ръка.

Две нощи след битката в селото Салма сънува родния дом — как излиза на конски гръб от изящния дворец Суон Рен в княжество Рох и плъзва поглед по пейзажа наоколо. А пейзажът беше забележителен както винаги, просторни земни тераси, които вековете и внимателното култивиране бяха превърнали в картина на съвършена красота — ниви и пасища в зелено и златно под синьо небе. Беше есен, по жътвено време, и хладният вятър вещаеше ранен край на топлите дни. По планинските върхове на северния хоризонт имаше повече сняг отколкото преди десетница. Равнинците не познаваха такива гледки в тяхната суха земя от кафяво, жълто и бронз.

Подкара коня си през нивите и през спретнатите селца с къщурки от златиста дървесина, сгушили се на сигурно в сянката на двореца. На хоризонта тъмнееше богомолската крепост Гисяон, където Салма бе гостувал два пъти, подновявайки вековните връзки на солидарност и взаимно уважение между богомолкородните и Рох, а чрез Рох и със самата монархия.

Когато минаваше през селцата, хората му се кланяха почтително, а конят му тръскаше глава в отговор.

Миналата зима хищници бяха слезли от хълмовете и Салма бе участвал в отряда на Фелипе Шах, който ги прогони. В тялото на Федерацията имаше много паразити и най-страшни от тях бяха разбойниците. В хилядолетната си история кралството на водните кончета бе преживяло периоди на разцвет и периоди на упадък, но по-страшни времена от тези не помнеше. Разбойническата напаст се беше намножила в невиждани размери. Някои пътища бяха толкова опасни,

че дори личните куриери на короната не смееха да минат по тях. Лоялни княжества бяха откъснати от централната власт, обградени като анклавни от земи, където цареше пълно беззаконие. Цели замъци се бяха превърнали в свърталища на престъпността, бароните им се подмазваха на принца, но зад гърба му необезпокоявано трупата тлъсти печалби от бандитска дейност.

„Где изчезна златният звук, с който струните ни посрещаха зората?“ — пял бе старият менестрел в двора на Фелипе.

*„Где изчезна древният меч, с който посичахме на
врага главата?“*

*На есента мъглата сълзи рони,
отива си годината със плач
за невести, станали вдовици, и за дечица, раждани в
мрак.“*

Фелипе, Салма и хората им бяха излезли на бой, от конски гръб, от въздуха, с копия, мечове и лъкове, защото княжеството е като градина, а градинарят е длъжен да се грижи за добруването на подопечните си.

Дълг и отговорност, какво друго. Дълг да защитиш онези в княжеството, които не могат да се защитят сами, защото Салма беше принц-минор на Федерацията.

На следващия ден Фалмес яздеше до фургона на Сфайот и си говореше със Салма, макар че погледът му често-често се задържаше върху голямата щерка на хлебаркородния. Когато не излиташе да огледа набързо околността, Неро седеше на капрата до Сфайот.

— Чувал ли си някога за мерсерите? — попита го Салма.

— Че кой не е? — отвърна Фалмес. — Сражаваш ли се във Федерацията, волю-неволю чуваш много за проклетниците.

— И?

— Какво и? Пълна загадка, ако питаш мен. Твоите хора, и най-вече селяците, се кълнат в тях на лягане и на ставане, но трижди проклетите мерсери изобщо не се свеняха да кълцат гърла при

необходимост. Никой не искаше да се бие с тях. Добре, че поне не бяха много.

— Всъщност са хиляди, но ти едва ли си видял мнозина от тях — отбеляза Салма. — А и работата им не е само да „кълцат гърлата“ на чужди завоеватели. Всъщност, това е доста встрани от основното им занимание. Призванието им е да защитават Федерацията от собствените ѝ престъпници. Отиват там, където пътищата са станала опасни заради разбойнически нападения, където принцовете проявяват ненужна жестокост към поданиците си или са отхвърлили мъдростта на монарха. Да, борят се срещу външните врагове и техните шпиони, но първата им задача е да защитават Федерацията отвътре. Те са герои.

Фалмес вдигна рамене.

— Е, ти попита дали съм чувал за тях. И какво?

Салма се подсмихна.

— Къде ще си ти след пет години, Фалмес?

— В анонимен гроб, най-вероятно — отвърна бившият разбойник. — Може да са озова там и след пет дни, а не след пет години. Такива са времената. Лично аз бих предпочел да си ида...

— У дома?

— Да, в Мина. Но не виждам как ще стане. — Сянка прекоси лицето му и щерката на Сфайот се наведе да го погледне по-отблизо. — Дори след пет години — добави той. — Дори Кимене да организира въстание, осоидите ще го потушат за месец-два и после какво? Ще стане по-зле и отпреди. Така че, ако още съм жив след пет години... Кой знае? Не мисля, че имам голям избор.

— А ако аз ти дам възможност да избираш? — подхвърли Салма. Фалмес го изгледа изпод вежди.

— Тоест?

— Аз съм принц — напомни му Салма.

— Ми браво, ваше височество. И какво?

— В Равнините не го разбират. В Империята също, струва ми се. Самият аз почти го бях забравил, но е факт, че съм принц, и това все още означава нещо, без значение къде се намирам.

Пратеникът заведе Тото в дълго помещение за изпитания, прилепено до една от фабриките, преминали под командването на

Дрефос. В дъното имаше дървени мишени с маркери за обхват, прикрепени към стената, олющена и надупчена от експериментална стрелба.

Дрефос вече беше там, заедно с целия си екип и няколко осородни войници. Тото пристигна последен, но никой не го изгледа накриво, напротив, всички бяха обзети от зле прикрито вълнение. Младежът погледна въпросително Касзаат. Нейното изражение бе по-скоро предпазливо, сякаш го предупреждаваше да бъде нащрек.

Дрефос се хилеше с кривата си усмивка. Беше свалил качулката си докрай — явно не се притесняваше да показва грозното си лице в позната компания. В ръцете си държеше щраколъка.

Отначало Тото го беше нарекъл въздушен лък, но оръжието стреляше с остро изщракване и името му се лепна от само себе си, а и занаятчиите имаха навика да назовават лък всяко оръжие, което стреля от разстояние, дори да няма рамене и тетива. Оръжието в ръцете на Дрефос беше подобрената версия, но дали щеше да е окончателната, още не се знаеше. Всеки от подопечните му занаятчийци бе имал възможност да го тества и да внесе свои промени. За последните два дни близо десетина различни прототипа бяха изпробвани и отхвърлени.

Сега Дрефос му подаде оръжието. Беше много леко, изящно по форма и вдъхваше страховито като усещане, почти като хищна птица, която открива плячката си от въздуха. Извитата ложка пасваше идеално на рамото му, тънкото дуло задаваше посоката, а стрелецът можеше да коригира мерника си с помощта на малка бразда в корпуса на въздушната батерия.

— Някакви забележки, Тото? — попита го Дрефос.

— Прекрасен е, майсторе — каза с почуда младежът.

— Този е най-добрият, както ти се полага — изтъкна Дрефос.

По негов знак исполинският конощипороден започна да раздава другите прототипи, докато всички занаятчийци не хванаха нов-новеничък щраколък в ръка.

— Може да се каже, че нашата работа по това устройство е почти приключена — обърна се към всички Дрефос. — Остава да го предадем на сержантите, които се занимават с обучението. Генерал Малкан се готви за нов поход, но обеща да ми остави две хиляди мъже и всички фабрики в Хелерон, които поискам. Ако останем доволни от

тестовете, от утре целият град ще се занимава с твоето изобретение, Тото. Това е рядка привилегия.

— Разбирам, майсторе. — Усещаше, че пропуска нещо, някакво скрито напрежение, което му убягваше. Погледна към Касзаат и видя, че тя единствена сред присъстващите не се усмихва. — Това сега са последните тестове, така ли?

— Да — потвърди Дрефос и даде знак на войниците. Един от тях тръгна към дъното на помещението и отвори някаква врата.

Зад нея имаше двайсетина души, които бяха избутани набързо пред мишените, а войниците от охраната им затвориха вратата и се дръпнаха настрани, нащрек и с разтворени в готовност длани. Тото се намръщи. По-късно с ужас щеше да си спомня колко бавно е съобразил какво се готви.

Повечето бяха бръмбарородни, имаше няколко мухоиди и полуродни, но всички бяха облечени като за маскарад във войнишки униформи. Някои бяха с кожени доспехи или дълги шинели, други носеха нагръдници, имаха метални плочки по доспехите или бяха с плетени ризници мравешка направа. Имаше дори един с паешка копринена броня и друг с пълен комплект пазителски доспехи, толкова тежки, че човекът се движеше с мъка. Нито един не беше въоръжен.

— Какво... какво е това? — заекна Тото.

— Ще изпробваме изобретението ти — обясни Дрефос — и е редно да почетем теб с първия изстрел.

Вече се беше досетил, но въпреки това каза:

— Не разбирам.

— Ти създаде устройство, с което се убиват хора, Тото — отбеляза меко Дрефос. — Как иначе да го изпробваме?

Младежът не можеше да отдели поглед от групата уплашени мъже и жени. Накрая промълви:

— Но аз не мога просто да... да стрелям по тях. Те са...

— Размирници — довърши бодро Дрефос. — Мързеливите, крадливите, неквалифицираните, мрънкачите. Подбрани от бригадирите по моя заповед, макар да са по-малко от очакваното. Но ще трябва да се задоволим и с тях, защото нямаме време за повече тестове.

— Но те са хора! — извика Тото.

— По-различни ли са от онези, срещу които войниците ще стрелят с твоето оръжие? Едва ли си се зальгвал, че можеш да дадеш такова оръжие на света и да опазиш ръцете си чисти. Нали? — втренчи се в него Дрефос. — Мразя двуличието, Тото, и не го търпя край себе си. Твърде много наши колеги по занятие се срамуват от онова, което правят. Ти трябва да се гордееш със себе си, момче. Войната и смъртта са зъбчатите колелца на науката, забрави ли? А онези там са месо, безполезно и лесно заменимо месо, нищо повече. — Тежката метална ръкавица се стовари бащински върху раменете на Тото. — Ти направи този красив механизъм. Ти трябва да си първият, който ще го използва по предназначение. Зареди го, хайде.

Тото издърпа с треперещи ръце затвора в задния край на цевта и плъзна вътре снаряда — дълъг колкото пръст, след което механизмът се затвори автоматично. Спомни си безсънната нощ, когато беше измислил затварящия механизъм, докато Касзаат дишаше тихо до него. „Няма да го направя, няма да го направя“ — повтаряше си той, ала пръстите му довършиха с лекота познатата операция.

— Натегни го — нареди тихо Дрефос.

Ръката на Тото вече бе легнала върху манивелата. Пет бързи завъртания и въздухът в батерията се нагнети.

— Готов за стрелба — каза Дрефос и Тото бавно вдигна щраколяка.

Прикладът легна стабилно и удобно в ямката на рамото му. „Няма да го направя.“

— Стреляй — заповяда Дрефос, но младежът стоеше като истукан с пръст върху освобождаващия лост. — Стреляй! — прикани го отново Дрефос, но Тото не беше в състояние да го направи. Тресеше се целият, мерникът му играеше нагоре-надолу. Живите мишени в другия край на помещението още не бяха разбрали какво става. — Това е тест, Тото, тест, който ще ми покаже дали стоката си е струвала цената. Спомни си сделката, която сключихме. Твоят приятел е жив и на свобода, а в замяна ти си мой. — При последната дума металната му ръка се впи болезнено в рамото му и Тото натисна спусъка.

Силният трясък при освобождаването на нагнетения въздух отекна по протежение на стрелбището. Прицелил се бе, несъзнателно може би, в най-тежко бронираната мишена — мъжът, или жената, в пазителските доспехи. Тромавата фигура се гътна назад. Може би

човекът просто бе загубил равновесие заради сблъсъка на снаряда с металната броня... но ето че не помръдваше, а в гърдите му, през бронята и всичко, зееше дупка.

— Стреляйте — нареди доволно Дрефос и наоколо му занаятчиите заредиха и се прицелиха.

Тото лежеше в мрака и трепереше. Вътрешният му взор беше слепнал като гурелясало око, затъкнат от спомена за онези няколко секунди, а ушите му още звънтяха от дискретното щрак-щрак-щрак, с което неговото изобретение — делото на собствените му ръце и ум — беше изпълнило предназначението си.

Дрефос беше изпаднал във възторг, а теста бе обявил за забележително успешен. Въпреки голямото разстояние, снарядите бяха пробили с лекота и металните доспехи, и плетените ризници. Единствено паешката копринена броня ги беше спряла, фината материя се бе усукала около въртящите се снаряди и им бе попречила да проникнат. А снарядите се въртяха заради спиралната резба, която Тото беше направил по вътрешността на цевите, осигурявайки по-голям обхват и точност на стрелбата. Идеята за резбата беше заел от Скуто, който беше измайсторил нещо подобно с гвоздистрела на Балкус.

По преценка на Дрефос, един опитен стрелец можел да произведе цели шест точни изстрела в минута, а новобранците — два или три. С щраколъковете се работеше лесно, а с ресурсите на Хелерон направата им не представляваше трудност. Вече няколко фабрики работеха денонощно, за да произведат поръчаните от Дрефос количества. След тестването на всяка серия оръжията отиваха при войниците, които Малкан беше оставил в Хелерон на разположение на занаятчията. Само за ден войниците се научаваха да зареждат и стрелят — с такава лекота, сякаш са го правили от години. Щраколъкът беше оръжие за обикновения човек, точно като арбалета, който преди столетия беше отхвърлил оковите на древните тайнства.

Но мислите на Тото бяха насочени единствено към падащата бронирана фигура, невинен бръмбаророден, мъж или жена, имал лошия късмет да подразни с нещо бригадира си. След него и други взеха да падат, войниците спираха онези, които се опитваха да избягат

и накрая малцината оцелели нещастници хукнаха в единствената възможна посока — право към редицата занаятчии. Дрефос не пропусна шанса да изпробва новото оръжие при стрелба от упор.

„Аз съм виновен.“ Той, Тото, беше виновен за появата на това оръжие. „Намерих мястото си тук. Заслужих си го.“

Стисна глава. Имаше чувството, че част от него, най-важната, попада все по-далеч и по-далеч в някаква шахта или кладенец, и повече никога няма да се върне.

Трябваше да бяга. Трябваше да се измъкне някак от Хелерон.

„И после какво? — чу собствения си подигравателен глас. — И къде?“

„Ще намеря Челядинка.“

„Която сигурно и в този момент се мляска със своя дивак и изобщо не се сеща за тебе.“

„Не ми пука. Обичам я.“

„Добре го показваш, няма що. Работиш за враговете ѝ и спиш с пчелородно момиче.“

Заби пръсти в черепа си, неспособен да прогони мислите.

„Обичам Че! Винаги съм я обичал!“

„Ти си едно нищо. Пълен нещастник. Цял живот са те презирали и гледали отвисоко. А сега ти се предлага нещо реално — място под слънцето, цел в живота. Дрефос те разбира.“

„Не би могъл да ме разбере. Той дори не знае какво е любовта.“

„Знае и още как. Той обича със страст, каквато ти не познаваш. Обича работата си. Обича прогреса. Всички неща, в които и ти се кълнеше някога.“

„Аз не съм като него.“

„Ти си неговият наследник във всичко.“

Мяташе се в леглото и току изритваше одеялото. Гласът в главата му беше като човек в стаята, който спокойно и търпеливо разбива на пух и прах всичките му доводи. Само че гласът си беше негов, разбира се, и това го правеше още по-страшен. Студеният свят, разкрил се пред очите му в Тарк, когато беше видял какво могат да сторят войната и науката заедно, се бе превърнал в света, където трябваше да живее.

„Не мога да продължавам така — настоя той. — Вината ще ме убие.“

„Вината? — изсъска гласът в главата му. — Не разбираш ли, че сега можеш да се отървеш и от вината, и от срама, и от любовта? Досега драпаше след тях, защото имаше шанс да се върнеш към прежния си живот, но вече премина границата, направи последната крачка. Никога няма да бъдеш какъвто беше. Ръцете ти вече са ръце на истински занаятчия, който гради и руши без съвест и без съжаление. Вече можеш да се отървеш от вината и да си починеш. Ти премина бариерата на баналните човешки норми и вече си от другата страна. Сега всичко е месо, евтино, заменимо месо.“

Тото се гърчеше и въртеше, но нямаше отговор.

31.

Майстор Граден сам беше отнел живота си.

Стенуолд седеше опрял глава на ръцете си в залата на Военния съвет и размишляваше върху това.

Бяха качили на стената пясъчния лък, прехваленото изобретение на Граден. Вражеските арбалети вече обстрелваха бойниците, стрелите им отскачаха от каменния парапет, забиваха се в щитове или събаряха покосени мъже и жени на улицата долу. Кимон крещеше да се подготвят за атаката. Обсадната кула се беше издигнала почти до нивото на парапета, шейсетина мравкородни бойци чакаха на платформата ѝ, други се катереха да заемат местата им. Още две кули се разтягаха вляво и вдясно от първата — явно векианските командири се надяваха да овладеят и задържат този участък от стената. Артилерията им обстрелваше далекобойните оръдия на защитниците, те отвърщаха на стрелбата, засипвайки със снаряди и натрошен камък мравкородните войници в ниското.

Граден буквално кипеше от ентузиазъм, крещеше на чираците си да нагласят по-бързо дългата тръба и вентилаторния двигател на пясъчния лък. А после им викна да го включат.

Мощният двигател заработи и огромната купчина пясък в подножието на стената започна да изчезва. Видял веднъж ефекта от оръжието, Кимон се разкрещя на хората долу да донесат още пясък. Пясък, сгурия, чакъл, каквото и да е.

На северната стена битката беше най-ожесточена, пак там защитниците умираха с десетки и стотици, за да отблъснат мравкоидите, преди да са стъпили на стената. По първоначални данни — защото в Колегиум имаше хора, готови да броят какво ли не, — на всяка векианска жертва се падаха по двама загинали от импровизираното колегиумско опълчение, съотношение в пълен противовес с обичайния баланс при обсада.

На западната стена, където командир беше Кимон, статистиката беше в полза на колегиумци. Майстор Граден беше спасил живота на

стотици свои съграждани. Малцината мравкородни, добрали се до стената, останаха потресени от видяното и пословичната им дисциплина се прекърши пред напора на защитниците. Самият Стенуолд лично праметна един нападател през парапета.

Привечер, когато мравкоидите започнаха да се оттеглят, пясъчният лък бе унищожен от артилерийско попадение малко преди да го смъкнат от стената, загинаха и двама от чираците на Граден.

Ден по-късно и без да каже нищо, Граден си беше забъркал разтвор на сярна киселина и го беше изпил до капка. Умрял бе бързо, но не и безболезнено. Но не смъртта на чираците го беше тласнала към самоубийството, а споменът за ужаса, който се бе родил от собствения му занаятчийски ум и собствените му сръчни ръце.

Този образ щеше да остане със Стенуолд до сетния му дъх заедно с много други от последните дни. Никой на западната стена нямаше да забрави как плътта се обелваше от костите и лицата се вгъваха в черепите на мравкородните войници, попаднали под поразяващия пясъчен сноп, нито излъсканите до непоносим блясък брони и оръжия, нито безнадеждно задръстените механизми на обсадната кула, изобщо цялата органична и неорганична леш, която пясъчният лък оставяше след себе си.

Граден крещеше да го спрат, макар арбалетни стрели да засипваха камъните край него, но Кимон се разпореди да насочат лъка към следващата кула и така бе спасил стената.

Оттогава бяха минали два дни — два дни на отчаяни битки върху стените. Преградните панели, които дублираха и подсилваха портите, се бяха изкривили — още даваха отпор, но повече никога нямаше да се отварят гладко. Артилерията на мравкоидите беше отворила пукнатини в северната и западната стена, но зидовете още държаха. Векианският флагман беше подложил доковете на почти пълно унищожение, кейовете, складовете, търговските офиси бяха изгорели до основи. Колегиум никога нямаше да е същият.

Днес бяха нападнали по въздух. Векиански ортоптери плющяха с криле над стените и засипваха защитниците със снаряди, прикривайки поредната пехотна атака. Въздушната битка бе кръвопролитна като всяка друга. Стенуолд бе гледал безсилно как векианските летала се дуелират тромаво с колегиумските летящи машини, които бяха по-многобройни и по-разнообразни по вид. Леталата на мравкородните

бяха снабдени с огнехвъргачи и балисти за многократна стрелба, а и пилотите им, разбира се, нито за миг не губеха връзка с другарите си в хаоса на битката. В помощ на защитниците се притече цяло ято откъм града — мухородни саботьори, отрядът на Безрад Вѐлик, тромави брѣмбароиди, които едва успяваха да се задържат във въздуха, богомолкородни, нападащи бронираните летала със стрели и копия. Понеже беше войнемайстор, Стенуолд се беше заставил да гледа, да не извъръща поглед, когато мухородни мъже и жени се превръщаха във факли под обстрела на вражеските оръдия или когато летящи машини се сурваха в низходящи спирали от небето и се разбиваха в пламъци по улиците на града.

Всичко това го разболя физически. Почти не беше ял през последните дни. Имаше чувството, че той е докарал тази беда на града си, макар с разума си да съзнаваше, че това рано или късно щеше да се случи, ако не под ударите на Век, то на Империята.

Безрад Вѐлик беше мъртъв. Беше загинал в днешната битка. Смъртта му бе останала незабелязана чак до проверката в края на сражението — отишъл си бе като поредната точица, която пада от небето. Отишъл си бе един гениален занаятчия и първокласен пилот, и мисълта, че е загинал така, както би искал да загине, с нищо не облекчаваше загубата, която Колегиум бе понесъл в негово лице. Безрад Вѐлик беше мъртъв; Граден се бе самоубил; Кабре, мухородната занаятчийка, беше загинала при отбраната на последната пристанищна кула, след като се беше спасила като по чудо при падането на другата. Хиляди колегиумци бяха загинали в небето, на стените, във водите на пристанището.

И сега Стенуолд седеше, опрял глава на ръцете си след края на поредния военен съвет. Някакъв дълголик брѣмбаророден младеж пристъпяше от крака на крак и чакаше войнемайсторът да му обърне внимание.

— Какво има? — попита накрая той, защото младият мъж беше още един живот, който Стенуолд държеше в ръцете си, и нямаше никакво право да му обръща грѣб.

— Майстор Трудан... извинете, войнемайстор, трябва да видите нещо. Веднага, моля.

Стенуолд се надигна. Младежът очевидно се разкъсваше между противоречиви емоции и сам не знаеше какво да мисли. Беше го

виждал преди, но не се сещаше къде и по какъв повод.

— Води ме тогава — заръча той и младежът забърза напред.

— Такова... заради майстор Цейтус, войнемайсторе — опита се да обясни младежът и Стенуолд се сети откъде го познава — беше чирак при мравкородния занаятчия.

— Какво иска? — попита Стенуолд.

— Той... такова... Съжалявам, майстор Трудан...

Стенуолд го накара да спре.

— Просто ми кажи, става ли? Денят беше дълъг. Нямам време.

— Обещах му да не казвам нищо, майстор Трудан — измънка младежът. — Но сега го няма и...

— Няма го? Къде е отишъл?

— Трябва да дойдете и да видите! — Тръгнаха. Младежът определено го водеше към опожарения пристанищен квартал.

— Отчаяно се опитваше да направи нещо — обясни младежът. — Но целият район беше под обстрел. Затова го изведе.

— Него? Какво? Подводника?

— Преди час, майсторе, ама не знаехме дали ще му стигне въздухът... а и обхватът можеше да не е достатъчен... Така и не успяхме да го тестваме както трябва.

В крайна сметка му показа празен вир с излаз към пристанището. При пълна липса на подводник.

— Какво е направил? — попита Стенуолд и чиракът разпери унило ръце.

Въпросът намери своя очевиден отговор на следващата сутрин, когато превъзбуден куриер измъкна Стенуолд от леглото и го заведе на бегом при опожарените докове.

Векианският флагман потъваше. Потъваше бавно, но сигурно, въпреки опитите на екипажа да изпомпва водата. Снабдителни кораби и влекачи трескаво товареха хора и провизии, но самият флагман, гигантският кораб, гордостта на векианската флота, потъваше килнат на една страна и вълните заливаха алчно най-близкия от монтираните на палубата му катапулти, които бяха сринали със земята пристанището на Колегиум.

От Цейтус и неговия подводник нямаше и следа. Дали въздухът му беше свършил, или мравкоидите му бяха видели сметката, или просто не бе успял да отдели машината си от металния корпус на

своята жертва и флагманът го бе отнесъл със себе си на дъното, никой не можеше да каже.

Доктор Никрефос беше стар човек, обзет от силен страх за живота си. Вече от дни слушаше разкази за битките при стените, за търпеливия и упорит натиск на мравкородните, за решимостта на векианците и намаляващите ресурси на града. Живееше в Колегиум от двайсет и пет години. Нямаше друг дом. През двайсет от двайсет и петте се бе подвизавал като най-малко зачитания преподавател в Академията, изтласкан в периферията на научната общност, и всяка година четеше лекции по теория и философия на Вещото време пред шепа незаинтересувани и непроумяващи студенти. Магия, с други думи — нещо, в което Колегиум не вярваше. Редовно се чуваха гласове предметът му да бъде свален от учебната програма. Няма място там, така казваха, петнял реномето на Академията. Винаги се намираха бръмбарородни учени, според които миналото трябва да бъде погребано безвъзвратно, а тесният кабинет и оскъдната заплата на мърляв дърт шарлатанин като доктор Никрефос са обида към интелигентността на колегиумци.

Но предметът му така и не беше свален от учебната програма. Академията винаги бе страдала от силна инерция, а и Никрефос все още имаше неколцина приятели, които да се изкажат в негова защита. Задържал се бе, година след година, в гнездото, което сам си беше съградил, и смяташе, че ще си умре като преподавател в Академията, а с него ще изчезне и предметът му. За човек, който не обичаше компанията на хора от собствената си раса, това щеше да е достатъчно. Интересите му, професията му, животът му бяха свързани с миналото. Бъдещето не беше негова грижа.

А сега всичко се разпадаше. Ако векианците пробиеха стената, щеше да го сполети съдбата на всички други — или щяха да го убият, или да го продадат в робство, а кой изобщо би купил изпосталял старец като него?

Но не би могъл да грабне оръжие и да се сражава на стената. Силите му не стигаха да лети, а и зрението му беше отслабнало много, особено на дневна светлина. Ала имаше нещо, което можеше да направи... което би могъл евентуално да направи. Би могъл да

мобилизира жалката си философия, да я превърне в оръжие и да се подготви за неизбежното разочарование. Много отдавна, в Доракс и преди да дойде в Колегиум, Никрефос беше провиждащ. Но откакто се зае с преподаване, едва няколко пъти се бе опитвал да напипа тъканта на света. И сега се боеше, че след толкова време истинската магия ще му обърне гръб, както той бе обърнал гръб на нея.

— Дръпнете завесите — каза той и един от студентите му стана, дръпна кърпените пердета и в стаята притъмня. В курса на Никрефос тази година имаше четирима студенти — молецороден младеж, който, също като него, се чувстваше зле в компанията на собствените си сънародници; паякородно момиче с цинично отношение към света, но и със забележителен талант; млад бръмбароид с поведенчески проблеми, който не бе в състояние да се концентрира и за минута, и един мухороден, който идваше на всяко упражнение, но комай не научаваше нищо. Сега всички те му бяха нужни, колкото и слаба да беше подкрепата им.

— Ще се заемем с един ритуал — поде той. Четиримата седяха в кръг на пода, но кабинетът му беше толкова малък, че коленете им се допираха. — Ритуал, който ще атакува векианската армия по начин, недостъпен за обикновената отбрана на града. Не съм съвсем сигурен какъв ще е ефектът, но както съм изтъквал неведнъж, магията черпи силата си от мрака, страха, съмненията, лошия късмет. От пролуките между светлите участъци на света.

— Все неща, които не могат да се проверят — подхвърли неспокойният бръмбаророден младеж. — Не могат да се докажат.

— Това е така — кимна доктор Никрефос, — и всъщност е доста близо до центъра на мистерията.

— Докторе, ще се получи ли? Ама наистина? — попита паешкото момиче. Никрефос знаеше, че се интересува повече от политика и клюки, отколкото от учението.

— Дано, защото лично аз вече си мисля да намеря отнякъде меч и да ида на стената — добави мухородният. — Не виждам каква е ползата да стоим тук.

— Но нали точно това отношение трябва да преборим, ако искаме да свършим нещо полезно — настоя Никрефос. — Нужна е вяра. Ако пристъпите към това без вяра, то наистина ще се провалим.

Трябва да отворите умовете си за възможността, да отворите място за съмнението.

Колкото до съмнението, те безспорно се съмняваха, но не в това, в което трябваше.

— Така, а сега затворете очи.

Направиха го, макар и неохотно.

— Ще ми е нужна помощта ви, мислите ви, силата ви. Магията, която ще пробвам да направя, е могъща, и сам няма да успея. Искам да насочите мислите си към лагерите на векианската армия. Сигурно сте ги виждали от стените или от въздуха. Мислете за хилядите векиански войници, за палатките им, подредени като по конец, за походните им легла вътре, и те подредени по същия спретнат начин. Представете си ги как заспиват нощем в тези легла, всички едновременно, като някаква гигантска машина. Ала векианските войници не са машини. Не, те са мъже и жени като нас. Имат умове, макар и свързани в единна мрежа. Искам да си представите тази мрежа, все едно можете да я видите, мисловната мрежа, обхващаща умовете на всички мравкородни около Колегиум, просната като гъста мъгла над лагерите им.

Самият той си я представяше ясно — великанско, сияйно, подобно на желе създание, което клечеше връз спретнатите палатки и свързваше умовете на всички мравкоиди в околността.

— Нашата задача е да вмъкнем нещо в този колективен ум — продължи той, след като им даде достатъчно време да си представят обрисуваната картина. — Да вмъкнем нещо тъмно в него. В ума на всеки човек има кътчета, които са готови да приемат мрака. Мравкоидите обичат сигурността и реда, следователно се страхуват от съмненията и хаоса. Искам от вас да съсредоточите мислите си върху съмнение и хаос от всякакъв вид, каквото ви дойде наум, и да си представите как извличате тези мисли от своите глави и ги вмъквате в гигантския колективен ум на векианците. Всичките си страхове и притеснения, терзания и чувство за вина, трябва да ги извлечете и да ги излъчите към мисловната мрежа на мравкоидите.

Млъкна, доловил подръпването на засилваща се концентрация откъм студентите. Самият той се бе напрегнал и сърцето му се блъскаше в гърдите. Толкова отдавна не си беше пробвал силите в подобно начинание, а начинанието беше уморително, като да събереш нещо много голямо и да го избуташ нагоре по стръмнина. Студентите

не му помагаха особено, изпълнени бяха със съмнения, чувстваха се неудобно от указанията му, не искаха да погледнат в тъмните ниши на съзнанието си, но още по-трудна за превъзможване беше самата атмосфера на Колегиум, град на прогреса и науката, на търговци, философи и занаятчии, град, където стотици хиляди хора не вярваха.

Безнадеждно беше, осъзна той. Не притежаваше силата да измъкне волята си извън покроба на Колегиум, какво остава да я наложи на мравкоидите. Беше твърде стар и твърде дълго беше живял сред неверници.

И ето че единственият му шанс да помогне за отбраната на дома си беше на път да се провали. Мълчанието се проточи и студентите взеха да мърдат неспокойно.

Никрефос отправи мълчалив апел: „Ако има сила, която ме чува, моля за помощта ѝ, защото сам няма да успея! Ще обещаю каквото искате, но сега ви моля за помощ!“

Чу как един от младежите — паякородното момиче — си поема шумно дъх, а после внезапна болка го прободде в тила, толкова силна, че той се изви назад и се задави. Болката беше студена, ледена, спускаше се по гръбнака му и дълбаеше път към очите. Усети как сълзи се стичат и замръзват на лицето му. Нещо го бе сграбчило с трънливи ръце и ровичкаше в мозъка му.

И въпреки болката Никрефос чу ясно думите в главата си, думи, изречени от чудовищен, скръбен хор: „Какво е това, що ни вика? Какво е това, що ни моли?“

„Аз съм доктор Никрефос от Колегиум — проплака отчаяно той, защото болката и натискът бяха на косъм да спрат сърцето му. — Ако имате сила, заемете ми я, защото градът ми е в огромна опасност и аз искам да заразя врага с мислите си. Умолявам ви, ако имате милост, заемете ми своята сила!“

„Колко дръзко — каза гласът. — Старче, дните ти са преброени. Защо ти е да спасяваш нещо, което скоро ще те надживее? Милост нямаме, но имаме сила. Ала с какво право искаш да ти я заемем?“

„Ще направя всичко в замяна — обеща доктор Никрефос. — Моля ви, помогнете ми, и аз ще направя каквото поискате.“

Усети как молбата му увисва на везните. Студентите също бяха усетили промяната, защото в стаята беше толкова студено, че по

пердетата се оформяше скреж, а дъхът на младежите се къдреше като пара в сумрака.

„Ще ти помогнем, но ти ще трябва да свършиш нещо за нас — задача, която може допълнително да ускори смъртта ти.“

Той би се съгласил, несъмнено би се съгласил, но те не търсеха съгласието му. „Спогодбата е сключена“ — продължи траурният глас и Никрефос усети как студът, който бе подложил на изпитание границите на издръжливостта му, изведнъж се удвоява и утроява, плисва се из стаята, през студентите му, оттам над града и стените, за да отрови мравешките умове. Проби с лекота дебелия пласт от неверие, обгърнал Колегиум, и се зае да свърши онова, което Никрефос беше планирал. Тази нощ мравкородните нямаше да спят спокойно, нито тази, нито следващите, защото кошмарите, които новият му съюзник можеше да разбуди, бяха много по-страшни от кекавите страхотии, които Никрефос и студентите му можеха да сътворят.

Най-после у дома. Стенуолд си направи чаша горещ билков чай; чуваше как Балкус крачи тежко в стаята за гости, чу го и как се тръшна на леглото, навярно без да е свалил доспехите си. Задачата му бе да го охранява денонощно, но днес Стенуолд го беше пратил да се сражава на стената и Балкус — сарниански мравкороден по душа и произход — бе взел присърце задачата да изпразва гвоздистрела си по векианците. И не само това — имало бе свирепи битки върху самата стена и Балкус се бе включил ентузиазирано в отбраната на северния участък. Една глава по-висок от повечето защитници и нападатели, с къс меч в едната ръка и плячкосан векиански щит в другата, мравкородният ренегат се бе изявил като централна фигура в отбраната.

Стенуолд отпи от чая, загорча му и допълни чашата с щедро количество бадемова ракия. Трябваше да се наспи тази нощ, защото утрешният ден нямаше да е по-щадящ от днешния. Утре можеше да умре Балкус или Кимон, или самият Стенуолд.

Притиснат от умората, той се замисли дали последното не би било облекчение. Но след самоубийството на Граден не би могъл да се залъгва с нещо толкова сериозно.

Изпи чашата на един дъх. Би трябвало да е гладен, но изтощението се отразяваше зле на апетита му.

„Не съм роден за войниклък аз.“ Гледката на мъртвите го поболяваше физически, без значение дали бяха от неговите хора или от обсаждащата армия. Всички те бяха смелчаци, храбри мъже и жени, които правеха онова, което смятаха за редно, а Стенуолд най-добре от всички знаеше как историята пренаписва стореното и заличава моралния аспект на войните.

„Дано поне Тисамон се справя по-добре от мен.“ Липсата на богомолкородния го измъчваше постоянно. Вярно, Тисамон беше човек труден, консервативен до крайност и дори примитивен с черно-белите си представи за света, но беше верен, умееше да изслушва, а със Стенуолд се знаеха отдавна.

Надигна се и се заизкачва тежко по стълбите. Изрита пътьом почернелите си от сажди ботуши, с пълното съзнание че на сутринта ще се спъне в тях, но беше толкова потиснат, че не му пукаше изобщо. Метна кожената си куртка на перилото. Шлемът му беше останал на кухненската маса долу.

Хлътна в тъмната стая, като разкопчаваше в движение колана си, и спря.

Не беше сам.

Затворените капаци на прозорците спираха бледата лунна светлина, спалнята му тънеше в пълен мрак и това подсили страха му. Векиански убиец? Осороден убиец? Самият Талрик, може би? През последните дни не му бе останало време да размишлява над тази заплаха. А каква по-добра възможност да се отърват от него? Посегна да изтегли меча си, но се сети, че е зарязал оръжието заедно с куртката си на стълбите — само на десетина метра, но със същия успех можеше да е на хиляда мили.

А после друга част от ума му го сръга успокоително. Познат звук или миризма може би? Нещо така или иначе му подсказа отговора.

— Ариана? — повика дрезгаво той. Нищо не наруши тишината и Стенуолд посегна да запали лампата. Ръцете му трепереха и едва на третия път успя да изкара пламък от стоманената си запалка.

Седеше на ръба на леглото му — младо и стройно паякородно момиче с къса рижа коса, което го гледаше с унила нерешителност.

— Кой... те ли те пратиха да?... — измънка той.

— Не — прошепна Ариана. — Стенуолд, аз... нямаше къде другаде да ида.

Стенуолд се притесни изведнъж, защото разкопчаните му панталони взеха да се смъкват точно в този момент. Посегна да ги задържи и попита:

— Но... защо не избяга?

— Къде? Ако ме хванат, векианците ще ме убият, още повече че Талрик е с тях. А и... няма къде да ида, Стенуолд. У дома няма да ме приемат, за Рекеф съм предателка. Предадох и теб. Не остана никой, към когото да се обърна.

— Освен към мен?

Тя вдигна очи да го погледне. Стенуолд си помисли, че ще се опита да флиртува с него, да се позове на връзката, която уж бяха имали, но в очите ѝ прочете единствено безмълвна молба.

— Ариана, аз...

— Нямах ми доверие, знам. Може да съм убийца. Може би още шпионирам за Рекеф. Стенуолд, стигнах до края на възможностите си, нищо не ми остана. Защото се опитах, по моя си глупав и безнадежден начин, да спася Колегиум, но обърках и това като всичко друго.

Стенуолд сложи лампата на писалището. Не знаеше какво да каже. Противоречиви чувства раздираха сърцето му, главата му се пръскаше от хаотични мисли. Вече не се чувстваше уморен, напротив — по-буден не се беше чувствал от дни. Опитваше се да открие верния курс в сложен лабиринт от съчувствие, предпазливост и похотливи спомени за преживяното с Ариана, спомени, които го изненадаха с цветната си сила. Вярвал бе, че е преминал отдавна възрастта за такива копнежи, но присъствието ѝ в спалнята му, напук на всички вероятности и в пълно противоречие със здравия разум, се оказваше мощен афродизиак за един застаряващ мъж.

„Ако Ариана е мой враг, би било немислимо да се поддам на тези чувства.“ А ако наистина бе толкова отчаяна, колкото твърдеше, би било още по-немислимо да се възползва от нея, нали така? От Ариана, студентката в Академията.

Или Ариана, агентката на Рекеф, която е сгазила лука и е изпаднала през борда? Невероятно, но мисълта за евентуалния риск наля допълнително масло в огъня на копнежите му.

Тя се изправи внезапно.

— Съжалявам. Аз... аз си помислих, че... но нямам право да...

И хукна без предупреждение да се изниже покрай него, но Стенуолд я улови за раменете и я задържа на прага.

— Чакай... — започна той.

Треперливата светлина на лампата улови сълзите в очите ѝ. Стенуолд знаеше, че всичко това може да е лукава преструвка, като вземеше предвид коя и каква беше Ариана, но сърцето му се сви на болезнена топка.

Тя вдигна очи да го погледне, малките ѝ гърди се надигаха и спадаха под туниката.

— Стенуолд...

„Сам си копая гроба.“ Може да беше от умората през последните дни, може да беше от нуждата да открие искрица живот в мъртвилото на тежките времена, но той окончателно изпусна юздите на копнежа си. Наведе се със страх, като към отровна змия, но въпреки това я целуна. И тя отвърна жадно на целувката му.

Когато се събуди на следващата сутрин и я откри до себе си, топла, мека и жива в леглото му, спомените нахлуха като вълна, спомените за насладата, чиято цена тепърва щеше да плаща. Ала тази сутрин, докато векианците се строяваха за поредната атака, той се чувстваше по-отпочинал и по-жив от много време насам.

А после на входната врата долу се потропа и Стенуолд съвсем ясно се представи последователността на събитията в следващите минути — Балкус ще отиде да отвори, после ще се качи да предаде съобщението и ще се встрещи, заварил работодателя си в едно легло с агент на врага. Скочи бързо и навлече един халат.

Слезе долу навреме да пресрещне Балкус и веднага позна кльощавата приведена фигура на ранния посетител.

— Доктор Никрефос? — поздрави го изненадано Стенуолд. Толкова ли се беше влошило положението, че да мобилизират и престарелия молецороден към куриерската служба? — Стената ли? Какво е станало?

— Майстор Трудан... Стенуолд. — Доктор Никрефос пристъпяше смутено на прага. — С теб се познаваме от...

— От години — кимна Стенуолд. — Но какво?...

— Нужна ми е помощта ти — каза старият молецороден, — и не зная друг, който би ме изслушал. Каж ми, какво знаеш за Даракион?

Векианците се събудиха като по часовник. Талрик бе наблюдавал същото всяка сутрин от началото на обсадата. Всяка сутрин, точно един час преди разсъмване войниците се надигаха като един, обличаха доспехите и хващаха мечовете. Без думи, без друг звук освен подрънкването на метал. Докато вървеше покрай изпънатите под конец палатки, Талрик потръпна зиморничаво от бруталността на нечовешката им дисциплина, която прегазваше всичко по пътя си.

Само дето обсадата май започваше да се отразява и на тях. Тази сутрин изглеждаха някак разсеяни, сякаш вътрешният им часовник е започнал да изостава. Дотам, че неколцина бяха закъснели и стягаха трескаво закопчалките на броните си, пришпорени несъмнено от дълбокото презрение на колегите си.

По някаква причина мравкородните бяха прекарали неспокойно нощта, реши Талрик, а това само по себе си беше любопитно. Но пък обсадата се беше проточила. По думите на Акалия векианските загуби в жива сила били приемливи, но според Талрик бяха твърде големи за армия с техните претенции. Дори остриетата на мравкородните щяха рано или късно да се притъпят при такова убийствено темпо на атаките. И въпреки това внезапното им тазсутрешно неразположение изглеждаше необяснимо.

„Мравкородни — помисли си презрително той. — Дори от релсите излизат едновременно.“

Видя Лорика да върви към него, нагодила се несъзнателно към механичния ритъм на векианците, така че да не се пречка на никого и да намира пътя си, без да го търси. Ала и тя не изглеждаше добре.

— Има ли нещо? — попита я Талрик.

— Не е изключено. — Разтърка тила си, а клепачите ѝ тежаха като на човек, който е спал зле. — Реших, че е редно да знаете, майоре. Пристигна посетител.

— Говори.

— Мухороден пратеник със съобщение лично за майор Даклан.
Талрик издиша бавно.

— Това може да означава много неща.

— От Империята беше, сигурна съм — продължи Лорика. — Имперските мухородни са по-самоуверени, различават се от останалите. Знаят, че са извадили късмет и това им личи.

Талрик кимна. Трясъкът на векианската артилерия долиташе приглушено до ушите му, но звуците на сражението при стените на Колегиум се губеше в далечината.

— Ти вече хвърли монетата — каза на полуродната той. — Надявам се, че няма да дойде момент, в който да съжалиш за избора си.

— Аз ви уважавам, майор Талрик — увери го искрено тя. — И се надявам, че вие ме цените, за разлика от майор Даклан. Знаете ли какво става?

— Със сигурност? Не.

— Но имате подозрения.

— Виждал съм го преди и неведнъж — отвърна Талрик, като довърши уморено наум: „И повечето пъти съм бил от другата страна на барикадата.“ Тайни съобщения от Империята, лично за Даклан. — Едва ли е нещо важно.

— Но не вярвате да е така?

— Да, не вярвам, но това още не значи, че не е вярно. — Поклати глава. — Как върви обсадата според теб, Лорика?

Полуродната се намръщи, без да сваля очи от него.

— Не съм стратег, майоре. А според вас?

— Ако ме беше попитала вчера, щях да отговоря, че върви добре. Но сега нещо се е променило, а и това съобщение усложнява допълнително нещата. Мисля да поговоря с Даклан.

— Разумно ли е, майоре?

Той се усмихна насила.

— Лорика, аз съм обикновен човек, който обича простите неща. Никой не ми вярва, когато го казвам, но е вярно. Предпочитам всичко да е ясно и просто. Верен съм на Империята, следователно трябва да стоя рамо до рамо с всеки друг, който ѝ е верен, и да посрещна на нож всички, които не са. Съвсем просто правило, както виждаш, но някой

се опитва да ми усложни живота. Ще говоря с Даклан, за да разбере какво точно не ми казва той.

Откри Даклан близо до артилерииските позиции, придружен както винаги от лейтенант Харок, неговата сянка.

— Как върви войната, майоре?

Лицето на Даклан бе толкова непроницаемо, че отдалеч крещеше за вина.

— Доста добре, майор Талрик.

— Аз пък реших, че тази сутрин векианците не са съвсем в час — подхвърли Талрик. Даклан стрелна с поглед Харок, после кимна.

— Нямам обяснение. Дочух нещо за лоши сънища, но нищо повече.

— Но не мислиш, че губят апетита си за тази кампания?

— Ни най-малко. — Даклан поклати глава. — Тактик Акалия изглежда доволна от напредъка. Все по-близо са до пробив в стената или успешен щурм.

— Тя е студена жена — отбеляза Талрик. — Предвид броя на жертвите.

— Мравкородните са си такива — махна с ръка Даклан. — Корабите, артилерията, войниците... за нея от значение е единствено победата. Каквото и да е притеснило хората ѝ, явно не е стигнало до нея. Може би колегиумци са измислили някакъв газ, който размътва мозъка. Мравкородните са силни физически, но им липсва нашата силна воля. На тях е по-лесно да се повлияе.

Талрик кимна предпазливо, а после подметна с небрежен тон:

— Чух, че е пристигнал куриер от командването.

Дали някаква сянка не прекоси очите на Даклан, или всичко бе плод на неговото въображение, зачуди се Талрик.

— Нищо тревожно, майоре. Хелерон е паднал, или по-скоро е капитулирал. Крилатите фурии са потеглили към Сарн, така че никой няма да се притече на помощ тук. Колегиум ще трябва да разчита на собствените си сили.

— Това е добре — реши Талрик. — Значи трябва само да изчакаме. — Обърна се и тръгна назад към лагера. Вече знаеше, че Даклан лъже и че неговите дни на блажена простота са отминали безвъзвратно.

Откакто бяха настигнали векианската армия, я следвах от разстояние като сенки, а събитията от първите дни на обсадата проследиха като от най-хубавите места в театър. През цялото време той бе държал главата си ниско, умение, усъвършенствано през годините в съмнителна компания. За разлика от него Фелисе Миен се бе занимавала с делата си спокойно.

Да си изкарваш прехраната от земята беше, по мнение на Дестрахис, работа за глупци и селяни. И — необяснимо, но факт — за водни кончета с благороден произход.

Беше я наблюдавал. Скрила под плаща отблясъците на бронята си, тя можеше да се слее със стволите на дърветата или да клечи с часове в някой храсталак, невидима за очите. Движеше се сякаш е част от пейзажа и винаги се връщаше с храна. Самият той сега май се хранеше по-добре, отколкото като член на хелеронските банди.

Реши, че когато Фелисе се върне от поредния си набег, трябва да ѝ постави сериозно въпроса. Макар че да разпитваш Фелисе беше опасна игра, време бе някои факти да излязат на светло.

— Била си мерсер, нали?

Тя го погледна сякаш не знаеше кой е, което при нея в определени моменти не беше изключено.

— А ти какво знаеш за мерсерите, паяко?

Дестрахис се усмихна. През повечето време тя го плашеше до смърт, но да го покаже би било глупаво и опасно.

— Преживял съм това-онова във Федерацията. Затова и се заинтересувах от твоята кауза. Знам какви умения трябва да притежава един мерсер, за да си върши работата. Във Федерацията има огромни незастроени територии — гори, пасища, заблатени терени, хълмисти райони. Много села, но отдалечени едно от друго, лоши пътища, малко оцелели странноприемници. Поддържането на реда, преследването на разбойници, разнасянето на съобщения от името на монарха — все неща, свързани с продължителен престой на открито, прав ли съм?

— Има нещо вярно — съгласи се тя, после седна и остави торба с корени до огъня. Имаше и курабийки; тях сигурно ги беше взела от някой чифлик.

Дестрахис извади най-малкия си нож и се зае да изстърже корените. Усещаше, че Фелисе го наблюдава с любопитство, каквото

не беше проявявала преди.

— Дестрахис — каза най-накрая тя и той се поотпусна, защото опасността да го нападне намаляваше драстично в редките моменти, когато помнеше името му. — Какво е правил един паякороден във Федерацията?

— Аз попитах пръв — притисна я той, като внимаваше да не я поглежда в очите.

— Да, бях мерсер на млади години. Искях да... но всичко се промени, когато...

Той долови настъпващата промяна и побърза да каже:

— Преди години поех на север от Хелерон. Стигнах до Миал Рен и попътувах малко, упражнявах занаята си, знахарство, баячество, такива неща...

— Днес пак го видях — заяви тя без предупреждение.

Ножът му застина неподвижно за миг, после продължи да стърже. И той бе зърнал двама мъже в черно и жълто сред мравешката гмеж в лагера долу, но очите на Фелисе бяха по-силни и сега тя се кълнеше, че е видяла Талрик.

Търпението ѝ го впечатляваше и ужасяваше едновременно. Вече близо десетница Фелисе дебнеше цяла армия заради един човек.

— И кога ще действаш? Наистина ли смяташ да се промъкнеш в лагера на мравкородните?

Пропуснал беше промяната и се стресна, когато тя измъкна внезапно меча си.

— Толкова много въпроси — изсъска Фелисе. — Защо? Какво криеш, паяко? За кого работиш?

— За теб — отвърна той и продължи да стърже поредния корен, макар ръцете му да трепереха леко. — Или, ако ти не ме искаш, за себе си. Не съм ти враг, Фелисе.

— Да... не си. — Мечът лъщеше в края на полезрението му. — Но не те знам какъв си...

„Защо ми трябваше да се хващам с това?“ Но беше тук и нямаше начин да се измъкне невредим. По-скоро сам би си отрязал палците, отколкото да рискува да разгневи Фелисе Миен.

— Скоро ще се разкрие възможност — каза тя. — Талрик не може да се крие вечно сред мравкоидите. А ако той не излезе, може аз да вляза и да го пипна. Ще видим.

32.

Пред имперските съветници днес имаше само един въпрос за дискусия. Противоречивите вести за намесата на Паешките земи в напредъка на Четвърта армия бяха пратени към Капитас с максималната възможна бързина на верига от куриери и летящи машини с фиксирани криле. Вестта беше потресла всички, но докато някои потресът още ги държеше, генерал Максин бе успял да се възползва максимално от момента. В крайна сметка, едва ли имаше пречка пред Империята, в която той да не открие възможности за лично облагодетелстване. Животът беше стълба и ако той се държеше за нея с нокти и зъби, докато всички останали изпаднат по някое и друго стъпало по-надолу, значи неоспоримо се е приближил още малко към върха.

Разбира се, важно бе да демонстрира дълбока загриженост. Дори беше довел експерт, който да се изкаже пред съвета, което удвояваше отбелязаните точки — веднъж го показваше като човек, отдаден изцяло на имперската кауза, и втори път утвърждаваше победата му в негласното съревнование с генерал Рейнер, защото въпросният експерт беше бивш член на неговия щаб, преориентирал се към лагера на Максин.

Експертът беше паякородна жена на име Одиса, лейтенант от помощните войски и Рекеф, дошла да сподели със съветниците и императора всичко, което знае за военния потенциал на паякоидите. От думите ѝ излизаше, че потенциалът им варира.

— Възникне ли нужда, паякородните аристократи предпочитат да ползват чужди въоръжени формирования, било срещу заплащане, било чрез принуда. Имат сериозна лична охрана, но не и редовна армия — обясни Одиса. — Отделните градове разполагат с въоръжени сили, които да поддържат реда в съответната провинция. Освен тях в Паешките земи по принцип има много наемници, които на свой ред да бъдат свикани под бойните знамена.

— Може би просто трябва да заобиколим спорните мухородни поселища — предложи един от съветниците. — А и каква ли слава или изгода има в победата над мухоиди?

— Метро е ключът към търговските пътища в Равнините — вметна суховато представител на Консорциума. — Освен това мухородните контролират голяма част от контрабандата и черноросаджийската търговия. В Метро има огромно тържище, където според мълвата можело да се купи всичко.

— Нещо повече — обади се полковник Танред, — какво ни гарантира, че паякоидите няма да прекъснат снабдителните ни линии и да ни нападнат в гръб със или без съдействието на мравкородните островитяни? — Танред беше официалният губернатор на Капитас, изпразнен от реално съдържание пост, който се даваше като почетна награда на герои от войната, и по всичко личеше, че единствената му роля в съвета беше да се подиграва с идеите на други хора.

— Съществува ли подобна вероятност? — попита друг съветник и Одиса се опита да им обясни политиката на паякородните, доколкото сложните ѝ правила бяха понятни за хората от други раси.

— Паешките земи — каза тя — си приличат с Империята по това, че имат много подчинени народи, чиито територии, по мои наблюдения, надвишават поне двойно по площ имперските владения към този момент. За разлика от Империята, там няма централно управление. Отделните градове се управляват от аристократични семейства, както и окръзите около тях, окръзите на свой ред формират области и така нататък. И всички тези семейства са в постоянна борба помежду си, погаждат си номера, влизат в съюзи и излизат от тях. Когато става дума за политика, паякородните са непредвидими. Може да решат, че армията на генерал Алдер представлява заплаха, и следователно да го атакуват, а може да стигнат и до друго заключение. Единственото сигурно е, че няма начин да предвидим как ще постъпят.

— Адски полезна информация, няма що — изръмжа представителят на Консорциума.

— Ами онзи град отвъд Ръбатата пустиня, как му беше името? Дето го открихме наскоро? — попита някой.

— Соларно — подсказа Максин. Една от имперските изследователски експедиции беше установила контакт с града само преди няколко месеца и по всичко личеше, че Соларно е в

североизточния ъгъл на Паешките земи. — В дългосрочна перспектива може и да възвърне евентуални инвестиции от наша страна — добави той. — За жалост, изглежда е прекъснал едностранно връзките си с Паешките земи и поне засега няма опити да бъде върнат насила. Поредната политическа рокада, предполагам.

— Дългосрочна инвестиция? — подсмихна се Танред. — Та ние имаме цяла армия, която седи и чака какво ще решат тези селяндури.

Представителят на Консорциума настръхна.

— А ако наистина ни нападнат? Мера ни е нужен. От търговска гледна точка единствено Хелерон е по-ценен от него. Не разбирам защо евентуална война с паякородните ни притеснява толкова. Какво реално могат да пратят срещу нас?

— Ако позволите да, хмм, изкажа мнението си — намеси се старият мокрицороден Гегевей. Максин го изгледа изпод вежди, защото дъртакът за пръв път се обаждаше днес. — Не съм пътувал из Паешките земи, но съм чел доста за тяхната, хмм, раса. Има исторически данни за дребно паякородно лордче, което събрало армия с, хм, намерението да завладее част от Равнините — Тарк, Кес и мухородните поселища. Станало така, че, хмм, е... плановете му се провалили заради машинациите на политическите му съперници, но, хмм, в архивите има доклади, според които числеността на събраната от него армия надвишавала сто хиляди войници.

Останалите съветници мълчаха замислено.

— Не мога да кажа нищо за боеспособността на въпросната войска, но трябва да се има предвид, че е била мобилизирана от един-единствен лорд. Ако нашите прибързани, хмм, действия доведат до съюз между част от аристократичните семейства в Паешките земи, то...

Помощта бе дошла от неочаквана посока, но Максин побърза да се възползва от нея. Обърна се към централното място в полумесеца от кресла и попита:

— Ваше императорско величество, какво ще заповядаме да направим?

Алвдан се отърси от мислите си. Не беше взел участие в обсъждането и Максин знаеше защо. Офертата на комарородния, колкото и неизпълнима да изглеждаше, притегляше вниманието на императора много по-силно от тази скучна дискусия.

— Какво бихте ме посъветвали вие, генерале? — попита след кратка пауза императорът.

— Може би трябва да изпратим официално пратеничество при тези паякородни. Те несъмнено искат нещо от нас, признание или пари. Можем да си купим съдействието им сега, а после да си вземем платеното. Правила сме го и преди.

Имаше някои възражения, но никой не се възпротиви енергично, така че императорът подпечата така предложения план. Четвърта армия щеше да чака в бездействие, което никак нямаше да зарадва генерал Алдер, но пък той беше човек на Рейнер. Славата от завладяването на Равнините щеше да отиде при генерал Малкан, когато той сринеше първо Сарн, а след него и Колегиум. Малкан беше от свитата на Максин и имаше репутацията на най-младия и най-енергичния генерал, с когото Империята разполагаше.

Максин предпочиташе да не свързват името му с Одиса, защото това би предизвикало нежелани въпроси. Все пак улови погледа ѝ и кимна едва забележимо, в знак, че одобрява представянето ѝ. Преди да си тръгне, кимна и на стария Гегевей.

Колкото до мокрицородния, той запъшка и изкриви лице, заохка и заразтрива ставите си, изобщо изнесе цяло представление, което му позволи да стане най-бавно от стола и да си тръгне последен. А когато най-после излезе от залата, Одиса го чакаше отпред.

— Помислих си, че може да си ти — прошепна паякородната. — В съобщението, което получих, се казваше, че лордът има свой човек сред императорските съветници.

— Както самата ти изтъкна — измърмори на свой ред Гегевей, — всеки, който си играе на политика с, хмм, паякородните, рано или късно се оплита в паяжини. — Усмихна се, после продължи: — Ама каква двойка, хмм, предатели сме, нали?

— Спрямо кого? — вдигна вежди тя. — Наистина ли си мислиш, о, учена главо, че знаеш на кого съм вярна аз?

„Дори разговорът с нея чувствам като капан“ — помисли си Гегевей.

Фелиал имаше променливи отношения с морето, а сухопътните му граници не бяха ясно очертани. Гъстата зелена гора, покрай която

плаваше лодката им, беше залята в момента, а неспокойната вода се разливаше далеч навътре в сушата, тласкана от прилива. При отлив разперените като паяжина корени на дърветата се оголваха сред кален пейзаж от бразди, вирчета и изхвърлени от морето ракообразни.

Пришълците използваша името, без да правят тънката разлика, но Тиниса знаеше, че Фелиал е името на богомолкородната крепост, а самата гора се нарича Фелиалски лес, така както онова друго място, далеч на североизток оттук, е Даракионски лес. На времето там също е имало крепост на богомолкоидите.

Лодката им често променяше курса си, ту приближаваше дърветата, ту рязко се отдалечаваше от тях, а молецородният рибар засланише с ръка очи и наблюдаваше внимателно водата. Накрая откри канал между дърветата, насочи лодката по него и след двайсетина метра праметна спирачното въже около един надвиснал клон.

— По-навътре не отивам — обясни той. Тисамон му плати с шепа монети, прехвърли се на един изгърбен корен и се обърна да подаде ръка на Тиниса.

Преходът през наводнената местност не беше от приятните — прескачаха от корен на корен или газеха през размътената от дребни морски обитатели вода и всичко това под постоянната атака на комари, дълги по една педя. Придвижваха се напред с прескоци и препъване, от корен на корен и през кални вади. И водата, и въздухът гъмжаха от твари. Водни кончета се плъзгаха по повърхността на лов за довлечена от прилива риба; пеперуди като опърпани кафяви наметала се щураха из листака в търсене на цветен прашец.

Накрая стигнаха до твърда земя отвъд границата на прилива. Не беше суха, но поне не хлътваше мазно под краката им. Дърветата тук бяха смесица от кокилестите блатни обитатели и по-познати видове с дебели дънери и подземни коренища. Но дори обикновените дървета носеха белега на някаква древна уродливост, която подсети Тиниса за Даракионския лес, спомени, от които побърза да се отърси.

— Какво живее тук освен твоите хора? — попита тя.

— Нашите съименници — отговори кратко Тисамон. — С изключение на тези два вида, гората не крие нищо опасно.

— Няма призраци? — настоя тя. — Духове?

Тисамон се обърна да я погледне.

— Мистиците ни учат, че духове и призраци има навсякъде — каза той. — Но иначе — да, мястото не е от *онези*.

Канеше се да го разпита по-подробно, но точно тогава богомолкородните ги откриха. Самата тя не бе доловила нищо, но Тисамон се изпъна нащрек и сърповидното острие на ръкавицата му щръкна в готовност. Стори й се, че нещо прелита наблизо, счу й се звън на метал.

После всичко замря. Не виждаше нищо, сама не разбра кога е извадила рапирата си. Тисамон стоеше пред нея, напрегнат като струна.

А в краката му лежеше скършена стрела. Стрела, предназначена за нея.

— Къде ви е честта? — извика той разгневен. — Покажете се, за да видя колко ниско е паднал народът ми!

Бяха петима, три жени и двама мъже, всичките долу-горе на нейната възраст. Държаха лъкове с изпънати за стрелба тетиви, при това не малки лъкове като на мухородните и молецородните, а високи колкото самите тях, а те всичките бяха много високи. И бяха руси също като Тисамон и Тиниса. Но нейните черти бяха паякородни, докато техните лица бяха издялани по подобие на бащиното й — с остри брадички, заострени уши, издължени очи. Притежаваха суровото изящество на статуи, но без топлина, която да им придаде човечност. Дрехите им бяха в оттенъци на сивото и зеленото, а един носеше ризница от застъпващи се метални люспи, покрити с черен емайл.

Водачката им следеше с присвити очи Тисамон.

— Що за гадост е това? Какво дириш тук? — попита го войнствено тя, после прехвърли погледа си върху Тиниса и се изплю. — Никакви паяци във Фелиал. Мислехме, че това правило още се помни. — Стрелите на другите четирима бяха насочени към главата на Тиниса, нетърпеливи да намерят целта си. Само чакаха знак.

— Погледнете я отново — подкани ги с тих глас Тисамон. Богомолкородната го стрелна враждебно, но после плъзна погледа си по Тиниса и очите й се спряха върху брошката.

— Какво означава това? — процеди през зъби жената.

— Трябва да говорим със старейшините на Фелиал — каза спокойно Тисамон.

— А ако те не пожелаят да говорят с вас? — Спътниците на жената свалиха бавно лъковете си и отнеха напрежението от тетивите. Явно брошката им бе подсказала, че ситуацията надхвърля правомощията им да вземат решение. Ала очите им горяха. Тиниса се досети, че за тях е неприемливо и обидно един паякороден да носи отличителния знак на оръжемайсторите. Видно бе, от друга страна, че дори не им хрумва вариантът брошката да е била придобита чрез измама или кражба. Фактът, че я носи, означаваше, че я е заслужила, и тя се запита какво ли би сполетяло глупака, дръзнал да се накичи незаслужено с този знак.

— Ако не пожелаят, така да е — отвърна Тисамон. — Знам пътя, но ако искате да ни придружите, моля.

— Теб може, но нея няма да я допуснем. Ще ѝ подарим засега живота, но само ако я отпратиш назад в морето — изръмжа жената.

Тисамон поклати глава.

— Не можете да отречете отличителния знак и не ви съветвам да си просите доказателство за уменията ни — моите и нейните.

Богомолкородната настръхна, чак челюстта ѝ щръкна войнствено напред. После изглежда се овладя, даде знак и един от хората ѝ хукна между дърветата.

— Наблюдаваме те — изсъска на Тиниса тя. — Ако се опиташ да избягаш, ще те убием.

— Защо ми е да бягам? — попита Тиниса, като се опита хем да наподобява ледено презрение, хем да не издаде нервността си. Винаги бе знаела, че богомолкоидите таят дълбока омраза към паякородните. Това всички го знаеха впрочем, макар никой да не помнеше защо, освен че враждата датира още от Вещото време, а корените на омразата са толкова дълбоки, че не подлежат на обсъждане.

И ето я сега, сред хора, които я мразят. Усещаше омразата им, готовността им да чакат търпеливо жадувания знак. Брошката на ревера ѝ не изглеждаше надежден щит, зад който да се скрие.

Надяваше се, че Тисамон знае какво прави, но когато го стрелна с поглед, видя, че далеч не е толкова уверен, колкото си бе мислила доскоро. И не само за нея, а и за себе си. Тя беше непростимият грях, пръкнал се от неговото семе, което ги правеше еднакво виновни в очите на народа му.

Ала въпреки колебанието си Тисамон пое напред, принуждавайки другите богомолкоиди да поддържат темпото му. Тук беше домът му, вярно, но отсъствието му бе продължило двайсет години. Доколко вярна беше информацията му за настоящия режим? Или тук никога нищо не се променяше, в тази затворена територия на миналото?

Разбра, че са навлезли в поселището, в така наречената крепост, макар че нищо не бележеше границите ѝ. Наоколо им се простираше селище, но теренът не беше разчистен и по нищо не се различаваше от гората наоколо. Къщите бяха пръснати между дърветата — леки наколни постройки с овални стени и скосени покриви, които се изтегляха нагоре в отвори, служещи едновременно за комини и входи. Трудно ѝ беше да прецени броя им сред дърветата, но накъдето и да погледнеше, виждаше поредната къща да наднича между дънери и клонаци, по-близо и по-далеч, сякаш цялата гора беше налазена от тях. Значи това беше богомолската идея за град.

„Всъщност да. Те не биха могли да живеят един връз друг.“ Сети се за основните постулати на икономиката, които бяха изучавали в Академията. Къде им бяха фермите? Разчистената за земеделие земя? Е, нямаха, разбира се, защото богомолкородните не бяха фермери. Явно се изхранваха с лов и с онова, което гората можеше да им предложи. В общност като тяхната не съществуваха икономически предпоставки за възникването на големи градове, а и колцина можеше да изхрани дори голяма гора като Фелиалския лес? Колко ли разпръснато живееха, за да се изхранват с тези ограничени ресурси?

И едва сега съобрази, че този начин на живот е отломка от друго време, от друг свят. Тук миналото бе впило ноктите си дълбоко и здраво. Революцията така и не бе стигнала до Фелиал, където Вещото време още владееше в безвремие.

А ето ги и самите обитатели на това странно място, богомолкородните. Вестта бе изпреварила неочакваните посетители и поне стотина местни, ако не и повече, се бяха струпали да ги пресрещнат. Навъсени деца, стиснали дървени мечове, които не бяха играчки, а тренировъчни остриета; старци с побелели коси, и цяла тълпа помежду, защото богомолкочовеците живееха дълго и остаряваха късно. Изненадаха я с много неща, но най-вече с количеството метал по себе си. Мнозина бяха навлекли доспехи — или със застъпващите

се люспи с форма на листа, или с цели метални нагръдници и шлемове. Изработката им беше изящна, с плавни линии като на раковина, стил, на който другите раси завиждаха, но така и не успяваха да копират докрай. В черно и кафяво, в зелено и златно — но всичките стари, — доспехите и оръжията бяха дело на поколения, предавани от баща на син и от майка на дъщеря и поддържащи миналото живо. Тиниса имаше чувството, че рапирата на колана ѝ вибрира едва доловимо в хармония с техните.

Една от по-старите жени пристъпи напред. Движеше се с младежката грация, присъща на всички тях, на колана ѝ висеше рапира с красива източена форма.

— Що дириш тук? — попита тя. — Защо си дошъл?

— Името ми е Тисамон, велегласна, и съм дошъл у дома си.

Тиниса погледна към него и с ужас видя, че той за пръв път изглежда уплашен. Нещо повече, сякаш се валяше в страха си, черпеше сила от него. Страхът разтегляше устата му в озъбена усмивка, напрягаше тялото му до скъсване. Беше по-жив и нащрек отвсякога и това очевидно му доставяше дълбока наслада.

— Имаше тук един мъж на име Тисамон. Някога — каза велегласната. Тиниса се досети, че това е титла, а не име. — Той си тръгна преди много години, чул зова на широкия свят. Навярно би могъл да потърси отново пристан сред народа си. — Впи поглед в Тиниса. Очите ѝ така се бяха присвили, че все едно ги беше затворила. — Но той никога не би довел паяк със себе си. С какво право носи тя брошката?

— По силата на единственото право, с което брошката може да се получи — отговори Тисамон с пропит от спокойствие глас и натегнато за скок тяло. — И не е паяк. Дъщеря ми е.

Думите ги пронизаха като стомана, блъснаха ги като ураганен вятър, който превива дървеса до земята. Наизвадиха се оръжия, рапири и кинжали, бронирани ръкавици с остриета. Дори децата изразиха неодобрението си, а велегласната нададе вой:

— Какво си направил? Създал си мерзост! В какво си се превърнал?

Тисамон не сваляше поглед от нея, все така ухилен от болка и напрежение.

— Не можеш да си един от нас — заплю го велегласната. — Ти не си един от нас!

— Значи съм нарушител. — Вдигна ръка, гола допреди миг, но сега с ръкавицата и с щръкнало острие. — И ще трябва да ме убиете.

Едва бе изрекъл думите, когато трима богомолкородни изскочиха напред да отговорят на предизвикателството. Тиниса реши, че ще го нападнат едновременно, но по някакъв сигнал или взаимно съгласие, което тя не успя да долови, двама спряха на място, а напред продължи само един — жена с бронирана ръкавица като на Тисамон, която премина незабавно в атака. Тисамон не губи време в чудене — беше част от техния свят и от пръв поглед бе разбрал кой ще е истинският му противник. Беше отстъпил крачка назад още преди жената да е завършила удара си, и острието ѝ разреже безсилно въздуха помежду им.

Без никаква пауза Тисамон атакува на свой ред и Тиниса стана свидетел на нещо, което малцина пришълци бяха виждали — свирепия, грациозен танц на богомолските сърповидни остриета. Тисамон и противничката му се движеха като рисунъка на шарена сянка, като танцьори, като насекоми по водна повърхност. Изтегляха назад остриетата си, после нападаха мълниеносно, танцуваха и се въртяха, използваха всяка става чак до пръстите на ръцете и краката си, караха остриетата си да описват пируети, да дебнат и да се спускат като живи същества, като сребристи водни кончета, които кръжат и се стрелкат по своя воля, а хората зад тях са само придатъци.

Тиниса стискаше до болка дръжката на рапирата си, без дори да го осъзнава. Многократно бе виждала Тисамон да се бие, но никога с толкова умел противник. Богомолкородната не му отстъпваше в нищо и беше трудно да се прецени кой води и кой кого следва. Биеха се сякаш са го репетирали предварително, остриетата разсичаха въздуха, сблъскваха се високо и ниско; свободните им ръце също не бездействаха — шиповете на подлакътниците им връхлитаха и режеха. И бяха много близо един до друг, не като при дуел с рапири, а почти гръд до гръд през повечето време, но без да се докосват и за миг, един на друг в сянката си, приклякащи, захождащи покрай противника, и дори когато бяха с гръб, знаеха точното си местоположение и стойка.

А после двубоят изведнъж приключи. Тиниса примигна невярващо. Наложил се да върне назад последните няколко удара, за да

схване, че... да, растящото червено петно върху туниката на жената се дължеше на *онзи* удар, не на последния, нанесен от Тисамон, а на пред-предпоследния, решаващия удар, който бе останал незабелязан от всички, включително и от противничката му.

Жертвата му ахна потресено, преви се надве и се срина тежко на земята, но Тисамон нямаше време да се занимава с нея, защото вторият от тримата вече го нападаше. Мъж, малко по-възрастен от Тиниса, въоръжен с късо копие. Тисамон посрещна атаката му още преди жената да е паднала, сечеше с острието си и се опитваше да скъси дистанцията.

Този двубой беше различен, битка за пространство и разстояние, в която копиеносецът се опитваше да държи противника си в края на обхвата си, а Тисамон се стремеше към близък бой. Това автоматично го превръщаше в активната страна, той отблъскваше отново и отново върха на копието, настъпваше в опит да скъси дистанцията, а младият мъж му отстъпваше спокойно, без да поглежда назад, избягвайки мълниеносните удари на сърповидното острие. Но нито веднъж не парира ударите, същото важеше и за Тисамон. Двете оръжия сякаш съществуваха в отделни светове и се срещаха само когато Тисамон се целеше в копието вместо в копиеносеца. Ала копието неизменно се прибираше назад и вместо да скърши дръжката, сърпът удряше металния връх.

Тиниса хвърли поглед към богомолкородните наоколо и не съзря там омраза. Те не насърчаваха дуелистите, не залагаха, не обсъждаха. Вниманието им бе насочено изцяло към двубоя и граничеше с благоговение.

А после Тисамон улови със свободната си ръка копието току под върха. Противникът му се поколеба за част от секундата, понечи да смъкне оръжието си надолу и да отстъпи, но Тисамон срязва на две дръжката с мълниеносно движение, хвърли се напред и заби сърпа над ключицата. Острието навлезе дълбоко в рамото, бледото лице на младежа побеля като платно от болката и той залитна назад към тълпата.

Тисамон вече се бе завъртял с вдигнато острие да посрещне третия си противник — жена, въоръжена с рапира. Съвсем същата като нейната, забеляза Тиниса, чак до оловносивия цвят на леко скъсеното острие. Тисамон я посрещна с лице, разкривено от лудост и екстаз, от

жажда за кръв и чиста наслада от боя, безумна комбинация, която едновременно смрази Тиниса и я изпълни с дълбоко вълнение.

Този двубой беше по-бърз, два пъти по-бърз от първия, и Тисамон смени темпото си, за да е в крак с пъргавото тясно острие на рапирата. Жената беше по-възрастна от първите му двама противници, но пак беше поне с десетина години по-млада от Тисамон, и не се дуелираше по познатите за Тиниса правила — с бърза ръка и стабилна стъпка. Не, тя летеше, преносно и буквално. Рапирата рисуваше стоманена решетка наоколо ѝ, разчиташе повече на ръба, отколкото на върха си, инерцията на оръжието водеше ръката, вместо ръката да води оръжието, а после криле се разгъваха мълниеносно на гърба на жената, издигаха я над главата на Тисамон и я спускаха от другата му страна, а рапирата не спираше да сече и мушка дори от въздуха, двамата се движеха все по-бързо, толкова бързо, че Тиниса забрави да диша.

Така и не усети кога лицето ѝ се е изопнало в същото почти религиозно благоговение, което се четеше по лицата на другите, нито че е пуснала дръжката на рапирата си и е вдигнала ръце върху брошката с пронизания от меч кръг.

Тисамон приклепна и настъпи в опит да скъси дистанцията. Жената не му позволи, но макар да се мушна току под убийствените удари на рапирата ѝ, Тисамон се измъкна безнаказано, а тя се видя принудена да отстъпи, точно като копиеносеца, преди да парира атаката му. Очите ѝ бяха затворени почти докрай. Трясъкът на стомана се преля в неспирно стакато, хармоничен ритъм, който звучеше почти като музика.

Жената се издигна отново във въздуха, но този път Тисамон се издигна едновременно с нея, замахна с изпънатата докрай ръка и двамата се спуснаха едновременно на земята, застинали в мигновен отрязък от времето.

Сърпът бе прехвърлен през рамото ѝ, сгънат, така че върхът му докосваше гърба ѝ на сантиметър-два от гръбнака, но овладян — пробил доспехите, но не и кожата ѝ. Шиповете на дясната му ръка бяха раздрали до кръв основата на шията ѝ при рамото.

Острието на нейната рапира стърчеше по протежение на гърлото му, Тисамон бе отметнал глава назад, така че плоската страна на оръжието се опираше в бузата му, а върхът минаваше през косата. Свободните им ръце се бяха преплели в ключ между телата им, шип в

шип. Чак сега Тиниса забеляза, че жената носи същата брошка като Тисамон... и като самата нея.

Крилете на богомолкородната потрепнаха за последно и изчезнаха. Двамата стояха неподвижно, вперили поглед във велегласната.

На Тиниса изведнъж ѝ се зави свят, защото си бе дала сметка на какво ѝ прилича този поглед. Къде го е виждала преди. Врълетяха я спомени за Форумата на умелите, как се дуелира с друг студент, разменят си удари с дървените учебни мечове и в края на всяка атака двамата поглеждат към Кимон да видят как са се справили, да разчетат оценката по лицето му.

„Просто игра“ — помисли си Тиниса, само дето първата противничка на Тисамон беше мъртва, младежът с копието беше тежко ранен, а сега до гърлото на Тисамон беше притиснат остър като бръснар меч. И въпреки всичко това, той гледаше към старицата да види как се е справил.

Велегласната затвори за миг очи. Личеше, че не е доволна, но и че някакъв въпрос е намерил отговора си.

— Ти си един от нас — изрече накрая тя. — Стореното от теб е мерзко, но мястото ти все още е сред нас и това не може да се отрече. Какво искаш, Тисамон от Фелиал?

— Да дадете на дъщеря ми същия шанс да се докаже — каза простишко Тисамон, когато острието на рапирата се отдели от гърлото му и той отстъпи крачка назад.

— Изобщо не трябваше да се връщаш — порица го велегласната. Бяха в дома ѝ, колиба, разделена на две от стена с вградено в нея огнище. — Каквото и да докажа днес на нас и на себе си, по-добре щеше да е, ако не беше се връщал.

Тисамон надаваше ухо към трясъка и стърженето на мечове и не сваляше очи от отворената врата.

— Ако отговарях само за себе си, велегласна, повече никога нямаше да ме видиш. Но имам отговорност към нея. Тя е моя.

Старицата изсумтя презрително.

— По нищо не личи.

— Погледни я внимателно — настоя Тисамон. Тиниса се дуелираше с богомолкороден младеж на нейната възраст, също въоръжен с рапира. Това беше третият ѝ двубой. Първите два бяха завършили с кръв и почти смъртоносни рани. Самата тя бе получила две плитки порязвания, едно на рамото и още едно на хълбока. Не личеше да се отразяват на бързината ѝ.

— Паякородната, която те е посрамила, трябва да е била забележителна жена — отбеляза сухо велегласната.

— Не беше като другите от расата си.

— С други думи, успяла е да те заблуди — сви устни старицата. — Не си прави грешни изводи от това, че те приехме отново, Тисамон. Даден ти бе справедлив и премерен шанс да се докажеш. Ако бях решила лично да извадя оръжие срещу теб, нещата щяха да завършат по друг начин.

Тисамон кимна, в знак, че приема аргумента ѝ. Загледаха се мълчаливо в Тиниса — младата жена блокира рапирата на противника си и я изби от ръката му. Богомолкородните наоколо я гледаха с ненавист, но все пак я гледаха.

— Никога няма да стане една от нас. Никога няма да е повече от отвратителна мерзост — заяви за пореден път велегласната. — Ала ти си ѝ предал уменията на народа ни и брошката ѝ е напълно заслужена. — Жената въздъхна, после продължи: — Е, Тисамон, ще ми кажеш ли какво точно искаш? Знам, че не си дошъл само за да се похвалиш с полуродната си дъщеря.

— Искам да говоря със старейшините — каза той. — С всичките. Смятам, че това ще е най-важният разговор, който са водили от десетилетия насам.

Събраха се в сградата на съвета, единствената освен ковачницата, в чийто градеж беше вложена и каменна зидария. Каменни блокове, положени още във Вещото време, се издигаха на метър и половина височина, а често подменяни дървени греди се срещаха в стръмен покрив оттам нагоре, така че всички освен децата, трябваше да се сбутат по протежение на централната ос, ако искаха да стоят прави. Богомолкородните прекарваха повечето си време на открито, сред дърветата, и явно нищо не разбираха от строителство.

Деветима от старейшините на Фелиал се бяха събрали тази вечер — седем жени и двама мъже. Имаше и други, но само с тези бяха успели да се свържат за толкова кратко време. Неколцина носеха знака на оръжемайстори. Тиниса не бе допусната до съвета — чакаше отвън и подслушваше на вратата. Не я бяха убили веднага и това явно беше границата, отвъд която нямаше да отстъпят.

— Тук съм да говоря с вас за Империята на осите — започна Тисамон. — Трябва да сте чули вече за тях, за тези осородни от изтока?

— Чухме — потвърди една от седемте жени, най-младата сред старейшините, но поне десетина години по-възрастна от Тисамон.

— Значи сигурно сте чули и за нападението срещу Тарк, нравешкия град — продължи той.

— Тарк е паднал, знаем за това — каза един от мъжете. — Бежанци минаха оттук. Още не сме чули нищо за Мерио и Егел, но не е изключено те също да са паднали.

Тази новина потресе Тисамон.

— Значи положението е дори по-лошо. Ще дойдат и тук.

— Вече идваха — обади се велегласната, която беше и старейшина на Фелиал. — Пратиха свои представители, които да говорят с нас и да сключат мирно споразумение.

— Не бива да им вярвате — подчерта Тисамон. — Знам какво са ви казали. Че вас няма да закачат, че ще пратят армиите си срещу други, срещу враговете ви най-вероятно, дори срещу Паешките земи. Лъжат. Целта им е да завоюват целите Равнини. Те не признават съюзници или неутралитет, само врагове и роби.

— Посланието им наистина беше такова — призна велегласната. — Поне на втория им пратеник. Първият беше убит още на влизане във Фелиал от наш ловец, който нямал време да се занимава с дипломация.

Последното предизвика тих смях. Явно беше някаква богомолска шега, реши Тиниса.

— А вторият? — попита Тисамон.

— Вторият каза същото, което и ти. Че и богомолкородните, и осоидите са воители по природа. Ласкаеше ни, възхищаваше се на оръжието ни. Но нашите провиждатели следяха мислите му и видяха друго там. „Диваци, които живеят по дърветата и се изхранват от лов на диви животни. Диваци, които си плачат някой да ги завоюва“ —

това мислеше той, а очите му шареха непрестанно в опит да преценят числеността и силата ни.

— Убили сте го — предположи Тисамон.

— Пуснахме го да се върне при хората си. Преценката му за възможностите ни беше погрешна и докладът му би подвел имперските генерали. Какво по-хубаво от това врагът да те подцени — изтъкна един от другите старейшини.

Тисамон си пое дълбоко въздух и за пръв път си помисли, че започва да разбира дългогодишните затруднения на Стенуолд.

— Не бива да правите същата грешка — настоя той пред старейшините. — Осородните са глупави, тесногръди и са склонни да действат прибързано, но са силни и са далеч по-многобройни, отколкото си представяте вие. Бил съм в тяхната Империя. Виждал съм ги да щурмуват градове. В армиите им има повече войници, отколкото е цялото население на Фелиал с все жените и децата. Ако дойдат тук с мечовете си и огъня на своето Изкуство, то ние ще избием стотици, хиляди от тях, но на тяхно място ще дойдат два пъти по толкова. Ще опожарят гората и ще ни притиснат с бойните си машини, с леталата си и с модерните си оръжия. Разбирате ли какво имам предвид?

— Разбираме, Тисамон — каза велегласната. — Думите ти са отражение на собствените ни размисли.

— Дано разбирате, че те неминуемо ще дойдат — натърти Тисамон, притеснен от липсата на емоционалния отклик, който очакваше да предизвика у сънародниците си. — Осойдите не търпят свободни земи, които не са се огънали под ботуша им. Омразата ни към паякородните има древни корени и много лица, но една от причините да ги мразим е стремежът им да контролират и да благоденстват на гърба на робите си. Осочовеците ламтят за завоевания и стремежът им към абсолютна власт е такъв, какъвто Равнините не са срещали досега, държат повече роби и повече безправни васали от всеки Аристои. Когато дойдат тук и въпреки нашите умения и жертвоготовност, те ще заличат Фелиал от лицето на земята сякаш никога не го е имало. Трябва да направим нещо.

— Трябва ли? — попита най-възрастната сред старейшините, чиято сребриста коса се спускаше под кръста, а лицето ѝ беше издълбано от дълбоки бръчки, каквито имаха само най-старите богомолкородни. — Всичко това вече го знаем, Тисамон, но все пак се

питаме трябва ли да окажем съпротива. Каква полза би имало от съпротивата? Повече не можем да живеем в миналото. Минаха петстотин години от края на Вещото време и величието на нашата раса. За тези пет столетия ние се стопихме и повехнахме, превърнахме се в бледа сянка на предците си. Погледни ни с ясен поглед и ще видиш в нас една умираща раса. — Старицата замълча и впи поглед в Тисамон, преди да продължи: — Някога бяхме независими и недостижими, сега покварата отслабва всяко следващо поколение. Нашите младежи вдигат платна не към свещения Паросиал, а към пристанищата на Кес, където се продават като наемници. Обръщат гръб на домовете си заради прехвалените чудеса на Колегиум или мръсното богатство на Хелерон. Бръмбарородните секат дървета по края на горите ни и ни тровят със златото си, подмамват ни да продаваме земи, които не бива да се продават. Амбулантните им търговци идват в нашите крепости и омагьосват младежите ни с глупавите си играчки и шарении, и така си прибират обратно златото, без да връщат онова, което сме им продали. Превърнали сме се в техни сенки, в диваците, за които ни смятат. Всяко поколение е по-слабо от предишното и скоро ще пропаднем съвсем, ще се превърнем в просяци, които чакат милостиня и разменят древни умения срещу трохи. В сравнение с това, Тисамон, не мислиш ли, че една чиста смърт от ръцете на воители е може би за предпочитане? Нека осородните ни унищожат и довършат започнатото преди пет столетия. Така поне ще загинем достойно.

Тисамон коленичи пред тях с наведена глава и Тиниса, която надничаше през прага, реши, че се е предал. Самата тя, макар да беше външен човек, се чувстваше смазана от тежестта на казаното. Ала Тисамон имаше още една стрела в колчана си.

— Ще поема с лодка източно покрай брега — обяви той.

— С каква цел? — попита велегласната.

— Да видя армията им, дали е при Метро, при Егел или другаде — обясни той. — Просто да видя, нищо повече.

— И после какво?

— После ще се върна тук. Дотогава ще съм съставил план и ще имам готово предложение, което да ви отправя. Ще го чуете ли?

— Това е най-малкото, което можем да направим — отвърна тя, — но вероятно ще е и най-много. Подозирам, че ти така или иначе

ще постъпиш според собствените си представи за това кое е редно. —
И присви очи при мисълта докъде го бяха довели представите и
решенията му.

33.

Спряха да нощуват в едно опожарено наполовина съблюдателско общежитие, което беше като физическо отражение на мислите, терзаещи Салма напоследък. В сградата имаше няколко обгорели трупа, които хората му извлякоха навън и изгориха на обща клада. Палежът навярно е бил дело на осоиди, защото братята от ордена на съблюдателите държаха общежития из целите Равнини, не връщаха никого от прага си и не позволяваха размирици под своя покрив. Не един и двама разбойници бяха намирали убежище при тях, затова общежитията рядко ставаха жертва на обири и плячкосване от пътни бандити. В Империята тази традиция явно беше непозната и Салма лесно можеше да си представи как някой разузнавателен отряд напада общежитието, убива хората вътре, взема малкото храна и вещи, подпалва сградата и си продължава по пътя. По дългия път към Сарн северно от тук имаше имперска армия, а осородните не бяха нито най-дисциплинираните, нито най-сдържаните войници.

Видяното го тласна към решение и по здрач той помоли да запалят факли, качи се на капрата на фургона и се обърна към хората си.

След сражението при селото групата беше набъбнала с още петдесетина души и на повечето от тях Салма още не беше запомнил имената. Повечето бяха селяни, които просто тръгнаха с него, млади мъже и жени, решили да си потърсят късмета далеч от бащините ферми. По пътя към групата се присъединиха и мухородна занаятчийка с все многобройното си семейство, избягала от Хелерон преди осоидите да го завладеят; петимата арбалетчици от Сарн, навярно дезертъори от някой наемнически отряд; кльошав стар паякороден ловец, който всяка сутрин избързваше напред, за да отстреля нещо за ядене; молецородна жена с измъчено лице, която не бе казала и дума, името си дори, откакто се бе присламчила към тях.

Хвърли поглед към Неро, който му кимна насърчително, макар че не знаеше какво се кани да им каже Салма.

Самият той не беше докрай сигурен. Всички го слушаха, чакаха да чуят думите му и това го плашеше. Плъзна поглед от лице на лице — групичката на мухородните гангстерчета, избягалите роби, разбойниците на Фалмес, който бе прегърнал през раменете голямото момиче на Сфайот хлебаркородния. Двамата си бяха легнали заедно още в нощта след сражението при селото, но Сфайот изглежда нямаше нищо против. „Той е силен мъж в много отношения — беше казал хлебаркородният за Фалмес. — Щерка ми можеше да я сполети и далеч по-лоша съдба.“

— Досега ме следвахте — обърна се Салма към слушателите си. — Не съм ви молил. Не съм искал да ви ставам водач, но така се случи, че ви поведох. Не мисля обаче, че можем да продължаваме така. Не бива просто да вървим накъдето ни духне вятърът, защото накрая ще стигнем до задънена улица, без да знаем как сме се озовали там. Нужна ни е посока. Досега се осланяхте на мен да я избирам. Отсега нататък, ако сте съгласни, аз ще приема мястото, което ми отреждахте досега. Ще ви предложи водачество, цел и посока. Но нека първо ви кажа какво имам предвид. Чуйте ме, а после решете искате ли да продължите с мен или не.

Направи съзнателна пауза. „Как изобщо се стигна дотук?“ Нямаше представа, но както сам каза преди малко, така се беше случило.

— Сфайот — посочи Салма към мъжа и хлебаркородният кимна. — Ако срещнем по пътя си хора от твоето семейство, ти би искал да им помогнем, нали?

— Разбира се — потвърди хлебаркоидът. — Без съмнение.

— Разбира се — повтори Салма, — защото са ти роднини. Това е разбираемо за всички ни. Я да видим... — Отправи поглед към мухородните младежи и си избра едно от момичетата. — Чефре, ако срещнем член на вашата банда, ти би искала да го вземем под крилото си, нали?

Чефре кимна предпазливо, но нищо не каза. Мълчаливи бяха в тяхната групичка.

— Би искала — продължи Салма, — заради нещата, които ви свързват. А нещата, които ни свързват, ни правят това, което сме. Фалмес, двамата с теб сме си говорили доста. Имам чувството, че вече те познавам. Ти си човек, който не може да избяга от принципите и от

миналото си. Ако срещнем минасец на пътя, твой съгражданин, ти би искал да му помогнеш. Би го направил и преди да ни срещнеш. Ще го отречеш ли?

— Не мога и не бих — отвърна със силен глас Фалмес, макар очевидно да се чудеше накъде бие Салма с тези въпроси.

— Семейството — поде отново той, като наблегна на думата. — Семейството си е семейство, без значение дали ви свързва кръвно родство, другарство, общи корени или една раса дори. Ние се грижим за семейството си и то се грижи за нас. Доскоро мислех, че такива връзки в семейството са характерни само за Федерацията, че само моят народ разбира в дълбочина тази идея. Но тогава още не бях осъзнал какво крепи Равнините. Крепи ги семейството.

Замълча и събра силите си за скока, който му предстоеше да направи.

— Сега ние сме част от най-голямото семейство в Равнините, семейство, което се разраства с всеки изминал ден. Никога не е било малобройно, но и никога не е било толкова голямо. Това е семейството на онеправданите, на жертвите, на отхвърлените, на малтретираните. Вижте ни, от различни земи и различни градове, различни по раса и занятие, но въпреки това сме едно семейство и имаме хиляди братя и сестри, чичовци, лели и деца, които са от нашето семейство и се нуждаят от помощта ни. Помощ, която да ги защити от хора, способни да извършат такива неща. — Обхвана с жест опожареното общезитие и кладата, където бяха кремирали мъртъвците. — Те са наши врагове. Нека и ние станем техни врагове.

— Какво по-точно имаш предвид? — попита Фалмес. — Едва ли очакваш да нападнем имперска войска!

— А защо не? — отвърна Салма и увереността в гласа му ги разтърси. — Можем да нападаме разузнавателните им отряди, да прекъснем снабдяването им, да им отнемем жертвите. Можем да опоскаме околността така, че за тях да не остане нищо. Можем да им пускаме кръв, по капка тук и по капка там, по стотици начини. Можем да ги тормозим така, че да променят принудително плановете си и от колебание да грешат. Поне бихме могли да го сторим, ако решите да ме последвате. Можем да им натрапим война без изобщо да се срещаме на бойното поле.

Някои изглеждаха ужасени от идеята, други не криеха ентусиазма си, повечето бяха просто смутени.

— През тази нощ обмислете предложението ми — каза им той. — Всеки, който реши да тръгне по свой път, може да го направи спокойно. Но всички, които са тук на сутринта, ще трябва да слоят съдбата си с моята. Във Федерацията имаме хора, които обикалят пътищата и се грижат за реда. Наричаме ги мерсери. Онези, които останат с мен, ще са моите нови мерсери.

С тези думи Салма им обърна гръб и тръгна към общежитието. Хората му си бяха спретнали биваци във и около полуразрушената сграда и онези, които вземеха решение да си тръгнат, можеха да го направят без чувството, че Салма ги наблюдава.

Тази нощ той спа спокойно. Беше приел товара на отговорността и съвестта му беше чиста.

Когато се събуди, отвъд платницето беше тихо, което можеше да означава само едно. Салма стана, облече се бавно, после взе тоягата си. Накрая избута платницето с върха ѝ и излезе под ясната утринна светлина.

Всички бяха там. Нито един не си беше тръгнал. Нещо повече, групата му се бе сдобила с ново попълнение.

Сияйна дори под лъчите на слънцето, събрала цялата дъга в себе си и вперила сериозен поглед в него. Скръб в окуви, Радостта на Ааген — и всички други имена, които бе сменила през годините — сега бе тук заради него.

Можеше само да гадае как са реагирали Фалмес и останалите на това видение, дошло с първите лъчи на слънцето — вълшебница, мираж, и само негова. Сигурно са го разчели като знак, като окончателна поличба в негова полза.

Тя тръгна към него и Салма се почувства заслепен от красотата ѝ. Потръпна от вълнение, когато го докосна по ръката.

— Най-сетне те намерих — каза тя.

— Как?

— Ти измина толкова път, за да намериш мен — прошепна тя. — Нима можеш да сторя по-малко за мъжа, когото обичам?

Храната пристигаше, с каруци, в кошници и в шепи. Мъже и жени, обработвали собствената си земя или земята на своите собственици, сега всяка сутрин тръгваха да прибират реколтата от изоставени ниви. Децата нападаха изоставени овощни градини като скакалци. Чифлици биваха опосквани с усърдието на гладуващи хора. Когато попадаха на провинциални имения, изоставени от богатите си собственици, хората му се прехвърляха през високите зидове, разбиваха портите и се връщаха с богата плячка от скъпи предмети или с въглища за огньовете. Търговци и амбулантни продавачи вършееха и смिलाха зърното, а занаятчии зидаха глинени пещи за изпичането на хляба. Ловци се връщаха с улов или подкарвали изгубили се домашни животни.

Никой не преяждаше, но и никой не гладуваше. Повече от това Салма не можеше да иска.

— Е, какъв е следващият ти ход, момче? — попита го Неро.

— Следващият ни ход е да потеглим и да не спираме — каза Салма. — Иначе ще изчерпим докрай тукашните ресурси. Засега само обираме плода на чуждия труд, макар и в по-голям мащаб. За онези, които не могат да се бият, трябва да намерим безопасен пристан, навярно в Сарн или в Колегиум. — Следеше с поглед Скръб в окуви. Тя се движеше между хората, заговаряше малцина, повечето дори не поглеждаше, но самото ѝ сияйно присъствие променяше лицата им. На Салма му стигаше да я погледне, за да разтегли устни в усмивка, и знаеше, че това няма да се промени, без значение колко трудни станат времената.

Сега името ѝ беше Драгоценната на водните кончета.

— От запада няма новини — напомни му Неро. — А онази армия северно отгук може да е тръгнала единствено към Сарн.

Салма кимна.

— Знам, но имаме ли друг избор? — Сведе поглед към ръцете си. Стенуолд правеше същото, когато му предстоеше трудно решение. — Сфайот! Фалмес! Трябва да говоря с вас! — извика той.

Хлебаркородният и минасецът се приближиха. Видно бе, че от доста време очакват водачът им да предприеме нещо.

— Утре тръгваме — уведоми ги Салма. — Сфайот, ти ще продължиш с бежанците напред, без да бързате, но и без да спирате никъде за дълго. Храна ще намирате по пътя.

— Добре — кимна хлебаркородният.

— И да ви забележат имперски разузнавачи, ще видят просто група бежанци.

— При нужда ще можем да се защитим — добави Сфайот. — А вие двамата? Тръгвате на война?

— Време беше да размахаме мечове — вметна Фалмес. — Накъде ще се отправим?

— Искам да разбера какво става северно оттук. Ще огледаме имперската войска и ще преценим как най-добре да я ужилим — обясни Салма. — Но първо разузнаването, после действията.

Фалмес кимна с войнствена физиономия, която подсказваше, че няма търпение да се заеме с второто.

— А твоето момиче? — попита той.

Салма се поколеба.

— Мислех да я оставя с групата на Сфайот.

— Тя може да затваря рани с голи ръце — изтъкна Фалмес. — Видяхме го с очите си. Изкуството на пеперудородните няма равно. А и след като е изминала толкова път да те намери, мислиш ли, че ще съгласи да се разделите сега?

— Вярно — каза Салма, осъзнал, че няма право да я крие надалеч, докато самият той се излага на опасност. — А за теб — обърна се към Неро, — имам специална задача.

— Значи съм един от войниците ти, така ли? — подхвърли насмешливо мухойдът.

— Нещо такова — потвърди Салма. — Но от теб искам да тръгнеш за Колегиум.

Неро кимна бавно.

— Отдавна не съм бил там, но градът едва ли се е променил драстично.

— Намери Стенуолд или поне измисли начин да му пратиш съобщение. Той трябва да знае какво правя тук. — След кратка пауза добави: — Кажи му и за Тото. Стенуолд би искал да знае.

Влязоха предпазливо в палатката му и от скрития си наблюдателен пост Талрик зърна блясъка на стомана, когато отметнаха платнището.

След миг-два Талрик се появи зад гърбовете им и стресна двамата войници, които Даклан и Харок бяха довели със себе си.

— Мен ли търсите? — попита той.

Даклан и Харок излязоха бързо-бързо от палатката. Бяха дошли без доспехи, за да не го събуди металното дрънчене. Талрик подозираше, че скоро може да съжаляват за това.

— А, майор Талрик — започна Даклан.

— Имате да ми предадете нещо, по това време? — подсказа му Талрик.

— Нещо такова. Получих заповеди от Капитас, майоре, които ви засягат.

Талрик кимна. Точно според очакванията му.

— Слушам, майор Даклан.

Даклан хвърли поглед на векианските палатки наоколо.

— Мисля, че не е изключено помежду ни да възникне спор, майоре, а не бих искал съюзниците ни да станат свидетели на разногласия между имперски офицери. Дали да не отидем някъде извън лагера?

— На тъмно тоест? — уточни Талрик.

— Има луна. Или се боите от тъмното, майор Талрик?

Последните думи извикаха усмивка на лицето му. Войниците стояха неуверено от едната му страна, а Харок и Даклан се раздалечиха, така че да не си пречат взаимно, ако Талрик реши да нападне.

Но бяха прави, разбира се. Една свада между осородни офицери би подронила репутацията на Империята пред векианците, а Колегиум още не беше паднал.

Изведнъж му стана много студено, сякаш вече са го ранили смъртоносно и кръвта му изтича.

— Винаги съм бил верен най-вече на Империята — каза тихо той. — И ако Империята наистина иска това, кой съм аз да слагам личните си интереси пред тези на императора?

— Много патриотично — отбеляза Даклан, макар да си личеше, че изобщо не му вярва. Без да каже друго и без да поглежда назад, Талрик се обърна и тръгна към края на векианския лагер.

Спря чак когато се отдалечиха толкова, че фенерите в лагера се смалиха до светли точки. Лунният светлик стигаше, за да различава силуетите на Даклан и Харок — последният като никога държеше в ръка меч, а не свитък. Двата войници бяха изостанали, явно с надеждата да не чуят нищо, което би могло да ги застраши в по-близко или по-далечно бъдеще.

— Възхищавам се на решителността ви, Талрик — каза Даклан. Гласът му беше напрегнат, сякаш се боеше, че Талрик ги е вкарал в капан. Което показваше, че името на Талрик не фигурира в списъка със смъртните присъди, иначе Даклан нямаше да подходи толкова предпазливо.

— През целия си живот съм служил на Империята — заговори Талрик. — И като ѝ служех, съм правил неща, заради които бих изгубил ума си, ако ги бях сторил от свое име. Единствено мисълта, че действията ми са в полза на общото добруване, ми е дала твърдостта да ги извърша. — Впери в Даклан поглед, който го накара да се размърда неспокойно. — Горил съм книги и съм пращал приятели на екзекуция; изтезавал съм жени и съм убивал деца, всичко това в името на Империята. Що за мерзък страхливец бих бил, ако отхвърлех волята на Империята, когато собственият ми живот е изправен пред същия съдия?

Даклан пристъпи от крака на крак.

— Нищо лично, майоре. Няма да се преструвам, че изпитвам топли чувства към вас, но... Заповедите са си заповеди.

— Безспорно.

— Заповедта гласи, че трябва да прекратите дейността си за Рекеф, при това, цитирам: „внезапно“. Знаете какво означава това — добави Даклан. Ухили се и зъбите му се белнаха на лунната светлина.

— Мога ли да попитам защо? — каза Талрик. — Ако знаеш, разбира се.

— Знам достатъчно. Заповедта е подписана от генерал Максин. Това име сигурно ти е известно — премина на „ти“ той.

— Максин ти е покровител?

— Смятам да се възползвам добре от покровителството му — кимна Даклан. — По върховете на Рекеф стават големи промени и вълните им стигат и до дребни пионки като нас. За никого не е тайна, че ти си човек на генерал Рейнер.

— Аз съм човек на императора.

— Императорът не дава и пукната пара, Талрик. Ти си човек на Рейнер, а в момента Максин провежда малка чистка сред неговите хора. Като майор, ти си достатъчно значим, за да привлечеш вниманието. Уви.

— Аз пък мисля, че генерал Рейнер изобщо не ме долюбва — отбеляза тъжно Талрик.

— Явно, иначе щеше да те защити — съгласи се Даклан. — Достатъчно голям си, за да влезеш в списъка, но и достатъчно малък, за да те пожертват. Кофти късмет, майор Талрик. Така, трябва да поспя малко тази нощ, затова хайде да приключваме.

Даклан се беше напрегнал отново, явно очакваше гневно избухване или някаква отчаяна постъпка, но Талрик просто се смъкна бавно на колене.

„Винаги съм служил на Империята и нека това е последната ми служба.“ Ала още не бе довършил мисълта си, Харок още пристъпваше с вдигнат меч, когато нещо се разбунтува неочаквано в гърдите му. „Това ли е волята на Империята? Само защото някакъв генерал на мили оттук се бори за повече власт? Защото Рекеф се разкъсва отвътре? Императорът никога не би одобрил това, ако знаеше.“

Чу как сандалите на Харок изхрущяват на няма и крачка зад гърба му.

„С какво ще помогне това на Империята?“ Ала над и отвъд този жален гласец се чу друг, глас, който Талрик не беше чувал отдавна: „Как ще помогне това на мен?“

Отблъснат, прогонен, зарязан на касапите... и в него се размърда нещо, което от десетилетия бе кротувало в окови.

„Искам да живея.“

Извъртя се и жилото на Харок го опърли по бузата, вместо да отвори дупка в тила му. Без да го съзнава докрай, Талрик видя как собствената му ръка отговаря на огъня и единият от войниците се извива в дъга назад. Даклан тичаше към него с изваден меч и разкривено от ярост лице. Явно смяташе, че е станал за посмешище. Талрик се надигна и фрасна с лакът Харок в лицето, но той се дръпна, предусетил удара, и замахна странично. Мечът му изстърга в

ризницата с медна оплетка, която Талрик носеше под туниката си и която за пореден път му спаси живота.

Талрик призова крилете си и се издигна с единственото намерение да се махне отгук. Но Харок го последва, двамата се сборичкаха във въздуха и след миг се сринаха обратно на земята.

— Убий го! — крещеше Даклан, без да го е грижа ще го чуят ли мравкородните в лагера. — Убий копелето!

Талрик фрасна силно с юмрук слепоочието на Харок, но кльошавият мъж отгоре му не трепна, а на свой ред заби юмука си в обгорената му от жилото буза, стисна го за гърлото с една ръка, а другата вдигна назад с отворена длан.

— Сбогом, майоре — изръмжа той... после Даклан изкрещя от болка и Харок обърна рязко глава.

Талрик вече бе вдигнал собствената си ръка, а дланта на Харок сочеше в посоката, от която бяха дошли. Изригна жило и се чу женски вик.

Талрик стреля на свой ред. Харок успя да се извърти, но енергийният залп обхвана рамото и гърдите му, отхвърли го назад и Талрик се изправи с олюляване на крака.

Последният войник тичаше към него. Енергиен залп излетя от протегнатата му длан и изсъска над главата на Талрик. Разкъсан от угризения, Талрик го простреля право в гърдите; войникът се гътна, претърколи се веднъж и повече не мръдна.

Даклан лежеше по очи, подпираше се на единия си лакът, а с другата ръка се опитваше да стигне до забития в гърба му нож. Недалеч от него полуродната Лорика лежеше, свита на топка, след като Харок я бе прострелял с жило в корема.

Талрик понечи да се обърне и да довърши Харок, но Даклан се надигна внезапно и залитна напред с протегнат меч. Талрик се извъртя настрана, посегна към меча му и Даклан описа дъга от силата на собствената си инерция. Тогава видя, че Харок се е изправил и е протегнал ръка, пусна Даклан и стреля отчаяно. Жилото на Харок излетя едновременно с неговото.

Харок отметна глава назад с обгорено лице. Жилото, което беше изстрелял, мина между Талрик и Даклан, като опърли и двама им, после Даклан проби с меча си ризницата от медна оплетка и острието потъна в хълбока на Талрик.

Той простена в агония и се смъкна на колене. Лошо. Получавал бе достатъчно рани, за да знае, че тази е тежка. Ако Даклан бе извадил меча си от раната му, загубата на кръв сигурно щеше да го убие за броени минути, но той залитна назад с празни ръце, преплете крака и се срина на земята. Потръпна конвулсивно, преди ножът на Лорика да си довърши работата.

Изад него се чуваха тихите хлипове на полуродната.

Самият Талрик беше лошо ранен, толкова лошо, че без чужда помощ със сигурност щеше да умре.

Само дете никой нямаше да му помогне, разбира се, защото Империята го беше включила в списъка с осъдените на смърт. Не би могъл да потърси помощ и от векианците, защото в разстроените му от болката представи те бяха пряко свързани с Империята.

Запълзя мъчително към Лорика. Изстрелът на Харок я беше ранил тежко и самата тя сигурно беше на крачка от смъртта. Докосна глезена ѝ, после се придърпа още малко напред и я стисна за ръката.

Тя не можеше да говори, а той нямаше какво да каже, но въпреки болката и отчаянието Талрик остана с нея, докато стоновете ѝ не затихнаха в покоя на смъртта. Остана, защото винаги се бе чувствал длъжен да полага грижи за подчинените си.

Заедно с Лорика утихна и целият свят. Откъм спящия лагер на мравкородните не долиташе звук. Талрик пусна безжизнената ръка на жената. Дишаше на пресекулки и всяко вдишване беше агония.

„Умирам“ — помисли си, а после изведнъж го обзе дива ярост. „Не!“ Нямаше да се предаде толкова лесно. Ще се бие. Ще се бие. Ще...

Надигна се на лакти, завъртя се така, че да облекчи ранения хълбок, а после се изправи на колене и раздиращ стон се отрони от устните му. Светът потъна в тъма, но той я отблъсна свирепо. Изгубеше ли съзнание сега, щеше да е завинаги.

„Трябва да се боря!“

Допълзя до Даклан, заби с още сантиметър-два ножа в гърба му и изсъска от омраза. „Сега идва трудната част.“

Хвана дръжката на меча, забит в собствения му хълбок, и затвори очи. Три пъти си пое дълбоко дъх, преди да събере смелост.

Знаеше, че трябва да го направи бавно. Със задавен стон той издърпа полека меча и болката го прониза до мозъка на костите.

Мракът посегна отново да го прилапа, докато той притискаше с ръка окървавената си плът. Облегна се тежко на трупа на Даклан; водеше битка за всеки миг.

Като започна от прореза, който ножът на Лорика беше отворил в туниката на Даклан, Талрик съдра няколко ивици плат от дрехата. От самата мисъл да стегне в превръзка кръста си му стана още по-зле. Нямаше силите за такова усилие. Вместо това смачка на топка ивиците плат и ги пъхна като тампони в прореза на ризницата си. Те моментално се напоиха с топла кръв, затова Талрик продължи да къса, да мачка и да пъха, докато не усети, че кървенето намалява. Накрая кръвта се съсори и спря да тече. Дрехите и кожата си около раната усещаше като спичаща се кървава каша. Облегна се назад и зачака треската да отmine.

„Трябва да се боря.“ Той беше Талрик, шеф на агентурна мрежа. Човек на плановете. На стратегиите. Трябваше му място, където да се скрие. „Където да умра?“

Изправи се със залитане като пияница, преви се надве от болка, но после тръгна бавно напред, без ясна посока или цел, просто някъде по-далеч в нощта.

Съзнанието му ту се проясняваше, ту потъваше в мрак, и нощта се превърна в поредица от краткотрайни периоди на яснота сред дълги пропадания в бездните на хаоса. Често се налагаше да спира, за да си спомни как му е името, какво става или защо от хълбока му тече кръв.

Нямаше представа колко път е изминал, но не смееше да погледне назад от страх, че ще види труповете на Лорика и другите.

Нощта започна да просветлява от изток. „Последният ми ден, може би?“ Тътреше се тромаво на колене, като си помагаше с едната ръка, а с другата притискаше раната, влачеше се като премазано насекомо по прашната земя.

„Предаден.“ Знаел бе, че рано или късно ще се случи, че е неизбежно в неговия свят на предателства. В крайна сметка самият той бе убил наставника си, бедния Ултер, залъгвайки се, че го прави за доброто на Империята. „С какво съм по-добър от Даклан?“ Може да беше и по-лош. Даклан поне не си правеше илюзии за истинското естество на действията си, докато Талрик си бе затварял блажено очите, убеден, че все още е верен слуга на Империята, а не просто оръдие в ръцете на нечия политическа фракция.

Залитна, болката в хълбока му се нажежи до бяло и Талрик остана без дъх. Дълбоко в него нещо нададе сърцераздирателен вой за изгубената му Империя, като дете, което са изтръгнали от ръцете на майка му. „Къде сгреших? Какво да направя, за да ме приемат отново?“

Но за това беше твърде късно. По отношение на него плановите на Империята се свеждаха до един-единствен и той много скоро щеше да ѝ угоди и да си закрие сам сметката. Какво бе постигнал с безкомпромисната си лоялност — станал бе излишен и любимата му Империя бе решила да се лиши от услугите му по най-окончателния начин.

Не откриваше в себе си мотивацията да се надигне отново. Открай време беше корав и издръжлив човек; щеше да умира дълго. Не че не го беше заслужил.

Долови звук от стъпки, които се приближаваха тихо. Векианците явно го бяха проследили. Можеха да сложат край на мъките му или да го пренесат в лагера и да го спасят. Нито единият, нито другият вариант му допадаха особено.

Талрик надигна глава да види кой идва. Видя ботуши, метални наколенници, които лъщяха в отсенки на синьото и зеленото, и подгъв на плащ.

Търколи се по гръб с протяжен стон, погледна нагоре и стигна до лицето над доспехите. Лице, което оголи до кокал нещо в мозъка му, нещо жигосано в паметта му, за да не го забрави никога. Чу накъсан безсловесен вик и позна в него собствения си глас.

И осъзна, че съдбата наистина му е подготвила най-подходящия край.

— Намерих те най-после — каза Фелисе Миен и това беше последното, което Талрик чу за доста време напред.

Събуди се от болка в ръцете, пронизващи спазми, които му подсказаха, че юмруците му са стегнати един към друг, така че да не използва жилото си.

Всичко му се стори неочаквано и ужасяващо светло. Опитвал се бе да намери място, където да се скрие, а се бе озовал под толкова ослепително слънце, че едва можеше да отвори очи. Ръцете му бяха

стегнати само в китките, но Талрик дори лактите си не можеше да помръдне. Опита се да седне.

Шевовете на хълбока му се разтеглиха болезнено и той си спомни.

„А, да, Даклан. Даклан, неговият амбициозен генерал и Империята.“

Не си спомняше името на генерала, наредил да го убият. Не че имаше значение при толкова много генерали и толкова различни амбиции.

Насили се да отвори очи и видя, че не е сам. Лежеше в стая, която носеше белезите на скорошно плякосване. Капаците на прозорците висяха изтръгнати от пантите, раклата в долния край на леглото беше разбита, дори дървената ламперия на една от стените беше изкъртена за огрев. Обзавеждането беше в бръмбарски стил, затова Талрик предположи, че са го пренесли в някой чифлик недалеч от Колегиум, който векианските мравкоиди са опоскали още в началото на обсадата. Ала мъжът, който седеше до леглото му, не беше бръмбаророден, а паякоид, с дълга сивееща коса и омацана с кръв роба в местен стил.

— Кой? — изграчи Талрик. — Кой си ти?

Паякородният се усмихна. Лицето му носеше отпечатъка на мрачно чувство за хумор.

— Имате забележителна физика, майор Талрик. Повечето хора във вашето състояние отдавна да са спрели да дишат, а вие имате сили дори да говорите.

— Ти... знаеш името ми. Кой си?

— Името ви го знае моята шефка, която изгаряше от нетърпение да се срещне с вас. Поиска обаче да ви приведа в състояние, подходящо за срещата ви.

— Проклет да си! — С върховно усилие Талрик се надигна и седна в леглото. По лицето на мъжа пробяга изненада. — Кажете ми кой си!

— Името ми е Дестрахис, майор Талрик, но говори ли ви нещо то? Не? Доволен ли сте вече? Или предпочитате да вляза в по-големи подробности? Да видим, аз съм пътешественик, нещо като учен и доктор по медицина, което е и причината да сте жив и да ми задавате въпроси. — Дестрахис се изправи. — Скоро ще тръгнете на път,

веднага щом силите ви се възстановят достатъчно. След ден или два, кой знае? Както вече споменах, притежавате забележителна физика, а и по множеството кръпки съдя, че това далеч не е първата ви рана, макар вероятно да е най-тежката.

Талрик изсъска от гняв.

— Кажи ми какво става — настоя той.

Мъжът спря на вратата, погледна го през рамо и се усмихна.

— Тя иска да бягате, майор Талрик. Искане да почувства в пълна мяра победата си над вас. Искане ви мъртъв, но също и да сте наясно защо и от чия ръка ще настъпи смъртта ви. Не твърдя, че разбирам всичко това, но съм уверен, че тя иска удовлетворение, а да прободеш умиращ мъж, който лежи насред полето в локва от собствената си кръв, явно не е удовлетворяващо за нея. Така че, след като ви преследва из целите Равнини, сега тя иска от мен да ви изправя на крака, за да ви подгони отново. Дали пък вашият имперски ум няма да намери някакъв смисъл в това?

— С Империята се разделихме — измърмори Талрик. — Но тази жена?...

— Името ѝ е Фелисе Миен — уведоми го паякородният. — Аристократка от водните кончета. Нямам представа защо ви мрази толкова много.

Талрик се отпусна тежко назад — малкото му сили си бяха отишли без следа, когато мъжът произнесе името. Била е по следите му. През цялото това време е била по следите му, а той изобщо не е усетил.

Федерацията по време на Дванайсетгодишната война... когато агентите от външната служба на Рекеф действаха в тила на врага със задачата да осуетят съпротивата, която водните кончета можеха да организират — чрез засади, саботажи, слухове.

И убийства — непростими неща, които той беше вършил охотно и със съзнанието, че непробиваемият имперски щит ще го пази от възмездие и чувство за вина.

— Аз убих децата ѝ — промълви дрезгаво той. — И го направих пред нея.

— Да, това обяснява нещата — каза хладнокръвно Дестрахис и го остави насаме с мислите му.

34.

— Забелязаха ни — съобщи Тиниса. Черният силует в небето бе завил обратно към тях и сега се отдалечаваше.

— Да, преди известно време — потвърди Тисамон. — Мухороден, което може да означава какво ли не, защото Империята понякога ги използва за разузнаване.

Скриха се в една падина, обрасла с високи до рамото трънливи храсти. В хълмистия терен източно от Мерио нямаше много места, където да се скриеш.

— А може би е някой местен, а?

— Местните не биха хвърчали насам-натам, когато пред портите им се е стоварила армия — отбеляза Тисамон. Ала не беше съвсем така. По всички закони на логиката имперската войска, която беше сринала Тарк, трябваше вече да е полазила Егел и Мерио и дори да е стигнала до портите на Кес, но освен тези евентуални разузнавачи от въпросната войска нямаше и помен.

Фелиал им беше осигурил лодка — малка еднодръвка, която Тисамон бе управлявал умело, като човек, който лесно си припомня старите навици. Богомолкородните бяха майстори на бързите лодки, а тази беше с толкова широко платно и толкова тесен корпус, че Тиниса току сграбчваше мачтата, от страх, че ще цопне във водата. Плавали бяха близо до брега, все на изток и с добра скорост, промъкнали се бяха покрай светлините на Кес под прикритието на нощта, а после пристанаха в един усамотен залив, като през цялото време се оглеждаха за признаци, които да им подсказват докъде е стигнало имперското нашествие.

Наблюдаваха и чакаха, но от осоидите нямаше и помен, все едно след Тарк просто са решили да поемат обратно на север.

— Не е възможно да сме се озовали зад фронтната линия, нали? — усъмни се Тиниса.

— Щяхме да разберем, ако е така. Завладените от осородните земи лесно се познават. Империята налага стила си на управление

моментално и печатът ѝ се усеща. Не, те все още са някъде напред, а това за мен е необяснимо.

Напуснаха падината и поеха през хълмовете. Изкатериха се на билото на втория хълм и пропъльзяха в тревата да огледат терена напред.

— Онова там... прилича на лагер. Голям — посочи Тисамон, вперил поглед в далечината.

Тиниса проследи погледа му и различи тъмно петно на хоризонта. Тук имаше повече дървета, горички от кипариси, маслинови дръвчета и рожкови, пръснати като кръпки покрай коритата на потоците, а гигантски цикади, наполовина колкото човешки ръст, току надаваха пронизителни писъци все едно някой огъва ламарина. Ако питаха Тиниса, тъмното петно можеше да е поредната горичка, но Тисамон изглеждаше убеден, че е войсков лагер.

— Странна работа — каза той. — Полеви лагер посред бял ден, без укрепления, без нищо. Армията просто си седи там и си яде провизиите. Не разбирам какво става.

— Разузнавачът се връща — отбеляза Тиниса.

Тисамон хвърли предпазлив поглед нагоре. Дрехите и на двама им бяха в землисти тонове и се сливаха с прашната земя. Беше ли ги забелязал летящият съгледвач? Май да. Направи кръг във въздуха и започна да се спуска.

Сърповидното острие на Тисамон се приплъзна моментално, но Тиниса го спря:

— Чакай малко.

Мухородният кацна на двайсетина метра от тях, като се оглеждаше предпазливо. Облеклото му беше крещящо и това само по себе си изключваше вероятността мъжът да е имперски войник.

— Това ли е последната мода в Мерио? — измърмори в почуда Тисамон. Дребният мъж тръгна смело към тях, като се преструваше, че не ги е видял, а просто се разхожда с прихванати на гърба ръце. Подмина ги и от ръцете му падна хартийка. Продължи доволно нататък, дори си подсвиркуваше тихо. После си пое дълбоко въздух, издиша го, издигна се стремително във въздуха и полетя на изток.

— Това пък какво беше, мамка му? — възкликна Тисамон, но Тиниса вече бе взела хартийката и местеше поглед по съдържанието ѝ. Бележката беше написана с изящен почерк и високопарен стил, който ѝ

напомни за Академията. Стана ѝ мило от спомена, дори я напуши смях.

— Това е покана — обясни тя. — Някой иска да говори с нас. Пише да слезем при голямата горичка. Онази там сигурно — посочи тя.

На Тисамон не му беше забавно.

— Това е капан — реши той.

— Доста труд са си направили като за капан — възрази Тиниса.

Тисамон вдигна рамене.

— Хора всякакви. — Присви очи. — Това е паешка работа, да знаеш. Дрехите, тайната бележка... направо вони на паяци.

— Границата наистина не е далеч — призна Тиниса. — Ще отидем ли?

— Ще отидем, но с извадени оръжия — реши той. — Тази работа не ми харесва.

Когато приближиха гората, стана ясно, че сред дърветата има доста хора, които не правят опит да се скрият. Мнозина бяха с доспехи, но никой не носеше цветовете на Империята. Двамата спряха неуверено при първите дървета — по нищо не личеше дали появата им е забелязана или не.

— Ако стане опасно, бягай на запад — заръча ѝ Тисамон. — Ако стане много опасно, гледай да стигнеш до Метро и прати съобщение на Стенуолд.

— Ако Стенуолд изобщо е в състояние да получава съобщения — отбеляза Тиниса, спомнила си за векианската армия.

Тисамон сви рамене.

— Длъжни сме да опитаме.

След което тръгна открито напред с готово за бой острие. Тиниса го последва с рапирата си в ръка.

Часовите по периметъра се раздвижиха, но нищо повече — явно бяха предупредени да очакват посетители. Мравкородните заобръщаха глави при вида на Тисамон, а паякоидите, които си почиваха на сянка под малката тента, взеха да се подхилват и да си разменят хапливи коментари. Но когато Тисамон се изправи пред тях в целия си ръст и ги

изгледа от горе надолу, никой не събра смелост да го предизвика открито.

— Някой тук е искал да говори с нас — каза той високо, така че всички да го чуят. Тиниса ги огледа, взираше се в лицата, претегляше стойките им. Явно не очакваха стълкновение, забеляза тя. Значи поканата не беше капан, засега поне. Богато облечен паякороден се изправи и привлече вниманието ѝ. Беше поразително красив мъж с грижливо подрязана брада и много бяла усмивка. Ала нещо в него я накара да потръпне, не заради привличане, а като предупреждение. Ако бойните ѝ инстинкти бяха под контрола на богомолската ѝ кръв, то сега паешката ѝ половинка взе превес. От пръв поглед разбра, че с този мъж шега не бива. Беше Аристои и следователно политик до мозъка на костите си.

Но когато ѝ се усмихна, Тиниса волю-неволю реши, че го харесва.

— Защо не се приближите? — предложи им той. — Би било крайно невъзпитано да викам, за да се чуваме, а не ми се ще да се пържа под това ужасно слънце.

— Не ме е страх от вас — уведоми го Тисамон и тръгна напред. Спря на крачка от павилиона. Тук би имал достатъчно място да разгърне при нужда бойните си умения, забеляза Тиниса. Пословичната омраза на богомолкородните към цялата паешка раса се излъчваше на вълни и неприкрито от стойката и лицето му.

— Моите съгледвачи заслужават порицание — каза паякородният. — Съобщиха ми за двама богомолкородни, а аз виждам само един, пък бил той и превъзходен представител на расата си — тук мъжът кимна почитателно на Тисамон, — и жена, забележителна с красотата си. Ще ме удостоите ли, прекрасна, с честта да ви се представя?

Мъжът очевидно очакваше отговор, но Тиниса не знаеше какво да каже, затова само сви рамене. Това явно го удовлетвори, защото се сгъна в забележително изящен поклон, при това без да отделя и за миг очи от нея.

— Аз съм лорд-маршал Теорнис от Алданраелите и ви предлагам най-тържествено своето гостоприемство. — Забелязал изражението на Тисамон, Теорнис изкриви горчиво усмивка. — Е да, признавам, че в някои клонове на Аристоите желязната дума носи следи от ръжда, но

вярвам, не ще откажете чаша вино, ако ви предложи? И нещо да се подкрепите. И да не вярвате в искрените ми намерения, поне охотата, с която обичам да си угаждам, можете да приемете като чиста монета.

Тиниса се усмихна напук на всичко.

— Аз съм Тиниса, а това е Тисамон от Фелиал. Ще приема поканата ви да хапна и пийна с вас, лорд-маршале, стига да не искате същото от спътника ми.

— Дама с усет към компромиса — отбеляза Теорнис. — Впечатляващо. — По негов знак на земята се появи покривка и копринени възглавнички за сядане, и ниска маса, отрупана с различни блюда, повечето от които й бяха непознати. Другите паякородни се бяха дръпнали назад да им отворят място, седяха на тревата и наблюдаваха любопитно двамата новодошли.

Тиниса коленичи пред масата. Знаеше, че Тисамон ще остане да стърчи като статуя, докато закуската не приключи или докато нещо не се обърка. Реши, че ще е по-добре да говори и от негово име.

— И времето, и мястото ми се струват необичайни за обикновена разходка, още по-малко за представители на рода Аристои — отбеляза тя. Мухородна слугиня й поднесе чаша, Тиниса отпи и откри, че виното е силно и с превъзходен букет. По-хубаво вино не беше опитвала.

Теорнис се настани срещу нея. В погледа му се четеше все същото възхищение, но Тиниса знаеше, че и то, като ризата и ботушите му, е подбрано грижливо.

— Обикновена разходка ли, милейди Тиниса? Моля ви, одеждите ми са военни. Нали не ще отречете, че представлявам страховита гледка?

— Военни? Защо? Да не би и в Паешките земи да е започнало нашествие?

— Любопитството направо ще ме убие, затова, моля ви, нека първо попитам как така една паякородна дама пътува с представител на раса, която, съвсем несправедливо, се е обявила за наш смъртен враг?

„По-добре да не му давам още оръжия“ — реши Тиниса.

— С Тисамон сме стари приятели.

— Явно имате богат избор на приятели — отбеляза Теорнис. Огледа блюдата и си взе нещо захаросано. — Тисамон от Фелиал,

казвате. Оттам ли идвате сега, от Фелиал? Не питам от празно любопитство. Истината е, че търся някой, който да отнесе съобщение от мое име. Боя се, че Фелиал няма да ми свърши работа, защото никой там не би погледнал сериозно на послание, идващо от мен.

— Нима нямате достатъчно хора тук, които да отнесат съобщението, лорд-маршале?

Почтителното обръщение с нищо не промени лицето му.

— Аз, уви, съм жертва на собствената си паяжина в това отношение. Времената са сложни и не вярвам една вест от Паешките земи да се приеме на доверие. Затова се надявах да убедя вас в чистите си намерения и неприкрити мотиви, тъй че да се върнете у дома и със свои думи да изложите моята кауза.

— Не знам — сви рамене тя. — Моят дом е Колегиум.

Той вдигна вежди.

— Дълъг път сте изминали тогава. Трябваше да се досетя по акцента ви, срамота. Сега разбирам как сте превъзмогнали древната омраза на моя народ и сте допуснали този мъж близо до себе си. Колегиум? Милейди Тиниса, навярно все пак бихте могли да ми помогнете, ако нямате нищо против?

„Много внимава да не нарече Тисамон мой слуга, роб или собственост от друг вид.“ Много отдавна не беше участвала в разговор като този, където всяко изречение е като удар в дуел и всяка дума трябва да се претегля по три пъти, но бързо си спомни правилата, защото това умение ѝ беше вродено така, както и умението да върти меч.

Още обмисляше следващата си реплика, когато Тисамон се намеси неканен в разговора:

— Какво искате от нас? — От тона му ставаше болезнено ясно, че няма и грам вяра на домакина им.

— Щом пътувате из тези земи, трябва да сте чули за последните действия на Империята — каза Теорнис, после кимна, забелязал реакцията им. — Не просто сте чули, явно. Е, ако в пристъп на детински ентузиазъм се бяхте покачили на върха на най-високото дърво в тази горичка, щяхте да видите трийсетина хиляди осородни войници, разположили се от известно време с все обоза си на лагер, армия, чиято цел са Метро и Егел, после Кес, а след това, кой знае, целият свят, вероятно, в ред, който най им приляга.

— Какво ги задържа? — изръмжа Тисамон.

— Вие сте богомолкороден, следователно сте воин — отбеляза Теорнис. — Аз обаче смея да твърдя, че записах светла страница за своя народ във военната история, защото само с двеста души успях да удържа техните трийсет хиляди на открит терен... и все още ги удържам.

Това пропука студенината на Тисамон и той за миг забрави, че има насреща си враг, омразен измамник.

— Невъзможно.

— Но вярно и факт. Ако моят народ имаше дори далечен интерес към този вид занимания, успехът ми щеше да влезе в учебниците. Но имам един проблем и той е, че не мога да ги удържам вечно. Засега осоидите изчакват заповеди. Междувременно моите хора правят всичко по силите си да забавят придвижването на въпросните заповеди, но рано или късно те ще стигнат до лагера и тогава войската ще се раздвижи отново.

— И тогава вашият малочислен отряд ще бъде издухан като плява — довърши вместо него Тисамон. Нямаше нужда да изглежда чак толкова доволен от тази перспектива, помисли си Тиниса.

— Всичко е възможно — кимна Теорнис. — В състояние ли сте да стигнете до Колегиум, милейди Тиниса? Защото ако потеглите още днес, за да ги информирате за тукашните събития, ще ви бъда дълбоко задължен.

— Говорите сериозно, нали? — Не би могла да каже какво я е убедило, все още се боеше, че може да са станали жертва на поредната хитроумна шарада, но нещо в думите му предизвикваше доверие. — Седите си тук, хапвате захаросани ядки и мариновани скорпиони и чакате кога осоидите отвъд хълма ще се стоварят отгоре ви. И имате нужда от помощ.

— Тайнствените Паешки земи, подмолните паяци — подхвърли насмешливо той. — Нито сме толкова тайнствени, нито толкова подмолни, че да не се изпотим, когато огромна армия от модерно въоръжени диваци се появи току на границата ни. При Селдис се събира голяма войска, сухопътна и морска. Но ако осоидите тръгнат на запад, не знам дали ще се стигне до нещо повече от мобилизация. Ако вие обаче отнесете вестта в Колегиум...

— Явно не сте чули последната новина, лорд-маршале — прекъсна го Тиниса. — Колегиум е обсаден.

Това го свари неподготвен. За кратък миг маската му падна, изместена от дълбока и искрена изненада.

— Осородните?

— Векианците, но конците им ги дърпа Империята. Така че Колегиум не е в състояние да отвърне на призива ви, лорд-маршале.

— Е, какво да се прави — вдигна рамене Теорнис, възстановил в пълна мяра самообладанието си. — Явно ще трябва да измисля нещо друго. Животът е букет от изненади.

— Аз вече съм измислила нещо — каза Тиниса. Идеята се беше разгърнала в ума ѝ, разцъфтяла бе в пълната си зрелост, без младата жена да подозира дори, че семенцето ѝ е събирало сокове междуременно. — Но първо трябва да го обсъдя с Тисамон. Ако той одобри, току-виж съм ви дала идея, върху която да упражните на воля изобретателността си, лорд-маршале.

Полето източно от Сарн беше почерняло от войници и машини, всичките в първокласен боен ред и готови за сражение. Когато излезе през портите, следвана от Ахеос и Спера, Че се закова на място в почуда. Никога не беше виждала толкова много войници, мъже и жени, които се подготвяха за бой спокойно, без офицерите да крещат заповеди, без търчане и хаос. Редяха се на опашки за порционите си, други чакаха пред полевите ковачници да им наточат оръжията. Предаваха от ръка на ръка колчани със стрели и се подреждаха в стройни карета от по пет-шестстотин войници всяко. Войници с тъмни шлемове и ризници, дълги правоъгълни щитове, къси мечове и леки арбалети. Между големите карета се движеха по-малки отряди със специални функции — гвоздистрелчици, тежко бронирани пазители, групи за бързо реагиране с големи далекобойни арбалети, гренадири и занаятчи, стиснали пронизвачи и губители със заряд от огнепрах. На възраст от шестнайсет по петдесет, мъже и жени наравно, в ясното утро всички те си приличаха, всичките готови да тръгнат на бой срещу враг, когото никога не са виждали. Сред войнишката маса като малки укрепления се издигаха автовозилата. Сарнианските бойни возила бяха гигантски четвъртити конструкции с рамка от желязо и яка дървесина,

обшити с бронирани плочи и минимум отвори, през които екипажът да вижда. Тясното полезрение не беше проблем, защото войниците отвън щяха да им предават картина на бойното поле по мисловната мрежа. Дори сега занаятчийи пълзяха по машините за последни поправки и настройки, затягаха веригите, насочваха кранове с въртящо се рамо, които да свалят на точното място тежките компоненти. Всяко автовозило имаше в задната си час въртяща се кула и именно тези кули изглежда бяха обект на масова подмяна в момента.

Че се приближи до най-близката машина, която тъкмо се беше сдобила с нова кула.

— Какво правите? — попита тя.

Занаятчийята отговори, без да поглежда към нея.

— Тези ваши оси, те летят, нали така? — каза той, като следеше с поглед чираците, заети с притягането на кулата към основния корпус. — Е, ние пък сме им подготвили изненадка. Всичките ни автовозила са снабдени с арбалети за многократна стрелба отпред, а новите кули имат по два гвоздистрела на мястото на балистата. Осойдите скоро ще разберат, че небето не е безопасна територия.

— Това е... предвидливо — отбеляза Че с известно смущение. Новоприкрепената кула се завъртя първо наляво, после надясно, насочвана от хората в машината. Гвоздистрелите ѝ лъщяха от машинно масло.

— Виж. — Ахеос сочеше към един маршируващ наблизко взвод. Че не разбра какво е привлякло вниманието му, докато той не добави: — Подредбата. — Пехотата на мравките беше съставена от редуващи се редици щитоносци и арбалетчици. Когато битката започнеше, хиляди щяха да държат под око небето, а каквото виждаше един мравкороден, го виждаха всички.

И други автовозила приближаваха — огромни многокраки машини с открити корпуси, в които се качваха войници. Явно целта бе армията да се придвижи бързо — част от нея по железния път, останалите с помощта на многокраките транспортъори — до мястото, където релсите бяха прекъснати, и там да чака пристигането на осойдите.

— Ортоптери — посочи Спера и Че видя железопътни платформи, които се придвижваха бавно по релсите. Към тях бяха прикрепени леталата, с откачени и прибрани отстриани криле. И тези

ортоптери бяха въоръжени с гвоздистрели — отгоре, отдолу и от двете страни.

„Толкова много технология“ — помисли си тя и ѝ стана драго, че благодарение на сътрудничеството си с Колегиум Сарн се е превърнал в най-добре въоръжения град в Равнините.

— Челядинка Трудан! — извика някой. Че се обърна, но вместо Плиус, да речем, видя някакъв непознат сарниански мравкороден офицер, който ѝ махаше да се приближи. Изглеждаше развълнуван и чак сега Че си даде сметка за всеобщата промяна в поведението на мравкородните около нея — зарязали бяха работата си и се обръщаха да я погледнат.

„Какво ли е станало?“

— Тук съм! Какво има?

— Царицата те вика спешно при себе си! — извика ѝ офицерът. — Теб, както и молецородния ти съпруг.

Последната дума я сащиса. Ахеос изглеждаше по-скоро разтревожен, но при толкова мравкородни наоколо едва ли можеха да сторят нещо, ако ситуацията се усложнеше.

Следвани от Спера, двамата тръгнаха след мравкородния офицер, който ги преведе на бърз ход през безупречно организирания хаос на една готвеща се за поход войска. Насочиха се към поредното бронирано автовозило. Никакъв надпис или символ не го отличаваше от останалите, но когато страничният люк се отвори, Че видя царицата, която стоеше вътре в пълни бойни доспехи.

— Какво означава това? — изрече рязко жената, но въпросът ѝ не беше отправен към Че, а към Ахеос.

— Не разбирам, ваше величество — отговори Ахеос, искрено озадачен. В същия миг двама войници го сграбчиха и го завлякоха от другата страна на автовозилото, откъдето се откриваше гледка към възвишенията северно от града.

Земята там чернееше от стотици войници, които се стичаха безредно към сарнианската армия. Ахеос се взря, но слънцето светеше силно, а неговата раса виждаше най-добре нощем. Все пак видя, че първата редица сарниански мравки са оформили стена от щитове, а втората е готова за стрелба.

— Не разбирам — повтори той, а после Че извика:

— Богомолкородни!

— И не само богомолкородни. — Царицата излезе от машината. — Разузнавачите докладват, че има и молецоиди. Какви са намеренията им? Това ваше дело ли е?

Ахеос отвори уста да отрече, но Че го изпревари:

— Да!

Всички се обърнаха изумени към нея, Ахеос и Спера включително.

— Ваше величество, дойдохме във вашия град с две задачи. Докато Скуто и Спера се опитваха да уредят аудиенция при вас, аз и Ахеос трябваше да установим контакт със... с хора, които поддържат тесни връзки с молецородните от Доракс. Когато се срещнахме с тях за последно, те бяха научили за падането на Хелерон и това ги бе разтревожило сериозно. Казаха, че ще разговарят с господарите си и изглежда... — Сърцето ѝ биеше толкова силно, че ѝ стана трудно да диша. — Мисля, че са приятели.

Вече ясно се виждаше, че новодошлите са богомолкородни. В сравнение с високо дисциплинираната мравешка армия, те изглеждаха като размъкната тълпа, при това далеч по-малобройна от силите на Сарн. Ала видени поотделно картинката се променяше — стройни, корави мъже и жени с копия, лъкове, мечове и бронирани ръкавици със сърповидни остриета като тази на Тисамон. Нямахме двама с еднакви доспехи и въоръжение — едни бяха с кожени жакети, други с кираси, метални нагръдници, ризници от застъпващи се люспи, шлемове с гребени и дори неколцина с изящни метални брони, останки от друга епоха. Ала всички излъчваха едно и също — бяха бойци, готови за война.

Един от тях тръгна без страх към настръхналата редица на сарнианците. По нечута команда на царицата щитоносци и арбалетчици се отдръпнаха да сторят път на пратеника. Че се сепна, познала Сцеле. Стройната богомолкородна жена носеше дълъг жакет, подсилен с метални люспи и подплатен с мек плат, който да заглушава звъна на метал, през рамото ѝ висеше дълъг лък без тетива. Сцеле мина уверено през зяпащите я мравешки войници и се поклони с уважение на царицата им.

— Ваше величество — каза тя. — Нося ви поздрав от Древната съобщност.

— И каква по-точно е тази съобщност, за която говорите? — попита царицата с подозрение. — Никога не съм чувала за нея.

Сцеле се усмихна едва-едва.

— В името се крие известна ирония, защото съобщността съществува едва от пет дни. Ала се обляга на древни традиции, защото изправени пред заплахата на един променящ се свят, ние подновихме стари връзки. Точно както вашият град е в съюз с бръмбароидите от Колегиум, така и крепостите на Етерион и Нетион отново потърсиха мъдрост под крилото на Доракс и молецоородните.

— Нова сила на моя праг — отбеляза царицата. — Трябва ли това да ме радва?

— Не съм провиждаща и не мога да гадая в бъдещето — отвърна Сцеле, — освен за едно. Тази войска, която виждате, се събра за един ден от онези, които са готови да чуят призива ни. Тръгваме с вас срещу Империята.

— Колцина сте? — попита царицата, но преди Сцеле да е отговорила, по мисловната мрежа очевидно пристигна докладът на съгледвачите, които бяха използвали времето да броят. — Осемстотин. Осемстотин богомолкородни... и още стотина молецоиди. И ще се биете заедно с нас?

— Ще се бием — увери я Сцеле. — Това е извън всяко съмнение.

35.

През онзи ден Стенуолд имаше повод да си спомни как бе казал на доктор Никрефос, че това можело да изчака до вечерта, защото бил зает с по-спешни неща за вършене.

С особена яснота си припомни първите няколко часа след зазоряване, когато оцелелите бронирани кораби на векианската флота бяха направили нов опит да влязат в пристанището, като избутат с пълна тяга запречилите входа му полупотопени съдове, докато артилерията им обстрелва безпощадно доковете. Понеже отговаряше за отбраната на пристанището, Стенуолд клеча с часове заедно с неколкостотин войници, всеки потърсил укритие зад някой оцелял зид, докато тежките кораби напираха отново и отново, а ревят на пресилените им двигатели се носеше над водата.

Шейсетина от войниците под негово командване загинаха по време на бомбардировката, защото ако ги бе изтеглил извън обсега на оръдията, не би успял да ги върне навреме, за да спрат евентуално векианско дебаркиране на доковете.

А после, малко преди обяд, бронирани кораби се отказаха и се оттеглиха в открити води. Ала за Стенуолд това не беше победа.

Пак тогава се бе сетил отново за доктор Никрефос. Сутринта старецът му се бе сторил крайно развълнуван, плещеше за някакъв артефакт, който трябвало да се опази на всяка цена. Сигурен бил, че е някъде в Колегиум, дори смятал, че може да провиди местонахождението му. Очевидно си вярваше и смяташе каузата си за изключително важна, но на Стенуолд смисълът му убягваше.

Тъкмо бе решил да потърси стария молецороден, когато дотича пратеник от северната стена. Трябвало спешно да отиде там. Времето не стигаше за нищо.

Да прекосиш Колегиум, беше като да попаднеш в кошмар. През последните ден-два векианците използваша специални trebuшети далеч отвъд обхвата и на най-далекобойните машини по крепостните стени на Колегиум. Стенуолд лично ги бе огледал с далекогледа си —

рамото им беше необичайно дълго, а еластичната част на тези гигантски прашки беше пригодена така, че да изстрелва по десетина гранати едновременно. Гранатите избухваха над града и го засипваха с огън и шрапнели или се забиваха в покривите и избухваха там. Стреляха напосоки и нанасяха минимални материални щети, но държаха гражданите като затворници в домовете им. Малцината храбреци, дръзнали да излязат по улиците, трябваше постоянно да държат небето под око, и докато прекосяваше родния си град, Стенуолд усети как сърцето му натежава още повече, потиснато от чувство за обреченост, което го притискаше като облачна пелена.

— Започвам да се чудя как ще свърши всичко това — подхвърли към Балкус той и едрият мравкороден кимна мълчаливо.

Малко преди зазоряване в Колегиум бе пристигнал куриер. Казваше се Фрезе и го очакваха доста по-рано, но недалеч от града го прострелял мравкороден арбалетчик. Раната не била тежка, но се наложило да изчака няколко дни, докато събере сили да полети отново. Настоял бе, за да опази честта на гилдията си, първо да предаде съобщението и чак след това да получи помощ за раната си. Уви, новината бе поредният тежък удар за защитниците. Сарн нямаше да им се притече на помощ. Всички знаеха, че Хелерон е паднал в ръцете на Империята, но никой, дори Кимон, не бе стигнал до логичния извод, че една придвижваща се на запад имперска армия ще ангажира вниманието на Сарн и ще осуети плановете му да се включи в битката за Колегиум.

Кимон и неговите войници не бяха на западната стена в този ден, защото векианската пехота бе преустановила временно атаките си. Вместо това оцеляла мравешка артилерийска част засипваше безмилостно стената с камъни и оловни гюлета. Артилерията на Колегиум връщаше на свой ред жеста, но повечето машини бяха второ и трето поколение, стъкмени да запълнят празнините, отворени от все по-точната стрелба на векианците. Малко преди да се съмне Стенуолд с очите си бе видял как качват на стената новите попълнения, които по същество бяха старите машини, закърпени надве-натри, колкото да произведат няколко изстрела, преди да се пръснат на съставните си части.

Днес най-тежкият удар беше насочен към северната стена, с все обсадните кули, тараните и безчетната векианска пехота. Стенуолд

пристигна тичешком и със свито сърце. Боеше се, че са го извикали по спешност заради някакъв сериозен проблем, ала вместо това налетя на вбесен преподавател от Академията.

— Майстор Трудан! Или трябва да ви наричам войнемайстор?

— Наричайте ме както искате, майстор?...

Бръмбарородният беше нисък, набит, плешив и много ядосан.

— Аз съм майстор Хорнуил и настоявам да вкарате в пътя тези военни идиоти! Това е безобразие!

— Кое е безобразие? — попита Стенуолд в опит да го успокои. Хорнуил така се беше разпенил заради каквото там го беше вбесило, че единствено заплашителният ръст на Балкус успя да смекчи донякъде тона му.

— Майстор Трудан, аз съм експерт по търговските въпроси. Проектирам контейнери, които категорично не са с военно предназначение! — заяви мъжът. Стенуолд продължи да го зяпа неразбиращо.

— За какво говорите?

— За това! — Хорнуил тръгна с бърза крачка към редицата катапулти, монтирани на северната стена по решение на командира, отговарящ за отбраната ѝ, и които стреляха непрекъснато, запращайки снарядите си във високи дъги към хората и машините в подножието. Хорнуил грабна един снаряд от ръцете на близкия занаятчия и го размаха свирепо. — Това е моят двукамерен пощенски контейнер за чуплива стока! — обяви превъзбуденият бръмбаророден. — Петстотин такива контейнера са били иззети от склада ми и аз настоявам да бъда обезщетен.

— Кой командва тук? — извика Стенуолд и иззад макарата на един катапулт се надигна мъж с омацано лице.

— Аз, войнемайсторе!

„Как стана така, че всички ме познават?“

— Защо обстрелвате мравкоидите с контейнери? — попита го Стенуолд.

— Ами то друго почти не остана — каза бодро инженерът. — А и тези красавци са идеални за целта. При попадение се пукат, но без да повреждат съдържанието си. Страхотни са.

— Съдържание? Какво съдържание? — попита Стенуолд през възмутените възклицания на Хорнуил.

Инженерът се ухили, като продължаваше да навива макарата.

— Ами, реших, че е време да прибегнем и до най-мръсните номера, войнемайсторе. Снощи с моето момче обиколихме всички менажерии, зоомагазини и алхимични лаборатории в града. И напълнихме контейнерите. Скорпиони, отровни паяци, жилещи мухи, колби с киселина, експлозивни реагенти. И сега векианците гадаят какво точно ще им се стовари на главите при следващия изстрел.

— Балкус — повика Стенуолд.

— Тук.

— Ако майстор Хорнуил не млъкне и не си тръгне веднага, хвърли го в реката.

Нищо не вървеше по план. Акалия все по-остро си даваше сметка, че Колегиум отдавна трябваше да е паднал и че векианската армия изостава драстично от заложените срокове.

Изглеждаше невъзможно град на занаятчии и мислители да удържа толкова дълго срещу елита на Век, най-дисциплинираните войници на света. Ала стените още стояха, а защитниците посрещаха храбро всяко нападение. Бръмбарородните и техните роби изглеждаха неуморни, а изобретателността им нямаше край. Всеки път, когато стените изглеждаха на косъм да паднат, проклетниците измисляха нещо ново и отлагаха с още един ден поражението си.

Тя поклати глава. Заредили се бяха неспокойни нощи за нея и хората ѝ. Или нейните кошмари се бяха предали на армията, или армията я бе заразила със своите. Беше я страх. Никога не би го признала, но истината бе, че се страхуваше. Боеше се от присмеха на колегите си, присмех, от който никой мравкороден не би могъл да се скрие. Не я беше страх, че обсадата ще претърпи неуспех, защото Колегиум рано или късно щеше да падне. Ала се боеше, че ще е по-скоро късно, отколкото рано, и че ако царят бе избрал друг главнокомандващ, някой по-способен, градът можеше вече да е капитулирал.

А и онези осоиди, които си бяха видели един на друг сметката. Подобна лудост можеше да се очаква от низша раса като тяхната, но въпреки това я разтърси. Не откриваше логика в случилото се, изглеждаше ѝ безсмислено. Без предупреждение бяха напуснали

лагера и се бяха изклали до крак. В началото не обърна особено внимание на случката, докладвана ѝ от часовете, но после мисълта за клането започна да я гложди. „Ами ако е било някакъв сложен заговор или ново оръжие, някакво заразно умопомрачение? Дали няма да сполети и нас?“ Занаятчиите я бяха уверили, че е невъзможно, но напоследък тя губеше вярата си в тях. „Колегиумските учени очевидно знаят неща, за които ние не подозираме.“ Акалия бе наясно, че в сърцата на всички Умели раси има едно миниатюрно червейче, заровено така дълбоко, че в повечето случаи никога не виждаше светлината на слънцето. Червейче, пръкнало се преди много столетия, още по време на Вещите дни преди революцията — по времето, когато и мравкородните и бръмбароидите са били роби. Страхът от необяснимото, от древните тайнства. И сега, изправена пред учените на Колегиум, Акалия преоткриваше в сърцето си страха от необяснимото.

„Тактик“ — пристигна повикване от инженерите ѝ.

„Докладвайте“ — откликна остро Акалия. Пред вътрешния ѝ взор се ширна западната крепостна стена на Колегиум така, както я виждаха съгледвачите през далекогледите си в момента. Търпеливият глас на един от подчинените ѝ занаятчийци обясни подробно за пукнатините и повредите, нанесени от векианската артилерия през последните няколко дни.

„Стената се оказва по-издръжлива, отколкото очаквахме — обясни занаятчията. — Хоросановата спойка между блоковете е запазила еластичността си, с което прави еластична и самата стена. Отделните блокове обаче понасят значителни щети от обстрела. Налице са сериозни пукнатини и дори с намалената ни артилерийска мощ съумяхме да разширим повредените участъци.“

„Просто ми кажете кога“ — прекъсна го нетърпеливо Акалия.

Последва кратка пауза, докато занаятчията обсъждаше въпроса с колегите си.

„Може би днес. Днес вечерта или утре сутринта. Смятахме да отложим атаката за утре сутринта, за да имаме време за по-добра подго...“

„Не! — прекъсна го категорично Акалия. — Днес! Щом е възможно да пробием стените на Колегиум днес, значи трябва да положим необходимите усилия това да се случи. Досега занаятчиите

на Век се доказаха като по-нисши от тези колегиумски селяни във всяко отношение. Това трябва да се промени. Действайте.“

Занаятчията капитулира по бързата процедура. Акалия остана с впечатлението, че бърза да даде заповеди за масиран обстрел.

Обсадата се беше проточила твърде много. Империята на осите сигурно беше свършила вече своята част от сделката, иначе нейните разузнавачи щяха да са докладвали за придвижващи се насам сарниански войски. Сарн явно нямаше да се включи в битката за Колегиум, но въпреки това Акалия имаше чувството, че учените и търговците зад омразните му стени ѝ се присмиват.

Не за дълго, обаче. Царят на Век ѝ бе дал свобода как да накаже града за съпротивата му и тази мисъл бе единствената ѝ утеха, докато чакаше стените да паднат.

— Майстор Кимон! — крещеше мъжът. — Идват!

Спря и се преви надве задъхан, а Кимон нямаше друг избор освен да изчака, докато нещастникът си поеме дъх. Ако защитаваха нравкороден град, отдавна щеше да знае какво е видял мъжът, не само с думи, а и с образ. Полуродният кесиански младеж, който му служеше за свръзка, беше загинал, и сега Кимон можеше да разчита единствено на словесни съобщения, които бяха бавни, невинаги точни и постоянно го вбесяваха.

Накрая не издържа и се сопна на пратеника:

— Какво видя? Войски? Машини? — Над тях векианската артилерия все така обстрелваше стената. При всяко попадение зидарията се тресеше и Кимон бе изтеглил войниците си назад, в случай че стената се срине въпреки уверенията на колегиумските архитекти, че това е крайно невероятно.

— Машини, майстор Кимон, и войници зад тях. Тарани, струва ми се.

„Под прикритието на обстрела“ — досети се Кимон. Векианците неведнъж бяха пробвали тараните си срещу портите на града, но обшитите с метал допълнителни панели бяха издържали геройски на натиска. И този път нямаше да е по-различно.

Ала упорството на векианците му се стори подозрително. Дори те не би трябвало да повтарят многократно една и съща неуспешна

тактика.

— А обсадни кули? — попита той.

— Има, но са назад, при пехотата. Отпред са тараните.

— А самите тарани? Същите като преди ли са?

— Ами, аз не съм занаятчия, но...

— Казвай, човече! — изръмжа Кимон. На нравкородни никога не би се наложило да повиши глас, но понякога това беше единственият начин да се разбере с цивилните граждани на Колегиум.

— Не са съвсем същите, майстор Кимон. По-големи са и с различен крайник.

Кимон изруга мълчаливо пратеника, задето не е в състояние просто да му *покаже* видяното. Ала дори и така, военните му инстинкти нашепваха лоши новини.

— Изтеглете се от стената! — извика той.

— Ами ние вече...

— Изтеглете се още, идиоти такива! Или лично ще ви нашиbam с камшик всичките!

Хората му започнаха да се изтеглят, като си приказваха и се влачеха. Кимон оголи зъби и поведе свирепа борба с яда си.

— Какво става?

Кимон се обърна и отвори уста да се развика на натрапника, но после видя, че е Стенуолд.

— Векианците пробват нещо ново — обясни кратко той. — Кога ще стигнат стените, момко?

Пратеникът разпери безпомощно ръце.

— Добре де, бързо ли се движат? — пробва по друг начин Кимон, като си мислеше, че...

Надигна се от твърдия плочник. Главата му кълтеше. Огледа се и видя, че войниците и дори Стенуолд лежат на улицата, съборени като него.

— Ставайте! — изрева им той и собственият му глас изкълтя някак отдалеч. Войниците изглеждаха замаяни, уплашени. Очите на Стенуолд щяха да изскочат.

— Използват петарди! — уведоми го Кимон, съзнавайки, че говори твърде силно. Едва го беше изрекъл, когато втора експлозия

разтресе стената на стотина метра южно от тях, после и трета. Векианците използваха петарди — мини, които се залагаха директно в зидарията с цел да отворят пробойни. Обърна се с ужас и плъзна поглед по стената.

Колегиумските занаятчици бяха свършили чудесна работа на времето, защото стената още стоеше, макар че колко дълго щеше да издържи? Пред очите му зидарията се нагъна като платно на лек вятър под напора на последната експлозия.

Векианската артилерия не млъкваше и Кимон видя как огромни каменни блокове се откъсват, падат на улиците и се разбиват на парчета недалеч от неговите хора.

— Ставайте, проклетите да сте! — ревна им той и нещо в гласа му изглежда най-сетне стигна до тях. Бяха твърде нагъсто, бяха уплашени, ужасени дори. Нови камъни падаха от стената, но Кимон закрачи пред тях с щит в лявата ръка и оголен меч в дясната.

— Чуйте ме! — извика той. — Стената ще падне, но това беше неизбежно. Ти, момче! — Кимон посочи към младежа, дотичал със съобщението преди малко, сега прежълтял от страх. — Тичай при другите стени и събери хора с материал за затваряне на пробойната. Тръгвай! — Момчето хукна презглава и Кимон се обърна да изгледа кръвнишки останалите. — Вие обаче ще останете тук с мен, а онези векиански копеленца отвън ще стъпят всеки момент във *вашия* град, разбирате ли? Ще пробият отвор в стената с оръдията си и ще се изсипят през отвора — войници с по-добри доспехи от вашите, по-добре обучени от вас. Какво ще направите? Ще ги задържите при стената, ето какво. Ще им попречите да влязат в родния ви град. Разбирате ли? Не в моя град. Аз съм кесианец и за нищо на света не бих защитавал друг град, друг освен Колегиум, *вашия* град, а единствените хора тук, които могат да го опазят, сте вие! Вие, мъжете и жените, които стоите пред мен сега!

Чу силен трясък зад себе си, по-силен от досегашните, видя отражението му в раздвижването сред подчинените си войници... видя и че Стенуолд Трудан държи арбалет за многократна стрелба в ръцете си с изпъната докрай тетива.

— Когато преминат през стената — изрева Кимон, — най-напред ще стрелят с арбалетите, за да си разчистят пътя. Искам щитоносците да минат напред, всеки с що-годе голям щит. Арбалетчиците — зад

тях. Майстор Трудан ще прецени кога да стреля, вие ще се водите по него. Ще има купове с отломки от стената. Векианците ще трябва да минат през тях. За вас отломките няма да са пречка, а предимство, от което да се възползвате.

Плъзна поглед по хората пред себе си и видя мъже от градската стража, занаятчии, дюкянджии, продавачи и търговци, докери, портиери, работници имигранти, дребни престъпници, черноборсаджии и шепа професионални наемници.

„Ще трябва да свършите работа — помисли си той, а после: — Ако командвах отряд кесиански морски пехотинци, щяхме бързо да видим сметката на онези копеленца.“

Обърна се и стената падна.

Свечеряваше се, небето тъмнееше. Векианците бяха отложили атаката си за последната минута, но артилерията им най-после си беше свършила работата. Широкомащабното отслабване на зидарията, причинено от петардите, и непрестанният обстрел с требушетите и оловните гюлета бяха отворили пробойни и сега стената се сриваше, цели блокове се къртеха, докато участъците пред и вляво от Кимон не се превърнаха в хаос от раздробена зидария.

— Напред! — ревна той на хората си и когато те не помръднаха, тръгна сам, с надеждата, че срамът ще ги подкара след него.

Катереше се по отломките, а те току хлътваха под краката му. Кимон изведнъж се уплаши, че никой не го е последвал, че е сам, но после вляво и вдясно от него се появили щитове, сбирщина от десетина различни модела. След миг Кимон се озова на върха на купчината и видя векиански войници да се катерят към него.

— Щитове напред! — извика той и сам се прикри зад своя. Повечето около него направиха същото, но винаги имаше неколцина, които схващаха бавно или смятаха, че имат по-добра идея, и този път това се оказа фатално. Арбалетни стрели се забиха в щита му, тричетири дори го пробиха и ръбатите им върхове лъснаха като инкрустирани в дърво диаманти.

А после Стенуолд се появи иззад него, подпря арбалета си на щита му и натисна спусъка, още двайсетина арбалета стреляха едновременно с неговия, а след миг — още два пъти по толкова. Векианците се катереха по купчината отломки с вдигнати щитове, но

въпреки това десетина паднаха с щръкнали от доспехите стрели, а сред арбалетчиците от втората линия жертвите бяха дори повече.

А после мравкородните се юрнаха в нова атака по разместващите се камънаци и Кимон се стегна да ги посрещне, макар сърцето му да се блъскаше в гърдите като напомняне, че е твърде стар да развява кокалите си по бойни полета.

Заби щита си в първия мъж, налетял насреща му, и сблъсъкът между щитовете им беше толкова силен, че векианецът залитна и се търколи назад. Ала друг зае мястото му, и още напирара през пробойната в стената, като река, а после започна сериозната част — тази с мечовете и убиването лице в лице.

Дрезгавият пукот на гвоздистрел изкънтя наблизко — телохранителят на Стенуолд си беше пробил път до втората редица и стреляше яростно по врага почти от упор. Ала Кимон бе потънал в собствената си стихия. Той беше учител, преподавател в Академията, но преди всичко беше майстор на меча. Мравкоидите, които напирара срещу него сега, бяха войници, ала той беше нещо повече и го показва нагледно. Даде им десетина смъртоносни урока, острието му поразяваше като жило на скорпион, напред, наляво и надясно, и скоро войниците наоколо съсредоточиха усилията си върху него, откривайки се за защитниците от двете му страни.

Ала по протежение на фронта сражението не беше в полза на защитниците. Колегиумци се биеха на живот и смърт. Продаваха скъпо живота си, не отстъпваха и на крачка, принуждаваха векианците да плащат прескъпо за всяка педя отвоювана земя, ала мравкородните се сражаваха като един, докато защитниците се биеха всеки за себе си. Кимон усещаше как везните се накланят в другата посока, без значение колко врагове убива и колко умело върти меча си.

— Удържайте! — изрева той. — Удържайте за Колегиум! — В кратките мигове между поредните два удара Кимон постепенно съобрази, че защитниците всъщност се справят по-добре от очакваното, а векианците не се бият с обичайния хъс на мравкородни войници. Имаше нещо в лицата им, нещо измъчено и напрегнато, което притъпяваше устрема им.

За миг фронтът се люшна напред, дали заради насърчителните думи на Кимон, или заради отчаянието на защитниците. Мравкородните войници отстъпиха по сриващите се камъни и атаката

им сякаш бе на път да се разпадне, но после се взеха в ръце, както го правеха винаги, и поеха обратно нагоре.

— Удържайте! — извика отново Кимон и като по чудо нещо във векианската атака се пречупи. Стотиците, които напиреха да влязат през пробойната, вече не бяха там. Нещо явно бе раздвоило вниманието на врага.

Кимон усети удар в гърдите, нещо бе забърсало с трясък ръба на щита му. Изви очи надолу и зърна потрепващия край на арбалетна стрела, пробила ризницата му. Болката беше тъпа и много по-слаба от очакваното.

Фронтът на защитниците се разпадаше, макар че всички нравкородни в подножието на купчината отломки се обръщаха на север, опитваха се да тръгнат натам, но налитаха на съседите си, очевидно до един фокусирани върху едно.

Нещо го удари по главата, шлемът му издрънча и Кимон политна назад. Щеше да падне на земята... не, Стенуолд го прихвана. Стенуолд и неговият сарниански телохранител, които го изнасяха на ръце.

— Фронтът... — успя да изхъхри той.

— Не мърдай — каза му Стенуолд. После добави още нещо, но макар да виждаше как устните му се движат, Кимон не чу нито дума.

Пое си дъх да го смърри, че говори толкова тихо, но въздух нямаше и Кимон разбра, че стрелата е пронизала не само ризницата, а и дробовете му. Небето горе потъмняваше много по-бързо, отколкото можеше да го стъмни настъпващата нощ.

Кимон протегна мислите си навън с отчаяната надежда за един последен контакт с човек от своите, но напразно, защото беше последният кесианец в Колегиум. И когато умря, макар и в ръцете на Стенуолд, умря сам.

Стенуолд вдигна очи, обхвана с поглед линията на защитниците и... невероятно, но факт, фронтът още държеше. Мравкородните изглежда се оттегляха, а колегиумци крещяха възторжено, че Сарн е дошъл, най-после е дошъл.

Стенуолд хукна напред. Представяше си как целият хоризонт е потъмнял от съюзническата войска, но вместо многохилядна армия видя само шепа сарниански машини, напредващи към пробойната в

стената. Само две все още се движеха, от третата беше останала разкривена коруба, обгорена от артилерийско попадение. Ала двете оцелели автовозила се движеха с главолонна скорост, назъбените им вериги дъвчеха спечената пръст. Стенуолд видя как векианските войници от първата редица сключват щитовете си в абсурден опит да спрат настъплението.

Артилерийски снаряди западаха около машините, едната понесе тежък удар, който продъни корпуса ѝ отстрани, но не успя да я спре. А после дойде ред автовозилата да открият стрелба и балистите им отвориха дупки в стената от щитове. Наблизо имаше векианска обсадна кула, издигната наполовина, и единственото сарнианско автовозило, което не беше пострадало до момента, свърна право към нея. Последва грандиозен сблъсък, който огъна предницата на возилото и смаза непоправимо повдигания механизъм на кулата. Хора и метални парчети заваляха от платформата ѝ.

Сарнианските автовозила продължиха неумолимо напред. На Стенуолд му се искаше да затвори очи, за да не гледа, но така и не успя да отлепи поглед от невероятната гледка. В стремежа си да унищожи автовозилата, векианската артилерия засипваше със снаряди собствената си пехота, а после, понесени от неудържимата си инерция, двете машини се врязваха в най-гъстото струпване и стотици векиански щитоносци паднаха премазани под веригите им.

Повредената машина направи опит да смени посоката, но едната ѝ верига се заклини, а след миг Стенуолд видя пламъци да обгръщат корпуса отвсякъде — резервоарите с гориво за двигателя ѝ се бяха подпалили. Векианските войници се разбягаха като пилци, но машината избухна и ги покоси с метални шрапнели. Последното автовозило все така напредваше стремително към пробойната, отваряйки широка просека сред вражеската пехота. Оловно гюле го закачи косо, силата на сблъсъка завъртя автовозилото с гръб към града и десетки векиански войници налазиха корпуса ѝ като насекомите, чието име носеха.

Докато те се опитваха да отворят люковете, с цената на едно последно усилие сарнианското автовозило превключи на задна скорост, веригите се завъртяха в обратната посока и машината пое заднишком по купчината от отломки. Векианците си пробиха път във вътрешността на корпуса, преди машината да е изкатерила половината

наклон и Балкус дръпна Стенуолд за ръката, уплашен за сигурността му.

Доктор Никрефос ги чакаше. Толкова близо до фронтовата линия старият молецороден изглеждаше нелепо.

— Време е! — викаше той. — Трябва да вървим!

— И още как — съгласи се Балкус.

Стенуолд хвърли поглед през рамо и видя как последното автовозило се вмъква на заден ход в пробойната и я запушва с бронирания си корпус. От вътрешността му се чу силен тътен, блесна светлина — някой явно беше взривил граната, — после мъртвата машина затихна.

Оттатък стената векианците започнаха да се изтеглят към лагера си за през нощта, но утре щяха да се върнат, навярно за последен път.

Кори мухородният влезе бързешком и затвори вратата след себе си, прогонвайки далечния тътен на избухващи гранати.

— И това ако не е страхотно! — възкликна той. — Горещо се надявам следващия път Империята пак да ни прати на такова хубаво място! — Свали наметалото си и го метна в едно къоше на пивницата. Таверната беше останала изцяло на тяхно разположение след като собственикът ѝ се беше включил в отбраната на града.

— Защо се забави толкова? — попита ядосано Гавед. — Вече почти те бяхме отписали.

— Градът е голям, осичке, и дори за талант като мен не е лесно да го обиколи. А и обсадата, дето са я спретнали мравките, също не помага. — Кори се протегна доволно. — Я някой да ми сипе нещо. Чувствам, че трябва да вдигна наздравица за императора.

— Но най-вече за свое здраве, бас държа — измърмори Ерифинея молецородната. Подхвърли му мях с вино, който Кори улови във въздуха, и скочи на една маса.

— Откри ли го? — попита намръщено Сцила. Другите двама също бяха станали на крака и чакаха да чуят доклада му.

— Споко, сградата я открих — увери ги мухородният. — Частна колекция, както ни беше казано, но здраво заключена и залостена. Няма да е лесно да влезем. Собственикът, дъртият скъперник Брискал,

явно се е скрил в подземията с все съкровището си и няма да излезе, докато обсадата не свърши или векианците не разбият вратата му.

— А ние ще можем ли да я разбием? — попита със съмнение в гласа Ерифинея. — Бръмбарите и техните ключалки...

— Разбирам аз от ключалки, нямай грижа — увери я Кори. — Много съм добър. Повече ме тревожи как ще открием онова чудо, след като влезем.

— Не помниш ли какво ни казаха? — вметна презрително Сцила. — Веднага ще го познаем. Имперска гаранция.

— Да бе.

— Ще го открием без затруднения — заяви с равен глас молецородната. Останалите я погледнаха смълчани, но не откриха нищо полезно в празните ѝ очи.

— Би ли уточнила малко, Фин? — подкани я Гавед.

— Бих могла, но не по начин, който да проумеее — отвърна тя, не грубо, а като обикновен факт. — Той знае — добави тя и посочи към Сцила. Паякородната, превърнала се неочаквано в център на внимание, свъси чело.

— Права е — потвърди отсечено Сцила. — Ще го познаем. Тя и аз.

— Добре де — каза Кори. — Значи вие ще го надушите, аз ще имам грижата да ви вкарам в сградата, а осичката ще варди на вратата. Разполагаме с мястото и средствата.

— Да тръгваме тогава — подкани Гавед.

— Да изчакаме да се мръкне, а? Нали не искаме разни хора да ни видят как влизаме с взлом? — предложи Кори.

— Навън е война, бе! Кой го е грижа? — възрази осородният.

— Нощем винаги е по-добре — изтъкна Сцила. — Опитът ми показва, че по време на война мародерите ги убиват на място, а точно такива ще изглеждаме ние.

— На тъмно винаги е най-добре — потвърди Ерифинея.

Осородният вдигна ръце.

— Ще изчакаме да се стъмни, щом толкова искате — отстъпи той. — Остава само въпросът как ще изнесем онова нещо от града.

— Нито мравкородните, нито бръмбарородните летят, така че рядко поглеждат към небето — напомни им Сцила. — Влязохме. Значи ще можем и да излезем.

— Освен ако онова, дето го казват за мравкородните жени, не е вярно — подхвърли Кори.

— И какво е то? — повиши глас Фин.

— Че могат да летят цяла нощ без прекъсване, след като им вдигнеш един път фустата — ухили се похотливо мухородният.

— И ти го вярваш?

— Не, но не бих имал нищо против да подложа на тест подобно твърдение. — Кори потри ръце. — Имаме няколко приятни часа, преди да тръгнем, стига някой векиански снаряд да не уцели таверната. Нещо за ядене намира ли се тъдява?

— Сигурен ли си, че това е мястото? — попита Стенуолд.

— Да, да — отвърна нетърпеливо доктор Никрефос. — Ти няма как да го разбереш, но мен нещо ме тегли... и аз не знам какво, но нещо определено ме тегли. Това е мястото, сигурен съм.

— По-спокойно, докторе — посъветва го Стенуолд, но Никрефос никак не беше спокоен и това се виждаше. Балкус беше с тях, разбира се, а понеже Стенуолд се бе отбил у дома да измие от себе си кръвта на Кимон, Ариана също се беше присъединила към малката им групичка. Стенуолд нямаше представа дали момичето разбира защо са тук, но когато тръгнаха, тя пое с тях и толкова.

Хвърли ѝ топла усмивка и устоя на подтика да я хване за ръката.

— Ама това е къщата на майстор Брискал — каза той, най-последно съобразил къде се намират. — Чудех се защо ми изглежда позната. Брискал беше архивар в Академията, но после възникнаха въпроси къде са се дянали част от експонатите и...

— Трябва да влезем в къщата — настоя Никрефос. — Умолявам те, майстор Трудан.

— Неприятности очакваме ли? — попита Балкус и прихвана поудобно гвоздистрела си. — Да пратя ли един предупредителен изстрел на почитаемия майстор?

— Не! — повиши глас Стенуолд. Цялата тази история незначайно защо му намирисваше на нещо незаконно — може би потайните маниери на доктор Никрефос се бяха оказали заразителни. — Аз съм преподавател в Академията, така че ще почукаме като възпитани хора.

— Обърна се да каже още нещо на молецородния, но сивокожият престарял учен кършеше ръце и стискаше мълчаливо зъби.

— Е, щом искаш да правим нещата по трудния начин — измърмори под нос Балкус, — нямам нищо против да ги изкарам от леглата.

Снажният мравкороден застана пред яката врата и стовари юмрук отгоре ѝ — „почукването“ му се оказа достатъчно да отвори явно отключената врата. Другите се струпаха да погледнат.

— О... — възкликна Балкус, после замахна назад с едната си ръка и събори всички, включително Стенуолд. Миг по-късно блесна сияние, Балкус залитна назад, спъна се в Стенуолд и се просна на паветата.

— Това беше жило! — извика Ариана. Никрефос отчаяно се опитваше да стане.

— Балкус? — извика сащисано Стенуолд към едрия мравкоид.

Балкус се надигна и изкриви очи надолу към ризницата си — металните брънки в средата на гърдите му се бяха разтопили.

— Копеленце мръсно! — ревна той и грабна гвоздистрела си.

— Опитват се да го откраднат! — писна ужасено Никрефос. — Трябва да ги спрем! Моля те, Стенуолд!

— Добре де! — Стенуолд изтегли меча си, събра смелост и се метна през входа. Както и очакваше, втори енергиен залп изсъска към него и той се хвърли тромаво на пода в опит да се претърколи. А после самият под сякаш се разтресе, когато Балкус стреля три пъти поред с гвоздистрела си през прага, преди да се прикрие зад една масичка в антрето, чиято изящна ваза бе станала междувременно на парчета. В дъното на коридора имаше врата, по още една имаше и на дългите странични стени. Стенуолд зърна движение пред себе си — незнайният осороден се изтегляше — и реши да се възползва. Изведнъж умората му се стопи без остатък, изведнъж той вече не беше войнестор Трудан, а просто Стенуолд Трудан, свободен да прави свои собствени грешки и да рискува собствения си живот като единствен залог.

Осоидът — без униформа, а с обикновено дълго палто, — се появи отново с протегнатата ръка, но Стенуолд бе твърде близо и твърде бърз, за да му позволи да изстреля жилото. Успя да отклони ръката на мъжа, преди той да е освободил залпа си, после връхлетя отгоре му с

цялата си тежест и двамата се строполиха на пода. Стенуолд беше в по-добрата позиция, замахна да забие меча си в осоида, но мъжът се изви умело и върхът на меча раздра дюшемето. Стенуолд дръпна бързо оръжието си, успя да набие дръжката му под брадата на осородния, преди той да се е изправил, и главата на мъжа изкълтя в дъските.

— Внимавайте! — чу се хрипливият грак на Никрефос. — Някой тук държи силата!

Стенуолд фрасна още веднъж противника си с дръжката на меча, а после нещо се стрелна покрай него и се уви около врата му. След миг нещо остро се впи под мишницата му и Стенуолд загуби равновесие.

„Кука!“ — осъзна той още преди да е видял набития мухороден в дъното на коридора, който държеше другия край на въжето и очевидно се канеше да го издърпа. Стенуолд успя да пъкне ръка под въжето около врата си, така че опънът само го изправи на крака, вместо да го удуши. А после Балкус нахлу, следван от другите.

Въжето се обтегна още, върхът на куката се впи болезнено в плътта му, после мухородният изтегли къс меч от ножницата на кръста си и литна право към Стенуолд, който отчаяно се бореше да си поеме дъх и да измъкне куката от подмишницата си. Балкус беше...

Балкус зяпаше в една точка, а гвоздистрелът висеше хлабаво в ръцете му. Стенуолд му извика за помощ, но лицето на мравкородния се беше отпуснало безжизнено и безизразно.

А после мухородният надвисна над Стенуолд, стиснал с две ръце меча си като някакъв несъразмерно голям кинжал. Стенуолд посегна слепешката към него, взрян паникьосано в плоското лице на мъжа, застинало в спокойна концентрация. Все така мушна едната си ръка под въжето на куката, той стисна с другата една от китките на нападателя. Мъжът увеличи натиска, върхът на меча му се спусна надолу и опря в гърдите на Стенуолд.

Някаква жена сочеше към Балкус, молецородна жена. Приближаваше се към едрия мравкороден с кама в едната ръка, а другата беше вдигнала високо, сякаш да насочи към главата му силата на Изкуството, с което го държеше в плен. Изричаше думи, които Стенуолд не чуваше, а Балкус само я зяпаше с празно изражение. Лъскавото острие на кинжала в ръката ѝ беше намазано с нещо черно. През цялото време жената се усмихваше.

С цената на върховно усилие Стенуолд блокира спускащото се острие и избута китката на по-дребния мъж, като едновременно с това продължаваше да дърпа стегнатото около врата си въже. Мухородният ръмжеше с оголени зъби, беше необичайно силен за човек от своята раса. А после изведнъж се ухили и вдигна меч с една ръка, като остави Стенуолд да стиска безполезно китката на другата. Стенуолд я дръпна свирепо, измести прицела на противника си и мечът само му резна ухото, вместо да го прободне в гърдите. Ала мухородният размаха криле и изтегли меч с назад за последен удар.

Камата на Ариана проблесна, мухоидът се изви в дъга назад и мечът падна на пода. Ариана удари отново, после пак, освирепяла и отчаяна, а мъжът крещеше и се свиваше на педя от Стенуолд. Срина се и заопипва трескаво пода за изпуснатия меч. Дрехата на гърба му беше напоена с кръв, а после, с вик на дълбока погнуса, Ариана замахна и заби камата до дръжката в хълбока му.

Стенуолд смътно разбираше, че доктор Никрефос крещи нещо, сетне усети да го залива студена вълна, от която всяко косъмче по тялото му настръхна. Молецородната жена изкрещя ядосано и замахна с кинжала си точно когато Балкус се отърси от транса. Ударът беше прибързан и острието се плъзна по ризницата му, без да го засегне, Балкус реагира инстинктивно, гвоздистрелът му изтрещя и жената отхвъркна назад с кървава дупка в корема.

— Стенуолд! — извика старият молецоид. — Помогни ми!

Стенуолд се олюля и се озърна за стареца. Видя го да се боричка с някаква призрачна фигура, а после блесна острие и молецородният залитна назад с окървавена роба. Стенуолд зърна за миг лика на паякороден мъж... не, паякородна жена? Не можа да прецени. Изрева гневно, а Балкус стреля, но паякоидът отскочи приведен и хукна към отворената входна врата, стиснал нещо под мишница. Стенуолд се хвърли след нея — определено беше жена, — но тя се обърна и хвърли нещо, което го удари в гърдите, събори го на земята и го оплете в стотици нишки от тънка лепкава коприна. Миг по-късно осородният мъж хукна след нея и се изниза през вратата точно преди гвоздистрела на Балкус да раздробил на трески касата ѝ.

Ариана коленичи до Стенуолд с разширени от потрес очи.

— Кои бяха тези? — проплака тя. — Какво става?

„Това го знаеше само доктор Никрефос“ — помисли си с болка Стенуолд, защото виждаше от мястото си стареца и нямаше никакво съмнение, че е мъртъв. „Колкото до това кои бяха... едва ли е възможно да...“ Не, не беше възможно, реши той. Трябва да е бил някой друг от същия орден, защото Ахеос се бе закълел, че е убилменящия лицето си шпионин, който ги беше преследвал в Хелерон.

„Шпионин в Хелерон. Шпионин в Мина. А сега и в Колегиум.“ Съвпадението вече беше налице и само крачка го делеше от заключението, че всичко е било дело на един... или на една? И дали е чак толкова невъзможно за един майстор на маскировката да се престори на мъртъв?

Ариана се зае да го измъкне от създадената с Изкуство паяжина, а след миг Балкус дойде при тях, зареждайки нов пълнител в гвоздистрела си.

— Някаква идея какво отмъкнаха? — попита той.

— Никаква — въздъхна безпомощно Стенуолд. — Изобщо не разбирам какво става. — Дълго седя, облегнат на стената в коридора, вперил скръбен поглед в трупа на доктор Никрефос, чиято последна отчаяна молба му бе коствала живота... и не бе постигнала нищо. Ариана клечеше до него, отпуснала глава на рамото му. Беше му спасила живота, осъзна Стенуолд. В бъркотията преди малко това бе убягнало от вниманието му, но истината бе, че мухородният щеше да го убие, ако Ариана не се беше намесила. Паяците играеха сложни и многопластови игри, но той си позволи надеждата, че този път пластът е само един и че жертвоготовното поведение на Ариана от последните минути е нейното истинско лице.

А в този момент на объркване и скръб присъствието ѝ беше безценно за него.

Мъртвата молецородна жена също повдигаше въпроси без отговор. Разнородна група като тази носеше всички отличителни белези на наемнически отряд. Присъствието на осойд не означаваше непременно, че ги е пратила Империята, едва ли бяха тук и по поръка на векианците.

Изобщо, оплетено кълбо, което той не беше в състояние да разплете.

Стенуолд чу тежките стъпки на Балкус и след миг едрият мравкороден се върна с още един труп, метнат през рамо. Остави го на

пода — възрастен бръмбаророден с прободна рана в тила.

— Значи майстор Брискал си е бил у дома — въздъхна Стенуолд.
— Какво друго откри?

Балкус вдигна рамене.

— Истинска мистерия, майстор Трудан. Оная врата е със здрава ключалка, а зад нея има куп неща, дето всеки крадец би дал мило и драго да докопа. Някои са заключени зад решетки, други са в стъклени витрини, но повечето просто си седят и чакат някой да ги грабне. Само дето нашите бандити не са ги пипнали.

— Защото ние им попречихме? — предположи Стенуолд.

— Онази паякородна носеше нещо, когато духна — изтъкна Балкус. Явно и той беше стигнал до същия извод за пола на странния паяк. — Едно нещо е било взето, четвъртито и ей толкова голямо, ако се съди по празното място. — Показа с ръце четвъртитата форма със страна не повече от петнайсетина сантиметра. — Стояло е на обикновен рафт, явно старецът не го е смятал за ценно.

— Може пък да е грабнала първото, изпречило се пред погледа й, колкото да не си тръгне с празни ръце — предположи Стенуолд, но му хрумна и друго обяснение: „Или майстор Брискал не е подозирал за истинската му стойност.“

След това тримата пренесоха телата на Брискал и доктор Никрефос до най-близката лечебница, макар че състоянието им не подлежеше на лечение. Стенуолд привика един надежден на вид войник, съобщи му за другите трупове и че в къщата на Брискал трябва да се сложи охрана, в случай че крадците се върнат. После тримата отидоха у Стенуолд и завариха там пратеник, който ги чакаше на прага с още по-лоши новини.

Сцила се измъкна по живо, по здраво. Съжаляваше единствено, че и Гавед се е измъкнал. Предпочиташе да работи сама и компанията, която Империята й беше натрапила, само й лазеше по нервите.

А и нямаше намерение да дели наградата с никого. Щом кутията е толкова ценна, значи осойдите ще трябва да платят цялата договорена сума на нея.

Още на следващата пресечка Сцила бе приела образа на бръмбарородна матрона — нищо работа под прикритието на мрака, —

и сега вървеше към най-близката крепостна стена. Да мине през векианския лагер нямаше да е толкова лесно, но пък тя беше веща в занаята си.

Макар и покрита с тежка резба, кутията не се отличаваше с нищо особено, точно както им бе казано, но пък и Сцила не бе имала време да я проучи основно. Ако откриеше какво толкова ѝ е специалното, току-виж би успяла да вдигне цената. Империята разполагаше с много пари за харчене, а с арсенала си от хиляди лица Сцила не се боеше да си създава врагове. Дали да не възприеме лика на Гавед например? Виж, това би било забавно.

Сигурно Гавед обикаляше улиците да я търси, но с нейната маскировка и с неговото жалко осородно зрение шансовете му да я открие бяха нищожни. Накрая щеше да се откаже, да се измъкне от града преди зазоряване и да се върне при имперските си господари, които постоянно ругаеше, но от които никога нямаше да избяга наистина.

Някакъв гласец в тъмните кътчета на главата ѝ мрънкаше, че онези, от които бе усвоила уменията си на времето, биха се срамували от нещата, които върши сега. Обучили я бяха на шпионаж — занаят дравен и благороден, — а тя се бе превърнала в обикновен престъпник, който използва талантите си за отмъщение или за злато. Отдавна бе изгубила от поглед по-висшите цели, които би могла да гони, потрайните постижения, към които да се стреми. Сега всичко се бе свело до печалбата и присвояването, и най-вече до насладата от надхитрянето — от това да направи за смях всички глупци, чиято проникателност спираше до лицето на човека насреща.

Стигна до крепостната стена и се прислони в сянката ѝ. Наоколо нямаше никого, в небето — също. Сцила призова Изкуството си и се покатери сръчно по високия зид, ръцете и краката ѝ прилепваха с лекота към огладените каменни блокове. Близко до върха изчака, чула стъпките на часови, но той я подмина, вперил поглед във векианския лагер от другата страна на стената. Сцила се изкатери като сянка върху зида и продължи с главата надолу по другата му страна.

И тук започваше истинското предизвикателство. Би могла да пропълзи от сянка в сянка, заобикаляйки отдалече векианските фенери, но това би омаловажило победата ѝ. Не, тя искаше да направи за смях цялата армия.

Съсредоточи се и прие лицето и формата на тъмнокожа векианска мравкородна, чак до ризницата и шлема от тъмен метал. Ала дори най-съвършената външна прилика не би могла да заблуди мравкоидите, затова Сцила напрегна таланта си и усети в главата си напрежение и мъчителна промяна, домогване до нещо далечно и чуждо, идеал някакъв, гола идея, но идея, която бе изворът на мравешкото Изкуство.

И изведнъж нощта се изпълни с гласове. Сцила чу бързата размяна на рапорти между часовите, брътвежите на занаятчии, които стягат повредени артилерийски машини, въпроси от офицери и оплакванията на мнозина, които просто не можеха да заспят. Чу всичко това и пое през лагера, поздравяваше мълчаливо онези, които спираха погледа си на нея, поздравяваше ги по мисловната връзка, както би го направил всеки мравкороден на нейно място. Ако се бяха сетили да ѝ зададат въпроси, можеше да стане трудно, защото в армия като тази странниците се разпознаваха за броени минути, но така и на никого не му хрумна да я заподозре, защото тя бе направила немислимото — имитираше ги толкова съвършено, че мравешкото им въображение не стигаше да обхване вероятността, че може да е натрапница.

Спокойно и открито Сцила мина през лагера на векианците и изчезна в нощта.

Призори на следващия ден вече бе далеч от векианския лагер и в лесния образ на млад паякороден мъж. Когато използва за пръв път това лице, то можеше да е лицето на нейния брат близък, ако имаше такъв. Сега този образ беше с десет години по-млад от нея.

Местните хора, трудолюбиви стопани и земеделци, бяха чували за обсадата на Колегиум, но не знаеха какво могат да направят по въпроса. Просто чакаха търпеливо изхода и ако изходът беше такъв, че по пътя придойдеха векиански войници, местните щяха да приемат стоически съдбата си. Защото дори векианците имаха нужда от селяни, които да обработват земята, а Сцила подозираше, че животът като векиански роби няма да промени особено всекидневието на местните хора.

Откри хамбар с два кротки впрегатни бръмбара и се качи на сеновала. Време беше да разгледа плячката си.

Обикновена дървена кутия, такава беше първото ѝ впечатление. Ала в резбата имаше нещо странно. Рисунокът ѝ подвеждаше окото по начин, който отклоняваше вниманието от ъглите и ръбовете на иначе четвъртитата кутия, линиите се гънеха и преплитаха, и колкото и да я въртеше в ръцете си, Сцила не намираще нито начало, нито край в плетеницата от трънливи лози и назъбени листа, които се застъпваха двойно и тройно, подчертавайки още повече дълбочината на пространствата помежду си, междини, които заради чудатата игра на светлосенките пропадаха в дълбочина, каквато малката кутия сама по себе си не притежаваше.

Съсредоточена до краен предел, Сцила не забеляза кога в хамбара притъмня, нито усети все по-неспокойното риене на големите насекоми долу.

Забележително наистина, мислеше си тя, как тези линии се раздвояват и разтрояват, ала която и пътечка да проследеше с пръст, тя само се гънеше и гърчеше, докато другите бяха отрупани с листа, насекоми, бръмбари, ларви, мокрици и други дребни същества, които живееха в гниеща дървесина. Въртеше я неуморно в ръцете си и се опитваше да разбули загадката. Беше си кутия; куха кутия, ако се съдеше по теглото, но нямаше капак, нито ключалка или резе, нито някакъв начин да види какво има вътре. Можеше само да проследява неуморно релефните изображения, които се преплитаха и гонеха по сякаш безкрайните ѝ стени.

Нещо потрепна в ума ѝ, както потрепват за миг сенките, когато духнеш свещта. Потрепване, танц... и Сцила най-сетне вдигна глава. По стените на хамбара се движеха сенки, движеха се по своя воля, потъмни от мрака наоколо, но различими за нейното зрение. Сенки на бойци с костни шипове по ръцете и дебнеща крачка, сенки на гигантски бронирани насекоми, предните им крайници бяха сключени в тържествена молитва, закачулени мъже с дълги роби, които вдигат ками към призрачен полумесец и всичко това под гъст балдахин на вековни дървета с гигантски корони. Сенки връз сенки връз още сенки, толкова много, че смисълът на ставащото се губеше в числеността им, губеше се всичко, освен емоциите, които я заливаха неподвластни на волята ѝ, диви и гневни като приливна вълна при морска буря — ярост, предателство, загуба, клокочеща бездънна омраза.

Сцила усети, че е затаила дъх и толкова по-добре, защото тези сенки — или поне част от тях — бяха богомолкородни, които не изпитваха любов към нейната раса, а дълбоко в себе си Сцила усещаше, че талантът ѝ да променя външността си, колкото и да бе голям, не е достатъчен да скрие от тях истинската ѝ същност.

Ала вече бе късно да стори каквото и да било, защото една от сенките се бе обърнала към нея, ако сенките можеха да се обръщат. Очи нямаше, но я гледаше втренчено и по този поглед Сцила усети, че сянката е отчасти жена, отчасти насекомо, отчасти увивна лоза, и в същото време самото възплъщение на омразата. Така би изглеждала ненавистта, ако някой алхимик измислеше начин да я дестилира и да ѝ придаде форма.

Обзе я чувството, че тази разгръщаща се сила — това дълго отлагано пробуждане, което тя бе предизвикала неволно — си има и други слушатели, и едновременно с нещата от кутията, които протягаха към нея насекомоидните си крайници, други, далечни умове, които бяха търсили алчно този момент, сега се пробуждаха на свой ред. „Имперският договор“ — помисли си тя и пред вътрешния ѝ взор се пръкна образът на блед, кльощав мъж с изпъкнали червени очи и окървавено чело. Ръка с дълги нотки се протегна към нея, лицето бе разкривено в лъстива гримаса...

Сцила ахна в потрес... и образът изчезна, всички изчезнаха, слънцето грейна през капандурата на сеновала. Бръмбарите долу опъваха до скъсване поводите си, драскаха по стените, мазна пяна се къдреше по муцуните им и изобщо вдигаха такава врява, че чифликчията сигурно вече тичаше насам. Сцила се измъкна през капандурата и се спусна по стената отвън.

Тя не беше истински магьосник, не беше провиждаща, но и сред нейния народ, точно като при молецородните, имаше мъже и жени на магията, и тя беше научила много от тях по времето, когато беше млада и склонна да се прекланя пред други. Нямахте представа какво представлява кутията, но по всичко личеше, че притежава сила. Уловената в нея магия, още от Вещото време без съмнение, беше от непознат за Сцила вид. Не знаеше какво смята да прави с нея прагматичната Империя, но в едно беше повече от сигурна — че ѝ бяха предложили жалка частица от истинската стойност на тази древна находка. Нещо повече, поради присъщото си невежество, Империята

никога не би могла да оцени по достойнство кутията, нито да предложи подходяща цена на приносителя ѝ.

Сцила знаеше места, където да намери по-подходящ купувач. Плъзнеше ли веднъж мълвата, все щеше да се намери достатъчно злато в свърталищата на молецоидите и в касите на колекционери със страст към мистичното, в тайните скривалища на скрири отцепници и в съкровищниците на паякородни манипулатори. И всички те охотно щяха да наддават за кутията. А осородните да вървят на майната си. Сцила сама щеше да намери достойни купувачи и сама щеше да определи цената.

Изобщо не си зададе въпроса кое и кога е породило тази мисъл за предателство — а и защо да си го задава, щом предателството ѝ беше в природата, — нито дали идеята изобщо е била нейна.

36.

Бяха на три дни път от Сарн и се движеха с темпото на най-бавните автовозила. Царицата очевидно искаше бойното поле да е възможно най-далеч от града, така поне изглеждаха нещата в очите на Че. Целта навярно бе да се защитят селата и чифлиците около Сарн, но може би имаше и друг мотив, по-дълбок — може би царицата вече се оглеждаше за място, където да се оттегли, ако армията ѝ загубеше сражението тук.

Че и Спера пътуваха с обоза. Обозът бе неизбежен резултат от сътрудничеството на Сарн с Колегиум. Заедно с механизацията и подобро въоръжение сарнианската армия се бе сдобила с товарен влак, пълен със занаятчии и работници по поддръжката, които се занимаваха с нещата, били по-рано задължение на редовните мравкородни войници.

Откакто потеглиха, Че почти не беше виждала Ахеос. Той се бе превърнал в нещо като адютант на различните богомолкородни и молецородни лидери на новосъздадената и крехка Древна съобщност. Че си даваше сметка за вродената независимост на нейните членове, които трудно признаваха нечие водачество, било то и на човек от собствената им раса. Ахеос се тревожеше за битката и дали нещата няма да се объркат фатално дори без намесата на осоидите.

Влакът намали рязко скоростта си всичко живо политна напред.

— Може би има проблем с релсите — предположи Спера, но мравкородните в техния вагон наскочаха, отвориха вратите веднага щом влакът спря и се разкрещяха на всички да слизат по най-бързия начин. Едва тогава Че разбра защо е бързането — бяха забелязали врага.

Адски цивилизовано, като си помислиш. Осородните също бяха пристигнали с влак, сякаш и двете страни пътуваха за мирна дипломатическа среща. Царицата на Сарн беше изпратила напред голямо формирование арбалетчици и гвоздистрелчици, които да следят за нападение от въздуха, но останалите бяха заети да разпъват палатки,

да проверяват двигателите на автовозилата или да прикрепват крилете на летателните машини.

— Ами осоидите? — попита в недоумение Че.

— Късно е за битка, денят преваля — обясни й един мравкороден. — Ако все пак решат да нападнат, ние лесно ще се строим, но няма смисъл да чакаме и да си губим времето.

Естествено, те можеха да зарежат каквото правеха в момента, всичките едновременно, и да влязат в бой като един, защото една-единствена заповед можеше да мобилизира цялата им мравешка армия. Този лукс осоидите не можеха да си го позволят, разбра Че, и техните войници сигурно се строяваха за евентуална атака, вместо да се подготвят за лагеруване, и щяха да останат в готовност, докато се спусне нощта. Само дето палатките им се оказаха разпънати и лагерът — готов. Молецородни съгледвачи докладваха, че имперската армия е пристигнала тук, където релсите прекъсваха, още преди няколко дни и оттогава трупа подкрепления. Че се вираше упорито във вражеския лагер, но различаваше само черно петно на хоризонта край лъщящия релсов път от другата страна на прекъснатия участък.

Ахеос я стресна, като се появи изневиделица от небето.

— Трябва да видиш това — каза й той. — След малко започва първият военен съвет на царицата и Сцеле. Мисля, че и ние трябва да сме там, в случай че се скарат нещо.

Тримата хукнаха през лагера на мравкородните към шатрата на царицата. Пазачите ги спряха веднага, но после явно получиха заповед да ги пуснат. Дори не се наложи да чакат — въведоха ги направо.

Шатрата беше обзаведена повече от оскъдно — с една голяма маса, върху която беше опъната карта. Зад масата и около царицата стояха шепи тактици, които си приличаха като близнаци и носеха еднакви ризници без емблеми, нашивки или друг знак за чин и йерархия. Срещу тях, от другата страна на масата, бе застанала Сцеле с бронята си от застъпващи се люспи, а до нея един молецороден със сива роба. Гледаха изпод вежди сарнианците, повече като врагове, отколкото като съюзници.

Царицата кимна кратко на новодошлите.

— Вече имам чувството, че наистина сте част от моята армия — отбеляза суховато тя. — Достатъчно е да си помисля, че ми трябва, и вие пристигате моментално.

— Носим известна отговорност за тази среща — заяви смело Че. Това би казал Стенуолд, ако беше тук.

Царицата кимна.

— Челядинка Трудан и Спера мухородната. Вие ще ни бъдете преводачи, ако възникне нужда. Все още не знам дали тази Древна съобщност говори език, който ние, сарнианците, разбираме.

Премести поглед върху Сцеле, която промени едва доловимо стойката си, готова за сблъсък.

— Говорете, царице — каза тихо молецоидът, — повикахте ни и ние ще ви чуем.

Че усети враждебност откъм тактиците — навярно бяха доловили незначитане в изказа на молецородния. Единствено царицата изглеждаше напълно спокойна. „Съюзът им е толкова крехък, а са съюзници едва от няколко дни.“ Усещаше напрежението, породено от съществените разлики в културните традиции и начина им на живот.

— Е, кажете ми — подкани присъстващите царицата на Сарн. — Какъв ще е бойният ни план за утре? — попита тя и срещна без колебание острия поглед на Сцеле. Богомолкородната вдигна рамене.

— Ще се бием срещу осоидите рамо до рамо с вас. Ние знаем да се бием.

Нито звук, нито друга реакция дойде откъм тактиците, но Че усети как недоволството им се засилва, толкова, че направо отрови въздуха в шатрата. Царицата поклати глава.

— Признателни сме за съдействието и подкрепата ви, но не можем да подминем току-така подобен въпрос. Изходът на утрешната битка ще се реши от детайлите. Силата на Сарн е в реда, в дисциплината на армията му, в това всеки войник да знае къде трябва да отиде, какво да направи и какво правят всички останали около него. Вашите хора са известни като изключителни дуелисти, лъкометци, бойци. Това не го оспорвам. Бойци са, но не са войници. Във войниклъка моят народ няма равен. Нито осоидите, нито богомолкородните могат да се сравняват с нас. Ще го отречете ли?

Изражението на Сцеле и погледът, който хвърли към заметнатото платнище на шатрата, сякаш изтъкваха огромната численост на нравкородните и ограничения брой на собствените ѝ хора. Това беше и единственото превъзходство, което богомолкородната бе склонна да

признае на мравкочовеците, но на глас не каза нищо. Царицата изви устни в тънка усмивка.

— Утре вашите хора ще водят собствената си битка, всеки за себе си — каза тя тихо, но твърдо. — Моите хора ще водят моята битка заедно, като един, защото в това е нашата сила. Затова ми кажете как най-добре да използваме уменията ви? — Молецородният отвори уста да отговори, но царицата вдигна ръка да го спре и простикият жест съдържаше толкова авторитет, че мъжът млъкна неволно. — Не отхвърлям предложената подкрепа, в никакъв случай. Нещо повече, ценя най-високо факта, че ни удостоихте с честта да се включите на наша страна. Задавам ви този въпрос единствено защото отговорът му е важен, а не за да ви обидя или принизя. Няма как да се биете рамо до рамо с нас. Не сте в състояние да чувате заповедите ми, дори да бяхте склонни да ги следвате. Кажете ми как да ви използвам най-добре. Покажете ми, а аз ще предам това знание на хората си.

След тези думи в шатрата се възцари мълчание. Сцеле и молецоеидът се спогледаха, а Че си помисли: „Значи не само старите раси могат да си служат с лукавство.“

Богомолкородната се изкашля.

— Живея в Сарн отдавна — започна Сцеле, — и имам някаква представа как мислите вие, сарнианците. Права сте, разбира се. В разгара на битката вашите заповеди може да ни се сторят неоправдани и аз не мога да гарантирам, че хората ми ще се вслушат в тях, дори да можеха да ги чуят в главите си. Кажете ни какъв е планът ви за утрешната битка?

— Решихме да заложим на нападението — отвърна царицата след кратка и мълчалива размяна на реплики със съветниците си.

Сцеле кимна.

— Тогава нека изясним нещо. Каквито и сложни планове да сте замислили, каквито и възможни развития да сте предвидили, те ще се разпаднат на пух и прах още при първия сблъсък с имперската армия. Ние няма как да реагираме на неизбежните промени в тактиката, които ще налагате в крачка. Вие обаче бихте могли да реагирате на нашите.

— Обяснете, моля — каза царицата.

Богомолкородната се наведе над картата, макар да беше видно, че ѝ е трудно да я разчете.

— Ще разделя хората си на две половини по вашите флангове. Ще покриваме придвижването ви с лъковете и крилетите си. Ще попречим на имперските въздушни отряди да ви минат в тила. Сред моите хора има немалко отлични стрелци. А после, когато наближим врага, ще го атакуваме, ще го повлечем в ответна атака и така ще разкъсаме фронта му. Осойдите нямат вашата дисциплина. Те могат да бъдат предизвикани, разпръснати. Благодарение на мисловната си връзка вие бързо ще се прегрупирате така, че да се възползвате максимално от предимството, което ние ще ви осигурим. Иначе казано, нека ние бъдем острието на копието. Вижте къде ще ударим и съобразете заповедите си с това. По този начин най-добре ще използвате уменията ни.

Царицата обмисли казаното, все така обградена от мълчаливото присъствие на тактиците си. Кимна бавно — съзнателен жест заради хората от други раси в шатрата.

— Тази идея определено не е лишена от достойнства, макар че така излагате хората си на голям риск. Ако самите вие се разпръснете, увлечени в атака или преследване, може би не ще успеем да ви измъкнем.

Сцеле килна глава настрани.

— Ние сме воини. Ние се бием. И разбираме какво означава това.

Царицата сведе очи към картата на масата, после погледна към Че и момичето потръпна от силата, концентрирана в този поглед. „Още колцина ме гледат сега през нейните очи?“

— Искате ли да добавите нещо? — попита царицата на Сарн.

Че отвори уста, като трескаво се опитваше да измисли какво да каже, но Спера я изпревари:

— Ами, пратеници. Задължително.

— Моля?

— Пратеници. Ако нещо се обърка, може да пратите някого със съобщение при воините от Съобщността — обясни дребната мухородна. — Да се оттеглят или да идат другаде. — Тя разпери ръце. — Аз от война не разбирам нищо, но съобщения мога да разнасям.

— Всъщност, може да постигнете същото и без пратеници... — каза внезапно Че.

Царицата я дари с усмивка.

— Да, същото хрумна и на нас. Ще пратя по няколко от най-бързите си войници с всяка половина от вашите хора — обърна се към Сцеле тя. — Те ще ме чуват и ще ви информират какво... как предлагам да постъпите. Много неща могат да се случат по време на битка и повечето не можем да предвидим. Възможно е вашите бойци да ми потрябват за нещо, което изобщо не ни е хрумвало да обсъдим.

Сцеле погледна към молецородния и той кимна.

— Съгласни сме — обяви тя и понечи да си тръгне, за да разясни на хората си плана, за който всички мравкородни в лагера вече бяха уведомени.

Че се изкашля многозначително.

— Аз... ще ми се да кажа нещо. Нещо, което чичо ми би казал, ако беше тук.

Богомолкородната спря и погледна през рамо към нея.

— Говори — подкани я царицата.

— Става въпрос за нещо, което се простира далеч отвъд утрешната битка — поде Че и се смути, защото думите ѝ прозвучаха надутото и нелепо. — Тук и сега, в тази шатра, ние пишем история. Сарн, Колегиум и трите града от Древната съобщност застават зад една обща кауза. Кауза, която трябва да помним и за в бъдеще. Непременно трябва да я помним. Защото ако отблъснем осоидите, ще е лесно да забравим какво е било, как сме стояли заедно зад обща цел; лесно ще е пак да си обърнем гръб и да се правим, че другите не съществуват. Много е важно да запомним този миг и да го помним колкото се може по-дълго.

Сцеле, която от години се подвизаваше като чужд агент в града на царицата, сега се усмихна горчиво.

— Не знам дали дори заплахата на осородните ще е достатъчна да ни приобщи до такава степен. Нека първо ги победим, пък после ще видим какво е останало.

Тази нощ Че спа в обятията на Ахеос, притисната в него като в сигурно прибежище, а Спера лежа свита на самотна топка в другия край на палатката. На сутринта Че се събуди не от светлината на деня, а от липсата на любимия ѝ.

— Ахеос? — повика го тихо тя. Отвън долиташе шум, не силен, а постоянният, равномерен шум на мравкородни, които се готвят за сражение — оглеждат за последно брони и оръжия, двигатели на автовозила и витла на фиксове, и всичко това в пълно мълчание.

— Тук съм — отзова се най-после той.

Докато Че си нахлузваше ботушите, Спера се размърда. Когато излезе навън, Че примигна, сащисана от гледката. Мащабите бяха потискащи. Цялата сарнианска армия се строяваше в обичайните си стегнати формирвания от щитоносци и арбалетчици. От входа на палатката се виждаха стотици пехотинци и всеки един от тях знаеше къде точно трябва да застане.

Спера изникна до Че точно когато двигателите на леталата се събудиха с ниско ръмжене някъде зад палатките, а автовозилата потеглиха бавно напред.

— Осоидите пробвали атака призори — обясни Ахеос с изпразнен от съдържание глас. — Ударна сила от петдесетина бойци направила опит да разруши леталата. Само че царицата била пратила богомолкородни на пост. Те виждат добре в тъмното, а лъковете им имат много по-голям обхват от жилата на осородните.

— Добре ли си? — попита го Че. Изглеждаше разтърсен и изтръпнал.

— Разузнавачите се върнаха — продължи той. — Имперската армия ни превъзхожда числено приблизително три към две, но мравкородните изглежда не съзират проблем в това. Според тях една битка се решава от тактиката и дисциплината, а не от числеността. — Гласът му беше съвършено безизразен, сякаш предстоящото сражение изобщо не го интересуваше.

— Ахеос, какво има? Каж ми!

— Спохождат ме сънища, Че — сподели той. — Ужасни сънища. Даракион ме преследва неуморно, иска нещо от мен, но аз не мога да го разбера. Сякаш нещо го влудява, нещо ново, което не успява да ми предаде. Нещо ужасно ще се случи.

— Тук ли? В битката?

— Не, онова е толкова страшно, че пред него нашата битка прилича на детска кавга — каза Ахеос.

Двигателите на автовозилата изреваха изведнъж и цялата мравкородна армия потегли напред, мъжете и жените в пехотата

маршируваха в крак. Спера подаде глава от палатката и изпсува с изтънял гласец при вида на хилядите войници, които се изнасяха при пълен ред. Сякаш целият свят бе потеглил нанякъде и само те тримата щяха да останат тук.

Тях всъщност ги бяха прикрепили към полевите хирурзи заради известните медицински познания, които всеки от тримата притежаваше в по-малка или по-голяма степен. Но щеше да мине известно време преди първите ранени да бъдат транспортирани до походните лазарети, а Че искаше да види с очите си какво става на бойното поле. Огледа се за някое по-високо място и погледът ѝ се спря на една от транспортните машини. По-голямата част от товара вече беше свалена, останали бяха само провизиите. Че размаха тремаво криле и се издигна към опорните греди на каросерията, хвана се здраво, успя да се изправи на крака и обхвана с поглед бойното поле. Точно тогава първите ортоптери излетяха над главата ѝ. Още не бяха набрали скорост, но вятърът от крилете им една не я събори. Тя побърза да седне, а след миг Ахеос и Спера долетяха при нея.

Под защитата на застъпените си щитове сарнианските карета приличаха на гигантски пълзящи насекоми. Тези карета оформяха централната част на войската и се придвижваха напред в свършен ритъм. Между тях стърчаха бронирани автовозила, които поддържаха същото темпо, а новите им гвоздистрели лъщяха гордо под слънцето.

По двата фланга бойците от Древната съобщност бяха като рехав облак, който ту изпреварваше сарнианския фронт, ту се изтегляше назад. Че си помисли за всичките онези богомолкородни, всеки хукнал сам за себе си, някои със запънати лъкове, други с мечове в ръка, копия или ръкавици със сърповидни остриета. Представи си и гъстите групи от молецоиди с къси лъкове, кинжали и празни бели очи.

В далечината имперската армия се движеше като живо същество. Зад войската четвъртити летателни машини започнаха да се издигат тремаво във въздуха.

— Разузнавачите докладваха, че имали бронирани хелороптери или нещо такова — каза Ахеос.

— Бронирани хелиоптери — поправи го Че. — Глупава идея, ако питаш мен.

— Защо? — попита Ахеос. — То, според мен, всички машини са глупава идея, но...

— Всички ние се тревожихме, че нравкородните са неспособни да мислят като летящи същества, но по всичко личи, че осоидите правят същата грешка. Един хелиоптер можеш да го бронираш колкото си щеш, но няма как да бронираш витлата му, а точно те го държат във въздуха. Сарнианските фиксове лесно ще ги свалят, а и...

Думите заседнаха неизречени в гърлото ѝ, защото армията на осородните току-що се беше раздвижила експлозивно. Първите ѝ редици се бяха издигнали вкупом във въздуха, истински жужащ рояк, който се юрна напред към търпеливо напредващата нравкородна войска и изпълни от край до край небето.

Спера си беше донесла далекоглед, но вместо да го използва сама, го бутна мълчаливо в ръцете на Че. Момичето погледна през окуляра и видя парче от света да се люшва лудешки, кривнато и размазано. Нагласи бързо фокуса и видя орда от летящи осоиди да се плисва като приливна вълна връз предните линии на сарнианската армия.

За миг изглеждаше, че никоя войска на света не би могла да удържи масираната атака на стотици летящи войници с протегнати за стрелба ръце, толкова много и толкова бързи, че пресечената от железния път падина почерня за минути. Ала после полезрението на Че се изпълни с дъжд от копия, но копия, които валяха от долу нагоре и толкова нагъсто, че се сливаха в почти плътна стена. А после чу Спера да ахва, Ахеос да ругае под нос, и си даде сметка, че копията не са копия, а арбалетни стрели откъм първата линия нравкородни, чиито оръжия бяха несравнимо по-далекобойни от жилата на осите. И тогава ѝ се прииска да го беше видяла в пълната му цялост, така както го бяха видели приятелите ѝ, да беше видяла внезапния черен залп, изстрелян в пълен унисон от авангарда на сарнианската пехота.

Имперската атака се изроди в пълен хаос. Далекотгледът не можеше да ѝ даде представа за истинската картина, затова Че го свали и се опита да обхване случващото се с просто око, да открие някакъв смисъл в действията на трескаво жужащите рояци, оцелели след арбалетната атака на сарнианците. И видя килим от трупове, покрил земята на една стрела разстояние от неизбежно напредващата армия на нравкородните, видя и оцелелите осоиди, които се разбягваха кой

накъдето свари. Някои се изтегляха панически назад, други, най-вече по фланговете, продължаваха атаката с надежда да пробият вражеското формирование отстрани. Ала там ги чакаха далекобойните лъкове на богомолкородните, както и самите богомолски бойци, които излетяха стремително с оголени мечове право към неподготвените нападатели. Част от осоидите се пръснаха, но други продължиха упорито напред, засипвайки с огън сарнианската пехота, ала повечето копия от златна светлина само изпукваха безпомощно по стената от вдигнати щитове. Осородните падаха покосени в полет, защото в каретата от втора и трета линия също имаше арбалетчици, а дори от това разстояние Че чуваше характерния трясък на гвоздистрели откъм пехотата и автовозилата.

Имперските хелиоптери приближаваха, трещяха тромаво във въздуха с очевидната цел да увиснат над сарнианската армия и да засипят със снаряди стегнатите ѝ формирования. Но фиксовете на мравкородните ги пресрещнаха със святкащи гвоздистрели. Една от тежките имперски машини бе поразена веднага, килна се напред и направи цял оборот и половина преди бронята ѝ да се сцепи по шевовете при грандиозния си сблъсък със земята. Че вдигна отново далекогледа с треперещи ръце и видя как искри изскачат от бронираните корпуси на другите хелиоптери под обстрела на гвоздистрелите, прикрепени към сарнианските фиксове, които от своя страна се разминаваха на косъм със снарядите от балистите и оловометите на вражеските машини.

Маршът на мравкородните продължаваше със същото темпо, въпреки че водещите хелиоптери вече засипваха със снаряди авангарда им. Огън и шрапнели отваряха просеки в мравешките редици. Каретата бързо се разделяха пред връхлитащите летящи машини и се събираха отново, когато хелиоптерът отминеше нататък, но въпреки тези мълниеносни маневри в редиците им се отваряха празнини. Неизбежно беше при толкова много войници в толкова гъсти формирования. Че видя как един от хелиоптерите залита внезапно, поразен от гвоздистрел, а после пада като гигантски камък и размазва цяло сарнианско каре под тежестта си.

По-нататък един фикс се взриви във въздуха сред дъжд от горящ метал. Осоидите бяха монтирали големи оловомети зад собствената си

войска и сега обстрелваха с тях леталата. Снарядите описваха дълга дъга над осородните редици и поразяваха сарнианския авангард.

И въпреки това мравкородните не се поколебаха и за миг. Каретата им бяха като вода — разливаха се да избегнат атаките и се събираха миг по-късно. Движеха се със същата спокойна и търпелива стъпка, с която бяха тръгнали в самото начало, въпреки жертвите, които бяха дали и продължаваха да дават.

Междувременно осоидите бяха оформили фронт със стотина тежкобронирани пазители в центъра и пехота с щитове и копия по фланговете. Към фланговете се стичаха и нови въздушни отряди, които бързо се развърнаха в широка дъга с намерението да заобиколят сарнианската армия и да ударят мравкочовеците в гръб. По единия фланг на сарнианската войска богомолкородните не бързаха да настъпят, обсипваха със стрели врага, но запазваха позицията си. По другия беше различно — навярно мравкородните войници за свързка бяха загинали, защото близо половината богомолкоиди се втурнаха внезапно напред, по земя и по въздух, атакуваха летящите осородни и скоро заформиха отделно сражение, което бързо се отдалечи от основната битка.

Разстоянието между вражеските фронтове намаляваше бързо, видя Че през далекогледа. Усети как Спера и Ахеос се спускат към земята и осъзна, че първите ранени са пристигнали, но не успя да се откъсне от далекогледа. По целия фронт летяха арбалетни стрели и енергийни жила. Осоидите понасяха много по-тежки загуби от престрелката — щитовете им бяха по-малки, липсваше им и огромното преимущество на мравкородните, които се вардеха един друг по мисловната връзка и много често успяваха да предупредят навреме заплашения от жило войник.

Мравешките войни в ариергарда на войската изведнъж се обърнаха назад и вдигнаха щитове да посрещнат летящите имперски отряди, които бяха успели да ги заобиколят и нападаха в тил. След щитовете дойде ред и на залповете от арбалетни стрели. А после богомолкородните, които бяха удържали досега на позициите си, хукнаха към новия фронт с изумителна скорост, други се стрелнаха по въздуха и скоро леките въздушни отряди на осоидите се разтуриха под натиска им, част от войниците се опитаха да окажат отпор, други

полетяха по обратния път с надежда да стигнат до собствената си армия.

Че насочи далекогледа към основния фронт и точно навреме да види как авангардите на двете армии се сблъскват — сарнианците внезапно ускориха крачка, затичаха се и стотици въоръжени мъже налетяха с щитовете си връз имперския фронт. Някои се натъкнаха на имперските копия, но щитовете им успяха да отблъснат повечето, някои дори прекършиха в дръжките, а после двата фронта се сблъскаха лице в лице и мечовете заиграха трескав танц. Отделенията от втората редица по двата фланга на сарнианската армия се разгърнаха и скоро армията на мравкоидите оформи дъга.

Друг хелиоптер — навярно последният, реши Че — обсипа с огън мравешките редици. Осородните се сражаваха свирепо, фронтът им се огъваше бавно, но стотици летящи войници се стрелкаха над сарнианската пехота и пращаха жила към всяко слабо място. Гледката през окуляра ѝ дойде в повече, разкриваше ѝ безмилостната картина на войната, окървавени мечове и разкривени в агония лица. Нови имперски отделения се включваха в сражението, на практика цялата им войска с все резервите се втурна да удържи фронта и да осуети опита на сарнианците да ги обкръжат. Бойците от Древната съобщност се бяха пръснали по целия фронт на групички от десетина и двайсетина, нападаха внезапно имперските флангове, после се изтегляха назад или стреляха с лъковете си във високи дъги и сееха смърт сред задните редици на вражеската армия. Че се досети, че всичко дотук е било само пролог към този момент на кулминация, когато войниците и от двете страни загиваха със стотици и хиляди. Все по-малко летала кръжаха във въздуха, всяко обкръжено от летящи осоиди, които се промъкваха и срязваха кабели и въжета, и от гигантски оси, насочвани от ездаци без броня, които размахваха копия и арбалети.

Дори през трясъка на битката Че чу рева на автовозилата, а после фронтът на мравкородните се разцепи като по команда и с прецизността на часовников механизъм. Гюле от олово мет огъна предницата на едно возило и то блъвна дим. Друг снаряд се заби в гъстите мравешки редици, покоси хората в средата на едно каре, помете фланга на карето зад него и с един удар уби трийсетина и повече сарниански войници. На места осоидите се хвърляха в атака, на

други отстъпваха, автовозилата напредваха упорито, гвоздистрелите им стреляха ли стреляха, и скоро имперският фронт се разкъса непоправимо.

В центъра на сражението оцелелите пазители бяха оформили каре и се биеха свирепо, неуязвими на вид в тежките си брони, но по целия фронт осородните отстъпваха панически, пречеха си взаимно, понякога дори се сбиваха помежду си, а настъплението на мравкородните продължаваше със същия неумолим темп като преди.

37.

В града вече нямаше къде да настаняват ранените, мъртвите — още по-малко. Пратеникът отведе Стенуолд в една от работилниците на Академията, голямо помещение, където доскоро чираците занаятчии се бяха обучавали и работили, а сега десетки положени в лед трупове чакаха погребението си. В една стаичка от другата страна на работилницата бяха положили тялото върху занаятчийски тезгях. Този толкова подходящ избор на ложе, макар и неволен по всяка вероятност, трогна Стенуолд по-дълбоко от всичко останало.

Не бяха успели да поставят тялото на Скуто по гръб, разбира се, не би било възможно заради гърбицата и другите му деформации, затова трупът му лежеше на хълбок и в смъртта шипородният занаятчия изглеждаше също толкова нелепо, колкото и приживе — подпрян на шиповете си, които бяха издълбали дълбоки бразди в дървения плот на тезгяха, докато са го прехвърляли от носилката. Сред шиповете и покритата с мехури кожа още стърчаха трите арбалетни стрели, проникнали дълбоко в плътта. Стенуолд беше убеден, че именно те са го убили, а не гранатата, обгорила кафявата му кожа и раздробила едната му ръка. Скуто винаги е бил кораво копеле.

Невероятно грозното му лице, което приживе приличаше на небрежно издялана от дърво марионетка, сега бе застинало в гримаса, оголваща целия му набор от разкривени зъби. Стенуолд посегна да затвори очите на приятеля си, но успя само да се убоде на един от шиповете му.

Бяха извадили Скуто от сарнианското автовозило, което беше затворило пробойната в стената, и Стенуолд си даде сметка, че ако бе останал там още малко, щеше да го види с очите си. Но пък Скуто е бил мъртъв още преди да го извадят. И да беше останал, нямаше да има последни думи, нито сбогуване. Казали му бяха, че от самотнишкия отряд е оцеляла само една жена, но и тя нямало да живее дълго въпреки всички усилия на лечителите.

— Защо? — попита Стенуолд. — Защо е дошъл? — Вдигна очи към Балкус и видя, че коравото му лице се е сгърчило от скръб. Балкус и Скуто се бяха познавали от дълго време, почти толкова, колкото бе продължило и приятелството на Стенуолд с шипородния.

— Той винаги се грижеше за хората си — каза мравкочовекът. — Сигурно е чул за обсадата. Ние бяхме негови хора, Стенуолд, ти и аз. Пусто да остане! Какво си е мислил проклетникът, че не мога сам да се погрижа за себе си? — Юмрукът му се стовари върху масата. — Ах ти, глупак с глупак! Къде ти е бил умът? — Нямаше сълзи в очите на едрия мравкороден, но болезнената пустота в гласа му напълно компенсираше тази липса. Хората от тяхната раса скърбяха мълчаливо и в мисловно общение помежду си, но Балкус толкова отдавна беше напуснал родния си град, че явно бе забравил старите навици и изливаше болката си в думи като другите раси.

Стенуолд се замисли за последните ужасяващи мигове в автовозилото, за отчаяната борба лице в лице, за експлодиралата граната, докато водачът трескаво се мъчи да удържи контрола над занасящата машина, да я прокара сред векианските войници и техните арбалети и да запуши с нея пробойната в крепостната стена.

Хрумна му, че този път като никога е постъпил правилно, изпращайки другите надалеч — Че и Ахеос, Тисамон и Тиниса. Защото този път той, Стенуолд, се бе оказал на най-опасното място.

„Приятелите ми са на изчезване.“ Скуто му беше най-близък сред загиналите, но Кимон също му тежеше на съвестта, както и бедният доктор Никрефос, и много други, с които се познаваше отскоро, но така и не бе имал възможност да ги опознае добре — хора като Безрад Вèлик, като Кабре, която бе ръководила отбраната на пристанището, или като Цейтус, който бе загинал в подводника си.

— Кое време стана? — извика той. — Някой знае ли?

— Преди малко май чух да се отброява третият час — отговори Ариана. Останала бе при вратата, за да не се натрапва на мъката му.

— И колко остава до съмване?

— Два часа и половина, Стенуолд. Не повече.

— Трябва да поспим поне малко — каза уморено той. — Векианците ще се върнат със зората. Вече направиха пробив и не знам как ще ги удържим този път.

— Тази нощ няма да спя — изрече с равен глас Балкус. — Ще ида при пробива и когато дойдат, ще убия всеки проклет векианец, който ми се изпречи пред погледа. А като ми свършат мунициите, ще ги сека с меча, пък когато той се строши, ще използвам юмруците си. — Стенуолд изведнъж го видя в нова светлина, непозната. Широкоплещест и заплашителен, мравкороден, решен да направи онова, което мравкородните правят най-добре — да убиват хора от собствената си раса.

Стенуолд бе стигнал до извода, че за да превземат пробойната, векианците ще трябва използват по вклинилото се в нея автовозило, и затова беше пратил войниците си да ги посрещнат с арбалетни стрели, но постовият при пробойната току-що му беше съобщил, че векианците идват с таран. Ако успееш да го прекарат по стръмната могила от отломки, таранът щеше да смачка автовозилото само с няколко удара и да разчисти пътя на пехотата. Поел командването от загиналия Кимон, Стенуолд беше събрал де що намери читави мъже и жени да отбраняват позицията, но досегашният му опит показваше, че в близък бой векианските войници далеч превъзхождат неговите хора. Ясно му беше, че това ще е последният отпор на Колегиум преди векианците да плъзнат из града.

„Великата академия — мислеше си той, — Събранието, съюзът със Сарн.“ Изобретения, философия, изкуство и дипломация, изковавани грижливо в продължение на столетия зад тези стени... а сега невежите ръце на векианците щяха да ги разбият на пух и прах.

— Артилерията е готова, войнемайстор — докладва един от занаятчиите. Стената беше твърде отслабена, за да поеме тежестта на още машини, но отнякъде бяха намерили две балисти и по нареждане на Стенуолд гигантските прашки бяха заложени по двата фланга на малката му войска. Едната балиста беше от леките машини за многократна стрелба, другата беше масивно древно оръжие мравешка направа, което сигурно бяха измъкнали от някой музей. Едва ли щеше да изстреля повече от един залп.

— Насочете ги така, че да ударят тарана, когато започне да избутва автовозилото от пробойната — нареди той с пълното съзнание, че тогава вече ще е късно и битката за стената ще е изгубена.

На самите стени, на мястото на артилерията, Стенуолд беше поставил всички останали — възрастни мъже и жени, ранените, невръстните юноши и войнството от мухородни, които нямаха никакъв шанс в близък бой по земя заради дребния си ръст. Всички те бяха качени на стените и стискаха в ръце кой каквото е намерил. Някои имаха арбалети, но повечето бяха въоръжени с разнообразие от ловни лъкове, каменомети, прашки дори. Неколцина изобретателни граждани бяха качили с общи усилия на стената трийсетина каменни блока от разрушената зидария с намерението да ги избутат върху врага.

Едва бе вдигнал поглед към тях, когато стрелбата започна, мъже и жени от Колегиум надигаха глави над бойниците, пускаха по някоя стрела или камък и после бързо се скриваха зад парапета. Тропотът на ответни стрели не закъсна и Стенуолд видя неколцина — по-бавни или спходени от лош късмет — да политат назад още в първите секунди на престрелката.

— Готови! — извика той на хората си. Искаше му се да каже нещо насърчително, да им повдигне духа с реч, както го правеше Кимон, но той, чийто живот често се бе измервал с думи, сега не откри нито една.

Вече беше намерил един застаряващ офицер от стражата, който да поеме командването, в случай че нещо го сполети. Трети в йерархията беше Балкус, защото стигнеше ли се дотам, бойният му дух щеше да е по-ценен от командирските качества.

— Виж ти — измърмори под нос мравкородният и Стенуолд се огледа за някаква нова заплаха. Но Балкус гледаше назад и когато проследи погледа му, Стенуолд видя Ариана да тича към тях.

— Не! — извика ѝ той. — Казах ти да ме чакаш вкъщи, моля те!

— За глупачка ли ме мислиш? — попита тя. Намерила беше отнякъде кожени доспехи, а през рамо носеше къс лък с обтегната тетива. — Ако се издъните тук, мен така или иначе ще ме убият.

— Но... аз искам... — „Искам да си в безопасност.“ Гледаше я безпомощно, а тя свали с демонстративна решителност лъка си и запъна стрела в тетивата.

— Остави я — намеси се Балкус. — Ще ни е от полза. Знаеш с какво разполагаме тук. Всеки чифт ръце отгоре ще е от полза.

— Таранът идва! — извика постовият. Стенуолд хвърли поглед към хората на стената и видя, че вече стрелят почти отвесно, а други

избутват големите каменни блокове и ги прехвърлят през парапета.

— Артилерия, готови! — нареди Стенуолд и извади меча си. Разкъсван между Ариана и векианците, той така и не забеляза колко сила почерпиха хората му от това негово простичко, спокойно движение.

Чу се кук гръм и автовозилото отскочи с една крачка напред, после се хлъзна още малко по нестабилната купчина отломки. Стенуолд чуваше форсирания двигател на тарана, представяше си как набраздените му колела се мъчат да захаят стръмния, свличащ се терен.

— И огън! — извика занаятчията артилерист и леката балиста подхвана многократната си стрелба, запращайки снаряд след снаряд в пролуката, която таранът беше отворил между автовозилото и стената. Голямата стара балиста беше засякла и шестима мъже въртяха трескаво манивелите ѝ, докато дебелията тетива се изпълне до крайно положение, други чакаха да заредят дългата колкото копие стрела.

— Щитове готови! — заповяда Стенуолд и неговата сбирщина от цивилни и градска стража се строи в жалко подобие на бойна формация. Всички, които имаха щитове, се подредиха отпред, дори онези, чиято импровизирана защита се състоеше от няколко сковани дъски с кожен каиш за дръжка. В двата края стояха стрелците със запънати арбалети или готови за стрелба лъкове. Ариана също беше там. Отчаяната храброст, изопнала чертите ѝ, стисна Стенуолд за сърцето, още повече че бе отразена и в лицата на всички край нея.

С оглушително скърцане древната балиста запрати триметровото си копие, дървените ѝ рамене се скършиха от усилието, но снарядът порази безпогрешно целта, заби се в корпуса на тарана и Стенуолд видя дим да бълва през отвора и чу как двигателят нададе вой, изхъхри и замлъкна окончателно.

Защитниците се развикаха триумфално, защото отворената от тарана пролука беше малка — по не повече от метър, метър и половина от двете страни на автовозилото. Ала това не спря векианците, те нахлуха въпреки всичко, минаваха през отворите в пълен ред и с вдигнати щитове. Балистата за многократна стрелба ги засипа с копията си, събаряше ги по двама и трима наведнъж, а от стената горе падаха каменни блокове и смазваха плътните редици на нашественика. Ариана и другите стрелци нямаха нужда от по-

нататъшни заповеди. Целеха се във векианците, стрели и изстреляни с прашки камъни отскачаха от щитовете или профучаваха край тях. За кратко и противно на всякаква логика изглеждаше, че векианците не ще съумеят да завземат пролуката, че защитниците ще ги изтласкат назад и ще си върнат контрола над двете тесни пробойни.

Ала векианците бяха мравкородни, а на света нямаше по-добри войници от тях, опреше ли до простичка задача като тази, затова щом лудешкият миг на опиянение отмина, те подновиха напора си въпреки стрелите и камъните, тъпчеха по труповете на собствените си сънародници и накрая стъпиха на колегиумска земя.

Веднага щом видя, че стрелците не могат да ги удържат, Стенуолд си пое дълбоко дъх и изкрещя:

— Напред! — И понеже нямаше време за чакане, пръв хукна към врага с надеждата хората му да го последват там, където ги водеше.

Врълхлетя връз векианската редица от щитове без особени очаквания, но старият боец в него се събуди. Може да не беше мравкороден войник, но беше въртял меч още преди тези векиански мъже и жени да са били родени. В първите секунди изненада сам себе си, убивайки двама — прониза ги покрай щитовете им, докато се хлъзгаха по сипея. От двете му страни се появи стена от разнолики колегиумски щитове, а от стената все още валяха стрели и камъни върху врага.

Нямаше за какво повече да се мисли, нямаше време за съжаление и притеснения, всичко се бе свело до дивашкия, простичък стремеж да пониже колкото се може повече векианци. Мечът му отскачаше от щитове и брони, срещаше блокадата на други остриета, но той не се отказваше, мушкаше и сечеше с дива ярост, защото това беше неговият град и тези бяха неговите хора, и ако Колегиум паднеше, с него щеше да падне и целият свят, да пропадне в епоха толкова мрачна, че дори Вещото време да бледнее в сравнение.

Смъртно съзнаваше, че Балкус се бие до него, единственият друг в предната редица, който нямаше щит. С по един къс меч във всяка ръка Балкус налагаше векианските щитове с нечовешка сила, но и за миг не изпускаше от око Стенуолд, сякаш в този миг на смъртна опасност помежду им се беше породила мисловна връзка, която му позволяваше да види всеки врълхлитащ удар едновременно със Стенуолд и да подложи меч, за да го парира.

Губеха позиции, но не толкова бързо, колкото можеше да се очаква. Дивашката жертвоготовност на защитниците явно бе смутила нападателите и сражението още се водеше върху нестабилната купчина от отломки. Лицата на мравкоидите по правило бяха безизразни, каменни дори, но сега Стенуолд съзираше нещо като объркване в очите им. Те бяха войници и във всяко отношение превъзхождаха многократно сбирщината от раси и въоръжение насреща си, и навярно самият факт, че още не са смачкали противника, ги смущаваше дълбоко. Събраха щитовете си в стена и подеха на нова сметка атаката си, но се сблъскаха с мъже и жени, които бяха притиснати безнадеждно до стената, които нямаха какво да губят и къде да отидат. И които умираха, разбира се, тези безстрашни защитници на Колегиум. Търговци падаха пронизани, продавачи с прашни доспехи падаха посечени, работници и стражари падаха, надупчени със стрели. Ала нито един не продаде живота си евтино, и дори смъртно ранени, храбреците падаха, повличайки врага, изтръгваха мечове от ръцете им и дърпаха щитовете им, за да ги оголят. Стотици примери на героична смърт и неочаквана храброст, които забавяха напора на векианците, пък било и само за миг.

Съзрял колебанието на врага, Стенуолд се изпълни с гордост за своя град и точно тогава мравкороден войник отвори рана над лакътя му. Стенуолд изпусна меча си и залитна назад. Балкус уби войника на секундата, а опразненото от Стенуолд място в редицата се запълни веднага, но самият той продължаваше да отстъпва и да преплита крака, назад и още назад през тълпата защитници, докато не остана сам. Ариана се спусна към него и откъсна ивица плат от туниката си да го превърже.

— Мога да се бия! — настоя Стенуолд, но Ариана заби пръсти в раната му, докато той не се кротна достатъчно, за да довърши тя превръзката. — Мога да се бия! — повтори Стенуолд, оглеждайки се за някакъв меч.

— Войнемайсторе! — викаше някой и Стенуолд се обърна. Зави му се свят. Някакъв мъж, когото би трябвало да познава, тичаше към него и размахваше ръце. — Войнемайсторе!

— Тук съм! Какво става? — Едва чуваше думите си през врявата и звънтежа на оръжия.

Сети се кой е мъжът — един от собствените му войници, които отговаряха за охраната на пристанището...

Сърцето му се сви от лошо предчувствие. Знаеше какво ще му каже мъжът още преди да го е изрекъл.

— Войнемайсторе! Пристанището! Влизат в пристанището!

Стенуолд се обърна, разкъсан от двоумение, и видя как фронтвата линия се гъне напред и назад в тези последни конвулсии на колегиумската отбрана. Ала той носеше отговорност за пристанището и трябваше да иде там.

Надяваше се, че устремът на Балкус ще се окаже достатъчен тук. Едрият мравкороден още беше жив, оплискан целия с кръв и яхнал вълната на дива ярост.

— Заведи ме там! — нареди той и войникът хукна обратно, а Стенуолд остана да се влачи след него, подкрепян от Ариана.

Гледката, с която го посрещна пристанището, беше по-страшна от най-големите му страхове, по-страшна и от най-песимистичните му прогнози. Два влекача изтегляха потопения брониран съд, който запушваше доскоро входа на пристанището, а морето отвъд беше пълно с кораби.

38.

Осородните можеха да се изтеглят много по-бързо, отколкото враговете им можеха да ги последват, и точно това направиха — избягаха назад към лагера си, към релсовите автовозила и струпаната артилерия. Ала пазителите и много от тежкобронираниите щитоносци не можеха просто да отлетят. Останали без избор и обзети от свирепо отчаяние, което враговете им щяха дълго да помнят, те продължиха да отстояват позициите си, задържаха напредъка на мравкородната войска и така дадоха време на другарите си да избягат. Обградени отвсякъде от неумолимите сарниански войници, те се биеха в стегнато каре и с горчива решителност, докато и последният не падна мъртъв.

Мравкоидите се престоиха, попълниха редиците си, стегнаха обточените с щитоносци карета, а частите, понесли най-тежки загуби, се разформироваха и оцелелите се вляха в други отделения. Войниците от ариергарда се заеха да изнесат ранените. Две автовозила бяха пострадали непоправимо преди вражеските оловомети да замлъкнат, а трето бе претърпяло повреда и сега занаятчиите сваляха трескаво бронята му, за да стигнат до двигателя. Сарнианците възстановиха бойния си ред спокойно, грижливо и без излишен шум. Не се втурнаха да преследват врага, напротив — оставиха осоидите да се изтеглят и паническото бягство да изтощи енергията им. Но щяха да ги последват със собственото си неумолимо темпо.

Бойците от Древната съобщност бяха друга работа. Те не спряха, когато сарнианците забавиха ход, за да стегнат редиците си. Вместо това продължиха да гонят безмилостно осородните, преследваха ги във въздуха, сипеха стрели по тях, сякаш смятаха да поддържат гонитбата по целия път до Хелерон. Че се опитваше да следи с далекогледа си чевръстите фигурки в сиво и зелено, но после изведнъж ги изгуби от поглед и всичко в полезрението ѝ придоби жълто-черна окраска. Тя свали далекогледа и се опита да разбере какво става.

Богомолкородните и техните съюзници се изтегляха назад към сарнианската войска. Зад тях осоидите се прегрупираха за нов отпор,

оформяха нова стена от щитове, леките въздушни отряди се събираха в бойна готовност. А още по-назад...

Обзе я усещането, че залозите се обръщат, макар че не би могла да посочи конкретна причина за лошите си предчувствия. Нищо не разбираше от тактика и стратегия, но нещо в нея шепнеше предупредително.

Релсово автовозило бе спряло в края на прекъснатия железен път и бълваше облаци пара. Осородни войници се изливаха от него като пълноводна река и бързаха да се включат в бойните редици на имперската армия. Подкрепления от Хелерон, съобрази Че, но имаше и нещо друго, нещо, което я притесняваше дълбоко, макар да не разбираше какво и защо.

Наоколо ѝ беше пълно с мравкородни. Кажеше ли на един, все едно споделяше с цялата им армия. Ала какво да им каже? За какво поточно да ги предупреди?

„И все пак.“

— Трябва да внимавате — извика тя на един полеви хирург наблизко. — Хората ви в предните линии трябва да са нащрек.

Мравкородният миеше кръвта от ръцете си. Погледна я все едно е луда. Транспортни автовозила обикаляха бойното поле и събираха ранените. Най-тежките случаи щяха да получат помощ тук, останалите щяха да бъдат транспортирани в Сарн. Полевите хирурзи бяха претрупани с работа.

— Царицата се консултира с тактиците си — каза внезапно хирургът и тя осъзна, че все пак е била чута. Очите на мъжа се разфокусираха за миг, после той добави: — Ще продължим напред. Трябва да ги притискаме, докато не остане накъде да бягат, и после да ги избием до крак. Трябва да унищожим обсадните им машини, за да защитим стените си. — Мъжът кимна. — Битката ще е трудна и дълга. — Последните думи си бяха негови, осъзна Че, но останалото идваше директно от царицата.

Докато траеше първият сблъсък, осойдите бяха успели да придвижат напред нови обсадни машини, още една група оловомети и немалко от преносимите катапулти, които можеха да се транспортират готови вместо да се сглобяват на място. Задачата на сарнианските автовозила щеше да се усложни. Всъщност, имперската артилерия вече стреляше, осъзна Че, макар повечето снаряди да не достигаха целта си.

Сарнианската армия продължаваше настъплението си с все същото спокойно темпо, а рехавите крила от богомолкородни и молецоиди напиреха нетърпеливо напред.

Следващата партида ранени беше пристигнала и Че заряза наблюдението, за да се включи в оказването на първа помощ. Не умееше много — само превръзки и по-простички шевове, — а и грижата за ранените мравкородни я изнервяше допълнително. Те не крещяха и не псуваха, защото черпеха сили от другарите си, от всепроникващата солидарност на общението в мисловната мрежа. Ако даваха израз на болката си, щеше да ѝ е някак по-лесно. Около нея мравкородните хирурзи работеха бързо и мълчаливо, свързани помежду си и с пациентите. От това Че се чувстваше още по-несръчна и тровава, макар на нея да даваха най-леко ранените.

Имаше един миг — миг, за който по-късно Че щеше да си спомня ясно, — когато всички войници наоколо ѝ застинаха едновременно за част от секундата, и тя разбра, че на бойното поле се е случило нещо ново. Довърши превръзката на ранения, за когото се грижеше, и отново взе далекогледа.

Армията на Сарн беше преустановила настъплението си, докато тактиците получат ясна представа какво се е случило. Новопристигналите осородни войски от релсовото автовозило се бяха строили в две редици на разстояние, което би затруднило и тежък арбалет. Ала все пак бяха произвели изстрели с някакво оръжие и резултатът бе видим по цялото протежение на сарнианския фронт — къси стрели като тези на гвоздистрелите, някои бяха рикоширали в щитове, други се бяха забили в брони, ала немалко мравкородни войници бяха извадили лошия късмет да ги уцелят в лицето. Сред богомолкородните имаше доста жертви, сигурно заради по-леките им доспехи.

Сарнианците подновиха настъплението си, автовозилата им потеглиха със същия стабилен темп. Имперски артилерийски снаряди падаха спорадично сред тях и скоро още едно бронирано возило спря заради раздробена лява верига. Мравкородните напредваха неустрашимо, но сред офицерите от авангарда течеше бърза дискусия какво представлява новото оръжие на осородните и как работи.

Двойната редица от имперски стрелци се издигна внезапно във въздуха и се премести с десетина метра напред. Маневрата им

изглеждаше хаотична, сякаш не им е стигнало времето да я отработят добре. За миг сред редиците им настана голямо объркване — стрелците се опитваха да застанат на местата си, докато други части от имперската армия, същите, които преди малко бяха избягали от бойното поле, сега потегляха напред като подкрепления.

Като един, нравкородните войници ускориха крачка. Сега офицерите от авангарда виждаха по-ясно новите оръжия, които приличаха на лъкове със заряд от огнепрах като гвоздистрелите, само дето не се виждаше дим, нито се чуваше друг звук при стрелбата освен глухо прещракване.

Дрефос го беше пришпорил жестоко със сроковете, иначе нямаше да са тук сега. Нямаше да са тук и ако не бяха хелеронските леярни със своите неизчерпаеми количества материали на склад и способността им бързо да се пренастройват към ново производство. Тото беше работил денонощно, същото убийствено темпо налагаше и на подчинените си. Към края им позволяваше не повече от три-четири часа сън. И си спечели дълбоката им омраза — към него, полуродния, издигнал се до пръв помощник на Дрефос и техен пряк началник.

Фабриците продължаваха работата си и сега, разбира се, но Тото ги беше оставил в ръцете на други. Преди няколко дни, когато животът му окончателно се беше слял с убийствения цикъл на непрекъснатото производство, Дрефос дойде при него и му каза:

— Време е.

— Време за какво? — попита глуповато той.

— Време за истинския тест, Тото — отвърна с усмивка майсторът, като потриваше ръце и буквално грееше от ентузиазъм и нетърпение. — Войниците се упражняваха достатъчно. Постиженията им са в най-добрия случай приемливи, но ефективността на твоето изобретение ще компенсира недостатъчната им подготовка. Готови сме да пратим твоите подаръци на генерал Малкан.

— Искате да дойда с вас?

— Нима не го заслужавах? — възкликна Дрефос. — Тото, аз много се гордея с теб. Направих истински удар, когато реших да те взема под крилото си. Би било черна неблагодарност, ако не те взема с мен сега, за да видиш творението си в действие.

„Тоест на фронта.“ Тото отвори уста и цяла навалица от думи се юрна да излезе, докато той се взираше във въодушевената физиономия на Дрефос. „Не искам да ходя на война. Не искам да гледам как творението ми убива хора.“ Но после си спомни какво беше казал Дрефос за двуличието. „Аз съм оръжейник. Заради жертвите трябва да съм там. Дължа им го. Защото е лично.“

— Ще ида да си събера багажа, майсторе — каза накрая той и широката усмивка на Дрефос изненадващо го ободри.

Ако не беше толкова уморен, пътуването по железния път щеше да е нетърпимо. Вагоните бяха претъпкани с войници, екипировка, провизии, разглобени бойни машини и резервни части за летала. Нещо като преносима война, която чака да я стоварят на най-горещото място. На Дрефос и Тото им бе отпуснато точно толкова място, колкото и на войниците, тоест почти никакво — гъчкаха се рамо до рамо с осородни занаятчии и офицери, всичките в лошо настроение. Пътуването щеше да е непоносимо, ако Тото не го беше проспал почти цялото. Събуди се чак когато непогрешимият му занаятчийски усет долови забавяне в скоростта на железопътната машина.

Отнякъде долиташе голяма врява. Тото попита какво има, но Дрефос го смълча с рязък жест. Вече бе скочил на крака, стискаше с металната си ръка една от кожените каишки, за да запази равновесие, и се заслушваше напрегнато.

— Битката е започнала — обяви той. — Пристигаме почти навреме. — После повиши глас, за да го чуят в целия вагон: — Чувайте заповедите ми! Куриер да доведе при мен генерал Малкан незабавно. Всички стрелци с щраколъкове да се подготвят за битка. Да се строят край релсите със заредени оръжия в ръка. Предайте заповедите назад!

Макар по време на пътуването основната тема за недоволство под сурдинка да беше Дрефос и неговите претенции, сега офицерите се разбързаха да изпълнят дадените от същия този Дрефос заповеди. Возилото спря с пронизително скърцане и осородни войници заизскачаха през всички врати, като се мъчеха да открият местата си в строя. От мястото си Тото виждаше как армията на Малкан прави опит да се прегрупира, очевидно понесла тежко поражение от сарнианските войски. „Точно като в приказките — помисли си той. — Пристигаме в последния момент и обръщаме битката.“

Стрелците с щраколъкове най-сетне се строиха в неравни редици и Дрефос ги подкара с бърз ход напред. Скоро хората му подминаха хилядите изтеглящи се осородни, избягали след първото стълкновение, а Тото, който тичаше с тях, видя тъмната линия на настъпващата сарнианска армия, истинска стена от щитове.

Един от стрелците произведе изстрел, най-вероятно неволно, после всички започнаха да стрелят, а Дрефос се разкрещя. Беше надянал нагръдник над робата си, но пак не приличаше нито на войник, нито на имперски офицер. Ала ругаеше яростно войниците като истински офицер и ги заплашваше с набиване на кръстосаните копия, ако моментално не презаредят оръжията си и не кротнат в очакване на заповеди.

Когато се обърна към Тото обаче, беше самото възплъщение на спокойствието.

— Далеч сме от ефективния обсег — каза той, — но видя ли?

— Какво да видя, майсторе?

— Стрелите ни стигнаха до предната линия на мравките — обяви Дрефос, доволен, сякаш току-що са му връчили подарък. — Дори отгук явно сме в обхват. Сарнианците спряха, виждаш ли? Изобретението ти е забележително, Тото!

А после отново стана делови, плъзна поглед по войниците и повиши глас:

— При моя заповед искам да се изнесете десет метра напред, за да скъсим още малко обсега. Готови! — Очите му се присвиха. — Сега!

Тото се затича, за да настигне стрелците, а Дрефос полетя като тях. Летеше зле, много тромаво, все едно е ранен, но не се поколеба да размаха криле, само и само да не изостане от тайното си оръжие. От тайното оръжие на Тото. Докато двамата настигнат бързокрилите стрелци, те вече се бяха строили в две редици, първата — на колене, втората — прави. Този вид строй се използваше повсеместно в Равнините от арбалетчиците.

— Готови! — извика отново Дрефос. Имаше си офицери за тази цел, разбира се, но те стояха и мълчаха, докато той си дереше гърлото да раздава заповеди. Тресеше се от възмущение, а непропорционалните му черти се бяха разтеглили в лудешка гримаса. — Заредете лъковете!

Доста нестройно осородните стрелци се заеха да натискат лостчетата на щраколъковете си, докато въздухът в батериите им се нагнети. Тото си представи механизма им на действие, заложен още в чертежите, които беше направил като чирак в Колегиум.

— Останалото са подробности — беше му обяснил Дрефос след първия тест. — Твоята батерия е истинска революция! Бихме могли да вградим възпламенител с огнепрах вместо твоята джаджа, и да използваме дългата нарязана цев, но огнепрахът е тромаво нещо. Възпламеняването води до откат на оръжието и отнема много от точността дори при малък обхват, освен това е опасен и скъп. Твоят въздушен заряд не предизвиква трептене, не носи риск за стрелеца и е напълно безплатен. Истинска революция, Тото! Войната прави още една крачка напред!

Имаше нещо неприлично в изражението на Дрефос сега. Възбудата му беше почти сексуална.

— Огън! — изкрещя той.

Първата редица на мравкородната армия буквално изчезна, мъже и жени отхвъркнаха назад, покосени от изненада и болка. В щитовете зееха кръгли дупки, ризниците дрънчаха разкъсани, а по целия фронт войници умираха без предупреждение под стакатовия ритъм на щраколъковете.

Тактиците на мравкородните явно бяха взели решение за секунди, защото армията им се втурна внезапно напред, при пълна скорост въпреки разстоянието, от бавен ход преминаха в спринт без предупреждение и в свършен ред. За миг изпревариха богомолкородните си съюзници, а ранените си другари заобикаляха грижливо, но без да забавят и за миг скоростта си. За всяка друга армия придвижването на бегом при такова разстояние и с пълно бойно снаряжение би било лудост, но мравкоидите бяха най-силните войници на света, мъже и жени, които носеха ризниците си с години като втора кожа. За войници като тях това бе постижимо и те го постигнаха.

По фланговете богомолкородните явно решиха, че няма да останат втори в това състезание и скоро настигнаха мравкоидите, тичаха стремглаво с леките си доспехи, кожени жакети и люспести ризници, и цепеха въздуха с бойните си викове на фона на гробовната мравешка тишина.

Сбъркали бяха новите оръжия с обикновени арбалети, смятаха, че осородните ще са заети да презареждат трескаво и да въртят като луди манизелите, запъвайки раменете за нов залп, докато враговете им скъсяват стремглаво разстоянието. Още един залп почти от упор и после сарнианците ще ги прегазят.

Ала следващият залп на щраколъковете ги покоси жестоко, и не само първата редица — жертви имаше във втората, в третата и дори в четвъртата. Сарниански войници се спъваха в повалените си другари, неспособни да спрат навреме в лудешкия си бяг и твърде нагъсто, за да направят каквото и да било. По фланговете богомолкородни бойци падаха, отхвърлени назад от силата на малките снаряди. Настъплението на мравкоидите се забави, огъна се, а после налетя на следващия залп от щраколъковете.

Стомахът на Тото се обръщаше, ръцете му се свиваха безпомощно в юмруци. Какво ли не би дал да отклони поглед, но нямаше право, затова гледаше втренчено касапницата. „Имам отговорност към своите жертви.“

— Тестовете бяха красноречиви, разбира се — промълви задъхано Дрефос, докато стрелците презареждаха. — Но това тук е истинският експеримент. Всички тези мравки с металните си брони... а когато ударят метал, нашите снарядчета се сплескват, може да се изкривят дори, но *продължават напред*. Въртеливото движение, в това е тайната. Ако пронизат човек без броня, само ще оставят дупка и толкова, стига да не уцелят някоя кост, но ако носи броня и тя не издържи, човекът умира на място.

Тото гледаше. Не чувстваше нищо, само студ, все едно е получил смъртоносна рана и чака да умре. Не чувстваше нищо, а това означаваше, че не чувства дори вина или разкаяние, осъзна той.

А във Великата академия му бяха казали, че никога не ще се отличи в професията.

— Огън! — извика за пореден път Дрефос.

Последният залп бе изстрелян почти от упор и спря окончателно настъплението на сарнианската армия. Толкова много мъже и жени паднаха едновременно, че войниците зад тях се озоваха в капан от трупове на свои другари, които само допреди миг бяха живи и неразделна част от споделената мисловна мрежа.

— Лъкове долу! Отстъпи! — гласеше новата заповед на Дрефос.
— Ред е на генерал Малкан.

— Защо да спираме сега? — попита безпомощно Тото.

Дрефос го погледна с усмивка.

— А мунициите, Тото? Имаш ли представа колко муниции изстреляхме за последните няколко секунди? Нека Малкан похарчи от своите хора, те не са толкова скъпи и по-лесно се заменят.

Осородните войници на Малкан вече се стичаха на бегом покрай фланговете на техните стрелци, по земя и по въздух, и връхлитаха с огън и меч останките от сарнианския авангард.

Преди да потегли с армията си от Хелерон, генерал Малкан беше оставил на Дрефос две хиляди войници, но фабриките, макар да работеха денонощно, успяха да произведат само хиляда и двеста щраколъка. Дрефос бе постигнал максималното с тях.

Че стягаше поредната превръзка, когато новината заля като невидима вълна хирурзите, ранените и войниците наоколо ѝ. В миг нравкородните скочиха като един и хукнаха да качват ранените на транспортните автовозила. Движеха се с характерната си прецизност, но и някак твърде бързо, притеснено дори.

— Какво има? — попита тя. — Какво става?

Но никой не ѝ отговори; санитарите вдигаха на носилка всеки ранен, който имаше шанс да оцелее, и го отнасяха на бегом към автовозилата.

Спера взе далекогледа си от Че, издигна се във въздуха, задържа се на място, пърхайки с крилца, и примижа пред окуляра.

— Отстъпват! — извика уплашено тя. — Сарнианците се оттеглят!

— Какво? — не повярва Че. В това нямаше смисъл. Само допреди десетина минути бяха напредвали толкова уверено. — Какво става? Спера? — До нея Ахеос опъваше спокойно тетива на лъка си.

— Войниците най-отпред удържат позициите си, но осойдите са ги налазили жестоко, а останалите... бягат. Буквално бягат. Държат щитовете над главите си и се изтеглят мълниеносно.

Всички автовозила потегляха, а войници отваряха широко вратите на влака. Че се оглеждаше сащисано.

— Не може да бъде!

— Богомолкородните по десния фланг още се бият — събщи Спера с все по-треперлив глас. — Бият се като луди. Никога не съм виждала такова нещо... но са сами. Осите падат буквално на откоси, но са толкова много, че... Ще загинат, загиват, всичките загиват!

— А левият фланг? — извика към нея Ахеос.

— Те се изтеглят с мравките. Сарнианците от авангарда, те... няма да удържат още дълго атаката. Огъват се! Какво ще правят? Няма начин да се изтеглят дотук, преди осоидите да ги смажат!

Последният мравкороден адютант, прикрепен към отряда по левия фланг, отдаде чест на Сцеле. Трепереше едва доловимо, но нищо друго в стойката или гласа не издаваше ужаса, който се разиграваше в главата му.

— Предлагат да се изтеглите назад — каза ѝ той. — Две роти ще останат тук и ще ги задържат, докато нашите хора стигнат до автовозилата и релсовия път.

— Ще бъде ли достатъчно? — попита Сцеле.

— Ще се наложи, по един или друг начин. Трябва да се изтеглим към града.

Сцеле се огледа. Беше изгубила само четвърт от хората си, защото новото оръжие на осоидите бе намерило малко цели в техните рехави редици.

— Ти! — извика тя и посочи към една от молецородните — девойка, сред най-младите в отряда. Сцеле нямаше време да преценява годно ли е момичето за задачата или не, имаше време само колкото да му даде нареждания. — Качи се на онази машина, дето се движи по релсите — заповяда тя. — Като спре, отлети към Доракс. Трябва да стигнеш там, разбираш ли? В Доракс трябва да узнаят какво става. Тръгвай.

Девойката кимна с насълзени очи и хукна да изпълни заповедта.

— Имам нужда от помощ — обърна се Сцеле към другите молецоеиди. Останали бяха само десетина. — Трябва ми цялата помощ, която можете да ми предложите. Знам, че не мога да ви заповядам да помогнете, но сами виждате какво трябва да се направи.

— Виждаме какво една богомолкородна трябва да направи — каза най-възрастният измежду тях, мъж, прехвърлил шейсетте. — Ще ти помогнем с каквото можем.

— Но какво можем да направим? — възрази един от другите. — Слънцето отдавна изгря! Какво можем да направим посред бял ден?

— Забравяш се — упрекна го старшият. — Магията е страх, неувереност, съмнение. Все неща, които изобилстват на бойното поле. Хайде, елате.

Сцеле им обърна гръб. Вярваше, че ще направят каквото могат. На мравкородния адютант каза:

— Когато вашите две роти останат да задържат осоидите, ние ще се присъединим към тях. Уведоми за това началниците си.

— Времето за отпор вече настъпи — каза мравкородният и наистина, осоидите настъпваха, по земя и по въздух, приливна вълна от осородни войници, които доскоро бягаха да се спасяват, а сега прииждаха с кръвожадни крясъци да дирят отмъщение.

Сарнианските роти в авангарда бяха оформили дълга стена от щитове в две редици, втората — с насочени арбалети. Войниците се стегнаха да посрещнат сблъсъка с имперската армия; знаеха, че със саможертвата си, с неминуемата си смърт ще спечелят на съгражданите си време да стигнат до дома.

И понеже само това можеха да дадат, те щяха да го дадат охотно.

— Готови! — извика Сцеле. Летящи осоиди вече се стрелкаха във въздуха, пращаха припукващите си жила по бягащите войници, други бързаха напред към автовозилата.

Живяла бе достатъчно дълго, реши тя. Голяма част от живота си бе прекарала като шпионин на мистерите в Сарн и не бе вярвала, че ще й се даде тази последна чест — да умре както умираха богомолките.

— Нека тръгнем на лов за смъртта си! — извика тя на своите бойци, те вдигнаха оръжията си и хукнаха напред.

— Не виждам... — ахна Спера. — Не! Някакви войници изостават, за да дадат отпор. Богомолките... Богомолкородните по левия фланг се бият. Нападат осите... — Не намери сили да продължи, защото гледката беше потресаваща — богомолкочовеците изчезнаха като пясък под приливна вълна. Ала макар да ги погълна, вълната не ги

помете; те бяха там, вътре сред имперските редици, танцуваха и сечаха, пронизваха, убиваха и умираха. — Като че ли... май част от осородните войници се бият помежду си! Нападат се и се колят един-друг във въздуха.

Първите изтеглящи се редици на сарнианската армия вече ги бяха подминали и тичаха към влака. Само половината от ранените бяха натоварени.

— Струва ми се... — продължи Спера, все така вдигнала далекогледа пред себе си, когато първият летящ осороден я удари и запрати към земята. Врълетял я бе с меча напред, но в бързината прицелът му се беше изместил и вместо да я пониже, я удари с рамо. Завиваше за нов удар, когато стрела се заби под мишницата му и той пропадна надолу с писък.

Ахеос запъна нова стрела в лъка си. Мравкородните с носилките ускориha крачка, макар да знаеха, че някои от ранените няма да издържат лашкането. Ако не побързаха, от друга страна, жертвите щяха да са много повече.

— Ах! — изсъска Спера. Държеше се за ребрата, псуваше, но отчаяно се оглеждаше за далекогледа. Че я взе на ръце и я качи на най-близкото автовозило въпреки бурните ѝ възражения.

— Тръгвай! — извика ѝ Че и машината наистина тръгна, потегли със скърцане сред реката от войници, които се качваха на влака от предните вагони назад, спазвайки пълен ред дори в поражението.

Ахеос пусна втората си стрела и в същия миг го заля вълна от скръб и отчаяние. На бойното поле пощурелите осоиди бяха премазали малката групичка молецородни, слагайки край на магията, разбърквала допреди миг умовете им.

Сложи трета стрела и опъна тетивата, но преди да е стрелял, енергийно жило мина на косъм от него и го събори на земята. Чу писъка на Че, но някак от много далече, някъде отвъд непоносимата болка.

Заболя го още повече, когато го качиха в каросерията на автовозилото при ранените, за които самият той се бе грижил доскоро.

— Че! — извика и за миг зърна лицето ѝ, но протегнатата му ръка не я достигна, а после машината потегли. Че щеше да остане тук. Влакът също потегляше, останало беше само едно автовозило, а и то

му се стори пълно. — Че! — извика отново въпреки изгарящата болка. Тя викаше нещо в отговор, но Ахеос не я чу през всеобщата врява.

Че се огледа трескаво и разбра, че ако не направи нещо веднага, ще е закъсняла фатално. Хукна към последното транспортно возило, от големите, и се хвана отчаяно за скобите отстрани. Уви, машината вече се движеше и металните скоби започнаха да се изплъзват от хватката ѝ. Извика, но водачът чуваше единствено гласовете в главата си. Че се препъна безпомощно...

Един от сарнианците се пресегна през ниската страница на каросерията, улови я за колана и с лекота я вдигна на платформата. Над тях летяха осоиди, но повечето се връщаха назад към основната маса на имперската армия. Водачът на машината увеличи рязко скоростта по неравния терен право към релсите, после Че долови някакъв свирукащ звук, но не ѝ остана време да се чуди за произхода му.

Нещо я удари силно по главата, страничните греди на платформата я притиснаха, когато металното гюле на оловомет раздра каросерията сред фонтан от назъбени отломки. Автовозилото свърна внезапно настрани. Сарнианците около нея скочиха на земята още преди машината да е спряла окончателно. Че бе толкова зашеметена, че не ги последва, а остана да лежи в каросерията и да се бори с гаденето и световъртежа. Миг по-късно се чу приглушено изпукване откъм двигателя и дим обви машината.

Като кашляше и се давеше, Че изтегли меча си и се изтърси тромаво от задницата на спрялото автовозило. Накъдето и да погледнеше, виждаше осоиди. Зад нея влакът и автовозилата се отдалечаваха към Сарн. Оставаше ѝ само слабата утеха, че поне Ахеос е с тях. Спътниците ѝ от последното транспортно автовозило вече се сражаваха и падаха жертва на имперски мечове и енергийни жила. Че трепереше, а мечът в ръката ѝ буквално се тресеше.

Така свърши сражението, което щеше да остане в историята като Битката на релсите.

39.

За последните няколко дни Стенуолд се беше научил да преценява на око числеността на войниците. Сега плъзна поглед по гражданите на Колегиум, стекли се да отбраняват пристанището, и разбра, че разполага с по-малко от сто и дваисет души.

Полупотъналият брониран кораб вече беше изтеглен настрани и през пролуката минаваше огромен съд с широка палуба, чиито сиви платна се издигаха далеч по-високо от останките на стражевите кули. На четвъртития му нос мъже въртяха макарите на сгъваем трап, а зад тях край перилата се редяха десетки, ако не и стотици тежковъоръжени бойци.

— Тук нямаме шанс! — каза Стенуолд на малочислената си войска. — Векианците направиха пробив при западната стена и отбраната ни там също няма да издържи дълго. Върнете се при семействата си. Върнете се при децата си. Няма смисъл да стоите тук.

— А вие какво ще правите, войнемайсторе? — попита един.

— Аз ще остана — заяви решително Стенуолд. — Когато хвърлят котва на кея, ще видя дали думата на един преподавател от колегиумската академия все още има някаква тежест, но вие трябва да си тръгнете, всички.

Чу, че някои се възползват от предложението му, но когато се огледа, видя, че повечето, поне стотина, още стоят на кея.

Гигантският кораб приближаваше, захождаше към обгорения пристан със страховито изящество. Вече бяха прибрали платната и две котви на къси вериги пореха водата, за да забавят скоростта му.

— Стенуолд — отбеляза със страхопочитание Ариана. — Това не е векиански кораб.

Той премести поглед от нея към приближаващия съд, после пак я погледна.

— Откъде знаеш?

— Това е паешки кораб от Селдис, а аз познавам добре стила на собствения си народ.

Стенуолд я зяпна, после се втрени в кораба. Броени метри деляха исполинския съд от кея, когато сгъваемият трап започна да се спуска.

— Не стреляйте! — извика на хората си той.

Кораб от Паешките земи. И наистина, линиите му бяха изящно източени, ажурните дървени парапети изобразяваха вълни и преплетени лиани... но зад тях се редяха мравешки щитове.

Трапът се стовари върху кея и хората на Стенуолд отстъпиха крачка назад, стиснали нервно мечове и арбалети. „Ако са векианци и се предадем тук, без нито един изстрел, може би ще пощадят живота на хората ми.“

— Кротувайте! — нареди им той.

И на колегиумския кей стъпиха мравкородни, слизаха по мостика и още в движение се строяваха, докато на пристана не се оформи бойно каре. Ала не бяха с лъскавочерната кожа на векианците, напротив — тяхната беше светла, бледа като корема на риба.

„Таркиански мравкоиди. Какво става?“ Стенуолд пристъпи напред, най-вече за да застане между новодошлите и собствената си нещастна войска. Хората му бяха изнервени до крайност, а гледката на тези нови нашественици, строени в съвършен боен ред на родния пристан, никак не помагаше.

— Представете се. Вие сте на колегиумска земя! — извика той. Усецаше тежестта на всеки чифт очи върху себе си, очи еднакви до неразличимост, и всички мечове и арбалети, насочени право към него.

Един мъж се отдели от редиците им и заметна на рамо щита си. Спря безизразен поглед върху Стенуолд. Какви ли реплики си обменят наум, запита се бръмбарородният.

— Кой си, та говориш от името на Колегиум? — попита мравкочовекът.

— Аз съм майстор Трудан от Великата академия. Каква работа имате тук? Не сме в състояние да приемаме гости — каза Стенуолд, като си мислеше: „Ако тръгне на зло, основния удар ще го поема аз. Поне Ариана ще има шанс да се измъкне.“

Таркианският офицер се усмихна мрачно.

— А аз съм наемнически командир Паропс, преди от Тарк. Чух, че имате малък проблем с мравкородни.

Един от хората на Стенуолд възкликна и посочи с ръка, а после всички зяпнаха към морето и хукнаха към раздрания от снаряди ръб на кея. Мравкородните се размърдаха, но само за да им отворят по-добра гледка. Нещо гореше върху водата, високи огнени колони се изстрелваха на десет и повече метра във въздуха... беше се подпалила една от снабдителните баржи на векианците. В морето се стрелкаха малки кораби с медни корпуси и бълващи дим комини, влизаха безстрашно в бой с оцелелите бронирани векиански съдове и обстрелваха с огнени топки другите баржи, много от които вече започваха да димят. Стенуолд видя как един от малките кораби избухва на парчета, поразен в парния двигател от оловомета на брониран съд, но другарите му бяха толкова бързи и повратливи, че се шмугваха безнаказано през градушката от снаряди и на свой ред обстрелваха противника.

Междувременно, по-големи съдове с плоски корпуси и пълни с войници палуби захождаха за дебаркиране западно от града, а зад тях още шест от изящните паешки галеони заобикаляха отдалеч морската битка, докато по-малки платноходи с висок бак щурмуваха бронираните векиански съдове и засипваха със стрели войниците им. Стенуолд не можеше да отдели погледа си от тези бавно плъзгащи се съдове, от неравностойната битка на изящните и пъргави паешки фрегати срещу тромавите бронирани кораби на векианците. Видя как един от векианските съдове се килва настрани, видя паякородни морски пехотинци да се сражават на палубата му с мрачна решителност. Дървените платноходи бяха бързи, но всеки директен сблъсък с тежките векиански кораби ги разцепваше на трески за нула време. Ала морето беше пълно с платна. Паешките земи им бяха изпратили цяла флотилия и векианската флота, изтощена от продължителните си атаки срещу пристанището, бързо отстъпваше пред тяхната многочисленост и бързина.

— Стенуолд — сръга го Ариана. — Стената!

— Командире — обърна се Стенуолд към мравкородния офицер. Време беше да се върне към преките си отговорности. — Векианците пробиха при западната стена.

— Заведете ни там — предложи Паропс. — И ние ще ги изтласкаме обратно.

Векианците нахлуха в града, нетърпеливи да вкарат още войници през пролуките и най-после да сложат ръка върху завладяната вражеска територия. Но когато преодоляха стената, настана миг на объркване. Планът на Акалия свършваше тук. Стената беше превзета, следователно градът беше паднал.

Но гражданите на Колегиум явно не смятаха така. Определено не личеше да обмислят капитулация. Векианците вече се строяваха в сянката на стената, а стрелите и изстреляните с прашки камъни продължаваха да ваят, тракаха по щитовете и отскачаха от ризниците им. По прозорците на къщите имаше мъже, жени и деца и всеки обстрелваше нашествениците с каквото свари — хвърляха камъни, зареждаха арбалети. Импровизирани отбранителни линии изникваха сякаш от нищото пред настъпващите векиански отряди, групи от цивилни ги нападаха с тояги и копия. Всяка къща се превръщаше в платформа за обстрел отвисоко, всяка улица — в място за отпор. Векианското настъпление никъде не спря за дълго, но отрядите напредваха бавно, много бавно. На две улици от крепостната стена една къща избухна внезапно в пламъци и отломките от взрива покосиха гъстите векиански редици, убивайки десетки. Докато завоевателите се оттеглят и прегрупират, колегиумци вече се бяха преместили в следващите къщи и стреляха по тях от прозорци и покриви. Момичета на дванайсет, старици на седемдесет, мухородни кръчмари и дебели бръмбарородни дюкянджии, зарзаватчии, писари и готвачи извираха от врати и странични улички, размахали ножове и крака на столове, отмъкнати губители и откраднати векиански щитове. А най-отпред, неизменно най-отпред беше един необичайно едър мравкороден от Сарн, въоръжен с гвоздистрел и два къси меча. Той се превърна в най-омразния човек за векианците, в човека, когото трябваше да убият на всяка цена. Арбалетна стрела стърчеше от рамото му. Удар с меч бе раздрал ризницата на хълбока му. Но той така и не падаше. Дори не кървеше сякаш проклетникът.

Друга къща се взриви току зад векианците — всяка сграда в Колегиум се бе превърнала в техен враг. Имаха нужда от занаятчии в предните редици и поискаха такива, но улиците бяха препълнени с векиански войници чак до стената и инженерите им нямаше как да си пробият път до авангарда.

Мухородна с прошарена коса едва не се блъсна в Стенуолд и новите му съюзници в нетърпението си да го пресрещне. С похвално старание жената докладва подробно как гражданите на Колегиум защитават града си. Жертвоготовността и упорството им изненадаха Стенуолд, още повече че командните структури отдавна не работеха и Събранието по никакъв начин не можеше да ръководи отбраната. Сраженията за всяка улица, готовността да взривяват собствените си домове, всичко това говореше, че мъжете и жените на Колегиум са взели съдбата си в свои ръце.

Паропс бързо съобрази положението.

— Искам хора, които да заведат моите войници до всяка по-голяма улица по пътя на векианците — каза той. — Хора, които да обясняват, че сме на ваша страна. Ще задържим векианците колкото трябва и това ще е достатъчно.

Стенуолд си спомни захождащите за дебаркиране кораби, които беше видял по-рано.

— Навън има много векианци, командири — предупреди го той.

Лицето на Паропс се вкамени още повече.

— Това е проблем на моите работодатели, майстор Трудан. Но не се тревожете, те водят огромна войска.

— Защо!? — попита настоятелно Стенуолд.

— Има ли значение? А сега нека си свършим нашата работа — сръза го Паропс.

Ариана стискаше Стенуолд за здравата ръка и само дето не подскочаше от кеф при вида на таркианците, които се изтегляха на бегом, за да изпълнят най-почетното призвание на своята раса — да убиват мравкородни от други градове.

Тактик Акалия се взираше в горящите векиански баржи и не можеше да проумее какво се случва с нейната война. Беше изпратила открит призив до всички офицери с искане за обяснение, но нито един от тях не беше дал смислен отговор. Цяла флотилия от кораби се беше промъкнала зад гърба им под прикритието на нощта, дошла беше незнайно откъде и сега се бе заела да довърши цялата ѝ флота. Капитаните на корабите бяха като малки искрици в главата ѝ, искрици, които гаснеха една по една, когато всеки от тях жертваше живота и

кораба си за славата на Век, гаснеха и след тях оставаха само концентрични вълнички, които бързо се стапяха в общия хаос.

„Тактик! Трябва да изтеглим войски от обсадата!“

„Не! Вече сме вътре в града“ — възрази тя.

„Но, тактик, те идват към нас!“ И през очите на офицера Акалия видя приближаващите кораби, които захождаха към брега. Войниците, които бяха останали в лагера, вече тичаха да ги пресрещнат, но огромната част от векианската армия беше заета с обсадата на Колегиум.

„Изтеглете силите от северната стена — реши Акалия. — Дотогава войниците от лагера ще удържат врага.“

Още не бе довършила мисълта си, когато усети, че хората ѝ на брега загиват с десетки и стотици. В първия момент на паника никой не разбра защо, после Акалия видя, че в челото на плоските съдове има монтирани балисти за многократна стрелба, които сееха смърт сред нейните войници. Част от хората ѝ успяха да оформят неравна стена от щитове и започнаха да отговарят на стрелбата, но междуременно първият кораб беше заорал в пясъчния бряг.

Мъже с кожа като излъскана мед скачаха на земята. Носеха дълги ризници в същия цвят и с най-изящна изработка, дълги овални щитове с прорези в тях. Мнозина пъхаха в тези прорези цевите на арбалети за многократна стрелба и стреляха в движение по нейните топящи се сили. Други вдигаха балистите от носовете на корабите и ги смъкваха на брега, където занаятчии монтираха триножници, на които да ги опрат.

Акалия инструктира войските, прехвърлящи се от северната стена, да побързат.

„Тактик, срещаме сериозна съпротива в града!“

„Не приемам извинения!“ — сопна се тя. Не можеше да има извинения за провала на обсадата, особено на този етап — нито новодошлите от незнайна раса, нито новите кораби, нито поредното изобретение на бръмбарородните учени можеха да бъдат извинение.

„Но, тактик, бием се срещу войници от Тарк, неколкостотин, ако не и повече.“

Ситуацията започваше да се изплъзва от контрола ѝ. Таркианци? В Колегиум? Още се опитваше да проумее тези нови сведения, когато и последният векиански войник на брега загина. Числеността им не

беше достатъчна за ефективна отбрана, затова врагът бързо ги бе обходил по фланговете и това беше решило нещата. Сега новодошлата войска се изкачваше на бегом по брега и само двеста метра я деляха от векиански лагер, който беше останал почти без защита.

„Изтеглете всички от лагера, нека се присъединят към силите от северната стена — реши Акалия. — Трябва да ги изтласкаме към морето.“

„Тактик! Атакуват източното крило!“

„Кой?“ — попита нетърпеливо тя и излезе от шатрата, метнала на рамо дългия си меч.

„Смесена войска, тактик. Мухоиди, скорпионородни, паякородни, други, които не познавам...“

А после говорещият угасна с кратък взрив на болка и шок. И други напираха за вниманието ѝ, но тя блокира достъпа им до ума си. С офицерите от щаба, които бяха останали с нея в лагера, Акалия пое на север с бърз ход, макар че ѝ идеше да хукне презглава.

Когато се сляха с войската, изтеглена от северната крепостна стена, Акалия се опита да вземе решение. Уви, лелеяната цел да сложи ръка на Колегиум се отдалечаваше все по-бързо. Източното крило на армията ѝ беше притиснато към стената, която трябваше да превземе, попаднало бе в пресата на защитниците, които го атакуваха от върха ѝ, и необяснимата нова войска, появила се от морето. Западното крило се сражаваше на живот и смърт с таркианците в града, а отскоро и с ариергарда на странниците с медните ризници. В момента Акалия разполагаше само с една трета от армията си.

„Ще нападнем.“ Върнеше ли се опозорена във Век, щеше да загуби завинаги уважението на сънародниците си. Взела решение, тя поведе войската си назад към крепостните стени. Щяха да си пробият път през пробойната и след това да удържат града срещу новодошлите.

Напред се беше събрала войска, която да я спре. Имаше таркианци в редиците ѝ, имаше и от онези с медните ризници, както и много цивилни мъже и жени от Колегиум — и бръмбарородни, и всякакви други. Като цяло вражеската войска превъзхождаше по численост останките от нейната с повече от три към едно.

Ала в основната си част не бяха мравкородни, следователно нямаше да се бият с типичното за мравкородните единство. Така че

колко струваше численото им превъзходство пред желязната дисциплина на Век?

„Щитовете напред и на място“ — нареди тя, защото врагът вече нападеше, връхлиташе на бегом хората ѝ с надеждата да ги прекърши още с първия щурм. Войниците ѝ сгъстиха послушно редиците си, прилекнаха зад щитовете и зачакаха атаката да се стовари отгоре им. „Арбалети. Залпова стрелба.“

Първата пелена от стрели удари врага ѝ Акалия видя как на места фронтът им се огъва, на други продължава напред. Таркианците и меднокожите удържаха, докато изтощените цивилни развалиха строя си и се паникьосаха. Много от тях дори щитове нямаха.

„Задръжете на място. Отблъснете ги.“

Усети как вражеските мравкородни осъзнават, че атаката им е обречена на провал още преди да се е стигнало до сблъсък. Веднага след това противниковите редици започнаха да се оттеглят на бърз ход и в лош ред към стартовата си позиция, зарязвайки мъртвите. Самата тя беше понесла едва десетина жертви.

„Артилерия!“ — долетя предупреждение по мисловната мрежа. Балистите за многократна стрелба бяха донесени от брега и меднокожите занаятчии ги монтираха сръчно на триножниците. Векианската войска определено беше в обсега им.

„Щитове — нареди тя. — Напред. Изтласкайте ги в морето.“ Векианската пехота, нейните най-ценни бойци, най-добрите в света, съединиха щитове пред и над себе си, и тръгнаха с бърз ход към вражеския фронт. „Да видим как ще използват балистите си в близък бой“ — помисли си тя.

Артилерията вече стреляше, дългите колкото копия стрели обсипваха векианските редици, пробиваха щитове и отваряха пробойни в строя, които бързо се запълваха. Враговете все още се опитваха да оформят подобие на единен строй. Акалия с изненада разбра, че се канят да нападнат отново в опит да спрат нейната войска само със силата на инерцията си, да я обходят по фланговете и да я обкръжат.

„Мравкородните армии нямат флангове.“ Мъжете отстрани просто щяха да се обърнат с лице към врага като чарковете в една машина. Все още можеше да превземе Колегиум.

Вече бяха в арбалетен обсег и двете страни се засипваха взаимно със залпове от стрели, които отскачаха от щитове или се забиваха в бронирана плът. А после Акалия видя как врагът мобилизира целия си кураж и се хвърли в атака.

„На място — нареди тя, а после: — Смажете ги...“

Ала в този миг нещо надвисна над вражеската войска, нещо тъмно, обхванало простора от море и небе зад врага. И се ливна към нейната армия, носеше се заедно с враговете, над и помежду им — исполинска ръбата сянка, дошла незнайно откъде, настръхнала от бодли и тръни, менлива като сенките между вековни дървета... И Акалия изпищя, мислено и на глас, когато сянката се спусна върху хората ѝ.

Беше някаква игра на светлината или краткотрайна халюцинация, но всеки мъж и всяка жена в нейната армия го видя така, както го видя Акалия, всички застинаха втрещени, отпуснаха щитовете си и тогава врагът ги удари.

Беше отдавна. Сякаш преди сто години. Сякаш вчера.

Новите строежи вече бяха започнали, мислеше си доволно Стенуолд. Обсъждаха се планове как Колегиум да се възстанови от раните, които сам си беше нанесъл, и от другите, които векианската армия му беше оставила за спомен.

„И бих предпочел да съм въвн при тях“ — каза си той, само дете не беше точно така. Би предпочел да си е вкъщи. Където и да е, само не тук, в Амфиофоса, нагизден с официалната си тога.

— Майстор Трудан, нека ви представя лорд-маршал Теорнис от Алданраелите — каза Линео Тадспар, появил се отнякъде.

Стенуолд преви снага в уморен поклон пред безукорния паякороден аристократ. Човекът, който бе командвал флотилията, даде си сметка той; човекът, който беше спасил Колегиум.

Днес в Амфиофоса имаше много нови лица, но не те интересуваха Стенуолд, а усещаше остро липсата на толкова много от старите муцуни. Събранието, също като града, който то ръководеше, беше пълно с пробойни. Къде беше Уейбrait, прострелян фатално на източната стена? Къде беше доктор Никрефос и къде беше суровият сбръчкан лик на Кимон от Кес?

— Лорд-маршале, нямам думи да ви благодаря — каза той съвсем искрено. — Не вярвах, че Паешките земи ще окажат такава неоченима подкрепа на нашия град.

— Паешките земи нямат единно мнение като целокупна общност, нито предприемат единни действия, войнемайсторе — отвърна сухо Теорнис. — Аз обаче съзирам достатъчни предимства в бъдещото ни търговско и политическо сътрудничество, за да стигна толкова далеч в защитата на Колегиум. Ала за появата ни трябва да благодарите на друг.

По физиономията на Тадспар личеше, че този намек е нов и за него, затова Стенуолд издаде любезен насърчителен звук.

— Вие се познавате с една изключително обаятелна представителка на моята раса на име Тиниса, нали?

— Виждали сте Тиниса? — ахна Стенуолд. — Къде? — Всичко това нямаше смисъл; целят свят се беше преобърнал надолу с главата. „Дали защото съм уморен до смърт, или защото всички са откачили наистина?“

— Цялата история ще ви разкажа, когато имаме възможност да поговорим на спокойствие — обеща Теорнис. — Тя още не е приключила, впрочем, защото Тиниса и нейният спътник имаха да довършат свои дела, преди да се върнат тук, иначе бих им предложил да пътуват с флагманския ми кораб.

Стенуолд кимна. Главата му още се въртеше, затова побърза да благодари на лорд-маршала и се огледа за място, където да седне. Минали бяха пет дни от поражението на векианската армия и спасението на Колегиум, но хората все още се държаха така, сякаш войната продължава. В града им имаше твърде много чужденци и местните ги гледаха с недоверие. Стенуолд разбираше, че ако бе искал Колегиум за себе си, Теорнис лесно можеше да го завладее, а и в преговорите на следния ден паякородният изрично го беше намекнал. Стенуолд знаеше това-онова за търговските концесии, които Алданраелите щяха да пожънат от цялата тази история, за заемите, преноса на технологии и студентските стипендии в Академията. Бяха договорили дори две преподавателски места, с които вървяха и делегатски места в Събранието.

— Командир Паропс — поздрави Тадспар и тръгна нанякъде. Таркианският офицер още беше с доспехите си. Стисна здраво ръката

на Стенуолд.

— Значи вие сте Стенуолд Трудан!

— Същият — призна той. Би дал мило и драго да поседне някъде, но знаеше, че трябва да се прави на дипломат. Коренна промяна след краткото му битие на войник и не особено приятна — след един час дипломация вече не беше сигурен кое от двете занятия мрази повече.

— Тогава познавате един мухороден на име Неро — подхвърли Паропс.

Явно беше ден на неочакваните имена.

— Да, познавам го — потвърди Стенуолд, — макар че не съм го виждал от години.

— В такъв случай имам много да ви разказвам — каза Паропс. После видя, че Тадспар чака да го представи на други хора, направи гримаса и добави: — По-късно, изглежда.

„Явно в близко бъдеще всичките ми вечери ще са заети.“

Стенуолд си позволи да се облегне на една удобна за целта стена, но не за дълго — друг член на Събранието вървеше към него, повел със себе си меднокож мъж, висок и дългокрак.

— Това е занаятчийски командир... — започна представителят, но после спря, явно забравил името на госта.

— Дариаксес — представи се мъжът с медна кожа, медно облекло и стряскащо червени очи.

— Командир Дариаксес е огнен мравкороден от Порфирис — обяви развълнувано членът на Събранието. — Това е първият официален контакт между нашите два града, съвсем първият. Не е ли забележително, майстор Трудан?

Стенуолд се съгласи уморено.

— Радвам се, че първата ни среща е при такива радостни обстоятелства, командире — каза той. — Вашите хора са... наемници на паякородните?

— Моят град е сатрапия на Паешките земи — поправи го Дариаксес. Думата беше смътно позната за Стенуолд, но контекстът на събитията я изясняваше в голяма степен. Каква беше разликата между сатрапията и град, превзет от осоидите? Основната разлика сигурно беше в това, че паякородните, които можеха да убедят всекиго във всичко, бяха убедили и огнените мравкоиди, че васалното им

положение носи повече предимства, отколкото недостатъци. А и Порфирис явно не беше единственият град с такъв статут. Паешките земи бяха толкова обширни, че по-голямата им част не фигурираше и в най-подробните атласи в Академията, и огнените мравкочовеци не бяха единствените, пратени от паякородните да спасяват Колегиум. Стенуолд вече се бе запознал с войник от расата на водните кончета, чиито предци от Вещото време избягали толкова далеч от Федерацията, че паякородните ги приели на своя земя.

Горчивите мисли лесно намираха плодородна почва сред пресните белези на войната. Хората на Дариаксес се бяха сражавали и загивали пред стените на Колегиум, сред мъртвите имаше паякородни, скорпионородни наемници и още десетина други раси.

— Колегиум ви благодари — поклони се леко той на Дариаксес, чиято усмивка му подсказа, че меднокожият се е досетил поне за част от мислите, които минаваха през главата му.

Стенуолд огледа залата в търсене на път за бягство и различи Балкус сред навалищата — с цяла глава по-висок от всички освен от скорпионородния капитан. За разлика от него обаче Балкус явно се забавляваше. Лицето му още беше бинтовано заради рана на бузата от векиански меч, но той въпреки всичко успяваше да заформи нещо като усмивка около превръзката, а и една млада бръмбарородна жена, занаятчия в Академията, се беше увесила на ръката му и го гледаше с обожание. Как да му се сърдиш, помисли си унило Стенуолд.

Някой го докосна по лакътя, той се обърна и видя Ариана, сложила нежно ръка на шината, която бележеше собствената му рана от войната.

— А — възкликна той с фалшива усмивка, — дошла си да ми кажеш, че има нещо спешно, с което трябва да се заема?

— Да — отвърна Ариана и в гласа ѝ тегнеше такова напрежение, че Стенуолд усети как стомахът му се свива болезнено.

— Какво е станало? — попита разтревожено. — Какво?

Лицето ѝ беше толкова сериозно, че новината със сигурност не беше добра.

— Най-добре ела с мен — подкани тя. — Стражата е задържала човек, който е разпитвал за теб. Трябва да дойдеш.

Поведе го навън. Стенуолд тръгна с нея, като се чудеше кой ли е дошъл да го търси. Вярно, че по време на обсадата името му се беше

сдобило с неочаквана популярност, но Стенуолд горещо се бе надявал, че след края ѝ бързо ще се върне към привичната си анонимност.

— Насам — каза Ариана, напрегната като пружина. Ръката ѝ току се плъзгаше към дръжката на кинжала. Всякакви предположения се блъскаха с лакти в главата на Стенуолд, но когато надникна в стаята, видяното надмина и най-смелите полети на въображението му.

На една маса, между двама войници от градската стража, седеше не друг, а майор Талрик от Рекеф.

Пред широките стъпала на Амфиофоса, където заседаваше Събранието на Колегиум, имаше голям площад, един от малкото в града, където стар декрет забраняваше разпъването на сергии. В по-стари времена гражданите се бяха събирали тук да чуят прокламации от своите почетни първенци, но в по-нови площадът се бе превърнал в предпочитано място, където колегиумци да протестират, да развяват плакати, да крещят нецензурни обиди и да замерят с разни неща членовете на Събранието, имали неблагоприятното да минат отгук на път за Амфиофоса.

Сега площадът се бе върнал към първоначалното си предназначение. Гражданите на Колегиум се бяха стекли тук, пред Амфиофоса, наблъскани рамо до рамо и с деца на раменете, мухородни се редяха по первазите на всички прозорци, а покривните градини бяха дори по-претъпкани, защото собствениците на къщите бяха позволили на всякакви непознати да минат през домовете им и да се качат горе, за да станат свидетели как се обработва този скъпоценен камък от жива история.

Стенуолд, една от ключовите фасети на въпросния скъпоценен камък, така и не успяваше да се съсредоточи върху мига. Когато Талрик му каза, че е избягал от собствените си хора, Стенуолд не му повярва, поне в началото, въпреки дълбоката рана в хълбока на отдавнашния си враг, почистена и превързана от някой неумел лечител. А после съобрази, че изгарянията по лицето на осородния майор са резултат от енергийно жило, и започна да се замисля. Ариана бе настояла да не вярва и на една негова дума, защото Талрик бил лукав като паяк, в което Стенуолд не се съмняваше и за миг.

Но дори паяците попадаха в собствените си капани, гласеше поговорката.

Линео Тадспар ги изведе на широките стъпала и множеството избухна в приветствени възгласи, толкова бурни, че сякаш разлияха мрамора под краката им. Стенуолд залитна и Балкус го прихвана за здравата ръка. Нямаше думи във възгласите, само чистата радост на хора, отърсили се от ужаса на една почти изгубена битка. Още от предишната векианска обсада, когато армията на Век се беше оттеглила под заплахата на спасителна операция от Сарн, по времето, когато днешни колегиумци бяха още момчета и момичета, винаги се бе знаело, че векианците ще се пробват отново. Сега армията им беше смазана толкова жестоко, че щяха да минат поне десетина години преди Век да възстанови силите си.

Тадспар си беше подготвил слово, но тълпата не млъкваше, заливаше с овации спасителите на града. Един младши занаятчия бе изтичал да му донесе рупор, но още не беше измислено устройство, което да усили гласа му толкова, че да надвика екзалтираното множество, затова Тадспар чакаше. Стенуолд, който винаги го беше смятал за закоравял политик, сега видя сълзи в очите на стареца.

В сградата отзад, в една от стаите за гости, чакаше под строга охрана Талрик — майор Талрик от Рекеф, — който беше докуцукал в града с името на Стенуолд като парола. Майор Талрик, който немалко къде другаде да отиде и затова накрая дошъл тук. По собствените му думи.

— И какво да правя с теб? — беше го попитал остро Стенуолд. — Ние сме врагове, ти и аз. — Не можеше да прогони мисълта за изтезанията, на които този мъж е бил готов да подложи. Че по време на пленничеството ѝ в занданите на Мина.

— Само врагове са ми останали на този свят — беше признал Талрик. Приличаше на човек, който се бори да овладее хаоса около себе си, не се давеше, но и не плуваше. Всяка следваща вълна можеше да го погълне. — Самият факт, че седя тук и си говоря с теб, показва, че ти си ми по-малко враг от всички онези, които някога смятах за приятели. А ако питаш с какво аз мога да ти помогна, то не е малко. Мога да помогна с информация. Знам това-онова за непосредствените планове на Империята. Знам за Империята и начина ѝ на действие много повече от теб.

— И защo да ти вярвам?

— Вероятно никога няма да ми повярваш докрай — беше се усмихнал горчиво осородният, — а и малката предателка, дето се увесила на ръката ти, несъмнено ще те убеждава всячески, че трябва да ме предадеш на палача, но... помисли си, дали втори път ще ти се яви шанс като този?

Сега, на стъпалата пред Амфиофоса, Стенуолд се намръщи при спомена за разговора им. Изобщо не трябваше да е тук, във фокуса на цялото това внимание и неспирните аплодисменти. Не, трябваше да е при Талрик, да го разпита и да вземе решение. Мразеше недовършената работа.

И все пак, ако поне за миг оставеше настрана проблемите, истината бе, че тази радостна сцена, която със сигурност щеше да влезе в учебниците по история, го изпълваше със странно задоволство. Спасителите на Колегиум, победителите, триумфирали над Век. Тадспар стоеше рамо до рамо с другите оцелели членове на Военния съвет — по-малко, отколкото можеше да се очаква — и с шепа обикновени граждани на Колегиум, които се бяха проявили в отбраната на града: офицери от градската стража, предани търговци и предприемачи, занаятчии от Академията и дори майстор Хорнуил, който така категорично и шумно се бе противопоставил на идеята да използват изобретенията му срещу завоевателя. Балкус стърчеше до таркианския командир Паропс, а до тях стоеше дългокракия Дариаксес с неизменната си медна усмивка. Там бяха и Теорнис от Алданраелите, нагизден със златен нагръдник, огърлие с инкрустирани скъпоценни камъни и шлем с лъскави крилца. На лицето му беше изписано скромно задоволство, което привличаше вниманието много повече от широките усмивки и енергичното помахване. Имаше и други пришълци — скорпионоиди, мухородни, хора водни кончета, паякородни. Днес стъпалата пред Амфиофоса бяха пълни с хора.

Най-накрая гълпата се смълча достатъчно, за да се чуе гласът на Тадспар, но той изчака още миг преди да заговори.

— Граждани на Колегиум, за днешния ден всички ние ще разказваме на децата си, защото той не бива да потъне в забрава — поде той. Гласът му бумтеше металически през рупора. — Но за да ги научим добре, първо ние трябва да запомним някои уроци. Да запомним, че сме силни сами по себе си, защото това е вярно. Но най-

вече да запомним, че сме силни с приятелите си — виждате хората около мен, нали? Сред тях няма нито един, който да не е заслужил мястото си на тези стъпала, но истината е, че ако трябваше да съберем тук всички заслужили, то стъпалата трябваше да обхващат целия Колегиум! Пред себе си виждам хора, които проляха от кръвта си за своя град. Виждам мирни граждани, които грабнаха меч и арбалет без страх и без да се оплакват. Победата принадлежи на всички ни. Но вгледайте се отново в хората, които стоят до мен, и в познатите лица, и в непознатите. Днес ние имаме пълното право да празнуваме, но не толкова поражението на векианците, които изобщо не биха били наши врагове, ако не ги беше подвела излишната им гордост. Не, истинският повод да празнуваме днес е този съюз, който виждате пред себе си. Защото кога друг път за всичките години, откакто го има този град, бил той Колегиум на бръмбарородните или Патис на молецородните, се е събирала в едно такава разнородна група от съюзници? Виждате тук мравкочовеци от градовете-държави Тарк и Сарн, които се биха рамо до рамо в защита на Колегиум. Виждате лордове от Паешките земи и техните съюзници, които дойдоха с тях и чиито лица са съвсем нови по нашите ширини. Нещо повече, поглеждам към вас и виждам мухородни, богомолкоиди, молецородни дори. И още — виждам в мислите си лицата на всички онези, които загинаха в името на Колегиум, и те са много, и от всички раси. Този ден е и техен. Никога не бива да забравяме за тях, защото те се простиха с най-милото си, за да ни защитят. Тук, на този площад, трябва да се издигне мемориал, и аз приканвам всеки от вас да съобщи имената на свои познати и приятели, които са загинали, и ви уверявам, че всички те ще намерят своето място на мемориала. Западната порта, чиито подсилващи панели са толкова изкривени, че не могат да се вдигнат, ще остане така и повече никога няма да се отвори. А ние ще направим нова порта на мястото, където векианците пробиха стената. По този начин, включвайки пробойната в самата архитектура на нашия град, ние никога не ще забравим приятелите си, победата си.

Тадспар взе чаша вино от един слуга, изпи я на един дъх, върна я на подноса и помълча още миг преди да продължи:

— Вече мнозина от вас са чули, че на изток се е надигнала нова сила — обърна се той към множеството. — Тази нова сила са осородните и тяхната империя. Сигурно сте чули също, че те са

превзели Тарк. Вярно е. Тарк вече е в техните ръце, а сега армиите им са пред стените на Сарн. Досега никога не сме се изправяли пред народ като техния. Някои от вас сигурно си спомнят, че войнемайстор Стенуолд Трудан от години ни предупреждаваше за тази опасност и сега аз, като говорител на Събранието, мога честно да заявя, че ме е срам, защото не го послушахме по-рано. Осоидите искат да ни унищожат, това вече изглежда безспорно. Защо нас, ще попитате? Погледнете хората до мен и ще намерите отговора. Всички ние, които стоим тук, ние сме Равнините в тяхната цялост, и за да завладее Равнините, Империята трябва най-напред да завладее нас! Спечелихме една битка — завърши накрая Тадспар. — Предстои ни да водим война.

Стенуолд си мислеше, че сигурно трябва да триумфира, задето гласът му най-последно е бил чул, задето Колегиум най-последно открито се е противопоставил на Империята. Вместо това се чувстваше уморен и толкова. С Балкус и Ариана отиваха да подновят разпита на Талрик и той се питаше как да разчете лицето на затворника, лице с непозната писменост и невнятна граматика.

— Хубава реч — измърмори до него Балкус. — Аз, разбира се, вече не съм истински сарнианец. Не знам защо изобщо поискаха да се кача на стълбите.

Стенуолд се канеше да отговори, когато видя млад бръмбаророден да го чака пред стаята, в която държаха Талрик.

— Майстор Трудан! — избълва младежът. — Една тука иска да ви види. Вика, че е спешно!

А после иззад младежа изскочи дребна мухородна и едва не се блъсна в Стенуолд в бързината си.

— Какво... — започна Стенуолд, но Балкус го изпревари:

— Спера!

Стенуолд я зяпна и видя срещу себе си изпосталяла и мърлява мухородна жена с вид на човек, който от дни не е слагал хапка в устата си, нито е затварял за сън очи.

— Но ти нали беше в Сарн... — изломоти глуповато той.

Балкус коленичи до нея и Спера се облегна признателно на рамото му. Изглеждаше полумъртва от изтощение.

— Сарнианците влязоха в сражение с осоидите... на открито, не беше обсада — изрече едва чуто тя. — Претърпяха поражение, изтеглиха се... когато стигнахме с влака в Сарн, вече беше дошла новината, че обсадата на Колегиум е вдигната. Веднага се качих на друг влак и потеглих насам... Докарах и молецородния. Ранен е. Настаниха го в едно съблюдателско общежитие наблизко.

Нещо в поведението ѝ, в недоизказаните думи, вече бе стиснало Стенуолд за сърцето.

— Успокой се — каза ѝ тихо той. — Какво стана с Челядинка?

— Майстор Трудан, съжалявам — промълви тя. — Уж трябваше да е в последното автовозило, което напусна бойното поле, само дето... машината така и не се прибра в града. Съжалявам, толкова съжалявам.

40.

Беше най-великата магия, от самите приливни брегове на Вещото време.

Тук, сред гъстите стволове на вековни дървета, по древни пътеки през леса, те дойдоха в една безлунна нощ. Бавни редици от закачулени в сиво фигури вървяха решително през непрогледния мрак с наведени глави. Имаше някакво отчаяние в тях, опърпана гордост, вдигната като знаме. Колко ли бяха изгубили вече, за да стигнат до този хал? „Гледай внимателно, млади послушници.“

Имаше светлини напред, слаби макар: плетени кошници, пълни със светулки, които даряваха подводното си сияние на трите дънера, но дори не докосваха сенките между тях. Фигури чакаха там, високи, ъгловати. Имаше и черен метал, люспести ризници, върхове на копия. Това място беше свещено и там те държаха идола на своето Изкуство, реликва, която гниеше вече хиляда години. Около идола стояха самите богомолкородни, и те като статуи, с някои от тях бяха и гигантските изгърбени силуети на побратимените им насекоми, прибрали смъртоносните си щипки сякаш в мълчаливо съзерцание.

„Гледай внимателно, млади послушници.“

В бавна и тържествена процесия закачулените мъже и жени се приближаваха през гората към тях. Нощта тежеше наоколо, ала над света се бе сипнала зора, която прогонваше и най-тъмните сенки. Това беше краят на Вещото време и из целите Равнините властта им се свиваше от ден в ден. Древните им градове бяха превзети — Патис, Тир Амек, Шаларна и Амира бяха паднали пред гнева на разбунтувалите се роби и нито техните умения, нито смъртоносната стомана на богомолкородните им войници можеха да спрат потопа. Робите — глупавите и грозните, лишени от грация и изящество — бяха отхвърлили тяхното господство. Бяха си направили брони и ужасяващи нови оръжия, и се бяха обявили за свободни.

„Патис, Тир Амек, Шаларна, Амира.“

Наум Ахеос изрече новите им имена: Колегиум, Тарк, Сарн и Мина. И колко ли още, които са били домове на неговите молецородни предци, а после са потънали в забвение?

И когато единството било най-нужно, настанал разкол. Векове на борба държали молецородните в едно. Събирали огромни армии срещу извиращите от земята стоножкородни. Разтуряли машинациите на всички други магически раси — паякоиди и комарородни, подлите бръмбари убийци и древните погребани царства на голоохлювните. Ала въстанието на робите ги ударило дълбоко в самата им същност и те се разпаднали на парчета. Някои настоявали да се договори мир, други — че трябва да се оттеглят в отшелничество. Фракциите и партиите се разраствали, стигнало се до кръвопролитие, но не срещу врага, а помежду им, и през цялото това време неотвратимата вълна на историята ги изтласквала настрана, към периферията, и заличавала знаците за тяхното съществуване.

„Виждал си наши зидове в Колегиум, които още стоят, видя и подземната канализация в Мина, която коноципородните построиха за нас. Какво друго стои?“

И се стигнало до това. Накрая се стигнало и до това. Последният опит да се призоват пресъхващите сили на старата магия, която преди била неразделна част от живота на молецородните — този най-амбициозен от ритуалите. Дошлите тук били ренегати, разбира се. Дори най-убедените привърженици на войната в Тарн и в Доракс, които проповядвали кърваво възмездие, не искали да имат нищо общо с това. Ала тези отцепници се били заклели да рискуват всичко, да използват докрай потенциала, който расата им била натрупала през столетията. Отишли при богомолкородните с истории за мъст и войнствената раса се вслушала в думите им. А накрая дошли и тук.

„В Даракион.“

В Даракионския лес, помисли си Ахеос. Даракионският лес е гора. „Даракион“ би било името на богомолска крепост, каквато няма там.

„Но е имало.“

Крепостта Даракион тъмнееше неясна в мрака между дърветата, а тук беше сърцето ѝ, идолът ѝ, някога свещен като онзи в Паросиал, място за поклонение и преклонение.

Събрали се бяха около него, тези закачулени сенки, а богомолкородните стояха горди и силни заедно с побратимените си насекоми и чакаха могъществото на Вещото време да се стовари върху неверниците, да раздроби умовете им и да ги изпълни с ужас.

Това беше най-тъмната и най-великата магия, замисляна някога, магия, която да спусне сянка връз Равнините, и тази сянка да трае сто години и да сломи непоправимо духа на онези, които почитаха дневната светлина, да ги завлече назад към робството. Магия, която да покрие целия свят и да изкорени революцията чак до идеите, които я бяха породили. Магия, която да разболее света чак до времето на внуците на техните деца... или завинаги.

Беше най-великата магия, най-черната магия, и се обърка ужасно.

„Не искам да гледам това“ — настоя Ахеос, но хорът от шептящи гласове не се трогна.

„Ти не успя да разчетеш посланието ни, млади провидецо, затова трябва да ти покажем.“

И той видя — нямаше глава, която да извърне, нямаше очи, които да затвори. Видя как ритуалът достигна кървавата си кулминация и как магията започва да се разкъсва. Видя делото, заличило крепостта Даракион от всички карти и превърнало едноименната гора в място на страх, което дори дървосекачите от Хелерон и Империята не смееха да доближат. Видя го и нададе вой, но студени ръце го държаха здраво, принудиха го да види всичко докрай, всеки миг от страшната кончина.

И той видя какво бе сторено на мъжете и жените от Даракион, видя причината да останат в леса отвъд хода на времето, разкъсвани от неспирна омраза, безкрайна жажда за мъст и нетърпима болка.

Ала най-вече видя какво направиха от прогнилия идол и каква бездна от сила и зло се роди от ритуала им. Видя я — малка, с релефна дърворезба и по-могъща от най-смелите мечти на скририте; и разбра, че отново е изплувала в света, възделено оръдие за злата ръка, която я намери.

Кутията на сенките. Душата на Даракион.

— Е, кажи ми — подкани го Стенуолд, — кажи ми защо да поемам неоправдания риск да те оставя жив и още повече — да те

задържа близо до себе си.

Талрик се усмихна, облегнат спокойно от другата страна на масата, все едно се намираше в собствения си кабинет.

— Започни да мислиш като човек с твоя занаят, майстор Трудан, а не просто като равнинец. Доскоро и аз бях шеф на агентурна мрежа. И двамата знаем колко ценен е вражеският агент, когото сме успели да привлечем на своя страна.

— Не мога да ти имам доверие.

— Има начин да прецениш стойността на онова, което ти казвам. Със сигурност мога да ти бъда по-полезен от твоята паякородна изменница.

— Не, не можеш — каза с равен глас Стенуолд.

Талрик вдигна вежда.

— А, значи така стоят нещата? Ясно. Е, искаш ли да ти разкажа за нея? Истината? Сигурно още се питаш дали хитрата ти паякородна любовница не си е оставила резервен изход?

— Талрик — изръмжа предупредително Стенуолд, после усети, че ръката му се е плъзнала към дръжката на меча. Талрик също гледаше натам.

— Не мислех, че си способен да убиеш невъоръжен затворник.

— Ти си осороден — изтъкна Стенуолд. — Следователно никога не си невъоръжен. Какво искаш, Талрик?

Осородният се изправи и част от небрежното спокойствие на маниерите му се отлюспи.

— И преди съм бил сам, и преди се е случвало да ме преследват, но никога едновременно и никога до такава степен. Винаги можех да разчитам на Империята. А сега откривам, че Империята, която уж познавах, е една празна черупка, запъртък. Отвътре е прогнила заради боричкащи се фракции и аз, който ги презирах, станах жертва на политиката. Кажи ми, Стенуолд, ти вярваш ли в нещо отвъд себе си, в нещо по-голямо?

— Вярвам, че е дълг на силните да помагат на слабите, че мъжете и жените трябва да живеят в мир и да съграждат заедно — отвърна бръмбарородният, без да се замисля. Това беше доктрината, върху която почиваше цялата философия на Колегиум.

— А аз вярвах в Империята. Но тя се оказа недостойна за вярата ми — каза горчиво Талрик.

— Значи сега си по-имперски от самата Империя, така ли? — Стенуолд поклати глава. — Нещо не те виждам като чак такъв изменник.

— Имах възможност да умра за вярата си, майстор Трудан — изтъкна Талрик с изненадващо чувство, — но когато се стигна дотам, когато дойдоха да изпълнят смъртната ми присъда, аз се възпротивих. Решението ми бе взето тогава, в мига, когато вдигнах ръка срещу палачите си. Вече не мога да твърдя, че съм верен син на Империята, щом не изпълних последната ѝ воля. Искам да живея, Трудан, а ти знаеш не по-зле от мен каква е съдбата на агент, отблъснат и от двете страни. Свършен е. Свършен и мъртъв. Затова ти предлагам услугите си — вземи ме под крилото си, възползвай се от знанията и уменията ми, докато още можеш.

— Седни — подкани го Стенуолд, после добави: — Нека поговорим.

Талрик се тръшна на стола и хвърли поглед към Ариана, която го гледаше враждебно.

— Тя все още ме иска мъртъв, както виждам.

— Може би е по-умна от мен — отбеляза Стенуолд. — Какво знаеш за войската, която заплашва Сарн?

Талрик вдигна вежди.

— Доколкото си спомням, тази чест беше запазена за Седма армия. Крилатите фурии на генерал Малкан. Малкан е най-младият генерал на Империята и един от най-амбициозните.

— Каква е политиката на Империята към затворниците, взети в плен след битка, Талрик?

Въпросът очевидно изненада осородния.

— Зависи каква е битката. След сраженията с мравкородни например военнопленници почти няма. Ако битката е била ожесточена, войниците избиват ранените почти до крак, без значение дали са се предали или не.

Стенуолд откри, че е стиснал до болка ръба на масата. Представяше си как Че се предава с вдигнати ръце, но въпреки това мечовете я съсичат.

— Значи сарнианците са загубили битка — заключи след кратко замисляне Талрик. — И твой близък е бил с тях? — Тъй като Стенуолд

не отговори, осородният вдигна вежди за пореден път и добави: — Не ми казвай, че става въпрос за племенницата ти, майстор Трудан.

В тона му нямаше подигравка, затова Стенуолд кимна утвърдително.

— Съжалявам — каза Талрик и когато Стенуолд го изгледа гневно, продължи: — Направи ми впечатление на интелигентна и изобретателна млада жена. — Помисли малко и предложи: — Искате ли да ида и да ви я намеря?

— Ти? — възкликна недоверчиво Стенуолд.

— С малко помощ — отвърна Талрик. Виждаше се, че създава в движение план. — Не е невъзможно. Аз поне съм от подходящата раса и сред многохилядната войска на Малкан ще изглеждам като поредния пешак. Или като поредния член на леките въздушни отряди, според случая.

— Трябва да помисля — каза Стенуолд и се изправи.

— Поне разгледайте предложението ми.

— Трябва да помисля — повтори бръмбарородният и излезе от стаята. Ариана го последва, като преди това стрелна Талрик с отровен поглед.

„Никакви лоши новини повече, моля те. Никакви куриери.“ Още не можеше да се отърси от спомена за скръбта на Спера, когато ѝ съобщи, че Скуто е загинал. „Време е най-после да си ида у дома.“ Край с военните въпроси. Край със стискането на ръце. У дома, такъв е планът. Не искаше да види повече мраморните зали на Амфиофоса. Време беше да се прибере и да измисли начин да си върне момичето. „Някакъв начин, който да не включва Талрик в уравнението.“ А ако нямаше такъв? „И откъде да знам, че ще спази обещанието си? Ако Империята се съгласи да го приеме отново, той ще ме предаде без колебание.“

Слезе уморено по стъпалата пред Амфиофоса и появата му веднага предизвика възгласи сред окъснелите празнуващи.

— Това никога ли няма да свърши? — промърмори той, увесил нос.

— Хората от моята раса дават мило и драго да ги аплодират така — смърри го Ариана, а после сведе виновно глава пред острия му

поглед. — Извинявай, знам, че не това искаш да чуеш.

— Но си права, впрочем, защото и аз съм като тях — каза горчиво Стенуолд. — И аз плета паяжина точно като Теорнис. Разликата е, че в моята паяжина се хващат мои хора. Моите приятели, моите роднини.

Силен страх изопна лицето на Ариана и Стенуолд се завъртя, изтегляйки в движение меча си. После замръзна, чул уплашените възгласи на неколцина от празнуващите при вида на оголената стомана.

— Значи още ти викат войнemainстор — изрече познат до болка глас, познат от двайсетина години. Стенуолд прибра меча си. И без това нито бащата, нито дъщерята се бяха трогнали особено от появата му.

Протегна ръка, която трепереше леко, и се здрависа с Тисамон.

— Представа си нямаш колко се радвам да те видя — увери го той. „Липсвала ми е компанията на откачен убиец.“ Засмя се с глас при тази мисъл и отиде да прегърне Тиниса. Но тя направи крачка назад и Стенуолд зърна брошката с кръга и меча на ревера ѝ. После вдигна очи към лицето ѝ и видя там цената, която девойката беше платила за тази чест.

— Тиниса...

— Оцелях — отвърна с равен тон тя.

— Богомолкородните?

— Оцелях — повтори тя.

Стенуолд усети как Ариана потръпва до него.

„Цял народ от Тисамоновци? Как изобщо са я оставили жива?“

— А Колегиум още стои — отбеляза Тисамон. — Вие, бръмбарите, винаги ме изненадвате.

— Разбрах, че и вие двамата имате известна вина за това развитие на нещата — подхвърли Стенуолд.

Последното му спечели усмивка от Тиниса.

— Не знаехме дали Теорнис ще пристигне навреме. Нито дали изобщо ще се опита.

— И за мен е изненадващо — призна Тисамон. — На каква цена бе спасен градът?

Стенуолд кимна в знак, че признава основателността на въпроса.

— Поне сме тук, за да я платим. Паякородният Аристой може да не беше единственият, на когото дължим спасението си, но появата му се оказа решаваща и това не може да се отрече.

— Светът се е обърнал надолу с главата — заяви Тисамон. Задържа погледа си върху Ариана и чак сега я позна в бялата студентска роба. Позна я и острието на ръкавицата му щръкна на мига.

Стенуолд сложи ръка на рамото му, без да поглежда към острието, и се взря смело в очите на приятеля си.

— Тя беше до мен — изтъкна. — Спаси ми живота и се би за моя град, макар че можеше да ме предаде и убие по всяко време. Тя е... — „Моя, тя е моя.“ — ... върна — добави накрая. — Да не забравяме, че именно Ариана ни предупреди за векианците и ни спечели ценно време.

— Доверието се гради бавно — отстъпи Тисамон под предпазливия поглед на Ариана.

— Виждам, че и на сънародниците й не си имал достатъчно доверие, щом не си приел поканата да се качиш на флагманския им кораб — отбеляза Стенуолд.

— Колкото до това... — Тисамон хвърли кос поглед на дъщеря си, — имахме друг ангажимент.

— Една дребна работа — потвърди Тиниса. — Скоро ще разберем дали сме успели.

Халдред беше осороден от добро семейство, капитан от имперската армия и човек, чиито професионални предпочитания биха го отвели до доживотна синекурна длъжност в имперската столица Капитас. Ала понастоящем беше изгряваща звезда в свитата на генерал Максин и понякога му се падаха задачи, които не можеше да избегне. Много зависело от тази му задача, така му бяха казали, и евентуалният му успех щял да се запомни. Името му щяло да бъде споменато пред самия император.

Беше се отбил в лагера на Четвърта армия колкото да размени няколко думи с генерал Алдер и сега летеше с негов ескорт над осеяния с шубраци терен и се оглеждаше за лагера на паякородните. Подготвил им бе цяла тирада от любезни слова, носеше и чанта с документи за сътрудничество и взаимна изгода. Империята и

Паешките земи бяха като двама великани, които са се сблъскали едва наскоро и още си изпробват взаимно силите. Това тук беше едното от двете места, където великаните можеха да се видят очи в очи. Ако можеше да избира, Халдред би предпочел град Соларно с цялата декадентска пищност на Паешките земи, излегнала се на хълбок покрай брега на красиво езеро, толкова голямо, че стига до хоризонта. Но ето че го бяха пратили тук, в пущинака, с изрични заповеди.

Вече се свечеряваше, а той още не беше открил лагера им. Изглеждаше невероятно двеста души да се скрият толкова добре в опоскан район като този, но търсенето му все още не се беше увенчало с успех.

Един от мъжете в ескорта извика нещо, посочи и Халдред различи някакви хора сред рехава горичка. Те трябва да са, реши капитанът, и започна да се снижава.

Кацнаха недалеч от дърветата и тръгнаха предпазливо към тях. Нямаше запалени огънове, нито великолепни шатри. Халдред навлезе в сянката на клоните, но дори оттук не виждаше никого и нищо.

— Говоря от името на Империята — извика той. — Идвам като посланик в Паешките земи.

— Сериозно? — чу се тих глас, почти в ухото му. Халдред отскочи назад... и се озова право пред нечие бледо, свирепо лице.

Изобщо не бяха паякородни. Натресъл се бе в паяжина от съвсем различно естество.

На светлината на мъждив фенер в палатката си генерал Алдер преглеждаше последните данни, докладвани от интендантите му. Положението с провизиите ставаше отчайващо. Скорпионородните се бавеха с доставките през пустинята, а керваните, които генералът пращаше лично, ставаха жертва на разбойници — навярно същите тези скорпионородни. „Проклети варвари — изсумтя вътрешно Алдер. — Ако зависеше от мен, щях да ги окова всичките.“ Но не зависеше от него. Империята не проявяваше интерес към завоюването на териториите им, защото Ръбатата пустиня не предлагаше нищо ценно, освен правото на преход, а дори и то не скъсяваше значително времето в сравнение с обходния маршрут.

Това безкрайно чакане беше смърт на войника — дните се точеха бавно, а заповед за действие така и не пристигаше. Уж щеше да е само временен бивак за през нощта — такава заповед беше издал, когато за пръв път се натъкнаха на паякородните. А ето че още бяха тук и с мъка осигуряваха минимални доставки на продоволствие от Тарк. Войниците бяха неспокойни, дърлеха се помежду си, налягаше ги мързел. Всичко това беше пагубно за дисциплината, но Алдер беше военен до мозъка на костите и не можеше да действа на своя глава. Имаше нужда от изрични заповеди.

Имперското пратеничество най-после беше пристигнало в лицето на онази лигава марионетка Халдред, така че утре сигурно щяха да поемат по пътя за Меро. Жалко, че междуременно войската му се беше превърнала в банда лентяи.

Майор Маан влезе в палатката му и козирува.

— Викали сте ме, генерале?

— Върна ли се дипломатът, майоре?

— Сигурно е останал да пренощува при паяците, генерале — докладва Маан с неприкрита завист в гласа. Великолепните шатри на Теорнис, пъргавите слуги и най-вече жените го бяха впечатлили дълбоко.

Паякородният аристократ често местеше лагера си по навика на странстващите благородници, опъваше палатката си ту на някой хълм, ту в падина, ту на крачка от морския бряг, ту само на стотина метра от имперския лагер. Алдер му нямаше и грам доверие.

— Къде е разположил лагера си тази вечер, майоре? Какво докладват съгледвачите ви?

— Нищо, генерале. Нито дума.

Алдер въздъхна.

— Ами разберете, майоре.

Вместо да го остави на мира в собствената му палатка и да изпълни лично заповедта, Маан прати войник да намери някой от дежурните лейтенанти, а после седна най-нахално да чака заедно с генерала. Появата на лейтенанта беше истинско облекчение.

— Разузнавачите ви докладваха ли къде е разположил лагера си паякородният лорд, лейтенанте? — попита го Маан.

— Още не са се върнали, майоре.

Алдер присви очи.

— Какво, нито един?

— Моят отряд още не се върнал, генерале — повтори непреклонно лейтенантът.

— В случая не става дума за нещо важно, майоре, но когато задам въпрос, държа да получа отговор.

Маан козирува и излезе, последван от лейтенанта. Не след дълго се върна.

— Генерале, никой от съгледвачите не се е върнал.

Алдер се изправи бавно.

— Какво искаш да кажеш?

— Нито един не се е върнал, генерале — повтори Маан, като облизваше притеснено устни. — Ще ви уведомя незабавно, щом...

— Но вече е почти тъмно — изтъкна Алдер. Подаде глава през платнището и се поправи: — Не, направо си е тъмно. И ти ми казваш, че нито един от разузнавачите не се върнал?

Маан го зяпна.

— Аз... говорих с поне половината от дежурните лейтенанти...

Алдер го изгледа продължително, после влезе отново в палатката.

Отиде при портупея си, който висеше на един стол, и извади меч от ножницата.

По периметъра на имперския лагер, от външната страна на правилен кръг от запалени факли, патрулираха часови и при всяка среща спираха да разменят по някоя дума. Разчитаха на факлите да разпръскват нощния мрак, защото осородните бяха създания на дневната светлина.

Първата стрела дойде без предупреждение от мрака и съвсем безшумно заради хитиновия материал, от който беше изработена. Прелетя и се заби дълбоко в шията на един войник точно над огърлието на бронята му. Войникът я погледна невярващо, изпусна копието си и падна, а двамата му непосредствени съседи само зяпаха тъпо.

Звукът от триста стрели, разцепили нощния въздух, беше тих като шепот... докато не намериха целта си.

Генерал Алдер излизаше от палатката си, когато чу първите викове.

— Какво?... — започна той и онемя. Факлите по западния периметър се виждаха между редиците от палатки, виждаше се и как гаснат една по една и как вълна от мрак залива имперския лагер. Вълна от тъмни силуети, за които почти безлунната нощ не беше пречка и които държаха в ръце почернена стомана.

Алдер чу как офицерите му се опитват да вдигнат тревога, да организират войниците за отбрана, ала нито един не успя да довърши изречението си. Наоколо му летяха стрели, пробиваха напосоки брезента на палатките или поразяваха мъжете, изскочили навън с набързо навлечени доспехи, а някои и без оръжие.

— При мен! — извика Алдер. — Кръгова отбрана около мен!

— Кръгова отбрана около генерала! — включи се и Маан в надвикването. — Всички отделения да се строят и... — А после падна и ръцете му се склучиха около края на стрела, която го беше пронизала през гръдния кош и го бе приковала към земята.

Ала Четвърта армия беше голяма, някои войници бяха успели да се въоръжат, други бяха почти голи, но всеки се включи според силите си в сражението. Алдер видя жила да се врязват във вълната от нападатели, а слабият им светлик му даде известна представа какви са. Бяха се разгънали нашироко и рехаво, а не като дисциплинирано войсково подразделение. Светликът на жилата му показва и друго — осородни войници се опитваха да оформят фронт пред него в опит да го защитят. Но усилията им нямаше да решат проблема. Това беше очевидно, макар Алдер още да нямаше представа кой е нападнал лагера му. „Паякородните, те трябва да са.“

Мравкородните на капитан Анадус бяха успели да се строят, но и те отстъпваха със застъпени щитове между палатките, като губеха хора в движение. Ако повече от войниците на Анадус бяха оцелели при обсадата на Тарк, може би сега щяха да наклонят везните в тяхна полза, но вместо да се бият, мравкородните търсеха начин да се изтеглят от бойното поле.

Нападателите се стовариха върху нестройния имперски фронт и войниците на Алдер се огънаха веднага. Генералът вдигна меч си и се хвърли напред, парира удара на една рапира и с нетипична за напредналата си възраст пъргавина се мушна под гарда на противника си и заби меч в тялото му. Неколцина от хората му изстреляха

едновременно жилата си и на тяхната светлина Алдер различи лицето на мъртвия си противник.

„Богомолкоиди? — помисли си той в пълно недоумение. — От лесовете отгатък Мери? С какво толкова ги провокирахме?“ Лагерът наоколо му бързо падаше в ръцете на врага. Богомолкородните бяха стигнали до струпаните на едно място артилерийски машини и палеха де що видят с масло от счупени имперски фенери. Майор Григан и неговите занаятчии се разтичаха да угасят пламъците, но не стигнаха далеч.

— При мен! — извика отново Алдер и гласът изстърга в гърлото му от гъстия дим. Видя, че група войници начело с полковник Карвок прави опит да се присъедини към неговите хора, но богомолкородните ги дялкаха по краищата както се дялка дърво. Бяха на десетина метра, когато Карвок падна със стрела в гърдите, след което отрядът му се разсипа за броени секунди.

Мечът на Алдер се стрелна нагоре и улови спускащото се сърповидно острие, ала миг по-късно някой заби копие в хълбока му. Острият накрайник мина през ребрата и потъна дълбоко в тялото му. Алдер извика от болка и със сетни сили се опита да убие мъжа... не, жена беше... но богомолкородната го прикова с копието си към земята, стъпи на гърдите му да освободи острието, после продължи нататък почти без да забавя стъпка, освен да забие пътьом копието си още веднъж, този път в гърлото му.

— Попитахме ги колко бойци може да мобилизира Фелиал най-много — обясни Тиниса на Стенуолд, — и те казаха от хиляда до хиляда и петстотин, тоест всички освен децата. Нямахме разногласия по въпроса, че дори хиляда и петстотин бойци не могат да удържат атака на осородната армия, която ги превъзхожда два̀сет-трѝсет пъти по численост. И тогава ние ги попитахме колко осоиди биха могли да убият, ако самите те, богомолкородните, се хвърлят в атака. Изненадваща нощна атака срещу армия, която дълго е стояла в принудително бездействие, войниците са отегчени и не очакват неприятности...

— И те прецениха, че всеки би могъл да убие по трийсетина — довърши Тисамон. Усмиваше се — с особена, типично богомолска

усмивка.

Воините на Фелиал се пръснаха из имперския лагер, като колежа всичко живо по пътя си, не спираха нито за миг, не забавяха крачка, не даваха на врага време да осъзнае, че извършителите на изненадващата атака трудно може да се нарекат армия. Не, бяха само отряд, многократно по-малоброен от противника, но вилнееха сред палатките с ярост, родена от дълго потисканата ненавист към Умелите господари на светлата половина от света.

Не пощадиха нищо и никого. Бяха богомолкородни, следователно не вземаха пленници и не държаха роби. Не очакваха милост и не проявяваха милост. Когато стигнаха до голямата палатка на дъщерите на милосърдието, Норса се изправи невъоръжена на прага ѝ и за миг появата ѝ сякаш смути богомолкоидите, но жаждата им за кръв беше голяма, а снизхождението им — незначително, затова нито лечителките, нито ранените се спасиха.

Онези войници, които успяха да избягат — защото дори богомолкородните не бяха докрай достойни за хвалбите си, — щяха да дадат неясни и противоречиви показания на разпитите по-късно, но тази нощ нямаше да я забравят никога. Дори разпитвалите ги щяха да изгубят спокойния си сън и да се стряскат от кошмари, пълни с кръв и сенки, сякаш самата нощ имаше зъби и те бяха паднали в зейналата ѝ пасть.

От войниците на Четвърта армия, по-известна като Шиповете, оцеля едва един на всеки четирима.

Стенуолд посрещна с изумление новината. Имперската армия, тръгнала да овършее крайбрежието, я нямаше. Теорнис вече му беше разказал как само с двеста души успял да подложи крак на цяла армия осородни, първо лично, а после чрез свой братовчед, с когото си приличали много и който лесно можел да мине за него с помощта на умело положен грим. За по-нататъшните си планове относно Четвърта армия Теорнис само беше намекнал — не искал да се хвали предварително с неща, които още били в процес на подготовка.

Стенуолд погледна към Тисамон и се ухили широко.

— Добър момент избра да запознаеш Тиниса с наследството ѝ — отсъди той.

Тисамон обаче не се усмихна.

— Те няма да се бият за Колегиум, Стенуолд. Но ще се бият. Когато дойдат отново, осойдите ще открият, че пътят по южното крайбрежие вече си има пазачи. — Мисълта за предстоящото угаси блясъка в очите на Тисамон и Стенуолд понечи да го окуражи с някоя дума, когато Ариана го дръпна за тогата.

— Стенуолд!

Беше се обърнала и гледаше назад към стъпалата пред Амфиофоса. В сградата все още влизаха и излизаха доста хора въпреки късния час.

— Какво? — „Убийци — помисли си веднага той. — Сигурно е познала някого по лице.“

— Стенуолд, искаш Талрик за себе си, нали?

— Да, защо?

— Тогава събери войници, колкото можеш повече — изсъска Ариана. — Ако го искаш, ще трябва да се биеш за него. Сега, или ще е твърде късно!

„Войници? Когато си имам Тисамон?“

— След мен — изръмжа и хукна нагоре по стъпалата. Тисамон го последва незабавно, острието на ръкавицата му се разгъна в движение. Стенуолд чу Тиниса и Ариана да подтичват отзад; знаеше, че Тиниса вече е изтеглила рапирата си. В тяхната компания се чувстваше далеч по-сигурен, отколкото с двайсетина от мравкородните войници на Паропс, да речем.

— Какво има? Казвай! — настоя той, докато търчаха по коридорите на Амфиофоса.

— Видях я! — съобщи Ариана. — Дошла е да го убие!

— Коя? — изпъшка Стенуолд, вече останал без дъх.

— Жена водно конче! Тисамон знае!

Тогава я видяха — стоеше пред стражите, охраняващи стаята на Талрик, жена от Федерацията с отметнат плащ, под който бронята ѝ грееше с цветовете на дъгата. Бръмбарородните стражи явно не знаеха какво да я правят — сигурно се чудеха дали не е от чуждоземните войници на Теорнис. Вдигнали бяха наполовина щитовете си и я гледаха намръщено. Внезапно в ръцете ѝ се появи дълъг меч с право

острие. Завесата на входа към стаята на Талрик беше дръпната наполовина, сякаш жената се бе опитала да мине между стражите по право.

— Пуснете ме да вляза — настоя тя с тон все едно отправя последно предупреждение.

— Спрете я! — извика Стенуолд и едва успя да се закове на място извън обсега на странния ѝ меч. Поне се надяваше, че е извън обсега му. Жената промени моментално стойката си, така че дъгата на оръжието ѝ да покрива едновременно и стражите, и Стенуолд, и за миг се възцари тишина, докато напрежението нарастваше до точката на скъсване.

— Госпожо Фелисе. — Тисамон стоеше до Стенуолд. Сърповидното острие на ръката му беше готово за бой, но на лицето му се появи странно изражение.

Жената впери поглед в него и нещо се промени едва доловимо в очите ѝ.

— Госпожо Фелисе — повтори бавно Тисамон. — Вече сме се срещали. Помните ли?

— Бихме ли се? — попита тя с глас като на малко дете.

— Удостоихте ме с тази чест, да — потвърди богомолкородният, придавайки особена тежест на думите си, специално значение, което имаше смисъл само за тях двамата.

Нещо се промени отново в очите ѝ, нещо, което се опитваше да бъде чуто... а после лицето ѝ пак застина в съвършена маска, красива и страшна едновременно. Стражите стиснаха боздуганите си и вдигнаха щитове.

— Открих плячката си — заяви студено жената. — Той е тук, в тази стая. Няма да позволя нищо да застане на пътя ми. Дори ти, богомолкородни.

Тисамон прошепна едва чуто:

— Какво... какво има в стаята, Стенуолд?

— Тисамон, моля те...

— Защото аз знам кого преследва тя, Стенуолд.

„Има и по-лесни начини да съобщя новината на Тисамон“ — помисли си укоризнено Стенуолд. Убийственото напрежение, което се излъчваше от жената, беше като пронизителен звук току извън обхвата на слуха му. Кръвопролитие то беше неизбежно.

— Той е вътре — призна Стенуолд. — Талрик. Предаде се доброволно. Твърди, че Империята му е издала смъртна присъда.

— Така твърди, значи? — процеди презрително Тисамон. — Тази жена иска да го убие, Стен. Исква да му среже гърлото и да танцува на гроба му. Лично аз нямам нищо против.

— Ние... имаме нужда от него — прошепна Стенуолд, без да отделя поглед от жената водно конче. Фелисе, или както там се казваше тя, стоеше неподвижна като статуя, взряна във вътрешния си свят. Много дълбоко във вътрешния си свят. „И преди съм виждал такъв поглед, при Тисамон.“ Имаше и друг непознат, по-надолу по коридора — дългокос паякороден с крива усмивка. Нищо чудно, че бяха стигнали дотук, без да предизвикат подозрения — в ден като този и двамата заедно. Просто поредните задморски чуждоземци, участвали в спасяването на Колегиум.

— Какво има? — проговори отново Фелисе и стисна по-удобно мечта си. — Или се бийте, или се дръпнете. Онзи вътре го бройте мъртъв. Както и всеки, който застане на пътя ми.

На времето този ход винаги му се струваше разумен и обещаващ, макар никога да не оправдаваше докрай очакванията му. Стенуолд тръгна бавно към нея. Зърна Талрик между двамата пазачи. Нещо си беше отишло безвъзвратно от очите му, надеждата да му дадат последен шанс.

— Стенуолд — каза осородният, наполовина като предупреждение, наполовина като молба, — не забравяй за Челядинка...

Без предизвестие мечът на жената цъфна до врата на Стенуолд. Той се вгледа в очите ѝ и видя там лудост, сбираща се като облаци пред буря.

„Поредната ми лоша идея.“

— Аз съм майстор Стенуолд Трудан от Колегиум. Този човек... — тук нервите почти му изневериха, но се овладя и продължи: — За този човек отговарям аз. Защо искаш да го убиеш?

Мечът подскочи и острието му отвори плитка рана. По врата на Стенуолд потече кръв.

— Ами попитай го — изсъска жената. — Майстор Стенуолд Трудан от Колегиум. Сякаш не стига, че хората му озлочестиха

родината ми и избиха хиляди мои сънародници. Попитай го какво е сторил лично на мен.

„Не забравяй за Че.“ Възможно бе Талрик да е единствената ѝ надежда.

— Талрик? — повика го той с прегракнал глас.

— Стенуолд, имаш нужда от мен.

— Само ако знам, че говориш истината — заяви твърдо Стенуолд и видя как нещо прекоси лицето на осородния. Човек, попаднал в собствения си капан. Талрик знаеше какво ще се случи още преди да е изрекъл признанието си, и в този фатален миг Стенуолд най-сетне различи някаква добродетел, оцеляла отвъд принципите, които Империята беше вградила в него, защото въпреки онова, което щеше неизбежно да последва, Талрик каза:

— Убих децата ѝ, майстор Трудан. Империята искаше да се прекъсне кръвната линия на едно от благородните семейства във Федерацията, затова аз отидох в замъка ѝ и убих всичките ѝ деца. Тя не ни очакваше и нямаше меч. Чух, че я направили робиня. Явно е успяла да избяга. — Гласът му беше равен, болен.

Стенуолд си представи Че, мъртва или затворена в някоя имперска килия, или в ръцете на осородни занаятчии, после се вгледа в лицето на Фелисе и го видя с нови очи. Беше лицето на майка, която е обичала децата си и която не иска друго, освен да отмъсти за тях.

„Нямам право“, разбра той и даде знак на стражите, които се дръпнаха с нескрито облекчение. Фелисе му хвърли още един поглед преди да влезе в стаята.

41.

Похитителите ѝ бяха намерили чифлик наблизно със скупчени нагъсто каменни постройки и голям зимник, който бяха разчистили предварително, изхвърляйки всичко, което не ставаше за ядене или за друга непосредствена употреба. Че се надяваше собствениците на чифлика да са избягали преди бурята в черно и златно да застигне стопанството им.

Занаятчиите се бяха разшетали в зимника още преди да започне битката — използвали бяха греди от разрушена барака да сковат малка кошара, побираща десетина пленници. Няколкото засъхнали кафеникави петна подсказваха, че тя не е първата, която хвърлят тук.

Но в момента беше единствената — единствената, която бяха взели в плен от многото вражески войници, останали ранени или окъснели на бойното поле след Битката на релсите.

Когато се смъкна замаяна от повреденото автовозило, Че бе изтеглила меча си, убедена, че всеки миг ще срещне смъртта. Опитала се бе да влезе в кожата на Тисамон или на Салма, да умре, убивайки, и да посрещне с разтворени обятия края си като истински боец.

Ала накъдето и да погледнеше, полето край релсите гъмжеше от осоиди, небето тъмнееше от тях. Мъже, които преди час се бяха спасявали с бягство, сега отново бяха тук и само кръв можеше да утоли жаждата им за отмъщение. Навсякъде осородни войници налитаха на оцелелите сарнианци и ги подлагаха на кървава сеч. Избиваха полевите хирурзи без значение дали те вдигат оръжие да се защитят или не. Избиха и ранените, така както други осоиди правеха същото навсякъде по бойното поле.

Усети как мечът се изплъзва от пръстите ѝ. Главата ѝ се въртеше, неспособна да възприеме заобикалящия я ужас, и в този миг Че си даде сметка за самозаблудата, с която е живяла. Това тук беше истинското лице на войната и тя, Че, никога нямаше да е истински войник.

Стояла бе там неподвижна и незабелязана, докато осородните търчаха наоколо ѝ. Именно неподвижността я спаси. Неподвижността и празните ръце, докато накрая един осороден не кацна пред нея — пред ококореното, невъоръжено бръмбарородно момиче. Сигурно я бе взел за робиня. Извика двама свои другари да я отведат и тя тръгна с тях без съпротива. Само допреди миг планираше как ще продаде скъпо живота си като истински воин, но след като видя как сарнианците правят същото, отново и отново наоколо ѝ, разбра, че адски много ѝ се живее.

Не че бе отгървала със сигурност кожата — вече близо два дни я държаха затворена тук, дали ѝ бяха вода, но не и храна. По звуците, които долитаха отгоре, се досети, че осоридите преместват лагера си, но изглежда не бързаха да догонят сарнианците по пътя към града им. Никой не бе дошъл да я разпитва, да я спасява, да я погледне дори.

„Робство“ — каза си тя. Наистина ли щеше да е чак толкова лошо? Може пък да случеше на добър господар. Все пак имаше образование, и не какво да е, а получено в Колегиум. Може да ѝ поверят обучението на осородни деца.

Знаеше, че животът в робство може да е много тежък, но също така беше наясно, че на света има и много по-лоши неща от робството.

Откъм капака в тавана се чу шум и сърцето ѝ се сви, защото купата с вода, която ѝ бяха оставили, все още беше наполовина пълна.

В зимника беше тъмно като в рог, непрогледен мрак, който би я сломил, ако не беше Изкуството ѝ, което го разсейваше в достатъчна степен. Сега през отворения капак по каменното стълбище се изля слънчева светлина, толкова ярка, че тя заслони с ръка очите си. Чу тътренето на крака в сандали и надникна през пръсти.

Осороден войник я зяпаше колебливо, вдигнал фенер с минерално масло и слаб синкав светлик.

— Тя е — каза той на някого зад себе си, после слезе по стъпалата да направи място.

Мъжът зад него слезе по стълбата тромаво и с усилие, като се подпираше с ръка на стената. Не беше с имперска униформа, а в дълга роба с голяма качулка — не личеше да има нужда от фенера, докато я оглеждаше внимателно.

— Само една — промърмори уморено той. — Колегите от разузнаването ще са по-недоволни и от мен. Ще я дадат на тях обаче,

освен ако не я поискам лично от Малкан. Спомена, че имала някакви инструменти у себе си?

— Само няколко, полковник — отвърна войникът. — Не пълен занаятчийски комплект, но пък е бръмбарородна, полковник. А те уж разбират от машини.

— Щом няма нужните инструменти, значи не разбира — изръмжа закачуленият мъж. — Навярно е безполезна робиня или нещо такова. Но пък сарнианците май не държат роби, нали? — Вдигна глава да погледне към трети човек, който стоеше в горния край на стълбите и който явно поклати отрицателно глава. От мястото си Че го виждаше като изгърбен силует.

— Значи не я искате? — попита настойчиво войникът и Че усети как гърлото ѝ пресъхва внезапно. Имаше само бегла представа за какво говорят, но перспективата да попадне в ръцете на имперското разузнаване ѝ изглеждаше по-страшна.

— Извинете, господине — успя да изрече тя. — Аз съм завършила Академията. Учила съм история, политика, икономика...

— Занаятчия ли си? — прекъсна я троснато качулатият, все едно говореше на дете идиотче.

— Учила съм малко механика... — Дори в този момент плащаше данък на честността си.

Той я изгледа отново, после отсече:

— Не. Да я вземат от разузнаването. Няма да лиша генерал Малкан от информацията, която хората му могат да изтръгнат от нея.

След което се обърна и закуцука обратно по стъпалата към дневната светлина.

Чак когато си тръгнаха и отнесоха последната ѝ надежда със себе си, Че осъзна нещо жизнено важно. Не всички ѝ бяха непознати.

„Защо тук?“ Изглеждаше невъзможно. Видяното се беше запечатало като белег от дамба в главата му. Че, запряна като животно в онази импровизирана кошара долу.

О, Тото лесно можеше да навърже събитията, довели я тук. Терзанията му извираха от фактите, за които можеше единствено да гадае. Чии ли трупове се въргаляха сред сарнианските жертви на бойното поле? На Стенуолд, може би? На Тиниса?

Може би молецоидът Ахеос също беше загинал.

Тази мисъл раздвижи кръвта му. Ако Ахеос беше мъртъв...

Но и Че можеше скоро да умре, веднага щом приключат с изтезанията. Служителите на генерал Малкан без съмнение щяха да изтръгнат от нея всичко, което знае за Сарн, всичко, което би могло да улесни предстоящата кампания.

Тото стоеше и наблюдаваше Дрефос. Той говореше с един от офицерите на Малкан. В последно време генералът общуваше само чрез посредници, сигурно защото се чувстваше засрамен, реши Тото. Защото за всички беше повече от очевидно, че битката я обърна Дрефос, че именно той успя да наклони везните в тяхна полза, и то точно когато войската на Малкан отстъпваше безславно. Дрефос беше човекът, спрял настъплението на мравкородните и вдъхнал кураж на имперските войници.

„Или по-точно аз — помисли си горчиво Тото, — само дете никой не го знае.“

И толкова по-добре — не защото Дрефос му беше отмъкнал признанието, нищо подобно. Не, Тото сам се беше дръпнал в сенките, стискайки палци заслугите му да не се разчуют, след като бе видял отблизо какъв чудовищен ефект има изобретението му върху метал и човешка плът.

Сред примитивните народи като богомолкородните договорите и споразуменията се подпечатваха с капка кръв. Е, неговият договор с Дрефос и Империята беше подпечатан обилно, с толкова кръв, че Тото газеше в нея до кръста и тепърва щеше да затыва още. А после изведнъж се беше появила Че, появила се бе като гузна съвест, която да му напомни за извършеното предателство.

„Така й се пада.“ Тото втвърди сърцето си. Че никога не се замисляше в какво се забърква. А и Стенуолд — как изобщо бе допуснал племенницата му да се озове в центъра на бурята? Редно бе той също да плати за безотговорността си. Той, както и молецоидът, задето я беше подлъгал на това опасно място. Някой със сигурност трябваше да плати. Това би придало някакъв смисъл на цялата история.

— Тото?

Той вдигна стреснато поглед и видя Касзаат да върви към него. Изглеждаше разтревожена.

— Пак си се оклюмал. Какво има?

Ето, това е жена, достойна за вниманието му, каза си той. Жена, която не се гнуса да пусне полуроден в леглото си. И която очевидно държи на него.

„По заповед на Дрефос.“

— Тото, какво има?

Посегна към него и той се дръпна несъзнателно.

Болката в очите ѝ сигурно беше искрена и Тото си даде сметка каква отрова са влели във вените му Дрефос и Империята, отрова, заради която никога няма да е сигурен какво мислят за него хората — и Касзаат, и всеки друг, — кое е истинско и кое е престорено. Озовал се бе в един свят, където всичко се измерваше по обективни мерки, оценяваше се с яснотата на хладния разум и след това се привеждаше в действие. Тук го ценяха заради занаятчийските му умения и макар самият той да ценеше тези си качества повече от всичко друго, някак не смяташе, че това е аршинът, с който да се отмери целият му живот. Бяха го свели до чифт ръце, които да сглобяват, и до мозък, който да създава. Тук той не беше Тото от Колегиум, а само трудоспособно допълнение към амбициите на Дрефос.

„А нима това е толкова лошо?“ Нима и преди не беше живял по същите правила и според евтината цена на смесената си кръв? Работил бе два пъти по-усърдно от колегите си и беше получавал два пъти по-малко в замяна. Студенти, които при завършването си имаха по-малко талант, отколкото той притежаваше още преди да постъпи в Академията, се бяха уредили на престижни постове с високо заплащане, а той, който имаше в актива си единствено умения и висока квалификация, бе останал на улицата. Дори в малкото общество на Че, Стенуолд и другите, Тото винаги се бе чувствал като петото колело, от което никой не се нуждае.

Е, тук поне се нуждаеха от него. И дори да го ценяха единствено като стока, като полезен придатък, поне Дрефос му беше сложил висока цена. Достатъчно висока, за да пощади живота на Салма в замяна на неговите умения.

Но тази сделка вече беше сключена и сега Тото нямаше какво да размени срещу Че. „Не мога да я спася.“

Простичко за казване и изненадващо лесно за изричане.

„Не мога да я оставя да умре ей така, без да ѝ се обадя поне.“

И тук беше препъникамъкът, който срина логичната му постройка. Трябваше ли сам да си разпори корема, като ѝ разкрие в какво се е превърнал? Или да живее до края на дните си с натежало сърце, с вината, че не е събрал смелост да поговори с нея преди края? „Или тайничко ми се ще да ѝ покажа, че все пак съм постигнал нещо в живота си?“

Той стисна юмруци и пред очите му възкръснаха последните конвулсии на сарнианското нападение, фонтаните кръв от пробития метал и разкъсаната плът.

„Превърнах се в разрушител. Какво може да ми се опре оттук нататък? Какво може да ме спре?“

Че чу капака да се вдига, но през отвора не нахлу слънчева светлина. Явно по някое време денят се беше сменил с нощ, без тя да разбере.

Този път мъжът беше само един. Носеше покрит фенер с мъждива светлина, но за нейните очи и това беше достатъчно.

Не беше докрай сигурна, че го е познала, докато той не спря. Млад мъж, широкоплещест и як, със смесена кръв, познат, но не съвсем. Видя и подробностите — хубав колан с инструменти, за каквото винаги си беше мечтал, но не можеше да си позволи. Дрехи в черно и златно, меч и опознавателни знаци. Всичко това ѝ беше непознато. Едва когато мъжът слезе в зимника и застана от другата страна на скованата от греди решетка, Че се убеди, че не бърка.

— Тото?... — Гласът ѝ излезе треперлив. Не знаеше да вярва ли на очите си. — Ти ли си? Не може да бъде.

Той я погледна в очите. Чертите му бяха някак по-твърди, отколкото ги помнеше Че. Но след последната си среща и двамата бяха минали през тежки изпитания.

— Тото, не стой така. Трябва да ме освободиш. Сигурно знаеш какво ще ми сторят, ако остана тук.

Лицето му се втвърди още повече.

— Нямам ключове — измърмори той и продължи да я зяпа.

— Тото... какво изобщо правиш тук? — попита го тя. — Нали уж тръгна за Тарк... и защо носиш това... тази униформа?

— Защото е моя — заяви той и Че усети как неочакваният прилив на надежда започва да се отлива безславно.

— Твоя... откога?

Тото разбра какво се върти в главата ѝ. Че превърташе назад общите им спомени и се опитваше да го намести в ролята на шпионин още от самото им начало. Защото бедната Че изобщо не допускаше, че хората се променят.

— От Тарк — уточни той. За него беше важно да се разбере, осъзна Тото, че е открил новото си призвание едва след като тя го е отхвърлила.

— Но защо? — изуми се тя, все още шепнеше, но с нескрито възмущение. — Те са врагът, Тото! Те са чудовища!

Младежът усети как гневът му нараства.

— За да спася Салма — отвърна троснато, — защото иначе щяха да го убият. Или не си е струвало, според теб, така ли? Може би просто трябваше да умра заедно с него?

— Но това... — Тя млъкна и го зяпна. — Но ти нали си свободен — продължи упорито по грешната улица. — Можеш да избягаш, да идеш в Колегиум и да им кажеш какво е станало тук.

— Нямах си никаква представа какво стана тук. — Че омаловажаваше саможертвата му и това го ядоса още повече. Така и не бе успял да я впечатли като приятел, като боец, още по-малко като възможен любим, отхвърлила беше чувствата му по най-лошия начин — дори не се бе досетила за тях. — Искаш ли да знаеш — попита той с треперещ глас — какво точно се случи?

— Не разбирам, Тото.

— Аз съм причината, Че. Простичко е. Всичките онези мравкородни, които загинаха? Аз ги убих. Когато Сарн падне, аз ще съм човекът, който го е прекършил. Когато тази армия или друга като нея се озове пред портите на Колегиум, това ще съм аз, разбираш ли? Когато Равнините се превърнат в западните покрайнини на Империята, моето име по право трябва да е на картите.

Тя отстъпи от рехавата дървена решетка.

— Тото?

— Всичко е мое дело, Че. — Тя отстъпваше, а той пристъпваше напред и скоро стисна гредите все едно той е затворникът. — Онова, което твоят чичо взе за играчка в Колегиум, тук осойдите го

превърнаха в оръжие. Помниш ли как винаги говорех, че искам да се занимавам с оръжия? Е, това вече е факт и моите оръжия печелят войни.

Опряла гръб в далечната стена на кошарата, Че най-послед го видя наистина — не като приятел, не като любим, а като враг.

— Ти?

— Аз. От край до край. — Сега, когато най-послед бе привлякъл вниманието ѝ, жаждата за признание го напусна и остави след себе си само горчива празнота. — Така че не мога просто да си тръгна, Че. Промених се. Друг съм. И платих за тази промяна с кръв, чужда кръв.

— О, Тото...

И той зачака присъдата, която несъмнено заслужаваше, последния изблик на гнева ѝ, преди да бъде изтръгнат от корен по време на разпитите.

— Съжалявам — промълви тя. — Толкова съжалявам. — И изражението на лицето ѝ му каза, отвъд всяка сянка на съмнение, че тревогата ѝ е само и единствено за него, за изгубения ѝ приятел.

Нещо се надигаше в него, нещо, което гореше по-силно и от огън, но той го стъпка решително. Беше ученик на Дрефос. Не съществуваха чувства, които да се изплъзне от контрола му.

— Стига си го повтаряла. — Гласът му пресекуваше, което го изненада. — Намерих си мястото. Няма за какво да ме съжаляваш. Себе си съжалявай. Знаеш какво ще ти направят. — В главата му, право от най-дълбокото място в сърцето, изплуваха думите: „Онова, което ще ѝ направят, е нищо в сравнение с това, което сториха на мен.“

Че тръгна бавно към решетката, протегнала леко ръка сякаш да докосне неговата, и Тото изведнъж осъзна, че усети ли допира ѝ, ще умре. Отстъпи със залитане, докато не докосна с пета стъпалата зад себе си.

— Свърши се — изрече. — Това е краят. — Опитва се да прогони следващите думи, но те си проправиха път до белия свят: — Съжалявам, Че. Съжалявам, че се получи така.

Тя стоеше при решетките, когато той си тръгна. Мъждивата светлина на фенера освети мокрите следи по лицето ѝ и Тото си помисли, че това ще са единствените сълзи, които някой някога ще пролее за него.

„И къде е проклетата кутия?“ Това се питаше Уктебри Саркадът, докато крачеше напред-назад из удобната си килия. Нещата се бяха объркали. Не непоправимо, но все пак се бяха объркали.

Толкова усилия беше положил да наостри сетивата си, да долови с тях някакъв знак за местонахождението на кутията. Кутията на сенките. Дълго време бе събирала прах в Колегиум, но напоследък самият Даракион ставаше неспокоен. Бяха усетили интереса му и току-виж намерили поборник за своята кауза. „Да се прониква толкова надълбоко в Равнините е опасно — биха му казали неговите хора, ако си беше направил труда да ги попита за мнението им. — Молецородните не са забравили за нас.“

Вярно беше. Някъде из прашните архиви на Тарн или Доракс все щяха да се намерят документи, споменаващи името на комарородните от времето, когато молецоидите ги бяха съкрушили, прогонили и избили почти до крак. Опитали се бяха да заличат цялата им раса от страниците на историята. Напоследък обаче молецоидите си имаха други грижи и един умен старец като него спокойно можеше да протегне ръка чак до Колегиум, без да вдигне тревога, особено ако действа чрез една империя на Умели, по рождение слепи за магията.

Но Империята си имаше свой дневен ред и бе заложила на предпазливостта. Не беше пратила отряд войници или агенти на Рекеф да вземат кутията. Политическата ситуация, голямото разстояние и други фактори бяха зачеркнали тази стратегия. Вместо това Империята беше пратила наемници.

„И един от тези наемници знае твърде много.“ Макар и само за миг, Уктебри се беше докоснал до ума ѝ. Жена с първокласна подготовка, с талант за подривна магия и с неустановена самоличност беше сложила ръка на неговото съкровище. Контактът бе кратък, но в устата му още горчеше вкусът на предателство. „Няма да я донесе на мен. Тя знае колко е ценна.“

Но не би могла и да я скрие. Не можеш да скриеш нещо толкова могъщо, след като се е разбудило веднъж. Усецаше я как се движи, понесла със себе си страховитото съкровище. Изменчивата ѝ дарба щеше да заличава от него точното ѝ местоположение, но Уктебри можеше във всеки момент да нарисова кръг върху картата и да знае със сигурност, че жената е някъде там, в границите му.

Чу раздвижване отвън и още преди вратата да се отвори, Уктебри знаеше кой ще влезе през прага ѝ. Императорът. Владетелят на осородните беше в грозно настроение.

— Ваше императорско величество, за мен е чест да ме удостоите с присъствието си. — Уктебри Саркадът се поклони дълбоко на императора, който крачеше нервно из новите му покои.

— Настояваме да знаем какъв е напредъкът ти — изръмжа Алвдан Втори. Генерал Максин беше дошъл с него, но стоеше на вратата, като да беше обикновена охрана. В последно време Алвдан все повече разчиташе на него покрай неприятностите в Равнините. Ала личното си внимание пазеше най-вече за това — за ритуала, с който комарородният щеше да го избави от нещастieto на баща му и дядо му и от единствения проблем, който петнеше управлението му и му крадеше радостта.

Проблемът с наследника — кой потенциален предател от гнездото с отровни змии да приласкае до гърдта си или дори сам да зачене? Наследник, който ще стои като палач до трона му веднага щом детето се роди или решението се вземе. Но ако ритуалът на Уктебри постигнеше невъзможната си цел, Алвдан щеше да се отърси завинаги от тази тревога, защото наследник нямаше да е необходим. Защото той щеше да живее вечно.

Нямаше търпение да започне.

— Ваше императорско величество, важно е да подберем най-благоприятната дата и да не прибързваме. — Комароидът премести поглед от императора към генерал Максин. — А и кутията, разбира се. Дар като търсения се нуждае от правилния материал, с това компромиси не бива да се правят.

— Осигурена е — съобщи императорът. — Агентите ни вече я носят насам.

— Колебая се дали да поправа негово величество в това му изявление — каза Уктебри, обърна се към най-близката стена и драсна още няколко символа с тебешира си.

— Не смей да използваш сарказъм в наше присъствие, твар — повиши глас Алвдан. — Обясни какво имаш предвид.

— Аз съвсем естествено се интересувам от приближаването на това най-могъщо съкровище, ваше величество, но с дарбите си усещам, че нещо не е наред. Вашите агенти са се провалили, били са

подведени или са ви предали. Така или иначе, кутията вече не пътува насам.

— Генерале? — обърна се Алвдан към Максин, обзет от внезапни съмнения. Тази новина звучеше точно толкова невероятно, колкото и съмнителният ритуал, но той вече бе приел ритуала за възможен, така че как да постави под съмнение другите твърдения на тази твар?

— В интерес на истината, ваше императорско величество — заговори бавно Максин, — вече трябваше да получа вест от своите агенти.

— Не съм доволен — смъмри го ядосано Алвдан. — Щом това нещо ни трябва, значи ще го получим. Уктебри, къде е кутията сега? Дарбите ти сигурно показват и това. — Постара се последното да прозвучи пренебрежително, но колебанията му прозираха като през дантела.

— Озовала се е в беззаконните земи около езерото Лимния, където живеят водомеркородните и където много неща се губят и намират... или сменят притежателя си. Дарбите ми, уви, стигат само дотук.

— Чу го — обърна се Алвдан към генерал Максин. — Прати най-добрите си ловци там. Да не се спират пред нищо. Ако трябва, избийте проклетите водомерки до крак.

— Както желаете, ваше величество — поклони се Максин.

— Освен това, ваше величество, ако мога да помоля... — подхвана меко Уктебри.

— Какво има? Говори.

— Нужно е да проуча сестра ви още по-подробно.

Алвдан се усмихна.

— О, толкова подробно, колкото искаш, чудовище. От всички неща, които съм ти давал досега, тя ми е най-малко ценната. Прави с нея каквото искаш, разрешавам ти.

В усмивката на комарородния се съдържаше обещание, че тези думи няма да бъдат забравени.

42.

Талрик запрати жилото си веднага щом тя прекрачи прага и Стенуолд реши, че това е краят, край, диаметрално противоположен на очакваната кулминация. Жената залитна от силата на удара, но припукващата енергия се разплиска безсилно по блестящата ѝ броня и угасна, оставяйки черни следи като от сажди. А после Фелисе го нападна.

Масата беше помежду им и Стенуолд видя как Талрик се опитва да стане бързо, оплита крака в стола и се катурва назад, лицето му се изкривява от силна болка в незаздравялата рана. С един-единствен замах от горе надолу Фелисе разреже масата на две, напреко на дървесните жилки, по начин, който изглеждаше чисто и просто невъзможен.

Талрик се бе изправил някак и от дланите му отново изригна огън, но тя се извърна и наведе глава да прикрие лицето си зад бронирания нараменник, и макар да я разлюля, залпът отново се разплиска по бронята.

Ако беше в обичайната си форма, Талрик може би щеше да има шанс. Той беше изобретателен човек, но раните го бавеха фатално. Битката едва беше започнала, а по туниката му вече беше избило петно прясна кръв. Когато вдигна отново ръка, странният меч на жената едва не я отрязва от китката. Не успя, но отвори дълбока рана от външната ѝ страна. Талрик изсъска и се хвърли към нея, но след миг на хладнокръвен размисъл Фелисе обърна меча си и го фрасна с дръжката през лицето.

Осородният политна назад към стената и се свлече замаян на пода, а тя заби меча си в едната половина на срязаната маса и разкърши ръце. От палците ѝ се разгнаха миниатюрни сърповидни остриета.

Талрик бе протегнал към нея здравата си ръка да се предпази, но Фелисе замахна и раздра дланта му със сърповете. Той извика от болка

и дръпна ръката си. Жената се вгледа в своите ръце — едната окървавена, другата не.

После постави внимателно палци в меката плът под челюстта му и му даде знак да се изправи. В първия миг той понечи да се възпротиви, но от натиска на миниатюрните сърпове по шията му потече кръв. Талрик задрапа нагоре, като си помагаше с лакти в стената, изправи се с мъка и застана лице в лице с нея, толкова близо, все едно са влюбени.

По нейното лице изражение нямаше.

Стенуолд стоеше на прага, Тисамон гледаше над рамото му, а после някой го побутна от другата страна. Беше паякородният спътник на Фелисе.

— Кой си ти, между другото? — попита го Стенуолд, докато Фелисе държеше Талрик на нокти и се взираше в лицето му.

— Дестрахис, лекар. — Паякочовекът следеше с напрегнат поглед Фелисе, сякаш чакаше нещо.

Талрик се взираше в лицето на противничката си и събираше отчаяно мислите си през болката в хълбока и другата в ръцете.

— Преди да ме убиеш — каза той и плати с още кръв за дързостта си, защото думите увеличиха съприкосновението на гърлото му с нейните сърпове, — искам да ми кажеш едно нещо.

Лицето ѝ остана безизразно, нито отхвърли, нито прие молбата му.

— Какво ще правиш след това? — Последният му коз, последният му шанс, и след като думите веднъж бяха изречени, Талрик затвори очи и зачака.

Дестрахис се наведе напред, но Фелисе не помръдна. Нямаше знак, че изобщо е чула въпроса.

— Какво става тук? — настоя Стенуолд с дрезгав шепот.

— Този тип Талрик е умен — изтъкна Дестрахис. — Стигна до сърцевината на проблема.

— След това? — чу се гласът на Фелисе. Изрече кратките думи така, сякаш не разбира значението им.

— Хванахме го недалеч от града ви — обясни Дестрахис. — Но той беше полумъртъв и вместо да го убие, тя ме накара да го закърпя и после го отпрати. Защото отмъщението срещу умиращ не влизаше в плановете ѝ.

— Не виждам голяма разлика и сега — отбеляза Тисамон зад тях.

— Сега той ѝ отвърна. — Дестрахис сви рамене. — Остава да видим дали този път дамата ще стигне докрай.

— Паяко, отдавна трябваше да те убия — процеди Фелисе, като все още държеше Талрик на пръсти, а самата тя не трепваше и за миг, застинала в свършената си стойка. — Какъв ти е този осороден?

— Никакъв — отвърна Дестрахис. — Никога не съм бил човек на Империята.

— Но не си и мой — подчерта тя. — Кой ти плаща, паяко?

Дестрахис сви устни.

— Задължително ли е някой да ми плаща?

— Ти си толкова хелеронски гангстер, колкото и срещата ни е била плод на случайност. Не ме мисли за толкова глупава. Отговаряй.

— Или аз ще съм твоето „след това“? — запита се на глас Дестрахис. Гласът му уж прозвуча небрежно, но Стенуолд виждаше как се е изопнало лицето му от усилието на паякородния да контролира изражението си. — Но ти, разбира се, си права. Внедрих се в гангстерските територии на Хелерон. Направих така, че да тръгна на път с теб.

Талрик следеше ставащото с извънредната концентрация на човек, чиято очаквана продължителност на живота се увеличава с всяка изречена дума.

— Богомолкородни — каза Фелисе. — Ако те помоля да убиеш този нахален паяк, ще го направиш ли?

— Без колебание — увери я Тисамон и Дестрахис изведнъж преbledня, усетил едва доловимата промяна в стойката на мъжа до себе си. Сърповидното острие на богомолкородния увисна зад гърба на Стенуолд и върхът му убоде тила на паякочовека. Самият Стенуолд не смееше да помръдне. Отвори уста да възрази енергично, да им напомни, че се намират в Колегиум, в самия Амфиофос... само дето не бяха. Или поне Фелисе, Тисамон и Дестрахис не бяха. Те се намираха някъде другаде, на място много по-старо, където такива неща се случваха.

— Ако не ми отговори, можеш да го убиеш — реши Фелисе. Все още гледеше Талрик; и за миг не беше свалила очите си от него. — Кой те нае да ме тормозиш, Дестрахис?

— Аранте Дестраи, твоята леля — каза Дестрахис. Видно бе, че с мъка запазва хладнокръвието си. — Друго не ме питай, Фелисе.

— Не го вярвам това. Да кажа ли на богомолкородния да те убие? Каж ми истината. Цялата истина.

— Моля те, Фелисе, ти не...

Талрик изсъска от болка, когато шиповете се забиха още малко в плътта му, а Фелисе повиши глас:

— Богомолкородни...

— Чакай! — извика Дестрахис. — Ако ти кажа, ще ме убиеш лично, ако не ти кажа, ще накараш проклетия богомолкоид да ме убие. Това справедливо ли е?

— Защо става така, че само непочтените вдигат шум за справедливостта? — вметна Тисамон. Острието му помръдна и по врата на паякородния потече струйка кръв.

Стенуолд се чувстваше уловен в капана на свят, чиито правила не разбираше.

— Какво става тук? — намеси се той.

— Именно, бръмбарородни. Чакам обяснение, Дестрахис.

— Бях нает от семейството ти — заговори бързо мъжът, — и това е самата истина. Не от аристократичния род на съпруга ти, защото осоидите се постараха да не остане и един с тяхната кръв. Твоето семейство не е било достатъчно издигнато, за да ви избият, затова теб са те пленили жива. Помниш ли, че си била пленник на Империята, Фелисе?

— Никога не съм била пленник.

— Напротив, била си, и са щели да те продадат в робство, но те измъкнали и... — Той млъкна, без да е довършил.

— Говори! — извика тя.

— Била си... прекършена — заекна Дестрахис и зачака да види дали това ще е краят му. — Нещо в главата ти не било в ред. Затова семейството ти те прибрало в своя дом и наело лечители да ти помогнат, но ние... но те не могли. Опитали какво ли не, докато накрая един не прибягнал до древен метод, чрез който да върне спомените ти назад до момента, когато съзнанието ти е било прекършено, и да пришие този момент към настоящето, изрязвайки всичко помежду... по-разбираемо от това не мога да го обясня. Да продължавам ли?

Фелисе не каза нищо, но Тисамон се размърда, така че паякородният продължи:

— Не минало както трябва. Не било направено както трябва... по-добре въобще да не беше опитвано, като имам предвид резултата. Но ти най-после си спомни името и лицето на човека, който ти бе сторил онова, и реши, че трябва на всяка цена да си отмъстиш. Роднините ти бяха силно притеснени. Те... — Дестрахис млъкна отново и Стенуолд с изненада видя сълзи в очите му. — Фелисе...

— Спомням си — заговори бавно тя. Талрик видя нещо да изплува на лицето ѝ, разбра, че жената го вижда с нови очи. — Сега си те спомням. Ти си човекът, който закла децата ми.

Той не можеше да кимне, не смееше да отговори, но нещо в лицето му потвърди думите ѝ.

— Спомням си — повтори тя. — Какво съм направила? — Свали внезапно ръцете си и погледна назад към разполовената маса и забития в дървото меч, сякаш ги виждаше за пръв път.

Талрик помръдна, отпусна се едва доловимо... и толкова бързо, че Стенуолд не разбра как стана, Фелисе се завъртя към осородния и замахна с палец към лицето му. По бузата му потече струйка кръв, но нищо повече.

— Защо не мога да те убия? — изкрещя му Фелисе. Ръцете ѝ бяха вдигнати пред лицето му, тресяха се и се свиваха в юмруци, но тя така и не съумяваше да го удари. В ехото на крясъка ѝ зрителите останаха мълчаливи. С периферното си зрение Стенуолд видя същия потрес да изопва лицата и на Тисамон, и на Дестрахис.

Талрик издиша бавно и продължително.

— Защото само аз съм ти останал — отвърна той през стиснати зъби. — Размишлявах много, когато ме хвана предния път. Колко възможности ти трябвават? Сега съм тук, в ръцете ти, така че защо просто не го направиш? Щом ме искаш, каква по-добра възможност може да съществува?

С глас като на изгубено дете и в пълната тишина, която последва, Фелисе промълви:

— Помогни ми.

Дестрахис тръгна напред, но Тисамон го избута и я хвана за раменете. Тя посегна да го перне с шиповете си, но така и не го направи, макар че Тисамон дори не се опита да я спре.

— Ела — каза той. — Ще ти намеря нещо за хапване, после и легло, където да си починеш. — Погледна през рамо към Талрик. — Решиш ли, този човек ще умре, кълна се.

Изведе я от стаята, като спря само колкото да погледне Дестрахис в очите. Но не каза нищо и след миг отклони погледа си.

Не дойдоха за Че и на следващия ден, дори ѝ донесоха оскъдна храна — рядка супа и натрошени сухари. Лагерът на осородните придобиваше по-уседнал вид. Над главата ѝ долитаха звуци от дърводелска дейност — изглежда бяха решили да разширят и укрепят сградите на чифлика. Че си държеше ушите отворени, за да има какво да докладва на приятелите си, ако отново ги види някога, колкото и малко вероятно да изглеждаше това.

От пазачите дочу, че генерал Малкан нямало да придвижи войската напред. Този тип може да беше с гореща кръв, но явно не беше глупак. Предвид тежките си загуби в жива сила Седма армия трудно би затегнала ефективна обсада около Сарн, дори сарнианците да разчитаха само на себе си. Дочутото далеч не беше достатъчно, за да ѝ повдигне духа, но поне ѝ даде малка доза мрачно задоволство.

А Сарн явно нямаше да разчита единствено на себе си. Малкан и офицерите от щаба му трябва да бяха дълбоко загрижени, щом новина като тази беше стигнала до обикновените редници в армията, а чрез техните клюки — и до Че.

Колегиум се бил отървал от векианската обсада, следователно можел да окаже помощ на Сарн при нужда. Носеха се слухове и за най-новите съюзници на мравкородните. Говореха се всякакви небивалици за Древната съобщност и как това било древно тайно общество, което обвързвало всички Неумели от запада и сега изплувало на повърхността заради появата на Империята. Като всички Умели народи и осоидите си имаха своето тъмно минало, когато старите раси ги тормозели с вещерство и кошмари, и някакъв спомен от онова време се беше запазил и досега. В редиците на Седма армия се долавяше страх, подмолно течение, което набираше сила от неизвестността на мистериозен съперник като Древната съобщност.

Ала по-здравомислещите поставяха проблема така, както би го поставил Малкан — ако се изправеше пред стените на Сарн, дори

войската му да беше във върховата си форма, бойците на Етерион и Нетион можеха да се изсипят от север и да го приклепят в щипци. Ако пък нападнеше най-напред тях, сарнианците щяха да се излеят през портите на града си и да го ударят в гръб. Не отделните елементи тревожеха генерала, а тяхната съвкупност.

„Мое дело е това“ — мислеше си Че. Макар че скоро щеше да срещне ориста си в ръцете на имперските мъчители, поне щеше да умре с мисълта, че е направила много. Изправена пред съпротивата, която се беше родила не без участието на Че, Седма имперска армия стоеше на място и чакаше да формират нова войска, която да се включи редом със Седма и Четвърта в завладяването на Равнините.

Чула беше и друг слух — че Четвърта армия на свой ред се била натъкнала на проблеми и пратениците им нещо се бавели.

Докато чакаха информация и възможност, осородните кършеха ръце и по липса на друго се бяха заели да укрепят лагера си. Пак по тази причина нямаше свободен занаятчия, който да се заеме с разпита на бедната Челядинка — или пък чакаха да им доставят от Хелерон свястно оборудване за изтезания.

По някое време една ниска и тъмна жена от раса, която Че не познаваше, слезе в зимника и взе да я оглежда с враждебни очи, а после си тръгна, без да каже и дума.

Лагерът най-сетне поутихна и до Че не стигаше друго освен приказките на пазачите горе, което ѝ подсказа, че отново е нощ — и че тя е оцеляла още един ден.

„Ще издържа. Ще се бия. Ще отлетя.“ Ала знаеше, че няма да направи нито едно от тези неща. Просто нямаше необходимата сила.

„Ще ми се да видя още веднъж Салма.“ Последния път пак беше затворена, но заедно с него, и разликата беше голяма. Тогава беше черпила от Салма сили да издържи, а сега беше сама и нямаше да се справи.

Капакът в тавана се отвори със стържещ звук, но никой не слезе. После Че различи мъждивия светлик на затворен фенер и на стълбата пристъпи Тото, все така с имперската си униформа. Както и преди, младежът спря и я погледна мълчаливо.

— Още съм тук — отбеляза ненужно тя.

— Искаш ли да поговорим? — попита Тото. На езика ѝ дойде остра реплика, но после тя осъзна, че наистина иска да поговорят. Да

чуе гласа на друг човек независимо от обстоятелствата.

— Да, моля — каза Че.

— Ние... най-после пораснахме, не мислиш ли? — Тото приседна на най-долното стъпало в другия край на стаята, но каменните зидове усилваха гласа му и той стигаше ясно до нея.

— Това ли е да пораснеш? — Бяха се излюпили от Академията, излетели бяха от сигурното убежище на стените ѝ и се бяха озовали в един негостоприемен свят. — Ако е така, значи не ми харесва.

— Въпросът е в избора — подчерта той. — Или... поне аз така го виждам.

— Ти явно си направил своя избор — каза прибързано тя и съжали веднага. Сянка прекоси лицето му и той сякаш бе на крачка да стане и да си тръгне, но накрая се отърси от яда си, точно както би направил старият Тото, онзи, когото Че познаваше.

— Знаеш ли къде са другите сега? — попита я той.

— Това нещо като разпит ли е?

Той сви устни.

— Мислиш ли, че Империята дава и пукната пара къде са няколко студенти от Академията?

— Още бяха в Колегиум, когато тръгнах. Стенуолд, Тиниса и Тисамон. Скуто пое с нас за Сарн, но сигурно се е върнал вече. — Понечи да спомене и Ахеос, но реши, че няма да е разумно.

— Какво ли не бих дал да се върна и аз там и нищо от това да не се е случвало. — Тото смръщи чело. — Макар че, от друга страна...

— Какво, Тото? — подтикна го тя. — Какво толкова имаш тук, при тези чудовища?

— Предназначение — изтъкна той, а след кратка пауза продължи: — Че, ти... някога, на времето, дали би... би ли могла, ако аз... ако бях събрал смелост да... би ли могла да ме обикнеш някога?

— Аз винаги съм те обичала — каза простичко тя. — Но не по начина, който ти имаш предвид. Съжалявам, Тото. Ще ми се да можех да кажа нещо друго. Ще ми се да можех да те излъжа, но... вярвам, че ти дължа истината. Винаги съм те имала за приятел, възможно е да съм приемала приятелството ти като нещо, което се получава даром, но... не и онова.

Той дълго седя мълчаливо, стиснал ръце в скута си, с неразгадаемо изражение на лицето. Нощта се точеше бавно, а Тото

седеше и мълчеше. Накрая стана, без да каже дума, обърна се и си тръгна.

Че седна тежко на пода, като се чудеше дали една лъжа, пък била тя принудителна и прозрачна, не би откупила по някакъв начин живота ѝ.

А после Тото се върна. Носеше нещо през рамо — торба, видя Че, когато той я остави на пода на зимника и се приближи към решетките. Към Че не погледна; гледаше ключалката. Осойдите бяха сковали набързо импровизирания арест в зимника — за врата служеше участък от дървената решетка, заключен за съседните стълбове с катинари. Нищо сложно.

Тото вдигна капачето на фенера, извади няколко инструмента от колана си и коленичи пред първия катинар. Преподавателите им в Академията открай време се възмущаваха от склонността на студентите да бърникат успешно всякакви видове ключалки, така повсеместно, че скоро не остана кабинет, работилница или сейф в сградата, които да не са пострадали от попълзновенията на младите им повереници. Тото не беше сред пакостниците в Академията, но липсата си на опит компенсираше със сръчност и усет към механизмите.

— Проблемът е, че майстор Дрефос вижда в хората месо — заговори тихо той, сякаш на себе си, а не на нея. — Нещо, върху което да изпробва машините си. За него животът няма стойност — възглед, който си има своите положителни страни. Погледнеш ли по този начин на света, си спестяваш много болка. А мен ме боли през цялото време, защото не съм се отказал. Не съм се отказал от теб.

Първата ключалка се отвори и той стана, за да се заеме с втората.

— Работата е там — продължи, — че твоите чувства са без значение. Аз не мога да те забравя. Едва ли на света има паякородна изкусителка, магьосница или пеперудородна танцьорка, която да впие ноктите си в мъжко сърце така, както ти си впила своите в мен. Аз още те обичам, въпреки всичко, и сега ти се появи в най-подходящия момент, за да разбиеш на пух и прах живота ми. За пореден път.

Вторият катинар падна и Тото отмести с усилие тежката врата. Че се изниза от килията си мълчаливо, защото не знаеше какво да каже.

— Ще можеш ли да се измъкнеш от лагера? — попита той. — С това не мога да ти помогна, но в торбата има храна, вода и униформа. Ще приличаш на човек от помощната войска, но гледай часовите по външния периметър да не те видят. Ако те хванат... става лошо.

— Няма да кажа кой ми е помогнал — побърза да го увери тя.

— Щом те притиснат достатъчно, ще кажеш. — Лицето му не изразяваше нищо.

— Небето следят ли?

— Не толкова. Следят най-вече релсовия път, заради сарнианците.

— Тогава ще отлетя — реши тя и видя изненадата му. — А ти... ще можеш да се измъкнеш, нали?

— Не.

— Стига, Тото, трябва да дойдеш с мен.

— Не — повтори той и Че разбра, че няма да отстъпи. — Вече нищо не ме свързва с миналото. Ако ме разкрият, ще умра. Ако ли не, ще продължа да живея тук като чирак на Дрефос и ще създавам нови и по-ефективни начини да превръщам хора в месо.

— Тото, полудя ли? Трябва да се върнеш с мен в Колегиум!

— Колегиум вече нищо не може да ми предложи. Освен ако не дойда пред стените му с армия — каза ѝ той.

Че усети как кръвта във вените ѝ се смразява. Гледаше познатото лице, ала виждаше чужд човек.

— Но понеже явно съм предател по природа, сега ще извърша още едно предателство. Макар че ти сигурно ще го видиш като последния ми акт на лоялност — към теб и към Стенуолд.

— Тото...

— Чуй ме. — Бръкна в туниката си и извади свитък, навит на руло и после загладен. — Ако успееш някак да избягаш, трябва да занесеш това на Стенуолд. Или може би в Сарн.

— Какво е?

— Подробен чертеж на моя щраколък — обясни той. — Оръжието, което пречупи сарнианците.

Че го взе колебливо, сякаш свитъкът може да я изгори.

— Даваш ли си сметка какво правиш? — промълви тя. — Знаеш какво означава това, нали?

— Означава, че давам на Равнините шанс — отговори Тото. — Малък шанс, нищо повече. По-добре се преоблечи, Че. Нямах много време.

Той я гледаше как се преоблича и Че се запита дали Тото не си представя някакво друго бъдеще, в което тя облича тази униформа наистина, а не като камуфлаж, и остава с него, така както тя го беше помолила да тръгне с нея.

43.

Стоеше в източния край на колегиумските докове, обгорените дъски скърцаха под краката ѝ, стоеше и си мислеше, че времето ѝ изтича.

По целия кей работници изрязваха пострадалите дъски и ги подменяха с нови, потапяха във водата нови подпорни колони и го правеха с помощта на машини, каквито тя не беше виждала преди и чийто механизъм не можеше да проумее. Хората тук бяха забележително работливи и изобретателни, ремонтни дейности течаха из целия град, разрушеното се подменяше и подобряваше дори.

Фелисе Миен сведе поглед към водата. Пристанището на Колегиум беше дълбоко и водата чернееше, осигурявайки достатъчно дълбочина и за най-тежките плавателни съдове. Какви ли тайни бяха заровени тук, в тинята по дъното; какви ли забравени кости и съкровища?

Дестрахис щеше да я търси, но с малко късмет щеше да закъснее. Вече съжаляваше, че го е принудила да изрече онези неща.

Талрик с право я беше попитал какво ще прави след това. Бъдещето, което си беше представяла, свършваше с неговата смърт, така че какво щеше да прави след това? Смъртта му нямаше да промени нищо, мъртвите нямаше да възкръснат, а тя щеше да се обърне към миналото, за да избяга от едно празно и безцелно бъдеще.

За нея миналото беше разяждащ ужас, както тя бе преследвала Талрик из целите Равнини, така то беше преследвало нея.

Какво бе останало неизречено? Дестрахис беше премълчал някои неща — Фелисе се досещаше за част от тях, макар съзнанието ѝ да държеше подробностите под ключ. Какво още оставаше да научи?

По-добре да не знае, много по-добре. Една крачка и водата ще я обгърне като любовник, ще я повлече в дълбините си. Бронята ѝ беше достатъчно тежка и дори да се откажеше от решението си, както често се случваше напоследък, с нищо не би могла да промени стореното.

Поне ще е взела най-сетне съдбата си в свои ръце. А Талрик нека си живее, защото не би могъл да я нарани повече.

Отражението ѝ се гънеше в неспокойната вода. Виждаше очертанията на рамото си, силуета на наметалото, но лицето ѝ тънеше в сянка.

Пристъпи напред. Инерцията щеше да свърши останалото.

Някой я улови за края на плаща и я издърпа. За миг Фелисе увисна под нелеп ъгъл над водата и внезапно я обзе силен гняв към досадния лецител, пратен от семейството ѝ да я варди. Крилете ѝ се разгънаха стремително, тя се завъртя и го нападна.

Замахна три пъти с шиповете на палците си, преди да осъзнае, че насреща ѝ не е Дестрахис. Беше Тисамон, богомолкородният. Отстъпваше ловко назад, но на челото му имаше плитка рана от първия ѝ удар.

Фелисе застина веднага, а Тисамон отстъпи още крачка и зае отбранителна стойка. Чакаше я. С периферното си зрение Фелисе зърна десетина докери, които ги зяпаха смутено и явно се чудеха дали това е бой на живот и смърт или някакво представление.

— Защо? — повиши глас тя, сякаш го обвиняваше в някаква ужасна неправда.

— Защото заслужаваше нещо повече — отвърна той.

— Няма как да го знаеш.

— Знам го. Говорих с паякородния доктор и той ми каза много неща. — Чутото тежеше на сърцето му, защото историята, която Фелисе бе изтръгнала силом от Дестрахис, бе едва половината от цялото.

Златистата ѝ кожа беше побеляла.

— Не, не може да...

— Знаеш какво означава това — настоя Тисамон и макар жестокостта да бе придружавала неизменно живота му, сега очите му се засенчиха при мисълта за преживяното и стореното от нея. — Няма как да заличиш извършеното, като сложиш край на своя живот. Нито като убиеш онзи досаден паяк. Дори смъртта на Талрик няма да го заличи — макар че който го убие, ще стори услуга на всички. Аз го знам. Бих предпочел да не го знаех, но го знам. За да заличиш това знание, ще трябва да убиеш мен, преди да убиеш себе си. — Разказът на Дестрахис още изгаряше мислите му. И особено краят — как

Фелисе се събудила, обладана от натрапчивата мисъл да убие Галрик, и открила, че стаята ѝ е заключена. Че семейството ѝ я е затворило там заради собствената ѝ безопасност.

И тя ги избила до крак — първо лечителите, а после със собствените си ръце сложила край на кръвната си линия. Леля ѝ, братовчедите ѝ, всички паднали мъртви, докато тя обикаляла къщата заслепена от дива ярост и с меч на съпруга си в ръце.

Готов беше да действа, бронираната му ръкавица щеше да се включи миг след като Фелисе оголеше меча си.

Вместо това тя каза:

— Не искам да те убивам. Не мога да те разбера. Какво чувстваш?

На лицето ѝ се беше изписало пълно объркване и това го трогна.

— Имах една любов, Фелисе Миен, така както ти си имала своята, но осойдите ми я отнеха, както са отнели и твоята. Затова с теб си приличаме и затова мисля, че те разбирам, дори по-добре от твоя паяк. И ако си търсиш цел, то не забравяй, че Империята още стои и ние трябва да се изправим срещу нея. За мен би било чест да се бия редом с теб.

Стойката ѝ се смекчи видимо и Тисамон най-сетне си позволи да се отпусне.

Хубаво беше да си откраднеш малко време — без куриери, които те търсят постоянно — и място, където да не те намерят, ако те търсят. Сега бяха само двамата, Стенуолд и Ариана, избягали от публичното внимание, което много от другите членове на Събранието приемаха охотно, без значение дали са го заслужили или не.

Но Стенуолд не беше политик по свой избор. Той беше войник, шпионин, шеф на агентурна мрежа, всичко това едновременно, и игрите, които играеше, никога не бяха имали нужда от общественото одобрение.

В момента обаче играта беше в застой, а фигурките чакаха търпеливо. Осойдите не бяха нападнали Сарн, поне според доклада на последния пратеник. Четвърта армия не беше в положение да напада когото и да било, така че Мерио и Егел засега не ги заплашваше имперска окупация. Теорнис беше пратил куриери при семейството и

съюзниците си с настояване да подсилят границата и с новини за изгодните търговски споразумения с Колегиум, които да подсладят горчивия хап. Човекът беше достоен за уважение професионалист, но Стенуолд още не можеше да реши харесва ли го или не.

Ахеос най-после беше дошъл в съзнание, но щеше да мине много време преди да възстанови силите си. Нещо го измъчваше жестоко, не съдбата на Че, а нещо друго, което не желаше да обясни на Стенуолд. Вместо това взе да пита за Тисамон, но богомолкородният беше изчезнал нанякъде, без да дава обяснения. За Тисамон Стенуолд имаше свои планове. Двамата с Тиниса трябваше да тръгнат с Талрик по следите на Че. Стенуолд нямаше и грам доверие на бившия майор от Рекеф, но ако някой можеше да го държи в правия път, това бяха Тисамон и Тиниса.

Сега обаче се беше оформила пауза, лелеяна пауза в целия този хаос от задачи, и Стенуолд беше довел Ариана в една от най-ревниво пазените тайни на Амфиофоса. Зад сградата с гигантския купол имаше градина с толкова високи зидове, че винаги оставаше в сянката им, но посредством огледала и лещи занаятчийското изкуство беше насочило слънчев светлик и тук, където растения от целите Равнини растяха на воля и в такова изобилие, че се налагаше градинарите да ги подкастрят всекидневно. Малки помпи на стратегически места създаваха илюзията за естествен поток, имаше статуи, които са били стари още по времето, когато молецородните са избягали от града, имаше изобилие от каменни скамейки и по традиция тук никой не повишаваше глас, никой не се караше.

Валеше дъжд, но под короните на дърветата беше сухо. Стенуолд заведе Ариана при една скамейка с полепнал по основата мъх, тя седна и се заоглежда в почуда.

— Дори не бях чувала за това място — призна тя.

— Членовете на Събранието гледат да не говорят за него пред външни хора. Дребна проява на егоизъм, която, струва ми се, може да им бъде простена. Лично аз винаги съм смятал, че това е единствената ни смислена привилегия, макар че все не ми оставаше време да ѝ се наслажда подобаващо. А и скоро пак ще е така, сигурен съм. За мен утре войната започва наново.

— Значи и за мен — откликна тя.

— Не бих те молил за това.

— И не се налага. Аз ще водя твоите войни, Стенуолд, дори ако това означава само да бъда до теб, когато съм ти нужна.

Погледна я и си помисли по навик: „Мога ли да ти имам доверие?“ Ала си даде сметка, че вече ѝ вярва и че решаващ за това е не толкова фактът, че му спаси живота в къщата на Брискал, а че Балкус я беше приел. Защото Стенуолд вярваше, че Балкус, този едър, солиден и лишен от въображение човек, има по-ясна преценка от него за такива неща. И конкретно в този случай.

— Стенуолд — прошепна Ариана и когато той се обърна да я погледне, видя предупреждение в очите ѝ. — Наблюдават ни. Сигурна съм.

Той стана рязко.

— Някой друг заседател, сигурно — каза той, но сам не вярваше на думите си.

А после откъм гъстите храсти дойде глас:

— Можех да ти пусна една стрела в тиквата, старче. Не че би забелязал, щото и без това е празна.

Стенуолд посегна към меча си и откри, че, да, мечът наистина е там, виси си на кръста му и тежестта му е станала толкова привична, та е спрял да я забелязва. Острието излезе с лекота от ножницата.

— Как влезе тук?

Мечът не беше единственото познато му нещо в ситуацията. Гласът също му беше познат, а при втората реплика се сети и чий е:

— Влязох, щото съм муха, а ваш'те тромави бръмбари изобщо не се сещат да погледнат към небето.

Говорещият се появи — плешив дребен мъж с грозно лице и мъдра усмивка.

— Неро? — възкликна невярващо Стенуолд.

— Доста време мина, Стенуолд. А дамата коя е?

— Ариана. — Смутената пауза, докато се чудеше как по-точно да я представи, явно подсказа на Неро всичко необходимо, поне ако се съдеше по широката му подигравателна усмивка. — А това е Неро, художникът — още по-смутено добави Стенуолд.

Мухородният го изгледа ухилен.

— Станал си още по-голям и дебел.

— А ти си все така грозен. — Репликата му дойде на езика без колебание през пропастта от двайсет години. — Представа си нямаш

колко се радвам да те видя. Какво правиш тук? Ще поостанеш ли?

— Куриерче съм — обясни Неро. — Ама нося вест от твой приятел, новините са цял куп, тъй че с твойта дамичка по-добре се настанете удобно и се пригответе да слушате.

В мрака, който тя лесно можеше да провиди по своя воля, се оказа неочаквано лесно да се измъкне от лагера на осоидите. Под погледа на Тото Че се беше изнизала покрай осородните постови, невидима в униформата си за тези мъже, които възприемаха хората от помощната войска като роби и нищо повече — многобройни и несъществени. Когато наближи периметъра на лагера, Че изчака търпеливо сгоден момент, когато никой не гледа към нея, после призова крилете си и се издигна високо над кръга от факли и обикалящи часови.

Тото я видя как излита, разкъсван между облекчение и вина. Че се беше измъкнала, ала той имаше още работа тази нощ. Обърна се и тръгна назад към чифлика. Вдигна капака и слезе в зимника със затъмнения си фенер. Щеше да върне вратата на мястото ѝ и да заключи катинарите. „Нека се чудят как се е измъкнала затворничката.“

Едва бе започнал, когато чу глас:

— Виж ти, виж ти, какво става тук?

Обърна се и вдигна капачето на фенера, макар да знаеше кого ще види — безизразното лице на помощновоюскови полковник Дариандрефос, белеещо се петносано под сянката на вездесъщата му качулка.

— Добрият занаятчия подготвя плановете си предварително — смъмри го Дрефос. — Не му се налага да се връща на местопрестъплението, за да го разчиства, Тото.

— Как?...

— Отварях си очите. Явно си забравил, че за мен никога не е нощ. Гледах и видях съвсем ясно. Ти излезе с момичето и я пусна да избяга. Наблюдавах те, защото имах основания да смятам, че ще направиш нещо подобно. Касзаат ме предупреди, че се държиш странно, и се оказа права. Затова дойдох да видя какво друго вършиш

тук долу. — Вдигна въпросително вежди и се приближи. — Е, какво друго си направил?

— Нищо — заекна Тото. Дрефос все така се приближаваше заплашително, макар Тото да беше по-силният от двамата, а полковникът занаятчия дори не беше въоръжен.

— Тя... тя е моето минало и... Открих, че не е толкова лесно да го зачеркна.

Дрефос сложи на рамото му ръката си — онази с бронираната ръкавица.

— И какво друго направи? С какво друго ме предаде? — Гласът му беше много мек, не ядосан, нито тъжен дори.

— Кълна се...

Дрефос го стисна за рамото и Тото извика от болка, когато металните пръсти се впиха като щипци в плътта му. Цялата му ръка изтръпна безчувствена, затова той сграбчи китката на Дрефос с другата си ръка и се опита да я махне от рамото си. С ужас откри, че не може да я помръдне и на косъм. Натискът на металните пръсти се усили още повече.

— Какво друго, Тото? — повтори въпроса си Дрефос, докато младежът още дърпаше безуспешно ръката му. — Експлозив, може би? Заложил си граната някъде? Мен ли трябва да убиеш? Или генерала? Кажи ми, Тото. Няма да се ядосам, обещавам ти.

Тото вече скимтеше от болка. Натискът беше толкова силен, че костите му пукаха. Неспособен да помръдне впилите се в рамото му пръсти, той удари с все сили Дрефос по лакътя.

И удари в метал, твърд и солиден като броня. Като си поемаше накъсано дъх, той дръпна отчаяно ръкава на Дрефос, шевът при рамото не издържа и цялата ръка лъсна пред погледа му.

Беше от метал, не просто облечена в метал, а направена от метал, и Тото можеше само да се диви на деликатните механизми, които ѝ вдъхваха живот. Дори в капана на нетърпимата болка нещо в него се размърда при вида на това съвършено механично изделие — занаятчийският му инстинкт, който винаги щеше да е неделима част от него.

— Злополуката беше тежка — обясни словоохотливо Дрефос. — А още по-лошото бе, че трябваше да изработя този заместител с една ръка. Ала виждам, че ти харесва. Радвам се.

Блъсна го силно назад и младежът се стовари върху дървената решетка. Силите му се бяха стопили напълно.

— Кажи ми какво си направил — нареди Дрефос. — Аз съм молецороден, поне частично, и го чета по лицето ти. Какво си направил?

— Дадох ѝ чертежите — промълви Тото, останал без воля за съпротива. — Чертежите на щраколъка.

Дрефос го изгледа втръчено. После се изсмя. Смя се и се смя, после пусна Тото и той се свлече на пода с гръб към решетката. Дрефос продължаваше да се смее, докато чиракът му не вдигна поглед озадачено.

— О, това ми харесва! — излая през смях Дрефос. — Много ми харесва. И ти сигурно си мислиш, че си го направил заради старата си любов, от носталгия или друга някоя от глупостите, които скоро ще ти избием от главата! Мило момче, значи си ѝ дал чертежите, казваш? Това е страхотно. Страхотно е!

— Защо? — учуди се Тото. Рамото още го болеше, но поне можеше да си движи ръката, значи нямаше нищо счупено.

— Не разбираш ли? — Дрефос клекна пред него. — Какво ще направят те с чертежите? Как какво, ще си направят собствени щраколъкове. Представяш ли си физиономията на Малкан, когато открие, че врагът се е сдобил с новото му тайно оръжие?

— Значи искаш просто да ядосаш генералите? — попита невярващо Тото.

— Въпросът е какво ще направят генералите, Тото, когато се стигне до това. При кого ще отидат и какво ще поискат?

— Ще дойдат при теб — съобрази Тото — и ще поискат да им...

— Да им измисля нещо още по-добро! — гракна през смях Дрефос. — И науката ще направи още една крачка. О, ти сигурно си си мислел, че мотивите ти са благородни и прочие, момче, но в сърцето си ти си занаятчия. Човек на прогреса, точно като мен. Знаеш ли колко трудно щеше да ми е на мен да дам това оръжие в ръцете на врага? А ти ми спести толкова време и усилия, помисли си само. Войната ще продължи, Тото, ту едните ще имат превес, ту другите, и така година след година, и толкова по-добре за нас двамата. Защото ако Империята напредва твърде бързо, мислиш ли, че нашият достъп до леярните и цеховете ще продължи дълго след окончателната ѝ победа? Или че ще

ни снабдяват все така неограничено с ресурси? — Хвана Тото за здравето рамо и го вдигна на крака. — С мен ли си, момче, завинаги и наистина? Веднъж вече реших, че съм прочел истината в лицето ти, но понякога и аз греша.

Един последен шанс, осъзна Тото, да се изправи срещу кървавия потоп, да отхвърли метала и да избере месото... да направи нещо, с което Че би се гордяла.

— Твой съм — изрече сериозно той. — Завинаги и наистина.

След като кацна недалеч от имперския лагер, Че вървя цяла нощ, докато изгревът не обагри в розово небето на изток. Тогава откри, че се е отклонила по на изток от южната посока. Даде си сметка, че няма представа къде се намира, че храната и водата, които Тото ѝ беше приготвил, няма да стигнат за дълго. Мина покрай една-единствена постройка — ловна хижа на някой богаташ навярно, но разбита и ограбена отдавна.

С други думи, имаше проблем. Осъзна със закъснение, че е трябвало да избяга от лагера на осоидите в западна посока и да тръгне успоредно на железния път, който щеше да я отведе до портите на Сарн. Сега трябваше да тръгне на север с надеждата да стигне след време до релсите. На северозапад по-добре, реши тя, защото ако поемеше право на север, щеше да се озове обратно в имперския лагер. А за всеки случай, и най-вече заради патрулните отряди на осоидите, щеше да лагерува през деня и да върви нощем, като разчита на Изкуството си да пробива мрака.

Засега просто продължи напред, докато слънцето не напече силно, после си почива, а привечер тръгна отново, като се оглеждаше непрекъснато за знаци на железопътно строителство напред. Ала неравният, осеян с храсталаци терен сякаш нямаше край и никъде не се виждаше правата линия на крайпътни насипи. Само тук-там групи дървета внасяха разнообразие, черпейки подпочвена влага, имаше и запустели ниви на местата, където почвата беше по-плодородна. Не откри нито една къща, която да не е била ограбена и опожарена, което означаваше, че все още е твърде близо до имперския лагер.

Здрачаваше се, когато стигна поток, прокопал си дълбоко корито в земята, където Че можеше да се скрие от вражи очи. Тук беше по-

хладно, а имаше и зеленина, която беше като балсам за душата ѝ след сухия пущинак между Хелерон и Етерионските гори. Потокът течеше по права линия, каквато не се срещаше естествено в природата, земята от двете му страни беше заравнена и очевидно е била обработвана някога, но Че можеше само да гадае кога и чии ръце са променили терена наоколо.

Още вървеше по брега на потока, когато чу нещо да изжужава над главата ѝ като бързокрило насекомо. В торбата на Тото беше намерила нож и сега го стисна решително, завъртя се и прилекна в нелепо подобие на бойна стойка, но не видя никого, още по-малко в черно-златна униформа.

Тъкмо си мислеше, че може наистина да е било насекомо, когато нещо я фрасна отстрани по главата и тя се плюсна по лице в потока.

Когато дойде на себе си, откри, че ръцете и краката ѝ са вързани с парцали от собствените ѝ дрехи — не от униформената туника, която така и не беше съблякла, а от нейните си. Остатъкът от тях, както и другото съдържание на торбата бяха проснати като на изложение край малък огън. Ниска широка палатка беше разпъната до малък вир, в който потокът се вливаше, преди да продължи нататък по неестествено праволинейния си курс.

„Някой разбойник сигурно — предположи Че. — Мога да му предложа награда. Все ще успеем да се спогодим.“

А после чу стъпки, обърна се и едва не извика от уплаха, защото разбойникът се оказа осоид — не в униформа, но осороден отвсякъде, със загрозено от белези лице и дълго кожено палто, който се приближаваше с връзка риба в едната ръка и я гледаше замислено.

Повалил я беше с най-обикновена прашка откъм храстите на брега.

Казваше се Гавед и очевидно не беше типичен осоид, не приличаше на онези, които познаваше Че. Не беше с униформа, не носеше обозначителни знаци за чин, затова пък определено имаше вид на самотник. Когато Че събра смелост да го попита с какво се занимава, той обясни, че издирвал мъже и жени срещу заплащане.

— А сега хванах теб — добави той, — хубавка, закръгленка дезертърка. Е, време беше да ми потръгне най-сетне. Един гаден паяк

ме ограби, кучият му син, и още го гоня, но нищо не пречи да изкарам някоя пара междуременно, като те върна на господарите ти.

— Ако е за пари, заведи ме в Колегиум и...

— Момиче, аз точно от Колегиум идвам. Нищо чудно вече да е паднал проклетият му град.

— Не е, защото...

— Пък и — прекъсна я той, повишавайки глас — нямам никакво намерение да се връщам назад, докато онзи гадняр, паякородният, бяга с моя дял от плячката. Така че, ако нямаш нищо против, просто ще те предам където трябва и ще си вървя по моята работа.

— Ще ме убият.

— Че ще ти нашарят гърба с камшика, спор няма — отвърна без грам съчувствие той. — Може и да те убият, ако решат да дадат урок на останалите, но по-вероятно е само да те бичуват, понеже си от помощната войска. Що просто не им кажеш, че си се загубила?

— Не съм дезертър — възрази тя. — Не съм от помощната войска. — После млъкна, защото знаеше, че каквото и да каже, само ще усложни положението си. Същото прочете и в очите на похитителя си.

— Съжалявам — каза той и вдигна рамене. — Човек трябва да си изкарва някак прехраната, а понякога това никак не е лесно.

Когато притъмня, мъжът заряза огъня да догори и пренесе Че в палатката си. Тя се уплаши, че ще се възползва от нея, но осородният само провери дали е вързана достатъчно здраво, после си легна в другия край и момичето осъзна, че по силата на някакъв свой си изкривен кодекс на честта, мъжът я е вкарал вътре, за да не ѝ е студено.

— Моля те — заговори тя на гърба му. — Обещавам ти повече пари, отколкото ще ти платят осойдите. Само ме заведи в Сарн. Това едва ли ще те отклони много от пътя ти.

— Не ме карай да ти запушвам устата — срязва я той и повече не обели дума.

Гавед се събуди призори както винаги. Хубаво беше да пътува сам из пущинака. И с Фин му беше приятно да пътува, но само в

началото. После беше започнало да му става тегаво. Отегчаваше се с други хора.

„Да де, толкова съм си самодостатъчен, че пак върша имперска работа.“ Проклетият паяк, онзи Сцилис, беше прозрял право през прехвалената му независимост, но на Гавед не му трябваша разни наемници да му казват онова, което си знаеше и сам.

Спомни си как беше видял Фин за последно — просната с рана от гвоздистрел в гърдите. Заслужавала бе нещо по-добро, но пък това се отнасяше за повечето хора, които умираха.

Момичето също се беше събудило. Гледаше го и явно се канеше пак да подхване молбите си. А това само щеше да го депресираща.

— Излизам да пусна една вода — каза ѝ той, — но ще държа под око палатката и помръднеш ли, този път няма да е прашка, а жило, разбрахме ли се?

Тя кимна и той излезе под меката светлина на изгряващото слънце да го посрещне усмихнат, както правеше винаги. А после усмивката му се стопи и той изръмжа:

— Кои, чумата да ви тръшне, сте всички вие?

Че гледаше осородния, който се върна в палатката със странно изражение на лицето. Държеше малък нож в ръка и тя отвори уста да изпищи, но той я изпревари, като прошепна:

— Сега ще ти срежа връзките. Без резки движения, ясно?

Ножът срязва въжетата на глезените ѝ, после и на китките, след това мъжът излезе заднишком от палатката и Че видя как слънцето се отразява в острието, което той заби в пръстта.

Изпълзя предпазливо след него и видя, че не са сами, че поне десетина други клечат или стоят прави около палатката. Въоръжени бяха с лъкове, мечове и арбалети, бяха от всякакви раси и категорично приличаха на бандити.

— Е — промърмори Гавед, — сега май е ваша, като гледам.

— Не мърдай, осородни. Не сме приключили с теб — каза един от бандитите... и в следващия миг Че хукна напред и се хвърли с вик на бурна радост в ръцете му, защото под мръсотията, лекъсаната броня и мърлявите дрехи беше не друг, а принц Салме Диен, когото тя не вярваше, че ще види отново.

— Салма! Ти пък откъде се взе? Как?...

— Помогнаха ми да те намеря — отвърна той, прегърна я нежно и хвърли поглед през рамо към един от хората си. С плащ и качулка. А после качулката се вдигна и разкри лице светло, огряно в цветовете на дъгата.

— Открил си я?

— А после тя ме спаси — кимна Салма. След това погледна към осородния Гавед. — Този човек нарани ли те?

Гавед се напрегна видимо. Знаеше, че отговорът ѝ ще подпечата съдбата му.

— Не — отвърна тя. — Изобщо.

— В такъв случай, осородни, прибирай си палатката. Идваш с нас. — После се обърна отново към следовниците си. — Фалмес?

Минасец с кораво лице пристъпи напред.

— Да, шефе?

— Тръгваме към лагера, а после ще пратим куриер за Колегиум.

И тогава Че се сети за плановете, които Тото ѝ беше дал, плановете, скрити и досега в пазвата на туниката ѝ.

Войната далеч не беше приключила.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.